

Sangu: Bible for 1 Corinthians, 1 John, 1 Peter, 1 Thessalonians, 1 Timothy, 2 Corinthians, 2 John, 2 Peter, 2 Thessalonians, 2 Timothy, 3 John, Acts, Colossians, Ephesians, Galatians, Hebrews, James, John, Jude, Luke, Mark, Matthew, Philemon, Philippians, Revelation, Romans, Titus

Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

- Share — copy and redistribute the material in any medium or format.
- Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

- Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.
- ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original.
- No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

Matthew

Chapter 1

¹Ishitabu sha lukholo lwa Yesu Kristo umwana wa Daudi, mwana wa Ibrahimu. ²Uibrahimu akhandi wihe wa Isaka, nu Isaka wihe wa Yakobo, nu Yakobo wihe wa Yuda na vakholo lwakwe. ³Uyuda akhandi uwihe wa Peresi nu Sera kwa Tamari, Uperesi wihe wa Hezeroni, nu Hezeroni wihe wa Ramu. ⁴Uramu akhandi wihe wa Aminadabu, Aminadabu uwihe wa Nashoni, nu Nashoni wihe wa Salimoni. ⁵Usalimoni akhandi wihe wa Boazi kwa Rahabu, Uboazi wihe wa Obedi kwa Ruth, Uobedi wihe wa Yese, ⁶Uyese akhandi wihe wa mfalme Daudi. Udaudi akhandi uwihe wa Sulemani kwa mdala wa Uria. ⁷Usulemani akhandi wihe wa Rehoboamu, Rehoboamu uwihe wa Abiya, Uabiya wihe wa Asa. ⁸Uasa akhandi wihe wa Yehoshafati, Uyehoshafati wihe wa Yoram, nu Yoram wihe wa Uzia. ⁹Uuzia akhandi wihe wa Yothamu, Uyothamu wihe wa Ahazi, Uahazi wihe wa Hezekia. ¹⁰Uhezekia akhandi wihe wa Manase, Umanase wihe wa Amoni nu Amoni wihe wa Yosia. ¹¹Uyosia akhandi wihe wa Yekonia na valumbu vakwe luhavi lwa kutolwa kiluta ku Babeli. ¹²Na baada ya kutolwa kiluta Kubabeli, Uyekonia akhandi wihe wa Shatieli, Ushetaeli akhandi bwana wakwe nu Zerubabeli. ¹³Uzerubabeli akhandi wihe wa Abiudi, Uabiudi baba wa Eliakimu, nu Eliakimu wihe wa Azori. ¹⁴Uazori akhandi wihe wa Zadoki, uzadoki wihe wa Akimu, nu akimu wihe wa Eliudi. ¹⁵Ueliudi akhandi wihe wa Eliezi, Ueliezi wihe wa Matani nu Matani wihe wa Yakobo. ¹⁶Uyakobo akhandi wihe wa Yusufu umugosi wa Mariamu, mwini kwa mwene Uyesu wasawagwa, mwini ishemelwa Kristo. ¹⁷Ifisasi fyona tangu Uibrahimu mpakha Daudi fikhandi fisasi kumi na nne, kihuma Daudi hadi kitolwa kiluta Kubabeli fisasi kumi na nne na kihuma kitolwa kiluta Kubabeli mpakha Kristo visasi kumi na nne. ¹⁸Kisawa kwa Yesu Kristo kukhandi kwa namna iyi. Umama wakwe, Mariamu, wabanyagwa nu Yusufu, lakini khabula vasinatangane, wawonekhaga kiva nu lwanda kwa uweso wa Roho Mtakatifu. ¹⁹Umugosi wakwe Uyusufu, akhandi umunu mwenye haki asikhasakwile kumpela insoni pavalafu. Walamulaga kiyimisa uwuchumba wakwe nu mwene kwa siri ²⁰Pini akhandi ihivilila kihusu amambo aga, Umalaika wa Mtwā wampolelaga mumaloto, nakija, "Yusufu mwana wa Daudi, usikhatilaga kumtola Umariamū ngaja mdala wakho, kwa kiva ulwanda luni analo na kwa uwesa wa Roho Mtakatifu. ²¹Akhaifungula umwana mdimi na ukhamushemela ilitawa lyakwe Yesu, kwa kiva akhavakulusa avanu vakwe nu unansi wanave." ²²Aga gona gatokelaga kutimisa shila shini shalogolwagwa nu Mtwā kwa nsila ya mkuva malago, nakija, ²³Lelela, ubikira akhapata ulwanda na kisava umwana mdimi, na vakhamushemela ilitawa lyakwe imanueli"-imaana yakwe, "Unguluvi papamo nose." ²⁴Uyusufu wadamulaga kihuma mu tulo na kisenga ngaja umalaika wa Mtwā shina wamujovelaga na wamtolaga ngaja mdala wakwe. ²⁵Hata ndeno asikhagonile nawo mpakha pini waifungulaga umwana mdimi na wamushemelaga litawa lyakwe Yesu.

Chapter 2

¹Baada ya Yesu kisawa ku Bethелеhemu ya Uyahudi ku nsiku sa mfalme Herode, avanu vini vayimbile kihuma kunena vafikhaga ku Yerusalemu vija, ²"Ali kwi mwini wasawa Umutwa wa Vayahudi? Tayagaga inondwe yakwe kunena nayuse tayinsa kimwabudu" ³Pini Umutwa uherode pini wapulikhaga aga wasugumilwagwa, ni yerusalemu yona papamo naye. ⁴Uherode wawakunganiyaga avakhome na makuhani wona na vaandishi va vanu, nayumwene wawaposa, "Ukristo akhasawa kwi?" ⁵Vamujo vela, "Ku Bethелеhemu ya Uyahudi, kwa kiva ndeni ndo shini yayandinkhwagwa nu mkuva malago, ⁶Newe Bethелеhemu, ku nyii ya Yuda, si mnang'ana miongoni mwa fiongos va Yuda, kwa kiva kihuma kunyankho akhayinsa umutavala mwini akhavadima avanu vangu Israeli." ⁷Ino Uherode wavashemelaga avasomi kwa kiifiha na kivaposa ni mda mushi hasa inondwe yikhandi yiwoneshe. ⁸Wavafilikhaga Kubethелеhemu, nakija, "Luti kwa kiilelela mumusakule umwana mwini wasawa. Pini ambimkimwaga, niletelaji ihabari ili kija na yune niwese kiyinsa na kimwabudu." ⁹Baada ya kiva vamupulikha umtwa, vayendelelaga ni safwari yanave, ni nondwe yila yini yikhandi kunene yavalongolaga mpakha pini yayimaga pashanya pa mahala umwana mwini asawilwe piniakwali. ¹⁰Pini vayagaga inondwe, vashendevaga kwa ushendefu mkhome mandu. ¹¹Vayinjilaga mukhati na kumwaga umwana mwini asawilwe nu Mariamu u nyina wakwe. Vamusujudilaga na kimwabudu, Vadindulaga ihazina sanave na kimuhumisa isawadi sa sahabu, uwuvumba, ni manemane. ¹²Unguluvi wawakhanyansaga mumaloto vasikhatinaga kwa Herode, ino vawukhaa kitina munyii yanave kwa nsila yinji. ¹³Baada ya kiva vawukha, umalaika wa Mtwā wampolelaga Uyusufu mumaloto na kija, "Yima mtola umwana nu nyina na msijile ku Misri. Sigali uko mpakha pini nikhavajovela, kwa kiva Uherode ikimsakula umwana ili amubude. ¹⁴Ishilo isho Uyusufu wadamulaga na kimutola umwana nu nyina na kisijila ku Misri. ¹⁵Wakhalaga huko hadi Uherode pini wafwisaga. Iyi yatimisaga shila shini Umtwa walogolaga kishilila umukuvamalago, "Kihuma Kumisri namushemela umwanangu." ¹⁶Ino, Uherode pini wawonaga wasetukhwa na vanu vini vayimbile, wakhalalaga sana. Walajisaga kibudwa kwa vana wona va shigosi vini vali Kubethелеhemu na wona mu enewo lila vini vakhandi nu umri wa makha gavili na pansu ya hapo kilingana nuluhavi lwini akhandi asibitisise khabisa kihuma kwa vala avanu vini vayimbile. ¹⁷Bahene pini lyatimisiwagwa lila iliswi linilalogolwagwa kwa mulomo gwa mkuvamalago Uyeremia, " ¹⁸Isauti yapulisikhaga Kuramah, ikholo na maomboleso makhoma, Uraheli wawakholelaga avanakwe, na wakhanaga kususimisiwa, kwa kiva vakusina khanji. ¹⁹Uherode pini wafwisaga, lelela umalaika wa Mtwā wampolelaga Uyusufu mumaloto huko Kumisri na kija, ²⁰"Yima mtola umwanakho nu nyina, na mulute ku nyii ya Israeli kwa kiva vini vakhandi visakula uuhai wa mwanishe vafwa." ²¹Uyusufu wayimaga, wamutola umwana bahamo nu nyina, na vayinsa kunyii ya Israeli. ²²Lakini pini wapulikhaga kija Uarikelau akhandi itavala ku Yuda amahala pa wihe wakwe Uherode, watilaga kiluta uko. Baada ya Nguluvi kumukhanyansa kumaloto, wawukhaga kiluta umkoa gwa Galilaya ²³na wataga kikhala ku mji gwini gushemelwa Nazareti. Ili lyatimisaga shila shina shikhandi shilogwelwe kwa nsila ya vakuvamalago, kija akhashemelwa Mnazaleti.

Chapter 3

¹Ku nsiku nsila Uyohana Mbatisaji wayinsaga ihubiri ku nyikha ya Yuda ija, ²"Lambisili kwa kiva uufalme wa kushanya ulikholela." ³Kwa kiva uyu ndiyo walogolwagwa nu mkuvamalago Uisaya ija, "isauti ya munu mwini ishemela kihuma ku jangwa;" vishi tayari insila ya Mtwā, golosi insila sakwe." ⁴Ino Uyohana wafwalaga amagala ga ngamia na mkhanda gwa nkwenbe mushigudi shakwe. Ishakilya shakwe shikhandi nziye nu wushi wa kumahakha. ⁵Bahebe Iyelusalemu, ni Yuda yona, ni eneo lyona linilipilima umukhoga gwa Yoridani valuta kunyakwe. ⁶Vakhandi vibatiswa nu mwene mu mukhoga gwa Yoridani kuno vilambisila isambi sanave. ⁷Lakini pini wavagaga vinji va mafarisayo na masadukayo viva kunyakwe kubatisiwa, wavajovelaga, "Omwe usawo wa njokha wina wuna sumu yunani mwini wawakhanyansaga kuisiga igasabu yini yiyinsa?" ⁸Savi amatunda gini gikiipasa itoba. ⁹Na msikhahivana na kijovelana mu miongoni mwenyu, "Tinaye Uibrahimu ngaja wihesu wesu." Kwa kiva nikivajovela Unguluvi iwesa kumuyinulila Uibrahimu avanishe hata kihuma mu mang'anga aga. ¹⁰Tayari inemo yavikhwa mulinsina lya mapishi. Kwa hiyo shila mpishi gwini gusisava amatunda manofu lidumulwa na kitajilwa mu moto. ¹¹Nikivabatisa kwa malenga kwa ajila ya toba. Lakini umwene mwini iyinsa baada yangu yu mkhome kuliko one na yune nisifwaya hata kisumula indatu sakwe. Umwene akhavabatisa kwa Roho Mtakatifu na kwa moto. ¹²Na ilipetelo lyakwe lili muliwokho lyakwe kiyosa khabisa uuwanda wakwe na kiikunganiya ingano yako mu shihenje. Lakini akhaganyanya amapelelo kwa moto gwini gusiwesa kisimikha. ¹³Bahene Uyesu wayinsaga kihuma Kugalilaya mpakha kumukhoga Yoridani kubatiswa nu Yohana. ¹⁴Lakini Uyohana wasakulaga kumusivila ija, "One nisakula kubatiswa na yuwe, nimenye wuyinsa kunyangu?" ¹⁵Uyesu wajibu na kija, "Yitikha yive isalisi, kwa kiva ndiyo yikitipasa kitimisa ihaki yona." Bahene Uyohana wamuyitikhaga. ¹⁶Baada ya kiva wabatiswa, mara Uyesu wapolaga mumalenga, na lelela, Imbingu sadindukha kunyakwe. Na wamwagaga Uroho wa Nguluvi iyikha kwa mfano wa njiva na kitulila pashanya yakwe. ¹⁷Lelela isauti yahumaga kushanya yija," Uyu yu mwanangu mugani. Yini nipendesewa sana nu mwene."

Chapter 4

¹Banene Uyesu walongoswagwa nu Roho mpakha kumbuga ili ajeseu nu ibilisi. ²Pini akhandi funjile kwa nsiku arobaini paminsi na pashilo wapataga injala. ³Umujesaji wayinsaga na wamujovelaga," Nda owe uli Mwana wa Nguluvi, hamulisa amang'anga aga gavi makhate. ⁴"Lakini Uyesu wamjibugu na kumujovela,"Yiyandishwe, 'Umunu asingakhala kwa mkhate gwene duguli, bali kwa shila liswi linilihuma mumulomo gwa Nguluvi."⁵Bahene uibilisi wamutwalaga ku mji umutalkhatifu na kumvikha amahala pashanya palijengo lya hekalu, ⁶na kumujovela,"nda owe uli Mwana wa Nguluvi, yitosa pansu, kwa kiva yyandishwe,'Akhaamuru avamalaikha vakwe vayinse kumudakha,'na,'vakhakuyinula kwa mokho ganave, ili usikhakuvalaga iligulu lyakho muling'anga."⁷Uyesu wamujovelaga,"Kena yiyandishwe,'Usikhamujesaga Umtwa Unguluvi wakho."⁸Bahene, uibilisi wamutolaga na kumutwala isehemu ya pashanya saidi wamuwoensaga ifalme sona sa wulimwengu ni fahari ya iso sona. ⁹Wamujovelaga,"Nikhakupela ifinu fyona ifi nda unigondamile na kuniabudu."¹⁰Bahene Uyesu wamujovelaga,"Luta ukho wukha panu, Shetani! Kwa kiva yiyandishwe,'Yikikupasa kumwabudu Umtwa Unguluvi wakho, na umutumishile umwene duguli."¹¹Bahene uibilisi wamulekhaga, na lolala avamalaikha vayinsaga vamutumishila. ¹²Ino Uyesu pini wapulikha kija Uyohana akhatilwe, wawukhaga mpakha Kugalilaya. ¹³Wawukhaga Kunazareti wataga na kikhala Kukaperanaumu, yini yikwali kumbalamo ni Bahari ya Galilaya, mumipakha mwa majimbo ga Zabuloni ni Naftali. ¹⁴Iyi yapolelaga kutimisa shila shini shalogolwagwa nu mkuvamalago Uisaya, ¹⁵"Ku mji wa Zabuloni nu mji wa Naftali, kuyeleshela Kubahari, mwambwa ya Yorodani, Igalilaya ya vamataifa! ¹⁶Avanu vini vakhele mu nshisi vawajile uung'ali mkhome, na vala vini vakhandi vakhele ku maeneo gammepo gwa mauti, pashanya yanave uuvalafu wavavalasisa."¹⁷Kihuma uluhavi ulo Uyesu wayansaga kihubiri na kijova, "Tubuji, kwa kiva uutwa wa kushanya ulikholela."¹⁸Pini akhandi ijenda kumwambwa ya Bahari ya galilaya, wavagaga vanyalukholo vavili, Usimoni mwini akhandi ishemelwa Petro, nu Andrea umame, vitega uwafu mu bahari, kwa kiva vakhandi valovaji va swii. ¹⁹Uyesu wamujovelaga,"Yinsi mnifwate, nikhavafanya kiva valovaji va vanu."²⁰Mara moja vasilekhaga inyafu na kimfwata.²¹Nu Yesu pini akhandi iyendelela kihuma hapo wavagaga vanyalukholo vavili avamonga, Uyakobo mwana wa Zebedayo, nu Yohana umame. Vakhandi mshipugo papamo nu Zebedayo uwihe nawo vihona inyafu sanave. Wawashemelaga, ²²na bahene valekhaga ishipugo nu wihe nawo vamufwataga.²³Uyesu walutaga kholela Igalilaya yona, ifundisa Mumasinagogi ganave, ihubiri imola ya utwa, na iponya shila aina ya malasi na matamu miongoni mwa vanu. ²⁴Thabari sakwe sayenelaga Isiria yona, na vanu vavaletaga kunyakwe vala wona vini vakhandi vitamwa, viva na malasi mbalimbali na maumifu, vini vakhandi na mapepo, na vene shifafa na vene vapoosise. Uyesu wawaponyaga. ²⁵Uumati mkhome wa vanu wamufwataga kihuma Kugalilaya, ni Dekapoli, ni Yerusalemu ni Uyahudi na kihuma mwambwa ya Yoridani.

Chapter 5

¹Uyesu pini wawagaga uumati, wawukhaga na kiluta Kushidunda. Pini akhandi akhele pansi, avanafunzi vakwe vayinsaga kunyakwe. ²Wagubutulaga umlomo gwakwe na kivafundisa, kija, ³"Heri vini vapina va numbula maana uutwa wa kushanya wanave. ⁴Heri vini vasugumilwe maana vakhafarijiwa. ⁵Heri vina vapole, maana vakhahara inyii. ⁶Heri vini vana njala ni khau ya haki, maana hao vakhakutisiwa. ⁷Heri venye rehema maana hao vakhapata Irehema. ⁸Heri venye numbula nofu maana awo vakhamwaga Unguluvi. ⁹Heri avapatanishi kwa kiva awo vakhashemelwa vana va Nguluvi. ¹⁰Heri vala vini vilavisiwa kwa ajili ya haki, maana uutwa wa kushanya wanave. ¹¹Heri omwe vina avanu vakhavaliga na kivalafya, au kilogola shila aina ya uvi juu yenyu kwa wudehi kwa ajili yangu. ¹²Shendevi na kishangilila, maana ithawabu yenyu yili khome kushanya. Kwa kiva ndeni ndo shina avanu vavalafya avakuvamalago vini vakhalaga kabla yenyu. ¹³Omwe mli mjunyo gwa nyii. Lakini nda umonyo gwayasa uunono wakwe, ingawesa wuli kufanyikha umonyo halisi khanji? Ino yisiwesa kiva nofu kwa shinu shoshona khanji, ila ni kutagwa kunja na kikhanywa na magulu ga vanu. ¹⁴Omwe muli lung'ali lwa ulimwengu. Ikhaya yini yisenjilwe pashanya ya shidunda yisifihikha. ¹⁵Wala avanu vasivesa itala sanave na kivikha pansi ya shikhapu ila pa shinara, na yiyene yikavamulikha wona vini vali mukhati ya khaya. ¹⁶Leshi inuru yenyu ying'ale mbele sa vanu kwa namna yini yija, vagaje amatendo genyu amanofu na kumtukusa Uwihenyu mwini alikushanya. ¹⁷Msikhahivaga nayinsa kuinanga isheria wala vakuvamalago. Nisayinsa kinanga lakini kutimisa. ¹⁸Kwa kweli niki vajovela kija mpakha imbingu ninyii sona sishile kusina yodi yimo wala nukta yimo ya sheria yikhawusiwa mu sheria mpakha apo shila shinu pini shikhava tayari shaimiswa. ¹⁹Ino yeyona mwini idenya iamri inang'ana mojawapo ya amri isi na kivafundisa avangi kisenga ndeno akhashemelwa mnang'ana ku utwa wa pashanya. Lakini yeyona mwini akisikhata na kisifundisa akhashemelwa mkhome ku utwa wa pashanya. ²⁰Kwa kiva nikivajovela ihaki yenyu nda yisishila ihaki ya vaandishi na Mafarisayo, kwa fyofyona fila msikhayinjila mu utwa wa pashanya. ²¹Mwapulikha yalogolwagwa pakhalala kija, "usikhabudaga" na 'yeyona mwini ibuda ali ku hatari ya uhigo.' ²²Lakini nikivajovela yeyona mwini ikimkhalalila ukhololwakwe akhalala ku hatari ya uhigo. Na yeyona mwini ikimjovela ukhololwakwe, 'Owe uli munu mwini usifwaya!' akhava kuhatari ya balaza. Na yeyona mwini ijova, 'Owe myasu!' akhava ku hatari ya moto gwa jehnamu. ²³Ino nda wuhumya isadakha yakho ku madhabahu na wukumbukha kija ukholo lwako ana lujowo lolona kihusu owe, ²⁴yilekha isadakha pamwandi ya madhabahu, bahene khata insila yakho. Lutaupatane tangusina nu kholo lwakho, na bahene uyinse kihumya isadakha yakho. ²⁵Patata numushitakhi wakho nyangu, pini wiva naye mnsila kiluta kumahakama, kumwisho imusitakha wakho angawesa kukulekha mumokho ga mhiji, nu muhiji akuleshe mumokho ga msulukhali, newe usitajwe mu gelesa. ²⁶Yamini nikivajovela, shiluta asikhavikhwa huru hadi pini akhahomba isenti yakwe ya mwisho ya hela yini idaiwa. ²⁷Mwapulikha yalogolwa kija, 'Usikhasinigi.' ²⁸Lakini nikivajovela yini ikimulelela umudala na kumudobokha tayari wasini naye munumbula yakwe. ²⁹Na nda iliho lyakho lya kulia likikusababishisha kukuvala, likula na ulitaje kutali nowe. Kwa kiva nafuu ishiungo shimo mu mvili gwakho shinanjishe kuliko mvili gona kutangwa kujehnamu. ³⁰Na nda iliwokho lyakho lya shigosi wukikusababisha kukuvala, lidumula na bahene ulivishe kutali nowe. Maana nafuu ishiungo shimo mu mvili gwakho shinanjishe kuliko mvili gona kutagwa kujehnamu. ³¹Yilogwelwe khanji, yeyona mwini akimdaga umudala wakwe, na amupele ihati ya talakha. ³²Lakini one nikivajovela, yeyona mwini akimulekha umudala wakwe, isipokuva kwa kiva zinaa, akimfanya kiva mshemi. Na yeyona mwini akimutola baada la kupelwa italakha ifanya uushemi. ³³Khanji, mwapulikha yalogolwa kwa vala vapakhala, 'Msikhalapaga kwa udehi, ila twali ifiapo fyenyu kwa Mtwi.' ³⁴Lakini nikivajovela, msikhaapaga hata kidogo, ama kwa mbingu, kwa kiva yi enzi ya Nguluvi; ³⁵wala kwa nyii, maana ni mahala pa kuvikha ishitengo sha kukhanyila insayo sakwe, ama kwa Yerusalemu, maana ni mji gwa mtwa mkhome. ³⁶Wala usikhaapaga kwa mtwe gwakho, maana usiwesa kifanya uuye wumo kiva mvalafu au mtitu. ³⁷Ila injowo senyu sive, 'Ndiyo, ndiyo, Hapana, hapana.' Kwa kiva gini gisidi ago gihuma kwa yula umwofu. ³⁸Mpulishe yilogwelwe kija, 'Iiho kwa liho, ni Lino kwa lino.' ³⁹Lakini one nikivajovela, Msikhashindanaga nu munu umwofu; lakini umunu nda akutove ilikhato lya kulia msetusisa na lilingi khanji. ⁴⁰Na nda kuna yeyona mwini idobokha kiluta nowe kumahakama na akikupokha umwenda gwakho, mleshela nalilijoho lyakwe khanji. ⁴¹Na yeyona mwini akikukhamilisa kiluta nawo imailia yimo, luta nawo imaili sivili. ⁴²Kwa yeyona mwini akikulomba mpela, na usikhamkwewukhaga yeyona mwini isakula kukukhopa. ⁴³Mwapulikha yilogolwe, 'Mdodokha ujirani wakho, na usikhamukhalalilaga uadui wakho,' ⁴⁴Lakini nikivajovela, vadoboishi amaaduwi venyu, valombeli vini vakivakhalasa, ⁴⁵Ili kija muve vanishe va wihenye mwini alikushanya. Kwa ifanya ilijuva livamulishile avavi navanofu. na akivatonyela inonya avavi navanofu. ⁴⁷Nda mvadodoshe vini vakivadobokha omwe, mwipata ithawabu nshi? Kwani vini vidai uwushulu vasigaha

ndeno? ⁴⁶Na nda mkivahunjila akhololwenyu tu mwipata nshi saidi ya vanji? Je!, avanu vamataifa vasigaha
ndeno? ⁴⁸Kwa hiyo yikivapasa kiva vakhamilifu, ngaja Uwihenyu wa kushanya shina mkhamilifu

Chapter 6

¹Fwata kuto kisenga amatendo ga haki kwa vanu ili kiiwonensa, kumwisho usikhapata ithawabu kihuma kwa Wihesu mwini alikushanya. ²Ino pini wuhumya usikhatovaga amatalumbeta na kiisufya yuwe ngaja avanafiki shini vigaha mu masinagogi na mumitaa, ili kija avanu vavasufye. Kweli nikivajovela tayari shi vaposhela ithawabu yanave. ³Lakini owe pini wuhumya, ili wokho lyakho lya kushoto lisikhamanyaga shini shisengwa nili wokho lya kulia, ⁴ili kija isawadi yakho yihumisiwe kwa shifiho. Bahene Uwiho mwini iwona gini gaifihile akhakupela ithawabu yakho. ⁵Na pini ukhava wulomba, usikhavesaga ngaja vanafiki, kwa kiva vidobokha na kiyima na kilomba mumasinagogi na mumbogonyo sa mumitaa, ili kija avanu vavalelele. Kweli nikivajovela, tayari shi vaposhela ithawabu yanave. ⁶Lakini owe, pini wulomba yinjila kumwandi. Dinda umulyango, na ulombe kwa Wiho wakho mwini ilelela gini gaifihile. Bahene Uwiho wakho mwini iwona gini gaifihile akhakupela ithawabu yakho. ⁷Na pini wiva wulomba, usikhawuyililaga wuyililaga amajowo gini gasina maana ngaja avamataifa shini vigaha, kwa kiva vihiva kija vasipulisiwe kwa malogolo minji gini vilogola. ⁸Kwa hiyo usikhavesaga ngaja awo, kwa kiva Uwiho iyelewa gini wusakula hata kabla usinalombe kunyakwe. ⁹Ino basi lombanda ndeni: Wihesu mwini ulikushanya, ulitikuse ilitawa lyakho. ¹⁰Uutwa wakho uyinse, amapanzi gakho gasenjenji hapa panyii na huko kushanya. ¹¹Utipele ineng'ana umukhate gwesu gwa shila lusiku. ¹²Utisamehe amakhole gesu, ngaja nese shene tikivasamehe vene tikivadayi. ¹³Na usikhatiletaga mumajalibu, lakini utukwewuse kihuma kwa yula umwofu. ¹⁴Nda mkhavasamehe avanu amakhosa ganave, Uwiho wakho mwini alikushanya khamji akhavasamehe omwe. ¹⁵Lakini nda msikhavasamehe amakhosa ganave, wala Uwihenyu asikhavasamehe amakhosa genyu. ¹⁶Saidi ya gona, pini wiva ufunjile, usikhawonensaga uweni walusungu ngaja avanafiki shini vigaha, kwa kiva vagonja uweni wanave ili kija avanu vavaje vafunjile. Kweli nikikujovela, tayari sha vaposhela ithawabu yanave. ¹⁷Lakini owe, pini wufunga, pakha amafuta umtwe gwakho na yosa uweni wakho. ¹⁸Ndeno yisingakuwonensa kwa vanu kija ufunjile, lakini tu yiva kwa Wiho mwini akigaga gini gaifihile. Na Uwiho wakho mwini ilelela gini gaifihile, akhakupela ithawabu yakho. ¹⁹Usikhaivishilaga ihakiba yakho yuwe pa dunia, pini inondo ni kutu sinanganga, pini avahiji videnya na kihija. ²⁰Bahene, yitunsinsa ihakiba yakho kushanya, pini wala inondo walam ikutu fisiwesa kinanganga, na pini avahiji vasiwesa kidenya wala kihija. ²¹Kwa kiva ihazina yakho pini yiva yikwali ndio pini inumbula yakho yikhava baho. ²²Iliho ndio tala ya mvili. Ino, nda iliho lyakho lisima, umuvili gwakho gona gukhamemwa nuung'ali. ²³Lakini nda iliho lyakho libofu, umuvili gwakho gona gumemile inshisi. Ino, nda uung'ali wini wukwali mukhati yakho uli nshisa hasa, na inshisi khome wuli! ²⁴Kusina hata yumo mwini iwesa kuvatumishila avatwa vavili, kwa kiva akhamukhalalila yumo na kumudobokha uyunji, au la sivyo asiihumye kwa yumo na kumusala uyunji. Musiwesa kumtumishila Unguluvi ni mali. ²⁵Kwa hiyo nikikujovela, usikhavesaga nu woga kihusu amakhalo gakho, kija ambi wilya nshi au ambi wing'wa nshi, au kihusu umuvili gwakho, ukhafala nshi. Wuli! Amakhalo sio zaidi ya shakilya na mvili zaidi ya mafasi? ²⁶Lelela inyuni sini silikushanya. Sisivyala na sisikungula na sisikunganiya na kivikha mushihenje, lakini uwihenyu wa kushanya ikasilisa isene. Wuli omwe msili vamaana saidi kuliko isene? ²⁷Na yunani munyenyu kwa kiilafya angawesa kiiyenjelesesa ulusiku lumu ku usima wa makhalo gwakwe? ²⁸Na kwa shii mwiva nu wasiwasi kihusu amafasi? Hiva kihusu amaua mumagunda, shini gikula. Gasisenga insengo na gasiwesa kiifwasa. ²⁹Bado nikivajovela, hata Usulemani ku uwutukufu wakwe wona asikhafwasiwe ngaja mojawapo ya aga. ³⁰Nda Unguluvi ikigafwasa amasole mumagunda, gini gikhala ulusiku lumu na pamulawu gitagwa mu moto, je kwa shiasi gani akhavafwasa omwe, omwe venye lihuvi linang'ana? ³¹Kwa hiyo msikhatilaga na kija, 'Wuli tisilye nshi?' au 'Wuli tising'we nshi?' au 'Wuli tisifwalwe amenda mashi?' ³²Kwa kiva avamataifa visakula amambo aga, nu Uwihenyu wa kushanya iyelewa kija msakula ago. ³³Lakini tangusina sakuli uutwa wakwe ni haki yakwe na aga gona gakhakhabisiwa kunyakho. ³⁴Ino, usikhatilaga kwa ajili ya pamulawu, kwa kiva ulwapamulawu lukhaisenga lulwene. Shila lusiku lwikwilana kiva ni tatizo lyakwe lilyene.

Chapter 7

¹Usikhahigaga, newe usikhayinsaga kihigwa. ²Kwa uhigo wini wihiga, newe ukhahigwa. Na kwa shipimo shina wupima newe khanji ukhapimilwa shisho. ³Na kwanshi wulelela ishipande sha lipishi shini shili muliho lya kholo lwakho, lakini usiyelewa ishipande sha ligogo shini shili mkhati ya liho lyakho? ⁴Wuwesa wuli kija kwa kholo lwakho, lekha nikuwuse ishipande shini shili mukhati ya liho lyakho, na kuno ishipande shaligogo shili mukhati ya liho lyakho? ⁵Ulimudehi owe; tangusina wusa iligogo lini lilimukhati ya liho lyakho, na bahene ndio pini ambi wuwesa kilelela unofu na kishihumya ishipande sha lipishi shini shili muliho lya kholo lwakho. ⁶Usikasipelaga imbwa shini shili shitakhatifu, na usikhasitosesaga ingubi ilulu mbele yanave. Bahene ambi vikifinanga na kufikhanya kwa magulu, na khanji ambi vikikusetushila owe na kukudumula fipande fipande ⁷Lomba na yuwe usipelwe. Sakula na we usipate. Hodesa na yuwe usidindulilwe. ⁸Kwa yeyona mwini ilomba, iposhela. Na kwa yeyona mwini isakula, ipata. Na kwa munu mwini ihodesa, akhadindulilwa. ⁹Au kuna munu munyenyu mwini, umwanakwe wamulomba ishipande sha mukhate asimupele iling'anga? ¹⁰Au nda alombe iswi, na yu mwene asimpele injokha? ¹¹Kwa hiyo nda omwe mwini mlivaofu mumenye kuvapela avana venyu isawadi nofu, Wuli ni shiasi shishi mandu Uwiheyu mwininyu mwini alikushanya akhavapela ifinu finofu vala vini vikimulomba umwene? ¹²Kwa sababu iyo, pini wusakulwa kusenjelwa ishinu shoshona na vanui vanji, newe khanji yisikubidi kuvasenjela shisho na vavene. kwa kiva iyo ni sheria na vakuvamalago. ¹³Yinjili na kishilila iligeji ilinyehe. Kwa kiva iligeti lipana nayi nsila pana yiniyilongosa kuuhalibifu, na kuna vanu vinji vini vishila insila iyo. ¹⁴Iligeti lili lipenga, Iligeti lipenga ndio nsila yiniyilongosa mu usima na ni vadodo viniviwesa kuyaga. ¹⁵Yikwewusa na vakuvamalago va udehi, vini viyinsa vafwalile inkwembe ya kholo, lakini kweli ni mbwa khali. ¹⁶Kwa matunda ganave mkhavayelewa. Wuli avanu vini viwesa kukungula amatunda mu minfa, au mumpishi ku mbeyu ya mbaluti? ¹⁷Kwa jinsi iyo, shila mupishi munofu gwisava amatunda manofu, lakini umupishi mvi gwisava amatunda mavi. ¹⁸Umupishi munofu gusiwesa kisava amatunda amavi, wala umupishi umuvi gusiwesa kisava amatunda amanofu. ¹⁹Shila mpishi gwini gusisava amatunda amanofu gukhadumulwa na kitagwa mu moto. ²⁰Ino basi, ukhavamanya kihumana na matunda ganave. ²¹Sio shila munu mwini akinijovela one, 'Mtwā, Mtwā,' akhayinjila mu utwa wa kushanya, ila yuyula daguli mwini isenga amapenzi ga wihesu wangu mwini alikushanya. ²²Avanu vinji vakhanijovela ulusiku ulo, 'Mtwā, Mtwā, tisikhahumise uwukuva malago kwa litawa lyakho, tisikhahumise amashetani kwa litawa lyakho, na kwa litawa lyakho tasengaga amatendo minji makhome?' ²³Bahene nikhavajovela pavalafu, 'nisikhavamenye omwe! Wushi kunyangu! omwe vini msenga amaofu!' ²⁴Ino, shila munu apulishe amalagolo gangu na kitii akhahanana nu munu mwenye hekima mwini asenjile inyumba yakwe pashanya ya mwamba. ²⁵Inonya yatonya, amafulikho gayinsa, na lipepo lyayinsa na waitova inyumba iyo, lakini yisikhawesise kigwa pansu, kwa kiva yikhandi yisenjilwe pashanya ya mwamba. ²⁶Lakini shila munu mwini ipulikha iliswi lyangu na asikilitii, akhahwananisiwa nu munu muyasu mwini asenjile inyumba yakwe pashanya ya luhakha. ²⁷Inonya yayinsa na mafulikho gayinsa, na lipepo lyayinsa na kuitova inyumba iyo. Na yagwa, nu uwunangaji wakwe wakhamilikha. ²⁸Lwafikhaga uluhavi lwini Uyesu pini wamalaga kilogola amajowo aga, avamakutano vashangaswagwa na mafundiso gakwe, ²⁹kwa kiva wafundisaga ngaja munu mwenye mamulakha, na sio ngaja avaandishi vanave.

Chapter 8

¹Luhavi ulo Uyesu pini wayikhaga kihuma kufidunda, uumati mkhome wamfwataga. ²Lelela, umkoma wayinsaga na kigondama pamwandi yakwe, wajova, "Mtwā, nda uli tayari, ungawesa kinifanya nive msafi". ³Uyesu wagolosaga iliwokho lyakwe na kimupyasa, waja, "Nili tayari. Uve msafi." Baho baho wayoswagwa uukoma wakwe. ⁴Uyesu wamjovela, "Lelela kija usikhalogolaga kwa munu yeyona. Khata insila yakho, na uyiwonense yuwe kwa kuhani na uhumye isawadi yina Umusa walajisaga, kwa ajili ya ushuhuda kunyanave" ⁵Pini Uyesu wafikhaga Kukapernaumu, ujemedari wayinsaga kunyakwe wamuposa ⁶kija, "Mtwā, umtumishi wangu agonile kukhaya apoosise na maumifu gakutisa." ⁷Uyesu wamjovela, "Nikhayinsa na kimponya". ⁸Ujemedari wajibu na kimujovela, "Mtwā, one sio wa maana hata uyinse na kuyinjila mukhati ya dari yangu, jova ulujowo nu mtumishi wangu asipone." ⁹Kwa kiva one khanji ni munu mwenye mamulakhaa, na ninavo avasulukhaji vini vali pansi yangu. MNda nijove kwa uyu "Luta'na iluta, na kwa yunji 'Yinsa' na yumwene iyinsa, na kwa mtumishi wangu, 'Gaha ndeni,' na yumwene isenga ndeno" ¹⁰Pini Uyesu wapulikhaga aga, washangalaga na kivajovela vala vini vakhandi vakimufwata, "Kweli nikivajovela, Nsinapate kumwaga umunu mwenye luhavi ngaja ili Kuisraeli. ¹¹Nikivajovela, vinji vakhayinsa kihuma kunena na kusikha, vakhakhala pa meza papamo nu Abrahamu, Uisaka, nu Yakobo, ku ufalme wa kushanya. ¹²Lakini avana va utwa vakhatagwa ku nshisi ya kunja, kukhava ni kholo na kihaula ameno." ¹³Uyesu wamjovela Ujemedari, "Luta! Ngaja shini wayamini, na yisenjeshe kunyakho". Nu mtumishi waponywagwa kulisala lilyo. ¹⁴Pini Uyesu wafikhaga kunyumba ya Petro, wamwagaga umukho wakwe nu Petro agonile ali mutamu ni homa. ¹⁵Uyesu wamupyasaga iliwokho lyakwe, nayi homa yakwe yamuleshelaga. bahene wadamulaga wayansaga kumuhudumila. ¹⁶Na pini yafikhaga ijioni, avanu vamuletelaga Uyesu vinji vini vakhetwe na mashetani. wagadagaga amashetani na vala vini vakhandi vatamu wawaponyaga. ¹⁷Kwa jinsi iyi gatimisiwagwa gini gakhandi galogwelwe nu mkuvamalago Uisaya, "Umwene yumwene watolaga amatamu gesu na wasumulaga amalasi gesu" ¹⁸Bahene Uyesu pini walyagagailikusanyikho limupilime, wahumyaga amaelekeso ga kwiluta uupande wunji wa Bahari iya Galilaya. ¹⁹Bahene umwandishi wayinsaga kunyakwe na kimujovela, "Mwalimu, nisikufwate popona pini usilute." ²⁰Uyesu wamujovela, "Imbweha sina malindi, ni nyuni sakushanya sina fiwanso, lakini umwana wa Adamu asina isehemu ya kigoniya umutwe gwakwe" ²¹Umwanafunzi yumonga wamujovela, "Mtwā nipa uruhusa tangusina nilute kumsila ubaba wangu." ²²Lakini Uyesu wamjovela, "Nifwata, na uvalesshe vini vafwile vavasile vina vafwile vanave." ²³Uyesu pini wajinjilaga mushipugo, avanafunzi vakwe vamufwataga mushipugo. ²⁴Lelela, yayinukha isoluba khome pasha nya ya bahari, shiasi kwamba ishipugo shagubikhwagwa na mawimbi. Lakini Uyesu akhandi agonile. ²⁵Avanafunzi vayinsaga kunyakwe na kimudamusa vija, "Mtwā, tikulasa ose, tiluta kifwa!" ²⁶Uyesu wavajovelaga, "kwanshi mtila, omwe vina mna lihuvi linang'ana?" Bahene wadamulaga na kulidalishila ilipepo ni bahari. Bahene kwavesaga nuutulifu mkhome, ²⁷avagosi vakhatwagwa nulushangalo vajova, "Uyu umunu wa namna nshi, kija hata amashetani ga mubahari gikimupulisa umwene?" ²⁸Pini Uyesu akhandi ayinsile ulubali lunji lwa nytii ya Magadala, avagosi vavili vini vakhetwe na mashetani vatanganaga nawo. Vakhandi vahumilile kumakhabuli na vakhandi vifanya ufujio sana, shiasi kwamba kusina umushulaji asingawesa kishila insila yila. ²⁹Lelela, watansaga ishauti na kija, "Tina nshi shakigaha kunyakho, mwana wa Nguluvi? Wayinsa panu kitilafya khabla ya muda kifika?" ³⁰Ino ishipuga shikhome sha ngubi likhandi lidima, pakhandi sio patali sana pini vakhandi vakwali, ³¹amashetani gakhandi gilalama kwa Yesu na kija. "Nda utiamuru kipola, titwala mushipuga sha ngubi." ³²Uyesu wavajovelaga, "Luti!" Amapepo gavapolaga na kita ku ngubi. Nalelela, ishipuga shona shatinukhaga kihuma kushidunda kitelemshilila ku bahari na lyona lyafwilaga mumalenga. ³³Avagosi vini vakhandi vidima ingubvi vasigaga. Na pini valutaga kumujini vayelesaga shila shinu, hususani shina shapolelaga kwa vagosi vini vakhandi vakhetwe na mashetani. ³⁴Lelela, umuji gona gwayinsaga kitangana nu Yesu. Pini wamwagaga, vamulombaga awushe kumkoa gwanave.

Chapter 9

¹Uyesu wayinjilaga mushipugo, walowokhaga na kifikha kunyii yini akhandi ikhala. ²Lelela, vamuletelaga umunu mwini apoosise na agonisiwe mu godoro. na pini walyagaga ilihuvi lyanave, Uyesu wamjovelaga umunu mwini apoosise, "Mwanangu, uve nuushendefu, Isambi sakho sisameheewe"³Lelela, Baasi ya vana sheria valogonsaniyana vavene kwa vavene,"Uyu umunu ikufuru" ⁴Uyesu wagagaga amahiva ganave na kija,"Kwa nshi muhiva amavi munumbula senyu?" ⁵Shili kwi shini shili shipefu kijova, 'Isambi sakho sisameheewe' au kija, 'Yima na ujende?' ⁶Lakini muyelewe kija Umwana wa Adamu anawo uiweso wa kisamehe isambi...." wagalogolaga aga kwa yula mwini apoosise, "Yima, tola igodoro lyakho, na ulute kukhaya yakho" ⁷Bahene yula wayimaga na kiluta kukhaya yakwe. ⁸Avanu pini vagagaga ago, vashangalaga na kumusifu Unguluvi, mwini avapelile uuweso uwo avanu. ⁹Nu Yesu pini akhandi ishila kihuma hapo, wamwagaga umunu mwini washemelwagwa kwa litawa lya Mathayo, mwini akhandi akhele isehemu ya votosa uwushuru. Numwene wamumujovela,"Nifwata one"Na yumwene wayimaga na kimufwata¹⁰Nu Yesu pini wakhalaga ili alye ishakilya mukhati ya khaya, vayinsaga avatosa ushuru vinji na vanu avaofu valisaga ishakilya bahamo nu yesu navafunsi vakwe. ¹¹Bahene Avamafarisayo pini vagaga ago, vavajovelaga avanafunsi "Kwanshi avalimu venyu vilya iashakilya bahamo na avatosa ushuru na vanu vaofu?"¹²Uyesu pini wapulikhaga ago,na yumwene wajovaga "Avanu vini vana hafya nofuvasisakula umuganga, ila kwa vala vini vatamu. ¹³Yipaswa mulute muifundise imaana yakwe, "Nidobokha irehema na siyo idhabihu" Kwa kiva nayinsaga, sio kwa vini vana haki kitubu, lakini kwa vina vana sambu. ¹⁴Bahene avanafunzi va Yohana vayinsaga kunyakwe na kija, "Kwanshi ose namafarisayo tifunga, lakini avanafunsi vakho vasifunga?" ¹⁵Uyesu wavajovela, Wuli avasindilisaji va arusi vangawesa kiva nuusugumilo pini Umtwa haruspini iva papamo nawo? lakini insiku siyinsa pini Ubwana harusi akhatolwa kihuma kunyanave, na bahene ndio vakhafunga. ¹⁶Kusina umunu mwini ivikha ishipande sha mwenda mpya ku mwenda gwini gwapakhala,ishilakha shikhatayulwa kihuma mu mwenda na uludemkho lukhome lukhatokela¹⁷Kusina avanu vini vivikha uujimbi mpya mu shombo sha ujimbi wa pakhalala, nda vagahe,inkwembe yikhademukha, uujimbi ukhawukha ni nkwenbe yikhananjikha. Badala yakwe,vivikha uujimbi mpya mu nkwenbe imya na fyona fikhava salama. ¹⁸Uyesu pini akhandi akivajovela amambo ago, lelela , uafisa wayinsa na kigondama pamwandi yakwe, Na yumwene wajova,"Umwali wangu wafwa sala yiya, lakini yinsa na uvishe iliwokho lyakho kunyakwe na yumwene akhava msima khanji. ¹⁹Bahene Uyesu wayima na kumufwata na vanafunsi vakwe khanji. ²⁰Lelela, umudala mwini akhandi ipolwa ni danda kwa muda wa makha kumi na mbili, wayinsa kholela nu Yesu na wamupyasa isehemu ya lupembo ya mwenda gwakwe. ²¹Kwa kiva wajovaga," Nda nikhagupyasa umwenda gwakwe, nayune nisipate uuponyaji." ²²Uyesu wasetukhaga na kumulelela na kumujovela." Mhinja, yipela inumbula,ilihuvi lyako lyakufanya upone," Na muda gugo umudala wapataga uuponyaji muda ugo. ²³Nu Yesu pini wafikhaga ku nyumba ya afisa, nayumwena wavagaga avatova italumbeta nu umati wa vanu wukhandi witova ilyowo. ²⁴Na yumwene waja," Wushi panu, kwa kiva umuhinja asfwile, ila agonile. Lakini avene vamuhekjaga na kumsal. ²⁵Na vala avanu pini vahumisiwagwa kunja, nayumwene wayinjilaga kumwandi na kumukhata iliwokho nu muhinja wadamula. ²⁶Ni habari isi sayenelaga ienewo lyona. ²⁷Bahene Uyesu pini akhandi ipola kihuma pala, avagosi vavili vapofu vamufwataga. Vayendelelaga kitansa ishauti vija," Tilomba utisamehe, Mwana wa Daudi." ²⁸Pini Uyesu akhandi wafikha kukhaya, vala avapofu vayinsaga kunyakwe. Uyesu wavajovelaga," Muyamini kija niwesa kitenda?" Navavene vamujovala "Ndiyo, Mtwa"²⁹Bahene Uyesu wapyasaga ameho ganave na kija "Nayisenjeshe ndeno kunyenyu ngaja ilihuvi lyenyu shene lishwali" ³⁰Na meho ganave gadindukhaga. Bahene Uyesu wawasisitisaga na kivaamuru kija" Leleli umunu yeyona asikhamanyaga kihusu ijambo ili." ³¹Lakini avanu ava vavili vawukhaga na kitangasa ihabari isi isehemu sona sa muji³²Bahene vala avagosi vavili pini vakhanfi viwuya, Lelela, umunu yumonga bubu mwini akhandi akhetwe na mashetani waletwagwa kwa Yesu. ³³Na pini amapepo gamupolaga, yula umunu ububu wayansaga kilogola. Uumati wona wapunugalaga na kija "Iyi yisinawahaje kitokela pa Israel. ³⁴Lakini amafarisayo vakhandi vijova "Kwa vakhoma vamashetani, akigadagansa amashetani"³⁵Uyesu waluta ku miji gona nifijiji. Nayumwene wayendelelaga kifundisa mumasinagogi, ihubiri imola ya utwa,na kiponiya avatamu vashila aina nu usaifu wa aina sona. ³⁶Pini walelelaga uumati, nayumwene wawawonelaga ulusungu, kwa sababu valavaga na kikhata itamaa. Vakhandi ngaja khola sini sisina mdimaji. ³⁷Nayumwene wavajovelaga avanafunsi vakwe." Amafuno gali minji, lakini avasenga nsengo vali vadodo. ³⁸Ino basi nyangu Umutwa wa mafuno, ili kija adflishe avasenga nsengo mu mafuno gakwe."

Chapter 10

¹Uyesu wawashemelaga avanafunsi vakwe kumbi na bili bahamo na kivapela amamulakha kihusu amashetani masafu, kivadalishila na kivadaga na kionya iaina sona samalathi ni aina sona samatamu.²Amatawa ga vanandeje kumi na mbila ni aga. Lya kwansa simeoni (mwini khanji ishemelwa Petro), nu Andrea umame, Uyakobo mwana wa Zebedayo, nu Yohana umame: ³Uphilipo, nu Bartelemayo, Uthomaso, nu Mathayo umutosa ushuru, Uyakobo mwana wa Alfayo, nu Tadeo, ⁴Usimoni mkananayo, nu Yuda iskariote, mwini wamsetukhaga. ⁵Ava kumi na mbili Uyesu wavafilikhaga. Nayumwene wawawulaniisaga kija "Msikhalutaga isehemu sini vikhala avamataifa na msikhayinjilaga mu makhaya ga vasamalia. ⁶Badala yakwe, mulute kwa kholo sina siyajile sa khaya ya Israel. ⁷Na pini mwiluta, hubiri na kija, uutwa wa kushanya ulikholela. ⁸Ponyaji avatamu, fufulaji vina vafwile, vavalasaji vini vana ukoma na dagaji amapepo. Mwaposhela bure, humiyaji bure. ⁹Msikhatolaga isahabu, ialmasi au shaba mumafukho genyu. ¹⁰Usikhatolaga umukoba mulushulo lwenyu, au menda ga hakiba, ndatu au nkwegu, kwa kiva umusenga nsengo ipelwa ishakilya shakwe. ¹¹Umuji gogona au shijiji shini mkhayinjila, sakuli mwini ifwaya na mkhale pala mpakha pini mkhawukha. ¹²Pini mukhayinjila mukhaya hunjilaji, ¹³nda ikhaya yifwaya, iamani yenyu yisigale pala, lakini nda ikhaya yisifwaya, iamani yenyu yiwushe bahamo nomwe. ¹⁴Na kwavala vini vasikivaposhela omwe au kipulisa amajowo genyu, pini muwukha mukhaya au umuji ugo, yipuguti amankundi ga nsayo senyu amahala hapo. ¹⁵Kweli nikivajovela, yikhava yakifumilila saidi amiji ga Sodoma ni Gomorah ulusiku lwa uhigo kuliko umuji ugo. ¹⁶Lelela, nikivafilikha ngaja kholo pakhati ya mbwa mwitu, kwahiyo vesaji nuluhala ngaja njokha na vapole ngaja njiva. ¹⁷Muve meho na vanu, vakhavatwala mumabalasa, na vakhavatova mumasinagogi. ¹⁸Na mkhaletwa pamwandi ya vakhome na vatwa kwa ajili yangu, ngaja ushuhuda kunyanave na kwa mataifa. ¹⁹Pini vakhavahiva wuvi, msikhavesaga nu woga namna gani au shishi shakulogola, kwa kiva ishinu shakulogola mkhapelwa kwa wakati uwo. ²⁰Kwa kiva sio omwe vini mkhalogola, lakini yu Roho wa Wihenyu akhalogola mukhati yenyu. ²¹Umunyalukholo akhamuyinushila umunyalukholo wakwe na kimubuda, nu baba kwa mwanakwe. Avanishe vakhayinukha kwa vasasi vanave, na kivasababishisa infwa. ²²Nemwe mukhakhalalililwa kwa sababu ya litawa lyangu. Lakini kwa yeyona mwini ambiifumilila mpakha mwisho umunu uyo akhakulusiwa. ²³Pini ambi vakivalafya ku muji ugu, sijili umji gwini gufwata, kwa kweli nikivajovela, msikhavamutile ku miji gona ga Israeli khabla ya mwana wa Adamu asinawuyee. ²⁴Umwanafunsi sio mukhome kishila umwalimu wakwe, wala umufilikha mwini ali kushanya ya Mtwi wakwe. ²⁵Yikwilana kwa mwanafunsi kija ave ngaja umwalimu wakwe, nu mtumishi ngaja Umutwa wakwe. Nda vamushemela Umtwa wa khaya Belzabuli, ni kwa shiasi shishi mandu vakhavakhashifu ava khaya yakwe! ²⁶Ino basi msikhavatilaga avene, kwa kiva kusina ulujowo lwini lusikhagubutulwa, na kusina lini liifihile lini lisikhamanyikha. ²⁷Shila shini shikavajovela munshisi, msilogole pauvalafu, na shini mkishipulikha kwa upefu mumakutu genyu, mshitangase pini mli kushanya ya nyumba. ²⁸Msikhavatilaga vala vini vibuda mvili lakini vasina uweso wa kibuda inumbula. Badala yakwe, mtili yula mwini iwesa kibuda umuvili ni numbula kula kusimu. ²⁹Wuli ikasuku sivili sisiguswa kwa senti ndodo? Hata ndeno kusina mwini iwesa kigwa pansu bila Uwihenyu kwimanya. ³⁰Lakini hata iidadi ya nyele senyu sivasiwe. ³¹Msikhavesaga nu woga, kwa kiva muna maana mandu kishila ikasuku nyinji. ³²Ino basi shila munu mwini asiniyitishe pamwandi ya vanu, nayunenikhamuyitikha pamwandi ya Baba wangu mwini alikushanya. ³³Lakini umwene mwini asinikhane pamwandi ya vanu, na yune khanji nikhamukhana pamwandi ya Baba wangu mwini ali kushanya. ³⁴Msikhahiviga kija niyinsile kileta iamani panyii. Nisikhayinsile kileta iamani, lakini wupanga. ³⁵Kwa kiva nayinsaga kumuvikha umunu akhanane nu wihe wakwe, nu muhuja kwa nyina wakwe, nu mkho sidi ya mkweye wakwe. ³⁶Uadui wa munu vakhava vala va mukhaya yakwe. ³⁷Umwene mwini akimugana uwihe au unyina mandu kulikom one uyo asikinifwaya. Nu mwene mwini akimudobokha umudimi au muhinja mandu kuliko one uyo asikinifwaya. ³⁸Umwene mwini asisumula umsalaba na kinifwata one asikinifwaya. ³⁹Umwene mwini ambi isakula amaisha akhagayasa. Lakini umwene mwini ambi iyasa amaisha kwa ajiuli yangu akhagapata. ⁴⁰Umwene mwini ambi akivakhalibisa wanikhajalibisa one, na yune mwiji ambi akinikhalibisa one wamukhalibisa umwene mwini anifilishe one. ⁴¹Na yumwene mwini ambi akimukhalibisa umukuva malago kwa kiva yu mkulusaji akhaposhela ithawabu ya mkulusaji. Na yumwene mwini ambi akimukhalibisa umunya haki kwa kiva yu munu mwini ana haki akhaposhela ithawabu ya munu wa haki. ⁴²Yeyona mwini ambi akimupela yumonga wavanang'ana ava, hata shikhombe sha malenga gakwing'wa amasisimu, kwakiva umwene yu mwanafunsi, kweli nikivajovela, uwmene asiwesa kikhosa kwa nsila yeyona ithawabu yakwe."

Chapter 11

¹Na baada ya Yesu kimala kivawulanisa avanafunsi vakwe kumi na mbili wawukhaga pala kiluta kifundisa na kihubiri kumajumbi ganave, ²nu Yohana pini alikugelesha pini wapulikha avele mu matendo ga Kristo, walajisaga uujumbe kishilila avanafunsi vakwe, ³na vamuposaga," Owe ndo yuna iyinsa, au kuna yunji tisakulwa kimulelelela?"⁴Uyesu wajibugu na kija kunyanave "Luti mumujovele Uyohana gala gini mkigaga na gala gini mkigapulikha. ⁵Avanu vini vasilelela vipata kilelela, avalema vijenda, avakoma viyosewa, avanu vini vasipulikha vipulikha khanji, avanu vini vafwile vifufuliwa kipata uuha, na vanu avahitaji vihubililwa ihabari nofu. ⁶Na abarishilwe yula mwini asiwona uuwoga kihusu one. ⁷Pini avanu ava wawukhaga, Uyesu wayansaga kilogola nu wumati kihusu Uyohana, "Shishi mwataga kulelela ku jangwa itete lihegensewa ni mepo? ⁸Lakini shishi mwataga kilelela umunu mwini afwalile amenda manofu? Hakiha, vala vini vifwala amenda amanofu vikhala mu nyumba sa vatwa. ⁹Lakini mwawukhaga kilelela nshi-Mkuvamalago? Ndiyo, nikivajovela, na saidi ya Mkuvamalago. ¹⁰Uyu ndiyo mwini wayandikhwagwa, 'Lelela, nikimfilikha umujumbe wangu pamwandi ya weni wakho, mwini akhayandala insila yakho pamwandi yakho. ¹¹One nikivajovela kweli, kati ya vinivasawilwe nu mdala kusina mwini mkhome kishila Uyohana Mbatisaji. Lakini mwini mnang'ana ku utwa wa kushanya ali mkhome kishila umwene. ¹²Kihuma ulusiku lwa Yohana Mbatisaji mpakha salisi, uutwa wa Kushanya ni wa ngufu, na vanu venye ngufu, vikiutola kwa ngufu. ¹³Kwa kiva avakuvamalago ni sheria, yava vitabiri mpakha kwa Yohana. ¹⁴Na nda mli tayari kuyitikha, uyu yu Eliya, yula mwini iyinsa. ¹⁵Mwini anamakutu gakupulikha na apulishe. ¹⁶Nishihwananise ninshi ishisasi ishi? Ngaja mfano gwa vanishe vini vinene ku sokho, vini vikhala na kishemelana ¹⁷na kija, 'Tavatovelaga izomari na msikhanenile. Taombolesaga, na msikhakholele. ¹⁸Kwa kiva Uyohana wayinsaga bila kilya umukhate au king'wela uujimbi, na vakhali vija, 'Ana mapepo.' ¹⁹Umwana wa Adamu wayinsaga ilya na king'wa na vaja 'Lelela, ali munu mlyaji na mugasi, urafiki wa vada ya ushuru na vina vanasambi!' Lakini ihekima yiwonensewa kwa matendo gakwe. ²⁰Uyesu wayansaga kudalishila amakhaya gini baasi ya matendo gakwe ga ajabu gasenjejhaga, kwa kiva vakhandi vasinatuubu, ²¹Ole wakho, Kolazini, Ole lwakho Bethsaidi! Nda amatendo amakhoma ndagasenjejhaga Kutiro ni Sidoni gala gini gasenjejhaga panu, nda vakhali vatubu pakhala kwa kifwala amagunia na kiipakha amafulikho. ²²Lakini yisive uuufumilifu kwa Tiro ni Sidoni ulusiku lwa uhigo kuliko kunyakho. ²³Owe, Kapernaum, wija ungatupulwa hadi kushanya? Hapana ukhayiswa mpakha pansi kisimu. Nda kwa Sodoma ndakwasenjejhaga amatendo amakhoma, nda gasenjejhaga kunyakho, ndayayikwali mpakha ineng'uni. ²⁴Ila nilogola kunyakho kiva yisive rahisi kwa nyii ya Sodoma kiyima ulusiku lwa uhigo kuliko owe. ²⁵Ku muda ugo Uyesu wajovaga, "Nikikusifu owe, Baba, Mtwana wa Mbingu ni Nyii, kwa sababu wawafihaga aga vini vana vana hekima nuluhala, na kugagubutula kwa vina vasina elimu, ngaja vana vanang'ana. ²⁶Baba kwa kiva yakupendesaga ndeno pameho gakho. ²⁷Amajowo gona gakhabisiwe kunyangu kihuma kwa Baba. na kusina mwini amumenye Umwana isipokuwa yu Baba, na kusina mwini amumenye uUaba isipokuwa Umwana, na yeyona mwini Umwana ana hamu ya kumugubutulila. ²⁸Yinsi kunyangu, omwe wona vini mwilava na vini mfunilwe na masigo masito, na yune nikhavatuyisa. ²⁹Yiponyesi inira yangu na myimanyise kihuma kunyangu, kwa kiva one nili mnyenyekefu nu mpole wa numbula na msipate uutuyo wa nafsi senyu. ³⁰Kwa kiva inira yangu ndabada nu msigo gwangu mupefu.

Chapter 12

¹²Uluhavi ulo Uyesu wataga ulusiku lwa sabato kushilila kumagunda. Avanafunsi vakwe vakhandi ni njala na vayanaga kugadenya amasuke na kugalya. Lakini Avafarisayo pini vagaga ago vamujovalaga uyesu "Lelela avanafunsi vakho vinanga isheria visenga ulusiku lwini lusiluhusiwa ulusiku lwa Sabato"¹³Lakini Uyesu wavajovela, "Msiyimbile jinsi Udaudi shina wasengaga, pini akhandi ni njala, papamo na vanu vini akhandi nawo?"¹⁴Inamna shini wayinjilaga mu nyumba ya Nguluvi na kilya amakhate ga wonyesho, gini gakhandi siyo halali kunyakwe kigalya na vala vini vakhandi nawo, ila halali kwa Makuhani?"¹⁵Bado musinayimbe ku sheriya, kija kulusiku lwa Sabato Amakuhani mukhati ya hekalu vikiikhosela Isabato, lakini vasina ihatia?"¹⁶Lakini nilogola kunyenye kija mwini mukhome kishila ihekalu ali panu.¹⁷Nda mwa mumanye iyi yimaanisa nshii; nisakula irehema na siyo isadakha; nda musavahiga vini vasina ihatia,¹⁸Kwa kiva Umwana wa Adamu ndiyo Mtwana wa Sabato."¹⁹Bahene Uyesu wapola pala waluta kusinagogi lyanave. Ino kukhandi nu munu mwini apoosise iliwokho. Amafarisayo vumuposa Uyesu, vija.²⁰"Wuli, yiva halali kiponesa ulusiku lwa Sabato?" ili kija vawese kimusitakha kwa kisenga isambi.²¹Uyesu wavajovela, "Yu nani kunyenye, nda ave ana kholo yimo, ni iyi ikholo yagwilila mukhati ya lilindi ulusiku lwa sabato, musikhamukhata na kimuhumya kwa ngufu mukhati ya lilindi?"²²Wuli, shili kwii ishinya thamani, saidi kwani, sio saidi ya kholo! ino ni halali kisenga amanofu ulusiku lwa Sabato."²³Bahene Uyesu wamujovalaga yula umunu, "Golosa iliwokhoniyakho" Waugolosa, na lyapata iafya, ngaja lila ilinji.²⁴Lakini Amafarisayo vapolaga kunja vapanga inamna ya kimubuda valutaga kunja kipanga shinyume shakwe. Vakhandi visakula inamna ya kimubuda.²⁵Uyesu pini wayelewaga ili wawukhaga apo. Avanu vinji vumufwataga, na wavaponesa wona.²⁶Wavalajisaga vasikhayinsaga vumugahe amanyishe kwa vanji,²⁷kija yitimile yila ikweli, yininyikhandi yilogwelwe nu mkuvamalago uisaya, ija,²⁸Lelela umutumishi wangu mwiini nimuhagwile, mugani wangu, kwa mwene inafsi yangu yanojelwa. Ambi nivikha Iroho yangu kushanya yakwe, na ambi itangasa uuhigo kwa Mataifa.²⁹Asikhalava wala kikhola kwa ngufu; wala yeyona kipulikha ishauti yakwe ku mitaa.³⁰Asikhalidenya ilitete lini lijubwilwe; asikhasimya utambi wowona wini wihumya ilyosi, mpakha pini akhaleta uuhigo yiwese.³¹Na Mataifa ambi viva nuukhangafu kishilila iltawa lyakwe.³²Umunu fulani mupofu nu bubu, mwini akhatilwe na mapepo waletwagwa pamwandi ya Yesu. Wamuponesa, bahamo na matokeo ga kija umunu bubu walogolaga na kilolela.³³Umukutano gona vumushangalaga na kija, "Yiwesakhana umunu uyu kiva mwana wa Daudi?"³⁴Lakini pini Amafarisayo pini vapulikhaga umuujisa ugu, vajovaga, "Uyu umunu asihumya amapepo kwa ngufu sakwe yumwene ila kwa ngufu sa Belzebuli, umukhome wa mapepo."³⁵Lakini Uyesu wamanyaga amahiva ganave na kivajovela, "Shila uufalme wini wuigaveniye wuwene wunanjikhaga, ni shila mji ni nyumba yini yikiigaveniye yiyene yisikhayima."³⁶Nda Ushetani, ambi akimuwusa Ushetani, basi akiikhana ku nafsi yakwe yumwene.³⁷Kwa namna shii uufalme wangu ambi wuyima? Na nda nihumya amapepo kwa ngufu ya Belzebuli, avafuasi venyu vasihumye kwa nsila nshii? Kwa ajili ya ili ambi viva vahigaji venyu.³⁸Na nda nihumya amapepo kwa ngufu sa Roho wa Nguluvi, basi uufalme wa Nguluvi wayinsa kunyenye.³⁹Nu munu iwesa wuli kihuluta mukhati ya khaya ya munya ngufu na kihija, bila kimupinya umunya ngufu tangusina? Bahene ndio ambi ihija imali yakwe kihuma mukhati ya khaya.⁴⁰Yeyona mwini ambi iva asili bahamo none ali shinyume shangu, nu mwene mwini asikunganiya bahamo none iyo ipalakhaniya.⁴¹Ino nilogola kunyenye, shila sambini ni kufuru avanu ambi visamehewa, ila kimukufuru Uroho Mtakhatifu vasikha samehewa.⁴²Nu yeyona mwini ilogola ulujowo shinyume nu Mwana wa Adamu, ilyo ambi isamehewa. Lakini yeyona mwini ilogola shinyume nu Roho Mtakhatifu. uyo asikhasamehewa, ku ulimwengu uwu, na wala wala wini wuyinsa⁴³Au ugahe umupishi kiva munofu nilitunda lyakwe linofu, au ugunanje umupishi nili tunda lyakwe, kwa kiva umupishi gumanyikha kwa litunda lyakwe.⁴⁴Omwe uusawo wa njokha, omwe muli vavi, muwesa wuli kilogola amajowo amanofu? Kwa kiva umulomo gwilogola kihuma ku akiba ya gini gakwali munumbula.⁴⁵Umunu umunofu ku akiba inofu ya numbula yakwe gipola amanofu, nu munu umuvi ku akiba imbii ya numbula yakwe, ihumya shini shivi.⁴⁶Nikivajovela kija kulusiku lwa uhigo avanu ambi vihumya ihesabu ya shila lujowo lwini lusina maana lwini valogolaga.⁴⁷Kwa kiva kwa majowo gakhoni wuvasiwa ihaki na kwa majowo gakhoni wihigwa.⁴⁸Shila baasi ya vayahudi na Mafarisayo vumujibugu Uyesu vija" Mwalimu, tidobokha kisaga iishara kihuma kunyakho."⁴⁹Lakini Uyesu wavajibugu na kivajovela, "Ishisasi ishivi ni sha zinaa shisakula iishara. Lakini kusina iishara yini yikhahumisiwa kunyanave isipokiva yila iishara ya Yona umukuvamalago."⁵⁰Ngaja ndenela shini uyona akhandi mukhati ya utumbo wa nsii ikhome kwa nsiku sitatu paminsi na pashilo, ndeno ndiyo Umwana wa Adamu shini akhava mukhati ya numbula ya nyii kwa nsiku sitatu paminsi na pashilo.⁵¹Avanu va Kuninawi ambi viyima pamwandi ya shitengo sha uhigo bahamo ni shisasi sha vanu ava na ambi vakishihiga. Kwa kiva vatubugu kwa mahubiri ga Yona, na lelela, umunu yumonga mukhome kishila Uyona ali panu.⁵²Umalkia wa kusini ambi iyima kuuhigo bahamo na vanu va shisasi ishi na kushihiga. Wayinsaga kihuma ku

mwisho gwa nyii kiyinsa kipulikha ihekima ya Selemani, na lelela, umunu yumonga kishila Useleman ali panu. ⁴³Pini ilipepo ilishafu pini likimupola umunu, lishila amahala pini paina malengalisakula kituya, lakini lisikipaga ⁴⁴'Bahene lija.' ambi nitina mu khaya yangu yini nahuma.' Pini litina likiyaga yila inyumba yifyajilwe na yili tayari. ⁴⁵'bahene litina na kigaleta aganji amaro ho amashafu saba gini mavii mandu kishila umwene, giyinsa kikhala gona pala. Ni hali yakwe ya mwisho yiva mbii kishila ya kwansa. Ndeno ndiyo yikhava kwa shisasi ishi shivi. ⁴⁶Pini Uyesu pini akhandi ilogola nu uumati lelela, umama wakwe nu vakholo lwakwe vayimaga kunja, visakula kilogola numwene. ⁴⁷Umunu yumo wamujovela, "Lelela umama wakho na vanyalukholo lwakho vayimile kunja, visakula kilogola nowe". ⁴⁸Lakini Uyesu wajibugu na kimujovela mwini wamujovelaga, "Umama wangu yu nani? Na vakholo lwangu va nani?" ⁴⁹Numwene wagolosaga iliwokho lyakwe kwa vanafunsi na kija, "Lelela, ava ni mama na vakholo lwangu! ⁵⁰Kwa kiva yeyona mwini isenga amanofu ga Baba wangu mwini ali kushanya, umunu uyo ndiyo kholo lwangu, udada wangu nu mama wangu".

Chapter 13

¹Kulusiku ulo Uyesu wawukhaga kukhaya na kikhala mwambwa ya bahari. ²Uumati mukhome watanganaga kwa kimupilima, wayinjalaga mukhati ya shipugo na kikhala mukhati yakwe. Uumati wona vayimaga mwambwa ya bahari. ³Bahene Uyesu walogolaga amajowo minji kwa mifano, Wajovaga, "Lelela, umuvyalaji walutaga kivyala. ⁴Pini akhandi ivyala mbeyu isinji sagwisaga mwambwa ya nsila ni nyuni sayinsaga kusihola. ⁵Imbeyu isinji sagwisaga pashanya ya mwamba, pini sisikhatipile uulongo wa kukwilana. Ghafla samelaga kwa kiva uulongo wusikhandi wutile pansi mandu. ⁶Lakini ilijuva pini lyadibulaga sanyanywagwa kwa kiva sikhandi sisina amansina, na sayumaga. ⁷Imbeyu isinji sagwisaga pakhati ya mapihi aganya minfa. Amapishi aganya minfa gatalipaga kushanya na kusigubikha. ⁸Imbeyu isinji sagwisaga kuulongo unofu na kisava imbeyu, isinji mara mia moja zaid, isinji sitini na isinji thelathini. ⁹Mwini ana makutu na apulishe. ¹⁰Avanafunsi vayinsaga na kimujovela Uyesu, "Kwanshi wilogola na vanu kwa mifano?" ¹¹Uyesu wajibugu wavajovela, "Mupelilwe uupendeleo wa kimanya isiri sa uufalme wa kushanya, ila kunyanave vasipelilwe. ¹²Lakini yeyona mwini anasho, kunyakwe umwene ambi iyonjelesewa mandu, na ambi ipata ifaida khome. Ila mwini asina hata shila hini anasho ambi iponkhwa. ¹³Ino nilogola navene kwa mifano japo vilolela, vasikhalelelaga kweli. Na japo vipulikha vasikhapulikhaga wala kimanya. ¹⁴Uukuvamalago wa isaya watimila kunyanave, wula wini wija, "Pini mupulikha mupulishe, lakini kwa namna yeyona musikhayelewa; pini mwilomba muwese kilwaga, lakini kwa namna yeyona yila musikhamanyaga. ¹⁵Ni numbula sa vanu ava sava nhisi, yiva nsengo kipulikha, na vagubishe ameho ganave, ili vasikhawesaga kilolela kwa meho ganave, na kipulikha kwa makutu ganave, au kimanya kwa numbula anave, ino nda vanisetushila khanji na nda navaponesa. ¹⁶Ila ameho genyu gabarikhiwe, kwa kiva gilolela, na makutu genyu kwa kiva gipulikha. ¹⁷Kweli nikivajovela avakuvamalago vinji na vanu avanya haki vakhandi vana hamu ya kugaga amajowo gala gini mukigaga, na vasikhawesise kugaga. Vadobokhaga kipulikha amajowo gala gini mukigapulikhaga, vasikhagapulishe. ¹⁸Ino pulii umfano gwa muvyalaji. ¹⁹Pini yeyona ipulikha iliswi lya uufalme na ilekha kilimanya, bahene umuvi iyinsa na kushikwepula shini tayari shivyililwe mukhati ya numbula yakwe. Iyi ndio imbeyu yila yini yivyililwe ku mwambwa ya nsila. ²⁰Umwene mwini avyalile ku miamba ndio yula mwini ipulikha iliswi na kuliposhela nyangu kwa ushendefu. ²¹Bado asina amnina mukhati yakwe, ila ifumilila kwa muda mufupi, pini amatatiso au malawo pini ambi gipolela kwa sababu ya liswi ikuvala ghafla. ²²Mwini avyalilwe pakhati ya mapishi aganya minfa, uyu ndio yula mwini ipulikha iliswi lakini amalawo ga wulimwengu nu uudehi wa utajiri ukiligubikha lila iliswi lisikhayinsaga lisave amatunda. ²³Mwini avyalilwe kuulongo unofu, uyu ndiyo yula mwini ipulikha iliswi na kulimanya. Uyu ni yula mwini isava amatunda na kiyendelela kisava moja aidi ya mara mia, isinji sitini, isinji thelathini. ²⁴Uyesu wawapelaga umufano ugunji. Ija, "Uufalme wa kushanya wuhwananiswa nu munu mwini avyalile imbeyu inofu kumugunda gwakwe. ²⁵Lakini avanu pini vagonelelaga, uadui wayinsaga wope wavyalaga amagugu pakhat ya ngano na waluta lwakwe. ²⁶Panyuma pini imbeyu yamela na kihumya amasawo, bahene na magugu gapolelaga gope. ²⁷Na vatumishi avanya mugunda vayinsaga vamujovela, ;Mtwaga, usikhavyalile imbeyu nofu kumugunda gwakho? Yiva wuli uno guna magugu? ²⁸Wavajovela, Uadui wasenga ili. 'Avatumishi wamujovela, "Ino wusakula tilute tigakule?" ²⁹Umunya mugunda waja, 'Hapana, pini mwikula amagugu ambi mwikula bahamo ni ngano. ³⁰Galeshi gakule bahamo mpakha uluhavi lwa kikungula. Uluhavi lwa kikungula ambni nija kwa vakungulaji, "tangusina gakuli amagugu au gapinyi mafungu mafungu na kiganyanya, lakini kungani ingano mushihenje shangu. ³¹Bahene Uyesu wavahumisaga umfano ugunji. Waja, "Uufalme wa kushanya wuhwanana ni mbeyu ya haradali yini umunu waitolaga na kuivyala kumugunda gwakwe. ³²Imbeyu iyi kwa kweli nang'ana kishila imbeyu isinji sona. Lakini pini yilemba yiva khome kishila amimea gona ga bustani, yiva mapishi, ishiasi sha kija inyuni sa kushanya siyinsa na kisenga ifiwanso ku matawi gakwe. ³³Wavajovela umufano ugunji khanji. "Uufalme wa kushanya ni ngaja amila yila yini yitolilwe nu mudala na kihanswa kwa fipimo fitatu kwa utune hati fiwumushe. ³⁴Ago gona Uyesu wagalogolaga kwa vanu kwa mifano. na bila mifano asikhalogwele shoshona kunyanave. ³⁵Iyi yikhandi kija shila shini tayaro shalogolwagwa kishilila kwa vakuvamalago hiwese kitimila, pala pini wajovaga, "Ambi nigubutula umulomo gwangu ku mifano. Amba nilogola amajowo gala gini gakhandi gafihilwe kihuma amisingi ga wulimwengu". ³⁶Bahene Uyesu wavalekhaga avanu na kiluta kukhaya. Avanafunsi vakwe vamulutilaga na kija, "Tigubutulila umfano gwa magugu ga kumugunda." ³⁷Uyesu wajibugu na kija, "Mwini ivyala imbeyu inofu iva Mwana wa Adamu. ³⁸Umugunda ndio uwulimwengu; ni mbeyu inofu, ava ndio vana va ufalme. Amagugu ndio vana va yula umuvi, nu adui mwini wasivyalaga yu ibilisi. ³⁹Na uukungulaji ndio mwisho wa wulimwengu, na vakungulaji ndio va malaikha. ⁴⁰Ngaja ndenela shini amagugu gikunganwa na kinyanywa nu moto, shisho ndiyo yikhava mwisho gwa wulimwengu. ⁴¹Umwana wa Adamu ambi ifilikha avamalaikha vakwe, na kikunganiya kihuma ku uufalme wakwe amajowo gona gini gasababisaga iambi na vala vini visenga amavi. ⁴²Ambi vitagwa

wona mu tanuru lya moto, kwini kukhava ni kholo na kihawula ameno.⁴³ Bahene avanu avanya haki pini vakhang'ala ngaja lijuva Kuufalme wa Wiha nave. Umwene mwini ana makutu na apulishe.⁴⁴ Uufalme wa kushanya ngaja akiba yini yifihilwe kumugunda. Umunu nda ayaje na kuifiha. Kuushendefu wakwe alute kigusa fyona fini anafyo, na kugugula umugunda.⁴⁵ Ino, uufalme wa kushanya ngaja munu mwini ienga ibiashara mwini isakula ilulu iyinya thamani.⁴⁶ Pini wayagaga yila iyinya thamani, walutaga kigusa shila shinu shini akhandi anasho na waigula.⁴⁷ Uufalme wa kushanya ngaja wafu wini wuli mukhati ya bahari, na kija wukunganiya ifumbe fya shila aina.⁴⁸ Pini wamemaga avalovaji vaukwehaga kulubali. Bahene vakhalaga pansa na kikunganiya ifinu finofu mukhati ya fyombo, lakini fini fisina thamani fyatagwagwa kutali.⁴⁹ Yikhava inamna iyi ku mwisho gwa dunia. Avamalaikha ambi viyinsa na kivabagula avanu avavi ku vamo va vanya haki.⁵⁰ Na kivataga mukhati ya tanuru lya moto, kwini kukhava na maomboleso na kihaula ameno.⁵¹ Mumanye amajowo gona aga? Avanafunsi vamujibugu, "Ndiyo."⁵² Bahene Uyesu wavajovela, "Shila muyandikhaji mwini wava mwanafunsi wa ufalme ihwanana nu munya nyumba mwini ihumya ku akiba yakwe ifinu ifipya na fya pakhala."⁵³ Yavesaga pini Uyesu wamalaga amafano gona ago, wawukhaga ku sehemu iyo.⁵⁴ Bahene Uyesu wafikhaga kumukoa gwakwe na kivafundisa avanu ku sinagogi. Amatokeo gakwe ni kija vashangalaga na kija, "Ni kwii kwini umunu uyu wapataga ilishima ili na miujisa aga?"⁵⁵ Umunu uyu asili yula mwana wa seremala? Umariamumu asili yu nyina? Na vakholo lwakwe siyo Uyakobo, Uyusuph, Usimoni nu Yuda?⁵⁶ Na avadada vakwe tinawo apa panyesu? Ino umunu uyu wagapata kwii aga gona?"⁵⁷ Wavakhalasaga. Lakini Uyesu wavajovelaga, "Umukuvamalago asikhosa kiva nilishima isipokiva kunyanave na kunyii yanave."⁵⁸ Na asikhawesile kigaha amiujisa minji kwa kiva vakhandi vasima ilihuvi kwa mwene.

Chapter 14

¹Kwa luhavi ulo, uherode wapulikhaga ihabari kihusu Uyesu.. ²Wavajovela avatumishi vakwe, "Uyu yu Yohana Umubatisaji wafyukha kihuma kwa vini vafwile. Kwa hiyo ingufu ii sili kushanya yakwe." ³Kwa kiva Uherode akhandi amukhete Uyohana wamupinyaga na kimutaga mugelesa kwa sababu ya Herodia, umudala wa Filipo ukaka wakwe. ⁴Kwa kiva Uyohana wamujovelaga, "Yisili halali kimutola umwene kiva mudala wakwe." ⁵Uherode nda wamubudaga lakini wavatilaga avanu kwa kiva vamwagaga Uyohana kija mukuvamalago. ⁶Lakini pini ulisiku lwa kisawa Uherode pini wafikhaga umuhinja wa Herodia wanenaga pakhati ya vanu na kimunojela Uherode. ⁷Pini kwa kujibu shila waahidigi kwa shiapo kija ambi akimupela shoshona shini ambi ilomba. ⁸Baada ya kishauriwa nu nyina, wajovaga, "Nipela one panu kushikhombe umtwe gwa Yohana Umubatisaji. ⁹"Umfalme akhandi na masikitikho kwa maombi ga muhinja, lakini kwa ajili ya shiapo shakwe, kwa sababu ya wona vakhandi pashakilya bahamo nu mwene wajovaga kija yipaswa yisenjeshe. ¹⁰Walajisaga Uyohana aletwe kihuma mugelesa ¹¹ili adumulwe umtwe gwakwe na shaletwagwa kushanya ya inia na wapelwa umuhinja na washitwalaga kwa nyina. ¹²Bahene vala avanafunsi vakwe vayinsaga na kugutola gula umuvili na kugusila, baada ya ili valutaga kumujovela Uyesu. ¹³Numwene Uyesu pini wapulikhaga aga, waikwewusaga kihuma amahala pala watana mukhati ya mashua walutaga isehemu yini yitenjilwe. Pini uumati wamanyaga kwini akwali, vamufwataga kwa magulu kihuma kumujini. ¹⁴Bahene Uyesu wayinsaga kumwandi yanave na kiwaga uumati mukhome. Wavawonelaga lusungu na kivaponesa amatamu ganave. ¹⁵Ululandi pini lwafikhaga, avanafunsi vayinsaga kunyakwe na kija, "Iyi ni sehemu ya nyikha, nulusiku tayari lwashila. Vapalakhaniya avanu ili valute kushijiji vagule ishakilya kwa ajili yanave. ¹⁶Lakini Uyesu wavajovela, "Vasina haja ya kiluta lwanave. Vapeli omwe ishakilya" ¹⁷Vamujovela, "Panu tinago amakhate gasnu ni nsii sivili tu." ¹⁸Uyesu waja, "Galeti kunyangu." ¹⁹Bahene Uyesu wavajovelaga avanu vakhale pansi ya masole. Watolaga amakhate gavili ni nswii sivili. Walolela kushanya, waubarikhi na kimenya amakhate wavapela avanafunsi. Avanafunsi vavapela avanu. ²⁰Valya wona na kuikuta. Bahene vakunganiyaga ifipande fyona fya shakilya na kimemya fikhapu kumi na mbili. ²¹Vala vini valisaga vakhandi ngaja vagosi elfu tano bila ya kivavasa avadala na vanishe. ²²Baho wavajovaga avanafunsi vahulute mukhati ya mashua, uluhavi ulo umwene wavahwesa avanu valute lwanave. ²³Baada ya kivahwesa avanu valute lwanave, watana kushanya wa shidunda kilomba mwene duguli. Pini yikhanda jioni akhandi uko mwene duguli. ²⁴Lakini ino imashua pini yikhanda pakhati ya bahari yilavalava kwa sababu ya mawimbi. kwa kiva ilipepo likhandi lya kishila. ²⁵Kushilo sha samu ya utai Uyesu wavahejelelaga, ijenda kushanya ya malenga. ²⁶Pini avanafunsi vakwe pini vamwagaga ijenda kushanya ya bahari, vatilaga na kija, "Ni lijini," na kitansa ishauti kwa kitila. ²⁷Uyesu wavajovela mara moja, ija, "Yipeli inumbula! yune! musikhatilaga." ²⁸Upetro wamujibugu kwa kija, "Mtwā, nda yuwe, niyitikha niyinsa kunyakho kushanya ya malenga." ²⁹Uyesu wamujovela, "Yinsa." Bahene Upetro wapola mukhati ya shipugo na wajenda kushanya ya malenga kiluta kwa Yesu. ³⁰Lakini Upetro pini wagaga amawimbi, watilaga, na kiyansa kutwina, pansi, washemelaga ishauti na kija, "Mtwā, nikulusa!" ³¹Nyangu Uyesu wagolosa iliwokho lyakwe wamutupula Upetro, na kumujovela, "Owe umunya lihuvi lidodo, kwanshi wa una mashaka?" ³²Bahene Uyesu nu Petro pini vahulutaga mu shipugo, ilipepo lyalekhaga kikutukha. ³³Avanafunsi mushipugo vamwabudugu Uyesu na kija, "Kweli owe uli Mwana wa Nguluvi." ³⁴Na vene pini vamaalaga kilowokha, vafikhaga kunyii ya Genesareti. ³⁵Na vanu kulieneo lila pini vamumanyaga Uyesu, valajisaga uujumbe ku shila sehemu sa mulubali, na kileta shila mwini akhandi mutamu. ³⁶Vamulombaga kija vawese kipyasa ulupembo lya mwenda gwakwe, na wona vini valipyasaga vaponewagwa.

Chapter 15

¹Bahene Amafarisayo na vaandishi vayinaga kwa Yesu kihuma Kuyerusalemu. Na kija, ²"Kwanshi avanafunsi vakigawona mavi amaposhelo ga vasehe? Kwa kiva vasikiinawa amokho ganave pini viva vilya ishakilya." ³Uyesu wajibu na kivajovela, "Nemwe__ kwanshii mukiyaga mbii isheriya ya mtwa kwa ajili y mapohelo genyu?" ⁴Kwa kiva Unguluvi wajovaga, "Muheshimu uwiho nu mama wakho; na ' Mwini ilogola uvi kwa wihe na kwa nyina, hakika ambi infwa." ⁵Lakini omwe mwijovaga, 'Shila mwini akimujovela uwihe nu nyina, "Shila musaada gwini nda wapata kihuma kunyangu ino yiva sawadi kihuma kwa Nguluvi, "" ⁶"Umunu uyo asina haja ya kimuheshimu uwihe. Ku namna iyi mwalisetula iliswi lya Nguluvi kwa ajili ya maposhelo genyu." ⁷Omwe vamyansi, unofu ngaja shini Uisaya shini watabirigi kunyenyu pini wajovaga, ' ⁸Avanu ava vakiniheshimu one kwa malomo ganave, lakini inumbula sanave sili kutali none. ⁹Vakiniyabudu bure, kwa kiva vifundisa amafundiso gini valajie avanadamu." ¹⁰"Bahene wavashemekaga avanu na kivajovela," Pulisi na mumanye__ ¹¹Kusina ishinu shini shihuluta mumulomo gwa munu na kimugaha mushafu. Ila, shila shini shihuma mumulomo, ishi ndio shikimugaha umunu kiva mushafu." ¹²Bahene avanafunsi vamulutilaga na kilogola nu Yesu, "Wuli!, Umenye Amafarisayo pini valipulikhaga lila iliwi vakhalalaga?" ¹³Uyesu wavajibugu na kija, "Shila mmea gwini Ubaba wangu wa kushanya usiguvyalile ambi gwikulwa. ¹⁴Valeshi vene, avene ni valongosaji vaposi. Nda umunu umupofu ambi akimulongosa umupofu muyine, wona vavili ambi vigwila mulilindi." ¹⁵Upetro wajibugu na kimujovela Uyesu, " Tiyelesea umufano ugu kunyesu, ¹⁶Uyesu wajibu, "Nemwe yumwe bado musiyelewa?" ¹⁷Omwe musikilwaga kija shila shini shiluta mumulomo shishilila muutumbo na kiluta kushoo?. ¹⁸Lakini ifinu fyona fini fihuma mumulomo fihuma mukhati ya numbula. Ndiyo ifyo fini fikimuponya umunu uunajisi. ¹⁹Kwa kiva kunumbula gipola amahiva amavi, uubudaji, uulinsi, uushemi, uuhiji, uushuhuda wa udehi, na maligo. ²⁰Agaga ndiyo amajowo gini gakimuponya umunu uunajisi. Lakini kilya bila kiinawa kusikimugaha umunu kiva munajisi." ²¹Bahene Uyesu wapolaga amahala pala na waikwewusaga kiluta kumbali sa mji gwa Tiro na Kusidoni. ²²Lelela wayinsaga umudala Umukanani kihuma kumbali iso. Watansaga ishauti ija, " Niwonela lusungu, Mtwaga, Mwana wa Daudi; umuhinja wangu ilyafywa mandu nilipepo." ²³Lakini Uyesu asikhamujibile iliswi. Avanafunsi vakwe vayinsaga vakimulomba, vija, "Muwusa alute lwakwe, kwa kiva akitilyovela." ²⁴Uyesu wavajibugu na kija, Nisikhafulishwe kwa munu yeyona isipokiva kwa kholo ini siyajile sa kukhaya ya Israeli." ²⁵Lakini wayinsaga na kigondama pamwandi yakwe, ija, "Mtwaga nitanjilisa." ²⁶Wamujibu na kija, "Siyo lunofu kitola ishakilya sha vanishe na kusitajila imbwa," ²⁷Waja, "Ndiyo, Mtwaga, hata ndeno imbwa inang'ana silya ishakilya shini shigwa kumesa ya Mtwaga wanave." ²⁸Bahene Uyesu wajibu na kija "Mudala, ilihuvi lyakho likhome. Na yisenjashe kunyakho ngaja shini wusakula." Nu muhinja wakwe waponeswa ku luhavi ulo. ²⁹Uyesu wawukhaga amahala pala na kiluta kholela ni baghati ya Kugalilaya. Bahene walutaga kushanya ya shidunda na kiluta kikhala uko. ³⁰Ishipuga shikhome shayinsaga kunyakwe. Na vamuletela avalema va magulu, avapofu, avabubu, avalema na vanji vinji, vini vakhandi vatamu. Vavavikhaga ku magulu ga Yesu na wavaponesa. ³¹Navene avanu vashangalaga pini valwagaga amabubu vilogola, na valema viva vasima, vini valema va magulu vijenda, na vapofu vilolela. Vamusufyaga Unguluvi wa Kuisraeli. ³²Uyesu wavashemelaga avanafunsi vakwe na kija, " Navawonela lusungu avanu, kwa kiva vava none kwa nsiku sitatu bila kilya ishinu shoshona. Nisingavahwesa valute kunyanave bila kilya, vanga simila munsila." ³³Avanafunsi vakwe vamujovela, "Kwiya kwini tiwesa kipata amakhate ga kukwilana panu panyikha kivalisa avanu wona ndeni?" ³⁴Uyesu wavajovela, "Muna makhate galinga?" Vaja, "Saba, ni nswii inang'ana nang'ana ndodo." ³⁵Uyesu wavajovela avanu vakhale pansi. ³⁶Watolaga gala amakhate saba ni nswii, na baada ya kihonjesa, wagamenyaniyaga na kivapela avanafunsi. Avanafunsi vavapela avanu. ³⁷Avanu wona vvalya na kukwilana. Na vakunganiyaga amabaki ga fipande fya shakilya fini fisigele fipande fipande, fyamemaga fikhapu saba. ³⁸Wona vini valisga vakhandi vagosi elfu nne bila ya kivasisa avadala na vanishe. ³⁹Bahene Uyesu wavahwesaga avanu valute lwanave na wahulutaga mukhati ya shipuga na kiluta isehemu ya Kumagadani.

Chapter 16

¹Amafarisayo na Masudukayo vamuyinsilaga na kimujesa Uyesu avawonense iishara yini yihuma kushanya. ²lakini uyesu wavajibugu na kivajovela kija "Nda lulandi mwija kija ihali ya hewa nofu, kwa kiva kushanya kwiva kuduhi. ³Ni subuhi mwija 'Ihali ya hewa ineng'ana yisili nofu kwa kiva kushanya kuduhi na mafunde gagubihe kona.' Mumenye kiyelewa uluwonekha lwa kushanya, lakini musiwesa kiyelewa iishara ni nyakhati. ⁴Ishisasi ishivi na sha uhemu hisakula iishara, lakini kusina iishara yeyona yini shikhapelwa, isipokiva yila ya Yona. Bahene Uyesu wavalekha na waluta lwakwe. ⁵Avanafunsi vayinsa ulubali lwa uvili, lakini vakhandi vasmilwe kitola amakhate. ⁶Uyesu wavajovela "Yikwewusi na muve meho na malogolo ga Mafarisayo na Masadukhayo." ⁷Avanafunsi vaposaniyaga vavene na kija. "Ni kwa kiva tisikhatolile amakhate." ⁸Uyesu wamanyaga ilyo na kija, "Omwe vanya lihuvi lidodo, kwanshii muhiva na kilogonsaniya munyenyu na kilogola kija ni kwa kiva musikhatolile amakhate?" ⁹Wuli bado musimenye wala musikumbukha gala amakhate gasanu kwa vanu elfu tano, na fikhapu filinga fini mwakunganiyaga? ¹⁰Au makhate saba kwa vanu elfu nne, na fikhapu filinga mwatolaga? ¹¹Yiva wuli kija hata musiyelewa kija nikhandi na nisilogola nomwe kihusu amakhate? Yitunsi na kiva meho ni ndogolo sa Mafarisayo na Masadukayo." ¹²Bahene wamanyaga kija akhandi asikivajovela kihusu kuikwewusa na makhate gini gana usaso, ila kuikwewusa na mafundiso ga Mafarisayo na Masadukayo. ¹³Pini Uyesu pini wafikhaga isehemu sa Kukaisaria ya Kufilipi, wavaposaga avanafunsi vakwe, ija, "Avanu vija kija umwana wa Munu yu nani?" ¹⁴Vaja, "Avanji vija kija yu Yohana Umubatisaji; avanji, Ueliya; na vanji, Uyerema, au yumo wa vakuvamalago. ¹⁵Wavajovela, omwe mwija one yu nani? ¹⁶Kwa kijibu, Usimoni Upetro waja, "Owe yu Kristo Mwana wa Nguluvi mwini ali musima" ¹⁷Uyesu wamujibugu na kimujovela, "Ubarikhiwe owe, Simoni Bar Yona, kwa kiva idanda ni nyama fisikhakugubutulile ili, ila ubaba wangu mwini ali kushanya. ¹⁸Nayune khanji nikikujovela kija owe yu Petro, na kushanya ya mwamba ugu ambi nikilisenga ilitembe lyangu. Amalyango ga kuzimu gasikhaliwea. ¹⁹Ambi nikikupela owe ifungulo sa ufalme wa kushanya. Shoshona shini ambi ukishipinya kudunia ambi shiva shipinyilwe na kushanya, na shoshona shini ambi ukishidindula kudunia ambi shidindulwa na kushanya." ²⁰Bahene Uyesu wavajovaga avanafunsi vakwe vasikhamujovela umunu yeyona kija umwene akhandi yu Kristo. ²¹Kihuma uluhavi ulu Uyesu wayansaga kivajovela avanafunsi vakwe kija ni lasima alute Kuyerusalemu, kilafywa kwa majowo minji ku mokho ga vagosivaha na vakhome va makuhani na vaandihi, kibudwa na kifukha ulusiku lwa utatu. ²²Bahene Upetro wamutolaga Uyesu palubali na kimudalihila, kwa kija, "Ulujowo ulu na luve kutali nowe, Mtwi, ili lisikhapolelaga kunyakho. ²³Lakini Uyesu wasetukhaga na kimujovela Upetro, "Tina munyuma yangu shetani! Owe uli musivilaji kunyangu, kwa kiva usihiva amajowo ga Nguluvi, ila amajowo ga vanadamu." ²⁴Bahene Uyesu wavajovela avanafunsi vakwe, "Nda umunu yeyona isakula kunifwata one, laima aikhane umwene yumwene, agutole umusalaga gwakwe, na anifwate. ²⁵Kwa kiva mwini isakula kigakulusa amaisha gakwe ambi akigayasa, nu yeyona mwini ambi akigayasa amaisha gakwe kwa ajili yangu ambi akigakulusa. ²⁶Wuli! Ni faida nshii yini ambi ipata umunu nda apate idunia yona lakini ayase amaisha gakwe? Wuli! shi shinu shishi shini ambi ihumya umunu kwa kibandilisaniya na maisha gakwe?" ²⁷Kwa kiva Umwana wa Adamu akhayinsa kwa utukufu wa Wihe na vamalaikha vakwe. Numwene akhamuhomba shila munu kilingana na matendo gakwe. ²⁸Kweli nikivajovela kuna vmonga venyu vini muyimile panu vini vasikhaijesa imauti mpakha pini ambi vakimwaga Umwana wa Adamu iyinsa kuufalme wakwe

Chapter 17

¹Insiku sita panyuma Uyesu wavatolaga bahamo numwene Upetro, nu Yakobo, nu Yohana ukholo lwakwe, na wavatolaga mpakha ku hidunda ishitali avene vavene. ²Wasetuwagwa pamwandi yanave. Uweni wakwe wang'ala ngaja lijuva, na menda gakwe gawonekhaga ging'ala ngaja mwanga. ³Lelela, pala pini vapollelaga Umusa nu Eliya vilogola numwene. ⁴Upetro wajibu na kumujovela Uyesu, "Mtwa, luli unofu kunyesu ose kiva amahala panu. Nda udoboshe, ambi nienga panu ifibanda fitatu - shimo hakho, na shimo kwa ajili ya Musa, na shimo kwa ajili ya Eliya." ⁵Pini ilogola, lyope ilifunde ilivalafu lyavapelaga umumepo, na lelela, yapollelaga ishauti kihuma kulifunde, yija, "Uyu yu Mwanangu mugani mwini ninojelwa numwene. Mupulisi umwene." ⁶Avanafuni pini vapulikha ago, vafwisaga shifudifudi na vatilaga mandu. ⁷Bahene Uyesu wayinsaga wavapyasa na kija, "Yimi wala musikhatilaga." ⁸Navene vayinulaga ameho ganave kushanya lakini vasikhamwajile umnu ila yu Yesu mwene. ⁹Na pini vakhandi viyikha kushidunda, Uyesu wavalajisa, waja, "Musikhahumyaga ihabari sa maona agi mpakha Umwana wa Adamu pini akhafyukha kihuma kwa vini vafwile." ¹⁰Avanafunsi vakwe vamuposa, kija, "Kwanshii avaandishi vija kija Ueliya ambi iyinsa tangusina?" ¹¹Uyesu wajibu na kija, "Ueliya akhayinsa kweli na akhatiniya amajowo gona. ¹²Lakini nikivajovela omwe, Ueliya sha tayari wayinsa, lakini vasikhamumenye. Badala yakwe, vamugahilaga amajowo gini visakula avene. Na ndeno ndiyo shini Umwana wa Adamu shini akhalafywa ku mokho ganave." ¹³Bahene avanafunsi vamanyaga kija akhandi ilogola ihabari sa Yohana Umubatisaji. ¹⁴Pini vafikhaga kwa vanu vinji, umunu yumo wamulutilaga, wafugama pamwandi yakwe, na kimujovela, ¹⁵"Mtwa, muwonela lusungu umwanangu, kwa kiva wava nishifafa na ilava mandu. Kwa kiva umuda mwinji ingwa mumoto na mumalenga. ¹⁶Namuletaga kwa vanafunsi vakho, lakini vasikhawesise kimuponesa. ¹⁷Uyesu wajibu waja, "Omwe shisasi shini shisiyamini na shini shinanjishe, ambi nikhala bahamo nomwe mpakha payoli? Amba nifumililana nomwe mpakha payoli? Muleta panu kunyangu." ¹⁸Uyesu wamudalishilaga, nilipepo lyamupolaga. Umudimi waponeswagwa kihuma ilisala lila. ¹⁹Bahene avanafunsi vamuyinsila Uyesu kwa kuifiha na kimuposa, "Kwanshii tisikhawesise kulidaga?" ²⁰Uyesu wavajovela, "Kwa sababu ya lihuvi lyenyu lidodo. Kweli nikivajovela, nda muve ni lihuvi linang'ana ngaja khapunje kha mbeyu ya haradali, ambi mwiwesa kushijovela ishidunda ishi, kwewukha kihumapanu ulute kula, nishene ambi shikwewukha na kusikhava ni shinu shoshona sha kipotwa kunyenyu. ²¹(Fwatilila: Amajowo ga musholela gwa 21 "Lakini iainaiyi ya lipepo yisiwesekhana kipola, ila kwa kilomba na kifunga" gasiwonekha munakala inofu sa pakhala). ²²Pini vakhandi bado Kugalilaya, Uyesu wavajovela Avanafunsi vakwe, "Umwana wa Adamu akhaponyesewa mumokho ga vanu. ²³Navene vakhamubuda, nulusiku lwa utatu ambi ifyukha." Avanafunsi vasugumilwagwa mandu. ²⁴Navene pini vafikhaga Kukapenaumu, avanu vini vikunganiya ikhodi ya nusu shekeli vamlutilaga Upetro na kija, "Wuli umwalimu wenyu ihombela ikhodi ya nusu shekeli?" ²⁵Waja, "Ndiyo" Lakini Upetro pini wahulutaga mukhati ya nyumba, Uyesu walogola nu Petro tangusina na kija, "Wuhiva nshii Simon? Avafalme va dunia, viposhela ikhodi aua uushuru kihuma kunyenyu? Kwa vala vini vitavala kihuma kwa vahensa?" ²⁶Na pini Upetro waja, "Kihuma kwa vahensa" Uyesu wavajovela, ino avatavala vawuiwe kuuhombaji. ²⁷Lakini tisikhayinsaga tivagahe avakunganiya uuhuru vasenje isambi, luta ku bahari, taga indovano, na uitole yila inswi yini yiyinsa tangusina. Baada ya kugudindual umulomo gwakwe, ambi ukiyaga mula ihekeli yimo. tola na uvapele avakunganiya uuhuru kwa ajili yangu nowe.

Chapter 18

¹Umuda gugo avanafunsi vayinsa kwa Yesu na kumujovela, "Yu nani mwini mukhome ku ufalme wa kushanya?"

²Uyesu wamushemelaga umwana munang'ana, vamuviha pakhati yanave, ³na kija, "Kweli nikivajovela, nda musitubu na kiva ngaja vana vanang'ana musiwesa kihuluta muufalme wa Nguluvi. ⁴Ino yeyona mwini akiyinsa ngaja mwana munang'ana, umunu ngaja uyo ndio mukhome kuufalme wa kushanya. ⁵Na yeyona wini akimuposhela umwana umunang'ana kwa litawa lyangu akiniposhela one. ⁶Lakini yeyona mwini isababisa yumo kwa vana ava vini vakiniyamini kikhosela, ambi yiva unofu kwa munu uyu iling'anga ilikhome lya kihawulila lipinywe munsingo yakwe, na kutwinisiwa mukhati ya bahari. ⁷Ole kwa dunia kwa sababu ya luhavi lwa kikhalaswa! kwa kiva vingaya maana kwa nyakhati iso kuyinsa, lakini ole kunyakwe kwa munu yula inyakhati iso nda siyinse kwa ajili yakwe! ⁸nda iliwokho lyanko au iligulu lyankolikusababise kukukhalasa, dumula na ulitaje kutali nowe. Lwiva unofu kunyakho owe kihuluta kuusima kuno usina liwokho au mulema, kuliko kitagwa ku moto gwa shiluta kuno uli na mokho gona na magulu gona. ⁹Kda iliho lyakho likukhalase, likula na ulitaje kutali nowe. Lwiva lunofu kunyakho owe uhulute kuuima ni liho limo, kuliko kitagwa ku moto gwa shiluta kuno una meho gona. ¹⁰Leleli kija musikhayinsaga mumusale yumo wa vanang'ana ava. Kwa kiva nikivajovela kushanya kuna avamalaikha vanave nsiku sona vakiulelela uweni wa Baba wangu mwini ali kushanya. ¹¹(Fwatilila; Amajowo gini giwonekha ngaja ga musholela gwa 11, "Kwa kiva Umwana wa Adamu wayinsaga kikulusa shila shini shikhandi shiyajile" gasikhawoneshe ku nakala inofu sa pakhalala). ¹²Muhiva nshii? Nda umunu ana kholo mia moja, ni yimo yiyaje, wuli asingasilekha tisini na tisa kushidunda na kiluta kuifwata yimo yini yiyajile? ¹³Na pini wamupata, kweli nikivajovela, akimushendevela kishila sila tisini na tisa vini vasiyajile. ¹⁴Ino ndeno, siyo ugani wa Wihenyu wenyu wa kushanya kija yumo wa vanang'ana ava afwe. ¹⁵Nda umunyalukholo lwakho akukhosele, luta, umuwonense ilikhosa lini likwali kunyakho owe nu mwene pini iva mwene. Nda akupulise, wiva wamutiniya ukholo lwakho. ¹⁶Lakini nda aleshe kukupulisa, mutola umunyalukholo yumo au vavili bahamo nowe, kwa kiva kwa lulogolo lwa mashahidi vavili au vatatu shila liswi liwesa kisibitiswa. ¹⁷Na nda asale kivapulisa, lijovela ilitembe ulujowo ulo, nda asale hishila kulipulisa ilitembe, basi na ave munu wa mtaifa na mkunganiya uushuru. ¹⁸Kweli nikivajovela, shoshona shila shini ambi mukishipinya oadunia na kushanya ambi shipinywa. na shoshona shini ambi mukishidindula padunia na kushanya ambi shidindulwa. ¹⁹Khanji nikivajovela kija nda vanu vavili kunyenye yayitikhane kihusu ulujowo lolona kudunia lini vakililomba, ilyo Ubaba wangu wa kushanya ambi akilisenga. ²⁰Kwa kiva vavili au vatatu nda vakungane pamo kwa litawa lyangu, One niva pakhati yanave. ²¹Khanji Upetro wayinsa na kumujovela Uyesu, "Mtwu, ni mara silinga ukholo lwangu nda anikhosele nayune nimusamehe? Hata mara sabini?" ²²Uyesu wamujovela, "Nisikikujovela mara saba, lakini hata sabini mara saba. ²³Kwa sababu iyo uufalme wa kushanya wiva sawa nu mfalme yumonga mwini wasakulaga kisahihisa ihesabu kihuma kwa vanandeje vakwe. ²⁴Pini wayansaga kisababisa ihesabu, umwanandeje yumo waletwa kunyakwe mwini akhandi akimudayi italanta elfu kumi. ²⁵Kwa kiva akhandi asina insila ya kusihomba, umtwa wakwe walajisaga aguswe, umudala wakwe bahamo na vanakwe ni shila shinu shini akhandi anasho, na uuhombaji usenjeshe. ²⁶Bahene umwanandeje wagwisaga, wafugama pamwandi yakwe, ija, "Mtwu, uve nuufmilifu kunyangu, na ambi nikikuhomba shila shinu." ²⁷Bahene umtwa wa yula umwanandeje, kwa kiva wakhatwaga mandu nulusungu, wamuleshelaga na kimusamehe ilideni ilyo ²⁸Lakini umwanandeje yula wapolaga na kimupata yumo ku vanandeje vayine, mwini akhandi akimudaya dinari mia. Wamukwehaga, vmutakha palikholomelo, na kimujovela, 'Nihomba shila shini nikikudaya.' ²⁹Lakini yula umwanandeje muyine wagwisaga na kimulomba sana, ija, 'Uve mfumilifu none, ni ambi nikikuhomba.' ³⁰Lakini umwanandeje yula wa kwansa wakhanaga. Badala yakwe, walutaga na kimutaga mugelesa, mpakha pini ambi akimuhomba shila shini akimudayi. ³¹Na pini valwagaga avanandeje vayine hila shini shapolela. Vasikitikhaga mandu. Vayinsaga na kimujovela umtwa wanave shila shinu shini shapolela. ³²Bahene yula umtwa wa mwanandeje yula wamushemelaga, na kimujovela, "Owe mwanandeje muvi, nalinga nakusamehe owe ilideni lyangu lyona kwa kiva wani lombaga mandu. ³³Wuli! Nda wa usava nulusungu kwa mwanandeje muyago, ngaja one shini nakuwonela lusungu owe? ³⁴Umtwa wakwe wakhalalaga na kimutawula kwa vala avalafyaji mpakha pini ambi ihomba ishiasi shona hini akhandi idayiwa. ³⁵Ndeno ndio shini Ubaba wangu wa Kushanya shini akhagaha, nda yumo wenyu asikhamusamehe ukholo lwakwe kihuma munumbula enyu."

Chapter 19

¹Pini Uyesu wamalaga amajowo ago, wawukhaga Kugalilaya, na walutaga kumupakha gwa Kuyudea pamwandi ya mukhoga Yordani. ²Avanu vinji vamufwataga, na wavaponesaga uko. ³Amafarisayo vamuyinsila vamujesa, vamujovela, "Wuli lunofu umunu kumulekha umudala wakwe kwa sababu yeyona?" ⁴Uyesu wajibu na kija, "Musikhayimbile, umwene mwini wawawumbaga pamwaandi wawawumbaga umugosi nu mudala?" ⁵Na khanji waja, "Kwa sababu iyo umugosi ambi akimulekha uwihe nu nyina na kikhala nu mudala wakwe, na vene vavili ambi viva muvili gumo?" ⁶Ino iyo vavili khanji, ila muvili gumo, Ino, shila shini washiwunganiya Unguluvi, umunu yeyona aikhashibagulaniyaga." ⁷Vamujovela, "Ino kwa nhii Umusa watijovelaga kihumya ihati ya talakha na kumulekha?" ⁸Wavajovela, "Kwa wumu wenyu wa numbula Umusa wavayitikhaga kivalekha avadala venyu, lakini kihuma pamwaandi yisikhali ndeno." ⁹Nikivajovela, kija umunu yeyona mwini ambi akimulekha umudala wakwe, isipokiva kwa ushemi, na atole uyunji, iva washemukha, Nu mugosi mwini ambi akimutola umudala mwini aleshilwe iva washemukha." ¹⁰Avanafunsi vamujovela Uyesu, "Nda yili ndeno kwa mugosi nu mudala, siyo lunofu kitola." ¹¹Lakini Uyesu wavajovela, "Sio shila munu iwesa kipohela amafundiso aga, ila ni kwa vala tu vini vayitishwe kiposhela." ¹²Kwa kiva vakwali avabishi vini vasawagwa kihuma mumatumbo ga vanyinave. Na shishila kuna vabishi vini vatendilwe na vanu. Na kuna vabishi vini vaigahaga vabishi kwa ajili ya ufalme wa kushanya. Mwini iwesa kugaposhela amafundiso aga na agaposhele." ¹³Bahene wavaleta baasi ya vanishe vanang'ana ili avavishile amokho kushanya yanave na kilomba, lakini avanafunsi vakwe vavasivilaga. ¹⁴Ila Uyesu waja, "Vayitishi avana avanang'ana, wala musikhavakhanaga kiyinsa kunyangu, kwa kiva uufalme wa kushanya ni wa vanu ngaja avene." ¹⁵Numwene wavikhaga amokho gakwe kushanya yanave, na bahene wawukhaga pala. ¹⁶Lelela umunu yumo wayinsa kwa Yesu na kija, "Mwalimu, shinu shishi shinofu shini nitakiwa kisenga ili nipate kiva nuusima wa shiluta?" ¹⁷Uyesu wavajovela, "Kwa nshii ukiniposa ni shinu shishi shinofu? Kuna yumo tu mwini ali munofu, lakini nda wusakula kipata uusima, khata isheriya sa Nguluvi." ¹⁸Yula umunu wamuposa, "Ni sheriya nshii?" Uyesu waja, "Usikhabudaga, usikhashemukhaga, usikahajaga, usikhalogolaga uudehi, ¹⁹vaheshimu uwiho nu mama wakho, na mugana ujirani wakho ngaja nafsi yakho." ²⁰Umunu yula wamujovela, "Amajowo gona ago nagapulisa. Bado nisakula shishi?" ²¹Uyesu wamujovela, "Nda wusakula kiva mukhamilifu, luta, uguse fini unafyo, na uvapele avapina, na ambi wiva ni akiba kushanya. Bahene yinsa unifwate." ²²Lakini umudimi yula pini wapulikhaga gala Uyesu gini wamujovela, wawukhaga kwa lusungu, kwa kiva akhandi na ana mali nyinji. ²³Uyesu wavajovela avanafunsi vakwe, "Kweli nikivajovela, nsengo kwa munu utajiri kihuluta kuufalme wa kushanya." ²⁴Khanji nikivajovela, yisili nsengo ingamia kishila pa litundu lya sindano, kuliko kwa munu utajiri kihuluta kuufalme wa Nguluvi." ²⁵Avanafunsi pini vapulikhaga ndeno, vashangalaga mandu na kija, "Yu nani ino mwini ambi akiikulusa?" ²⁶Uyesu wavalelela na kija, "Kwa vanadamu ilyo lisiwesekhana, lakini kwa Nguluvi gona giwesekhana." ²⁷Bahene Upetro wamujibu na kija, "Lelela talekha fyona na kukufwata owe. Shinu shishi shini ambi tipata?" ²⁸Uyesu wavajovela, "Kweli nikivajovela, umwene mwini mwini wanifwata one, kuusawo uupya pini Umwana wa Adam ambi ikhala ku shitengo sha ensi sha utukufu wakwe, nayumwe yumwe ambi mwikhala kushanya ya fitengo kumi nammbili fya ensi, kivahiga amakhabila kumi na mbili ga Kuisraeli. ²⁹Shila yumo wenyu mwini aleshile inyumba, vakaka, vadada, uwihe, unyina, anakwe, au mugunda kwa ajili ya litawa lyangu, ambi iposhela mara mia na kuuhala uusima wa shiluta. ³⁰Lakini vini valongwele isalisi ambi viva va mwisho, na vini va mwisho ambi vilongola.

Chapter 20

¹Kwa kiva uufalme wa kushanya wihwanana nu munya mugunda, mwini wadamukha isubuhi na mapema ili kiajiri avasenga nsengo kumugunda gwakwe gwa mizabibu. ²Baada ya kiva wayitikhana na vasenga nsengo dinari yimo kwa lusku, wavafilikhaga kiluta kumugunda gwakwe gwa misabibu. ³Walutaga khanji baada ya masala gatatu ndeni na wavagaga avasenga nsengo avansi vayimile bila nsengo kulieneo lya sokho, ⁴Wavajovela, Nemwe, luti kumugunda gwa misabibu, na shoshona shini shifwaya ambi nikivapela. Bahene valutaga kisenga insengo. ⁵Walutaga khanji baada ya masala sita umuda gwa saa tia, na wagahaga shisho. ⁶Imara yinji khanji umuda gwa saa kumi na moja, walutaga na kivaga avansi avansi vayimile bila nsengo. Wavajovelaga, 'kwanshii muyimile panu bila nsengo yeyona kwa lusiku ltona? ⁷Vamujovela, kwa kiva kusina umunu yeyona mwini watiajiri, Wavajovela, 'Nemwe luti kumugunda gwa misabibu. ⁸Uluhavi lwa lulandi pini lwafikhaga, umunya mugunda gwa misabibu wamujovelaga umuyimililaji wakwe, 'Vashemela avasenga nsengo na uvahombe amishahara, kwa kiyansa nu wa kwansa hadi wa mwisho. ⁹Pini vayinsaga vala vini vaajiriwe saa kumi na moja, shila yumo wanave wapohelaga idinari. ¹⁰pini vayinsaga avasenga nsengo va kwansa vahivaga kija ambi vihombwa pakhome, lakini vaposhelaga wope shila yumo dinari yimo shila munu. ¹¹Baada ya kiposhela amalipo ganave, vamulalamishilaga umunya mugunda. ¹²Vaja, 'ava avasenga nsengo va ku mwisho vatumila lisala limo tu kisenga insengo, lakini wavalanganisa nose, ose tasumula umusigo lusiku lyona na kipya ni joto. ¹³Lakini umunya mugunda wajibu na kija kwa yumo wanave, 'Rafiki, niikhasenjile ulujowo luvi. Wuli! tisikhayitikhene none kwa dinari yimo? ¹⁴Poshela shila shini shikikufwaya na ulute lwakho. Ni ushendefu wangu kivapela ava vasenga nsengo vini vaajiliwa kumwisho sawa sawa nowe. ¹⁵Wuli! Yisili haki kunyangu kisenga shila shini nisakula ni mali sangu? Au iliho lyakho livi kwa sababu one linimunofu? ¹⁶Ino wa mwisho ambi iva wa kwansa nu wa kwansa wa mwisho. ¹⁷Uyesu pini akhandi itana kiluta Kuyerusalemu, wavatolaga avanafunsi vakwe kumi na mbili palubali, na kunsila wavajovela, ¹⁸Lelela tiluta Kuyerusalemu, nu Mwana wa Adamu ambi ikhatwa mu mokho ga vakhome va makuhani na vaandishi. Vakhamuhiga kwa kifwa ¹⁹na ambi vakimuhumya kwa vanu va mataifa ili kumujova uvi, kumushapa na kimulyafya. Lakini kulusiku lwa utatu ambi ifyukha. ²⁰Bahene unyina wa vana va Zebedayo wayinsaga kwa Yesu na vanakwe. Wafugamaga pamwandi yakwe na kumulomba ishinu kihuma kunyakwe. ²¹Uyesu wamujovela, "Wusakula nshii?" Wavajovela, "Yitikha kija ava avanangu vavili vakhale, yumo iliwokho lyakho lua kulia na yumo iliwokho lyakho lya kushoto kuufalme wakho. ²²Lakini Uyesu wajibu na kija, "Usimenye shila shini wilomba. Wuli! wuwesa kushing'welela ishikhombe shini ambi nikishing'welela?" wamujovela, "Tiwesa." ²³Wavajovela, "Ishikhombe shangu hakika ambi mukishing'welela. Lakini kikhala iliwokho lyangu lya kulia na liwokho lyangu lya kuhoto sio nsengo yangu kivapela, lakini ni kwa vala vini sha tayari vayandalilwe nu Baba wangu." ²⁴Avanafunsi avansi kumi pini vapulikhaga ndeno, vasugumiswagwa mandu na vala avanyalukholo vavili. ²⁵Lakini Uyesu wavashemelaga yumwene na kivajovela, "Mumenye kija avatavala va mataifa vakivatisa, na vakhome vanave kisenga amamulakha kushanya yanave. ²⁶Lakini yisikhavesaga ndeno kunyenyu. Badala yakwe, yeyona mwini ambi isakula kiva mukhome munyenyu lasima ave mtumishi wenyu. ²⁷Na mwini ambi iva wa kwansa munyenyu lasima ave mtumishi wenyu. ²⁸Ngaja ndenela shini Umwana wa Adamu asikhayinsile kitumishilwa, ila kitumikha, na kihumya uuhai wakwe kwa kivakhombola vinji. ²⁹Pini vakhandi vipola Kuyeriko, avansi vinji vamufwataga. ³⁰Na wavagaga avapofu vavili vakhele kumwambwa ya barabara. Pini wapulikhaga kija Uyesu akhandi ishila, vatansaga ishauti na kija, "Mtwana, Mwana wa Daudi, tiwonela lusungu." ³¹Lakini avansi vavandalishilaga, na kivajovela sisimi. Hata ndeno, avene vatansaga ishauti mandu nakija, "Mtwana, Mwana wa Daudi, tiwonela lusungu." ³²Bahene Uyesu wayimaga na wavashemelaga na kivaposa, "Musakula nivagahile nshii?" ³³Vamujovela, "Mtwana kija ameho gesu gadindulwe." ³⁴Basi Uyesu, wawonaga lusungu, wagapyasa ameho ganave, umuda guko, vaposhelaga uweso wa kilolela na mimufwata.

Chapter 21

¹Uyesu na vanafunsi vakwe vafikhaga kholela na Kuyerusalemu na valuta mpakha Kubethfage, ku shidunda sha misaituni, bahene Uyesu wavafilikha avanafunsi vavili, ²wavajovela, "Luti kushijiji shini shifwata, na mara yimo ambi mukiyaga ipunda yipinyilwe pala, ni nyana ya punda bahamo ni yene. sihuduli na kusileta kunyangu. ³Nda umunu yeyona vajovele hoshona kihusu ilyo, ambi mwija, 'Umtwa akisisakula, ' nu munu uyo mara yimo ambi akivayitikha muyinse bahamo ni sene"⁴Ulujowo ulu lwapolelaga ndiyo lila lini lyalogolwagwa kishilila kwa vakuvamalago lasima litimiswe. ⁵Wavajovela, Vajovela avahinja Avasayuni, lelela, umufalme wakho iyinsa kunyenyu, umunyenyekefu na kuno atanile ipunda, nu mwana pundaumugosi, umwana punda mushali. ⁶Bahene avanafunsi vawukhaga ni kigaha ngaja Uyesu hini wavalajisa. ⁷Vailetaga ipunda nu mwanapundi, na kivikha amenda ganave kushanya yanave, numwene Uyesu wakhalaga pala. ⁸Vinji ku mukusanyikho vatandikhaga amenda ganave munsila, na avanji vadumulaga amatawi kihuma mumupishi na kitandasa kubarabara. ⁹Avanu vini vamulongolaga Uyesu na vala vini vamufwataga vatansaga ishauti, vija, "Hosana kwa mwana wa Daudi! Yu mubarikiwa mwini iyinsa kwa litawa lya Mtw. Hosana kuhanya mandu" ¹⁰Uyesu pini wafikhaga Kuyerusalemu, umuji gona gwatinukhaga na kija, "Uyu yu nani?" ¹¹Avanu vajibu, "Uyu yu Yesu Umukuvamalago, kihuma ku Nasareti ya Kugalilaya. ¹²Bahene Uyesu wahulutaga kulitembe lya Nguluvi. wavadagaga kunja wona vini vakhandi vigula na kigusa mulitembe. Khanji wasetusaga imesansa vini visetusa ihela ni fitengo fya vagusa unkhunda ¹³Wavajovela, "Yiyandishwe, ' Inyumba yangu ambi yishemelwa nyumba ya maombi, 'lakini omwe mwaigaha lipango lya vapokhaji." ¹⁴Bahene avapofu na valema vamuyinsilaga mulitembe, numwene wavaponesa. ¹⁵Lakini pini avakhoma va makuhani na vaandishi pini vagaga amaajabu gini wagasenga, na pini wapulikhaga avana vilyova mulitembe na kija, "Hosana kwa Mwana wa Daudi," vakhatwagwa ni hasira. ¹⁶Vamujovela, "Wapulikha shini shilogolwa na vanu ava?" Uyesu wavajovela, "Ndiyo! Lakini musinayimbaje, 'Kihuma kumalomo ga vanishe na vana vashali vini viyonkha mna sifa khamili?" ¹⁷Bahene Uyesu wavalekhaga na kiluta kunja ya mji ku Bethania na kigona huko. ¹⁸Isubuhi pini akhandi itina kumujini, akhandi ni njala. ¹⁹Wagwagaga umupishi mwambwa ya barabara. Wagulutilaga, lakini asikhatpile ishinu kushanya yakwe ila amasole hela. Wajujovela, "Kusikhasenga na matunda kunyakho shiluta." Baho umupishi gula gwayuma. ²⁰Avanafunsi pini valwagaga, vashangalaga na kija, "Yava wuli umupishi gwayuma mara moja?" ²¹Uyesu wajibu na kivajovela, "Kweli nikivajovela, nda muve nilihuvi na bila wasi wasi, musikhasenga shila shini shashenjekha ku ugo umupishi tu, lakini ambi mukishijovela hata isho ishidunda, ' shitolwe na shitajwe kubahari, 'na ambi yisenjekha. ²²Shoshona shini ambi mwilomba kwa maombi, kuno muyamini, ambi muposhela." ²³Uyesu pini wafikhaga kulitembe, avakhoma va makuhani na vagosivaha na vanu vamuyinsilaga pini akhandi ifundisa na kimuposa, "Kwa mamlakha nshii wigaha amajowo aga? Na yunani mwini wakupela amamulakha aga?" ²⁴Uyesu wajibu na kivajovela, "Nayune khanji ambi nikivaposa iliswali limo. nda munijovele, nayune shishila ambi nikivajovela ni kwa mamlakha shii nisenga amajowo aga. ²⁵Uubatiso wa Yohana- wahumaga kwii, kushanya au kwa vanadamu?" Vaposaniyaga vavene, nija, nda tije wahumaga kushanya, 'ambi akitijovela, kwanshi musikhamuyaminile? ²⁶Lakini nda tije wahumaga kwa vanadamu, "tikivatila avanu, kwa kiva wona vakimwaga Uyohana ngaja mukuvamalago." ²⁷Bahene vamujibu Uyesu na kija, "Tisimenye" Wavajovela wope" Wala na yune ambi nisikivajovela kwa mamlakha nshii nisenga amajowo aga. ²⁸Lakini muhiva nshii? Umunu umunya vana vavili. Alute kwa yumo na kimujovela, "Mwanangu, luta usenje insengo kumugunda gwa misabibu ²⁹inenguni. 'Umwana wajibu na kija, "nisiluta, 'Lakini panyuma wasetusa amahiva gakwe na waluta. ³⁰Nu Munu yula waluta kwa mwana wa uvili na kilogola ishinu hihila. Umwana uyu wajibu na kij, 'ambi niluta, mtwa,' lakini asikhalutile. ³¹Ali kwii ku ava vana vavili mwini wasenga gini isakula uwihe? Vaja, "Umwana wa kwansa." Uyesu wavajovela, "Kweli nikivajovela, avakunganiya uushuru na vashemi vakhahuluta kuufalme wa Nguluvi khabla yenyu kihuluta. ³²Kwa kiva Uyohana wayinsaga kunyenyu kwa nsila yini yigolweshe, lakini musikhamuyaminile, amba avakunganiya uushulu na vashemi vamuyaminigi. Nemwe, pini mwalyagaga ilyo lisenjekha, musikhawesise kilomba umusamaba ili panyuma mumuyamini. ³³Pulisi umufano ugunji. Kukhandi nu munu, umunu umunya lieneo likhome lya mugunda. Wavyalaga amisabibu, wavishilaga uluvikha, watendaga ni shombo sha kikhamila idivai, wasenga nu munara gwa ulinsi, na walikhodesaga kwa vatunsa sabibu. Bahene walutaga kunyii iynji. ³⁴Uluhavi lwa kukungula isabibu pini lyavesaga lwahejela, wafilikhaga baaasi ya vatumishi kwa valimaji valimaji va misabibu kitola amisabibu gakwe. ³⁵Lakini avalimaji va sabibu vavatolaga avatumishi vakwe, vamutova yumo, vamubuda yumo, na vamutova uyunji kwa mang'anga. ³⁶Kwa mara yinji, Umumiliki wavafilikhaga avatumishi avanji, vinji kishila vala va kwansa, lakini avalimaji va misabibu vavasenjelaga shishila. ³⁷Baada ya hapo Umtwa yula wamufilikhaga kunyanave umwanakwe, ija, "ambi Vakimuheshimu umwanangu. ³⁸Lakini avalimaji va sabibu pini vamwagaga umudimi yula, vajovelanaga, "Uyu yu

muhalaji, Yinsi, timubude na tipate kihala.' ³⁹Bahene vamutolaga, vamutaga kunja ya mugunda gwa sabibu na kimubuda. ⁴⁰Wuli umunya mugunda gwa masabibu pini akhayinsa, ambi akivaenga omwe valimaji va misabibu?" ⁴¹Vamujovela, "Akhavananga avo avanu avavi kihuma ku nsila ya ukhali mandu, na bahene ambi akigukhodesa umugunda gwa masabibu kwa valimaji avansi va masabibu, avanu vini ambi vilomba kwa ajili ya masabibu pini ambi giyela." ⁴²Uyesu wavajovela, "Musikhayimbile mu maandikho, ' Iling'anga lini valikhanaga avasenga mavi iling'anga likhome lya msingi. Ili lini lihumile kwa Mtwana, na yishangasa pameho gesu?" ⁴³Ino nikivajovela, Uufalme wa Nguluvi ambi wutolwa kihuma kunyenye na kipelwa itaifa lini lihiva amatunda gakwe. ⁴⁴Yeyona mwini ambi igwila pashanya ya ling'anga ilyo ambi idenywa fipande fipande. Lakini kwa yeyona mwini ambi likimugwilila ambi likimuhaula ⁴⁵Avakhome va makuhani na mafarisayo pini vapulikhaga amafano gakwe, vawonaga kija akivalogolela avene. ⁴⁶Lakini pini vakhandi viakula kigolosa amokho kunyakwe, vatilaga avanu, kwa kiva avanu vamulelelaga ngaja mukuvamalago.

Chapter 22

¹Uyesu walogolaga na vene khanji kwa mifano, ija, ²Uufalme wa kushanya wihwanna nu mfalme mwini ayandalile isherehe ya harusi ya mwanakwe. ³Wavafilikha avatumishi vakwe kivakhalibisa vini vakhandi vakhalibisiwe kuyinsa ku sherehe ya harusi, lakini vasikhafishile. ⁴Umfalme wavafilikhaga avatumishi avanji, waja. Vajoveli wona vini valalishwe, Leleli, niyandalile ishakilya. Ifahali ni ngwada isangu inono sashinjwa, na majowo gona gali tayari, Yinsi ku sherehe ya harusi. ⁵Lakini avanu avo vasikhafwatilile kwa unofu uulalikhaji wakwe. Vamonga valutaga kumagunda ganave, na vanji vatinaga ku sehemu sanave sa biashara. ⁶Avanji vavayinushilaga avatumishi va mfalme na kivaibia na kivabuda. ⁷Lakini umfalme wakhalalaga. Wafilikhaga ijeshi lyakwe, wavabudaga vala avabudaji na kugunyanya umji gwanave kwa moto. ⁸Bahene wavajovelaga avatumishi vakwe, "Iharusi yili tayari, lakini vini valalikhwagwa vasikhafwayile. ⁹Ino luti ku nsila khome, valalishi avanu vinji shini yiwezekhana vayinse ku sherehe ya harusi." ¹⁰Avatumishi valutaga kunsila ikhome na vavakhalibisaga avanu vovona vini vavagaga, avanofu na vavi. Ino uukumbi wa harusi wamemaga vahensa. ¹¹Lakini umfalme pini wahulutaga kivalelela avahensa, wamwagaga umunu yumo mwini asikhafwalile umwenda rasmi gwa harusi! ¹²Umfalme wamuposaga, "Muya, wawesa wuli kifikha muno mukhati bila mwenda gwa harusi?" Nu munu uyo asikhalogwele shoshona. ¹³Bahene umfalme wavajovelaga avatumishi vakwe, "Mupinyi umunu uyo amokho na magulu na mumutaje kunja ku nshisi, uko kwini ambi kwiva ni kholo na kihaula ameno. ¹⁴Kwa kiva avanu vinji vishemelwa, lakini avateule ni vadodo." ¹⁵Bahene Amafarisayo vawukhaga na kipanga inamna ya kimukhata Uyesu kwa majowo gakwe yumwene. ¹⁶Bahene wavafilikhaga avanafunsi vanave bahamo na Maherode. Na vamujoovelaga Uyesu, "Mwalimu, timenye kija owe uli munu wa kweli, na kija wufundisa amatakwa ga Nguluvi ku ukweli. Usihiva maoni ga munu uyuni na usiwonensa uupendeleo kwa vanu. ¹⁷Ino tijovela, wuhiva nsii? Wuli, lunofu shiheriya kihomba ikhodi kwa Kaisari au hapana?" ¹⁸Uyesu wamanyaga uuvi wanave na waja, "Kwanshii mukinijesa, omwe vamyansi? ¹⁹Niwonensi ihela yini yitumikha kihombela ikhodi. "Bahene vamuletelaga idinari. ²⁰Uyesu wavaposa, "Isura nili tawa ili fya nani?" ²¹Vamujibu, "Fya Kaisari." Bahene Uyesu wavajovela, "Mupeli Ukaisari ifinu fini fyakwe ni fya Nguluvi mupeli Unguluvi." ²²Pini vapulikhaga ndeno vashangalaga. Bahene vamulekhaga na kiluta lwanave. ²³Ulusiku ulo vamonga va Masadukhayo vayinsaga kwa Yesu, vala vini vija kija kusina uufufuwo wa vini vafwile. ²⁴Vamuposa, vija, "Mwalimu, Umusa wajovaga, Nda umunu wafwa bila kisava umwanishe, ukholo lwakwe na amuhale uyo umudala na umusavile umwana kwa ajili ya kholo lwakwe. ²⁵Vakhandi vakwali avanyalukholo saba, Wa kwansa watolaga na wafwa bila kisava umwanishe. Wamuleshela ukholo lwakwe umudala. ²⁶Bahene nu kholo lwakwe wa uvili wope wagaha shiho, bahene yula wautatu, yavesaga ndeno hadi kwa yula wa saba. ²⁷Baada ya kigaha ndeno wona, yula umudala wope wafwisaga. ²⁸Ino kuufufuwo uyo umudala ambi iva mudala wanani ku avao avanyalukholo saba? Kwa kiva wona vamutolaga. ²⁹Lakini Uyesu wavajibugu na kivajovela, "Mukhosela, kwa kiva musimenye Amaandikho wala ingufu sa Nguluvi. ³⁰Kwa kiva kuufufuwo, avanu vasitola wala kitolwa. Badala yakwe ava viva ngaja malaikha huko kushanya. ³¹Lakini kihusu uufufuwo wa vini vafwile, musinajelaje kiyimba hila shini Unguluvi washilogolaga kunyenyu, ija, ³²One yu Nguluvi wa Ibrahimu, Nguluvi wa Isaka, nu Nguluvi wa Yakobo? Unguluvi asili Nguluvi wa vini vafwile, ila yu Nguluvi wa vini vali vasima." ³³Pini avanu vapulikhaga ili, vashangalaga amafundiso gakwe. ³⁴Lakini Avafarisayo pini vapulikhaga kija Uyesu wawasisimya Avasadukhayo, vaikunganiyaga avene vavene bahamo. ³⁵Yumo wanave, mwini yu mwana sheriya, wamuposaga iliswali kwa kimujesa. ³⁶"Mwalimu, amri nshii yini khome kishila sona ku sheriya?" ³⁷Uyesu wamujibu, "Lasima umudoboshe Umtwa kwa numbula yakho yona, kwa roho yakho yona, na kwa luhala lwakho lona. ³⁸Iyi ndiyo amri yini khome na ya kwansa. ³⁹Ni ya uvili yihwanana ni iyo- Lasima umugane ujirani wakho nagaja shini ukiidobokha yuwe. ⁴⁰Isheriya sona sa Vakuvamalago sihuvilila iamri isi sivili." ⁴¹Na Mafarisayo pini vakhandi bado vakunganile bahamo, Uyesu wavaposaga iliswali. ⁴²Ija, "Wuli!, Muhiva nshii kihusu Ukristo? Umwene yu Mwana wa nani?" Navene vamujibu, "Yu mwana wa Daudi." ⁴³Uyesu wavajibu, "Ni kwa namna nshii Udaudi ku Shiroho akimushemela Umtwa, ija, ⁴⁴Mtwa wamujoovelaga Umtwa wangu, "Khala iliwokho lyangu lya kuhigosi, hadi pini ambi nikivagaha amaadui vakho vavishwe pansu ya magulu gakho." ⁴⁵"Nda Udaudi akimushemela Ukristo "Mtwa," ino wuli ambi iva mwanakwe?" ⁴⁶Kusina mwini wawesaga kimujibu ilujowo khanji, na kusina mwini wajelaga kimuposa amaswali aganji kihuma ulusiku ulo na kiyendelela.

Chapter 23

¹Bahene walogolaga nu umati wa vanu navanafunsi vakwe. Waja, ²"Avaandishi na Mafarisayo vikhalila ishitengo sha Musa. ³Ino shoshona shini vakivajova kushisenga, senji kuno mukivalolela. Lakini musikhajelaga kifwatasa amatendo ganave, kwa kiva avene vilogolaga amajowo gini vasikigasenga. ⁴Kweli, avene vipinya amasigo masito gini nsengo kisumula, na bahene vakivasumusa avanu mumavega ganave. Lakini avene vasihejesa hata ludole kisumula. ⁵Amatendo ganave gona, vakigasenga ili valolwelwe na vanu. Kwa kiva avene vipanula amasandukhu ganave na kiyonjelesha uukhome wa mapembo ga menda ganave. ⁶Avene vidobokha kikhala amaeneo ga shifahari ku herehe na kufitengo fya lihima mukhati ya mumasinagogi, ⁷na kihunjilwe kwa lishima amaeneo ga kuokho, na kishemelwa "Valimu" na vanu. ⁸Lakini omwe muipaswa kuhemelwa "Valimu," Kwa kiva munawo Umwalimu yumo, na omwe wona vanyalukholo. ⁹Musikhamushemelaga umunu yeyona padunia kija wihenyu, kwa kiva muli nu Baba yumo tu, numwene ali kuhanya. ¹⁰Wala musikhajelaga kishemelwa 'valimu,' kwa kiva munawo Umwalimu yumo tu, yaani Ukristo. ¹¹Ila mwini ali mukhome munyenyu ambi iva mtumishi wenyu. ¹²Yeyona mwini akiyinula ambi iysiswa. Na yeyona mwini akiyisa ambi iyinulwa. ¹³Lakini ole wenyu avaandishi na Mafarisayo, vadehi! Mukivadindila avanu uufalme wa kushanya. Nayumwe musiwesa kihuluta, na musikivayitikha vini vihuluta kigaha ndeno. ¹⁴(Fwatilila: Umsholela gwa 14 guiwonekha ku nakala inofu sa pakhalala. Inakala isimonga siyonjelesha umusholela ugu baada ya musholela gwa 12. Umusholela gwa 14 "Ole wenyu avaandishi na Mafarisayo vamyansi! Kwa kiva mukivamila avajane"). ¹⁵Ole wenyu Avaandishi na Mafarisayo, vamyansi! Mulowokha kumwambwa ya bahari na kifikha kimugaha umunu yumo ayamini gala gini mukigafundisa, na pini iva ngaja omwe, mukimugaha mara mbili mwana wa kujehanamu ngaja omwe yumwe hini mushwali. ¹⁶Ole wenyu avalongosaji vapofu, omwe vini mwija,, Yeyona mwini ilapa kwa litembe, asili shinu. Lakini mwini ilapa kwa sahabu ya hekalu, apinyilwe nuulapaji wakwe. ¹⁷Omwe vapofu vayasu, shishi shili hikhhome kishila ishinji, isahabu au ilitembe lini livishilwe tayari ngaja sahabu kwa Nguluvi? ¹⁸Nu, yeyona mwini ilapa kwa masabahu, sio shinu. Ila mwini ilapa kwa sadakha yini yili kushanya yakwe, apinyilwe ni shiapo shakwe. ¹⁹Omwe vanu vapofu, shili shili shikhhome kishila ishinji, isadakha au masabahu yini yivikha wakfu isadakha sini sihumisiwe kwa Nguluvi? ²⁰Ino, umwene mwini ilapa ku masabahu ilapa kwa iyo na kwa finu fyona fini fili kushanya yakwe. ²¹Numwene mwini ilapa kwa litembe, ilapa kwa ilyo na kwa mwene mwini ikhala mukhati yakwe. ²²Nu mwene mwini ilapa kwa mbingu, ilapa kushitengo sha ensi sha Nguluvi na kwa mwene mwini ikhala kushanya yakwe. ²³Ole wenyu, vaandishi na Mafarisayo, vamyansi! Kwa kiva mwihomba isadakha kwa bizali, mnaanaa nu mchicha, lakini mwilekha amajowo amasito ga sheriya- ihaki, irehema, nilihuvi. Lakini aga mwipaswa kiva mwagasenga, na siyo kilekha aganji bila kigasenga. ²⁴Omwe avalongosaji vapofu, omwe vini mwihuja akhadudu akhanang'ana lakini mwimila ingamia! ²⁵Ole wenyu, vaandishi na Mafarisayo, vamyansi! Kwa kiva mwiyoza kunja kushikhombe na kunja ya sahani, lakini mukhati mumemile uusulumaji na bila kiva nishikhomo. ²⁶Omwe Amafarisayo vapofu, yosi tangusina mukhati ya shikhombe na mukhati ya sahani, ili ulubali lwa kunja lwope lue lujose. ²⁷Ole wenyu, vaandishi na Mafarisayo, vamyansi! Kwa kiva muhwanana na makhaburi gini gapashilwe ishokaa, gini kwa kunja giwonekha manofu, lakini kwa mukhati gamemile amafupa ga vini vafwile na shila shinu shini shishafu. ²⁸Ino shisho, nemwe kwa kunja muwonekha vanya haki mbele ya vanu, lakini kwa mukhati mumemile uumyansi nuudehi. ²⁹Ole wenyu, vaandishi na Mafarisayo, vamyansi! Kwa kiva mwisenga amakhaburi ga vakuvamalago na kigapamba amakhaburi ga vanya haki. ³⁰Omwe mwija, nda ta tive tikhele ngaja insiku sa vawihesu vesu, nda tisa tisawungana nawo kikunula idanda sa vakuvamalago. ³¹Ino mukiilogola yumwe kija omwe muli vana va avo vini vavabudaga avakuvamalago. ³²Ino nemwe mukhamilisa kimemya isehemu yini yafwayaga isambi sa vawihenyu wenyu. ³³Omwe njokha, vana va vipiribao, kwa nsila nshii ambi mukiusiga uuhigo wa kujehanamu? ³⁴Ino, leleli, nikivafilikha kunyenyu avakuvamalago, avanu avanya haki, na vaandishi. Vamonga ambi mukivabuda na kivalafya. Na vamonga ambi mukivatova mukhati ya masinagogi genyu na kivadaga kihuma inyii yimo hadi iynji. ³⁵Amapolelo ni kija kushanya yenyu ambi kwipolela idanda sona sa vanya haki ini sikunilwe kudunia, kiyansa idanda ya Habili umunya haki hadi ku danda ya Zakaria umwana wa Barakia, mwini mwamubudaga khati ya patakhatifu ni masabahu. ³⁶Kweli, nikivajovela, amajowo aga gona ambi gakishipata ishisasi ishi. ³⁷Yerusalemu. Yerusalemu, owe mwini ukivabuda avakuvamalago na kivatova amang'anga vala vini vifilikhwa kunyakho! mara nyinshi navakunganiya avanishe vali bahamo ngaja ndenela inkuku shini yikunganiya utwana twakwe pansa ya mapapatikho gakwe, lakini usikhayitisha! ³⁸Lelela, inyumba yakho yilleshilwe yisugumile. ³⁹Nayune nikikujovela, Kiyansa isalisi na kiyendelela usikhaniyaga, hadi pini ambi wija, 'Ana barakha umwene mwini iyinsa kwa litawa Iya Mtwa.'"

Chapter 24

¹Uyesu wapolaga muhekalu na kiluta lwakwe. Avanafunsi vakwe vamulutilaga na kimuwonena amajengo ga hekalu. ²Lakini wavajibugu na kija, "Wuli, musikigaga amajowo aga gona? Kweli nikivajovela, kusina iling'anga lini lyasigala kushanya ya linji bila kibomolwa." ³Na pini wakhalaga Kushidunda sha Mizeituni, avanafuni vakwe vamulutilaga kwa kilogola vene na kija, "Tijovela, amajowo aga gapolelaga yoli? Shinu shishi ambi shiva dalili ya kiyinsa kunyakho nu mwiho gwa wulimwengu?" ⁴Uyesu wavajibugu na kija, "Muve meho kija asikhayinaga umunu avayase. ⁵Kwa kiva vinji ambi viyinsa kwa litawa lyangu. Amba vija, 'One ndiyo Kristo', na vakhayasa vinji. ⁶Amba mupulikha ifita ni taarifa sa fita. Leleli musikhayinsaga muve nu woga, kwa kiva amajowo aga lasima gapolele; lakini gula umwisho gukhava bado. ⁷Kwa kiva ilitaifa ambi liyinukha ku litaifa ilinji, nuufalme sidi ya ufalme. Kukhava ni njala na kitetema kwa nyii ku sehemu mbalimbali. ⁸Lakini amajowo aga gona ngaja luyanso tu lwa uchungu wa kusava. ⁹Bahene ambi vakivahumya kwa ajili ya kivalafya na kivabuda. Amba mukhalalilwa na mataifa gona kwa ajili ya litawa lyangu. ¹⁰Bahene vinji amb vikuvala na kisetukhana vene kwa vene. ¹¹Avakuvamalago vinji va udehi vakhapolela na kivadehela vinji. ¹²Kwa kiva uuofu ambi wuyonjelela, uugani wa vinji ambi wipola. ¹³Lakini mwini ambi ifumilila mpakha mwisho, ambi ikulusiwa. ¹⁴Iyi imola ya ufalme ambi yihubililwa ku ulimwengu wona ngaja ushuhuda kwa mataifa gona. Na bahene gula umwisho ambi gwifikha. ¹⁵Ino, pini ambi mukiwaga uukhalalo wa unangaji, wini wulogwelwe nu mukuvamalago Udanieli wuyimile amahala apatakatifu [mwini iyimba na amanye], ¹⁶bahene vini vali Kuyuda vasijile kushidunda. ¹⁷Numwene mwini ali kushanya ya nyumba asikhatelemukhaga pansi kitola ishinu shoshona kihuma mukhati ya nyumba yakwe, ¹⁸numwene mwini ali kumagunda asikhatinaga kitola umwenda gwakwe. ¹⁹Lakini ole wanave avene vini vana vana na vala vini vionsa ku nsiku iso! ²⁰Lombi kija kisiga kwenyu kuikhavesaga uluhavi lwa mepo, wala lusiku lwa sabato. ²¹Kwa kiva kukhava ni tabu ikhome, yini yisinajelaje kipolela kihuma kiwumbwa kwa wulimwengu mpakha isalisi, na wala yisikhavayikwali khanji. ²²Nda insiku iso nda sisava sisifupiswe, kusina mwini nda wakulukha. Lakini kwa sababu ya vatewuli, insiku iso ambi sifupiswa. ²³Bahene nda umunu yeyona nda ambi akivajovela 'Lelela, Ukristo akwali panu! au , 'Ukristo ali kula' musikhayaminigi amajowo ago. ²⁴Kwa kiva Amakristo ga udehi na vakuvamalago va udehi vakhayinsa na kiwonensa iishara khome na maajabu, kwa kusudi lya kivayasa, nda ya yive yiwekehana hata kwa vatewule. ²⁵Leleli, navajovela khabla ya majowo ago kipolela. ²⁶Ino, nda vavajovela, "Ukristo uli kunyikha," musikhalutaga huko kunyikha. Au, 'Lelela, ali mukhati ya nyumba,' musikhayaminigi amajowo ago. ²⁷Ngaja ndenela iradi shini yimulakha kihuma kunena na kimulikha hadi kusikha, ndiyo shini yikhava kuyinsa kwa Mwana wa Adamu. ²⁸Popona pini pana musoga, hapo ndio pini pini inyuni sikungana. ²⁹Lakini baada ya dhiki ikhome ya nsiku sila, Ilijuva likhaponyesewa inshisi, umwesi gusikhahumya umwanga gwakwe, inyota sikhahwa kihuma kushanya, ni ngufu sa kushanya sikhahengekha. ³⁰Bahene iishara ya Mwana wa Adamu ambi yiwonekha kushanya, na makhabila gona ga kudunia gakhakhola. Vakhamwaga Umwana wa Adamu iyinsa kumafunde ga kushanya kwa ngufu nu utukhufu mukhome. ³¹Akhavafilikha avamalaikha vakwe kwa sauti ikhome ya tarumbeta, navene ambi vakivakunganiya bahamo avatewule vakwe kihuma ipande sa dunia, kihuma umwisho gumo gwa mbingu hadi ugunji. ³²Yimanyisi ilisomo kihuma ku mupishi gwa mtini. Mara tu ilitawi pini lilemba na kihumya amasole, mwimanya kija ulujuva lwava kholela. ³³Ino pope, pini mukhalwaga amajowo aga gona, mwipaswa kimanya kija wava kholela, kholela na malyango. ³⁴Kweli nikivajovela, ishisasi ishi shisikhashila, hadi amajowo gona aga pini gava gapolela. ³⁵Imbingu ni nyii sikhashila, lakini amajowo gangu gasikhashila shiluta. ³⁶Lakini kihusu ulusiku lula nilisala kusina mwini amenye, hata umalaikha wa kushanya, wala Umwana, ila Ubaba mwene duguli. ³⁷Ngaja ndenela shini yikhanda ku nsiku sa Nuhu, ndiyo shini yikhava kuyinsa kwa Mwana wa Adamu. ³⁸Kwa kiva ku nsiku iso khabla ya gharika avanu vakhandi vilya na kung'wa, vitola na kitolwa mpakha ulusiku lula lwini Unuhu wahulutaga ku safina, ³⁹na vasikhamenye ishinu shohona mpakha igharika pini yayinsaga na kivasomba wona - ndiyo shini yikhava kuyinsa kwa Mwana wa Adamu. ⁴⁰Bahene avanu vavili ambi viva kumugunda- yumo ambi itolwa, nu yumo ambi ilekhwa kunja. ⁴¹Avadala vavili ambi viva vihaula bahamo - yumo ambi itolwa, nu yunji ambi isigala. ⁴²Ino, muve meho kwa kiva musimenye lusiku lushi lwini akhayinsa umtwa wenyu. ⁴³Lakini mumanye kija, nda ya yive umtwa umunyakhalali wali amanye lisala lishi lini umuhiji nda wayinsa, nda wakesha na nda asayitikha ikhaya yakwe kifamilwa. ⁴⁴Ino, khanji mupaswa kiva meho, kwa kiva Umwana wa Adamu akhayinsa kulisala lini lisihivililwa. ⁴⁵Ino yu nani mwini mwaminifu, umwanandeje umunya luhala, mwini umtwa wakwe wamupela amagarakha kwa vini vali ku nyumba yakwe, ili avapele ishakilwa kwa luhavi lwini lufwaya? ⁴⁶Abarikhiwe umtumishi uyo, mwini umtwa wakwe ambi akimwaga isenga ndeno pini akhayinsa. ⁴⁷Kweli nikivajovela umtwa ambi akimuvikha kushanya ya shila shinu shini shakwe. ⁴⁸Lakini nda umwanandeje umuvi aje munumbula yakwe, 'Umtwa wangu washelewa,' ⁴⁹na ayanse kivatova avatumishi vakwe, na alye na kigala uujimbi, ⁵⁰Umtwa

wa mwanandeje uyo akhayinsa kulusiku lwini asihivilila, na kulisala lini asilimenye. ⁵¹Umtwa wakwe ambi akimudumula ifipande fivili na kumuvikha ku nafasi yimo sawa na vamyansi, kwini kukhava ni khlo na kihawula ameno.

Chapter 25

¹Bahene uufalme wa kushanya wuhwananisiwa na vanavali kumi vini vatola itala sanave na kiwukha kiluta kimuposhela ubwana harusi. ²Avasanu mumo munyanave vakhandi vayasu na vasanu mumo munyanave vakhandi vanya luhala. ³Avanavali avayasu vatolaga itala sanave, vasikhatolile amafuta gogona. ⁴Ila avanavali vanya luhala vatolaga ifyombo ifinya mafuta bahamo ni tala anave. ⁵Ino pini ubwana harusi washelewaga kifikha, wona vakhatwagwa nu tulo vagona. ⁶Lakini pini shikhandi hilo sha mandu kukhandi ni lyowo, 'Leleli, ubwana harusi! Poli kunja mumuposhele.' ⁷Bahene vala avanavali valamukhaga wona na kivesa itala sanave. ⁸Vala avayasu vavajovelaga vala avanya luhala, 'Mutipele amafuta genyu kidogo kwa kiva itala seu sisima.' ⁹Lakini vala vanya luhala vavajibu na kivajovela, 'Kwa kiva gasikitikwilana o na yumwe, badala yakwe luti kwa vini vigusa muigulile madodo kwa ajili yenyu.' ¹⁰Pini vakhandi valutile uko kigula, Bwana arusi wafikhaga, na wona vini vakhandi tayari walutaga numwene ku herehe ya harusi, numulyango gwadindwagwa. ¹¹Panyuuma vala avanavali avajini vafikhaga na kija, 'Mtwā, mtwā, tidindulila.' ¹²Lakini wajibugu na kija, 'Kweli nikivajovela, One nisivamenye.' ¹³Ino leleli kwa kiva musimenye ulusiku wala lisala. ¹⁴Kwakiva ni sawa nu munu pini wasakulaga kishula kiluta inyii iyniji. Wavashemelaga avanandeje vakwe na kivapela utajiri wakwe. ¹⁵Yumo wanave wamupelaga itaranta sisano, uyunji wamupelaga sivili, nu yula uyunji wamupelaga taranta yimo. Shila yumo waposhelaga ishiasi sawa nuuweso wakwe, nu yula umunu washulaga kiluta lwakwe. ¹⁶Nyangu yula mwini waposhelaga itaranta isanu walutaga kuivikha, na vasisakulaga itaranta isinji sisanu. ¹⁷Shihila yula mwini waposhelaga itaranta sivili, vasakulaga isinji sivili. ¹⁸Lakini umwanandeje mwini waposhelaga itaranta yimo, walutaga lwakwe, wajima ililindi pansu, na kuifika ihela ya mtwā wakwe. ¹⁹Na baada ya muda mukhome, umtwa wa vanandeje awo watinaga na kitenda amahesabu navene. ²⁰Yula umwanandeje mwini waposhelaga itaranta sisanu wayinsaga na kileta italanta isinji sisanu, waja, 'Umtwa, wanipelaga italanta sisanu. Lelela, napata ifaida ya talanta isinji isanu.' ²¹Umtwa wakwe wamujovelaga, 'Lunofu, umwanandeje munofu nu mwaminifu! Wava mwanandeje mwaminifu kwa finu fidodo. Ambi nikikupela amadalakha kushanya ya finu finji. Yinjila kwa ushendefu wa mtwā wakho.' ²²Umwanandeje mwini waposhelaga italanta sivili wayinsaga na kija, 'Mtwā, wanipelaga itaranta sivili. Lelela, napata ifaida ya talanta isinji sivili.' ²³Umtwa wakwe wamujovelaga, 'Lunofu, mwanandeje munofu nu mwaminifu! Wava mwaminifu kwa finu fidodo. Ambi nikikupela amadalakha ku finu finji. Yinjila kuushendefu wa mtwā wakho.' ²⁴Bahene umwanandeje mwini waposhelaga italanta yimo wayinsaga na kija, 'Mtwā, nimenye kija owe nili munu mukhali. Wiyava amahala pini usikhavyalile, na wikungula amahala pini usikhavyalile. ²⁵One natilaga, nalutaga lwangu na kuifika italanta yakho ku ulongo. Lelela, unayo panu yila yini yakho.' ²⁶Lakini umtwa wakwe wajibugu na kija, 'Owe umwanandeje muvi na muyasu, ukhandi umenye kija niyava amahala pini nisivyalele na kikungula amahala pini nisingavyalile. ²⁷Ino wapawagwa kivapela ihela yangu avanu va kubenki, na pini nitina one nda naiposhela yila iyangu bahamo ni faida. ²⁸Ino muposhi iyo italanta na mupeli yula umwanandeje mwini ana talanta kumi. ²⁹Shila munu mwini anasho, ambi iyonjeleswa mandu-hata kwa kisidisiwa mandu. Lakini kwa yeyona mwini asina shinu, hata shini anasho ambi ipokhwa. ³⁰Mutaji kunja kunshisi uyo umwanandeje mwini asifwaya, kwini kukhandi ni kholo na kihaula ameno.' ³¹Pini Umwana wa Adamu pini wayinsaga ku uwutukufu wakwe, na vamalaikha wona bahamo numwene, bahene pini wakhalaga kushanya ya shitengo shakwe sha uwutukufu. ³²Amataifa gona ambi gikungana pamwandi yakwe, numwene ambi akivabagulyaniya avanu, ngaja ndenela umudimaji shini ibagulaniya ikholo ni mene. ³³Ambi akisivikha iliwokho lyakwe lya shigosi, ila imene ambi akisivikha iliwokho ya kushoto. ³⁴Bahene umfalme ambi akivajovela vala vini vali liwokho lyakwe lya kulia, 'Yinsi, vini mubarikhiwe nu Baba wangu, uhali uufalme wini wuyandalilwe kwa ajili yenyu kihuma kivikhwa kwa misingi ga wulimwengu. ³⁵Kwa kiva nikhandi ni njala mwanipelaga ishakilya; Nikhandi muhensa na mwanikhalibisaga; ³⁶Nikhandi bwinda, na mwanifwasaga amenda; Nikhandi mutamu na mwanitunsaga; Nikhandi nipinyilwe na mwaniyinsilaga.' ³⁷Bahene avanya haki ambi vakimujibu na kija, 'Mtwā, yoli takwagaga una njala, na kikulisa? Au una khau na takupelaga amalenga? ³⁸Na yoli takwagaga uli muhensa, na takukhalibisaga? Au uli bwinda na takufwasa amenda? ³⁹Na yoli takwagaga uli mutamu, au udindilwe, na takuyinsila? ⁴⁰Nu mfalme ambi akivajibu na kivajola, 'Kweli nikivajola, hini mwasenga panu kwa yumo wa vanyalukholo vangu avanang'ana, mwanigahilaga one.' ⁴¹Bahene ambi akivajovela awo vini vali liwokho lyakwe lya kushoto, 'Wushi kunyangu, vini mna laana, luti ku moto gwa shiluta gwini guyandalilwe kwa ajili ya shetani na vamalaikha vakwe, ⁴²kwa kiva nikhandi ni njala musikhanipelile ishakilya; nikhandi ni khau lakini musikhanipelile amalenga; ⁴³Nikhandi muhensa lakini musikhanikhalibise; nikhandi bwinda lakini musikhanipelile amenda; pini niva mutamu na pini niva nidindilwe, lakini musikhanitunsise.' ⁴⁴Bahene avene wope ambi vakimujibu na kija, 'Mtwā, yoli takwagaga uli ni njala, au una khau, au uli muhensa, au uli bwinda, au uli mutamu, au upinyilwe, na vasikhakutunsise? ⁴⁵Bahene ambi

akivajibu na kija, 'Kweli nikivajovela, shila shini musikhasenjile kwa yumo wa ava vadodo, musikhanisenjele one.'⁴⁶ Ava ambi viluta ku asabu ya shiluta ila vanya haki kuusima wa shiluta."

Chapter 26

¹Pini Uyesu wamalaga kilogola amajowo gona ago, wavajovelaga avanafunsi vakwe, ²"Mumenye kija baada ya nsiku sivili ambi kwiva ni sikukuu ya pasaka, nu mwana wa Adamu ambi ihumisiwa ili atowe." ³Panyuma avakhome va makuhani na vasehe na vanu vatanganaga bahamo ku makhalo ga Kuhani Mukhome, mwini akhandi ishemelwa Kayafa. ⁴Wona vapangaga injama ya kimukhata Uyesu kwa kuifiha na kumubuda. ⁵Kwa kiva vajovaga, "Yisikhasenjekehaga ulusiku lwa sikukuu, kwa lengo lya kija kusikhavesaga ni fulugu kwa vanu vamonga." ⁶Pini Uyesu akhandi Kubethania ku khaya ya Simoni umukhome, ⁷pini akhandi aigolwese pamesa, umudala yumo wayinsaga kunyakwe kuno asumwile umukhebe gwa alabasta gwini gukhandi na mafuta ga thamani khome, na wagamimitaga kushanya ya mtwe gwakwe. ⁸Lakini avanafunsi vakwe pini valwagaga ulujowo ulo, vakhalalaga na kija, "Nshii iababu ya hasara iyi? ⁹Aga nda gawesa kiguwa kwa hela khome na kipelwa avapina." ¹⁰Lakini Uyesu, pini wamanyaaga ili, wavajovelaga, "Kwanshi mukimulafya umudala uyu? Kwa kiva wasenga ishinu shinofu kunyangu. ¹¹Avapina munawo nsiku sona, lakini musikhava bahamo none shiluta. ¹²Kwa kiva pini wamimita amafuta aga kushanya ya muvili gwangu, wagahaga ndeno kwa ajili ya kisilwa kwangu. ¹³Kweli nikivajovela, popona imola iyi pini ambi yihubililwa ku ulimwengu musima, ishitendo shini wagaha uyu umudala, khanji ambi shiva shilogolwa kwa ajili ya kimusukwa." ¹⁴Bahene yula wa vala kumi na mbili, mwini washemelwaga Yuda Iskariote, walutaga kwa vakhome va makuhani ¹⁵na kija, "Ambi mukinipela shishi nda nimusetushe?" Vamupimilaga Uyuda ifipande thelathini fya hela. ¹⁶Kihuma umuda ugo wasakulaga inafwasi ya kimusetukha. ¹⁷Hata ulusiku lwa kwansa lwa makhate gini gaponyeiwe iamila, avanafunsi vamulutilaga Uyesu na kija, "Kwii wuakula tikuyandalile uye ishakilya sha Pasakha?" ¹⁸Wavajovela, "Luti kumujini kwa munu yumonga na mujobeli, Umwalimu ija, "Umuda gwangu gwahejela. Nikihepelesa Ipasakha bahamo na vanafunsi vangu ku khaya yakho." ¹⁹Avanafunsi vagahaga ngaja Uyesu shini wavalajisaga, na vayandalaga ishakilya sha Pasakha. ²⁰Pini lwafikhaga ululandi, vakhalaga kilya ishakilya bahamo na vala vanafunsi Kumi na Vavili. ²¹Pini vakhandi vilya ishakilya, wajovaga, "kweli nikivajovela yumo wenyu ambi akinisetukha." ²²Vasugumilwaga mandu, na shila yumo wayansaga kimuposa, "Wuli, nisili one, Mtwi?" ²³Wavajibugu, "Yula mwini ililila iliwokho lyakwe bahamo none mu bakuli ndiyo mwini ambi akinisetukha. ²⁴Umwana wa Adamu ambi iwukha, ngaja shini yiyandihwe. Lakini ole wakwe umunu mwini ambi akimusetukha Umwana wa Adamu! Nda yava unofu kija umunu uyo nda asasawa." ²⁵Uyuda, mwini nda wamusetukha wajovaga, "Wuli, Yune Rabi?" Uyesu wamujovela, "Walogola ulujowo ulo owe yuwe." ²⁶Pini vakhandi vilya ishakilya, Uyesu wagutolaga umukhate, wagubarikhi, na wagumenya. Wavapela avanafunsi vakwe ija, "Toli. mlye. Ugu ndio muvili gwangu." ²⁷Watola ishikhombe na kihonjesa, wavapela na kija, "Ng'weli wona ku ishi. ²⁸Kwa kiva iyi yi danda ya agano lyangu, yini yikunulwa kwa vinji kwa ajili ya musamaha gwa sambu. ²⁹Lakini nikivajovela, nisikhagwela khanji amatunda ga musabibu ugu, mpakha ulusiku lula pini ambi ning'wela umpya bahamo nomwe kuufalme wa Baba wangu." ³⁰Pini vakhandi vamala kiyimba ulwimbo, vapolaga kiluta Kushidunda sha Mizeituni. ³¹Bahene Uyesu wavajovelaga, "Ishilo ishi omwe wona ambi mukuvala kwa sababu yangu, kwa kiva yiyandishwe, Ambi nikimutova umudimaji ni kholo sa shipuga ambi sipalakhana. ³²Lakini baada ya kifukha kwangu, ambi nikivalongola kiluta Kugalilaya." ³³Lakini Hpetro wamujovelaga, "hata nda wona ambi vakikunkana na majowo gini ambi gakikupata, one nisingakukhana." ³⁴Uyesu wamujibu, "kweli nikikujovela, ishilo ishi khabla ya njogolo kiviha, ambi ukinikhana mara sitatu." ³⁵Upetro wamujovela. "hata nda ya yinifwaye kifwa nowe, nisingakukhana." Na vanafunsi avansi wona vaja ngaja shiho. ³⁶Panyuma Uyesu walutaga navene amahala pini pishemelwa Gethsemane na wavajovelaga avanafunsi vakwe, "Khali panu pini niluta huko kilomba." ³⁷Wamutola Upetro na vanishe vavili va Zebedayo na wayansaga kisugumilwa na kikhatala. ³⁸Bahene wavajovela, "Iroho yangu yina husuni khome mandu, hata ngaja nisakula kifwa. Sigali panu na mkeshe bahamo none." ³⁹Waluta pamwandi kidogo, wagwa wabidivandukha, na kilomba. Waja, "Baba wangu, nda yifwaya, ishikhombe ishi shini kwewushe. yisikhavesaga ngaja shini nisakula one, ila ngaja shini ugene owe. " ⁴⁰Wavalutila avanafunsi na wavaga vagonile utulo, na wamujovela Upetro, "Kwanshi musikhawesise kikesha none kwa lisala limo? ⁴¹Keshaji na kilomba kija musikhahulutaga kijesewa. Iroho yili tayari, lakini umuvili guli mubofu." ⁴²Waluta lwakwe mara ya uvili na kilomba, waja, "Baba wabgu, nda ulujowo ulu lusiwesa kukwewusikha na ni lasima nishing'welele ishikhombe ishi, uugani wakho wutimiswe." ⁴³Watinaga khanji na kivaga bado vagonile utulo, kwa kiva ameho ganave gakhandi amsito. ⁴⁴Bahene wavalekha khanji waluta lwakwe. Walomba lwa utatu walogola shishila. ⁴⁵Panyuma Uyesu wavalutilaga avanafunsi vakwe na kivajovela, "Bado mugonelele tu na kutuyisa? Lelela, ilisala lyahejela, nu Mwana wa Adamu isetukhwa mu mokho ga vanya sambu. ⁴⁶Damuli, tiwuhe. lelela, yula mwini wanisetukha wahejela." ⁴⁷Pini akhandi bado ilogola, Uyuda yumo wa vala Kumi na Vavili, wafikhaga. Ishipuga shikhome shafikhaga bahamo nu mwene shihumilila kwa vakhome va

makuhani na vagosivaha va vanu. Vayinsaga na mapanga na malungu. ⁴⁸Khanji umunu mwini wakusudilwa kimusetukha Uyesu akhandi avapelile iishara, ija, "Yula mwini ambi nikimubusu, ndiyo yumwene. Mukhati." ⁴⁹Baho wayinsaga kwa yesu na kija, "Salamu, Mwalimu!" Na wamubusu. ⁵⁰Uyesu wamujovela, "Muya, lisenga lila lini lyakuleta." Bahene vayinsa, na kimugoloa amokho Uyesu, na kimukhata. ⁵¹Lelela, umunu yumo mwini akhandi bahamo na Yesu, wagolosaga iliwokho lyakwe, wahomola uwupanga wakwe, na wamutova umtumishi wa kuhani mukhome, na kimutea ilikutu lyakwe. ⁵²Bahene Uyesu wamujovela, tiniya uupanga wakho pala pini wauhumya, kwa kiva wona vini vitumila uupanga ambi vibudwa kwa wupanga. ⁵³Muhiva kija nisiwesa kimushemela ubaba wangu, nu mwene anilajisise amajeshi saidi ya kumi na mbili ga malaikha? ⁵⁴Lakini ino kwa namna nshii amaandikho nda gawesa kitimiswa, iyi ndiyo yifwaya kipolela? ⁵⁵Uluhavi ulo Uyesu wavajovela avanu, "Wuli! Mwayinsa na mapanga na malungu kunikhata ngaja mupokhaji? Shila lusiku nakhalaga kuhekalu nifundisa, na musikhanikhetel! ⁵⁶Lakini gona agagasenjekhaga ili Amaandkho ga vakuvamalago gatimile." Bahene avanafunsi vakwe vamulekhaga na kisiga. ⁵⁷Vala vini vamukhata Uyesu wanutwalaga kwa Kayafa, Ukuhani Mukhome, amahala pini avaandishi na vagosivaha vakhandi vitangana bahamo. ⁵⁸Lakini Upetro wamufwatahga munyuma kwa kutali hadi kuukumbi wa Kuhani Mukhome. Wahulutaga mukhati na kikhala bahamo na valinsi alwaje shini ambi shipolela. ⁵⁹Basi avakhome va makuhani ni Barasa lyona vakhandi visakula uushahidi wa udehi sidi ya Yesu, ili vawese kimubuda. ⁶⁰Japo wapolelaga amashahidi vinji, Lakini vasikhatipile isababu yeyona. Lakini panyuma amashahidi vavili vapolelaga kumwandi ⁶¹na kija, "Umunu uyu wajovaga, "Niwesa kilidenya ilitembe lya Nguluvi na kilisenga khanji kwa nsiku sitatu." ⁶²Ukuhani Mukhome wayimaga na kimuposa, 'Usiwesa kujibu? Ava vakikushuhudila shishi kunyakho?" ⁶³Lakini Uyesu wasisimaga. Ukuhani Mukhome wamujovela, "Ngaja shini Unguluvi ashwali, nikikulomba utijovele, nda owe yu Kristo, Mwana wa Nguluvi." ⁶⁴Uyesu wamujibu, "Owe yuwe waja ulujowo ulo. Lakini nikikujovela, kihuma isalisi na kiyendelela ambi ukuhwaga Umwana wa Adamu akhele iliwokho lya kulia ilinya Ngufu, na iyinsa ku mafunde ga kushanya." ⁶⁵Bahene Ukuhani Mukhome wademulaga amenda gakwe na kija, "Wakufuru! Wuli, tisakula khanji uushahidi wa nshii? Lelela, tayari mwapulikha ikufuru. ⁶⁶Wuli! Muhiva nshii? Vajibu na kija, "Yikimufwaya kifwa." ⁶⁷Bahene wamufunjlaga amata kumeho na kimutova ingumi, na kimuvakula amakhofi kwa mokho ganave, ⁶⁸na kija, "Titabirira, owe Kristo. Yu nani wakusahpa?" ⁶⁹Uluhavi ulo Upetro akhandi akhele kunja kuukumbi, nu mtumishi wa shidala wamulutilaga na kija, "Owe newe ukhandi bahamo nu Yesu wa Galilaya." ⁷⁰Lakini wakhanaga pamwandi yanave wona, ija, Nisimenye ishinu shini wulogola." ⁷¹Pini walutaga kunja ya mlyango, umutumishi uyunji wa shidala wamwagaga na kivajovela vini vakhandi pala, "Umunu uyu wope akhandi bahamo nu Yesu wa Nasareti." ⁷²Wakhanaga khanji kwa kilapa, "One nisimumenye umunu uyu." ⁷³Umuda mufupi panyuma, vala vini vakhandi vayimile kholela, wamulutilaga na kilogola nu Petro, "Kwa hakika owe newe uli bahamo navene, kwa kiva hata uulogolaji wakho wuwonensa." ⁷⁴Bahene wayansaga kilaani na kilapa, "One nisimumenye umunu uyu," na baho yila injogolo yavikha. ⁷⁵Upetro wakumbukhaga amajowo gini wajovelwa nu Yesu, "Khabla injogola yisnavishe ambi ukinikhana mara sitatu."

Chapter 27

¹Umuda gwa subuhi pini gwafikhaga, avakhome wona va makuhani na vagosivaha va vanu vayitinkhanaga kihusu Uyesu vawese kumubuda. ²Vamupinyaga, vamulongosa, na kimufisa kwa Liwali Upilato. ³Bahene pini Uyuda, mwini akhandi amusetwishe, walwagaga kija Uyesu sha tayari wahigwa, wailawumugu na kitiniya ifipande thelathini fya hela kwa mukhome wa makuhani na vagosivaga, ⁴na waja, "Nasenga isambi kwa kuisetukha idanda yini yisina makhosa." Lakini vajibu, "Yikithusu nshii ose? Galelela ago yuwe." ⁵Bahene vafitosaga pani fila ifipande fya hela ku hekalu, na kiwukha lwakwe na kuikunga yumwene. ⁶Umukhome wa makuhani wafitolaga fila ifipande fya hela na kija, "Lusili lunofu kuivikha ihelaniyi ku akiba, kwa kiva yina gharama ya danda." ⁷Vayitinkhanaga pamo ni hela yatumikhaga kigula umugunda lya mfinyanzi ilya kusila avahensa. ⁸Kwa sababu iyi umugunda ugu gwava gushemelwa, "Mugunda gwa danda" hadi ineng'ana. ⁹Bahene lula ulujowo lwini lukhandi lulogwele nu mukuvamalago Uyeremia lwatimilaga, kija, "Vatolaga ifipande thelathini fya hela, igharama yini yapangwagwa na vanu va Kuisrael kwa ajili yakwe, ¹⁰na vatumulaga kwa mugunda gwa mufinyanzi, ngaja shini Umtwa akhandi alogwele." ¹¹Ino Uyesu wayimaga pamwandi ya liwali, nu liwali wamuposa, "Wuli! Owe uli mfalme wa Vayahudi?" Uyesu wamujibu, "Owe wija ndeno." ¹²Lakini pini akhandi isitakhwa na vakhome va makuhani na vagosivaha, asikhalogwele shoshona. ¹³Bahene Upilato wamujovelaga, "uUagapulikha amasitakha gona sidi yakho?" ¹⁴Lakini asikhalogwele ulujowo lolona, ino uli wali wamemwagwa nulushangalo. ¹⁵Ino ku sikukuu yikhandi desturi ya liwali kimuleshela umufungwa yumo mwini ambi ihagulwa na vanu. ¹⁶Ishipindi isho vakhandi nu mfungwa umukulu ilitawa lyakwe Baraba. ¹⁷Ino pini vakhandi vatanganile bahamo, Upilato wavaposaga, "Yu nani musakula timuhudule kwa ajili yenyu?" Ubaraba au Uyesu mwini washemelwagwa Kristo?" ¹⁸Kwa kiva akhandi amenye kija vamukhata kwa sababu ya kimukhalalila. ¹⁹Pini akhandi ikhala kushitengo shakwe sha uhigo, umudala wakwe wamujovelaga ulujowo na kija, "Usikhagahaga shoshona kwa munu uyo mwini angaya likhosa. Kwa kiva nalafywa mandu hata ineng'uni mumaloto kwa sababu yakwe." ²⁰Bahene avakhome va makuhani na vagosivaga vavajovelaga avanu vamulombe Ubaraba, nu Yesu abudwe. ²¹Uli wali wawaposaga, "Ali kwiii ku ava vavili musakula one nimuleshele kunyenyu?" Vajovaga, "Ubaraba." ²²Upilato wavajovela, "Nimugahile nshii Uyesu mwini washemelwagwa Kristo?" Wona vaja, "Mududa" ²³Numwene waja, "Kwanshi, likhosa lishi wasenga?" Lakini vayenjelesaga kitansa ishauti hadi kushanya mandu, "Mubuda." ²⁴Ino pini Upilato walwagaga asiwesa kigaha lyolyona, lakini badala yakwe ifurugu sikhanda siyansise, watolaga amalenga wainawa amokho gakwe pamwandi ya vanu, na kija, "One nisina likhosa ku danda ya munu uyu mwini angaya likhosa, Galeleli aga yumwe." ²⁵Avanu wona vaja, "Idanda yakwe, yive kushanya yesu na vanesu." ²⁶Bahene wamudindulilaga Ubaraba kunyanave, lakini wamutovaga amajaridi Uyesu na kimutawula kunyanave kiluta kimubuda. ²⁷Bahene avasulukhali va liwali vamutolaga Uyesu mpakha Kupraitorio ni shipuga shikhoma sha vasulukhali wona vamupilimaga. ²⁸Vamuyawula amenda gakwe na kumufwasa ikansu ya rangi induhu. ²⁹Bahene vatendaga ikhofiya ya minfa na kuivikha kushanya ya mtwe gwakwe, na vamuvishilaga ililansi kuliwokho lyakwe lya shigosi. vafugamaga pamwandi yakwe na kimusala, vija, 'Salamu, Mfalme wa Vayahudi?' ³⁰Na vamufunylaga amata, na vatolaga ililansi na kumutova kumtwe. ³¹Pini vakhandi vakimulogola uvi vamuyawulaga yila ikansu na kumufwasa amenda gakwe, na kimulongosa kiluta kumubuda. ³²Pini vapolaga kunja, vamwagaga umunu kihuma Kukrene ilitawa lyakwe Simeoni, mwini vamukhamilisaga kiluta nawo ili ausumule umusalabagwakwe. ³³Pini vafikhaga amahala pini pishemelwa Goligotha, maana yakwe, "Ilieneo lya fuvu lya Mtwе." ³⁴Vamupelaga isiki yini yihansiswe ni nyongo ang'wele. Lakini pini wajesaga, wapotwagwa king'wela. ³⁵Pini vakhandi vamtundishe, vagavanaga amenda gakwe na kitova ikura. ³⁶Na vakhalaga na kimulolela. ³⁷Kushanya ya mtwe gwakwe vavikhaga amasitakha kunyakwe gini gasiyimbikha, "Uyu yu Yesu, umfalme wa Vayahudi." ³⁸Avapokhaji vavili vatundikhwagwa bahamo nu mwene, yumo ulubali lwa kulia kwakwe nu yunji lwa kushoto. ³⁹Vala vini vakhandi vihila vamulogolaga uvi, videgensa amatwe ganave ⁴⁰na kija, "Owe ukhandi wusakula kulinanga ilihakalu na kilisenga kwa niku sitatu, yikulusa yuwe! nda uli Mwana wa Nguluvi, yikha pani uwushe pamusalaba!" ⁴¹Ku hali yila avakhome va makuhani vakhandi vakimujovanga, bahamo na vaandishi na vagosivaha, na kija, ⁴²"Wakulusaga avansi, lakini asiwesa kuikulusa yumwene. Umwene ni Mfalme wa Vayahudi. Na ayishe pansi kihuma pamusalaba, bahene ambi tikimuyamini." ⁴³Wamuhivililaga Unguluvi. Lekha ino Unguluvi amukuluse nda isakula, kwa kiva wajovaga, "One nili Mwana wa Nguluvi." ⁴⁴Na vala avapokhaji vini vakhandi vatundishwe bahamo numwene wope valogolaga amajowo ga kumujovanga. ⁴⁵Ino kihuma isaa sita kukhandi ni nshisi ku nyii yona hadi saa tisa. ⁴⁶Pini yafikhaga isaa tia, Uyesu wakhola kwa shauti khome, "Eloi, Eloi, lama thabakitani?" imaanisa, "Nguluvi wangu, Nguluvi wangu, kwanshi wanilekha?" ⁴⁷Umuda ugo vamonga vakhandi vayimile pala vapulikha, vaja, "Akimushemela Ueliya." ⁴⁸Mara moja yumo wanave wasigaga kitola isifongo na kuimemya mumulomo umukhali, waivikha

kushanya ya mupishi na kimupela awese king'wela. ⁴⁹Navene vini vasigalaga vaja, "Muleshi mwene, leshe tilwaje nda Ueliya ambi iyinsa kimukulusa." ⁵⁰Bahene Uyesu wakhola khanji kwa shauti khome na waihumya iroho yakwe. ⁵¹Lelela, ilipazia lya muhekalu lyademukhaga isehemu sivili kihuma kushanya hadi pansi. Ni nyii yatetema na miamba gademukha fipande. ⁵²Amakhaburi gadindukhaga, na mavili ga vatakhathifu vinji vini vakhandi vagonile utulo wafufulwagwa. ⁵³Vapolaga mumakhaburi baada ya ufufuwo wakwe, vahulutaga umji umtakhatifu, na vawonekhaga na vinji. ⁵⁴Basi yula uakida na vala vini vakhandi vakimulelela Uyesu valyagaga ilitetemekho na majowo gini gakhandi gapolela, vatemwagwa nu woga mandu na kija, "Kweli uyu akhandi Mwana wa Nguluvi." ⁵⁵Avadala vinji vini vakhandi vakimufwata Uyesu kihuma Kugalilaya ili kumuhudumila vakhandi pala vilolela kihuma kutali. ⁵⁶Mu vamo wanave vakhandi Umariamum Magdarena, Umariamum unyina wakwe Uyakobo nu Joseph, nu nyina wa vana va Zebedayo ⁵⁷Pini lwafikhaga lulandi, wayinsaga umunu tajiri kihuma Uarimathayo, mwini washemelwagwa Yusufu, mwini khanji akhandi mwanafunsi wa Yesu. ⁵⁸Wamulutilaga Upilato na kugulomba umuvili gwa Yesu. Bahene Upilato walajisaga awese kipelwa. ⁵⁹Uyusufu wagutolaga umuvuli wagupinya nu mwenda gwa sufi inofu, ⁶⁰na wagugoniya ku khaburi ilipya lakwe lini akhandi ihongola kumwambani. Bahene wabilivandusa iling'anga ilikhome lyadinda umulyango gwa khaburi na walutwa lwakwe. ⁶¹Umariamum Umagdarena nu Mariamum uyunji vakhandi pala, vakhele kiluta kukhaburi. ⁶²Ulusiku lwini lwafwataga lwini lukhandi lusiku lwa kuyandala, avakhome va makuhani na Mafarisayo vakunganaga bahamo kwa Pilato. ⁶³Vamujovela, "Mtwi, tikumbukhaka kija pini yula umudehi akhandi musima, wajovaga, 'Baada ya nsiku sitatu ambi ifyukha khanji.'" ⁶⁴Ino, lajisa kija ikhaburi ilindwe salama mpakha nsiku sitatu. Nda tileshe, avanafunsi vakwe vangawesa kiyinsa na kumuhija na kija kwa vanu, 'Wafyukha kihuma kwa vini vafwile.' Nuudehi wa mwiho ambi wiva muvi kishila wula wa kwansa." ⁶⁵Upilato wamujovela, "Toli avalinsi. Luti mugahe ihali ya usalama ngaja shini muwesa." ⁶⁶Bahene valutaga ni kigaha ikhaburi kiva salama, iling'anga lwatowagwa umhuri na kivikha avalini

Chapter 28

¹Panyuma lulandi ulusiku lwa Sabato, ilijuva pini likhandi lisota kilutila ulusiku lwa kwansa lwa wiki, Umariamumu magadalena, nu yula Umariamumu uyunji vayinsaga kulyaga ikhaburi. ²Lelela kukhandi linitetemekho likhome, kwa kiva umalaikha wa Mtwawayikhaga na kulibilusa lila iling'anga, bahene walikhalilaga. ³Isura yakwe yikhanda ngaja ya umeme, na menda gakwe gakhanda mavalafu ngaja theluji. ⁴Vala avalinsi wamemwagwa nu woga na kiva ngaja vini vafwile. ⁵Yula umalaikha wavayelesaga vala avadala ija, "musikhatilaga kwa kiva nimenye kija mukimusakula Uyesu, mwini wabudwagwa. ⁶Akusina panu, lakini wafyukha ngaja shina wavajovela. Yinsi mulolele amahala pini Umtwawagonaga. ⁷Luti nyangu muvajovele avanafunsi vakwe, 'Wafyukha kihuma kwa vini vafwile, leleli wavalongola Kugalilaya. Uko ndio kwini abi mukimwaga.' Leleli one navajovela." ⁸Vala avadala vawukhaga pala pakhaburi nyangi kuno vitila na vana ushendefu mukhome, na vasigaga kivajovela avanafunsi vakwe. ⁹Lelela Uyesu watanganaga nawo na kija, "Salamu. 'vala avadala vayinsaga na kikhata amagulu gakwe, na behene vamuabudu. ¹⁰Bahene Uyesu wavajovela, "musikhatilaga, luti muvajovele avakholo lwangu valongole Kugalilaya. Uko ambi vakiniyaga. ¹¹Pini vala avadala vakhandi viluta, wope vala valinsi valutaga kumujini na kivajovela avakhome va makuhani amajowo gona gini gakhanda gapolela. ¹²Navene amakuhani pini vakhandi vatanganile na vagosivaha na kilogolo ulujowo ulo bahamonavene, vahumyaga ihela nyinji kwa vala avasulukhali ¹³na kivajovela, "Vajoveli avansi kija, 'avanafuni va Yesu wayinsa pashilo vahija umuvili gwa Yesu pini ose ta tigonile." ¹⁴Nda itaarifai iyi ambi yikimufishila uliwali, ose ambi tikimusahwishi na kivawusisa omwe uwoga wona." ¹⁵Bahene vala avasulukhali vasitolaga sila ihela na kisenga ngaja shini vakhandi vajovilwe. Ihabari iyi yayenelaga mandu kwa Vayahudi na yava shisho hadi ineng'ana. ¹⁶Lakini vala avanandeje kumi na moja valutaga Kugalilaya, ku shila ishidunda shini wavawulanisa. ¹⁷Navene pini vamwagaga vamuabudu. lakini avamonga munyanave vatilaga. ¹⁸Uyesu wayinsaga kunyanave wavajovela kija, "Navapela amamulakha gona kudunia na kushanya. ¹⁹Ino luti mugasetuse amataifa gona kiva vanafunsi. Vabatisaji kishilila ilitawa lya Baba, ni lya Mwana, ni lya Roho Mtakhatifu. ²⁰Vafundii kigafwata amajowo gona gini navajovelaga, Na leleli, one nili bahamo nomwe shiluta, hata mpakha kumwishi gwa nyii.

Mark

Chapter 1

¹Ishi ndiyo shiyanso sha mola ya Yesu Kristo, Umwana wa Nguluvi. ²Ngaja shini yayandikhwagwa nu mukuvamalago Uisaya, "Lelela nikimufilikha umujumbe wangunpamwandi yakho, yumo mwini ambi iyandala insila yakho. ³Ishauti ya munu mwini ihemela kunyikha, "Yigolosi insila ya Mtwawayikhaga; sigolosi insila sakwe". ⁴Uyohana wayinsaga, ibatisa kunyikha na kihubiri uubatiso watoba kwa musamaha gwa sambu. ⁵Inyii yona ya Yudea na vanu wona va Kuyerusalemu valutaga kunyakwe. Vakhandi vibatiswa numwene kumukhoga gwa Yordani, vitubu isambu sanave. ⁶Uyohana akhandi ifwala umwenda gwa waji wa ngamia nu mukhanda gwa nkwembe musigudi shakwe, na akhandi ilya inzige nu wushiwa mumahakha. ⁷Wahubirigi na kija, "Akwali yumo iyinsa baada yangu umunya ngufu mandu kishila one, na nisina uweso hata na kigondama pansu na kihudula ingalawo sa ndatu sakwe. ⁸One navabatisaga kwa malenga, lakini umwene ambi akivabatisa omwe kwa Roho Mtakhatifu." ⁹Yapolelaga ku nsiku iso kija Uyesu wayinsaga kihuma ku Nasareti ya Kugalilaya, na wabatiswagwa nu Yohana kumukhoga Yordani. ¹⁰Pini Uyesu wayimaga kihuma mumalenga, wasagaga imbingu sadindukha mwasi nu Roho iyikha pansu kushanya yakwe ngaja nkhunda. ¹¹Ni shauti yahumaga kushanya, "Owe uli Mwanangu mugani. Ninojelwa mandu nowe." ¹²Bahene baho Iroho yamukhamilisaga kiluta kunyikha. ¹³Akhandi kunyikha nsiku arobaini, ijeseva nu Shetani. Akhandi bahamo na vanyama va mumahakha, na vamaalaikha vamuhudumilaga. ¹⁴Ino baada ya Yohana kikhatwa, Uyesu wayinsaga Kugalilaya waitangasa imola ya Nguluvi, ¹⁵ija, "Umuda gwahejela, nuufalme wa Nguluvi wahejela. Tubi na kiyamini kishilila imola". ¹⁶Na pini ishila mumbalamo sa bahari ya Kugalilaya, wamwagaga Usimoni nu Andrea ukhololwakwe nu simoni vitaga inyafu sanave ku bahari, kwa kiva vakhandi valovaji, ¹⁷Uyesu wavajovelaga. "Yinsi, nifwati, na ambi nikivagaha kiva valovaji va vanu. ¹⁸Na baho valekhaga inyafu na vamufwata. ¹⁹Pini Uyesu wajendaga lujendo kidogo, wamwagaga Uyakobo umwana wa Zebedayo nu Yohana ukholo lwakwe; vakhandi mushipugo vitenda uwafu. ²⁰Baho wavashemelaga na vene vamulekhaga uwihanave Uzebedayo mukhati ya shipugo na vatumishi vini vakhodilwe, vamufwata. ²¹Na pini vafikhaga Kukapernaumu, ulusiku lwa Sabato, Uyesu wahulutaga musinagogi na kifundisa.

²²Vashangalaga ilifundiso lyakwe, kwa kiva akhandi akivafundisa ngaja umunu mwini ana madalakha na siyo ngaja avaandishi.²³Uluhavi lulo kukhandi nu munu musinagogi lyanave mwini akhandi ni roho inshafu, na walyovaga,²⁴Ija, "Tina shishi sha kigaha nowe, Yesu wa Nasareti? Wayinsa kitibuda? Nikumenye yuwe nani. Owe uli Mtakhatifu mwini uli mwene wa Nguluvi!"²⁵Uyesu walidalishilaga ilipepo na kija, "Sisima na upole mukhati yakwe!"²⁶Nu roho mshafu wamugwisaga pansu na wapolaga kunyakwe pini ikhola kwa shauti ya kushanya.²⁷Na vanu wona vashangalaga, bahene vaposaniyaga shila yumo, "Ishi shishi? Ilifundiso lipya ilinya mamulakha? Hata ikigajova amapepo amashafu nagine gakimupulisa!"²⁸Ni habari kihusu umwene mara moja ayenela shila mahala mukhati ya mukhoa gona gwa Kugalilaya.²⁹Na mara moja baada ya kihuma kunja ya sinagogi, vahulutaga mukhaya ya Simoni nu Andrea vali nu Yakobo nu Yohana.³⁰Ino umukweye wa Simoni akhandi agonile mutamu wa homa, na baho vamujovelaga Uyesu ihabari sakwe.³¹Bahene wayinsaga, wamukhataga kwa liwokho, na kuyinula kushanya; ihoma yawukhaga kunyakwe, na wayansa kiva hudumila.³²Ululandi ulo pini ilijuva tayari lyasota, vamuletelaga kunyakwe wona vini vakhandi vatamu, au vini vakhetwe na mapepo.³³Umji gona vakunganaga bahamo kumlyango.³⁴Waponesaga vinji vini vakhandi vatamu va matamu mbalimbali na kihumya amapepo, ila asikhayitishe amapepo kilogola kwa kiva gamumanyaga.³⁵Wadamulaga isubuhi nyangu, pini kukhandi ni nshisi; walutaga na kiluta amahala pini patulile na walombaga uko.³⁶Usimoni na wona vini vakhandi bahamo numwene vamusakulaga.³⁷Vamupataga na kumujovela, "Shila munu akikusakula!"³⁸Wavajovelaga, "Tilute amahala apanji, kunja kunyii sini sipilima, ili niwese kihubiri na kope uko. Ndiyo sababu nayinsga panu." ³⁹Walutaga ishila Igalilaya yona, ihubiri mumasinagogi ganave na kugakhajila amapepo.⁴⁰Umunya ukoma yumo wayinsaga kunyakwe. Akhandi akimulomba' vafugamaga na kumujovela, "Nda wusakula, ungawesa kunisenga nive munofu." ⁴¹Wapatwagwa nulusungu, Uyesu wagolosaga iliwokho lyakwe na kumupyasa, akimujovela, "Nisakula. Uve munofu." ⁴²Baho uukoma wamupolaga, na wasengwagwa kiva munofu.⁴³Uyesu wamujovelaga kwa kumusisitisa na kimujovela alute mara moja, ⁴⁴Wamujovelaga, "Hakikisha usilogola iliswi kwa yeyona, lakini luta, uiwonene ka makuhani, na uhumye iadakha kwa ajili ya uwutakhaso wini Umusa walajisaga, ngaja ushuhuda kunyanave."⁴⁵Lakini walutaga na kiyansa kimuyelesha hila yumo na kiyenesa iliswi mandu mpakha Uyesu wapotwagwa khanji kihuluta kumji gwa uhuru. Bahene wakhalaga amahala pini patulile na vanu vayinsaga kunyakwe kihuma shila mahala.

Chapter 2

¹Pini watinaga Kukaperinaumu baada ya nsiku ndodo, yapulisikhaga kija akhandi kukhaya. ²Avanu vinji vakhandi vakunganile pala na kukhandi kusina inafwasi khanji, hata yila ya pala pamulyango, nu Yesu walogolaga iliswi kunyanave. ³Bahene avanu vamonga vayinga kunyakwe vini vamuletaga umunu mwini apolile; vanu vatai vakhandi vamusumwile. ⁴Pini vapotwagwa kimuhejelela kwa sababu ya winji wa vanu, wawusaga ibati kushanya ya mahala pini akhandi. Na pini valamaga kidowola ililindi, vayisaga ishitaga shini umunu mwini apolile akhandi agonile. ⁵Pini walyagaga ilihuvi lyanave, Uyesu wamujovelaga umunu mwini apolile, "mwanangu, isambi akho asamehewa." ⁶Lakini vamo va vaandishi vala vini vakhandi vakhele pla vaipoaga munumbula sanave, ⁷Twesa wuli umunu uyu kilogola ndeni? Ikufuru! Yunani mwini iwea kisamehe isambi ila yu Nguluvi mwene duguli?" ⁸Baho Uyesu wamanyaga munumbula yakwe shini vakhandi vihiva mu vamo va munyanave mumo. Wavajovelaga, "Kwanshi muhiva ndeni munumbula enyu? ⁹Lili kwii ilipefu mandu kija mwa munu mwini apolile, Isambi sakho sasamehewa' na kija 'Yima, tola oshitanda shakho, na ujende?" ¹⁰Lakini ili muwese kimanya kija Umwana wa Adamu ama madalakha ga kiamehe isambi a dunia, wamujovelaga yula mwini apoosise, ¹¹"Nikikujovela owe, yima, tola umujanfi gwakho, na ulute kukhaya yakho." ¹²Wayimaga baho watola umujanfi gwakwe, na walutaga kunja ya khaya pamwandi ya shila munu, bahene wona vashangalaga na vamupela Unguluvi uutukhufu, na vaja "Nalusiku, tisinajelaje kilwaga ulujowo ngaja ulu." ¹³Walutaga khanji kumwambwa ya liiwa, nu winji wona wa vanu vayinsaga kunyakwe, na wavafundisa. ¹⁴Pini akhandi ishila wamwagaga Ulawi umwana wa Alfayo akhele kusehemu ya kikunganila ikhodi na wamujovela, "Nifwata." Wayimaga na kumufwata. ¹⁵Na pini Uyesu akhandi ilya ishakilila ku kahya ya Lawi, avakunganiya ikhodi vinji na vanu avanya sambi vakhandi vilya nu Yesu na vanafunsi vakwe, kwa kiva vakhandi vinji navene vamufwataga. ¹⁶Pini avaandishi, vini vakhandi Mafarisayo, pini valwagaga kija Uyesu akhandi ilya na vanu avanya sambi na vini vikunganiya ikhodi, vavajovelaga avanafunsi vakwe, "Kwanshi ilya na vakunganiya ikhodi na vanu avanya sambi?" ¹⁷Pini Uyesu wapulikhaga ndeni wavajovelaga, "Avanu vini vasima kumuvili vasikimusakula umuganga' avanu vatanu vene ndio vakimusakula. Nisikhayinsile kivashemela avanu avanya haki, lakini avanu avanya sambi." ¹⁸Avanafunsi va Yohana na Mafarisayo vakhandi vifunga. Na vamonga va vanu vayinsaga kunyakwe na kivajovela," Kwanshi avanafunsi va Yohana na mafarisayi vifunga, lakini avanafunsi vakho vasifunga? ¹⁹Uyesu wavajovelaga, "Wuli vini vayinsile kuharusi viwesa kipinya pini ubwana harusi bado apili bahamo na vene? Kwa fyofyona umtwa wa harusi nda bado apili nawo vasiwesa kifunga." ²⁰Lakini insiku siyinsa pini ubwana harui ambi iwusiwa kunyanave, na kunsiku iso avene ambi vigunga. ²¹Kusina umunu mwini ihona ishipande ishipya sha mwenda ku mwenda umusakhafu, nda lue ndeno ishilakha ambi shikiwusa kihuma ku ugo, ishipya kiwukha kihuma ku shikulu, na ambi kwiva nuludemukho luvi. ²²Kusina umunu mwini iponya uujimbi upya ku makhopo amasakhafu, kumwishi uujimbi ambi wubajukha ifriba na fyona fivili uujimbi ni viriba ambi fiyaga. Badala yakwe, vikha uujimbi wupya kumakhopo amapya." ²³Kulusiku lwa Sabato Uyesu washilaga ku magunda agamonga, na vanafunsi vakwe vayansaga kitola baasi ya masukhe ga ngano. ²⁴Na Mafarisayo wamujovelaga, "Lelela, kwanshi vigaha ishinu shini shili shinyumwe sha sheriya kulusiku lwa Sabato?" ²⁵Wavajovelaga, "Musikhayimbile shila shini wagahaga Udaudi pini akhandi ana shida ni njala--umwene bahamo na vanu vini vakhandi bahamo numwene? ²⁶Shini walutaga ku khaya ya Nguluvi pini Uabiathari akhandi kuhani mukhome na walya umukhate gwini gwavikhwagwa pamwandi-- gwini yikhandi shinyume sha sheriya kwa munu yeyona kilya ila kwa makuhani--na wavapela hata vamonga wa vala vini vakhandi bahamo numwene?" ²⁷Uyesu wajovaga, "Isabato yasengwagwa kwa ajili ya mwanadamu, na siyo umwanadamu kwa ajili ya Sabato. ²⁸Ino, Umwana wa Adamu yu Mtwana, hata kwa Sabato."

Chapter 3

¹Na khanji wahulutaga mukhati ya sinagogi na mula kukhandi nu munu umunya liwokho lini lipolile. ²Avanu vamonga vakhandi vakimufwata kholela ili kilwaga nda ambi iponesa ulusiku lwa Sabato ili kija vamusitashe. ³Uyesu wamujovelaga umunu umunya liwokho lini lipolile," yinukha na uyime pakhati ya umati uwu." ⁴Bahene wavajovela avanu,"Wuli yiva halali kisenga ulujowo ulunofu ulusiku lwa Sabato au kisenga gini gasili manofu; kikulusa amaisha au kubuda?" Lakini vasigalaga myaa. ⁵Wavalolela kwa hasira, isugumilwa kwa sababu ya wumu wa numbula sanave, na wamujovela yula umunu, "Golosa iliwokho lyakho". Wagolosa nu Yesu wamuponesa iliwokho lyakwe. ⁶Amafarisayo valuta kunja na baho vatenda umupango bahamo na Maherode kunyakwe ili kumubuda. ⁷Bahene Uyesu, bahamo na vanafunsi vakwe, valuta kubaharo, nu umati mukhome wa vanu wawafwataga wihumilila Kugalilaya na Kuuyahudi ⁸na kihuma Kuyerusalemu na kihuma Kuidumaya na pamwandi ya Yordani na kholela ni Tiro ni Sidoni, uumati mukhome, wapulikhaga shila shinu shini akhandi akishisenga, vayinsaga kunyakwe. ⁹Na wavajovelaga avanafunsi vakwe kiyandala ishipugo hinang'ana kwa ajili yakwe kwa sababu ya winji wa vanu, ili kija vasikhamupilimaga mandu. ¹⁰Kwa kiva waponesa vinji, ili shila munu mwini akhandi na malawo akhandi ni hamu ya kumufishila ili amupyase. ¹¹Popona pini iroho inshafu samwagaga, sagwisaga pansi pamwandi yakwe na kikhola, na sija, "Owe uli Mwana wa Nguluvi". ¹²Wasijovaga kwa kusisitisa sisikhagahaga manyishe. ¹³Walutaga kushanya ya hidunda, na wavashemelaga vini wavasakulaga, na valuta kunyakwe. ¹⁴Wavahagulaga kumi na mbili (vini wavashemelaga avanandeje), ili kija vave bahamo numwene na awese kivilikha kihubiri, ¹⁵na kiva na mamulakha ga kihumya amapepo. ¹⁶Na wavahagulaga kumi na mbili: Usimoni, mwini wamupelaga ilitawa lua Petro, ¹⁷Uyakobo mwana wa Zebedayo, nu Yohana ukholo lwakwe nu Yakobo, mwini wamupelaga ilitawa lya Bonagesi, avi ni, vana va ngurumo, ¹⁸nu Andrea, Ufilipo, Bartholomayo, Umathayo, Utomaso, Uyakobo mwana wa Alfayo, Uthadayo, Usimoni Mukananayo, ¹⁹nu Yuda Iskariote, mwini wamusetukhaga. ²⁰bahene walutaga kukhaya, nuumati wa vanu vayinsaga bahamo khanji, hata vasikhajelile kilya hata mukhate. ²¹Ifamilia yakwe pini yapulikhaga ihabari iyo, valuta kumukhata, kwa kiva vajovaga, "Agulushwe nuluhala". ²²Avaandishi vini vayinsaga kihuma Kuyerusalemu vajovaga," Akhatilwe nu Baalzebuli," na, "Kwa mtavala wa mapepo ihumya amapepo" ²³Uyesu wavashemelaga kunyakwe na kilogola nawo kwa mifano," Kwa wuli Ushetani iwesa kulihumya Ilishetani? ²⁴Nda uufalme wubagukhane wewene, uufalme uwo wusiwesa kiyima. ²⁵Nda inyumba yilanduhe yiyene, inyumba iyo yisiwesa kiyima. ²⁶Nda Ushetani ayinushe shinyume shakwe yumwene na kigavanyikha, asiwesa kiyima, na iva wafikha umwisho gwakwe. ²⁷Lakini kusina hata yumo mwini iwea kihuluta mukhati ya khaya ya munu umunya ngufu na kihija ifinu fyakwe bila kimupinya umunya ngufu tangusina, na bahene kikunganiya hini shili mukhati. ²⁸Kweli nikivajovela, isambi sona sa vana va vanu ambi sisamehewa, bahamo na malogolo amavi gini vilogola, ²⁹lakini yeyona mwini ambi akimulogola uvi Uroho Mtakhatifu asikhasamehewa shiluta, ila ana likhosa lya sambu ya shiluta". ³⁰Uyesu walogolaga ili kwa kiva vakhandi vija, "Ana roho mshafu". ³¹Bahene unyina na vakholo lwakwe vayinsaga na kiyima kunja. Vamufilikha umunu, kumushemela. ³²Nuumati wa vanu wini ukhandi ukhele kholela numwene wamujovelaga, "umama wakho na vakholo lwakho vali kunja, na vakikusakula owe". ³³Wavajibugu, "Yunani umama wangu na vakholo lwangu?" ³⁴Wavalolelaga vini vakhandi vakhele vamupilime, na waja, "Lelela, ava ni vamama wangu na vakholo lwangu! ³⁵Yeyona mwini isenga uugani wa Nguluvi, umunu uyo yu kholo lwangu, nu dada wangu, nu mama wangu".

Chapter 4

¹Khanji wayansaga kifundisa kumwambwa ya bahari. Nuumati mukhome wakunganaga wamupilima, wahlutaga mukhati ya shipugo mu bahari, na kikhala. UUumati wona vakhandi mumbalamo ya bahari mufukwe. ²Na wavafundisa amajowo minji kwa mifano, na walogolaga kunyanave kwa mafundiso gakwe. ³Pulisa, umuvyalaji walutaga kivyala. ⁴Pini akhandi ivyala, imbeyu isinji sagwisaga munsila, ni nyuni sayinsaga salya. ⁵Imbeyu isinji sagwiaga kumwamba, kwini kukhandi kusina uulongo winji. Baho sayumaga, kwa kiva sikhandi sisina uulongo wa kukwilana. ⁶Lakini ilijuva pini lyadibulaga, sayumaga, na kwa kiva sikhandi sisina indela, sayumaga. ⁷Imbeyu isinji sagwisaga pakhati ya minfa. Aminfa gakulaga na sasilongolaga, na sisikhasavile amatunda gogona. ⁸Imbeyu iinji sagwisaga kuulongo munofu na sasavaga amatunda pini sikula na kiyonjelela, isinji sasavaga mara thelathini saidi, na sinji sitini, ni sinji mia". ⁹Na wajovaga, "Yeyona mwini amakutu ga kupulikha, na apulishe!" ¹⁰Uyesu pini akhandi mwene, vala vini vakhandi kholela numwene na vala kumi na mbili vamuposaga kihusu amifano. ¹¹Wajovaga kunyanave, "Kunyenyu omwe mwapelwa isiri sa uufalme wa Nguluvi. Lakini kwa vini vali kunja shila shinu ni mifano, ¹²ili nda valolele, ndiyo vilolela, lakini wasikilwaga, na ino pini vipulikha ndiyo vipulikha, lakini vasiyelewa, au nda ndeno nda vasetukha nu Nguluvi nda wawasamehe." ¹³Na walogolaga kunyanave, "Wuli musiyelewa umfano ugu? Ambi mwiwesa wuli kuyelewa amafano aganji?". ¹⁴Umuvyalaji wavyalaga iliswi. ¹⁵vamonga ni vala vini vagwisaga mulubali munsila, amahala pini iliswi lyavayalwagwa. Na pini vapulikha, baho Ushetani wayinsaga na kulitola iliswi lini lyavayalwagwa mukhati yanave. ¹⁶Na vamonga ndio vala vini vavyalwagwa kushanya ya mwamba, vini, pini vapulikha iliwi, nyangu vakiliposhela kwa uhendefu. ¹⁷Na vasina indela sosona mukhati yanave, lakini vifumilila kwa muda mfupi. Na pini itabu na malawo pini fiyinsa kwa sababu ya liswi, baho vikuvala. ¹⁸Na vamonga ndio vala vini vavyalwagwa ku minfa. Vakilipulikha iliswi, ¹⁹lakini amalawo ga dunia, uudehi wa mali, ni mbungulu sa mambo aganji, gaktivahuluta na kulisivila iliswi, lipotwa kisava amatunda. ²⁰Bahene kuna vala vini vavyalilwe kuulongo unofu. Vakilipulikha iliswi na kuliposhela na kisava amatunda: vamonga thelathini, na vamonga sitini, na vanji mia moja." ²¹Uyesu wavajovela, "Wuli wuletaga itala mukhati ya nyumba na kuivikha pansi ya shikhapu, au pansi ya shitanda? Wuleta mukhati na kuivikha pashanya ya shiango. ²²Kwa kiva kusina shohona shini shiifihile shini shisingamanyikha, na kusina isiri yini yisikhavikhwa mwasi. ²³Nda akwali umunya makutu ga kupulikha, na apulishe!" ²⁴Wavajovela, "Muve meho kwa shila shini mupulikha, kwa kiva ishipimo shini mwipima, ndisho shini ambi mupimilwa, na ambi yiyonjelweswa kunyenyu. ²⁵Kwa kiva umwene mwini anasho, ambi iposhela mandu, na yula mwini asina, kihuma kunyakwe ambi fitolwa hata fila fini anafyo." ²⁶Na waja, "Uufalme wa Nguluvi wahwananisiwa nu munu mwini wavyalaga imbeyu kuulongo. ²⁷Pini wagonaga ishilo na kidamula isubuhi, ni mbeyu yalembaga na kikula, japo asikhamenye shini yapola. ²⁸Idunia yihumya imbeyu yiyene; tangusina amasole, alafu amauwa, bahene imbeyu sini sikhangele. ²⁹Na pini imbeyu ambi yikula yayela baho itwala shakikungulila, kwa kiva uukungulaji wafikha." ³⁰Na waja, "tiuhwananise uufalme wa Nguluvi ni shinu shishi, au tivishe umufano mushi kiyeelesesa?". ³¹Ngaja mbeyu ya haradali, pini yavyalwagwa yikhandi nang'ana mandu kihila imbeyu ona kudunia. ³²Hata, pini yavyalwagwa, yikula na kiva khome kishila amimea gona ga bustani, na yiva na masole mapapate, hata inyuni sa kushanya siwesa kisenga ifiwaniso fyanave kumumepo gwakwe." ³³Kwa mifano minji wafundisaga na kilogola iliswi kunyanave, kwa shini vawesaga kiyelewa, ³⁴na asikhalogwele nawo bila mifano. Lakini pini akhandi mwene duguli, wavayelesaga shila shinu avanafunsi vakwe. ³⁵Kulusiku ulo, ululandi pini lwafikhaga, walogolaga kunyanave, "Tilute ulubali lwa uvili". ³⁶Bahene vavalekhaga avanu, vamutola Uyesu, uluhani ulo akhandi tayari ali mukhati ya shipugo. Ifipugo ifinji fikhandi bahamo nu mwene. ³⁷Nilipepo ilikhali na mawimbi gakhandi gihuluta mukhati ya shipugo ni shipugo tayari shikhandi shimemile. ³⁸Lakini Uyesu yumwene akhandi ku shetri, agonile kulihagulo. Vamudamua, vija, "Mwalimu, usihiva ose tifwa?" ³⁹Na wadamulaga, walikhajila ilipepo na waijovela ibahari, "Yive sawa, amani". Ilipepo lyalekha, na kukhati nuutulifu mukhome. ⁴⁰Na walogolaga kunyanave, "Kwanshi mutila? Wuli musina ilihuvi bado?" ⁴¹Vamemwagwa nu woga mukhome mukhati yanave na valogonsaniyaga vene kwa vene, "Uyu yu nani khanji, kwa kiva hata ilipepo ni bahari fikimupulisa?".

Chapter 5

¹Vayinsaga mpakha ulubali ulunji lwa bahari, kumukoa gwa Gerasi ²Ghafla pini Uyesu pini akhandi ipola kunja ya hipugo, umunu umunya roho nshafu wayinsaga kunyakwe kihuma kumakaburi. ³Umunu uyu akhandi ikhala kumakaburi. Kusina mwini wawesaga kimusivila mandu, kusina hata kwa manyororo. ⁴Akhandi ipinyilwe muda mwinji kwa pingu na manyororo. Wadumulaga amanyororo ni pingu sakwe sadenywagwa. Kusina hata yumo mwini akhandi ni ngufu sa kumuwesa. ⁵Shilo ni minsi akhandi kumakhaburi na kufidunda, ikhola na kuitema umwene yumwene kwa mang'anga amakhali. ⁶Pini Wamwagaga Uyesu kutali, wasijilaga kunyakwe na kigondama pamwandi yakwe. ⁷Wakholaga kwa shauti khome, "Wusakula nikugahile nshii, Yesu, Mwana wa Nguluvi mwini ali Kushanya mandu? Nikikulomba kwa Nguluvi yumwene, usikhanilyafyaga." ⁸Kwa kiva akhandi wamujovela, "Mupola umunu uyu, owe roho nshafu." ⁹Numwene wamuposaga, "Ilitawa lyakho yumwe nani?" Numwene wajibugu, "Ilitawa lyangu yune Legion, kwa kiva tili vinji." ¹⁰Wamulombaga khanji na khanji asikhavatalaga kunja ya mukhoa. ¹¹Ino ishipuga shikhome sha ngubi shikhandi shiliswa kushanya ya shidunda, ¹²navene vumulombaga, vija, "Titaga ku ngubi; tihulute mukhati yanave." ¹³Bahene wavayitikhaga; iroho inshafu sapolaga na kihuluta mukhati ya ngubi, nisene sasigaga pansi ya fidunda mpakha kubahari, na ngaja ngubi elfu mbili satwainaga mubahari. ¹⁴Na vala vini vakhandi vilisa ingubi vasigaga na kihumya itaarifa ya shila shini shapolela ku mji na kunyii. bahene avanu vinji vapolaga na kiluta kilolela shini shapolela. ¹⁵Bahene vayinsaga kwa Yesu na vamwagaga umunu mwini akhandi akhetwe na mapepo-- mwini akhandi ni jeshi-- akhele pansi, afwasiwe, na ali kuluhala lwakwe kabisa, navene vatilaga. ¹⁶Vala vini vakhandi valolela shini shapolela kwa munu mwini akhandi akhetwe na mapepo vavajovelaga shini shapolelaga kunyakwe na khanji kihusu ingubi. ¹⁷Navene vayansaga kimujova awushe kumukhoa gwanave. ¹⁸Na pini akhandi ihuluta mukhati ya shipugo, umunu mwini akhandi akhetwe na mapepo wamulombaga kija alute bahamo numwene. ¹⁹Lakini asikhamuyitihe, lakini wamujovelaga, "Luta kukhaya yakho na kwa vanu vakho, na uvajovele shini wakugahila Umtwa, ni rehera yini wakupela." ²⁰Bahene walutaga na kiyansa kitangasa amajowo amakhoma gini Uyesu wagasenga kunyakwe ku Dekapolo, na shila munu washangalaga. ²¹Na pini Uyesu walowokhaga khanji ulubali ulunji, mukhati ya shipugo, uumati mukhome wakunganaga wamupilima, pini akhandi mwambwa ya bahari. ²²Na yumo wa valongosaji va sinagogi, mwini washemelwagwa Yairo, wayinsaga, na pini wamwagaga, wagwisaga mumagulu gakwe. ²³Wamulombaga mandu, ija, "Umuhinja wangu umunang'ana ali kholela kifwa. Nikikulomba, yinsa na uyishe amokho gakho kushanya yakwe ili kija awese kipata iafya na kiva musima." ²⁴Bahene walutaga numwene, nuumati mukhome wamufwataga navene vumulongolaga kholela vakimupilima. ²⁵Kukhandi numudala mwini idanda yakwe yikhandi yipolile kwa makha kumi na mbili. ²⁶Walavaga lwa kikwilana pansi ya matabibu vinji na watumilaga shila shinu shini akhandi anasho. Hata ndeno asikhasaidilwe kwa shoshona. lakini badala yakwe wayonjelelaga kiva ni hali imbii. ²⁷Wapulikhaga ihabari kihusu Uyesu. Bahene wayinsaga kunyuma yakwe pini akhandi ijenda mukhati ya umati, numwene wagupyasaga umwenda gwakwe. ²⁸Kwa kiva wajovaga, "Nda nigapyase amenda gakwe tu, ambi niva musima." ²⁹Pini wamupyaaga, kipolwa ni danda kwalekhaga, na wapulikhaga kumuvili gwakwe kija waponeswa kihuma ku malawo gakwe. ³⁰Na baho Uyesu wamanyaga mukhati yakwe yumwene kija ingufu sakwe samupola. Na wasetukhaga kuno na kuno kuumati wa vanu na kiposa, "Yunani mwini wanipyasa umwenda gwangu?" ³¹Avanafunsi vakwe wamujovelaga, "Ukilwaga uumati uwu ukuhejelile wukikupilima, newe wija, 'Yunani mwini wanipyasa?'" ³²Lakini Uyesu walolelaga kuno na kuno kimwaga mwini wamugahila ili. ³³Umudala, kuno amenye hini shapolela kunyakwe, watilaga na kitetema. Wayinsaga na wagwisaga pamwandi yakwe na kimujovela uukweli wona. ³⁴Wajovaga kunyakwe, "Muhinja, ilihuvi lyakho lyakugaha uve musima. Luta kwa amani na uponesewe kihuma kuutamwa wakho." ³⁵Pini akhandi ilogola, avanu vamonga vayinsaga kihuma kwa valongosaji va Sinagogi, vija, "Umuhinja wakho wafwa. Kwanshii kuyendelela kimulafya umwalimu?" ³⁶Lakini Uyesu pini wapulikhaga shini vakhandi vilogola, wamujovelaga umulongosaji wa Sinagogi, "Usikhatilaga. Yamini tu." ³⁷Asikhamuyitishe yeyona kilongosaniya numwene, isipokiva Upetro, Uyakobo, nu Yohana, ukholo lwakwe Uyakobo. ³⁸Vayinsaga kukhaya kwa mulongosaji wa inagogi numwene wawonaga furugu, kikhola kwinji na kiomboleso. ³⁹Pini wahulutaga mukhayi, wavajovelaga, "Kwa nshi musikitikha na kwanshii mukhola? Umwana asifwile ila agonile." ⁴⁰Vamuhekhaga, lakini umwene, wavahumyaga wona kunja, wamutolaga uwihe wa mwanishe nu nyina na vala vini vakhandi bahamo numwene, na wahulutaga mukhati mwini akhandi akwali umwanishe. ⁴¹Watolaga iliwokho lya mwanishe na wamujovelaga, "Talitha koum," yini ni kija, "Muhinja munang'ana, nikikujovela, damula." ⁴²Baho umwanishe wadamulaga na kijenda (kwa kiva akhandi na makha kumi na mbili). Na baho vakhatwagwa nulushangalo lukhome. ⁴³Wavajovaga kwa ngufu kija kusina yeyona mwini ipaswa kimanya kihusu ili. Na wavajovelaga vamupele yula umuhinja ishakilya.

Chapter 6

¹Na wawukhaga apo na kiluta kumji gwanave, na vanafunsi vakwe vamufwataga. ²Isabato pini yafikhaga, wayansaga kifundisa ku Sinagogi. Avanu vinji vamupulikhaga na vashangaswagwa. Vaja, "Wapata kwii amafundiso aga?" Lishimanlishi ili lini wapelwa?" "Isenga wuli amiujisa aga kwa mokho gakwe?" " ³Wuli uyu asili yula umwana wa seremara, mwana wa Mariamu nu kholo lwanave ava Yakobo, Uyose, Uyuda nu Simoni? Wuli avadada vakwe si vikhala bahanu nose?" Na vasikhashendeveswe nu Yesu. "Uyesu wavajovela, "Umukuvamalago asikhosa ilishima, isipokiva kunyii yakwe na mu vamo va vanyalukholo vakwe na vamukhaya yakwe." ⁵Asikhawesise kisenga imiujisa apo, ila wavavishilaga amokho avatamu vadodo wavaponesa. ⁶Washangaswagwa mandu kwa sababu ya kuto kiyamini kwanave. Bahene wafijendelaga ifijiji fya kholela ifundisa. ⁷Wavashemelaga vala avanafunsi kumi na mbili wayansa kivafilekha vavili vavili. Wavapelaga amamulakha ku mapepo amashafu, ⁸na kivajovela vasikhatolaga shoshona pini viluta isipokiva lukwegu tu. Vasikhatolaga umukhate, wala mukoba, wala ihela mumafukho; ⁹lakini vafwale indatu, na siyo kansu sivili. ¹⁰Na wavajovela, "Inyumba yeyona yini ambi muhuluta, khali apo mpakha pini ambi muwukha. ¹¹Ni nyii yeyona yini yisikhavaposhela wala kivapulisa, wushi kunyanave, kung'uni amankundi ga mumagulu genyu, yive ushuhuda kunyanave." ¹²Navene valutaga vitangasa avanu vatubu na kilekha isambi sanave. ¹³Vagadagaga amapepo minji, na vavapakhaga amafuta avatamu na vaponeswagwa. ¹⁴Umfalme herode pini wapulikhaga ago, kwa kiva ilitawa lya Yesu likhandi limanyishe mandu. Avamonga vajovaga, "Uyohana umubatisaji wafyakha na kwa sababu iyo, iyi ingufu ya miujisa yisenga insengo mukhati yakwe." ¹⁵Avanji vajovaga, "Uyu yu Eliya," Bado avanji vaja, "Uyu yu mukuvamalago, ngaja yumo wa vala vakuvamalago va pakhalu." ¹⁶Lakini uherode pini wapulikhaga aga waja, "Yohana, mwini namudumulaga umtwe wafyukha." ¹⁷Kwa kiva Uherode yumwene walajisaga Uyohana akhatwe na wamupinyaga mugelesa kwa sababu ya Herodia (umudala wa kaka wakwe Ufilipo) kwa kiva umwene akhandi amutolile. ¹⁸Kwa kiva Uyohana wamujovelaga Uherode, "Yisili halali kumutola umudala wa mulamu wakho." ¹⁹Lakini uherodia wayansaga kumutola na akhandi isakula kumubuda, lakini asikhawesise, ²⁰kwa kiva Uherode wamutilaga Uyohana; wamanyaga kija yu munya haki umunu mtakhatifu, na wamulekhaga salama. Na pini wayendelelaga kumupulisa wasugumilwagwa mandu, lakini washendevega kumupulisa. ²¹Hata pini yafikhaga uluhavi mwafaka pini lukhandi luhejelile ulusiku lwa kisawa Uherode wavayandalilaga amaofisa vakwe isherehe, na makamanda, na fiongosi va Kugalilaya. ²²Bahene umuhinja wa Herodia wahulutaga na kinena pamwandi yanave, wamushendevesaga Uherode na vahensa vini vakhandi vakhele umuda gwa shakilya sha palulandi. Bahene umfalme wamujovela umuhinja, "Nilomba shoshona shini wusakula nayune ambi nikikupela." ²³Wamulapilaga na kija, shoshona shini ambi wilomba, nikikupela, hata inusu ya ufalme wangu." ²⁴Wapola kunja wamupoa unyina, "Nilombe shishi?" aWja, "Umtwe gwa Yohana Umubatisaji." ²⁵Baho wahuluta kwa mfalme wayansa kilogola, "Nisakula unipele musahani, umtwe gwa Yohana Umubatisaji." ²⁶Umfalme wasikitiswagwa mandu, lakini kwa sababu ya shiapo shakwe na kwa ajili ya vahensa, asikhawesise kumukhana shini walomba. ²⁷Bahene, umfalme wafilikha avasulukhali ku valinsi vakwe na kivalajisa kiluta kumuletela umtwe gwa Yohana. Umulinsi walutaga kumudumula umtwe kuhifungo. ²⁸Waguleta umtwe gwakwe mu sahani na kumupela umuhinja, numuhinja wamupela unyina. ²⁹Na vanafunsi vakwe pini vapulikhaga ago, valutaga kugutola umuvili gwakwe valuta kugusila mukhaburi. ³⁰Na vanandeje, vakunganaga bahamo pamwandi ya Yesu, vamuyelesa gona gini vagasenga na gini vafundisa. ³¹Numwene wavajovela, "Yinsi yumwe amahala pa faragha na tituye kwa muda." Avanu vinji vakhandi viyinsa na kiwukha, hata vasikhapatile inafwasi ya kilya. ³²Bahene vatana ishipugo valutaamahala pa faragha vene duguli. ³³Lakini vavagaga viwukha na vinji vavamanyaga, kwa bahamo vasigaga kwa magulu kihuma kunyii sona, navene vafikhaga khabla yanave. ³⁴Pini vafikhaga ku mwani, wavagaga avanu vinji na wavawonela lusungu, kwa vakhandi ngaja kholo sini sisina mudimaji. Na wayansaga kivafundisa amajowo minji. ³⁵Umuda pini gwalutaga mandu, avanafunsi vamuyinsilaga wamujovela, "Panu ni mahala pa faragha nu muda gwaluta. ³⁶Uvawese valute kunyii sa kholela ni fijiji ili valute vaigulile ishakilya." ³⁷Lakini wavajibu waja, "Vapeli omwe ishakilya." Wamujovela, "Tiwesa kiluta na kigula amakhate aganya thamani ya dinari mia mbili na kivapela valye?" ³⁸Wavajovela, "Muna makhate galinga? Luti mulolele." pini vapataga wamujovela, "Makhate gasanu ni nswii sivili." ³⁹Wavajovaga avanu vakhale fipuga fipuga kushanya ya masole amigu. ⁴⁰Vavakhasaga ku fipuga fipuga; ifipuga mia kwa hamsini. ⁴¹Bahene watola amakhate gasanu ni nswii sivili, na kilolela kushanya, wagabarikhi bahene wavapela avanafunsi vavishe pamwandi ya vanu. Na bahene wagavaga inswii sivili kwa vanu wona. ⁴²Valisaga wona mpakha pini vakwilanaga. ⁴³Vakunganiya ifipande fya makhate gini gasigalaga, Fyamema fikhapu kumi na mbili, na shisho nifipande fya nswii. ⁴⁴Na vakhandi vagosi elfu tano vini valisaga inswii. ⁴⁵Baho wavajovelaga vatane kushipugo valute isehemu iyinji, hadi Kubethsaida, pini Umwene akivahwesa avanu. ⁴⁶Pini vakhandi vawukha, waluta kushidunda kilomba. ⁴⁷Pini

lukhandi lulandi, ni shipugo shanave umuda ugo shikhandi pakhati ya bahari, numwene akhandi mwene duguli kunyii inyumu.⁴⁸Na pini wavagaga vilava kitova amtela kwa kiva ilipepo lyavasivilaga. pini yafikhaga isubuhi wavalutila, ijenda kushanya ya malenga, na akhandi isakula kuvashila.⁴⁹Lakini pini vamwagaga ijenda kushanya ya malenga, vahulutwagwa nu woga vihiva kij musimu hata vayansa kilyova.⁵⁰kwa kiva vamwagaga vakhatwa nu woga. Baho walogola na vene wavajovela, "Muve vakhangafu! yune! Musikhavesaga nu woga."⁵¹Wahuluta mukhati ya shipugo, nilipepo lyalekhaga kikutukha, navene vamushangalaga sana.⁵²Ino vakhandi vayelege imaana ya gala amakhate. Kwa kiva uluhala lwanave lukhandi nuuelewa mudodo.⁵³Navene pini valowokhaga kumwambwa, vafikhaga kunyii ya Genesareti ishipugo shayima.⁵⁴Pini vapolaga kunjaa ya shipugo, baho vamumanyaga.⁵⁵Vasigaga kitangasa ku mukhoa gona na vayansaga kivaleta avatamu kwa machela, pini vapulikhaga iyinsa.⁵⁶Poona pini wahulutaga kufijiji, au kumjini, au kunyii, vavavikhaga avatamu amahala pa lisokho, na vamulombaga avayitishe kipyasa ulupembo lwa mwenda gwakwe. Na wona vini vapyasaga vaponeswagwa.

Chapter 7

¹Amafarisayo na baasi ya vaandishi vini vakhandi vahumilile Kuyerusalemu vakunganaga kumupilima umwene. ²Na valwagaga kija avanafunsi vakwe avansi valisaga amakhate kwa mokho mashafu; gini gasikhayosewe. ³(kwa Mafarisayo na Vayahudi wona vasilya mpakha vayose amokho ganave unofu; vikhatilila itamaduni sa vagosivaga. Pini ⁴Amafarisayo pini vawuyaga kihuma amahala pa sokho, vasilya mpakha vaiyoje tangusina. Na kuna sheriya isinji sini vakisifwata khabisa, sini ni bahamo na kiyosa ifikhombe, amasufuria, ifyombo fya shaba, na hata ifitengo fini fitumikha pini vilya.)⁵Amafarisayo na vaandishi vamuposaga Uyesu, "Kwanshi avanafunsi vakho vasikhala kilingana ni tanaduni sa vagosivaga, kwa kiva vilya amakhate bila kiinawa amokho?"⁶Lakini umwene wavajovelaga, "Uisaya watabirigi unofu kihusu omwe vamyansi, wayandikhaga," Avanu ava vakinuheshimu kwa malomo ganave, lakini inumbula sanave sili kutali none. ⁷Vakinisenjela iibada sini sisilil sa maana, vifundisa isheriya sa vanadamu ngaja maposhelo ganave. ⁸Mwailekha isheriya ya Nguluvi na kikhata kwa upefu itamaduni sa vanadamu." ⁹Na waja kunyanave, "Mwaikhana iamri ya Nguluvi kwa upefu ili kija mtunse itamaduni senyu! ¹⁰Kwa kiva Umusa wajovaga, 'muheshimu uwiho nu mama wakho,' nu 'Mwene mwini ilogola mavi kwa wiho nu mama wakho ambi ifwa.' ¹¹Lakini mwija, 'nda umunu ajove kwa baba wakwe au unyina, 'Umusaada gogona gwini nda mwaposhela kihuma kunyangu ni akiba ya Hekalu,' (Iyo ni kilogola kija, 'yahumisiwa kwa Nguluvi') ¹²ino usikimuyitika kisenga ulujowo lolona kwa ajili ya wihe nu nyina. ¹³Mukiigaha iamri ya Nguluvi kiva bure kwa kileta itamaduni senyu. Na majowo minji ga namna iyo gini mukigasenga. ¹⁴Wavashemelaga avanu khanji na kivajovela, "Musikhanipulisaga one, omwe wona, na muniyelewe. ¹⁵Kusina shoshona kihuma kunja ya munu shini shiwesa kumushafula umunu pini shihuluta kunyakwe. Ila shila shini shikimupola umunu ndio shini shikimushafula. ¹⁶(Fwatilila: umusholela ugu, 'nda umunu yeyona ana makutu ga kipulikha, na apulisha' gukusina ku nakala sa pakhalala). ¹⁷Uyesu pini wavalekhaga amakhutano na kihuluta mukhati, avanafunsi vakwe vamuposaga kihusu umfano ugo. ¹⁸Uyesu waja, "Nemwe khanji bado musiyelewa? mMsikilwaga kija shoshona shini shikimuhuluta umunu shisiwesa kumushafula, ¹⁹kwa kiva shisiwesa kiluta kunumbula yakwe, lakini shihuluta ku numbula yakwe na bahene shishila kiluta ku shoo." Kwa maeleso aga Uyesu wafigahaga ifyakilya fyona kiva finofu. ²⁰Wajovaga, "Ni shila shini shikimupola umunu ndiyo shini shikimushafula. ²¹Kwa kiva shipola mukhati ya munu, kunja ya numbula, gipola amahiva mavi, uushemi, uuhiji, nuubudaji, ²²uuashelati, ni mbungulu mbii, uuvi, uudehi, kishemushilana, uwifu, ikashfa, kuidayi, nuuyasu. ²³Amavi aga gona gihuma mukhati, ndiyo gini gakimushafula umunu. ²⁴Wadamulaga kihuma pala na kiwukha kiluta kumukhoa kumukhoa gwa Tiro ni Sidoni. Wahulutaga mukhati na asikhasakwile umunu yeyona amanye kija akhandi apo, ²⁵Lakini yisikhawesekhene kumufiha. lakini baho umudala, mwini umwanakwe munang'ana akhandi ni roho nshanfu, wapulikha ihabari sakwe, wayinsa, na wagwa pamagulu gakwe. ²⁶Umudala uyo akhandi Muyunani, wa khabila Iya Shifoiniki. Wamulombaga umwene alidaje ilipepo kihuma kwa muhinja wakwe. ²⁷Uyesu wamujovela umudala, "Valekha avanshee valiswe tangusina, kwa kiva yisili sawa kugutola umukhate gwa vanishe na kisitajila imbwa." ²⁸Lakini umudala wamujibu na kija, "Ndiyo Mtwā, hata imbwa pansi ya mea silya amabaki ga shakilya sha vanishe." ²⁹Wamujovela, "Kwa kiva walogola ndeni, uli huru kiluta. Ilipepo tayari lyamupola umuhinja wakho." ³⁰Umudala wawuyaga kukhaya yakwe na wamwaga umuhinja agonile pashitanda, nilipepo likhandi lyamupola. ³¹Uyesu wapolaga khanji kunja ya mukhoa gwa Tiro na kihilila Kusidoni kiluta ku Bahari ya Kugalilaya mpakha ku kanda ya Kudikapoli. ³²Na vamuletelaga umunu mwini akhandi asipulikha na akhandi asiwesa kilogola unofu, vamulombaga Uyesu avishe iliwokho kushanya yakwe. ³³Wapolaga kunja ya likusanyikho kwa kuifiha, na wavikha indole sakwe kumakutu gakwe, na baada ya kifunya amata, wapyasaga ulumili lwakwe. ³⁴Walolelaga kushanya, watuyaga na kimujovela, "Efata," iyo ni kija "dindukha!" ³⁵Na baho amakutu gadindukha, na shini shikhandi shisivile ulumili lwakwe shanangwagwa na wawesaga kilogola unofu. ³⁶Na wavajovelaga vasikhamujovelaga umunu yeyona. Lakini shini apikivajova, ndiyo vatangasaga ihabari iso kwa winji. ³⁷Hakika vashangaswagwa, na kija, "Wasenga shila hinu shinofu. Hata wavagaha vini vasipulikha kipulikha na mabubu kilogola."

Chapter 8

¹Ku nsiku iso, kukhandi khanji nuumati mukhome, na vakhandi vasina ishakilya. Uyesu wavashemelaga avanafunsi vakwe wavajovela, ²"Nikiuwonela lusungu uumati uwu, vayendelela kiva none kwa nsiku sitatu na vasina ishakilya. ³Nda nivapalakhaniye vawuye kumakhaya ganave bila kilya vangawesa kisimila kwa njala. Na vamonga vanave vahuma kutali mandu." ⁴Avanafunsi vakwe vamujibu, "Ambi tipata kwii amakhate ga kukwilana kivakutisa avanu ava kulieneo ili lini lileshilwe?" ⁵Wavaposa, "muna fipande filinga fya makhate?" Vaja, "Saba". ⁶Wavajovaga avanu vakhale pansi. Watola amakhate saba, wahonjesa kwa Nguluvi, na kugagavaniya. Wavapela avanafunsi vakwe vagavihe pamwandi yanave, navene vagavikha pamwandi ya vanu. ⁷Khanji vakhandi ni nswii inang'ana ndodo, na baada ya kihonjesa, wavajovaga avanafunsi vakwe vavagavile ifi fyope. ⁸Valisaga na vakwilanaga. Na vakunganiya ifipande fini fisgele, ifikhapu fikhome saba. ⁹Vakhandi ngaja vanu elfu nne. Na wavalekhaga valute. ¹⁰Baho wahulutaga kushipugo na vanafunsi vakwe, na valutaga kuukhanda wa Kudalmanuta. ¹¹Bahene Amafarisayo vapolaga kunja na kiyansa kibishaniya numwene. Vasakulaga avapele iishara kihuma kushanya, kwa kumujesa. ¹²Wahivaga kwa umakini munumbula yakwe waja, "Kwanshi ishisasi ishi shisakula iishara? Nikivajovela omwe kweli, kusina iishara yini ambi yihumisiwa ku shisai ishi." ¹³Bahene wavalekhaga, wahuluta mukhati ya hipugo khanji, wawukhaga kiluta ulubali ulunji. ¹⁴Umuda ugo avanafunsi vasamwaga kitola amakhate. Vakhandi vasina amakhate saidi ya shipande shimo shini shikhandi mushipugo. ¹⁵Wavakhasaga na kija, "Muve meho na muyilinde sidi ya chachu ya Mafarisayo na chachu ya Herode. ¹⁶Avanafunsi valogonsaniyaga vene kwa vene, "Ni kwa kiva tingaya makhate." ¹⁷Uyesu wamanyaga ili, na wavajovela, "Kwanshii mulogonsaniya kihusu kutokiva na makhate? Musimenye bado? Musiyelewa? Inumbula senyu sava mefu?" ¹⁸Muna meho, muilolela? Muna makutu, musipulikha? Musikumbukha? ¹⁹Pini nagagavaniyaga amakhate gasanu kwa vanu elfu tano, mwatolaga ifikhapu filinga fini fimemile ifipande fya makhate?" Vajibu, "kumi na mbili." ²⁰"Na pini nagagavaniyaga amakhate saba kwa vanu elfu nne, mwatolaga ifikhapu filinga?" ²¹Vaja, "Saba." Wavajovela, "Bado musiyelewa?" ²²Vayinsa Kubethsaida. Avanu avo vamuletaga kwa Yesu umunu umupofu na kimulomba Uyesu amupyase. ²³Uyesu wamukhataga kwa liwokho yula umupofu, na kimulongosa kunja ya shijiji. Pini wafunyaga amata kushanya ya meho gakwe na kigolosa amakho gakwe kushanya yakwe, wamuposaga, "Ukishaga shoshona?" ²⁴Walolelaga kushanya na kija, "Nikivaga avanu viwonekha ngaja mapishi gijenda." ²⁵Bahene wagolosaga khanji amokho gakwe kushanya ya meho gakwe, umunu yula wadindukha ameho gakwe, walolelaga khanji, na washaga shila shinu shinofu. ²⁶Uyesu wamulekhaga alute kukhaya na wamujovela, "Usikahulutaga kumjini." ²⁷Uyesu wawukhaga na vanafunsi vakwe kiluta kufijiji fya Kaiseria ya Kufilipi. Pini vali munsila wavaposaga avanafunsi vakwe, "Avanu vija one yune nani?" ²⁸Vamujibu vaja, "Yohana Mubatisaji. Avanyi vija, 'Eliya' na vanji, 'Yumo wa Vakuvamalago." ²⁹Wavaposa, "Lakini omwe mwija one yune nani?" Upetro wamujovela, "Owe yu Kristo." ³⁰Uyesu wavajovelaga vasikhamujovelaga umunu yeyona kimuhusu Umwene. ³¹Na wayanaga kivafundisa kija Umwana wa Adamu lasima alave kwa majowo minji, na ambi ikhanwa na valongosaji na makuhani vakhome, na vaandishi, na ambi ibudwa, na baada ya nsiku sitatu ambi ifyukha. ³²Walogolaga aga kwa uvalafu. Bahene Upetro wamutolaga palubali na kiyansa kumukhajila. ³³Lakini Uyesu wasetukhaga na kivalolela avanafunsi vakwenna wamukhanyansaga Upetro na kija, "Shila kunyuma yangu Shetani! Usihiva amajowo ga Nguluvi, isipokiva amajowo ga vanu." ³⁴Bahene wavashemelaga avanu na vanafunsi vakwe bahamo, na kivajovela, "Nda kuna munu isakula kunifwata, aikhane yumwene, atole umusalaba gwakwe, na anifwate. ³⁵Kwa kiva yeyona mwini isakula kugakulusa amaisha gakwe ambi akigayasa, nu yeyona mwini ambi akigayasa amaisha gakwe kwa ajili yangu na kwa ajili ya mola, ambi akigakulusa. ³⁶Yikimufwaya nshii umunu, kipata uwulimwengu wona, na khanji kipata ihasara ya maisha gakwe? ³⁷Umunu iwesa kihumya nsii badala ya maisha gakwe? ³⁸Yeyona mwini akiniwonela nsoni na majowo gangu ku shisasi ishi sha vashemi ni shisasi sha vanya sambu, Umwana wa Adamu ambi akimuwonela nsoni pini akhayinsa kuufalme wa Wihe bahamo na vamalaikha vatakhathifu.

Chapter 9

¹Na walogolaga kunyanave, "Hakika nilogola kunyenyu, vamonga venyu kuna vanu vini vayimile panu vasikhawonja imauti khabla ya kuwaga uufalme wa Nguluvi wuyinsa kwa ngufu." ²Na baada ya nsiku sita, Uyesu wavatolaga Upetro, Uyakobo nu Yohana bahamo numwene kushidunda, vene duguli. Bahene wayansaga kisetukha pamwandi yanave. ³Amenda gakwe gayansaga king'ala sana, mavalafu mandu, mavalafu kishila umung'alisaji yeyona kunyui. ⁴Bahene Ueliya bahamo nu Musa vapoelaga pamwandi yanave, na vakhandi vilogola nu Yesu. ⁵Upetro wajibugu wamujovela Uyesu, "Mwalimu, lunofu ose kiva panu, na tisenje ifibanda fitatu, shimo kwa ajili yakho, shimo kwa ajili ya musa, na ishinji kwa ajili ya Eliya." ⁶(Kwa kiva asikhamenye shishi sha kilogola, vatilaga mandu.) ⁷Ilifunde lyapolelaga na kivagubikha. Bahene ishauti yapolelaga mumafunde yija, "Uyu yu mwanangu mugani. Mupulisi umwene." ⁸Baho, pini vakhandi vilelela, vasikhamwajile yeyona mwini ali navene, isipokiva yu Yesu tu. ⁹Pini vakhandi viyikha kihuma kushidunda, wavajovaga vasikhamujovelaga umunu yeyona gala gona gini gapolela, mpakha Umwana wa Adamu pini alhafyukha kihuma kwa vini vafwile. ¹⁰Bahene vagatunsaga amajowo vavene. Lakini valogolaga vene kwa veve shishi imaana yakwe "kifyukha kihuma kwa vini vafwile." ¹¹Vamuposaga Uyesu, "Kwanshii avaandishi vija laima Ueliya ayinse tangusina?" ¹²Wavajovela, "hakika Ueliya akhayinsa tangusina kikulusa ifinu fyona. Kwanshii yiyandihwe Umwana wa Adamu lasima apate amalawo minji na atolwe?" ¹³Lakini nilogola kunyenyu Ueliya tayari wayinsaga, na vamugahilaga ngaja shini vadobokhaga, ngaja shini amaandikho gilogola kihusu umwene." ¹⁴Na pini vatinaga kwa vanafunsi, vavagaga avanu vinji vavapilime na Masadukhayo vakhandi vibishaniya nawo. ¹⁵Na baho pini vamwagaga, avanu wona vashangalaga na kimusijila kimuhunjila. ¹⁶Wavaposaga avanafunsi vakwe, "Mubihaniya nawo kihusu nshii?" ¹⁷Yumo wanave ku vala avanu wajibu, "Mwalimu, namuletaga umwanangu kunyakho; ana rohonshafu yini yikimugaha ipotwa kilogola, na ¹⁸yikimusababisa kitetema na kumugwisa pansi, na kihumya amata mumulomo na kilumaniya ameno na kiyuma. Navalombaga avanafunsi vakho kimuhumya ilipepo, lakini vasikhawesise. ¹⁹Wavajibugu, "Ishisasi shini hisiyamini, ambi nikhala nomwe kwa muda mushi? Amba nitolelana nomwe mpakha payoli? Muleti kunyangu." ²⁰Vamuletaga umwanakwe. Iroho nshafu pini yamwagaga Uyesu, ghafla yamuponyaga kutetema. Umudimi wagwisaga pansi na kihumya amata mumulomo. ²¹Uyesu wamuposaga uwihe, "Wava kuhali iyi kwa muda mushi?" Uwihe waja, "Kihuma wana. ²²Kuna muda igwa ku moto au kumalenga, na kijesa kumubuda. Nda wuwesa kigaha shoshona tiwonela lusungu na utisaidile." ²³Uyesu wamujovelaga, "Nda uli tayari? Shila shinu shiwekhana kwa yeyona mwini iyamini." ²⁴Ghafla uwihe wa mwanishe wakholaga na kija, "Niyamini! Nisaidila kutokiyamini kwangu." ²⁵Pini Uyesu walyagaga ilikundi lisiga kunyanave, walukhajiraga ilirho lishafu na kija, "owe roho bubu na mwini usipulikha, nikikudaha mulekha, usikhahulutaga kunyakwe khanji." ²⁶Wakholaga kwa ngufu na kumulafya umwanishe niliroho lyamupola. Umwana wawonekhaga ngaja wafwa, Bahene vinji vajovaga, "Wafwa," ²⁷Lakini Uyesu wamutolaga umwana wamuyinula, nu mwana wayima. ²⁸Pini Uyesu wahulutaga mukhati, avanafunsi vakwe vamuposaga pini vali vene, "Kwanshii tisikhawesise kimuhumya?" ²⁹Wavajovelaga, "kwa nsila iyi asipola ila kwa maombi." ³⁰Vapolaga pala na kishilila Kugalilaya. Asikhasakwile umunu yeyona amanye pini vakwali, ³¹kwa kiva akhandi ifundisa avanafunsi vakwe. Wavajovelaga, "Umwana wa Adamu akhafiswa mu mokho ga vanu, na vakhamubuda. Pini akhava wafwa, baada ya nsiku sitatu akhafyukha khanji." ³²Lakini vasikhayelewe amaeleso aga, na vatilaga kimuposa. ³³Bahene vafikhaga kukarperinaumu. Pini akhandi mukhati ya nyumba wavaposaga, "Mwa mujadiliana shishi munsila?" ³⁴Lakini vakhalaga myaa. Kwa kiva vakhandi vibishaniya munsila kija yunani akhandi mukhome mandu. ³⁵Wakhalaga pansi wavashemela vala kumi na mbili bahamo, na walogolaga navene, Nda yeyona isakula kiva wa kwansa, ni lasima ave wa mwisho nu mtumishi wa wona. ³⁶Wamutolaga umwana umunang'ana wamuvikha pakhati yanave. Wamutolaga kwa liwokho lyakwe, waja, ³⁷Yeyona mwini akimuposhela umwana ngaja uyu kwa litawa lyangu, iva waniposhela one, nda umunu aniposhela, asikiniposhela one yune, lakini nu wope mwini wanifikha." ³⁸Uyohana wamujovelaga, "Mwalimu tamwagaga umunu ihumya amapepo kwa litawa lyakho na tamusivilaga, kwa kiva asikitifwata." ³⁹Lakini Uyesu wajovaga, "Musikhamisivilaga, kwa kiva kusina mwini akhasenga insengo khome kwa litawa lyangu na bahene panyuma alogole iliswi livi lyolyona kunyangu. ⁴⁰Yeyona mwini asili shinyume nose ali kulubali lwesu. ⁴¹Yeyona mwini ambi akikupela isikhombe sha malenga ga kingwela kwa kiva uli nu Kristo, kweli nikivajovela, asikhayasa ibarakha yakwe, ⁴²Yeyona mwini akhavakhosesa ava avanang'ana vini vakiniyamini one, nda yava lunofu kunyakwe kipinyilisiwa iling'anga lya kuhaulila munsingo na kitagwa kubahari. ⁴³Nda iliwokho lyakho likukhosesa lidumula. Lunofu kihuluta kuusima bila liwokho kuliko kihuluta kuuhigo kuno una mokho gona. Ku moto "gwini gusisima". ⁴⁴(Fwatilila: Amasholela aga, "Amahala pini amang'onyo gasifwa nu moto gwini gusisima." gukusina ku nakala sa pakhalala). ⁴⁵Nda iligulu lyakho likukhosesa, lidumula. Lwiva lunofu kunyakho kihuluta kuusima kuno

una ligulu limo, kuliko kitagwa kuuhigo na magulu gavili.⁴⁶(Fwatilila: Umusholela ugu, "Amahala pini amang'anyo gasifwa nu moto gwini gusiwesa kisima" gukusina kunakala sa pakhala).⁴⁷Nda iliho lyakho likukhosese likula. Lwiva lunofu kunyakho kihuluta Kuufalme wa Nguluvi uli ni liho limo, kuliko uve na meho gavili na utajwe kujehanamu.⁴⁸ Amahala pini pana mang'onyo gini gasifwa, nu moto gwini gusisema.⁴⁹ Kwa kiva shila munu akhakholeswa nu moto.⁵⁰Umunyo munofu, nda umunyo guyase uunono wakwe, ambi ukigugaha wuli guve nuunono wakwe khanji? Muve nu munyo munyenyu yumwe, na muve ni amani kwa shila yumo."

Chapter 10

¹Uyesu wawukhaga ilieneo ilyo na walutaga ku mukhoa gwa Kuuyahudi nili eneo lya pamwandi laya Mukhoga Yorodani, na vanu vamufwataga khanji. Wavafundisaga khanji, ngaja shini yikhandi kawaida yakwe kigaha. ²Na Mafarisayo vayinsaga kimuposa, "Halali kwa mugosi kilekhana nu mudala wakwe?" ³Uyesu wavajibu, "Umusa wavajovaga omwe?" ⁴Vaja, "Umusa wayitikhaga kiyandikha isheti sha kilekhana na bahene kimudaga umudala." ⁵Kwa sababu ya numbula senyu inyumu ndiyo maana wayandikhaga isheriya iyi," Uyesu wavajovelaga. ⁶"Lakini kihuma ishiyanso sha uwumbaji, 'Unguluvi wavawumbaga avagosi na vadala.'" ⁷Kwa sababu iyi umugosi ambi akimulekha uwihe nu nyina na ambi iwungana nu mudala wakwe, ⁸na avo vavili ambi viva muvili gumo; Kwa kiva vasili vavili khanji, ila muvili gumo. ⁹Ino shini ambi akishoiwunganisa Unguluvi, umwanadamu asikhashibagulaniyaga. ¹⁰Pini vakhandi mukhati ya nyumba, avanafunsi vakwe vamuposaga khanji kihusu ili. ¹¹Wavajovela, "Yeyona mwini akimulekha umudala wakwe na kitola umudala uyunji, isenga uushemi kunyakwe yumwene." ¹²Umudala wope nda amuleshe umugosi wakwe na kitolwa nu mugosi uyunji, igaha uushemi." ¹³Navene vamuletelaga avanave avanang'ana ili avapyae, lakini avanafunsi vavadalishila. ¹⁴Lakini Uyesu pini wamanyaga ilyo, asikhashendeveswe nalyo khabisa wavajovela, "Vayitishi avana avanang'ana vayinse kunyangu, na musikhasivilaga, kwa kiva vini vali ngaja ava uufalme wa Nguluvi wanave. ¹⁵Kweli nikivajovela, yeyona mwini asikiuposhela uufalme wa Nguluvi ngaja mwana munang'ana kweli asiwesa kihuluta kuufalme wa Nguluvi. ¹⁶Bahene wavatolaga avana mumokho gakwe na wavabarikhi wavavishila amokho gakwe kushanya yanave. ¹⁷Na pini wayansaga ulushulo lwakwe umunu yumo wamusijilaga na wafugama pamwandi yakwe, wamuposa, "Mwalimu Munofu, nigahe nshii ili niwese kihala uusima wa shiluta?" ¹⁸Nu Yesu waja, "Kwa nshii ukinishemela munofu? Kusina mwini munofu, isipokiva Unguluvi mwene duguli. ¹⁹Usimenye iamri; 'Usikhabudaga, usikhashemukhaga, usikhashijaga, usikhalogolaga uudehi, usikhadehaga, muheshimu uwiho nu mama wakho.'" ²⁰Umunu yula waja, "Mwalimu, aga gona nagasenga kihuma pini nili mudimi." ²¹Uyesu wamulolelaga na kumudobokha. Wavajovela, "Wupungushilwa ishinu shimo. Wupaswa kigusa fyona fini unafyo na uvapele avapina, na ambi wiva ni akiba kushanya. Bahene uyione unifwate." ²²Lakini wakhataga itamaa kwa sababu ya maeleso aga; wawukhaga kuno asugumilwe, kwa kiva akhandi ni mali nyinji. ²³Uyesu walolela ipande sona na kivajovela avanafunsi vakwe, "Kwa namna nshii yiva nsenhgo kwa tajiri kihuluta kuufalme wa Nguluvi! ²⁴Avanafunsi vashangaswagwa kwa majowo aga. Lakini Uyesu wavajovela khanji, "Avanishe, ni kwa namna nshii shini yiva nsengo kihuluta kuufalme wa Nguluvi! ²⁵Yiva yisili nsengo kwa ngamia kishila kulilindi lya sindano, kuliko umunu utajiri kihuluta kuufalme wa Nguluvi." ²⁶Vashangaswagwa mandu na kilogonsaniya, "Ino yu nani abi ikulusikha" ²⁷Uyesu wavalolela na kija, "Kwa vanadamu yisiwesekhana, lakini siyo ya kwa Nguluvi. Kwa kiva kishilila Unguluvi gona giwesekhana." ²⁸"Upetro wayansaga kilogola numwene," Lelela talekha fyona takufwata owe." ²⁹Uyesu waja, "Ukweli nikivaaajovela omwe, kusina mwini aleshile ikhaya, au ukaka, au udada, au unyina, au uwihe, au avanishe, au inyii, kwa ajili yangu, na kwa ajili ya Mola, ³⁰mwini ambi iposhela mara mia mbili saidi ya salisi hapa padunia: inyumba, ukaka, udada, umama, avanishe, ni nyii, kwa malawo, nu wulimwengu wini wuyinsa, uusima wa shiluta. ³¹Lakini vinji vini va kwansa ambi viva va mwiho na vini va mwisho ambi viva va kwansa." ³²Pini vakhandi munsila, kiluta Kuyerusalemu, uyesu akhandi avalongwele kumwandi yanave. Avanafunsi vashangalaga, navala vini vakhandi vakimufwata kunyuma vatilaga. Bahene Uyesu wavahumyaga palubali khanji vala kumi na mbili na wayansa kivajovela shila shini ambi shikimupolela shishi kholela: ³³"Lelela, tiluta hadi Kuyerusalemu, nu Mwana wa Adamu ambi ifswa kwa makuhani vakhome na vaandishi. Vakhamuhiga afwe na vakhamuhumya kwa vanu va Mataifa. ³⁴Vakhamulogolela uvi, ambi vakimufunyila amata, ambi vakimutova inkwegu, na ambi vakimubuda. Lakini baada ya nsiku sitatu ambi ifyukha." ³⁵Uyakobo nu Yohana, avana va Zebedayo, vayinsaga kunyakwe na kija, "Mwalimu, tisakula utisenjele shoshona shini tikikulomba." ³⁶Wavajovelaga, "Musakula nivagahile nshii?" ³⁷Vaja, "Tiyitikhaga tikhale newe kuutukufu wakho, yumo kuliwokho lyakho lya shigosi nu yunji kuliwokho lyakho lya kushoto." ³⁸Lakini Uyesu wavajibugu, "Musimenye shini mwilomba. Muwesa kushing'welela ishikhome shini ambi nikishing'welela au kufumilila uubatiso wini ambi nibatiswa?" ³⁹Vamujovela, "Tiwesa" Uyesu wavajovela, "Ishikhome shini ambi nikishing'welela, ambi mukishing'welela. Nuubatiso wini kwa uwo nabatiwa, ambi mufumilila. ⁴⁰Lakini mwini ambi ikhala iliwokho lyangu lya higosi au iliwokho lyangu lya kushoto sio one wa kuhumya, lakini ni kwa vala vini kwa vene sha tayari yayandalwa." ⁴¹Vala avanafunsi avansi kumi vapulikhaga aga, vayansaga kivakhalalila Uyakobo nu Yohana. ⁴²Uyesu wavahemelaga kunyakwe na kija, "Mumenye kija vala vini vihivililwa kiva vatavala va vanu va Mataifa vakivatavala, na vanu vini mashuhuri vakivawonensa amamulakha kushanya yanave." ⁴³Lakini yisipaswa kiva ndeni kunyenyu. Yeyona mwini ambi iva mukhome kunyenyu lasima avatumishile, ⁴⁴nu yeyona mwini ambi iva wa kwansa kunyenyu ni lasima ave mwanandeje wa wona. ⁴⁵Kwa kiva

Umwana wa Adamu asikhayinsile kitumishilwa ila kitumikha, na kigahumya amaiha gakwe kiva fidia kwa vinji.⁴⁶Vayinsaga Kuyeriko. Pini akhandi iwukha Kuyeriko na vanafunsi vakwe na vanu vinji, umwana wa Timayo, Batimayo, umupofu mulombaji, wakhalaga kumwambwa ya barabara.⁴⁷Pini wapulikhaga kija yu Yesu Umunasareti, wayansaga kilyova na kija, "Yesu, Mwana wa Daudi, niwonela lusungu!"⁴⁸Vinji vamudalishilaga yula umupofu, vakimujovela asisime. Lakini wakholaga kwa shauti sana, "Mwana wa Daudi, niwonela lusungu!"⁴⁹Uyesu wayimaga na kivajova ashemelwe. Vamushemelaga yula umupofu, vija, "Uve mukhangafu! yima! Uyesu akikushemela."⁵⁰Walitagaga kulubali ilikhoti lyakwe, wasigaga sana, na kiyinsa kwa Yesu.⁵¹Uyesu wamujibu na kija, "Wusakula nikugahile shishi?" Yula umugosi umupofu wamujibu, "Mwalimu, nisakula kilolela."⁵²Uyesu wamujovela, "Luta. Ilihuvi lyakho lyakuponesa." Baho ameho gakwe galolelaga; na wamufwataga Uyesu kubarabara.

Chapter 11

¹Uluhavi ulo pini vayinsaga Kuyerusalemu, pini vahejelaga Kubethfage na Kubethania, Kushidunda sha Mizeituni, uYesu wavafilikhaga vavili mu vamo va vanafunsi vakwe na wavajovelaga, "Luti kushiji shini shihejelene nose. ²Na pini ambi mwihuluta umo, ambi mukiyaga ipunda yini yisinatanajwe. Yipinyi na muilete kunyangu. ³Na nda yeyona ambi akivajovela, 'Kwanshi mwigaha ndeni?', mwipaswa kija, 'Umtwa akimusakula na ambi akimutiniya panu'. ⁴Valutaga na kiyaga ipunda yipinyilwe kunja kumulyango ku shijiji hini hili mwai, na vene vaihudulaga. ⁵Na vanu vamonga vakhandi vayimile pala na vavajovelaga, "Mwigaha nshii, kuihudula ipunda iyo?" ⁶Vavajovelaga ngaja shini Uyesu walinga wavajovela, na vanu vavalekhaga valute. ⁷Avanafunsi vavili vailletaga ipunda kwa Yesu na vatandikhaga amenda ganave kushanya yakwe ili Uyesu awese kiitana. ⁸Avanu vinji vatandikhaga amenda ganave mu barabara, na vanji vatandikhaga amasole gini vadumulaga kihuma mumagunda. ⁹Vala vini valutaga kumwandi yakwe na vala vini vamufwataga vatovaga ilyowo, "Hosana! Abarikhiwe mwini iyinsa kwa litawa Iya Mtwi. ¹⁰Una barakha uufalme wini wuyinsa wa baba wesu Udaudi! Hosana kwa mwini ali kushanya" ¹¹Bahene Uyesu wahulutaga Kuyerusalemu na walutaga kuhekalu na walolelaga shila shinu. Ino, umuda gukhandi gulutile, walutaga Kubethania bahamo nawo kumi na mbili. ¹²Ulusiku lwini lwafwataga, pini vakhandi vitina kihuma Kubethania, akhandi ni njala. ¹³Na wagwagaga umupishi gwa mtini gwini gukhandi namasole kwa kutali, walutaga kilolela nda angawesa kipata shoshona kushanya yakwe. Na pini wagulutilaga, asikhatipile shoshona ila masole hela, kwa kiva yikhandi yisili shipindi sha mtini. ¹⁴Wagujovelaga, "Kusina yeyona mwini ambi ilya ilitunda kihuma kunyakho khanji". Na vanafunsi vakwe vapulikhaga. ¹⁵Vayinsaga Kuyerusalemu, numwne wahulutaga kuhekalu na kiyansa kivahumya kunja avagusaji na vagulaji mukhati ya hekalu. Wasisetusaga imesa sa vini visetusa ihela nifitengo fya vala vini vakhandi vigusa injiva. ¹⁶Asikhamuyitishe yeyona kisumula shoshona muhekalu shini nda shawesa kigusiwa. ¹⁷Wavafundisaga na waja, "Wuli yisikhayandishwe, 'inyumba yangu ambi yishemelwa nyumba ya kilombela kwa mataifa gona'? Lakini yava nyumba ya vapokhaji". ¹⁸Amakuhani avakhome na vaandishi vapulikhaga shini akhandi waja, navene vasakulaga insila ya kimubuda. Hata ndeno vamutilaga kwa kiva avanu vashangaswagwa na mafundiso gakwe. ¹⁹Na shila muda ululandi pini lwafikhaga, vawukhaga kumjini. ²⁰Pini vakhandi vijenda isubuhi, vagwagaga umupishi gwa mtini guyumile mpakha ku ndela sakwe. ²¹Upetro wakumbukhaga na kija, "Rabi! Lelela, umupishi gwa mtini gwini wagulaanigi gwayuma". ²²Uyesu wavajibugu, "Muve nilihuvu kishilila Unguluvi. ²³Yamini nikivajovela kija shila mwini akishijovela ishidunda, 'Wukha, na ulute uitaje yuwe kubahari, 'na nda asina woga munumbula yakwe lakini iyamini kija shini akishilogola ambi shipolela, ndeno ndiyo shini Unguluvi ambi igaha. ²⁴Ino nikivajovela: Shila shinu shini mwilomba na kiposa kwa ajili yakwe, yamini kija wmaposheka, nafyene ambi fiva kunyenye. ²⁵Pini muyima na kilomba, mwipaswa kissamehe shoshona shini munasho ku yeyona, ili kija Uwihenyu wenyu mwini ali kushanya avasamehe nemwe amakhosa genyu. ²⁶(Fwatilila: Umusholela ugu, "Lakini nda musisamehe, wala Uwihenyu wenyu mwini ali kushanya asikhasamehe isambi senyu" gukusina ku nakala sa pakhalala). ²⁷Vayinsaga Kuyerusalemu khanji. Nu Yesu pini akhandi ijenda kuhekalu, amakuhani avakhome, vaandishi na vagosivaha vayinsaga kunyakwe. ²⁸Vamujovelaga, "Kwa mamulakha nshii wusenga amajowo aga?" Na yu nani wakupela amamulakha kigasenga aga?" ²⁹Uyesu wavajovelaga, "Ambi nikivaposa iliswali limo. Nijoveli nu yune ambi nikivajovela kwa mamulakha nshii nikigasenga amajowo aga. ³⁰Wuli, uubatiso wa Yohana wahumaga kushanya au wahumaga kwa vanadamu? Munijibu. ³¹Valogonsaniyaga munyanave na kipotana na kija, "Nda tije, 'Kihuma kushanya,' ambi ija, 'Kwanshii ino musikhamuyaminile?' ³²Lakini nda tije, 'Kihuma kwa vanadamu,..." Vavatilaga avanu, kwa kiva avanu vakhatililaga kija Uyohana akhandi Mukuvamalago. Bahene vamujibugu Uyesu na kija, "Tisimenye. ³³Bahene Uyesu wavajovela, "Wala nayune nisikivajovela ni kwa mamulakha nshii nikigasenga amajowo aga.

Chapter 12

¹Bahene Uyesu wayansaga kivafundisa kwa mifano. Waja, "Umunu wavyalaga umugunda gwa masabibu, wapilimyaga uluvikha, na wajimaga ililindi lya kitendela uujimbi. Wasenga umnara na behene wagupanjisa umugunda gwa masabibu kwa valimaji va sabibu. Bahene washula ulushulo lwa kutali. ²Uluhavi pini lwafikhaga, wafilikhaga umtumishi kwa valimaji va sabibu kiposhela kihuma kunyanave baasi ya matunda ga kumugunda gwa sabibu. ³Lakini vamukhataga, vamutova, vamudaga bila shoshona. ⁴Wafilikha kunyanave umtumishi uyunji, vamesesaga kumutwe na kimugahila amajowo ga nsoni. ⁵Bado wamufilikhaga uyunji, na uyu yumo vamubudaga. Vavagahilaga na vanji vinji amajowo ngajagago, vavatova na vanji kivabuda. ⁶Akhandi bado nu munu yumo khanji wa kumufilikha, umwana mugani. Numwene akhandi wa mwisho mwini wafilikhwagwa kunyanave. Ija, "Ambi vakimuheshimu umwanangu". ⁷Lakini avapangaji valogonsaniyaga vene kwa vene, "Uyu ndiyo muhalaji. Yinsi, ino na timubude, nuuhalaji ambi wiva wesu." ⁸Vamufamilaga, vamubuda na kimutaga kunja ya mugunda gwa sabibu. ⁹Ino, Wuli! Amba igaha wuli umunya mugunda gwa sabibu? Amba iyinsa na kivabuda avalimaji va sabibu na ambi akigutawula umugunda gwa sabibu kwa vanji. ¹⁰Musinajelaje kiyimba iliandikho ili?" Iling'anga lini avasengaji valikhanaga, lyava wuli ling'anga lya palubali. ¹¹Ili lyahumaga kwa Mtwa, na lya ajabu pameho gesu." ¹²Vasakulaga kimukhata Uyesu, Lakini vavatilaga avanu, kwa kiva vamanya kija akhandi alogwele umfano ugu kivahusu avene. Bahene vamulekhaga na valuta lwanave. ¹³Bahene vavafilikhaga amafarisayo avanji na amaherodia kunyakwe ili kimukhata kwa majowo. ¹⁴Pini vafikhaga, vamujovala, "Mwalimu, timenye kija usihiva amaoni ga yeyona na usiwonensa uupendeleo kwa vanu. Wufundisa insila ya Nguluvi kwa ukweli. Wuli! Yiva haki kihomba ikhodi kwa Kaisari au siyo? Wuli! Tiwesa kihomba au siyo?" ¹⁵Lakini Uyesu wamanya uumyansi wanave na kivajovala, "Kwanshi mukinijesa? Nipeli ihela niwele kilolela." ¹⁶Valeta yimo kwa Yesu, Wavajovala, "Wuli! sura ya nani na maandishi gini gakwali panu ga nani? Waja, "Ya Kaisari." ¹⁷Uyesu wavajovala, "Mupeli ukaisari ifinu fya Kaisari nu Nguluvi ifinu fya Nguluvi." Vashangala. ¹⁸Bahene Amasadukhayo, vini vija kusinauufufuwo, vamulutilaga. Vamuposa, vija, ¹⁹"Mwalimu, Umusa wayandikhaga kija, "nda umunyalukholo wa munu afwe na kimulekha umudala kunyuma yakwe, lakini asikhaleshile uvanishe, umunu ambi akimutola umudala wa kholo lwakwe, na kuipatila avanishe kwa ajili ya kholo lwakwe." ²⁰Kukhandi na vanyalukholo saba, uwa kwansa wamutolaga umudala na khanji wafwa, asikhaleshile avana. ²¹Bahene wa uvili wamutolaga numwene wafwa, asikhaleshile avana. Nu wautatu wope shisho. ²²Nu wa saba wope wafwisaga bila kilekha avana. Kumwisho nu mudala wope wafwa. ²³Ishipindi sha kifufulwa, pini vakhafyukha khanji, Wuli! Amba iva mudala wa nani? Kwa kiva avanyalukholo wona saba vakhandi vagoi vakwe." ²⁴Uyesu wavajovelaga, "Wuli! Iyi yiili sababu kija mwayaswa, kwa kiva musigamenye amaandikho wala ingufu sa Nguluvi?" ²⁵Ishipindi ha kifukha kihuma kwa vini vafwile, vasikhatola wala kihuluta mumatwale, ila vakhava ngaja avamalaikha va kushanya. ²⁶Lakini, kihusu vini vafwile vini vifufulwa, Wuli! Musiyimbile kihuma kushitabu sha Musa, ku habari sa musita, shini Unguluvi walogolaga na kimujovala, 'One nili Nguluvi wa Abrahamu, nu Nguluvi wa Isaka, nu Nguluvi wa Yakobo?' ²⁷Umwene asili Nguluvi wa vini vafwile, ila wa vini vali vasima. Kweli mwayaga. ²⁸Yumo wa vaandishi wayinsaga na kugapulikha amalogolo ganave; walwagaga kija Uyesu wavajibugu unofu. Wamuposaga, "Wuli! iamri nshii yini ya muhimu mandu ku sona?" ²⁹Uyesu wamujibugu, "yini ya muhimu ni iyi, "Pulisa, Israeli, Umtwa Unguluvi wesu, umtwa ali yumo. ³⁰Lasima umugane umtwa unguluvi wakho, kwa numbula yakho yona, kwa roho yakho yona, kwa luhala lwakho lona, na kwa ngufu sakho sona." ³¹Iamri ya uvili ni iyi, 'Lasima umugane ujirani wakho ngaja shini ukiidobokha yuwe.' Kusina iamri iynji ikhome kishila isi." ³²Umwandishi waja, "Unofu Mwalimu! Waja kweli kija Unguluvi ali yumo, na kusina uyunji kishila umwene. ³³Kimudobokha umwene kwa numbula yona, na kwa luhala lona na kwa ngufu sona, na kimudobokha ujirani ngaja yuwe, ni muhimu mandu kishila amatoleo ni sadakha sa kinyanywa." ³⁴Pini Uyesu wawonaga wahumya ilijibu lya busara, wamujovalaga, "Owe usili kutali nuufalme wa Nguluvi." Baada ya apo kusina hata yumo mwini wajelaga kimuposa Uyesu amaswali gogona. ³⁵Nu Yesu wajibugu, pini akhandi ifundisa kuhekalu, waja, "Wuli! avandishi vija wuli kija Ukristo yu mwana wa Daudi? ³⁶Udaudi yumwene kishilila Uroho Mtakhatifu, wajovaga, 'Umtwa wajovaga kwa Mtwa wangu, khala kuliwokho lyangu lya shigosi, mpakha nivavishe amaadui vakho pansu ya magulu gakhoh." ³⁷Udaudi yumwene akimushemela Ukristo, 'Mtwa' Wuli! yu mwana wa Daudi kwa wuli?" Nilikusanyikho ilikhome lyamupulisaga kwa ushendefu. ³⁸Kumafundiso gakhwe Uyesu wajovaga, "Khali kutali na vaandishi, vini vidobokha kijenda ni kanzu inali na kihunjilwa ku masokho ³⁹na kikhala mufitengo fya vakhome kumasinagogi ku sikukuu ku maeneo ga vakhome. ⁴⁰Khanji vilya ikhaya sa vajane na vilomba amaambi amatali ili avanu vavaje. Ava avanu vakhaposhela uuhigo wini mukhome." ⁴¹Bahene Uyesu wakhalaga pansu kholela ni sandukhu lya sadakha mukhati ya eneo lya hekalu; akhandi ilolela avanu vini vakhandi viponya ihela sanave mukhati ya sandukhu. Avanu vinji amatajiri vavikhaga ihela ikhome. ⁴²Bahene umudala umjane umupina

wayinsaga na kiponya ifipande fivili, ithamani ya senti.⁴³ Bahene wavashemelaga avanafunsi vakwe na kivajovel, "Yamini nikivajovela, umudala uyu umujane waponya ihela khome mandu kishila wona vini vahumya kusandukhu lya sadakha. ⁴⁴Kwa kiva vinji vahumya kihumana nu winji wa mapato ganave. Lakini umudala umujane uyu, kihuma kuupina wakwe, waponya ihela yona yini nda yafwaya kitumila ku maisha gakwe."

Chapter 13

¹Uyesu pini akhandi ijenda kihuma muhekalu, yumo wa vanafunsi vakwe wamuposa, "Mwalimu, lelela amang'anga aga ga kushangasa na muyumba!" ²Wamujovela, Ukigaga amajengo aga amakhome? Kusina hata limo lini ambi lisgala kushanya ya liyine lini ambi lisigwiswa pansu." ³Numwene pini akhandi akhele kushanya ya Shidunda sha Mizeituni kunyuma ya hekalu, Upetro, Uyakobo, Uyohana nu Andrea vamuposa kwa siri, ⁴"Tijovela, amajowo aga ambi giva yoli? Nshii idalili ya majowo aga kipolela?" ⁵Uyesu wayansaga kivajovela, "Muve meho kija umunu yeyona asikhavayasaga. ⁶Vinji vakhayinsa kwa litawa lyangu vija, "One ndiye", na vakhavayasa vinji. ⁷Pini mukhapulikha ifita ni ndogolo sa fita, musikhatilaga; amajowo aga lasima gapolele, lakini umwisho bado. ⁸Itaifa likhayima shinyume ni taifa linji, nuufalme shinyume nuufalme. Kukhava na matetemekho isehemu mabalimbali ni njala. Ugu ndio mwisho gwa utungu. ⁹Muve meho. Vakhavatwala mpakha kumabarasa, na mukhatowa mumasinagogi. Mukhavikhwa pamwandi ya vatawala na vafalme kwa ajili yangu, ngaja ushuhuda kunyanave. ¹⁰Lakini imola lasima ihubirilwe tangusina kwa mataifa gona. ¹¹Pini vakhavakhata na kivatawula, musikhatilaga kihusu shila shini mukhalogola. Mukhati ya muda ugo, mukhapelwa shishi sha kilogola; musikhava omwe vini mukhalogola, ila Uroho Utakhatifu. ¹²Umunyalukholo akhamusitakha ukholo lwakwe kifwa, ubaba nu mwanakwe. Avana vakhayima shinyume sha vawihanave na kivasababisha kifwa. ¹³Mukhakhalalilwa nu shila munu kwa sababu ya litawa lyangu. Lakini mwini akhafumilila mpakha mwisho, umunu uyo ambi ikulukha. ¹⁴Pini mukhalwaga ulukhalalo lwa unangaji luyimile pala pini pasifwaya kiyima (mwini iyimba na amanye), bahene vini vali mukhati ya Yuda vasijile kushidunda, ¹⁵numwene mwini ali kushanya ya nyumba, au kitola shoshona shini shili kunja, ¹⁶na mwini ali kumugunda aikhatinaga kitola umwenda gwakwe. ¹⁷Lakini ole wanave avadala vini vana lwanda na vini viyonsa ku nsiku iso! ¹⁸Lombi kija yisikhapolelaga uluhavi lwa mepo. ¹⁹Kwa kiva kukhava na malawo makhoma, gini gainajelaje kipolela, kihuma pini Unguluvi wawumbaga uwulimwengu, mpakha ialisi, kusina, wala gasikhapolela khanji. ²⁰Mpakha Umtwa pini akhapungusa insiku, kusina umuvili gwini gukhakulusikha, lakini kwa ajili ya vateule, vini akhavahagula, akhapungusa inamba sa nsiku. ²¹Uluhavi ulo nda umunu yeyona ambi akivajovela, Lelela, Ukristo akwali panu!' au 'lelela, ali pala!' musikhayaminigi. ²²Kwa kiva Avakristo va udehi na vakuvamalago va udehi vakhapolela na vakhahumya iishara na maajabu, ili kija, vavadehele, pamonga hata avatewule. ²³Muve meho! Sha tayari navajovela aga gona khabla ya luiku. ²⁴Lakini baada ya malawo ga nsiku iso, ilijuva likhava nshisi, umwesi gusikahumya umwanga gwakwe, ²⁵inondwe ikhagwa kihuma kushanya, ni ngufu sini ili kushanya sikhahagenkha. ²⁶Bahene vakhamwaga Umwana wa Adamu iyinsa kumufunde kwa ngufu khome ni utukufu. ²⁷Bahene akhavafilikha avamalaikha vakwe na akhavakunganiya bahamo avatewule vakwe kihuma ku pande sitai sa dunia, kihuma ku mwisho gwa duni mpakha kumwiho gwa mbingu. ²⁸Kwa mtini yimanyisi. Ngaja ilisole shini liwesa kihumya na kivikha nyangu amasole gakwe, bahene mukhamanya kija ulujuva luli kholela. ²⁹Ndiyo shini yishwali, pini mukhagaga amajowo aga gapolela, manyi kija ali kholela, na malyango. ³⁰Kweli nikivajovela, ishi ishisasi shisikhashila kutali khabla amajowo aga gasinapoelele. ³¹Imbingu ninyii ambi sishila, lakini amajowo gangu gasikhashila shiluta. ³²Lakini kihusu ulusiku ulo au ilisala, kusina mwini amenye, hata avamalaikha wa kushanya, wala Umwana, ila yu Wihehu. ³³Muve meho, Lelela, kwa kiva musimenye muda mushi ambi gipolela. (Fwatilila: Umusholela ugu, "Muve meho, Leleli na lombi kwa kiva...."gukusina kunakala sa pakhalala) ³⁴Ngaja umunu mwini iluta kushula: aleshe ikhaya yakwe, na kumuvikha umwanandeje wakwe kwa mtavala wa khaya, shila yumo ni nsengo yakwe. Na kimujova umulinsi kikhala meho. ³⁵Ino muve meho! Kwa kiva musimenye yoli umtwa wa khaya pini akhatina kukhaya, yingava lulandi, ishilo, pini injogolo yivikha, au isubuhi. ³⁶Nda ayinse ghafla asikhakwagaga ugonile. ³⁷Shila shini nilogola kunyakho nikishilogola kwa shila munu: Keshaji!"

Chapter 14

¹Yikhanda nsiku sivili tu baada ya sikukuu ya Pasakha na Makhate gini gasiponyesewe Iamila. Amakuhani avakhome na vaandishi vakhandi visakula inamna ya kimukhata Uyesu kwa hila na kumubuda. ²Kwa kiva vajovaga, "Sio umuda ugu gwa sikukuu, avanu vasikhaletaga ifulusu." ³Pini Uyesu akhandi Kubethania kukhaya kwa Simoni umukoma, na pini akhandi iluta kumesa, umudala yumo wayinsaga kunyakwe kuno ana nsupa ya mafuta ga nardo amanofu aganya hele khome mandu, vadenyaga insupa na kuyimimita kushanya ya mtwe gwakwe. ⁴Lakini kukhandi na vamonga vini vakhalalaga. vajovelanaga vene kwa vene vija, "Nshii isababu ya kiyasa ndeni?" ⁵Amafuta aga nda gawesa kigusiwa kwa saidi ya dinari mia tatu, na vapelwe avapina." Na vene vamukhalipilaga. ⁶Lakini Uyesu wajovaga, "Muleshi mwene duguli. Kwa nshii mukimulafya? Wasenga lujowo lunofu kunyangu. ⁷Insiku sona avapina munawo, na muda gogona pini ambi mudobokha muwesa kigaha amanofu kunyanave, lakini musiva none umuda gona. ⁸Wasenga shila shini iwesa: wagupakha umuvili gwangu kwa ajili ya kisilwa. ⁹Kweli nikivajovela, shila mahala imola pini yihubililwa ku wulimwengu wona, shila shini wagaha umudala uyu ambi shilogolwa kwa ukumbusho kunyakwe. ¹⁰Bahene Uyuda Iskariote, yumo wa vala kumi na mbili, walutaga kwa vakhome va makuhani ili kija awese kumutawula kunyanave. ¹¹Pini avakhome va Makuhani vapulikhaga ndeno, vashendevaga na vaahidi kumupela ihela. Wayansaga kisakula inafwasi ya kumutawula kunyanave. ¹²Kulusiku lwa kwansa lwa mukhate gwini gusiponyesiwe iamila, pini vihumya ikholo ya pasakha, avanafunsi vakwe vamujovelaga, "Wusakula tilute kwii tiyandale ili uwese kilya ishakilya sha Pasakha?" ¹³Wavafilikhaga avanafunsi vakwe vavili na kivajovela, "Luti kumjini, nu mugosi mwini asumwile ishigana ambi itangana nomwe. Mfwati. ¹⁴Ikhaya yini ambi ihuluta, mfwati na mumujovele umunya khaya iyo, 'Umwaliimu ija, "Shili kwii ishumba sha vahensa amahala pini ambi nililila Ipasakha na vanafunsi vangu?" ¹⁵Ambi akivawonensa ishumba sha kushanya shikhome ishinya thamani shini shili tayari. Gahe amaandalisi kwa ajili yesu pala." ¹⁶Avanafunsi vawukhaga valuta kumujini; vashagaga shila shinu ngaja shini akhandi avajovele, na vayandalaga ishakilya sha Pasakha. ¹⁷Pini lukhandi lulandi, wayinsaga na vala Kumi na mbili. ¹⁸Na pini vakhandi vakiihejelela imesa na kilya, Uyesu wajovaga, "Kweli nikivajovela, yumo munyenyu mwini ilya none ambi akinisetukha." ¹⁹Wona vasugumilwagwa, na yumo baada ya yunji vamujovelaga, "Hakika siyo one?" ²⁰Uyesu wajibugu na kivajovela, "Yumo wa omwe Kumi na mbili kunyenyu, yumo mwino isalisi mwini ililila inonje mu bakuli bahamo none. ²¹Kwa kiva Umwana wa Adamu ambi ilita nagaja shini amaandikho gilogola kuhusu umwene. Lakini ole wakwe umunu yula mwini kishilila umwene Umwana wa Adamu ambi isetukhwa! nda yava lunofu kunyakwe kija umunu yula nda asikhasawilwe." ²²Na pini vakhandi vilya, Uyesu watolaga umukhate, wagubarikhi, na wagumenya. . Wavapelaga ija, "Toli. Ugu ndiyo muvili gwangu." ²³Watolaga ishikhombe, wahonjesa, na wavapela, na wona vashingwelela. ²⁴Wavajovelaga, "Iyi ndiyo danda yangu ya liagano, idanda yini yikunukha kwa ajili ya vinji. ²⁵Kweli nikivajovela, nisikhang'wela khanji kulisawo ili lya musabibu mpakha ulusiku lula pini nikhang'wela umpaya kuufalme wa Nguluvi." ²⁶Pini vamaalaga kiyimba ulwimbo, valutaga kunja Kushidunda sha Mizeituni. ²⁷Uyesu wavajovelaga, "Omwe wona mukhakwewukha kutali kwa sababu yangu, kwa kiva yiyandishwe, 'Ambi nikimutova umudimaji ni kholo ambi sipalankhana.' ²⁸Lakini baada ya kifykha kwangu, ambi nikivalongola kumwandi yenyu Kugalilaya." ²⁹Upetro wamujovelaga, "Hata nda wona vasikuleshe, one nisikhakulekha." ³⁰Uyesu wamujovelaga, "Kweli nikikujovela, ishilo ishi, khabla injogolo yisinavishe mara mbili, ambi wiva wanikhana mara tatu." ³¹Lakini Upetro wajovaga, "Hata ambi yikinibidi kifwa nowe, nisikhakukhana." Wona vahumyaga iahadi yiyila. ³²Vayinsaga kulieneo lini lyashemelwagwa Gethsemane, nu Yesu wavajovela avanafunsi vakwe, 'Khali panu pini nisali." ³³Wavatolaga Upetro, Uyakobo, nu Yohana bahamo numwene, wayansaga kisugumilwa na kilava mandu. ³⁴Wavajovelaga, "Inafsi yangu yina huzuni mandu, hata kifwa. Sigali panu na mkeshe." ³⁵Uyesu walutaga pamwandi kidogo, wagwa pansi, walomba, nda yayive yiwesekhana, kija ilisala ili limukwewushile. ³⁶Wajovaga, "Aba, Baba, Amajowo gona kunyakho giwesekhana. Niwusisa ishikhombe ishi. Lakini siyo kwa ugani wangu, ilya uugani wakho." ³⁷Watinaga na kivaga vagonile, na wavajovela Petro, "Simoni, wuli ugonile? Usikhawesise kikesha hata lisala limo?" ³⁸Keshaji na mulombe kija musikhayinsaga muhulute kumajaribu. Hakika iroho yili tayari, lakini umuvili gukhatele." ³⁹Walutaga khanji na kilomba, na watumilaga majowo gagala. ⁴⁰Wayinsaga khanji wavaga vagonile, kwa kiva ameho ganave gakhanda masito na vasikhamenye shishi sha kumujovela, ⁴¹"Wayinsaga lwa utatu na kivajovela, "Bado mupigonile na kituya? Yikwilana! Ilisal lyafikha. Lelela! Umwana wa Adamu ambi isetukhwa mumokho ga vanya sambi. ⁴²Damuli, tilute. Lelela, yula mwini akinisetukha ali kholela." ⁴³Baho pini akhandi ilogola, Uyuda, yumo wa vala kumi na mbili, wafikhaga, na vanu vinji kihuma kwa vakhome va makuhani, avandishi na vagosivaha avanya mapanga na marungu. ⁴⁴Umuda ugo umusaliti wakwe akhandi wavapela iishara, ija, Yula mwini ambi nikimubusu, ndiyo. Mukhati na kumutwala pansi ya ulinsi." ⁴⁵Pini Uyuda wafikhaga, moja kwa moja walutaga kwa Yesu na kija,

"Mwalimu!" Wamubusu. ⁴⁶Bahene vamuvikhaga pansi ya ulinsi na kumukhata. ⁴⁷Lakini yumo munyanave wayimaga kholela numwene wahomolaga uupanga wakwe wamutova umtumishi wa kuhani umukhome na kimutema ilikutu. ⁴⁸Uyesu wavajovelaga, "Mwayinsa kunikhata kwa mapanga na marungu ngaja muhiji? ⁴⁹Amba shila lusiku nikhandi nomwe na nifundisa muhekalu, musikhanikhete. Lakini ili lyasenjekha kija amaandikho gatimile. ⁵⁰Na vala wona vini vakhandi nu Yesu vamulekhaga na kisiga. ⁵¹Umudimi yumo wamufwataga, mwini akhandi afwele iligolele lyene lini akhandi aigubishe kumupilima; vamukhataga lakini ⁵²wavapulukumkhaga walekha umugolole pala wasiga bwinda. ⁵³Vamulongosaga Uyesu kwa makuhani avakhoma. Pala vakunganaga bahamo nu mwene amakuhani vakhome wona, avagosivaha, na vaandishi. ⁵⁴Upetro numwene wamufwataga Uyesu kwa kutali, kiluta ku uakwa kuhani umukhome. Wakhalaga bahamo na valinsi, vini vakhandi kholela nu moto viyota ili vapate ijoto. ⁵⁵Umuda ugo amakuhani avakhoma wona ni Barasa lyona vakhandi visakula uushahidi kwa Yesu ili vawese kumubuda. Lakini vasikhapatile. ⁵⁶Kwa kiva avanu vinji valetaga uushuhuda wa udehi kunyakwe, lakini hata uushahidi wanave usikhahwanene. ⁵⁷Vamonga vayimaga na kileta uushahidi wa udehi kunyakwe; vija, ⁵⁸Tamupulikhaga ija, 'Ambi nikilina ilihekalu ili lini litendilwe kwa mokho, na kwa nsiku sitatu ambi nikilisenga ilinji lini lisingasengwa kwa mokho." ⁵⁹Lakini hata uushahidi wanve wusikhahwanene. ⁶⁰Ukuhani mukhome wayimaga pakhati yanave na wamuposaga Uyesu, "Wuli, usina ilijibu? Avanu ava vishuhudila nshii kunyakho?" ⁶¹Lakini wasisimaga myaa na asikhalogwele shoshona, ukuhani mukhome wamuposaga khanji, "Wuli owe uli Kristo, umwana wa Mubarikiwa?" ⁶²Uyesu wajibugu, "Ndiyo one. Na ambi ukimwaga Umwana wa Adamu akhele iliwokho lya kulia lya ngufu iyinsa na mafunde ya kushanya." ⁶³Ukuhani mukhome wademulaga amenda gakwe na kija, "Wuli, bado tisakula amashahidi?" ⁶⁴Mwapulikha ikufuru. Uulamulaji wenyu ndiyo wuli kwii?" Na wona vamuhigaga ngaja yumo mwini wafwayaga kifwa. ⁶⁵Vamonga vayansaga kumufunila amata na kumugubikha uweni na kimutova na kimujovela, "Tabiri!" Amaafisa vamutolaga na kumutova. ⁶⁶Nu Petro akhandi ali pansi kushibalasa, umutumishi yumo wa vahinja va kuhani umukhome wayinsaga kunyakwe. ⁶⁷Wamwagaga Upetro pini akhandi ayimile iyota umoto, na wamulolelaga kwa kumuhejelela. Bahene wajovaga, "Nawe ukhandi nu Mnasareti, Uyesu". ⁶⁸Lakini wakhanaga". lakini wakhanaga, ija, "Nisimenye wala nisyelewa kihusu shila shini wulogola!" Bahene wapolaga kunja kushibarasa. (Fwatilila; Umusholela ugu, "Ni njigolo yavikha" gukusina ku nakala sa pakhalala). ⁶⁹Lakini umtumishi wa shidala pala, wamwagag na wayansaga kivajovela khanji vala vini vakhandi vayimile pala, "Umunu uyu yumo wanave!" ⁷⁰Lakini wakhanaga khanji. Panyuma vala vini vakhandi vayimile pala vakhandi vakimujovela Upetro, "Hakika owe uli yumo wanave, kwa owe newe uli Mgalilaya." ⁷¹Lakini wayansaga kuivikha yumwene pansi ya laana na kilapa, "Nisimumenye umunu uyu mwini mukimulogolela." ⁷²Bahene injogolo yavikha mara ya uvili. Bahene Upetro wakumbukhaga amajowo gini Uyesu akhandi amujovele: Khabla injogolo yisinavishe mara mbili, ambi ukikhala mara tatu." Nawagwisaga pansi na kikhola.

Chapter 15

¹Isubuhi na mapema avakhome va makuhani vatanganaga bahamo na vasehe na vaandihi ni baraa lyona lya vagosivaha. Bahene vamupinya Uyesu vmutwala kwa Pilato. Upilato wamuposa, "owe uli Mfalme wa Vayahudi?" ²"Wajibu, "Owe wija ndeno." ³Avakhome va makuhani vayelesa amasitakha minji kimuhusu Uyesu. ⁴Upilato wamuposa khanji, "Usilogola hoshona? Usiwona shini vakikuitakha kwa majowo minji?" ⁵Lakini Uyesu asikhamujibile Upilato, na iyo yamishangasaga. ⁶Kwa khawaida ishipindi sha sikukuu vidindulilaga umufungwa yumo, umufungwa vini vumulomba. ⁷Kukhandi kuna vahalifu mugeresa, mu vamo mwa vabudaji ku vini vakhosaga vini vitumishila amakhosa ganave. Akhandi akwali umunu yumo mwini ishemelwa Baraba. ⁸Avanu vayinsaga kwa Pilato, na kumulomba agahe ngaja hini wagahaga huko kunyuma. ⁹Upilato wavajibu na kija, "Musakula nivadindulile Umfalme wa Vayahudi?" ¹⁰Kwa kiva wamanyaga ni kwa sababu ya wifu avakhome va makuhani vamukhataga uyesu na kimuleta kunyakwe. ¹¹Lakini avakhome va makuhani vafunjilisaga avanu kilyova kwa shauti kija adindulilwe Ubaraba badala yakwe. ¹²Upilato wavajibu khanji na kija, "Nimugahile nshii Umufalme wa Vayahudi?" ¹³Vatova ilyowo khanji, "Mubuda!" ¹⁴Upilato waja, "Wagaha lujowo lushii uluvi?" Lakini vayonjelesaga kilyova zaidi na zaidi "Mubuda." ¹⁵Upilato wasakulaga kivagahila shini vagene avanu, wavadindulila Ubaraba. Wamutova Uyesu amajalidi bahene wamuhumya ili abudwe. ¹⁶Avasulukhali vumulongosaga hadi mukhati ya ua (wula wini wuli mukhati ya khambi) na vakunganaga bahamo isikhosi sha vasulukhali. ¹⁷Vamufwasa Uyesu ikanu ya rangi ya sambarawu, na vapota itaji ya minfa vamufwasa. ¹⁸Vayansaga kimulogola uvi na kija, "Salam, Mfalme wa Vayahudi!" ¹⁹Vamutova kumtwe kwa lilansi na kimufunyla amata. Vafugama pamwandi yakwe kwa kumuheshimu. ²⁰Na pini vamaalaga kumulogola uvi, vamuyawula yila ikansu ya sambarawu na kumufwasa amenda gakwe, na wamuhumya kunja kiluta kimulafya. ²¹Vamukhamilisa umushila nsila kumutanjilisa, mwini akhandi ihuluta kumjini kihuma kumagunda. Mwini ishemelwa Simoni Mkirene (uwihe wakwe Uiskandi nu Rufo); vamukhamilisa kisumula umusalaba gwa Yesu. ²²Avasulukhali vmutwala Uyesu amahala pini pishemelwa Goligotha (imaana ya tafsiri iyi yiva, Isehemu ya Lifuvu lya mtwe). ²³Vamupela uujimbi wini wuhansiwe ni manemane, lakini asikhang'wele. ²⁴Vamutovaga na kigavana amenda gakwe, vagatovela ikura kilamula ishipande shini ambi ipata shila musulukhali. ²⁵Ngaja aa tatu isubuhi vmutundikhaga. ²⁶Vavikha kushanya yakwe ulubawo lwini luyandishwe sitakha, "Mfalme wa Vayahudi." ²⁷Vmutundikhaga bahamo na vahiji vavili, yumo ulubali lwakwe lwa kulia nu yunji ulubali lwakwe lwa kushoto. ²⁸(Fwatilila: Umusholela ugu, "Na maandikho gatimila gini galogolwagwa" gukusina mu nakala sa pakhalala). ²⁹Na vene vini vakhandi vishila vawagag, vihegensama amatwe ganave vija, "Aha! owe mwini ambi wibomola ilihakalu na kilisenga kwa nsiku sitatu, ³⁰yikulusa yuwe na uyishe pansi kihuma kumusalaba!" ³¹Kwa namna yiyila avakhome va makuhani vumulogolaga vilogonsaniya, bahamo na vaandishi na kija, "Wakulusaga avanji, lakini asiwesa kuikulusa yumwene. ³²Kristo Umfalme wa Israel, yikha pansi ino kihuma kumusalaba, ili tiwese kilwaga na kiyamini." Na vala vini vatundikhwagwa bahamo numwene wope vumulogolaga uvi. ³³Pini yafikhaga saa sita, inshisi yayinsaga kushanya ya nyii yona mpakha saa tisa. ³⁴Umuda gwa saa tisa, Uyesu walyovaga kwa shauti khome, "Eloi, Eloi, lama sabaktani?" yini yina maana "Nguluvi wangu, Nguluvi wangu, kwanshii wanilekha?" ³⁵Vamonga va avo vini vakhandi vayimile pini vapulikhwaga vaja, "Lelela, akimushemela Ueliya." ³⁶Umunu yumo wasiga, wamemya isiki ku sponji na kivikha kushanya ya mupishi gwa mulansi, wamupela ang'wele. Umunu yumo waja, "Lekha tilolele nda Ueliya ambi iyinsa kimuyisa pansi." ³⁷Bahene Uyesu wakhola kwa shauti khome na kifwa. ³⁸Ilipasia lya hekalu lyademukha fipande fivili kihuma kushanya mpakha pansi. ³⁹Uofisa umo mwini akhandi ayimile akimulutila Uyesu, pini walwagaga wafwa kwa namna yila, waja, "Kweli uyu umunu wa Mwana wa Nguluvi." ⁴⁰Vakhandi vakwali wope avadala vini vakhandi vilolela kwa kutali. Mu vamo vanave akhandi akwali Umariamumu Magdalena, Umariamumu (unyina wakwe Uyakobo munang'ana wa Yose), nu Salome. ⁴¹Pini akhandi Kugalilaya vumufwataga na kumutumishila. Na vadala avanji vinji vafwatanaga numwene hadi Kuyerusalemu. ⁴²Pini kukhandi lulandi, na kwa kiva lukhandi lusiku lwa kuiyandala, lusiku khabla ya Sabato, ⁴³Uyusufu wa Arimathaya wayinsaga pala. Akhandi mjumbe wa Barasa mwini ana lishima umunu mwini akiuhivilila Uufalme wa Nguluvi. Kwa ukhangafu waluta kwa Pilato, na kilomba umuvili gwa Yesu. ⁴⁴Upilato washangaswagwa kija Uyesu tayari wafwa; wamushemelaga yula uafisa wamuposa nda Uyesu wafwa. ⁴⁵Pini wapataga uuhakika kwa maafisa kija wafwa, wamuyitikhaga Uyusufu kugutola umuvili. ⁴⁶Uyusufu akhandi agulile isanda, Wamuyisa kihuma kumusalaba, wamupinya kwa sanda, na kumuvikha mukhati ya khaburi lini lijimilwe ku mwamba. Bahene walibilivandusa iling'anga kumulyango gwa khaburi. ⁴⁷Umariamumu Magdalena nu Mariamumu unyina wakwe Uyose valwagaga isehemu pini wasilwagwa Uyesu.

Chapter 16

¹Pini isabato yasilaga, Umariamum Magdalena nu Mariamu unyina wakwe nu Yakobo, nu Salome, vagulaga amafuta manofu, ili vawese kiyinsa na kugupakha amafuta umuvili gwa Yesu kwa ajili ya kugusila. ²Isubuhi na mapema ulusiku lwa kwansa lwa juma, valutaga kukhaburi pini ilijua lidibula. ³Vilogonsaniya vene kwa vene, "Yunani mwini ambi akilibilivandusa iling'anga kwa ajili yesu ili tihulute kukhaburi?" ⁴Pini valolelaga, vamwagaga umunu sha tayari wabilivandusa iling'anga, lini likhandi likhome mandu. ⁵Vahuluta mu khaburi na vamwaga umudili afwalile umwenda muvalafu, akhele ulubali lwa kulia, na vashangaswagwa. ⁶Wavajovela, "Musikhatilaga. Mukimusakula Uyesu, wa Nazareti, mwini watowagwa. Wafyukha! Akusina panu. Lelela amahala pala pini vakhandi vamuvishile. ⁷Luti, muvajovele avanafunsi vakwe nu Petro kija walongola kiluta Kugalilaya. Uko ambi mukimwaga, ngaja shini akhandi avajovele." ⁸Vawukhaga na kisiga kihuma ku khaburi; vatetemaga na kishangala. Vasikhalogwele shoshona kwa munu eyona kwa kiva vatilaga mandu. ⁹(Fwatilila: Inakala sa pakhalala sisina Imarko 16:9-20) Nyangu kulusiku lwa kwansa lwa wiki, baada ya kifyukha, wamupolelaga tangusina Umariamum Magdalene, mwini kihuma kunyakwe wamuhumyaga amapepo saba. ¹⁰Wawukhaga na kivajovela vala vini vakhandi bahamo numwene, pini vakhandi vasugumilwe na kihumya amanyosi. ¹¹Vapulikhaga kija ali musima na wawonekha numwene, lakini vasikhayaminile ¹²(Fwatilila: Inakala sa pakhalala sisina Imarko 16: 9-20) Baada ya ago, wapolelaga kwa namna ya tofauti kwa vanu vanji vavili, pini vakhandi vijenda kihuma kunyui. ¹³Valutaga na kivajovela avanafunsi avansi vini vasigele, lakini vasikhayaminile. ¹⁴(Fwatilila: Kunakala sa pakhalala sisina Imarko 16: 9-20) Uyesu panyuma wapolelaga kwa vala kumi na moja pini vakhandivayegeme pa mesa, na wavakhajilaga kwa kuto kiyamini kwanave nu wumu wa numbula, kwa kiva vasikhavayaminile vala vini vamwaga baada ya kifyukha kihuma kwa vini vafwile. ¹⁵Wavajovela, "Luti kuwulimwengu wona, na kihubiri imola kwa fumble fyona. ¹⁶Yeyona mwini iyamini na kibatiswa ambi ikuluiwa, nu yula mwini asiyamini ambi ihigwa. ¹⁷(Fwatilila: Inakala sa pakhalala sisina Imarko 16:9-20) Iishara isi ambi sifwatana na vene vini viyamini. Kwa itawa lyangu vakhamyuma amapepo. Vakhalogola kwa lugha imya. ¹⁸Vakhakhata injokha kwa mokho ganave, na hata vang'wele ishinu hohona sha kivabuda shisikhavatesa. Vakhavikha amokho kwa vatamu, navene vakhava vasima." ¹⁹Baada ya Mtwa kilogola ago, watolwagwa kushanya na akhele iliwokho lya shigoi lya Nguluvi. ²⁰Avanafunsi vawukha na kihubiri shila mahala, pini Umtwa isenga insengo navene na kulisibitisa iliwi kwa miujisa ni ishara sifwatana navene.

Luke

Chapter 1

¹Vinji vakhasana kuvikha ku mpangilio uutavililaji kihusu amasuala gini gaponyesiwe pakhati yesu, ²ngaja shini vatipela ose, vini kihuma pamwaandi ni mashahidi va meho na vatumishi va ujumbe. ³Ino nayune, baada ya kilolela unofu uuyanso wa majowo aga gona kihuma pamwaandi - nawona lunofu kunyangu nayune kukuyandishila ku mpangilio gwakwe - mhesimiwa mandu Theofilo. ⁴Ili kija uwese kimanya uukweli wa majowo gini wufundiswa. ⁵Ku nsiku sa Herode, umfalme wa Kuyudea, kukhandi nu kuhani yumonga mwini ishemelwa Zekalia, wa lukholo lwa Abiya. Umudala wakwe wahumaga kwa vahinja va Haruni, nilitawa lyakwe washemelwagwa Elizabeti. ⁶Wona vakhandi avanya haki pamwandi ya Nguluvi; vajendaga bila lawama ku amri sona na malajiso ga Mtwa. ⁷Lakini vakhandi vasina umwana, kwa kiva Uelizabeti akhandi tasa, na kwa shipindi shona ishi wona vavili vakhandi vagosipe mandu. ⁸Ino yawonekhaga kija Uzakaria akhandi kuuwepo wa Nguluvi, iyendelela ni nsengo sa shikuhani kuutaratibu wa samu yakwe. ⁹Kilingana ni desturi ya kihagula yu kuhani mushi mwini ambi ihudumu, akhandi ahagwilwe kwa kura kihuluta ku hekalu lya Mtwa na bahene nda wasisya ilyosi. ¹⁰Ilikundi lyona lya vanu vakhandi vilomba kunja pini lisiswa ilyosi. ¹¹Bahene umalaikha wa Mtwa wamupolelaga na kiyima ulubali lwa kulia lwa masabahu yakisinsisya. ¹²Uzakaria watilaga pini vamwagaga; uwoga wamugwililaga. ¹³Lakini umalaikha wamujovela, "Usikhatilaga Zakaria, kwa kiva amaombi gakhoh gapulikhwa. Umudala wakho Uelizabeti ambi akikusavila umwana. Ilitawa lyakwe ambi ukimushemela Yohana. ¹⁴Ambi wiva nuushendefu na kishangamukha, na vinji ambi vishendeva kisawa kwakwe. ¹⁵Kwa kiva ambi iva mukhome pamwandi ya meho ga Mtwa. Asikhagwela uujimbi au ishinywaji ishikali, na ambi iva amemilwe nu Roho Mtakatifu kihuma muutumbo wa nyina. ¹⁶Na vanu vinji va Kuisraeli ambi visetuswa kwa Mtwa Unguluvi wanave. ¹⁷Ambi iluta pamwandi ya weni wa Mtwa kwa roho ni ngufu ya Eliya. Akhagaha ndeni ili kitiniya

inumbula sa vababa kwa vanishe, ili kija vini vasipulisa ambi vijenda ku hekima ya vanya haki. Akhagaha ndeni kivikha tayari kwa Mtwā avanu vini vayandalilwe kwa ajili yakwe."¹⁸Uzakaria wamujovela umalaikha, "Ambi yiwesekhana wuli kimanya ili? Kwa kiva one nigosipe nu mudala wangu amakha gakwe gava minji mandu."

¹⁹Umalaikha wajibu na kimujovela, "One yune Gabrieli, mwini niyimaga pamwandi ya Nguluvi. Nafilikhwa kukujovela, kikuletela ihabari iyi inofu." ²⁰Na lelela usikhalogola, ambi wiva myaa, usiwesa kilogola mpakha ulusiku lula pini amajowo aga gakhapolela. Iyi ni kwa kiva wapotwagwa kiyamini amajowo gangu ginioa mbi gitimiswa kwa muda mwafaka."²¹Ino avanu vakhandi vakimuhepelesa Uzakaria. Vashangaswagwa kija akhandi itumila umuda mwinji kuhekalu. ²²Lakini pini wapolaga kunja, asikhawesise kilogola nawo. Vamanyaga kija akhandi apelilwe amaono pini wa muhekalu. Wayendelelaga kiwonensa iishara na wasigalaga myaa.

²³Yawonekhaga kija insiku sa huduma yakwe pini sasilaga wawukhaga kiwuya kukhaya yakwe. ²⁴Baada ya Zakaria kitina kukhaya kihuma ku huduma yakwe kuhekalu, umudala wakwe wavesaga munyalwanda. Numwene asikhapolile kukhaya yakwe kwa muda gwa mesi gasanu. Waja, ²⁵"Ili ndiyo lini Umtwa wasenga kunyangu pini wanilelelaga kwa upendeleo ili kuiwusa insoni yangu pamwandi ya vanu."²⁶Ino, ku mwesi gwa sita gwa lwanda lwa Elizabeti, Unguluvi wamujovela umalaikha Gabrieli kiluta kumji gwa Kugalilaya gwini gushemelwa Nazareti. ²⁷kwa bikra mwini akhandi abanyilwe nu mugosi mwini ilitawa lyakwe likhandi Yusufu. Umwene akhandi wa lukholo lwa Daudi, nilitawa lya bikra uyo likhandi Mariamu. ²⁸Wayinsa kunyakwe waja, "Salaam, owe mwini waposhela ineema khome! Umtwa wanojelwa nowe." ²⁹Lakini amajowo ga malaikha gamulyanganiyaga na asikhayelewe kwanshii umalaikha wajovaga isalaam iyi ya ajabu kunyakwe.³⁰Umalaikha wamujovela, "Usikhatilaga, Mariamu, kwa kiva wapata ineema kihuma kwa Nguluvi. ³¹Lelela, ambi wusumula ulwanda kuutumbo wakho na ambi wisava umwana. Newe ambi ukimushemela ilitawa lyakwe 'Yesu.' ³²Akhava mukhome na akhashemelwa Mwana wa mwini Ali Kushanya Mandu. Umtwa wa Nguluvi ambi akimupela ishitengo sha ensi sha Daudi uwihe. ³³Ambi itavala kushanya ya lukholo lwa Yakobo shiluta nuufalme wakwe wusikhava nu mwisho. ³⁴Umariamamu wamujovela umalaikha, ili ambi lipoela kwa namna nshii, kwa kiva nisinajelaje kigona numugosi yeyona? ³⁵Umalaikha wajibu na kimujovela, "Uroho Mtakhatifu ambi akikuyinsila kushanya yakho, ni ngufu ya mwaini Ali Kushanya Mandu ambi yiyinsa kushanya yakho. Ino, umtakhatifu mwini ambi isawa ambi ishemelwa Mwana wa Nguluvi. ³⁶Na lelela, ukholo lwakho Uelizabeti ana lwanda lwa mwana ku makha gakwe ga kuusehe. Ugu ni mwesi gwa sita kunyakwe, mwini akhandi ishemelwa mugumba. ³⁷Kwa kiva kusina lini Unguluvi ipotwa." ³⁸Umariamamu waja, "Lelela, one nili mtumishi wa shidala wa Mtwā. Lekha yive ndeno kunyangu sawa sawa nu ujumbe wakho." Bahene umalaikha wamulekha. ³⁹Bahene ku nsiku iso Umariamamu wawukhaga na nyangu waluta kunyii ya fidunda, ku mji kunyii ya Kuyudea. ⁴⁰Walutaga kukhaya ya Zekaria na wamuhunjila Uelizabeti. ⁴¹Ino, yawonekhaga kija Uelizabeti pini wapulikhaga isalamu ya Mariamu, umwana muutumbu wakwe wanyila, nu Elisabeti wamemwa nu Roho Mtakhatifu. ⁴²Watansaga ishauti yakwe na kilogola kwa shauti khome, "una barakha owe mandu mu vamo va vadala, nu mwana mwini ali muutumbo wakho ana barakha. ⁴³Na yava wuli kunyangu kija, unyina wa Mtwā wangu yifwaya ayinse kunyangu? ⁴⁴Lelela, pininapulikha ishauti yakho mumakutu gangu ya kihunjila kwakho, umwana muutumbo wangu wanyila kwa ushendefu. ⁴⁵Na ana barakha umudala yula mwini wayaminigi kija nda wapolela uukhamilifu wa majowo gala gini wajovelwagwa kihuma kwa Mtwā." ⁴⁶Umariamamu waja, inafi yangu yikimusufya Umtwa, ⁴⁷ni roho yangu yashendeva kishilila Unguluvi Umukulusaji wangu. ⁴⁸Kwa kiva wailolela ihali ya pansi ya mtumishi wakwe wa shidala. Lelela, kihuma isalisi ku fisasi fyona ambi vakinishemela mubarikhiwa. ⁴⁹Kwa kiva umwene mwini iwesa wasenga amajowo makhoma kunyangu, nili tawa lyakwe linofu. ⁵⁰Irehema yakwe yidumu kihuma shisasi kwa vala vini vakimuheshimu umwene. ⁵¹Wawonensa ingufu kwa liwokho lyakwe; wavapalakhaniya vala vini vakiidayi kumahiva ga numbula sanave. ⁵²Wavayinsa pansi avana va vafalme kihuma kufitengo fyanave fya unsi na kivayinula kushanya vini vana hali ya pansi. ⁵³Wavakutisaga avanya njala kwa finu finofu, ila amatajiri wavadagaga mokho matupu. ⁵⁴Wahumya umusaada kwa Israeli umutumishi wakwe, ili kikumbukha kiwonensa irehema ⁵⁵(ngaja shini wajivaga kwa vawihesu vesu) kwa Abrahamu nuusawo wakwe shiluta." ⁵⁶Umariamamu wakhalaga nu Elizabeti ngaja mesi gatatu ndeni bahene watina kukhaya yakwe. ⁵⁷Ino umuda gukhandi gufishile kwa Elizabeti kuifungula umwanakwe na waifungulaga umwana wa shidimi. ⁵⁸Avajirani vakwe na vakholo lwakwe vapulikhaga shini Umtwa waikusa irehema kunyakwe, na vashendevaga bahamo numwene. ⁵⁹Ino yawonekhaga ulusiku lwa nane vayinsaga kimutahiri umwana. nda yafwaya kumushemela ilitawa lyajwe, "Zekaria," kwa kilelela ilitawa lya wihe, ⁶⁰Lakini unyina wajibu na kija, "Hapana; ambi ishemelwa Yohana." ⁶¹Vamujovela, kusina hata yumo kuvanyalukholo vakho mwini ishemelwa ilitawa ili." ⁶²Vamuwonensaga iishara uwihe ngaja kiwonensa kija umwene isakula ilitawa ashemelwe yu nani. ⁶³Uwihe wasakulaga ishibawo sha kiyandishila, na wayandikha, "Ilitawa lyakwe yu Yohana." Wona vashangaswaga nili. ⁶⁴Baho umulomo gwakwe gwadindulwagwa nu lumili lwakwe lwava huru. Walogola na kimusufya Unguluvi. ⁶⁵Uwoga wavaoata wona vini vikhala kholela nawo. Amajowo aga gayenelaga kunyii yona ya fidunda fya Kuyudea. ⁶⁶Na wona vini

vagapulikhaga vagatunsaga munumbula sanave, vija, "Umwana uyu kja wa namna nshii?" Kwa kiva iliwokho lya Mtwā likhandi bahamo numwene.⁶⁷Uwihe wakwe Uzekaria wamemwagwa nu Roho Mtakhatifu na wahumya uukuvamalago, ija, ⁶⁸"Asufywe Umtwa, Nguluvi wa Israeli, kwa kiva watanjilisa na walavila uukuvamalago kwa vanu vakwe."⁶⁹Watiyinulila ilipembe lya ukulusaji ku khaya ya mtumishi wakwe Udaudi, kihuma mu vamo va lukholo lwa mtumishi wakwe Udaudi, ⁷⁰ngaja shini walogolaga kwa mulomo gwa vakuvamalago vakwe vini vakhandi kushipindi sha pakhala. ⁷¹Ambi akitikulusa kihuma kwa maadui vesu na kihuma mumokho ga wona vini vakitikhala lila. ⁷²Ambi igaha ndeni kiwonensa irehema kwa vawihesu veu, na kikumbukhailiagani lyakwe ilitakhatifu, ⁷³ishiapo shini washilogolaga kwa Abrahamu uwihesu wesu. ⁷⁴Walapakha kusibitisa kija nda yawesekhana kimutumishila Umwene bila hofu, baada ya kikulusiwa kihuma mumokho ga maadui vesu. ⁷⁵kuutakhatifu ni haki pamwandi yakwe insiku sesu sona. ⁷⁶Ndiyo, na owe mwanishe, ambi wushemelwa mukuvamalago wa mwini Ali Kushanya mandu, kwa kiva mabi wiluta pamwandi ya weni wa mtwa ili kimuyandalila insila, kivayandala avanu kwa ajili ya kiyinsa kwakwe, ⁷⁷kivajovela avanu vakwe kija, ambi vikulusiwa kwa nsila ya kisamehewa isambi sanave. ⁷⁸Iyi yapolelaga kwa sababu ya lusungu lwa Nguluvi wesu, isababu yini ilijuva kihuma kushanya ambi likitiyinsila, ⁷⁹kimulikha kunyanave vini vikhala kunshisi na kumumepo gwa mauti. Akhagaha ndeni kugalongosa amagulu gesu ku nsila ya amani. ⁸⁰Ino, yula umwanishe wakula na kiva umunya ngufu kunumbula na wakhalaga kunyikha mpakha lusiku lya kuwonekha kwakwe kwa Israeli.

Chapter 2

¹Ino ku nsiku iso, yapolelaga kija Ukaisari Augusto walajisaga iyelesa kija yitolwe insensa ya vanu wona vini vikhala kunyii. ²Iyi yikhandi ndiyo sensa ya kwansa yini yasenjekhaga pini Ukrenio akhandi gavana wa Siria. ³Ino shila yumo waluta kunyii yakwe kivasiwa isensa. ⁴Numwene Uyusufu wawukhaga wope ku mji gwa Nasareti huko Kugalilaya na washula Kuyudea ku mji gwa Bethlehemu, gwini gumanyikha ngaja mji gwa Daudi, kwa kiva wahumililaga kulukholo lwa daudi. ⁵Walutaga uko kuiyandilisa bahamo nu Mariamu, mwini akhandi amubanyile na akhandi ihivilila umwanishe. ⁶Ino yapolelaga kija, pini vakhandi kula umuda gwakwe gwa kuyifungula umwana gwafikhaga. ⁷Waifungula umwana wa shidimi, umusawa wakwe wa kwansa, wumugubikha amenda kimukinga ni mepo umwanishe. Bahene wamuvikhaga ku hihori sha kilisisa avanyama, kwa kiva kukhandi kungaya nafwasi ku nyumba ya vahensa. ⁸Kulieneo ilyo, vakhandi vakwali avadimaji vini vakhandi vikhala kumagunda vilinda Ikhola sanave pashilo. ⁹Ghafla, umalaikha wa Mtwawawapolela, nuutukufu wa Mtwawangala kivapilima, na vatilaga mandu. ¹⁰Bahene umalaikha wavajovela, "Musikhatilaga, kwa kiva nikivalelela ihabari inofu yini yileta uushendefu mukhome kwa vanu wona. ¹¹Ineng'uni Umukulusaji wasawa kwa ajili yenyu kumji gwa Daudi! Umwene ndiyo yu Kristo Mtwaw! ¹²Iyi ndiyo ishara yini ambi mupelwa, ambi mukimwaga umwana apinyilwe amenda na agonile ku hori lya kilisisa avanyama." ¹³Baho kwavesaga nilijeshi ilikhome lya kushanya lyawungana nu malaikha yula kumusufya Unguluvi, vija, ¹⁴"Uutukufu kwa Nguluvi mwini ali kushanya mandu, ni amani yive kunyii kwa wona vini inojelwa nawo." ¹⁵Yavesaga kija amalaikha pini wawukhaga kiluta kushanya, avadimaji valogonsaniya vene kwa vene, "Titute ino kula Kubethlehemu, na tilwaje ishi ishinu shini shapolela, shini Umtwawatijovela." ¹⁶Vagahaga nyangu kula, na vamwaga Umariamu nu Yusufu, na vamwaga umwana agonile ku hori lya kilisisa avanyama. ¹⁷Na pini valwagaga ndeni, vavajovela avanu shila shini vajovelwa kimuhusu umwanishe. ¹⁸Wona vini vapulikha ihabari isi vashangaswagwa na shila shini shalologwa na vadimaji. ¹⁹Lakini Umariamu wayendelelaga kihiva kihusu gona gini wagapulikha, Wagatunsa munumbula yakwe. ²⁰avadimaji vatinaga vakimusufya Unguluvi kwa ajili ya shila shinu shini vapulikha na kishaga, ngaja shini yalogolwagwa kunyanave. ²¹Pini lwafikhaga ulusiku lwa nane na lukhandi lusiku lwa kumutahili umwanishe, vamushemelaga ilitawa Yesu, ilitawa lini tayari wapelwagwa nu yula umalaikha khabla ya lwanda kitendwa muutumbo. ²²Sanave sini sasakulwagwa sa utakhaso sini sashilaga, kilingana ni sheriya ya Musa, Uyusufu nu Mariamu vamutwalaga kulitembe kula Kuyerusalemu kimuvikha pamwandi ya Mtwaw. ²³Ngaja shini yayandikhwagwa ku sheriya ya Mtwaw, "Shila mugosi mwini idindula uutumbo ambi ishemelwa mwini ahumisiwe wakfu kwa Mtwaw." ²⁴Navene shisho vayinsaga kihumya isadakha kilingana ni shila shini shalologwagwa ku sheriya ya Mtwaw, "Ijosi ya njiva au inyana sivili sa njiva." ²⁵Lelela, pakhandi nu munu Kuyerusalemu mwini ilitawa lyakwe akhandi ihemelwa Simeoni. umunu uyu akhandi umunya haki na akimutumishila Unguluvi. Umwene akhandi ihepelesa kwa ajili ya mfariji wa Israeli, nu Roho Mtakhatifu wayinsaga kushanya yakwe. ²⁶Yikhandi yigubutulwe kunyakwe kihilila Uroho Mtakhatifu kija umwene nda asafwa khabla ya kumwaga Ukristo wa Mtwaw. ²⁷Ulusiku lumo akhandi mukhati ya litembe, ilongoswa nu Roho Mtakhatifu. Pini avasasi vamuletaga umwanishe, Uyesu, kimugahila gala gini gifwaya kwa khawaida ya sheriya, ²⁸bahene Usimeoni wamuposhelaga mumokho gakwe, na wamusufya Unguluvi na ija, ²⁹"Ino muyitikha umutumishi wakho alute kwa amani Mtwaw, kifwatana ni Liswi lyakho. ³⁰Kwa kiva ameho gangu gawaga uukulusaji wakho, ³¹wini wawonekha kwa meho ga vanu wona. ³²Umwene ali nuru kwa ajili ua ugubutulo kwa Vamataifa nuutukhufu wa vanu Kuisraeli." ³³Uwihe nu Nyina vashangaswagwa kwa majowo gini galogolwa kunyakwe. ³⁴Bahene Usimeoni wavabarikhi na walogola kwa Mariamu unyina, "Pulisa kwa makini! Umwana uyu ambi iva sababu ya kiyaga na kikuluswa kwa vanu vinji ku Israeli na yi ishara yini avanu vinji vakhaikhana. ³⁵Khanji ndio wupanga wini ambi wihoma inafsi yakho yuwe, ili kija amahiva ga numbula sa vinji gawoneshe". ³⁶Umukuvamalago umudala mwini washemelwagwa Ana wope akhandi kulitembe, Umwene akhandi muhinja wa Fanueli kihuma ku khabila lya Asheri. Akhandi na makha minji mandu. Numwene wakhalaga nu mugosi wakwe kwa makha saba baada ya kitolana, ³⁷na bahene wavesaga mujane kwa makha themanini na nane. Numwene asikhajelile kiwukha kuhekalu na akhandi iyendelela kimwabudu Unguluvi bahamo na kifunga na kilomba, ishilo ni minsi. ³⁸na kwa luhavi ulo, wayinsaga pala pini vakwali wayansaga kihonjesa kwa Nguluvi. Walogolaga kimuhusu umwanishe kwa shila munu mwini akhandi ihepelesa uukhombosi wa Kuyerusalemu. ³⁹Pini vamaalaga shila hinu shini vapaswagwa kisenga kilingana ni sheriya ya Mtwaw, vatinaga Kugalilaya, kumji gwanave, Nazareti. ⁴⁰Umwana wakulaga, na wava ni ngufu, iyonjelela kuhekima, ni neema ya Nguluvi yikhandi kushanya yakwe. ⁴¹Avasasi vakwe shila mwankha valutaga Kuyerusalemu kwa ajili ya sikukuu ya Pasakha. ⁴²Pini akhandi na makha kumi nambili, valutaga khanji umuda gugwene shidesturi kwa ajili ya sikukuu. ⁴³Baada ya kisigala insiku sona kwa ajili ya sikukuu, vayansaga kiwuya kukhaya. Lakini umudimi Uyesu wasigalaga

munyuma mula Moyerusalemu na vasasi vakwe vasikhamenye ili. ⁴⁴Vahivaga kija ali kushipuga shini vakhandi vishula nasho, ino vashulaga ulushulo lwa lusiku. Bahene vayansaga kimusakula mu vamo va vanyalukholo na marafiki vanave. ⁴⁵Pini vapotwagwa kimwaga, vatinaga Kuyerusalemu na vayansa kimusakula umo.

⁴⁶Yawonekhaga kija baada ya nsiku sitatu, vamwaga kuhekalu, akhele pakhati ya valimu, akivapulisa na kivaposa amaswali. ⁴⁷Wona vini vamupulikhaga vashangaswagwa nuluhala lwakwe na majibu gakwe. ⁴⁸Pini vamwagaga, vashangalaga. Unyina wamujovela, "Mwanangu, kwanshii watigfahila ndeni? Pulisa, uwiho none tava tikikusakula kwa wasiwasi mandu." ⁴⁹Wavajovela, "Kwanshii mwava mukinisakula? Musikhamenye kija lasima nive kukhaya ya Baba wangu?" ⁵⁰Lakini vasikhayelewe shishi shini imaanisa kwa majowo ago. ⁵¹Bahene waluta bahamo nawo mpakha kukhaya Kunazareti na akhandi munya kivapulisa . Unyina wavikhaga amajowo gona munumbula yakwe. ⁵²Lakini Uyesu wayendelelaga kikula ku hekima ni shimo, na wayenjelaga kidobokhwa nu Nguluvi na vanu.

Chapter 3

¹Ino, ku mwakha gwa kumi na tano wa utavala wa Kaisari Tiberia, pini Upontio Pilato akhandi gavana wa Uyahudi, Uherode akhandi mukhome wa mkhoa gwa Kugalilaya, nu Filipo ukholo lwakwe akhandi mukhome wa mukhoa gwa Iturea nu Trakoniti, nu lisania akhandi mukhome wa mukhoa wa Abilene, ²na ishipindi sha ukuhani mukhome wa Anasi nu Kayafa, Iliswi lya Nguluvi lyamuyinsilaga Uyohana mwana wa Zakaria, kunyikha. ³Washulaga ku mukhoa gona kipilima Umukhoga gwa Yordani, ihubiri uubatiso wa toba kwa ajili ya msamaha gwa sambu. ⁴Ngaja shini yiyandihwe kuhitabu shamajowo ga uisaya mukuvamalago, "ishauti ya munu mwini ali kunyikha," Yitendi insila ya Mtwi, gatendi amapito gakwe gini gagolweshe. ⁵Shila bonde ambi limemwa, shila shidunda na khashidunda ambi fisambaswa, ibarabara sini sipindile ambi sigoloswa, ni shila sini sina majojoro ambi sidabadala. ⁶Avanu wona ambi vakiwaga uukulusaji wa Nguluvi. ⁷Bahene, Uyohana wavajovela avanu amakhome ga vanu vini vamuyinsila vawese kubatiswa numwene, "Omwe uusawo wa njokha uwunya sumu, yunani mwini wavakhanyansa kuisiga iasabu yini yiyinsa?" ⁸Savi amatunda gini gilutana ni toba, na musikhayansaga kilogola mukhati yenyu," Tinaye uibrahimu mwini yu wihesu wesu; kwa sababu nikivajovela kija, Unguluvi iwesa kumuyinulila uibrahimu umwanishe hata kihuma kumang'anga aga. ⁹Tayari inemo yavishilwe kulinsina lya mupishi. Ino, shila mupishi gwini gusisava amatunda amanofu, gudumulwa na kitagwa mumoto. ¹⁰Bahene avanu kumakutano vamuposaga vija, "Ino tisakulwa tigahe wuli?" ¹¹Wajibu na kija, "nda umunu ana kansu sivili yibidi ahumye ikansu yimo kwa yunji mwini asina khabisa, na mwini ana shakilya agahe shisho." ¹²Bahene vamonga va vini vidayi uushuru vayinsaga wope kibatiswa, na vamujovela, "Mwalimu, yibidi tigahe nshii?" ¹³Wavajovela, "Musikhakunganiyaga ihela mandu kishila shini shitakiwa kukunganiya." ¹⁴Avasulukhali avansi wope vamuposaga vija, "Nayuse wuli? Yibidi tigahe wuli?" Wavajovela, "Musikhatolaga ihela kwa munu yeyona kwa ngufu, na musikhamulogolelaga umunu yeyona kwa udehi. Mulisishe na mishahara genyu." ¹⁵Ino, kwa kiva avanu vakhandi ni hamu na kimuhepelesa Ukristo mwini akhayinsa, shila yumo akhandi ihiva munumbula yakwe kihusu Uyohana nda umwene ndiyo yu Kristo. ¹⁶Uyohana wajibu na kivajovela wona, "One nikivabatisa omwe kwa malenga, lakini kuna munu mwini iyinsa mwini ana ngufu kishila one, na nisifwaya hata kihudula ingalawo sa ndatu sakwe. Amba akivabatisa omwe kwa Roho Mtakatifu na kwa moto." ¹⁷Uluhelo lwakwe luli muliwokho lyakwe ili kivalasa unofu uwanda wakwe wa kiyelululila ingano na kuikunganiya ingano mushihenje shakwe. Lakini, akiganyanya amapepe kwa moto gwini gusiwesa kisima. ¹⁸Kwa maonyo agansi minji gope, wahubirigi ihabari inofu kwa vanu. ¹⁹Uyohana wamukhajilaga wope Uherode mukhome wamukhoa kwa kumutola Uherodia, umudala wa kholo lwakwe na kwa sambu nyinji sini Uherode akhandi asisenjile. ²⁰Lakini panyuma Uherode wagahaga uufu uwunji wuvi mandu. Wamupinyaga Uyohana kugelesa. ²¹Bahene yawonekhaga kija, pini avanu wona vakhandi vibatiswa nu Yohana, numwene Uyesu wope wabatiswaga. Pini akhandi ilomba, imbingu sadindukha. ²²Uroho Mtakatifu wayikha kushanya yakwe kwa mfano wa shiwiliwili ngaja njiva, umuda guko ishauti yayinsaga kihuma kushanya yija, "Owe uli mwanangu, ugani. Ninojelwa mandu nowe." ²³Ino Uyesu yumwene, pini wayansaga kifundisa, akhandi na makha ngaja thelathini. Akhandi mwana (ngaja shini wahivililwaga) wa Yusufu, mwana wa Eli, ²⁴mwana wa Mathati, mwana wa Lawi, mwana wa Melki, mwana wa Yana, mwana wa Yusufu, ²⁵mwana wa Matathia, mwana wa Amosi, mwana wa Nahumu, mwana wa Esli, mwana wa Nagai, ²⁶mwana wa Maati, mwana wa Matathia, mwana wa Semeini, mwana wa Yusufu, mwana wa Yuda, ²⁷mwana wa Yoanani, mwana wa Resa, mwana wa Zerubabeli, mwana wa Shealtieli, mwana wa Neri, ²⁸mwana wa Melki, mwana wa Adi, mwana wa Kosamu, mwana wa Elmadamu, mwana wa Eri, ²⁹mwana wa Yoshua, mwana wa Eliezeri, mwana wa Yorimu, mwana wa Matathi, mwana wa Lawi. ³⁰³²mwana wa Simeoni, mwana wa Yuda, mwana wa Yusufu, mwana wa Yonamu, mwana wa Eliyakimu, mwana wa Melea, mwana wa Mena, mwana wa Matatha, mwana wa Nathani, mwana wa Daudi, ³¹mwana wa Yese, mwana wa Obedi, mwana wa Boazi, mwana wa Salmoni, mwana wa Nashoni, ³³mwana wa Abinadabu, mwana wa Aramu, mwana wa Hesroni, mwana wa Peresi, mwana wa Yuda, ³⁴mwana wa Yakobo, mwana wa Isaka, mwana wa Ibrahimu, mwana wa Tera, mwana wa Nahori, ³⁵mwana wa Seruig, mwana wa Ragau, mwana wa Pelegi, mwana wa Eberi, mwana wa Sala, ³⁶mwana wa Kenani, mwana wa Arfaksadi, mwana wa Shemu, mwana wa Nuhu, ³⁷mwana wa Lameki, mwana wa Methusela, mwana wa Henoko, mwana wa Yeredi, mwana wa Mahalalei, ³⁸mwana wa Kenani, mwana wa Enoshi, mwana wa Sethi, mwana wa Adamu, mwana wa Nguluvi.

Chapter 4

¹Bahene, Uyesu kuno amemile Uroho Mtakhatifu, wawuyaga kihuma Kumukhoga gwa Jordani, na walongoswagwa nu Roho kunyikha ²kwa nsiku arobaini, na huko wajesewagwa nu Ibilisi. Ishipindi isho asikhalile shoshona, na mwisho gwa shipindi isho wawonaga injala.³Uibilisi wamujovela, "Nda owe uli Mwana wa Nguluvi, lijova ili iling'anga live mukhate."⁴Uyesu wamujibu, "Yiyandishwe; 'umunu asingakhala kwa mukhate gwene duguli."⁵Bahene Uibilisi wamulongosaga kushanya kushilele sha shidunda, na wamuwonensaga ifalme sona sa dunia kwa muda mfupi. ⁶Uibilisi wamujovela, "Ambi nikikupela amamulakha ga kitavala ifalme ii sona bahamo ni fahari sakwe. Niwesa kigaha ndeno kwa kiva fyona fyatawulwa kunyangu nifitavale, na niwesa kumupela yeyona mwini nisakula kimupela. ⁷Ino, nda unigondamile na kuniabudu, ifinu ifi fyona ambi fiva fyakho."⁸Lakini Uyesu wajibugu na kimujovela, "Yiyandishwe, "Lasima umwabudu Umtwa Unguluvi wakho, na lasima umutumishile Umwene mwene duguli."⁹Khanji Uibilisi wamulongosaga Uyesu hadi Kuyerusalemu na kimuvikha ishemu ya kushanya khabisa yanyumba ku hekalu na kumujovela, "Nda owe uli Mwana wa Nguluvi, yitaga pansi kihuma panu. ¹⁰Kwa kiva yiyandishwe, "Ambi akivalajisa avamalaikha vakwe vakutunse na kukulinda, ¹¹na vakhakuyinula kushanya mumokho ganave ili kija usikhalemalaga amagulu gakho kushanya ya ling'anga."¹²Uyesu wajibu wamujovela, "Yilogwelwe, "usikhamujesaga Umtwa Unguluvi wakho."¹³Uibilisi pini wamalaga kimujesa Uyesu, walutaga lwakwe na kimulekha hadi ishipindi ishinji. ¹⁴Bahene Uyesu watinaga Kugalilaya kwa ngufu sa Roho, ni habari kimuhusu umwene sayenelaga na kipalakhana kumikhoa gakholela gona. ¹⁵Wafundisaga mumasinagogi ganave, na shila munu wamusufyaga. ¹⁶Ulusiku lumonga walutaga Kunasareti, umji gwini wasungwagwa na kikulila. Ngaja shini yikhanda yishwali idesturi yakwe wahulutaga kusinagogi ulusiku lwa sabato, na wayimaga kiyimba amaandikho. ¹⁷Wapelwagwa ishitabu sha mukuvamalago Uisaya, bahene, wadindulaga ishitabu na wasakula ishemu yini yiyandishwe, ¹⁸Uroho wa Mtwali ali kushanya yangu, kwa kiva wanipakhaga amafuta kihubiri ihabari inofu kwa vapina. Wanifikha kitangasa uuhuru kwa vini vapinyilwe, na kivagaha vinivasilolela vawese kilolela khanji. Kivavikha huru vala vini vakhandamisiwe, ¹⁹kugutangasa umwakha gwini Umtwa akhawonesu unofu wakwe."²⁰Bahene washigubikha ishitabu, wamutinisisa umulongosaji wa sinagogi, na wakhala pansi. Ameho ga vanu wona vini vakhanda musinagogi vamulolelaga umwene. ²¹Wayansaga kilogola nawo ija, "Ineng'uni iliandikho ili lyatimiswa mumakutu genyu."²²Shila munu pala washuhudilaga Shila shini walogolaga Uyesu, na vinji munyanave vashangaswagwa na majowo ga lishima gini gakhanda gakimupola kumulomo gwakwe. Vakhanda vija, "uyu yu mudimi tu wa Yusufu, siyo ndeno?"²³Uyesu wavajovela, "hakika mukhalogola imethali iyi kunyangu, "Tabibu, yiponesa yuwe. Shoshona shini tapulikha ukishisenga Kukapernaumu, shigaha na bahanu pa shijiji shakho."²⁴Khanji wavajovelaga, "hakika nikivajovela omwe, kusina umukuvamalago mwini akhayitikhwa kunyii yakwe."²⁵Lakini nikivajovela omwe kweli kija kukhandi na vajane vinji kuisraeli kushipindi sha Eliya, pini imbingu yapinywagwa kusikhavesaga ni nonya kwa makha gatatu ni nusu, pini kukhandi ni njala khome kunyii yona. ²⁶Lakini Ueliya asikhafulishwe kwa yeyona yumo wanave, lakini kwa mjane yumo tu mwini akhandi ikhala Kuserepta kholela nu mji gwa Kusidoni. ²⁷Khanji, kukhandi na vakoma vinji kuisraeli kushipindi sha Elisha umukuvamalago, lakini kusina hata yumo wanave mwini waponewagwa isipokiva Unaamani umunu wa Kusiria. ²⁸Avanu wona mukhati ya sinagogi vamemwagwa ni hasira pini vagapulikhaga aga gona. ²⁹Vayimaga na kumubunkha kunja ya mji, na kumulongosa hadi ku mwisho gwa shidunda sha mji pini umji gwanave gwasengwagwa kushanya yakwe, ili vawese kimutaga pansi. ³⁰Lakini washilaga pakhati yanave na waluta ishemu iyyinji. ³¹Bahene wayishilaga Kukapetnaumu, kumji gwa Kugalilaya. Isabato yimo akhandi ifundisa avanu mukhati ya sinagogi. ³²Vashangaswagwa na mafundiso gakwe, kwa kiva wavafundisaga kwa mamulakha. ³³Ino ulusiku ulo mukhati ya sinagogi, kukhandi nu munu mwini akhandi ni roho la lipepo ilishafu, na wakholaga kwa shauti ya kushanya, ³⁴"Tina nshii nowe, Yesu wa Nasareti? Wayinsa kutubuda? Nimenye owe yuwe nani! Owe uli mtakhatifu wa Nguluvi!"³⁵Uyesu walikhajilaga ilipepo waja, "Sisima myaa, na umupole umunu uyu!" Ilipepo lila pini lyamutagaga umunu yula pansi pakhati yanave, lyamupolaga yula umunu bila ya kimuletela amaumifu gogona. ³⁶Avanu wona vashangalaga, na vayendelelaga kilogola ulujowo ulu shila munu nu muyine. Vaja, "Ni majowo ga aina nshii aga?" Akigajova amaro ho amashafu kwa mamulakha ni ngufu na gipola."³⁷Ino, ihabari kimuhusu Uyesu sayenelaga shila sehemu ku maeneo gini gapilimaga umukhoa ugo. ³⁸Bahene Uyesu wawukhaga kumji ugo na wahulutaga kunyumba wa Simoni, Ino, umukweye wakwe nu Simoni akhandi mutamu ni homa khali, na vamulombaga kwa niaba yakwe. ³⁹Bahene, Uyesu wamuhejelelaga, waidaga yila ihoma na yamuleshela. Baho wayimaga na wayansa kivatumishila. ⁴⁰Ilijuva pini likhandi lisota, vamuletelaga Uyesu shila munu mwini akhandi mutamu wa marasi ga aina mbalimabali. Wavikhaga amokho gakwe kushanya kwa shila mutamu na wavaponesa wona. ⁴¹Amapepo gope gavapolaga vinji vaneve gikhola kwa shauti na kija, "Owe uli mwana wa

Nguluvi!" Uyesu wagakhajilaga mapepo na wagakhanaga kilogola, kwa kiva gamanyaga kija umwene akhandi yu Kristo.⁴²Pini kwasha, walutaga ilieneo lini likhandi na vanu. Avanu vakhandi vakimusakula na vayinsaga kulieneo lini akhandi akwali. Vajesaga kimusivila asikhalutaga kutali na vene.⁴³Lakini wavajovela, "Lasima kope nihubiri ihabari inofu sa ufalme wa Nguluvi ku nyii isinji nyinji, kwa kiva iyi ndiyo sababu nafilikhwagwa panu."⁴⁴Bahene wayendelelaga kihubiri mukhati ya masinagogi kuuyahudi yona.

Chapter 5

¹Ino yawonekhaga pini avanu vamukunganilaga nu kumupilima Uyesu na kipulisa iliswi lya Nguluvi, pini akhandi ayimile kumwambwa ya lisiwa lya Genesareti. ²Wafyagaga ifipugo fivili fidumege mulubali lwa siwa. Avalovaji vakhandi vapolile na vakhandi viyosa inyafu sanave. ³Uyesu wahulutaga kushipugo shimo, shini shikhandi sha Simoni na kumulomba ishitwale mumalenga kutali kidogo na kwini kuyumila. Bahene wakhala na kifundisa kihuma kushipugo. ⁴kilogola, wamujovela Usimoni, "Shitwala ishipugo shakho mpakha kushogo sha malenga nauyise inyafu sakho ili kilova inswii." ⁵Usimon wajibu na kija, Mtwa, tasenga insengo shilo shona, na tisikhakhete shoshona, lakini kwa liswi lyakho, ambi nikisiyisa inyafu. ⁶Pini vagahaga ndeno vakunganiyaga inswii nyinji ni nyafu sanave sayansaga kidemukha. ⁷Bahene vavashemelaga avashirikha avansi kushipugo ishinji ili vayinse kivatanjilisa. Vayinsaga vafimemya ifipugo fyona, mpakha sayansaga kijuda. ⁸Lakini Usimoni Petro, pini wawonaga ndeno, wagwisaga pamagulu ga Yesu waja, "Wukha kunyangu, kwa kiva one nili munu umunya sambi Mtwa." ⁹Kwa kiva washangaswagwa, na wona vini vakhandi numwene, kwa ulovaji wa nswii wini vugaha. ¹⁰Ili lyavajumuisaga Uyakobo nu Yohana avana va Zebedayo, vini vakhandi vashirikha va simoni. nu yesu wamujovela Usimoni, Nu Yesu wamujovela Usimoni "usikhatilaga, kwa kiva kiyansa isalisi na kiyendelela ambi wilova avanu." ¹¹Pini vafiletaga ifipugo fayanave kunyii inyum, valekhaga shila shinu na kumufwata umwene. ¹²Yawonekhaga kija pini akhandi ku muji gumo, umunu mwini akhandi amemile uukoma akhandi uko. Pini wamwagaga Uyesu, wagwisaga igondamya uweni wakwe mpakha pani na kumulomba, ija, "Mtwa, nda wusakula, wuwesa kunivalasa." ¹³Bahene Uyesu wagolosa iliwokho lyakwe na kimukhata, ija, "Nisakula. Valala." Nu muda guko uukoma wamulekha. ¹⁴"Wamulajisaga asikhamujovelaga umunu yeyona, lakini wamujovelaga, "Luta lwakho, na uiwonense kwa makuhani na uhunye isadakha ya utakhaso wakho, sawasawa na shila Umusa shini washijovaga, kwa ushuhuda kunyanave." ¹⁵Lakini ihabari kimuhusu umwene sayenela kutali mandu, nuumati mukhome wavanu wayinsa bahamo kumupulisa pini ifundisa na kiponeswa amatamu ganave. ¹⁶Lakini shila muda waibagulaga mwene kilomba. ¹⁷Yapolelaga ulusiku lumu kunsiku iso akhandi ifundisa, na vakhandi vakhwali Amafarisayo na valimu va sheriya vakhele apo vini vayinsaga vihumiilila kufijiji finji tofauti kumukhoagwa Kugalilaya na Kuyudea, na khanji kihumiilila kumji gwa Kuyerusalemu. Ingufu ya Mtwa yikhandi numwene kiponesa. ¹⁸Avanu vamonga vayinsaga, vamusumwile kumushekha umunu mwini apoosise, na vasakula insila ya kimuhulusa mukhati il kimugoniya pansi pamwandi ya Yesu. ¹⁹Vasikhapatile insila ya kumuhulusa mukhati kwa sababu ya vanu, bahene vatanaga kushanya kunyumba na kimuyisa yula umunupansi kishilila kubati, kushanyaumushekha gwakwe pakhati ya vanu, pamwandi khabisa ya Yesu. ²⁰Walolela ilihuvu lyanave, Uyesu waja, "Muya, isambi sakho wasamehewa." ²¹Avaandishi na Mafarisayo vayansaga kiposa ilyo, vija, "Uyu yu nani mwini ilogola ga kikhosela? Yu nani mwini iwesa kisamehe isambi ila yu Nguluvi mwene duguli?" ²²Lakini Uyesu, wamanyaga shishi shini va vihiva, wavajibu na kivajovela, "Kwanshii muposaniya ili munumbula senyu?" ²³Shili kwii shipefu kunyenyu, "Isambi sakho sasamehewa' au kija "Yima ujende?" ²⁴Lakini mumanye kija Umwana wa Adamu anago amamulakha kudunia ga kisamehe isambi, Nikikujovela owe, 'Yima, tola umushekha gwakho na ulute kukhaya yakho." ²⁵Baho wayimaga pamwandi yanave na watola umushekha gwakwe gwini akhandi agugonele. Bahene watinaga kukhaya yakwe akimutukusa Unguluvi. ²⁶Shila munu washangasagwa na vamutukusa Unguluvi. Vamemwagwa nu woga, vija, "Tagaga amajowo gini gasili ga khawaida ineng'uni." ²⁷Baada ya majowo aga kipoela, Uyesu wapolaga uko na wamwaga umukunganiya uushuru mwini akhandi ihemelwa Lawi akhele kulieneo lya kikunganisisa ikhodi. Wamujovela, "Nifwata." ²⁸Bahene Ulawi wayima na kimufwata, walekha shila shinu munyuma. ²⁹Bahene Ulawi wayandala kukhaya yakwe isherehe ikhome kwa ajili ya Yesu. Vakhandi vakwali avakunganiya uushuru vinji kula na vanu vinji vini vakhalaga kumesa vilya bahamo nawo. ³⁰Lakini Amafarisayo na vaandishi avene vakhandi vakivalalamishila avanafunsi, vija, "Kwanshii mwilya na king'wela na vakunganiya uushuru bahamo na vanu avansi avanya sambi?" ³¹Uyesu wavajibu, "Avanu vini vana afya inofu na vasisakula umuganga, "ni vala tu vini vatamu ndio vini vakhamusakula yumo. ³²Nisikhayinsile kivashemela avanu avanya haki vawese kitubu, ila kivahemela avanya sambi vawese kitubu." ³³Vamujovela, "Avanafunsi va Yohana shila muda vifunga na kilomba, na vanafunsi va Mafarisayo vope vigaha shisho. Lakini avanafunsi vakho vilya na king'wela." ³⁴Uyesu wavajovela, "Yiwesekhana umunu yeyona avagahile vini vahulwite ku harusi ya Bwana Arusi kifunga na kuno Ubwana Arusi ali bahamo naveno?" ³⁵Lakini insiku sikhayinsa pini Ubwana Arusi pini akhawusiwa kunyanave, bahene kunsiku iso ambi vifunga." ³⁶Bahene Uyesu walogolaga pope kunyanave kwa mfano. "Kusina mwini angademula ishipande sha mwenda kihuma kumwenda umupya na kushitumila kitendela ku mwenda gwa pakhalala. Nda agahe ndeno, ambi akigudemula umwenda umupya, ni shipande sha mwenda kihuma ku mwenda umupya nda shisafwaya kitumikha numwenda gwa mwenda gwa pakhalala" ³⁷Khanji, kusina umunu mwini ivikha

uujimbi uupya kuu shiriba ishikulu. Ndaa agahe ndeno, uujimbi uupya nda wabajulaa shila ishombo, nuujimbi nda wakunukha, nifiriba nda fyananjikha. ³⁸Lakini uujimbii uupyaa lunofu wuvishwe kufiriba ifipya. ³⁹Na kusina umunu baada ya kingwela uujimbi wa pakhala, asiva mpya, kwa kiva ija, 'Ga pakhala manofu."

Chapter 6

¹Ino yawonekhaga ku Sabato kija Uyesu akhandi ishila ku mugunda gwa nafaka na vanafunsi vakwe vakhandi viyava amasuke, vagakuva kuva ku mokho ganave valya inafaka. ²Lakini Amafarisayo avanji vaja, "Kwanshii mwigaha ishinu shini yisili halali shisheriya kushisenga ulusiku lwa sabato"? ³Uyesu, wavajibu, ija, "Musinayimbaje shila Udaudi shini wagahaga pini akhandi ni njala, umwene na vagosi vini vakhandi bahamo numwene? ⁴Walutaga kunyuba ya Nguluvi, na watola amakhate amatakhatifu na kugalilya gamonga, na kugahumya ahamonga kwa vanu vini akhandi nawo kugalya, hata nda yikhandi halai kwa makuhani kugalya." ⁵Bahene wavajovela, "Umwana wa Adamu yu Mtwi wa Sabato." ⁶Yawonekhaga ku Sabato iynji kija walutaga mukhati ya sinagogi na kivafundisa avanu uko. Kukhandi nu munu mwini iliwokho lyakwe lya kulia likhandi lipoosise. ⁷Avaandishi na Mafarisayo vakhandi vakimulelela kwa makini kilwaga nda wamuponesa umunu ulusiku lwa Sabato, ili vawese kipata isababu ya kumusitakha kwa kisenga ilikhosa. ⁸Lakini wamanyaga shishi vakhandi vihiva na waja kwa munu mwini akhandi apolile iliwokho, "Damula, yima panu pakhati ya shila munu." Bahene yula umunu wanyanyukha na kiyima pala. ⁹Uyesu waja kunyanave, "Nivapose omwe, lwiva lunofu uluiku lwa Sabato kigaha amanofu au kigaha amavi, kikulusa amaisha au kugananga?" Bahene wavalolelaga wona na kumujovela yula umunu, ¹⁰"Golosa iliwokho lyakho." Wagaha shisho, niliwokho lyakwe likhandi lyaponesewa. ¹¹Lakini vamemwaga ni hasira, valogonsaniya vene kwa vene kihusu shishi vipaswa vassenja kwa Yesu. ¹²Yawonekhaga insiku iso kija walutaga kushidunda kilomba. Wayendelelaga ishilo shona kimulomba Unguluvi. ¹³Pini yikhandi isubuhi, wavashemelaga avanafunsi vakwe kunyakwe, na wavahagula kumi na mbili kunyanave, vini wavashemelaga "vanandeje." ¹⁴Amatawa ga vala avanandeje gakhandi Simoni (mwini khanji washemelwaga Petro) nu Andrea ukholo lwakwe, Uyakobo, Uyohana, Ufilipo, Ubartolomayo, ¹⁵Umathayo, Utomaso nu Yakobo mwana wa Alfayo, Usimoni, mwini washemelwagwa Zelote, ¹⁶Uyuda mwana Yakobo nu Yuda Iskariote, mwini akhandi musetukhaji setukhaji. ¹⁷Bahene Uyesu wayikhaga bahamo navene kihuma kushidunda na kiyima amahala pini pali tambarare. Iidadi khome ya vanafunsi vakwe vakhandi uko, bahamo ni idadi khome ya vanu kihuma Kuuyahudi na Kuyerusalemu, na kihuma ku mwani ya Kutiro na Kusidoni. ¹⁸Vayinsaga kimupulisa na kiponeswa amatamu ganave. Avanu vini vakhandi vilafywa na mapepo amashafu wope vaponeswagwa. ¹⁹Shila yumo ku ilyo ilikusanyikho wajesaga kimukhata kwa kiva ingufu sa uponesaji sikhandi sipola mukhati yakwe, na wavaponesaga wona. ²⁰Bahene wavalolela avanafunsi vakwe, na kija, "Muna barakha omwe vini vapina, kwa kiva uufalme wa Nguluvi wenyu. ²¹Muna barakha omwe vini muna njala isalisi, kwa kiva mukhakutiswa. Muna barakha omwe vini mukhola isalisi, kwa kiva ambi mwihekha. ²²Muna barakha omwe pini avanu ambi vakivakhalalila na kivabagula na kivashutumu omwe kija muli vavi, kwa ajili ya Mwana wa Adamu. ²³Shendevi kulusiku ulu na kinyila kwa ushendefu, kwa kiva kweli ambi mwiva ni barakha khome kushanya, kwa kiva avawihanave vavagahilaga shisho avakuvamalago. ²⁴Lakini ole wenyu vini muli matajiri! Kwa kiva tayari mwapata ifaraja yenyu. ²⁵Ole wenyu vini muikwite isalisi! kwa kiva ambi mukiyaga injala panyuma. Ole wenyu vini mwihekha isalisi! Kwa kiva mukhaombolela na kikhola panyuma. ²⁶Ole wenu, pini mukhasufywa na vanu wona! Kwa kiva avawihanave vavagahilaga avakuvamalago va udehi shisho. ²⁷Lakini nilogola kunyenyu omwe vini mukinipulisa, vagani avaadui venyu na kisenga amanofu kwa vini vakivakhalalila. ²⁸Muvabarishile avene vini vakivalaani omwe na kivalombela vala vini vakivawonela. ²⁹Kunyakwe umwene mwini akikuvakula ilikhato limo, musetusisa ni lya uvili. Nda umunu akuposhe ijoho lyakho usikhamusivilaga ni kansu, ³⁰Mupela mwini akikulomba. nda umunu akuposhe shila shini mali yakho, usikhamulombaga akutinisise. ³¹Ngaja shini mudobokha avanu vavagahile, nemwe vagahili shisho. ³²Nda muvadoboshe avanu vini vakivadobokha omwe tu, iyo yiva yhawabu nshii kunyenyu? Kwa kiva hata avanya sambu vakivadobokha vala vini vakivadobokha. ³³Nda muvagahile amanofu vala vini vakivagahila omwe amanofu, iyo yiva thawabu nshii kunyenyu? Kwa kiva hata avanya sambu vigaha shisho. ³⁴Nda mukhopese ifinu kwa vanu vini muhivilila ambi vakivatinsisa, iyo yiva thawabu nshii kunyenyu? Hata avanya sambu vakivakhopesa avanya sambu, na vihivilila kiposhela ishiasi shisho khanji. ³⁵Lakini vagani amaadui venyu na vagahili amanofu. Vakhopesi na musikhatilaga kihusu kitinisisiwa, ni thawabu yenyuambi yiva khome. Amba mwiva vana va mwini Ali Kushanya, kwa kiva umwene yumwene ali munofukwa vanu vini vasihonjesa na vavi. ³⁶Muve nulungu, ngaja Uwiheenyu shini ana lungu. ³⁷mMsikhahigaga, na yumwe musikahigwa. Musikhalaaniji, nemwe musikhalaaniwa. Sameheji avanji, nemwe ambi musamehewa. ³⁸Vapeli avanji, nemwe ambi mupelwa. Ishiai sha ushendefu - shini shisindiliswe, kimemwa memwa na kikunukha - ambi shikunukha pamafugamilu genyu. Kwa kiva kwa shipimo shoshona shini mutumila kipimila, ishipimo shisho ambi shitumikha kivapimila omwe." ³⁹Bahene wavajovela umufano ugu. "Wuli umunu mwini mupofu iwesa kumulungosa umunu uyunji mupofu? Nda agahe ndeno, basi wona ambi vigwilila mulilindi, wuli nda

vasadubujila? ⁴⁰Umwanafunsi asiva mukhome kishila umwalimu wakwe, lakini shila munu nda afundiwe kwa unofu ambi iva ngaja mwalimu wakwe. ⁴¹Ino kwanshii ukishilolela ishibansi shini shili muliho lya kholo lwakho, ni boriti lini lili muliho lyakho usikililelela? ⁴²Wuwesa wuli kumujovela ukholo lwakho, "Munyalukholo, nilomba nishiwuse ishibansi shini shili muliho lya kholo lwakho,' nayuwe usilolela iboriti yini yili muliho lyakho yuwe? Mumyansi owe! Tangusina yihumya iboliti ku liho lyakho yuwe. bahene ambi ukilwaga unofu kihumya ishibansi kuliho lya kholo lwakho. ⁴³Kwa kiva kusina umupishi umunofu gwini gwisava amatunda amavi, wala kusina umupishi umuvi gwini gwisava amatunda amanofu. ⁴⁴Kwa kiva shila mupishi gwimanyikha kwa matunda gakwe. Kwa kiva avanu vasiyava itini kihuma ku minfa, wala vasiyava isabibu kihuma ku michongoma. ⁴⁵Umunu munofu ku akiba inofu ya numbula yakwe ihumya gini manofu, nu munu umuvi kuakibaimbofu ya numbula yakwe ihumya gini mavi. Kwa kiva umulomo gwakwe gulogola gala gini gaimemile inumbula yakwe. ⁴⁶Kwanshii mukinihemela , 'Mtwa, Mtwa', na bado musikigasenga gala nikigalogola? ⁴⁷Shila munu mwini iyinsa kunyangu na kugapulikha amajowo ganguna kugasenjela insengo, ambi nikivawonensa hini ashwali. ⁴⁸Ihwanana nu munu mwini isenga inyumba yakwe, mwini ijima pansi mandu, na kisenga umsingi gwa nyumba kushanya ya mwamba umukhangafu. Amafulikho pini gayinsaga, amapolomokho ga malenga gaitovaga inyumba, lakini gaikhawesise kuihegensa, kwa kiva yikhandi yisenjilwe unofu. ⁴⁹Lakini yeyona mwini ipulikha iliswi lyangu na asikilipulisa; umufano gwakwe yu munu mwini asenjile inyumba kushanya ya nyii na bila ya kiva na musingi, umukhoga pini wayiyishila kwa ngufu, inyumba yila yapata amaangamisi makhome.

Chapter 7

¹Baada ya Yesu kimala shila shinu shini akhandi ilogola kwa vanu vini vamupuliaga, wahulutaga Kukaprenaumu. ²Umwanandeje yumonga wa akida, akhandi wa thamani mandu kunyakwe, akhandi mutamu mandu na akhandi ali kholela kifwa. ³Lakini pini wapulikha kihuhi Uyesu, yula ukida wamufilikha umulongosaji wa shiyahudi, kimulomba ayinse kimukulusa umwanandeje wakwe ili asikhafwisaga. ⁴Pini vafikhaga kholela nu Yesu, vamulombaga mandu na kija, " ifwaya kija wupaswa kigaha ndeni kwa ajili yakwe, ⁵Kwa kiva akilidobokha ilitaifa Iyeu, na ndiyo mwini wasengaga isinagoga kwa ajili yesu". ⁶Uyesu wayendelelaga nu lushulo lwakwe bahamo nawo. lakini khabla asinalute kutali ni nyumba uafisayumo wavafilikhaga amarafiki wakwe kilogola numwene. "Mtwa, usikhaikhatasaga yuwe kwa kiva one nisifwaya owe kihuluta ku nyumba yangu. ⁷Kwa sababu iyi nisikhahivila hata one kija nifwaya kiyinsa kunyakho, lakini logola iliswi tu nu mtumishi wangu ambi iponeswa. ⁸Kwa kiva nayune nili muni mwini nivishilwe ku mamulakha na nina vasulukhali pansu yangu. Nija kwa uyu "Luta" na iluta, nu kwa yunji, "Yinsa" numwene iyinsa, na kwa mtumishi wangu "Gaha iki", numwene igaha". ⁹Uyesu pini wapulikha aga washangalaga, na wavasetushila avanu vini vakhandi vakimufwata na kija. "Nikivajovela, hata ku israeli, nisinajelaje imwaga umuni umunya lihuvi likhome ngaja uyu. ¹⁰Bahene vala vini vakhandi vafilishwe vatinaga kukhaya na kimwaga umutumishi ali musima. ¹¹yumonga baada ya aga, yawonekhaga kija Uyesu akhandi ishula kiluta ku mji gwini gushemelwa Naini. avanafunsi wakwe valuta bahamo numwenevifwatana nuumati wa vanu. ¹²Pini vafikhaga Kumulyango gwa lijiji lelela, umuni mwini afwile akhandi asumwilwe, na yu mwana mwini ali mwene kwa nyina. mwini akhandi mjane, nuumati avawakilishi kihuma kujiji vakhandi bahamo numwene. ¹³Pini wamwagaga, Umtwa wamuhejelelaga kwa luungu lukhome mandu kunyakwe na wamujovela, "Usikhakhohaga". ¹⁴Bahene wahejelaga pamwandi walikhata ilijenesa lini vakhandi vasumulile umuvili, na vala vini vakhandi vasumwile vayima waja "Mudimi nija yima" ¹⁵Mwini afwile wayinukha na wakhala pansu na wayansa kilogola. Bahene Uyesu wamutawula kwa nyina. ¹⁶Bahene uwoga wawamemaga wona. wayendelelaga kimusufya Unguluvi vija "Umukuvamalago mukhome wayinulwa munyesu" nu "nguluvi wavalolela avanu wakwe" ¹⁷Isi ihabari inofu sa Yesu sayenelaga Kuyudea yona na ku mikhoa gona gakholela. ¹⁸Avanafunsi va Yohana wamujovelaga amajowo aga gona. ¹⁹Bahene Uyohana wavashemela vavili va vanafunsi wakwe na kiva filikha kwa Mtwa kija "Owe ndiyo yula mwini iyinsa, au kuna muni uyunji timuhivilile? ²⁰Pini vafikhaga kholela nu Yesu ava waja, " Uyohana umubatisaji watifikha kunyakho kija, 'Owe ndiyo yula mwini iyinsa au kuna yunji timuhivilile?' ²¹Umuda ugo wavaponesaga avanu vinji kihuma ku matamu na malawo, kihuma ku roho inshafu, na vanu avapofu wavapelaga kilolela. ²²Uyesu wajibu na kija kunyanave. "Baada ya kiva mwaluta kwini mwahumilila ambi mukimujovela Uyohana shini washaga na shini mwapulikha. Avanya upofu vipata kilolela na valema vijenda, avanya ukoma vivalaswa, na vini vasipulikha vipulikha, vini vafwile vifululwa na kiva vasima khandi, avapina vijovelwa ihabari inofu. ²³Nu muni mwini asilekha kuniyamini one kwa sababu ya matendo gangu ana barakha". ²⁴Baada ya waja vini vafilikhwa nu Yohana kitina kwini vahuma, Uyesu wayansaga kilogola kwa vanu kihusu Uyohana, "Mwalutaga kunda kilolela nshii, umulansi pini guhegeswa nilipepo? ²⁵lakini mwaluataga kunda kilolela nshii, umuni mwini afwalile unofu? lelela avanu vala vini vifwala amenda ga shifalme na kikhala amaisha ga starehe vali ku nafwasi sa shifalme. ²⁶lakini mwita kunda kilolela nshii, Mukuvamalago? Ndiyo, nilogola kunyenye na saidi mandu kishila umukuvamalago. ²⁷Uyu ndiyo mwini wayandikhwagwa, "Lelela, nikimufilikha umujumbe wangu pamwandi ya meho genyu, mwini akhayandala insila kwa ajili yangu, ²⁸Nilogola kunyenye, ku vala vini vasawagwa nu mudaka, kusina umukhome ngaja uyohana, lakini umuni mwini asili muhimu mandu mwini ambi ikhala nu Nguluvi amahala pini akwali umwene, ambi iva mukhome kishila Uyohana. ²⁹Na vanu wona pini vapulikha aga bahamo na vakunganiya uushuru, vatangasaga kija Unguluvi yu muni Haki. Vakhandi vakwali munyanave vala vini vanatiswagwa kwa ubatiso wa Yohana. ³⁰Lakini amafarisayo na vataalamu va sheriya sa shiyahudi, vini vasikhabatishiwe nu mwene vakhanaga ihekima sa Nguluvi kwa ajili yanave vavene. ³¹Khandi niwesa kivalinganisa ni nshii avanu va shisasi ishi? Vali wuli hasa? ³²Vihwanana na vana vini vinena kulieneo lya sokho, vini vikhala na kishemelana yumo baada ya yunji vija, "Taputa umulusi kwa ajili yenye, na musikhanenile. taombolela na musikhakhohile. ³³Uyohana umubatisaji wayinsaga asikhalile umukhate wala king'wela uujimbi, na mwajovaga "Ana lipepo. ³⁴Umwana wa Muni wayinsawalya na king'wela na mwaja, "Lelela ali mulyanfinda na mugasi, muyine vakunganiya uushuru na vanya sambu! ³⁵Lakini ihekima yamanyikha kija yina haki kwa vanakwe wona. ³⁶Yumo wa mafarisayo wamulombaga Uyesu alute kilya bahamo numwene. Baada ya Yesu kihuluta kukhaya ya mfarisayo, wayegamaga ku mesa ili alye. ³⁷Lelela kukhandi nu mudala yumo ku jiji ilyo mwini akhandi ni sambu. Wamanyaga kija akhandi ikhala kwa mfarisayo, waletaga insupa ya mafuta. Wayimaga munyuma yakwekholela na magulu gwakwe kwa manyosi. ³⁸Na wayansaga kidodovesa amagulu gwakwe kwa

manyosi, na kugafuta kwa nyele sa kumtwe gwakwe, akimubusu amagulu gakwe na kugapakha amafuta.³⁹ Nu yula umfarisayo mwini akhandi amulalishe Uyesu pini walwagaga ndeno, wahivaga yumwene waja, "Nda uyu umunu wa ave mukuvamalago, nda wamanya uyu yu nani na aina nshii ya mudala mwini wamukhata, kija yu munya sambu." ⁴⁰Uyesu wajibu na kimujovela, "Simoni nina shinu sha kukujovela. "Waja" "Shilogola tu mwalimu!"⁴¹Uyesu waja "Kukhandi na vadaiwa vavili kwa mukhopesaji yumo. Yumo akhandi idayiwa dinari mia tano nu wa uvili idayiwa dinari hamsini. ⁴²Na pini vakhandi vasina ihela ya kimuhomba wawasamehaga wona. Ino yu nani ambu akimudobokha mandu? ⁴³Usimoni wamujibu na kija, "Nihiva mwini wasamehewa mandu." Uyesu wamujovela, "Wahiga kwa unofu."⁴⁴Uyesu wamusetushila umudala na kija kwa kwa Simoni, "Ukimwaga uyu umudala. Nahuluta Kunyumba yakho. Usanipela amalenga kwa ajili ya magulu gangu, lakini uyu, kwa manyosi gakwe, wadodovesa amagulu gangu na kugapuguta kwa nyele sakwe. ⁴⁵Usanibusu, lakini umwene, kihuma pini wahuluta muno asalekha kunibusu amagulu gangu. ⁴⁶Usagapakha amagulu gangu amafuta, lakini wanipakha amagulu gangu kwa mafuta. ⁴⁷Kwa lujowo ulu, nikikujovela kija akhandi ni sambu nyinji na wasamehewa mandu, na kahnji wadobokhaga mandu. Lakini mwini wasamehewa kidogo, idobokhaga kidogo tu."⁴⁸Bahene wamujovela umudala, "Isambu sakho sasamehewa" ⁴⁹Vala vini vakhala pamesa bahamo numwene vayansaga kilogonsaniya vene kwa vene, "Uyu yu nani mpakha isamehe isambu? ⁵⁰u Yesu wamujovela mudala, "Ilihuvi lyakho lyakukulusa. Luta kwa amani"

Chapter 8

¹Yawonekhagamuda mufupi panyuma kija Uyesu wayansa kishula ku miji na majiji mbali mabali, ihubiri na kitangasa ihabari inofu sa uufalme wa Nguluvi na vala kumi na mbili valutaga numwene, ²shishila na vadala vamonga vini vakhandi vaponeseke kihuma ku roho inshafu na vatamu mbalimbali. Vakhandi yu Mariamu mwini washemelwagwa Magdalena mwini akhandi ahumisiwe mapepo saba. ³Uyoana mudala wa Kuza nu meneja wa Herode, Ususana, na vadla avanjji vinji, vini vahumyaga imali sanave kwa ajili yanave vavene. ⁴Na baada ya uumati wa vanu kikunagana bahamo, vakhali vakwali na vanu vini vayinsaga kunyakwe nihuma amiji mbalimbali, ilogola na vene kwa kitumila aamafano. ⁵umuvyalaji walutaga kivyala imbeyu, pini akhandi ivyala, imbeyu isinji sagwasaga mwambwa ya nsila sakhanya pansi ya magaulu, ni nyuni sa kushanya salya. ⁶Imbeyu isinji sagwisaga kushanya ya ulongo wa miamba na pini salembaga na kiva imbeyu snini sipolile kwa kiv vakhandi vasina uunyenyekefu. ⁷Imbeyu isinji sagwisaga kumapishi ga minfa, nagene ago amapinshi ga minfa gakulaga bahamo ni sila mbeyu na sagubikhwa. ⁸Lakini imbeyu isinji sagwisaga kuulongo wini wufwaya na sasava amasawo mara mia saidi. "Baada ya Yesu kilogola amajowo aga, watansaga ishauti," Yeyona mwini ana makutu ga kipulikha na apulishe. ⁹Khanji avanafunsi vakwe vamuposaga imaana ya mfano ugo, ¹⁰Uyesu wavajovela, "Mupelilwe uupendeleo wa kimanya isiri sa ufalme wa Nguluvi, lakini avanuvini ambi vifundiswa tu kwa mafano, ili kija 'nda valwaje vasikhalolelaga na nda vapulishe vasikhayelewaga." ¹¹Na iyi ndiyo maana ya mfano ugu. Imbeyu ndiyo liswi lya Nguluvi. ¹²Imbeyu sila sini sagwisaga kumwambwa ya nsila ndiyo vala avanu vini vapulikha iliswi, na panyuma umuvi ushetani akilitola kutali kihuma munumbula, ili kija vasikhayaminigi na kikulusiwa. ¹³Bahene na sila sini sagwisaga kumwamba ni vala avanu vini vipulikha iliswi na kuliposhela kwa ushendefu lakini vassina indela sosona, viyaminu tu kwa muda mufupi, na ishipindi sha majaribu vigwa. ¹⁴Ni mbeyu sila sini sagwililaga ku minfa ni vanu vini vipulikha iliswi, lakini pini viyendelela kikula vikhatwa ni huduma nu utajiri nu unofu wa maisha aga vasisava amatunda. ¹⁵Lakini sila imbeyu sini sagwililaga kiilongo unofu ni vala avanu, vini vali vanyenyekefu ni numbula inofu, baada ya kulipulikha iliswi vakilikhatilila na liva salama na kisava amatunda ga ufumilifu. ¹⁶Ino, kusina hata yumo, mwini ivesaitala na kuigubikha ni bakuli au kuivikha pansi ya shitanda. Badala ya kuivikha kushinara sha tala ili kija shila mwini ihuluta awese kilolela. ¹⁷Kwa kiva kusina shini ambi shikiifiha shini shisikhamanyikha, au shoshona shini shi musiri shini shisingamanyikha nda shili ku mwanga. ¹⁸ino uve makini pini wiva wupulisa. Kwa kiva wini anasho, kunyakwe ambi iyonjelewa, lakini mwini asina ahata hila ishidodo shinianasho ambi shitolwa. ¹⁹Panyuma unyina wakwe Uyesu na vakholo lwakwe vayinsaga kunyakwe vasikhahejelile kwa sababu ya umati wa vanu. ²⁰Na wajovela, "Umama wakho na vakholo lwakho vali kunja visakula kikwaga owe. ²¹Lakini, Uyesu wajibu waja "Umama wangu na vakholo lwangu ni vala vini vakilipulikha iliwi lya Nguluvi na kuliheshimu." ²²Yawonekhaga ulusiku lumu kunsiku sila Uyesu na vanafunsi vakwe watanaga kushipugo, na wavajovela, "Na tilowoshe kumwambwa ya uvili ya ziwa." Vayandala ishipugo shanave. ²³Lakini pini vayansaga kiwukha, Uyesu wagonelela utulo, ni dhoruba ikhali iyinya lipepo, nishipugo shanave shayansaga kimema amalenga na vakhandi ku dhoruba ikhome mandu. ²⁴panyuma avanafunsi vakwe vayinsa kunyakwe na kumudamusa, vija, "Mtwamukhome! Mtwamukhome! tili kholela kifwa!" Wadamula na walikhajila ilipepo na mawimbi ga mumalenga gatulila na kwava nuutulifu. ²⁵Khanji wavajovela, "Ilihuvi lyenyu lil kwii?" Vatala, Vashangalaga, valogonsaniya shila yumo nu muyine," Uyu yu nani, mpakha ikhajila hata ilipepo, na malenga na fikimupulisa? ²⁶Vafikha kunyii ya Gerasini yili yili lubali lwa kunyuma Kugalilaya. ²⁷Uyesu pini wayikhaga na kikhanya kunyii, umunu yumonga kihuma kumjini, watanganaga numwene, nu uyu umunu akhandi ni ngufu sa kunshisi. Kwa muda mwinji akhandi asifwala amenda, na akhandi aikhala Kunyumba, lakini akhandi ikhala kumakaburi. ²⁸Pini wamwagaga Uyesu wakhola kwa shauti, na wagwa pansi pamwandi yakwe. kwa shauti ikhome ija, Nagaha nshii kunyakho, Yesu mwana wa Nguluvi mwini ali kushanya? Nikikulomba, Usikhanitovaga one" ²⁹Uyesu wajovela iroho inshafu imupoel umunu yula, kwa kiva ara nyinji akhetwe. hata nda akhandi apinyilwe amanyoror na kibanza na kivikhwa pansi ya ulisni, wadenyaga ififungo na kiyendewa na mapepo mpakha kunyikha. ³⁰Uyesu wamuposa, "Ilitawa lyakho yuwe nani?" wajibu waja, "Legioni" Kwa kiva amapepo minji gahuluta kunyakwe. ³¹Gayendelelaga kimulomba asikhatijovaga tilute kulilindi. ³²Ilikundi lya Ngubi likhandi lidimwa kushanya ya shidunda, gamulombaga agayitishe gahulute ku iso ingubi. Na wagayitikhaga kigaha ndeno. ³³ino gala amapepo gamupola umunu yula na kihuluta ku sila ingubi, ni lila ilikundi lyasiga ku mwinukho gwa shidunda mpakha kulisiwa na sajuda umo. ³⁴Vala vini vakhandi vidima sila ingubi pini vashagaga shini shapoela, vasiga na vahumya itaarifa pala pamujini na kunja kunyii sini savapilimaga. ³⁵Avanu vini vapulikha ago valutaga kilolela hini sahpololela, na vayinsa kwa Yesu na vamwaga umunu mwini amapepo gakhandi gamupola. akhandi afwele unofu nu munya luhala lyona, akhele kumagulu ga Yesu, na vatilaga. ³⁶Bahene yumo wanave mwini washagaga

shini shapolela wayansaga kivatavilila avansi shini uyu umunu mwini akhandi ilongoswa na mapepo shini waponiswa.³⁷ Avanu wona va kumukhoa gwa Vagerasi na maeneo gini gapilime vamulombaga Uyesu awushe kunyanave kwa kiva vakhandi nu woga mukhome. Na wahulutaga kushipugo ili atine.³⁸ Umunu yula mwini wapolwagwa na mapepo wamulombaga Uyesu kiluta numwene, lakini uyesu wamujovelaga alute na kilogola,³⁹ "Tina kukhaya yakho na uvase gala gona gini Unguluvi wakugahila" Umunu uyu wawukhaga, itangasa pona kunyii yona gala gona gini Uyesu wagasenga kwa ajili yakwe.⁴⁰ Nu Yesu watina, avanu vamukhalibisa, kwa kiva wona vakhandi vakimuhepelesa.⁴¹ Lelela wayinsa umunu yumo mwini ishemelwa yairo yumo kuvalongosaji va sinagogi. Uyairo wagwa pamagulu ga Yesu na kimulomba alute kukhaya yakwe,⁴² kwa kiva akhandi yu mwana muhinja yumo tu, umunya makha kumi nambili, na khandi ku hali ya kifwa. Na pini akhandi iluta, avanu vakhandi vakimubunkha kunyakwe.⁴³ Umudala umunya kipolwa ni danda kwa makha kumi na mbili akhandi pala na watumilaga ihela sona kwa vaganga, lakini kusina mwini wamuponesaga ahata yumo,⁴⁴ wayinsaga munyuma ya yeu na kimukhata ulupembo lwa mwenda gwakwe, na baho kipolwa idanda kwalekha.⁴⁵ Uyesu waja, "Yunani mwani wanikhata?" Pini vakhanaga wona, Upetro waja, Mtwana mukhome, uumati wa vanu vakikubunkha na vakikulongola."⁴⁶ Lakini Uyesu waja, "Umunu yumo wanikhata, kwa kiva namanya ingufu sapola kunyangu."⁴⁷ Umudala pini walwagaga kija asiwesa kifiha shini washigaha, wayansaga kitetema, wagwa pansu pamwandi ya Yesu watangasaga pamwandi ya vanu wona isababu sini samutwala amukhate na ndenela shini waponiswa ghafla.⁴⁸ Bahene waja kunyakwe, "Muhinja, ilihubi lyakho lyakugaha uve musima. Luta kwa Amani."⁴⁹ Pini akhandi iyendelela kilogola, umunu yumo wayinsaga kihuma kunyumba ya mulongosaji wa sinagogi, ija, "Umuhinja wakho wafwa. Usikhamulafyaga umwalimu."⁵⁰ Lakini Uyesu pini wapulikhaga ndeno, wamujibugu, "Usikhatilaga. Yamini tu, na ambi ikuluswa."⁵¹ Bahene pini wahulutaga kukhaya iyo, asikhayitishe umunu yeyona kihuluta bahamo numwene, isipokiva Upetro, Uyohana nu Yakobo, uwihe wakwe muhinja, nu nyina wakwe.⁵² Ino avanu wona vakhandi viombolela na kihumya ishauti kwa ajili yakwe, lakini waja, "Musikhalyovaga, asifwile, lakini agonile tu."⁵³ Lakini vamuhekha kwa kumusala, vayelevaga kija wafwa.⁵⁴ Lakini Umwene, wamukhata umuhinja iliwokho, washemela kwa shauti, ija, "Mwanishe, yima"⁵⁵ inumbula yakwe yamutinila, na wayimaga umuda gugo. Walamulisaga kija, apelwe ishinu shimonga kwa ajili alye.⁵⁶ Avasasi vakwe vashangasagwa, lakini wavajovelaga vasikhamujovelaga umunu shini shikhandi shapolela.

Chapter 9

¹Wavashemelaga vala kumi na mbili bahamo, wavapelaga uuwesio na mamulakha kumapepo gona na kiponesa avatamu. ²Wavafilikha valute kihubiri uufalme wa Nguluvi na kiponesa avatamu. ³Wavajovela, "Musikhatolaga shoshona kwa ajili ya lushulo lwenyu wala nkhwega, wala mkoba, wala mukhate, wala ihela wala musikhatolaga ikansu sivili. ⁴Inyumba yeyona yini ambi mwihuluta, khali umo mpakha pini ambi muwukha amahala apo. ⁵Na kwa vala vini vakivaposhela, pini mukhawukha inyii iyo, yikung'uni amankhundi kumagaulu genyu kwa ushuhuda kushanya yanave". ⁶Vawukhaga na kiluta kishilila kufijiji, vitangasa ihabari inofu na kiponesa avanu shila mahala. ⁷Ino Uherode, mtavala, wapulikhaga gona gini gakhandi gipolela wlavaga mandu, kwa kiva yalogolwagwa na vamonga kija Uyohana mubatisaji wafyukha kihuma kwa vini vafwile, ⁸na vamonga kija Ueliya tyari wapola, na kwa vanji kija yumo wa vakuvamalago va pakhalala wafyukha kihuma kwa vini vafwile khanji. ⁹Uherode wajovaga, "namushinjala Uyohana, lakini uyu yu nani mwini nipulikha ihabari sakwe? Nu Herode wasakulaga insila ya kimwaga Uyesu. ¹⁰Pini vatinaga vala vini vafilikhwa, vamujoyela shila shinu shini vasengaga. Wavatolaga bahamo numwene, walutaga mwene kunyii yini yishemelwa Bethsadia. ¹¹Lakini avanu vapulikhaga kihusu ili vamufwata, na pini wavakhalibisaga, na walogolaga nawo kihusu uufalme wa Nguluvi, na wavaponesaga vala vini wasakulaga kiponesewa. ¹²Ulusiku lwayansaga kisila, na vala kumi na mbili valuta kunyakwe na kija, "Vapalakhaniya avanu kija valute kufijiji fya kholela na kumujini valute kisakula kituya ni shakilya, kwa kiva tili kueneo lya kunyikha." ¹³Lakini wavajovela, 'Omwe vapeli ishinu sha kilya.' Vaja "Tisina saidi ya fisanu fya makhate ni nswii sivili, isipokiva nda taluta na kigula ishakilya kwa ajili ya kusanyikho ili lya vanu." ¹⁴Kukhandi na vagosi ngaja elfu tano pala. Wavajovela avanafunsi vakwe. "Vakhasi pansi ku makhundi ga vanu ngaja hamsini kwa shila shipuga. ¹⁵Ino vagaha ndeno na vanu vakhalala pansi. ¹⁶Watola amakhate gasanu ninswii sivili na walolela kushanya, wafibarikhi, na kufimenyaniya ku fipande, wavapela avanafunsi vakwe ili vafivishe pamwandi ya vanu. ¹⁷Wona valisaga na vaikuta, nifipande fya shakilya na vaikuta, nifipande fya shakilya fini fyasigalaga fyaholwagwa na kimemya ifkhapu kumi na mbili. ¹⁸Niyene yene yavesaga kija, pini akhandi ilomba mwene duguli, avanafunsi vakwe vakhandi bahamo numwene, na wavaposaga waja, "avanu vija one yune nani?" ¹⁹Vajibu, waja, "Yohana Mubatisaji, lakini avanji vija Eliya, na vanji vija yumo wa vakuvamalago wa fipindi fya pakhalala wafyukha khanji. ²⁰Wavajovela, "Lakini omwe mwija one yune nani?" Wajibu Upetro waja, "Kristo kihuma kwa Nguluvi." ²¹Lakini kwa kivalapila, Uyesu wavayelesaga kilekha kumujovela yeyona kihusu ili, ²²waja kija umwana wa Adamu lasima alave kwa majowo minji na kikhanwa na vagosivaha na Makuhani vakhoma na vaandishi, na ambi ibudwa, nulu siku lwa utatu ambi ifyukha. ²³Wavajovela wona, "nda umunu yeyona isakula kunifwata, lasima aikhane yumwene, atole umsalaba gwakwe shila lusiku, na anifwate. ²⁴Yeyona mwini ijesa kigakulusa amaisha gakwe ambi akigayasa, lakini yeyona mwini iyasa amaisha gakwe kwa faida yangu, ambi akigakulusa. ²⁵Wuli ambi shikimufwaya nshii umwanadamu, nda uwupate uwulimwengu wona, lakini ayase au apate ihasara ya nafsi yakwe? ²⁶Yeyona mwini ambi akiniwonela insoni one ni njowo sangu, kunyakwe umwene umwana wa Adamu ambi akimuwonela insoni pini akhava kuutukufu wakwe, nuutukufu wa Baba na vamalaikha avatakhafu. ²⁷Lakini nikivajovela uukweli, kuna vamonga vinyu vini vayimile panu, vasikhajesa imauti mpakha vawaje uufalme wa Nguluvi. ²⁸Yawonekhaga ngaja nsiku nane baada ya Yesu kilogola amajowo aga kija ambi akivatola bahamo numwene Upetro, Uyohana nu, Yakobo, vatansa kushidunda kilomba. ²⁹Na pini akhandi ilomba, uweni wakwe wasetukhaga, na menda gakwe gavesaga mavalafu na ga king'ala. ³⁰Na lelela, vakhandi vakwali vagosi vavili vilogola numwene! Vakhandi Umusa nu Elia, ³¹vawonekhaga ngaja utukufu. Valogolaga kihusu kiwukha kwakwe, ulujowo lwini wahejelelaga kulutimisa Kuyerusalemu. ³²Ino Upetro na vala vini vakhandi bahamo numwene vakhandi kutulo mandu. Lakini pini vadamulaga, vawagaga uutukufu wakwe na vagosi vavili vini vakhandi vayimile bahamo numwene. ³³Yawonekhaga kija, pini vakhandi viwukha kwa Yesu, Upetro wamujoyela, "Mtwi, lunofu kunyesu kikhala panu na yikitipasa titende ifibanda fya vanu vatatu. Titende shimo kwa ajili yakho, shimo kwa ajili ya Musa, ni shimo kwa ajili ya Eliya." Asikhayelewe shini akhandi ilogolela. ³⁴Pini akhandi ilogola ago, lyayinsaga ilifunde na lyavagubikha; na vatilaga pini vawonaga vapilimwe nilifunde. ³⁵Ishauti yapola kulifunde yija, "Uyu yu Mwanangu umubagule. Mupulisi umwene." ³⁶Ishauti pini yasisimaga, Uyesu akhandi mwene duguli. vakhalaga myaa, na kunsiku iso vasikhamujovele lyolyona mu vala vini valwagaga. ³⁷Ulusiku lwin lwafwataga, baada ya kihuma kushidunda, ilikusanyikho likhole lya vanu lyatanganaga numwene. ³⁸Lelela, umugosi kihuma kwa vanu wakholaga kwa shauti, ija, "Mwalimu nikikulamba umulele umwanangu, kwa kiva yumwanangu mwini ali mwene. ³⁹Ukiyaga iroho inshafu yikimukhata, na ilyova, na khanji yikimugaha ayalangane na kihumwa na mata mumolomo. Niyene yikimupola kwa tabu, yikimusababisa amaumifu makhali. ⁴⁰Navalombaga avanafunsi vakho vaidaje. lakini vapotwagwa. ⁴¹Uyesu wajibu waja, "Omwe shisasi shini shisiyadini na shini shiyajile, mpakha

payoli ambi nikhala nomwe na kitolelana nomwe? Muleta umwanakho panu." ⁴²Umudimi pini akhandi iyinsa iroho inshafu yamugwisaga pansi na kimuhegesa kwa fujo. Lakini Uyesu waidagaga yila iroho nshafu, wamuponesaga umudimi, mna kimutawule kwa wihe. ⁴³Wona vashangasagwa nu ukhome wa Nguluvi. Lakini pini vakhandi vishangala wona kwa gona gini gasenjekha, walogola kwa vanafunsi vakwe, ⁴⁴"Amajowo gavakhale mumakutu genyu, kwa kiva Umwana wa Adamu akhawusiwa mumokho ga vanadamu." ⁴⁵Lakini vasikhayelewe imaana ya majowo ago, na gini gafihlwe pameho ganave, ili vasikhayinsaga valiyelewe. Vatilaga kimuposa kihusu iliswi ilyo. ⁴⁶Bahene umugogoro gwayansaga munyanave yili kushanya ya nani nda wava mukhome. ⁴⁷Lakini Uyesu pini wamanyaga vakhandi viposaniya munumbula sanave, wamutolaga umwana umunang'ana, na kumuvikha kulubali lwakwe, ⁴⁸na waja, "nda umunu yeyona amuposhele umwana munang'ana ngaja uyu kwa litawa lyangu, akiniposhela na yune, na mwini ambi akiniposhela one, wamuposhela wo pe mwini wanifikha, kwa kiva mwini munang'ana kunyenyu wona ndiyo mwini mukhome" ⁴⁹Uyohana wajibu waja, "Mtwaw, tamwagaga umunu idaga amapepo kwa litawa lyakho na tamukhanaga, kwa kiva asifwatana nose." ⁵⁰Lakini Uyesu wavajovela, "Musikhamusivilaga, kwa kiva mwini asili shinyume nomwe ni wa kunyenyu" ⁵¹Yapolelaga kija, kilingana ni nsiku shini sikhandi sihejelile insiku sakwe sa kiluta kushanya, kwa ukhangafu walelelaga uweni wakwe Kuyerusalemu. ⁵²Wafilikha avajumbe pamwadi yakwe, navene valuta na kihuluta kushijiji sha Vasamaria ili vamuyandalile isehemu. ⁵³Lakini avanu uko vasikhamuposhelile, kwa kiva akhandi ilelela uweni wakwe Kuyerusalemu. ⁵⁴Avanafunsi vakwe Uyakobo nu Yohana pini valyagaga ili, waja, "Mtwaw wusakula tishemele umoto guyishe pansi kihuma kushanya guvanyanye?" ⁵⁵Lakini wavasetushilaga wavakhana. ⁵⁶Bahene valutaga ishijiji ishinji. ⁵⁷Pini vakhandi viluta ku nsila yanave, umunu yumo wavajovela, "Ambi nikikufwata popona pini wiluta." ⁵⁸Uyesu wammujovela, "Imbweha sa mumalindi, inyuni sa kushanya sina fiwaniso, lakini umwana wa Adamu asina pa kulambalisisa umutwe gwakwe." ⁵⁹Bahene wammujovela umunu uyunji, "Nifwata." Lakini umwene waja, "Mtwaw, niyitikha tangusine nilute nimusile ubaba wangu," ⁶⁰Lakini umwene wavajovela, "Valeshi vini vafwile vavasile vini vafwile vayanave, lakini owe luta utangae uufalme wa Nguluvi shila mahala." ⁶¹Khanji umunu uyunji waja. "ambi Nikikufwata, Mtwaw, lakini niyitikha tangusina nivahwese vini vali kukhaya yangu." ⁶²Lakini Uyesu wammujovela kusina umunu, mwini iponya iliwokho lyakwe kilima na kilolela munyuma mwini ambi ifwaya kwa ufalme wa Nguluvi."

Chapter 10

¹Baada ya majowo ago, Umtwa wahagulamsabini avansi, na kivaflilikha vavili vavili vamulongole ku shila mji ni lieneo lini isakula kiluta. ²Wavajovela, "Amafuno gali minji, lakini avasenga nsengo vadodo. Ino basi mulombi Umtwa wa mavuno, ili kija afilishe nyangu avasenga nsengo ku mavuno gakwe. ³Luti kunyii. Leleli, nikivaflilikha ngaja kholo pakhati ya mbwa sa mumahakha. ⁴Musikhasumulaga umufukho gwa hela, wala amabegi ga vashulaji, wala ndatu, wala musikhamuhunzilaga yeyona munsila. ⁵Ku khaya yeyona yini ambi muhuluta, tangusina jovi, 'Iamani yiva ku nyumba iyi.' ⁶nda umunu wa amani akwali pala, iamani yenyu ambi yiigala kushanya yakwe, lakini nda akusina, ambi yitina kunyenye. ⁷Sigali ku nyumba iyo, mulye na kigw'ela shini ambi mukishihumya, kwa kiva umuenga nengo ifwaywa umusahahara gwakwe. Musikhahamaga kihuma inyumba iyi kiluta iyniji. ⁸Inyii yeyona yini mwihuluta, na ambi vakivaposhela, lisaji shohona hini ambi shivikhwa pamwandi yenyu, ⁹na ponesaji avatamu vini vakwali umo. Logoli kunyanave, "Uufalme wa Nguluvi wayinsa kholela yenyu" ¹⁰Lakini kunyii yeyona yini ambi mwihuluta, na veleshe kivaposhela, luti kunja ku barabara na mje, ¹¹Hata linkhundi kunyii yenyu lini linata mumagulu gesu tikilikung'una sidi yenyu! Lakini manyi ili, Uufalme wa Nguluvi uli kholela, ¹²Nikivajovela kija uluiku lwa uhigo ambi yiva usitahimilifu mandu kwa Sodoma kishila unyii iyo. ¹³Ole kunyakho korazini, Ole wakho bethsaida! nda nsengo khome ini sasenjekha mukhati yakho nda sasenjekha Kutiro na Kusidoni, Nda vatubu muda sana, nda vakhala mukhati ya menda ga magunia na mafulikho. ¹⁴Lakini ambi yiva ufumilifu mandu ulusiku lwa uhigo kwa Tiro ni Sidoni kishila omwe. ¹⁵Owe Kapernaumu, Wuhiva ambi wuyinulwa mpakha kushanya? Hapana, ambi wuyiwa pansi mpakha kusimu ¹⁶Mwini ambi akivapulisa omwe akinipulisa one, na yeyona mwini ambi akivakhana akinikhana one, na yeyona mwini akinikhana one akimukhana mwini wanifikha" ¹⁷Vala sabini vatinaga kwa ushendefu, vija, "Mtwā, hata amapepo gakikupulisa kishilila ilitawa lyakho." ¹⁸Uyesu wavajovela, "Namwagaga Ushetani igwa kihuma kushanya ngaja radi. ¹⁹Lelela, navapela amamulakha ya kikhanya injikha ni njee, ni ngufu sona sa adui, na kusina shoshona kwa nsila yeyona shini ambi shikivatesa. ²⁰Hata ndeno musikhashendevaga tu ku ili, kija iroho sikivapulisa, lakini shendevi mandu kija amatawa genyu gayandishwe kushanya." ²¹Ku muda gugula washendevaga mandu kishilila Uroho Mtakatifu, na kija, "Nikikusufya owe, Baba, Umtwa wa mbingu ni nyii, kwa kiva wagafiha amajowo aga kihuma kwa vanya hekima nuluhala, na kugafwata kwa vini vasifundiswe, ngaja vana vanang'ana. Ndio, Baba, kwa kiva yanojelaga pameho gakho." ²²"Shila shinu shatawulwa kunyangu nu Baba wangu, na kusina mwini amenye Umwana yu nani ila Ubaba, na kusina mwini amaenye Ubaba yu nani ila Umwana, na yeyona mwini Umwana asidobokha kuigubutula kunyakwe." ²³Wavasetushila avanafunsi, walogola pini vali vene, "Vana barakha vini vakigaga aga gini omwe mukigaga. ²⁴Nikivajovela omwe, kija avakuvamalago vinji na vafalme vadobokhaga kigaga amajowo gini mukigaga, na vasikhagajile, na kipulikha pulikha gini mukigapulikha, na vasikhagapulishe." ²⁵Lelela, umwalimu yumonga wa sheriya ya Shiyahudi wayimaga na kimujesa, ija, "Mwalimu, nigahe wuli niuhale uusima wa shiluta?" ²⁶Uyesu wamujovela, "Yiyandishwe wuli kusheriya? Ukiyikha wuli?" ²⁷Wajibu waja, ""Ambi ukimudobokha Umtwa Unguluvi wakho kwa numbula yakho yona, kwa roho yakho yona, kwa ngufu sakho sona, na kwa luhala lwakho lona, nu jirani wakho ngaja nafsi yakho yuwe." ²⁸Uyesu waja, "Wanijibu unofu. Gaha ndeni na ambi wikhala." ²⁹Lakini umwalimu, wadobokhaga kiivasisa ihaki yumwene, Wamujovela Uyesu, "Nu jirani wangu yu nani?" ³⁰Uyesu wamujibu waja, "Umunu yumonga akhandi iyikha kihuma Kuyerusalemu kiluta Kuyeriko. Wagwililaga pakhati ya vapokhaji, vamupokhaga imali yakwe, na vamutova na kimulekha kholela ya kifwa." ³¹Kwa bahati ukuhani yumonga akhandi iyikha ku nsila yiyo, pini wamwagaga washilaga ulubali lunji. ³²Shisho Numulawi wope, pini wafikhaga amahala pala na kimwaga, washila ulubali ulunji. ³³Lakini Umusamaria yumo, pini akhandi ishula, washilaga apala pini akhandi umunu uyo. pini wamwagaga, wakhatwagwa nulusungu. ³⁴Wamuhejelela na kimupinya amalonda, wakunula amafuta ga divai kushanya yakwe Wamutansaga kushanya ya munyama wakwe, na kimutwala kunyumba ya vahensa na kimuhudumila. ³⁵Ulusiku lwini lwafwataga watolaga idinari sivili, na wamupela umumilikhi wa nyumba ya vahensa na wamujovela, "Muhudumila na shoshona ishinji shini ambi wutumila, ambi nikikuhomba pini ambi nitina." ³⁶Ali kwi ku ava vatatu, wihiva, akhandi jirani kunyakwe umwene mwini wagwililaga pakhati ya vapokhaji?" ³⁷Umwalimu wajovaga, "Yula mwini wawonensaga ulusungu kunyakwe." Uyesu wamujovela, "Luta na ugahe shisho" ³⁸Ino pini vakhandi vishula, vahulutaga ku shijiji shimonga, nu mudala yumo ilitawa lyakwe Martha pini wamukhalibisaga kukhaya yakwe. ³⁹Akhandi nu dada mwini akhandi ishemelwa Mariamu, mwini wakhalaga pamagulu ga Mtwā na kipulisa iliswi lyakwe. ⁴⁰Lakini Umartha waipelaga insengo nyinji sa kiyandala amalyo. Walutaga kwa Yesu, na waja, "Mtwā, usihiva kija udada wangu wanilekha nihudumayune duguli? Ino basi mujoveli anitanje." ⁴¹Lakini Umtwa wamujibu na kimujovela,

"Martha, Martha, wilava ku majowo minji, ⁴²lakini shinu shimo sha muhimu. Umariamumu wahagula shini shinofu, shini ambi shisiwusiwa kihuma kunyakwe."

Chapter 11

¹Yawonekhaga pini Uyesu akhandi ilomba amahala pamonga, yumo wa mwanafunsi wakwe wamujovelaga, "Mtwā, tifundisa ose kilomba ngaja Uyohana shini wafundisaga avanafunsi vakwe".²Uyesu wamujovela, pini Musali, jova, "Wiheesu, litawa lyakho livalaswe. Uufalme wakho wuyinsa."³Utupela umukhate gwesu gwa shila lusiku. ⁴Utisamehe amakhosa gesu, ngaja ose shini tikivasamehe wona vini vakitikhosela. Usikhatilongosaga mumajaribu."⁵Uyesu wamujovela, "Yu nani kunyenyu angava nu rafiki, mwini iva akimulutila pashilo, na kimujovela, muya niyasimya amakhate gatatu. ⁶Kwa kiva kuna muyangu wayinsa isalisi ahumile kulushulo, nayune nisina sha kimuyandalila." ⁷Na yula mwini ali mukhati wamujibu, usikhanilafyaga, Umulyango tayari gwadindwa, na vanangu. Nisiwesa kidamukha na kukupela owe amakhate. ⁸Nikivajovela, japo asilamukha na kukupela amakhate ngaja umuyine, kwa sababu ya kiyendelela kimuhodesa bila nsoni, ambi idamukha na kukupela ifipande finji fya makhate kilingana na mahitaji gakho.⁹Nayune nikivajovela, Lombi, nayumwe ambi mupelwa; sakuli, nemwe ambi mwipata, hodesi nayumwe ambi mudindulilwa. ¹⁰Kwa kiva shila munu mwini ilomba ambi iposhela, na shila munu mwini isakula ambi ipata, na shila munu mwini ihodesa, umulyango ambi gudindulwa kunyakwe. ¹¹Nu baba mushi munyenyu, umwanakwe nda amulombe inswii akimupela injikha badala yakwe? ¹²Au nda alombe ilinkhankha akimupela injee badala yakwe? ¹³Ino, nda omwe vini muli vavi mumenye kivapela avana venyu isawadi inofu, wuli yisili mandu kwa Wihenye wenyu wa kushanya kija asivapele Uroho Mtakhatifu avo vini vakimulomba?"¹⁴Panyuma, Uyesu wa akilidaga ilipepo, nu munu umunya lipapo akhandi bubu, Pini ilipepo lyamupolaga, umunu uyo wawesaga kilogola. Avanu vashangala mandu. ¹⁵Lakini avanu vanji vaja, uyu iwusa amapepo kwa Beelzebul, mukhome wa mapepo ¹⁶Avanji vashangalaga na kimusakula avawonense iishara kihuma kushanya. ¹⁷Lakini Uyesu wagamanyaga amahiva ganave na kivajovela, "Shila uufalme wini ambi wibagukhana ambi yiva pini wiva, ni nyumba yini yagavanyishe ambi yigwa." ¹⁸Nda Ushetani ambi iva wagavanyikha, uufalme wakwe ambi wiyima wuli? Kwa kiva mwija nihumya amapepo kwa Belzebuli ¹⁹Nda one nihumya amapepo kwa Belzebuli, wuli avayenyu vihumya amapepo kwa nsila nshii? Kwa sababu iyi, avene ambi vakivahiga omwe. ²⁰Lakini, nda nihumya amapepo kwa ludole lwa Nguluvi, basi uufalme wa Nguluvi wavayinsila. ²¹Umunu umunya ngufu mwini ana silaha nda alinde inyumba yakwe, ifinu fyakwe ambi fiva salama. ²²Lakini nda afamilwe nu munu umunya ngufu kimushila, Yula umunu umunya ngufu ambi akimupokha isilaha sakwe, na kusitola imali sakwe sona. ²³Umwene mwini asini none ali shinyume none, numwene mwini asikunganiya none ipalakhaniya. ²⁴Ilipapo ilihafu pini likimupola umunu, liluta na kiakula amahala pinipaina malenga ili lituyie. Pini akhava wakhosela, lija, "ambi nitina kwini nahuma. ²⁵Nda litine na kiyaga ikhaya yifyajilwe na yikhele unofu. ²⁶Bahene liluta na kiakula amapepo saba gini mavi kisila iliyene lilyene na kigaleta gakhale amahala pala. Ni hali ya munu uyo yiva mbii kishila shini akhandi pamwaandi." ²⁷Yawonekhaga kija pini akhandi ilogola amajowo ago, umudala yumonga watansaga ishauti yakwe kishila wona ku mukhutano gwa vanu na kija "Una barakha uutumbo winiwakusava na mavele gini gakuyonsa" ²⁸Lakini umwene waja, vana barakha vala vini vipulikha iliswi lya Nguluvi na kulitunsa. ²⁹Pini uumati wa vanu vikungana na kiyonjelela, Uyesu wayansa kilogola "Ishisasi ishi ni shisasi sha uvi. hisakula iishara, na kusina iishara yini vakhapelwa zaidi ya yila iishara ya Yona. ³⁰Kwa kiva nda Uyona shini akhandi ishara kwa vanu va Kuninawi, shisho nu Mwana wa Adamu shini akhava ishara kwa shisasi ishi" ³¹Umalikia va Kusini ambi iyima ulusiku lwa uhigo na vanu va shisasi ishi na kivahida avene, kwa kiva umwene wahumaga kumwisho gwa nyii ili ayinse kipulisa ihekima sa olomoni, na panu akwali mwini mukhome kishila Usolomoni. ³²Avanu va Kuninawi vakhayima kuuhigo bahamo na vanu va shisasi ishi ulusiku lwa uhigi vakhahigwa, kwa kiva avene vatubugu kwa mahubiri ga Yona, na lelela, panu akwali mwini mukhome kishila Uyona. ³³Kusina Umunu yeyona, mwini ivesa itala na kuivikha isehemu ya pansi iyinya nshisi yini yisiwonekha au pansi ya shikhapu, ila ivesa na kuivikha pashanya ya shinu ili shila munu mwini ihuluta awese kigwaga umwanga. ³⁴Iliho lyakho ni tala ya muvili. Iliho lyakho nda live linofu basi umuvili gwakho gonaambi gwiva kumwanga. Lakini iliho lyakho nda live livi basi umuvili gwakho gona ambi gwiva kunshisi. ³⁵Ino, muve meho ili umwanga gwini guli mukhati yenyu gusikhaponywagwa inshisi. ³⁶Ino basi, nda umuvili gwakho gona guli ku mwanga, kusina isehemu yini yili kunshisi, basi umuvili gwakho ambi gwaiva sawa ni tala yini yivekha na kihumya umwanga kunyenyu." ³⁷Pini wamalaga kilogola, Umufarisayo wamulalikhaga ate kilya ishakilya kukhaya yakwe, numwene Uyesu wahuluta mukhati na kiva bahamo navene. ³⁸Na Mafarisayo vashangalaga kwa shini asikhainawile tangusina khabla ya shakilya sha palulandi. ³⁹Lakini Umtwa wamujovela, "Omwe Mafarisayo mwiyoza kunja ya fikhombe fya bakuli, lakini mukhati yenyu mumemile imbungulu nu uuofu. ⁴⁰Omwe vanu vini musina luhala, Wuli umwene mwiniwawumbaga kunja asikhawumbile na mukhati mope? ⁴¹Vapeli avapina gini gali mukhati, na majowo gona ambi giva manofu kunyenyu. ⁴²Lakini ole wenyu Mafarisayo, kwa kiva mwihumya isadakha ya mnana nu

mushisha kwa shila aina ya mboga ya bustani. Lakini mwalekha amambo ga haki na kumudobokha Unguluvi. Lunofu mandu kisenga gini ga haki na kimudobokha Unguluvi, bila kilekha kisenga na ago aganji gope.⁴³ Ole wenyu Mafarisayo, kwa kiva mudobokha kikhala ifitengo fya kumwandi ku sinagogi na kihunjilwa kwa salamu sa lishima kusokho.⁴⁴ Ole wenyu, kwa kiva muhwanana na makhaburi gini gasina ialama yini avanu vijenda kushanya yakwe bila kiyelewa."⁴⁵ Umwalimu yumo wa sheriya sa Shiyahudi wamujibu na kimujovela, "Mwalimu, shini wilogola shikitikhalaga nayuse."⁴⁶ Uyesu waja, "Ole wenyu, avaalimu va sheriya! kwa kiva mukivapela avanu amasigo amasito gini vasiwesa kusumula, lakini omwe musipyasa amasigo ago hata kwa ndole yenyu yimo."⁴⁷ Ole wenyu, kwa kiva musenga na kivikha ikumbukumbu ku makhaburi ga vakuvamalago' vini vadudwagwa na mababu venyu.⁴⁸ Ino nemwe mushuhudila na kiyitikhana ni nsengo sini vasiengaga avababu venyu, kwa kiva hakika vavabudaga avakuvamalago vini musenga ikumbukumbu ku makhaburi ganave.⁴⁹ Kwa sababu iyo khanji, ihekima ya Nguluvi yija, "Ambi nikivalajisisa avakuvamalago na vanandeje navene ambi vakivalafya na kivabuda avamonga vanave."⁵⁰ Ishisasi ishi ambi shiwajibikha kwa danda ya vakuvamalago kihuma kiyansa kwa dunia,⁵¹ Kihuma idanda ya Abeli mpakha idanda ya Zakaria, mwini akhandi pakhati ya masabahu na patakhatifu. Ndiyo, nikivajovela omwe, ishisasi ishi ambi shiwajibikha.⁵² Ole wenyu valimu wa sheriya sa Shiyahudi, kwa kiva mwatola ifungulo sa luhala; omwe yumwe musihuluta, na vala vini visakula kihuluta mukivasivila."⁵³ Baada ya Yesu kiwukha pala, Avaandishi na Mafarisayo vamukhanaga na kibishaniya numwene numwene kihusu amajowo minji.⁵⁴ Vijesa kimupita kwa majowo gakwe.

Chapter 12

¹Kwa muda ugo, amaelfu minji ga vanu vatanganaga bahamo, mpakha kiyansa kikhanyana, wayansaga kilogola na vanafunsi vakwe tangusina, "Khali kutali na malogolu ga Mafarisayo ini ga udehi!"²Na pakhandi kusina ni siri yini yiifihile yini yisikhagubutulwe, wala lujowo lwini lufihilwe lwini lusikhamanyishe. ³Na lyolyona lini mukililogola ku nshisi, ambi lipuliswa ku mwanga. Na gogona gini ambi mukigalogola kwa makutu mukhati ya fyumba fyenyu fya mukhati fibi fidindilwe ambi gitangaswa kusahanya ya nyumba.⁴Nikivajovela vayangu, musikhavatilaga vala vini vibuda umuvili na bahene viva vasina ishinu shinji sha kushigaha, ⁵Lakini ambi nikivajovela mwini ambi mukimutula. Mutili yula mwini baada ya kiva wabuda, ana mamulakha ga kitaga kujehanamu. Ndiyo, nikivajovela omwe, mutili uyo.⁶Wuli ishomoro sisanu sisiguswa kwa sarafu sivili? hata ndeno kusina hata yumo mwini ambi isamwa pamwandi ya Nguluvi. ⁷Lakini mumanye kija, inyele sa matwe genyu sivasiwe. Musikhatilaga. Omwe muna thamani khome kishila ishomoro nyinji.⁸Nikivajovela, yeyona mwini ambi akiniyitikha One pamwandi ya vanu, Umwana wa Adamu ambi akimuyitikha pamwandi sa malaikha va Nguluvi. ⁹Lakini yeyona mwini ambi akinikhana pamwandi ya vanu nayumwene ambi nikhanwa pamwandi ya Malaikha va Nguluvi. ¹⁰Yeyona mwini ambi ilogola lujowo luvi kimuhusu Umwana wa Adamu, ambi isamehewa, lakini yeyona mwini ambi akimukufuru Uroho Mtakhatifu, asikhasamehewa.¹¹Pini vakhavatwala pamwandi ya vakhome va masinagogi, avatavala, na avanya mamulakha, musikhatilaga kihusu shini ambi mulogola kwa kuitetela au shishi shini ambi mulogola, ¹²kwa kiva Uroho Mtakhatifu ambi akivafundisa inamna shini ambi muligola kwa muda ugo. ¹³Umunu yumo ku vala avanu wamujovela, "Mwalimu, mujovela ukholo lwangu anigavile isehemu ya kihala one." ¹⁴Uyesu wamujibu, yu nani mwini wanivikha kiva mulamulaji na mpatanisaji kunyenyu? ¹⁵Bahene wavajovela, Muikwewuse ni shila aina ya mbungulu, kwa kiva uusima wa munu wukusina ku winji wa finu fini anafyo. ¹⁶Uyesu wavajovela umufano, waja, Umugunda gwa munu yumonga tajiri gwayansaga kisava mandu, ¹⁷na waiposaga mukhati yakwe, ija, ambi nigaha wuli kwa kiva nisina isehemu ya kivikha amasawo gangu? ¹⁸Waja, ambi nigaha ndeni. Amba nibomola ifihenje fyangu ifinang'ana na kisenga ishikhome, na kugavikha amasawo gangu gona ni finu ifinji. ¹⁹Amba nikijovela inafsi yangu, "Nafsi, waivishila iakiba ya finu finji kwa makha minji. Tuya, uleye, ung'wele na kisitarehe." ²⁰Lakini Unguluvi wamujovela, owe munu muyasu, ishilo sha neng'ana visakula inumbula kihuma kunyakho, ni finu fyona fini wafiyandala ambi fiva fya nshii? ²¹Ndiyo shini yikhava kwa shila munu mwini akiivishila imali na sio kuiyandala kwa ajili ya Mtwi. ²²Uyesu wavajovela vanafunsi vakwe, Ino musikhavivaga kihusu amaisha genyu__ kija ambi mwilya shishi au kihusu amavili genyu __ kija ambi mwifwala nshii ²³Kwa kiva amaisha ni saidi ya shakilya, numuvili ni saidi ya menda. ²⁴Leleli inyuni sa kushanya, sisilima wala sisikungula. Sisina ishumba wala ishienje sha kivishila, lakini Uwiheenyu wenyu akisilisa. Omwe musili bora mandu kishila nyuni! ²⁵Ali kwii kunyenyu mwini ambi akiilafya ambi iwesa kiyenjelesa idhiraa yimo kumaisha gakwe? ²⁶Nda ino musiweza kisenga ishinu shinang'ana shini shipefu kwa nshii ino kilavila ago aganzi? ²⁷Leleli amaua - shini gikula. Gasisenga insengo wala gasikiipota. Lakini nikivajovela, hata Usulemani kuutukhufu wakwe wona asikhavishilwe ku gamo ya aga, ²⁸Nda Unguluvi akigafwasa unofu amasole ga mumukhoga, gini ineng'uni gakwali, na pamulawu gitagwa ku moto. Wuli yisili mandu ambi akivafwa? omwe avanya lihuvi lidodo! ²⁹Musikhalavilaga kihusu kija ambi mwilya nshii au ambi mung'weka nshii, wala musikhavesaga nu woga. ³⁰Kwa kiva Amataifa gona ga dunia gilavila amajowo ago. Nu wihenye wenyu amenye kija musakula ago. ³¹Lakini sakuli uufalme wakwe tangusina, na ago ganji ambi muyenjeleswa, ³²musikhatilaga, omwe vanu vadodo, kwa kiva Uwiheenyu wenyu ishendevela kivapela omwe uwo uufalme. ³³Gusi imali senyu na muvapele avapina, muitendele amafukho gini gasisila__ iakiba ya kusanya yini yisisila, isehemu yini avahiji vasikhahejela wala inondo yisiwesa kinanjikha. ³⁴Kwa kiva pini pana akiba yakho, bahene nainumbula yakho pini ambi yiva. ³⁵Amenda genyu amatali gave gapinyilwe umukhanda, ni tala senyu sihakikiswe kiva siyendelela kivikha, ³⁶na muve ngaja vanu vini vikimuhivilila Umtwa wanave kihuma ku sherehe ya harusi, ili kija nda ayinse na kihodesa, vawese kimudindulila umlyango nyangu. ³⁷Vana barakha vala avatumishi, vini Umtwa ambi akivaga vali meho. Kweli ambi ihwida amenda gakwe kwa mukhanda, bahene ambi akivakhasa pansa ya shakilya, na bahene kivahudumila. ³⁸Nda Umtwa ambi iyinsa kwa samu ya uvili ya ulinsi wa pashilo, au hata iamu ya utatu ya ulinsi, na kivaga vali tayari, imba yiva bora kunyanave avo avatumishi. ³⁹Saidi ya ago, mumanye ili, nda umunya nyumba wa amanye ilisala lini umuhiji iyinsa, nda asayitikha asayitikha inyumba yakwe yidenywe. ⁴⁰Muve tayari nemwe kwa kiva musimenye luhavi lushi umwana wa Adamu ambi itina. ⁴¹Upetro waja, "Mtwi, ukitijovela ose yuse aga amafano, au ukimujovela shila munu? ⁴²Umtwa wamujovela, "Yu nani umwanandeje mwaminifu au umunya lishima mwini umtwa wakwe ambi akimuvikha kushanya ya vatumishi avanji, ili avapele ishakilya shanave kwa muda mwafaka? ⁴³Ana barakha umutumishi yula, mwini umtwa wakwe ambi iyinsa amutanganise isenga gala gini alajiswe. ⁴⁴Kweli

nikivajovela omwe kija ambi ivikhwakushanya ya mali yakwe yona.⁴⁵ Lakini Umutumishi yula nda aje munumbula yakwe, "umtwa wangu ishelewa kitina; bahene ayanse kivatova vala avatumishi va hidimi na va shidala, bahene wayansa kilya, king'wa na kigala,⁴⁶ umtwa wakwe yula umwanandeje ambi iyinsa kulusiku lwini asihivilile nili sala lini asilimenye, nayumwene ambi akimutema fipande fipande na kimuvikha isehemu bahamo na vini vakhandi vasili vaaminifu"⁴⁷ Umutumishi mwini amenye amapensi ga mtwa wakwe, nayumwene asikhaiyandalile wala asikhasenjile sawa sawa nu ugani wakwe, ambi itowa inkwegu nyinji.⁴⁸ Lakini umutumishi mwini asimenye uugani wa mtwa wakwe, lakini wasenga gini gifwaya iasabu, ambi itowa inkwegu ndodo. Kwa kiva umwene mwini apelilwe finji, finji idayiwa kihuma kunyakwe, numwene mwini iyaminiwa kwa finji, kunyakwe ambi fidayiwa finji mandu.⁴⁹ Nayinsa kivesa umoto kudunia, na nidobokha guve tayari guvesiwe,⁵⁰ Lakini nina ubatiso wini ambi nibatiswa, na nina huzuni mpakha pini ambi gukhamilikha!⁵¹ Wuli muhiva kija nayinsa kileta iamani panyii? Hapana, Nikivajovela, badala yakwe naleta kibagukhana.⁵² Kihuma ialisi na kiyendelela ambi kwiva na vanu vasanu ku nyumba yimo vabagukhene, na vatatu ambi viva shinyume na vavili, na vavili ambi viva shinyume na vatatu.⁵³ Amba vibagukhana, ubaba ambi iva shinyume nu mwanakwe, nu mwanakwe ambi iva shinyume nu wihe, Umama ambi iva shinyume nu muhinja, numuhinja ambi iva shinyume nu nyina, umama mkwe ambi iva iva shinyume nu mukho wakwe nayumwene umukho ambi iva shinyume nu mama mkwe wakwe.⁵⁴ Uyesu akhandi akivajovela avanu wope, "Pini ambi mukigaga amafunde gipolela kunena, mwija uluhavi lwa nonya luli kholela; na ndiyo shini yiva,⁵⁵ Nilipepo lya kusini nda likutushe, mwija, Amba kiva ni joto likhali, na ndiyo shini yiva.⁵⁶ Omwe vamyansi, muwesa kitafsiri umuwonekhano gwa nyii ni anga, lakini lwiva wuli musiwesa kitafsiri uluhavi lwini lukwali?⁵⁷ Kwanshii shila yumo wenyu asikhapambanulaga lini lili linofu kunyakwe kulisengapini bado ana nafwasi ya kigaha ndeno?⁵⁸ Kwa kiva nda mulute numusitakha wakho pamwandi ya muhigaji, khasani kipatana nu musitakha wakho pini bado muli munsila asikhajelaga kukutwala kwa muhigaji, nu hakimku akutwale kwa ofisa, nu ofisa akutaje kugelesa.⁵⁹ Nikikujovela, usikhapola huko mpakha pini ambi wihomba isenti ya mwisho.

Chapter 13

¹Kwa muda gugo, kukhandi na vanu vamonga vini vamujovalaga kihusu Avagalilaya vini Upilato wavabudaga na kihansa idanda yanave ni sadakha sanave. ²Uyesu wayibu na kuvajovela, "Wuli mwihiva kija Avagalilaya avao vakhandi ni sambu kishila Avagalilaya avansi wona ndiyo maana mwapatwa na mavi ago? ³Hapana, nikivajovela, lakini nda muleshe kitubu, nemwe ambi mwifwa shisho." ⁴Au avanu vala kumi na nane ku Siloamu vini umunara gwagwisaga na kivabuda, muhiva avene vakhandi vana sambu mandu kishila avanu avansi Kuyerusalemu? ⁵Hapana, one nija, lakini nda muleshe kitubu, omwe wona nemwe ambi mwifwa. ⁶Uyesu wavajovela umufano ugu, "Umunu yumo akhandi nu mtini guvyalilwe kumugunda gwakwe na walutaga kisakula amatunda kushanya yakwe lakini asikhatipile. ⁷Wamujovala mwini itunsa ibustani, "Lelela, kwa makha gatatu nayinsga n akijesa kisakula amatunda kumupishi ugu lakini nisikhatipile. Gudumula. Kwa kiva wuleta uunangaji kunyii? ⁸Umutunsa bustani wajibu wja, 'gulekha umwakha gwanu ili nigukhasilile na kivikha imbolea kunyakwe. ⁹Nda usave amatunda umwakha gwini guyinsa, unofu; lakini nda gusikhasava, gudumula!" ¹⁰Ino Uyesu akhandi ifundia ku limo lya Masinagogi umuda gwa Sabato. ¹¹Lelela, akhandi akwali umama yumo mwini kwa makha kumi na nane akhandi niroho inshafu ya ubofu, numwene akhandi agondeme na asina uuweso khabisa wa kuyima. ¹²Uyesu pini wamwagga, wamushemelaga, wamujovala, "Mama, wavikhwa huru kihuma kuubofu wakho." ¹³Wavikha amokho gakwe kushanya yakwe, na baho umuvili gwakwe gwagolokha na wamutukusa Unguluvi. ¹⁴Lakini umukhome wa sinagogi wakhalalaga kwa kiva Uyesu akhandi wamuponesa ulusiku lwa Sabato. Bahene umutavala wajibu wavajovela avanu, "Kuna nsiku sita sini lasima kisenga insengo. Yinsi kiponeswa bai, sio kulusiku lwa Sabato." ¹⁵Umtwa wamujibu na waja, "vamyansi! Kusina shila yumo wenyu kidindula ipunda yakho au ing'ombe kihuma kuluvikha na kusilongosa kusitwala king'wela ulusiku lwa Sabato? ¹⁶Ino shisho umuhinja wa Abrahamu, mwini Ushetani wamupinya kwa makha kumi na nane, wuli yisikimufwaya ishifungo shakwe kidindulwa ulusiku lwa sabato?" ¹⁷Pini akhandi ilogola amajowo ago, vala wona vini vamukhanaga wawonaga nsoni, ila avanu wona va vanji vashendevaga kwa ajili ya majowo ga ajabu gini wagasenga. ¹⁸Uyesu waja, "Uufalme wa Nguluvi wihwanana ni nshii, na niwesa kilinganisa ninshii? ¹⁹Ngaja mbeyu ya haradani yini waitolaga umunu yumo na kuivyala mumugunda gwakwe, na yakulaga yava mupishi mukhome, ni nyuni sa kushanya sasenga ifiwanso fyanave ku matawi gakwe. ²⁰Lelela waja, "Niuhananise ni nshii uufalme wa Nguluvi? ²¹Ngaja amila yini umudala waitolaga na kihansa kufipimo fitatu fya utine mpakha wawumukha." ²²Uyesu wajendelaga shila mji ni shijiji munsila iluta Kuyerusalemu na kiva fundisa. ²³Umunu yumonga waposa, "Mtwa, ni vanu vadodo tu vini vakhakulusiwa?" Bahene wavajovela, ²⁴"Khasani kihuluta kwa kishilila umulyango umupenga, kwa kiva vinji ambi vijesa na vasikhawesa kihuluta. ²⁵Na baada ya mumilikhi wa nyumba kiyima na kidinda umulyango, basi ambi muyima kunja na kihodesa pamulyango na kija, Mtwa, Mtwa, tidindulila umwene ambi ijibu na kivajovela, nisivamenye omwe wala kwini mwihuma." ²⁶Bahene ambi mwija, Talisaga na kigwela pamwandi yakho nayuwe watifundisaga kufijiji fyesu." ²⁷Lakini umwene ambi akivajibu, 'nikivajovela, nisivamenye kwini mwihuma, wushi kunyangu, omwe vasenga mavi! ²⁸Kukhava ni kholo na kihawula ameno pini mukhavava Uabrahamu, Uisaka, Uyakobo na vakuvamalago wona kuufalme wa Nguluvi, lakini omwe yumwe mutajilwe kunja. ²⁹Ambi vifikha kihuma Kumashariki, Kumagharibi, Kukaskazini na Kukusini, na kituya kumesa ya shakilya sha palulandi kuufalme wa Nguluvi. ³⁰Na manya ili, wa mwisho iva wa kwansa nu wa kwansa ambi iva wa mwisho." ³¹Umuda mufupi panyuma, Amafarisayo avansi vayinsaga na kivajovela, "Luta na uwushe panu kwa kiva Uherode isakula kukubuda." ³²Uyesu waja, "Luti muijovele yila imbweha, "Lelela, nikigadaga amapepo na kigaha uuponesaji ineng'uni na pamulawu, nulusiku lwa utatu ambi nitimisa ilengo lyangu. ³³Ku hali yeyona, yiva muhimu kwa ajili yangu kiyendeleva ineng'uni, pamulawu, nulusiku lwini lufwata, kwa kiva yisiyitikhwa kumubuda umukuvamalago kutali na Kuyerusalemu. ³⁴Yerusalemu, Yerusalemu, yu nani mwini akivabuda avakuvamalago na kivatova amang'anga vala vini vifilikhwa kunyenyu. Mara silinga nasakula kivakunganiya avanenye ngaja ndenela inkhuku shini yikunganiya utwana twakwe pansu ya mapapatikho gakwe, lakini musikhaligene ili. ³⁵Lelela, ikhaya yakho yinyanyilwe. Nayune nikivajovela, musiwesa kuniyaga mpakha pini ambi mwija 'Ana barakha uyo mwini iyinsa kwa litawa lya Mtwa."

Chapter 14

¹Yawonekhaga ulusiku lwa Sabato, pini akhandi iluta kukhaya kwa yumo wa valongosaji va Mafarisayo kilya umukhate, navehe vakhandi vakimuhunjisa kwa kholela. ²Lelela, pala pamwandi yakwe kukhandi nu munu mwini ilafywa nuufimbe. ³Uyesu waposaga avataalam ku sheriya ya Vayahudi na Mafarisayo, " Wuli, ni halali kimuponesa ulusiku lwa Sabato, au yisili halali?"⁴Lakini avene vasisimaga, bahene Uyesu wamukhata, wamuponesa na wamujova alute. ⁵Numwene wavajovela, "Yu nani munyenye mwini ana mwanishe au ng'ombe idubujila mulisima ulusiku lwa Sabato asinga mukweha kunja nyangu?"⁶Avene vakhandi vangaya uweso wa kihumya ijibu kwa mamb aga. ⁷Pini Uyesu wamanyaga shini vala vini valalishwe kija vahagula ifitengo fya lishima, wavajovela umfano, wavajovela, ⁸"Pini mulalikhwa nu munu kuharusi, usikhakhalaga ku nafwasi ssa lishima, kwa kiva ingava alalishwe umunu mwini yu wa kiheshimiwa mandu kishila owe. ⁹Pini umunu mwini wavalalikha omwe vavili nda afishe, ambi akikujovela owe, "muleshela umunu uyu inafwasi yakho," na bahene kwa nsoni ambi wuyansa kitola inafwasi ya mwisho. ¹⁰Lakini owe nda ulalishwe, luta ukhale amahala pa mwisho, ili pini yula mwini wakulalikha nda ayinse, awese kikujovela owe, 'Muya, luta kumwandi khabisa.' bahene ambi wipelwa ilishima pamwandi ya wona vini vakhele bahamo nayuwe pamesa. ¹¹Kwa kiva shila mwini akiyinu la ambi iyiswa, numwene mwini akiyisa ambi iyunulwa. ¹²Uyesu wope wamujovelaga umunu mwini amulalishe, 'Pini wihumya ishakilya sha paminsi au sha pa lulandi, usikhavalalikhaga avayago au avakholo lwakho, au avajamaa vakho au amajirani sakho matajiri, ili kija avene vasikhayinsaga vakulalishe owe upelwe amalipo. ¹³Badala yakwe, pini wivikha isherehe, valalikha avapina, avalema, avafiwete na vapofu, ¹⁴na yuwe ambi wubarikhiwa, kwa kiva vasiwesa kukuhomba. Kwa kiva ambi wihombwa kuufufuo wa vanya haki." ¹⁵Pini yumo wa vala mwini akhele pamesa bahamo nu Yesu pini wapulikhaga ago, numwene wavajovela, "Ana barakha yula mwini ilya umukhate Kuufalme wa Nguluvi!" ¹⁶Lakini Uyesu wavajovela, "Umunu yumo wayandalaga isherehe khome, walalikha avanu vinji. ¹⁷Pini isherehe yafikhaga, wamufilikhaga umutumishi wakwe kivajovela vala vini valalishwe, "Yinsi, kwa kiva ifinu fyona tayari fivishilwe. ¹⁸Wona, vaysansaga kilomba uruhusa. Uwa kwansa wamujovela umutumishi, 'Nagula umugunda, lasima nilite kilolela. Nilomba unisamehe.' ¹⁹Nu yunji waja, "Nagula ijozi sisanu sa ng'ombe, na yune niluta kusijesa. Nilomba unisamehe." ²⁰Nu munu uyunji waja, 'Natola umudala, ino nisiwesa kiyinsa. ²¹Umutumishi watina na kumujovela umtwa wakwe amajowo ago. Yula umunya nyumba wakhalalaga wamujovela umutumishi wakwe, "Luta nyangu kumitaa na mufichochoro fya mji uvaletu panu avapina, avalema, avapofu na valemamu." ²²Umutumishi waja, 'Mtwa ago gini wanilajisa tayari gasenjekha, na hata isalisi bado kuna nafwasi. ²³Umtwa wamujovela umutumishi, "Luta kunsila ikhome na kufichochoro na uvakhamilise avanu vahulute, ili ikhaya yangu yimeme. ²⁴Kwa kiva nikivajovela, ku vala vini valalishwe va kwansa kusina mwini ambi iwonja isherehe yangu. ²⁵Ino uumati mukhome vini vakhandi viluta numwene, numwene wasetukha na wavajovela, ²⁶Nda umunu ayinse kunyangu nayumwene asikimukhalalila uwihe, unyina, umudala wakwe, anakwe, avakholo lwakwe vagosi na vadala- ndiyo, na hata amaisha gakwe gope - asiwesa kiva mwanafunsi wangu. ²⁷Umunu ndo asitolile umusalaba gwakwe na kiyinsa kunyuma yangu asiwesa kiva mwanafunsi wangu. ²⁸Kwa kiva yu nani munyenye, mwini idobokha kisenga umunara asingakhala tangusina alelele igharama kwa mahesabu na ana shila shini isakula ili kikhamilisa ilyo? ²⁹Nda asigahile ndeno, baada ya kivikha umusingi na ipotwa kimalisa, na wona vini valwaga ambi vakimulogola uvi, ³⁰vija, Umunu uyu wayansaga kisenga, wava asina ingufu a kimalisisa." ³¹Au mfalme mushii, pini isakula kiluta kitoavana nu mfalme uyunji kufita, mwini asingakhala pansu tangusina na kitola uushawuli kihusu nda ambi iwesa, bahamo na vanu elfu kumi kitovana nu mfalme uyunji mwini iyinsa kunyakwe na vanu elfu ishirini? ³²Na nda siyo ndeno, pini ilijeshi lya vanji lili bafdo kutali, ifilikha ubalosi kilomba amashariti ga amani. ³³Ino basi, yeyona munyenye mwini asikhalekha fyona fini anafyo, asiwesa kiva mwanafunsi wangu. ³⁴Umunyo munofu, lakini nda Umunyo guyase uunono wakwe, kwa wuli ambi yiwesa kiva munyo khanji? ³⁵Gusina nsengo ku ulongo au hata kwa mbolea. gutagwa kutali. Umwene mwini ana makutu ga kipulikha, na apulishe."

Chapter 15

¹Basi avakunganiya uushuru wona na vanji avanya sambi vayinsaga kwa Yesu na kimupulisa. ²Amafarisayo wona na vatumishi vasikitikha vija, "Umunu uyu akivakhalibisa avanya sambi na mpakha ilya nawo." ³Uyesu wajovaga umufano ugu kunyanave, waja ⁴Yunani kunyenyu, nda ana kholo mia moja na yiyaje yimo, asingasilekha sila tisini na tisa kunyikha, na alute aisakule yila yiyaga mpakha ayaje? ⁵Nayumwene nda aipate akiivikha palivega lyakwe na kishendeva. ⁶Pini wafikha kukhaya, akivashemela avayine na vajirani vakwe akivajovela shendevi none, kwa kiva nayaga ikholo yangu yini ya yiyajile. ⁷nikivajovela shisho kukhava nuushendefu kushanya kwa ajili ya munya sambi yumo mwini itubu, kishila avanya haki tisini na tisa vini vasina haja ya kitubu ⁸Au kuna mudala mushi umunya sarafu kumi sa hela, nda ayajilwe ni sarafu yimo, mpakha ivesa itala na kifyajila inyumba na kikhasana kisakula mpakha pini ambi akiyaga? ⁹Na pini ambi akiyaga akivashemela avayine na vajirani vakwe akivajovela hendevi none, kwa kiva nayaga khanji isarafu yangu yini na niyasisa. ¹⁰Hata ndeno nikivajovela kuna ushendefu pamwandi ya avamalaikha va Nguluvi kwa ajili ya munya sambi yumo mwini itubu. ¹¹Nu Yesu waja, "Umunu yumo akhandi na vana vavili ¹²yula umunang'ana wamujovela uwihe, Baba nipela isehemu ya mali yiniyikinifwaya kihala. Bahene wagavaniyaga imali sakwe ku avo. ¹³Bahene yula umunang'ana wakunganiya fyona fini akhandi anafyo waluta kunyii ya kutali, na uko wananganga ihela sakwe, kwa kigula ifinu fini asisakula, na wananganga ihela sakwe kwa ushemi. ¹⁴Numwene pini wamalaga kitumila fyona injala ikhome yahulutaga kunyii yila numwene wayansaga kiva ni shida. ¹⁵Waluta na kuiyajiri yumwene kwa yumo wa raiya wa nyii yila, numwene wamutwalaga kumugunda gwakwe kilisa ingubi. ¹⁶Na wavesaga idobokha kuikutisa kwa mahamba gini sikhandi silya ingubi kwa kiva kusina umunu mwini wamupelaga ishinu shoshona awese kilya. ¹⁷Ila yula umwana munang'ana pini wahivaga munumbula yakwe, wajovaga 'vali vatumishi valinga va baba wangu vana shakilya shinji sha kukwilana na yune nili panu, nifwa ni njala! ¹⁸Ambi niwukha na kiluta kwa baba wangu, na kimujovela, "Baba nakhosela kumbingu na pamwandi ya meho gakho. ¹⁹Nisifwaya kishemelwa mwanakho khanji; nigaha nive ngaja yumo wa vatumishi vakho." ²⁰Bahene wawukha waluta kwa wihe. Pini akhandi bado ali kutali uwihe wamwagaga wamuwonela lusungu wasiga na kumuawwusa na kumubusu. ²¹Yula umwanishe wamujovela, 'baba nakhoela kumbingu na kumeho gakho nisifwaya kishemelwa mwanakho. ²²Yula uwihe wavajovelaga avatumishi vakwe, "leti nyangu umwenda gwini munofu, mumufwase mufwasi ni pete muludole ni ndatu mumagulu. ²³Bahene mulete ingwada yini yinonile muyishinje tilye na kishendeva. ²⁴Kwa kiva umwanangu akhandi afwile numwene ali musima. Akhandi ayajile numwene wawonekha vayansaga kimushangilila. ²⁵Ino yula umwanakwe mukhome akhandi kumagunda. Pini akhandi iyinsa na kihejela kukhaya wapulikha ishanti ya nyimbo na kinena. ²⁶Wamushemela umutumishi yumo wamuposa amajowo aga maana yakwe nshii? ²⁷Umutumishi wamujovelaa umunang'ana wakho wayinsa nu wiho washinja ingwada yini yinonile kwa kiva watina salama. ²⁸Umwana umukhome wakhalalaga wakhana kihuluta mukhati nu wihe wapolaga kunja kumulomba. ²⁹Ila wamujibugu uwihe waja, 'Lelela one nakutumishila makha minji, wala nisikhosele iamri yakho, lakini usinipelile hata inyana ya mene, ili niwese kiwunga na vayangu. ³⁰Lakini pini wayinsa uyu umwanakho mwini wanangaga imali yakho yona bahamo na vashemi wamushinjala ingwada yini yinonile. ³¹Ubaba wamujovela, 'Mwanangu, owe uli none nsiku sona na fyona fini ninafyo fyakho. ³²Ila ya lunofu kunyesu kigaha isherehe na kihendeva, uyu ukholo lwakho akhandi afwile, na isalisi ali musima; akhandi ayajile nayumwene wawonekha."

Chapter 16

¹Uyesu wavajovelaga khanji avanafunsi vakwe, "Pakhandi nu munu yumo utajiri akhandi nu meneja, na wajovelwagwa kija umeneja uyo inanganaga imali sakwe. ²Bahene utajiri wamushemela, wamujovela, "Shishi ihi shini nipulikha kikuhusu owe? Humya ihesabu ya umeneja wakho, kwa kiva usiwesa kiva meneja khanji." ³Yula umeneja waiposa munumbula yakwe, Nigahe nshii, kwa kiva umtwa wangu akiniwuisa insengo yangu ya umeneja? Nisina ingufu ya kilima, na kilomba niwona nsoni. ⁴Nimenye lini ambi nikilisenga ili pini nikhahumisiwa ku nsengo yangu ya uwakili avanu vanikhalibise kukhaya yanave. ⁵Bahene uwakili wavashemela vini vakimudayi umtwa wakwe shila yumo wamujovela wa kwansa, 'wudayiwa shiasi shishi nu mtwa wangu?' ⁶Waja fipimo mia moja vya mafuta wamujovela 'tola ihati yakho khala nyangu yandikha hamsini.' ⁷'bahene wamujovela na yuyunji newe wudayiwa shiasi shishi?' waja 'fipimo mia moja fya utine wa ngano.' Wamujovela 'tola ihati yakho yandikha themanini.' ⁸Yula umtwa wamusufyaga umeneja mudehi kwa kiva wasengaga kwa luhala. Kwa kiva avana va wulimwengu uwu vala luahala lwini na vishughulikha kwa ujanja na vanu va lubali lwanave kishila shini vashwali avana va nuru. ⁹Nayune nikivajovela vitendeli amarafiki kwa mali yini yisili ya nsila inofu ili pini ambi yikhosekhana vavakhalibise ku makhalo ga shiluta. ¹⁰Mwini ali mwaminifu ku lini lili linang'ana iva mwaminifu ku lini lili likhome lyope. na mwini mudehi ku lini lilililang'ana iva mudehi ku lini lililikhome lyope. ¹¹Nda omwe musikhawe vaaminifu ku mali ya udehi yu nani mwini ambi akivayamini ku mali ya kweli? ¹²Na nda mukhandi musili vaaminifu kwa kitumila imali ya munu yunji yu nani mwini ambi akivapela yini yenyu yumwe? ¹³Kusina umutumishi mwini iwesa kitumishila avatwa vavili, kwa kiva ambi akimukhalalila yumo na kimudobokha uyunji, au ambi ikhatana nuyu na kimusala uyu. Musiwesa kumutumishila Unguluvi ni mali. ¹⁴Basi Amafarisayo, vini vakhandi vidobokha ihela vagapulikhaga aga gona na kimusala. ¹⁵Na wavajovela, "Omwe ndiyo vini mukiidaya ihaki pamwandi ya vanadamu, lakini Unguluvi asimenye inumbula senyu. Kwa kiva lini lyakulusikha kwa vanadamu livesaga lukhalaso pamwandi ya Nguluvi. ¹⁶Isheriya na vakuvamlago fikhandi fikwali mpakha Uyohana pini wayinsaga. Kihuma ishipindi isho, ihabari inofu sa uufalme wa Nguluvi sitangaswa, na shila munu ijesa kuihulusa kwa ngufu. ¹⁷Lakini yisili nsengo kwa mbingu ninyii fiwushe kuliko hata iherufi yimo ya sheriya yikhosekhane. ¹⁸Shila mwini akimulekha umudala wamwe na kimutola umudala uyunji ishemukha, numwene mwini akimutola umwene mwini aleshilwe nu mugosi wakwe ishemukha. ¹⁹Pakhandi nu munu yumo tajiri mwini wafwalaga amenda ga rangi ya sambarawu ni kitani inofu na akhandi ishendevela shila lusiku utajiri wakwe mukhome. ²⁰Numupina yumo ilitawa lyakwe Lazaro mwini wavikhwagwa pamulyango, na ana malonda. ²¹Nu mwene akhandi idobokha kikutiswa kwa makhombo gini gigwa ku mesa ya yula utajiri nimbwa ayinsaga samunava amalonda gakwe. ²²Yavesaga yula umupina pini wafwa na watolwa nu Malaikha mpakha kushifuva sha ibrahimu. Yula utajiri wope wafwa wasilwa. ²³Na kula kusimu pini akhandi ilava wagayinulaga ameho gakwe wamwaga Uibrahimu kwa kutali nu Lasaro pashifuva shakwe. ²⁴Wakhola waja, 'Baba Ibrahimu, niwonela lusungu mufilikha Ulasaro adomolese uludole lwakwe mumalenga, alubuludise ululimi lwangu; kwa kiva nilafywa ku moto ugu. ²⁵Lakini uibrahimu waja, 'Mwanangu kumbukha kija ku maisha gakho wagaposhelaga amajowo gakho amanofu, nu Lasaro wope wapataga mavi. Ila isalisi ali panu ifarijiwa na owe witeswa. ²⁶Na hata ndeno, kuvishilwe ililindi likhome na litali khati yesu, ili vala vini visakula kihuma uko kuno kiluta kunyenye vaskhawesaga wala avanu va kunyenye vaskhalowokhaga kiyinsa kunyesu. ²⁷Yula utajiri waja, 'Nikikulomba Baba Ibrahimu, kija umufilishe kukhaya ya baba wangu ²⁸kwa kiva nina vanyalukholo vasanu i;o avakhajile, kwa hofu kija navene wope vakhayinsa amahala panu pa malawo. ²⁹Lakini uibrahimu waja, 'Vanawo Umusa na vakuvamalago. Valekha vavapulise avene. ³⁰Yula utajiri waja, 'hapana, Baba Ibrahimu, lakini nda avalutile umunu mwini wa huma ku vini vafwile ambi vitubu. ³¹Lakini Uibrahimu wavajovela, 'nda vasikivapulisa Umusa na vakuvamalago vasingasetuswa hata umunu afyushe kihuma kwa vini vafwile.

Chapter 17

¹Uyesu wavajovela avanafunsi vakwe, "amajowo gini gisababisa avanu vassenje isambi lasima gapolele, Lakini ole wakwe umunu mwini akigasababisa! ²Nda lwawa lunofu umunu uyo wa apinyilwe iling'anga lisito lya kihawulila munsingo na kitagwa kubahari, kuliko kimugahayumo wa ava avanang'ana wasenje isambi. ³Yilindi. Nda ukholo lwakho akukhosele muwulanisa, numwene nda atubu musamehe. ⁴Nda akhosele mara saba kwa lusiku lumu na mara saba kwa luiku lumu ayinse kunyakho aje, "nitubu, 'mamehe!" ⁵Avanandeje vakwe vamujovela Mtwā, "tiyonjelesesa ilihuvi lyesu." ⁶Umtwa waja, "nda mwa muve nilihuvi ngaja mbeyu ya haradarii, nda mwawesa kugujovela umupishi ugu gwa mukuyu, 'kulikha na ulembe kubahari,' nugwene nda gwavapulisa. ⁷Lakini yu nani munyenyu, mwini ana mtumishi mwini ilima umugunda na idima ikholo, ambi akimujovela pini itina kihuma kumagunda, 'Yinsa nyangu ukhale ulye ishakilya? ⁸Wuli asingamujovela, 'Niyandalila ishakilya nilye, na yipinya umukhanda na unitumishile mpakha pini ambi nimala kilya na king'wela. Baada ya apo ambi wilya na king'wela? ⁹Asinga muhonjesa umutumishi uyo kwa kiva watimisa gala gini wamujova? ¹⁰Ino shisho nayumwe nda mumale kisenga gini mulajisiwe jovi 'Ose tili vatumishi vini tifwaya. Tasenga tu gala gini gakitipasa kisenga. ¹¹Yawonekhaga kija pini akhandi ishula kiluta Kuyerusalemu, washilaga kumupakha gwa Kusamariya na Kugalilaya. ¹²Pini akhandi ihuluta kushijiji shimo, uko watanganaga na vanu kumi vini vakhandi nuukoma. Vayima kutali ¹³vatansa ishauti vaja "Yesu, Mtwā tiwonela lusungu." ¹⁴Pini wavagaga wavajovela, "Luti muiwonense kwa makuhani." navene pini vakhandi viluta vatakhaskhaga. ¹⁵Yumo wanave pini walwagaga kija waponā, watinaga kwa shauti khome akimusufya Unguluvi. ¹⁶Wafugama mumagulu ga Yesu wamuhonjesa. Umwene akhandi musamariya. ¹⁷Uyesu wajibu, waja, "Wuli vasikhatakhasishe wona kumi? Vali kwii avanjī vala tisa? ¹⁸Kusina hata yumo mwini wawonekhaga kitina ili kimutukusa Unguluvi, isipokiva uyu umuhensa?" ¹⁹Wamujovela, "Yima na ulute lwakho ilihuvi lyakho lyakuponesa." ²⁰Pini waposwagwa na mafarisayo uufalme wa Nguluvi ambi wiyinsa payoli, Uyesu wajibu waja, "Uufalme wa Nguluvi sio shinu shini shiwesa kiwonekha. ²¹Wala avanu vasikhalogola, 'Lelela panu!' au, 'Lelela kula!' kwa kiva uufalme wa Nguluvi uli mukhati yenyu." ²²Uyesu wavajovela avanafunsi vakwe, "Ishipindi hikhafikha pini mukhadobokha kilwaga lumu lwa lusiku lwa Mwana wa Adamu, lakini musikhaniyaga. ²³Ambi vakivajovela, 'Lelela, kula! Lelela, panu!' Lakini musikhalutaga kilolela, wala kivafata, ²⁴ngaja uumeme wa radi wini wumulikha kushanya kiyansisa ulubali lumu hadi ulunji. Shisho hata Umwana wa Adamu akhava shisho kulusiku lwakwe. ²⁵Lakini tangusina ambi yikimupasa kilava ku majowo minji na kikhanwa ni shisasi ishi. ²⁶Ngaja shini yikhandi ishipindi sha Nuhu, ndiyo shiniyikhava kulusiku lwa Mwana wa Adamu. ²⁷Valisaga, vagwelaga, vatola na kitolwa mpakha ulusiku lula lwini Unuhu wahulutaga ku safina na mafulikho gayinsa na kivabuda wona. ²⁸Ndiyo shini yikhandi shisho ku nsiku sa Lutu, valisaga, king'wa, vagulaga na kigusa, kilima na vasengaga. ²⁹Lakini ulusiku lula Ulutu pini wawukhaga Kusodoma, yavekhaga inonya ya moto ni shibiriti kihuma kushanya yavabuda wona. ³⁰Ndeno ndiyo shini yikhava kulusiku lula lwa Mwana wa Adamu pini akhagubutulwa. ³¹Ulusiku ulu, usikhamuyitikhaga mwini ali kushanya ya nyumba ayishe kitola ifinu fyakwe mukhati ya nyumba. Na usikhamuyitikhaga mwini ali kumugunda kitina kukhaya. ³²Mukumbukha umudala wa Lutu. ³³Yeyona mwini ijesa kugakulusa amaisha gakwe ambi akigayasa, lakini yeyona mwini ambi akigayasa amaisha gakwe ambi akigakulusa. ³⁴Nikikujovala, ihilo isho kukhava na vanu vavili kushitanda shimo. Yumo ambi isumulwa, nu yunji ambi ilekhwa. ³⁵Kukhava na vadala vavili vihawula inafalkka pamo, yumo ambi isumulwa nu yunji ambi ilekhwa. ³⁷Vamuposa, "Kwii, Nguluvi?" Wavajovela, "Pala pini pana musoga, ndio pini inyuni sikungana kwa bahamo."

Chapter 18

¹Bahene wavajovelaumfano gwa namna shini vipawa kilomba shiluta, na vasikhalekhaga. ²wagalogola, "Kukhandi nu hakimumu kunyii yimonga, mwini akhandi asikimutula Unguluvi na asikivaheshimu avanu. ³Kukhandi nu mjane kunyiii iyo, numwene wamilutilaga sana, ija, "Nisaidila kipata ihaki kwa mupinsani wangu. ⁴Kwa muda mwinji akhandi isili tayari kimutanjilisa, lakini baada ya muda wailogonsa munumbula yakwe, 'Japo one nisikimutula Unguluvi au kiheshimu umunu, ⁵lakini kwa kiva uyu umujane akinilafya kipata ihaki yakwe, ili asikhanikhatasaga kwa kunifwata shila mua. ⁶"Bahene Umtwa waja, 'Pulisa shini wajovaga uyo uhakimu mudehi. ⁷Wuli Unguluvi wope asikhaleta ihaki kwa vatewule vakwe vini vakimukholela paminsi na pashilo? Wuli, umwene asikhava mfumilifu kunyanave? ⁸Nikivajovela kija ambi ileta ihaki kunyanave nyangu. Lakini pini Umwana wa Adamu akhayinsa, wuli, ambi akilyaga ilihuvi panyii? ⁹Bahene wavajovela umufano ugu kwa vanu vamong vini vakiwona vana haki na kisala vanu vanji, ¹⁰Avanu vavili vatansaga kiluta kulitembe kisali: yumo Mfarisayo uyunji mkunganiya ushuru. ¹¹Umfarisayo wayima walomba majowo aga kunyakwe yumwene, 'Nguluvi, nikikuhonjesa kwa kiva one nisili ngaja avanu vanji vini vapokhaji, avanu vini vasina lishima, vashemi, au ngaja uyu umudayi ushuru. ¹²Nifunga mara mbili shila wiki. Nihumya isadakha ku mapato gona gini nikigapata. ¹³Lakini yula umudayi ushuru, wayimaga kutali, ila asikhawesise hata kiyinula ameho gakwe kushanya, waitova ishifuva shakwe, waja, 'Nguluvi, nisamehe one umunya sambu. ¹⁴Nikivajovela, umunu uyu wawuyaga kukhaya kuno avasiwe ihaki kishila yula uyunji, kwa kiva shila mwini akiyinu ambu iyiswa, lakini shila munu mwini inyenyekele ambu iyunulwa. ¹⁵Avanu vamuletela avana vanave vashali, ili awese kivakhata, lakini avanafunsi vakwe pini valwagaga ago, vavasivila. ¹⁶Lakini Uyesu wavashemela kunyakwe waja, 'Valeshi avana vanang'ana vayinse kunyangu, wala musikhavasivila. Kwa kiva uufalme wa Nguluvi ni wa vanu ngaja ava. ¹⁷Yamini, nikivajovela, umunu yeyona mwini asikiuposhela uufalme wa Nguluvi nagja mwana kweli asikhahuluta. ¹⁸Umutavala yumo wamupoa, ija, 'Mwalimu munofu, nigahe nshii ili niuhale uusima wa shiluta? ¹⁹Uyesu wamujovela, 'Kwanshii ukinishemela munofu? Kusina mwani munofu, ila Unguluvi mwene duguli. ²⁰Usimenye iamri- usikhashemukhaga, usikhabudaga, Usikhahijana, usikhalogolaga uudehi, vaheshimu uwiho nu mama wakho. ²¹Yula umutavala waja, 'Amajowo aga gona nagakhata kihuma pini nikhandi mudini. ²²Uyesu pini wapulikhaga ago wamujovela, "Usina lujowo lumu hela. Lasima ugusi fyona fini unafyo na uvapele avapina, newe ambu wiva ni akiba kushanya -bahene uyinse, unifwate. ²³Lakini utajiri pini wapulikhaga ago, wasugumilwagwa mandu, kwa kiva akhandi tajiri mandu. ²⁴Bahene Uyesu, wamwaga shini wasugumilwa mandu waja, 'Kwa namna nshii shini yikhava nsengo kwa matajiri kihuluta Kuufalme wa Nguluvi! ²⁵Kwa kiva yisili nsengo mandu kwa ngamia kishila kulitundu Iya sindano, kuliko kwa tajiri kihuluta Kuufalme wa Nguluvi. ²⁶Vala vini vapulikhaga ago, vaja, Yunani ino, mwini ambu iwesa kikuluswa? ²⁷Uyesu wajibu, 'Amajowo gini gasiwesekhana kwa vanadamu kwa Nguluvi gisenjekha. ²⁸Upetro waja, 'Naam. ose talekha shila shinu na takufwata owe. ²⁹Bahene Uyesu wavajovela, Yamini, nikivajovela kija kusina umunu mwini aleshile ikhaya, au umudala, au umunyalukholo, au avasasi au avanishe, kwa ajili ya Uufalme wa Nguluvi, ³⁰mwini asikhaposhela minji mandu kuulimwengu uwu, na ku wulimwengu wini wiyinsa, uusima wa shiluta. ³¹Baada ya kivakunganiya vala kumi na mbili, wavajovela, lelela, titansa kiluta Kuyerusalemu, na majowo gona gini gayandishwe na vakuvamalago kihusu Umwana wa Adamu ambu gitimiswa. ³²Kwa kiva ambu iva mumokho ga vanu va Mataifa na ambu vakimugahila amavi ni jeuri, na kifunylwa amata. ³³Baada ya kumushapa inkwegu vakhamubuda nululiku lwa utatu akhafyukha. ³⁴Vasikhayelewe amajowo aga, niliswi ili likhandi lifihilwe kunyanave, na vasikhayelewe amajowo gini galogolwa. ³⁵Yavesaga pini Uyesu wahejelaga Kuyeriko, umunu yumonga upofu akhandi akhale kumwambwa ya barabara ilomba umusaada, ³⁶pini wapulikhaga avanu vinji vishila waposaga shishi shipolela. ³⁷Vamujovela kija Uyesu wa Nasareti ishila. ³⁸Bahene yula umupofu wakhola kwa shauti, waja, 'Yesu, Mwana wa Daudi, unisamehe. ³⁹vala vini vakhandi vishila vamudalishilaga uyo umupofu, wamujovela asisime. Lakini umwene wakhasanaga kikhola kwa shauti, 'Mwana wa Daudi, unisamuhe. ⁴⁰Uyesu wayima wajova umunu yula aletwe kunyakwe. Bahene yula umupofu pini wamuhejelela, Uyesu wamuposa, ⁴¹'Wusakula nikugahile nshii?' Waja, 'Mtwaga, nisakula kilolela. ⁴²Uyesu wamujovela, 'Uwese kilolela. Ilihuvi lyakho lyakuponesa. ⁴³Baho wayansaga kilolela, wamufwata Uyesu kuno akimutukusa Unguluvi. Pini valyagaga ili, avanu wona vamusufya Unguluvi.

Chapter 19

¹Uyesu wahulutaga na kishila pakhati pa Yerikho. ²Na apo pakhandi nu munu yumo mwini ishemelwa Zakayo. Mwini akhandi mukhome wa vadayi ushuru khanji munu tajiri. ³Akhandi ijesa kimwaga Uyesu yu munu wa wuli, lakini aikhawesise kimwaga kwa sababu ya winji wa vanu, kwa kiva akhandi mufupi mandu. ⁴Bahene, wasigaga kumwandi ya vanu, watana kushanya ya mkuyu ili awese kimwaga, kwa kiva Uyesu wahejelaga kishila insila iyo. ⁵Pini Uyesu wafikhaga amahala pala, walolelaga kushanya wamujovela, 'Zakayo, yikha nyangu, kwa kiva ineng'uni lasima nihwe kukhaya yakho.' ⁶Wagaha nyangu, wayikha na kumuhejelela kwa ushendefu. ⁷Avanu vona pini vagagaga ago, valalamikhaga, vija, 'Waluta kumujendela umunu umunya smabi.' ⁸Uzakayo wayima wamujovela Mtwa, Lelela Mtwa inusu ya mali yangu nikivapela avapina, na nda nimuposhe umunu yeyona ishinu, nikimutinisa mara nne. ⁹Uyesu wa ujovela, 'Ineng'uni uukulusaji wafikha kukhaya iyi, kwa kiva umwene wope yu mwana wa Ibrahimu. ¹⁰Kwa kiva Umwana wa Munu wayinsa kisakula na kikulusa avanu vini vayajile. ¹¹Pini vapulikhaga ago, wayendelelaga kilogola na kihumya umfano, kwa kiva akhandi kholela na Kuyerusalemu, na vene vahivaga kija uufalme wa Nguluvi wukhandi kholela kiwonekha mara moja. ¹²Bahene wavajovela, 'Uofisa yumo walutaga kunyii ya kuatali ili aposhele uufalme na bahene atine. ¹³Wavashemelaga avatumishi vakwe kuni, wavapela amafungu kumi, wavajovela, 'senjeli ibiashara mpakha pini ambi nitina.' ¹⁴Lakini avananchi vakwe vamukhalalilaga na bahene vafilikha avajumbe valute kumufwata na kija, 'Tisakula umunu uyu atitavale.' ¹⁵Pini watinaga kukhaya baada ya kiva mfalme, wavajovelaga vala avatumishi vini akhandi avaleshele ihela vahemelwe kunyakwe, ili amanye faida nshii yini vaipata kwa kisenga ibiashara. ¹⁶Wa kwansa wayinsa, waja, 'Mtwa, ilifungu lyakho lyasava amafungu aganji kumi.' ¹⁷Uyo Uofisa wamujovela, Lunofu, mtumishi munofu. Kwa kiva ukhandi mwaminifu ku lujowo ludodo, ambi wiva na madalakha ku miji kumi. ¹⁸Wa uvili wayinsa, waja, 'Mtwa, ilifungu lyakho lyasava mafungu gasanu.' ¹⁹Uyo Uafisa wamujovela, 'Tola amamulakha kumiji gasanu.' ²⁰Nu yunji wayinsa, waja, ; Mtwa iyi panu ihela yakho, yini naitunsaga unofu kushitambala, ²¹kwa kiva natilaga kwa kiva owe uli munu mukhali. Wuwusa shila shini usivishile na kikungula shini usivyilile. ²²Uyo Uofisa wamujovela, 'Kwa majowo gakho yuwe, ambi nikikuhiga, owe mtumishi muvi. Ukhandi umenye kija one nili munu mukhali, nitola pini nisivishile na kikungula shini nisikhavyalile. ²³Ino, mbona usikhavishile ihela yangu ku benki, ili pini nitite nitole bahamo ni faida? ²⁴Uofisa wavajovela avanu vini vakhandi vayimile apo, 'Muposhi ilyo ilifungu na kumupela yula umunya mafungu kumi.' ²⁵Vamujovela, 'Mtwa, umwene ana mafungu kumi. ²⁶Nikivajovela, shila munu mwini anasho ambi ipelwa mandu, lakini mwini asina, hata shila shini ansho ambi shitolwa. ²⁷Lakini ava amaadui vangu, vini vasikhasakwile nive Mfalme kunyanave, veleti panu na kivabuda pamwandi yangu. ²⁸Baada ya kilogola ago, wayendelelaga kumwandi itana kiluta Kuyerusalemu. ²⁹Yavesaga pini wahejelelaga Kubethfage na Kubethania, kholela nifidunda fya Miseituni, wavafilikhaga avanafunsi vakwe vavili, ³⁰waja: 'Luti kushijiji sha kholela. Nda muhulute, ambi mukimwaga umwana-punda asinatanwe bado. Ifunguli muilete panu. ³¹Nda umunu avapose, 'Mbona mukiihudula? 'Jovi, 'Umtwa akiisakula.' ³²Vala vini vakhandi vafilishwe valuta vayaga inyana- punda ngaja Uyesu hini akhandi avajovele. ³³Pini vakhandi vaiihudula inyana punda avanya nayo vavajovela, 'Kwanshii mukiihudula inyana punda iyi? ³⁴Vaja, 'Umtwa akimusakula. ³⁵Basi, vaitwala kwa Yesu, vatandikha amenda ganave kushanya ya nyana ya punda na vmutansa Uyesu kushanya yakwe. ³⁶Pini akhandi iluta avanu vatandikhaga amenda ganave kubarabara. ³⁷Pini akhandi iyikha kushidunda sha Miseituni, ijumuiya yona ya vanafunsi vayansaga kisahangilila na kimutukusa Unguluvi kwa shauti khome, kwa sababu ya majowo makhoma gini vagaga, ³⁸vija, 'Ndiyo mubarikhiwa Umufalme mwini iyinsa kwa litawa Iya Mtwa! Iamani kushanya, nuutukufu kushanya!' ³⁹Amafarisayo Avangi ku mukhutano vamujovela, Mwalimu, vasisimya avanafunsi vakho. ⁴⁰Uyesu wajibu, waja, 'Nikivajovela, nda ava vasisime, amang'anga ambi gitansa ishauti.' ⁴¹Uyesu pini waihejelelaga inyii waikholelaga, ⁴²ija, nda wa umanye hata owe, kulusiku ulu amajowo gini gakikuletela iamani! Lakini isalisi gaifihile pameho gakho. ⁴³Kwa kiva insiku siyinsa pini an=maadui vakho ambi visenga iboma kholela nowa, na kukupilima na kukutakhamisa kihuma shila lubali. ⁴⁴Ambi vakikugwisa owe pansi na vanakho. Vasikhakuleshela hata ling'anga limo kushanya ya linji, kwa kiva usikhamenye pini Unguluvi pini akhandi ijesa kukukulusa'. ⁴⁵Uyesu wahulutaga Kuhekalu, wayansaga kivadaga vala vini vakhandi vigusa, ⁴⁶akivajovela, 'Yiyandishwe, 'Tkhaya yangu ambi yiva khaya ya kilombela,' lakini omwe mwaigaha kiva khaya ya vapokhaji'. ⁴⁷Ino, Uyesu akhandi ifundisa shila lusiku kulitembe. Amakuhani vakhoma na valimu va Sheriya na valongosaji va vanu vakhandi visakula kumubuda, ⁴⁸lakini vasikhawesise kipata insila ya kigaha ndeno, kwa kiva avanu wona vakhandi vakimupulisa kwa unofu.

Chapter 20

¹Yavesaga ulusiku lumu, Uyesu pini akhandi ifundisa avnu Muhekalu na kihubiri imola, amakuhani avakhome na valimu va Sheriya vamlutlaga bahamo na vagosivaha. ²Valogolaga, vakimujovela, "Tijovela kwa mamulakha nshii ukigasenga amajowo aga? Au yu nani uyo mwini wakupela amamulakha aga?"³Numwene wajibu, wavajovela, 'Nayune nivapose iliswali. Nijoveli ⁴uubatiso wa Yohana. Wuli, wahumaga kushanya ama kwa vanu?'⁵Lakini valogonsaniya vene kwa vene, vija, 'nda Tije, 'wahumaga kushanya, ambi akitiposa, 'Ino, mbona musikhamuyaminile?' ⁶'Na nda tije; wahumaga kwa vanadamu; avanu wona apanu ambi vakititova amang'anga, kwa kiva wona viyamini kija Uyohana akhandi mukuvamalago. ⁷'Basi, vamujibu vaja vasikhamenye kwini wahuma. ⁸Uyesu wavajovela, "Nayune nisikivajovela omwe ni kwa mamulakha nshii nikigasenga amajowo aga."⁹Wavajovelaga avanu umufano ugu, "Umunu yumo wavylaga umugunda gwa masabibu, wakhodesaga kwa valimaji va masabibu, na waluta kunyii yinji kwa muda mukhome. ¹⁰'Kwa muda gwini gwapangwagwa, wafilikhaga umutumishi kwa valimaji va sabibu, kija vamupele isehemu ya matunda ga mugunda gwa masabibu. Lakini avalimaji va mugunda gwa sabibu vamutova, vamutiniya mokho- hela. ¹¹Bahene wamufilikha khanji umutumishi uyunji na vene vamutova, vamusenjela uuvi, na vamutiniya mokho -hela. ¹²Wamufilikha khanji wa utatu navene vamutesa na kimutaga kunja. ¹³Bahene umtwa wa mugunda waja, "Nigahe nshii? Amba nikimufilikha umwanangu mugani. Labda ambi vakimuheshimu. ¹⁴'Lakini avalimaji va sabibu pini vamwagaga, valogolaga avene kwa vene vija, "Uyu ndiyo muhalaji. Timubude, ili shini ambi ihala shive shesu. ¹⁵'Vamuhumya kunja ya mugunda na kumubuda. Wuli umunya mugunda ambi akivagaha wuli? ¹⁶'Amba iyinsa kivabuda avalimaji va sabibu, na ambi akivapela umugunda ugo avansi". Navene pini vapulikha ago, vaja, 'Unguluvi wakhana'¹⁷Lakini Uyesu wavalolelaga, waja, "Wuli iliandikho ili lina maana nshii?" Iling'anga lina likhanilwe na vasengaji, lyava ling'anga lya palubali?' ¹⁸Shila munu mwini igwa kushanya ya ling'anga ilyo, ambi idenyekha fipande pande. Lakini yula mwini ambi likimugwilila, lisimuponde. ¹⁹'Bahene avaandishi na vakhome va makuhani vaskulaga insila ya kimukhata uluhavi ulo, vamanya kija akhandi ilogola umufanu ugu kunyanave. Lakini vatilaga avanu. ²⁰'Vamulelelaga kwa umakhini, vafilikha avpeleli vini vaigahaga kija vanu va haki, ili vapate kipata ilikhosa ku hotuba yakwe, ili kumutwala kwa vatavala na vanya mamulakha'²¹Navene vamupoa, vaja, "Mwalimu, timenye kija wulogola na kifundisa amajowo ga kweli na sio kwa kijowa nu munu yeyona, lakini owe wufundisa uukweli kihusu insila sa Nguluvi. ²²'Wuli, yiva halali kunyesu kihomba ikhodi kwa Kaisari, au yisili halai?"²³Lakini Uyesu wamanya umutego gwanave, wavajovela, ²⁴"Niwonensi idinari. Isura ni shapa ya nani yili kushanya yakwe?" Vaja, ' "Ya Kaisari."²⁵Nayumwene wavajovela, 'Ino, mupeli Ukaisari gini gakwe Ukaisari, nu Nguluvi gini gakwe Unguluvi.' ²⁶Avaandishi na vakhome va makuhani vakhandi vasina uweso wa kikhosola shila shini washilogola pamwandi ya vanu. Vashangalaga amajibu gakwe na vasikhalogwele shoshona. ²⁷'Amasadukhayo Avansi vamlutlaga, vala vini vija kija kusina uufufuwo, ²⁸vamuposa, vija, "Mwalimu, Umusa watiyandishilaga kija nda umunu afwililwe nu kholo lwakwe umunya mudala mwini asina mwana basi ipaswa kimutola umudala wa kholo lwakwe na kisava numwene kwa ajili ya mame. ²⁹Kukhandi na vanyalukholo saba Wa kwansa watolaga, wafwa bila kilekha umwana, ³⁰nu wa uvili wope. ³¹Wautatu wamutola shishila, shisho nu wa saba asikhaleshile umwana na wafwa. ³²Bahene numudala wope wafwa. ³³Kuufufuwo ambi iva mudala wa nani? Kwa kiva wona saba vakhandi vamutolile. ³⁴'Uyesu wavajovela, "Avana va wulimwengu uwu vitola na kitolwa. ³⁵'Lakini vala vini vifwaya kiposhela uufufuwo wa vini vafwile na kihuluta kuusima wa shiluta vasitola wala kitolwa. ³⁶'Wala vasiwesa kifwa khanji, kwa kiva viva sawaswa na vamalaikha na ni vana va Nguluvi, avana va ufufuwo. ³⁷Lakini vini vafwile vifufulwa, hata Umusa wawonensaga amahala ku habari sa musita, pala wamushemelaga Umtwa ngaja Nguluvi wa Ibrahimu nu Nguluvi wa Isaka nu Nguluvi wa Yakobo. ³⁸'Ino, umwene asili Nguluvi wa vini vafwile, ila wa vini vali vasima, kwa kiva wona vikhala kunyakwe. ³⁹'Avalimu avansi va Sheriya vamujibu, 'Mwalimu, wajibu unofu. ' ⁴⁰'Vasikhajelile kumuposa amaswali agansi khanji. ⁴¹Uyesu wavajovela, "Kwa wuli avanu vija kija Ukristo ali mwana wa Daudi? ⁴²'Kwa kiva Udaudi yumwene ilogola Kusaburi: Umtwa wamujovelaga Umtwa wangu: Khala liwokho lyangu lya kulia, ⁴³'mpakha nivavishe amaadui vakho pansa ya magulu gakho. ⁴⁴'Udaudi akimushemelaUukristo 'Mtwa', ino ambi iva wuli mwana wa Daudi?"⁴⁵Avanu wona pini vakhandi vakimupulisa wavajovela avafunsi vakwe, ⁴⁶"Khali kutali na vaandishi, vini vidobokha kijenda vafwalile amenda matali, na vidobojha isalamu maalum kusokho nifitengo fya lishima ku masinagogi, na maeneo ga lishima kusherehe. ⁴⁷'Avene wope vilya inyumba sa vajane, na vakiiwonensa visali isala nali. Ava vakhaposhela uuhigo wukhome amandu.'

Chapter 21

¹Uyesu walolelaga wavaga avagosi matajiri vini vakhandi vivikha isawadi sanave ku akiba. ²Wamwagaga umjane yumo mupina ivikha isenti sakwe sivili, ³Bahene waja, "Kweli nikivajovela, uyu Umujane mupina wavikha nyinshi kishila avansi wona. ⁴Ava wona vihumya isi isawadi kihuma ku finji fini vanafyo. Lakini uyu umujane, kuupina wakwe, wahumya sona sini wa anaso kwa ajili ya kikhala kwakwe." ⁵Pini avansi vakhandi vilogola kihusu ilitembe, shini likhandi lipambilwe na mang'anga manofu na matoleo, wajovaga, ⁶Kwa habari ya majowo aga gini mukigaga, insiku sikhayinsa sini kusina ling'anga limo lini ambi lilekwa kushanya ya ling'anga ilinji lini lisikhabomolwa." ⁷Bahene vamuposa, vaja, "Mwalimu, amajowo aga gakhapolela payoli? Na shishi ambi shiva isahra kija amajowo aga gali kholela kipolela?" ⁸Uyesu wajibu, "Muve meho kija musikhajanjiliswagwa. Kwa kiva avanu vinji vakhayinsa kwa litawa lyangu, vija, "One ndiyo, 'nu 'Muda gwahejela'. Musikhavafwataga. ⁹Pini mupulikha ifita na kililima musikhatilaga, kwa kiva aga amajowo lasima gapolele tangusina, lakini umwisho gasikhapola nyangu." ¹⁰Bahene wavajovela, "Itaifa likhayima kitovana ni taifa ilinji, nuufalme ku ufalme wunji. ¹¹Kukhava na matetemekho makhome, ni njala na matamu ku maeneo minji minji. Kukhava na matukio ga kitisa niishara sa kutisa kihuma kushanya. ¹²Lakini khabla ya majowo aga gona, vakhavikha amokho ganave kushanya yenyu na kivalafya, kivatwala kumasinagogi na kumagelesa, kivaleta pamwandi ya vafalme na vanya mamulakha kwa sababu ya litawa lyangu. ¹³Iyi ambi yikivadinulila ifurusa kwa ushuhuda wenyu. ¹⁴Ino lamuli munumbula senyu kilekha kiyandala uutetelaji wenyu mapema, ¹⁵kwa kiva nikhavapela amajowo ni hekima, yini avaadi wenyu wona vasikhawesa kuipinga au kuikhana. ¹⁶Lakini mukhakhanwa khanji na vasasi wenyu, vakholo lwenyu, avayenyu na marafikivenyu, na vakhavabuda avamonga wenyu. ¹⁷Mukhahalalilwa nu shila yumo kwa sababu ya litawa lyangu. ¹⁸Lakini kusina hata uyele wumo wa matwe genyu wini wukhayaga. ¹⁹Kwa kifumilila mukhasiponya inafsi senyu. ²⁰Pini mukhayaga Iyerusalemu yipilimwe na majeshi, ino manyi kija uunangaji wakwe wananjikha. ²¹Hapo vini vali Kuyudea vasijile kushidunda, na vala vini vali pakhati ya lijiji vawushe, na musikhavalekhaga vini vali kufijiji kihuluta. ²²Kwa kiva isi ni nsiku sa shisasi, ili kija amajowo gona gini gayandishwe gawese kitimiswa. ²³Ole kwa vini vana lwanda na kwa vala vini viyonsa ku nsiku iso! Kwa kiva kukhava ni tabu khome kushanya ya nyii, kwa hasira kwa vanu ava. ²⁴Na vakhagwa kwa ncha ya wupanga na vakhatolwa matekha kwa vanu va mataifa gona, ni Yerusalemu ambi yikhanywa na vanu va mataifa, mpakha umuda gwa vanu va mataifa pini wukhatimilikha. ²⁵Kukhava niishara kulijuva, umwesi ni nondwe. Na kunyii kukhava ni tabu ya mataifa, kwa kikhata itamaa kihumana nu mukholo gwa bahari na mawimbi. ²⁶Kukhava na vanu visimila kwa woga na kwa kihuvilila amajowo gini gihuma kushanya ya nyii. Kwa kiva ingufu sa mbingu sikhadegenswa. ²⁷Bahene vakhamwaga Umwana wa Adamu iyinsa kumafunde kwa ngufu nu utukufu mukhome. ²⁸Lakini amajowo aga pini gakhayansa kipolela, yimi, yinuli amatwe genyu, kwa kiva uukulusaji wenyu wahejela kholela. ²⁹Uyesu wavajovela kwa mfano, "Gulolela umtini, na mapishi gona. ³⁰Pini ligwisa amasole gakwe, mukilwaga yumwe n akimanya kija ulujuva tayari luli kholela. ³¹Ino shisho, pini mukigaga amajowo aga gipolela, nayumwe manyi kija uufalme wa Nguluvi wuli kholela. ³²Kweli, nikivajovela, ishisasi ishi shisikhashila, mpakha amajow aga gona pini gakhapolela. ³³Imbingu ninyii sikhashila, lakini amajowo gangu gasikhashila shiluta. ³⁴Lakini iloleli yumwe, ili kija inumbula senyu sisikhayinsaga sisidilwe nuuhiji, uugasi, na malawo ga maisha aga. Kwa sababu yila ulusiku lukhavayinsila ghafla. ³⁵ngaja mtego. Kwa kiva yikhava kushanya ya shila munu mwini ikhala ku weni wa nyii yona. ³⁶Lakini muve tayariluhavi lona, mulombe kija mukhava vakhangafu kwa kukwilana kugakwewukha aga gona pini gakhapolela, na kiyima pamwandi ya Mwana wa Adamu. ³⁷Ino luhavi lwa paminsi akhandi ifundisa kuhekalu nishilo wapolaga kunja, na kiluta kukesha kushidunda shini shishemelwa sha Mzeituni. ³⁸Avanu wona vamuyinsilaga isubuhi na mapema ili kumupulisa mukhati ya hekalu.

Chapter 22

¹Ino Isikukuu ya Mukhate gwini gusiponyesewe Iamila yikhandi yili kholela, yini yishemelwa Pasaka.

²Amakuhani vakhome na vaandishi vajadiliana inamna ya kimubuda Uyesu, kwa kiva vavatilaga vanu.

³Ushetani wahulutaga mukhati ya Yuda Iskariote, yumo wa vala vanafunsi Kumi na mbili. ⁴Uyuda walutaga kijadiliana na vakhome va makuhani na vakhome inamna shini ambi akimutawula Uyesu kunyanave.

⁵Vashendevaga, na kiyitikhana kumupela ihela. ⁶Umwene wayitikhaga, na wasakulaga ifurusa ya kumutawula Uyesu kunyanave kutali ni shipuga sha vanu. ⁷Ulusiku lwa makhate gini gasiponyesewe iamila iyafikhaga, pini ikholo ya Pasakha lasima yihumisiwe. ⁸Uyesu wavafilikhaga Upetro nu Yohana, waja, "Luti mutiyandalile ishakilya sha Pasakha ili tiyinse kilya." ⁹vamuposa, "Kwii wusakula tigagahile amaandalisi?" ¹⁰Wavajibu, "Pulisi, pini ambi mwiva mwahuluta kumujini, umugosi mwini ambi iva asumwile injilo ya malenga ambi itangana nomwe. Mufwati ku nyumba yini ambi ihuluta. ¹¹Bahene mujoveli umtwa wa nyumba, "Umwaliimu akikujovela, "hili kwii ishumba sha vahensa, amahala pini ambi nilya Ipasakha na vanafunsi vangu?" ¹²Wawawonesha ishumba sha kushanya shini shili tayari. Gahi amaandalisi umo." ¹³Bahene valuta, na vashaga hila shinu ngaja shini wavajovela. Bahene vayandala ishakilya sha Pasakha. ¹⁴Umuda pini gwafikhaga wakhalaga na vala avanandeje. ¹⁵Bahene wavajovela, "Nina hamu khome ya kilya isikukuu iyi ya Pasakha na omwe kabla ya kilafywa kwangu. ¹⁶Kwa kiva nikivajovela, nisikhalya khanji mpakha pini yikhatimiwa kuufalme wa Nguluvi. ¹⁷Bahene Uyesu watola ihikhombe, na pini wamalaga kihonjesa, waja, "Toli ishi, na mugavane yumwe kwa yumwe. ¹⁸Kwa kiva nikivajovela, nisikhang'wela khanji ilitunda lya musabibu, mpakha uufalme wa Nguluvi pini wukhayinsa." ¹⁹Bahene watola umukhate, na pini wamalaga kihonjesa, waumenyaniya, na kivapela, waja, "Ugu ni muvili gwangu gwini gwahumisiwa kwa ajili yenyu. Gahi ndeni kwa kunikumbukha one." ²⁰Watola ishikhombe shisho baada ya shakilya sha pahilo waja, "Ishikhombe ishi ndio liagani lipya ku danda yangu, yini yakununkha kwa ajili yenyu. ²¹Lakini loleli. Yula mwini akinisetukha ali none pamesa. ²²Kwa kiva Umwana wa Adamu kwa kweli iluta lwakwe ngaja shini yilamwilwe. Lakini ole kwa munu yula mwini kishilila umwene Umwana wa Adamu isetukhwa!" ²³Vayansaga kiposaniya vene kwa vene, yunani munyanave mwini nda wagahaga ulujowo ulu. ²⁴Bahene gapolelaga amabishano kunyanave kija yunani mwini ihuvililwa kiva mukhome kishila wona. ²⁵Wavajovela, "Avafalme va vanu va mataifa vana utwa kushanya yanave, na vala avanya mamulakha kushanya yanave vishemelwa vaheshimiwa vatavala. ²⁶Lakini yisifwaya khabisa kiva ndeni kunyenye omwe. Badala yakwe, lekha yula mwini mukhome kunyenye ave ngaja munang'ana. Nu yula mwini wa muhimu mandu ave ngaja mwini itumikha. ²⁷Kwa kiva akwali mukhome, yula mwini ikhala pamesa au yula mwini itumikha? Wuli asili yula mwini ikhala pamea? Nayune bado nuili pakhati yenyu ngaja mwini itumikha. ²⁸Lakini omwe ndio vini mwayendelela kiva none ku majaribu gona. ²⁹Nikivapela omwe uufalme, ngaja shini one ubaba wanipelaga uufalme, ³⁰kija mupate kilya na king'wela pamea yangu kuufalme wangu. Na ambi mwikhala ku shitengo ha ensi mukigahiga amakhabila kumi na mbili ga Kuisraeli. ³¹Simoni, Simoni, manhya kija, Ushetani walomba avapate ili avapete ngaja ngano. ³²Lakini nakulombela, kija ilihuvi lyakho liikhapotwagwa. Baada ya kiva watina khanji, vakhangaa avakholo lwakho." ³³Upetro wamujovela, "Mtwa, nili tayari kiluta nowe kugelesa na hata ku mauti." ³⁴Uyesu wajibu, "Nikikujovela, Petro, Injogolo yisivikha ineng'uni, khabla usinanikhane mara sitatu kija unimenye." ³⁵Bahene Uyesu wamujovela, "Pini navatwalaga omwe bila mfukho, ihikhapu sha fyakilya, au indatu, wuli mwapunguhilwagwa ni hinu?" Wajibu "Kusina." ³⁶Bahene wavajovela, "Lakini ialisi, shila umunya mufukho, na agutole bahamo nishikhapu sha fyakilya. Yula mwini asina uupanga yikimufwaya kigusa umwenda gwakwe gumo agule wumo. ³⁷Kwa kiva nikivajovela. gona gini gayandishwe kwa ajili yangu lasima gatimile, 'Na watolwagwa ngaja mun u mwini inanga itorati.' Kwa ababu shila hini hatabiliwagwa kwa ajili yangu shitimiswa." ³⁸Bahene waja, "Mtwa, lelela! Isi panu ipanga sivili." Na wamujovela "yikwilana." ³⁹Baada ya shakilya saha pashilo, Uyesu wawukhaga, ngaja shini akhandi igaha mara kwa mara waluta ishidunda sha Mizeituni, na vanafunsi vamufwata. ⁴⁰Pini vafikhaga, wavajovelaga, "Lombi kija musikhahulutaga mumajalibu." ⁴¹Waluta kutali na vene ngaja utosaji wa ling'anga, wafugama walomba, ⁴²ija, "Baba, nda wusakula, niwusisa ishikhombe ishi. Lakini sio ngaja shini nisakula one, lakini uugani wakho wusenjeshe." ⁴³Bahene umalaikha kihuma kushanya wamupolelaga, wamupela ingufu. ⁴⁴Pini ali kikhatala, walomba kwa kimaanisa mandu, ni jasho lyakwe lyavesaga ngaja matone makhoma ga danda gigwa pansi. ⁴⁵Pini wayimaga kihuma ku maombi gakwe, wayinaga kwa vanafunsi vakwe, wayinsaga kwa vanafunsi, na wavagaga vagonile kwa sababu ya husuni yanave, ⁴⁶na wavapoa, "kwanshii mwigona? Damuli mulombe, kija msikhahulutaga mumajalibu." ⁴⁷Pini akhandi bado api logola, lelela, ishipuga shikhoma sha vanu shamupolela nu Yuda, yumo wa vanandeje kumi na mbili akivalongosa. Wayinsa kholela nu Yesu ili ambuu, ⁴⁸lakini Uyesu wamujovela, Yuda, wuli ukimuetukha Umwana wa Adamu kwa busu?" ⁴⁹Pini vala vini vakhandi kholela nu Yesu pini vagagaga ago gienjekha, waja, "Mtwa, wuli tivatove kwa

upanga?"⁵⁰ Bahene yumo wanave wamutova umutumishi wa kuhani u ukhome, na wamudumulaga ilikutu lyakwe lya kulia.⁵¹ Uyesu waja, "Iyi yikwilana. Na wakhata ilikutu lyakwe, wamuponesa."⁵² Uyesu walogola kwa kuhani mukhome, na kwa vakhome va hekalu, na kwa vasehe vini vayinsaga hinyume shakwe, "Wuli mwiinsa ngaja kija muiyinsa kitovana nu muhiji, na mandulugu na mapanga?"⁵³ Pini nikhandi nomwe insiku sona ku hekalu, musikhavishile amokho genyu kuhanya yangu. Lakini ili ndiyo lisala lyakho, na mamulakha ga kunshii."⁵⁴ Vamukhata, vamulongosa, vamuleta kukhaya ya kuhani mukhome. Lakini Upetro wamufwataga kwa kutali.⁵⁵ Baada ya kiva vavea umoto ku ula uuwanda wa mukhati na pini vakhalaga pansi bahamo, Upetro wakhalaga pakhati yanave.⁵⁶ Umutumishi yumonga wa shidala wamwagaga Upetro pini akhandi akhele ku mwanga gwini guhumana nu moto, wamulelelaga wamujovela, "Uyu umunu wope akhandi numwene."⁵⁷ Lakini Upetro wakhana, wamujovela, "umudala, one nisimumenye."⁵⁸ Baada ya muda kidogo, umunu uyunji wamwaga waja "Owe newe uli yumo wanave". Lakini Upetro wajibu, "Mugosi one iyo."⁵⁹ Ngaja lisala limo ndeni, umugosi uyunji wasisitisa waja, "Kweli khabisa uyu umunu wope akhandi bahamo numwene, kwa kiva yu Mgalilaya."⁶⁰ Lakini Upetro waja, "Mugosi, niimenye lini wulogola." Na baho, pini akhandi, injogolo yavikhaga.⁶¹ Wasetukha, Umtwa wamulolela Upetro. Nu Petro wakumbukha iliswi lya Mtwā, pala pini wamujovelaga, "Khabla ya njogolo kiviakha ineng'uni, ambi ukinihana one mara tatu."⁶² Pini wapola kunja, Upetro wakhola kwa uchungu mwinji.⁶³ Bahene vala avagosi vini vakhandi vakimulinda Uyesu, vamulogolaga uvi na kimutova.⁶⁴ Baada ya kumugubikha ameho, vamuposa, waja, "Tabiri! Yu nani mwini wakutova?"⁶⁵ Valogola amajowo minji mandu kwa Yesu na kimukufuru umwene.⁶⁶ Pini yikhandi asubuhi, avagosivaha va vanu vakunganaga bahamo, avakhome va makuhani na vaandishi. Vamutwala ku Barasa,⁶⁷ waja, "Nda owe yu Kristo, tijovela." Lakini umwene wamujovela, "Nda nivajovele musinganiyamini,⁶⁸ na nda nivapose musinganijibu."⁶⁹ Lakini kiyansisa isalisi na kiyendelelela, Umwana wa Adamu ambi iva akhele iliwokho lya higosu kwa ngufu sa Nguluvi."⁷⁰ Wona waja, "Ino owe uli Mwana wa Nguluvi?" Nu Yesu wavajovela, "Omwe mwaja one ndiye."⁷¹ Waja, "Kwanshii bado tisakula uushahidi? Kwa kiva ose yuse tapulikha kihuma kumulomo gwakwe yumwene."

Chapter 23

¹Avanu wona vayima, vawutwala Uyesu pamwandi ya Pilato. ²Vayansaga kumushutumu, vija, "Tamwaga umunu uyu akiliyasa ilitaifa lyesu, kwa kikhana tiikhahumiyaga ikhodi kwa Kaisari, na ija kija umwene yumwene yu Kristo, Mfalme." ³Upilato wamuposaga, waja, "Wuli owe uli Mfalme wa Vayahudi?" "Nu Yesu wamujibu waja, "Owe ndiyo wija ndeno." ⁴Upilato wamujovela ukuhani mukhome na vanu, "Nisikilyaga likhosa kwa munu uyu". ⁵Lakini avene vakhasaga, vija, "Wa akivafunjlisa avanu, ifundisa Kuuyahudi yona, kuyansisa Kugalilaya na isalii ali panu." ⁶Upilato wapulikhaga aga, wapoaga umunu uyo nda wa Kugalilaya? ⁷Pini wamanyaga kija akhandi pansa ya utavala wa Herode, wawutwala Uyesu kwa Herode, mwini mope akhandi Kuyerusalemu kwa nsiku iso. ⁸Uherode pini wawagaga Uyesu, washendevaga mandu kwa kiva akhandi isakula kumwaga mandu, Wapulikhaga ihabari sakwe na wadobokhaga kugwaga umuujisa gumo gini giengwa nu mwene. ⁹Uherode wamuposaga Uyesu kwa majowo minji, lakini Uyesu asikhalogwele lyolyona. ¹⁰Amakuhani vakhome bahamo na vaandishi vayimaga kwa ukhali vakimusitakha. ¹¹Uherode bahamo na vaulukhali vakwe, wamuligaga na kimulogola uvi, na kumifwasa amenda manofu, bahene wamutiniyaga Uyesu kwa Pilato. ¹²Uherode nu Pilato vavesaga marafiki kiyansinsa ulusiku ulo, (khabla ya hapo vakhandi maadui). ¹³Upilato wavashemelaga bahamo amakuhani vakhome na vatavala nu umati wa vanu, Wavajovela, ¹⁴"Mwaniletela umunu uyu ngaja munu mwini ilongosa avanu kisenga amavu, na lelela, baada ya ya kiva namuposa pamwandi yenyu, nisikhalyajile likhosa kwa munu uyu kihusu amjowo gona gini omwe mwamusitakha umwene. ¹⁵Kusina, wala Uherode, kwa kiva wamutiniya kunyesu, na lelela kusina shoshona shini wasenga shini shifywaya iasabu ya kifwa. ¹⁶Ino ambi nikimutova na kumuleshela. ¹⁷(Ino, Upilato iwajibikha kimuleshela umufungwa yumo kwa vayahudi ihipindi sha sikukuu). ¹⁸Lakini wona valyovaga bahamo, vija, "Muwusa uyo, na tidindulila Ubaraba!" ¹⁹Ubaraba akhandi munu mwini avishilwe kugelea kwa sababu ya uuasi ku lijiji kwa kibuda. ²⁰Upilato wavajovela khanji, idobokha kimuleshela Uyesu. ²¹Lakini avene valyovaga, waja, "Musulubisa, musulubisa." ²²Wavaposa lwa utatu, "kwanshii, umunu uyu wasenga mavi mashi? Nisikhapete ilikhosa lini lifwaya iasabu ya kifwa kunyakwe. Ino pini ambi nimala kimutova mabi nikimuleshela." ²³Lakini valogolaga kwa kiisitisa kwa shauti khome, viakula asulubiswe. Ni shauti sanave amushawishi Upilato. ²⁴Bahene Upilato walamulaga kivapela shini visakula. ²⁵Wamuleshela yula vini vamusakulaga mwini wafungwagwa kwa kisababisa ifujo na kibuda. Lakini wamuhumya Uyesu kwa shini visakula avene. ²⁶Pini vakhandi vakimutwala, wamukhataga umunu yumo mwini ishemelwa Simoni wa kuukirene, ihumilila kunyii, wamutwikha umualaba ili asumule, akimufwata Uyesu. ²⁷Uumati mukhome wa vanu, na vadala vini vaombolesaga na kihuzunikha kwa ajili yakwe, vakhandi vakimufwata. ²⁸Lakini wavasetushilaga, Uyesu wavajovela, 'Vahinja va Kuyerusalemu, musikhanikholelaga one, ila yikholeli yumwe na kwa ajili ya vanenyu. ²⁹Lelela, insiku siyinsa sini ambi vija, "Vana barakha vini vali tasa na matumbo gini gasisava, na mavele gini gasikhayonsise. ³⁰Bahene pini vakhayana kufijovela ifidunda, 'Tigwilili,' ni fidunda, 'Tigubishi.' ³¹Kwa kiva nda vagahe amajowo aga nda umupishi bago mwigu, ambi yiva wuli pini guyumile?" ³²Avagosi avansi, vahiji vavili, vatwalwagwa bahamo numwene ili vabudwe. ³³Pini vakikhaga amahala pini pihemelwa Fuvu lya mtwe, bahene vamusulubiaga bahamo na vala avahiji, uyunji lubali lwa kulia nu yunji lubali lwa kushoto. ³⁴Uyesu wajovaga, "Baba, uvasamehe, kwa kiva vaimenye lini vakilisenga. "Navene vatovaga ikura, kigava amenda gakwe. ³⁵Avanu vakhandi vayimile vilolela kuno avatavala vakimujovanga, vija, "Wakulusaga avansi. Ino aikuluse yumwene, nda umwene yu Kristo wa Nguluvi, mtewule". ³⁶Avasulukhali vope vamusalaga, vamuhejelelaga umwene na vawupela isiki, ³⁷vija, "Nda owe uli Mfalme wa Vayahudi ikulusa yuwe" ³⁸Kukhandi khanji nu alama kushanya yakwe yini yiyandishwe "UYU NDIYO MFALME WA VAYAHUDI." ³⁹Yumo wa vahiji mwini asulubiswe wamuligaga waja, "Owe si uli Kristo? ikulusa yuwe nose" ⁴⁰Lakini yula uyunji wajibu, akimudalishila na kija, "Wuli owe usikimutula Unguluvi, newe uli kuuhigo wuwo? ⁴¹Ose tili panu kwa haki, kwa kiva ose tiposhela shila shini hikitifwaya kwa nsengo esu. Lakini umunu uyu asikhagahile shoshona shivi." ⁴²Na wayonjeleaga, "Yesu, nikumbukha pini ukhahuluta kuufalme wakho." ⁴³Uyesu wamujovela, "Yamini nikikujovela, ineng'uni ambi wiva none Kuparadio." ⁴⁴Hapo yikhandi ngaja saa sita, inshisi yavesaga kushanya ya nyii yona mpakha saa tisa, ⁴⁵Umwanga gwa lijuva gwasimaga. Bahene ilipasia lya hekalu lyagavanikha pakhati kiyansisa kushanya. ⁴⁶Wakholaga kwa hauti khome, Uyesu wajovaga, "Baba mumokho gakho nikiivikha inumbula yangu," baada ya kilogola aga, wafwa. ⁴⁷Pini Uakida wagagaga gini gisenjekha wamutukusaga Unguluvi waja, "Kweli uyu akhandi munu umunya haki." ⁴⁸Pini uumati wa vanu vini vayinsaga bahamo kishuhudila pini vagaga amajowo gini gasenjekha, vatinaga kuno vitova ififuva fyanave. ⁴⁹Lakini amarafiki vakwe, na vadala vini wamufwataga kihuma Kugalilaya, vayimaga kutali vilolela amajowo ago. ⁵⁰Lelela, pakhandi pakwali nu munu mwini sihemelwa Yusufu, mwini yumo wa barasa, umunu munofu na munya haki, ⁵¹(akhandi asiyitikhene na maamusi au insengo yanave), kihuma Kuarimathaya, umji gwa Kuuyahudi, gwini gukhandi guhepelesa uufalme wa Nguluvi. ⁵²Umunu uyu,

wamuhejelelaga Upilato, walombaga apelwe umuvili gwa Yesu. ⁵³Wamuyisaga, na wamupilimisisa isanda, na wamuvikha mukhaburi lini likhandi lihongwelwe ku ling'anga, lini kusina mwini anajelaje kisilwa. ⁵⁴Lukhandi lusiku lwa maandalisi, ni Sabato yilikholela. ⁵⁵Avadala, vini vayinsaga nawo kihuama Kugalilaya, vamufwataga, na valwaga ilikhaburi na shini umuvili gwakwe gugoniswe. ⁵⁶Vatinaga na kiyansa kiyandala amafuta na marahi. Bahene ulusiku lwa abato vatuyaga kwa mujibu gwa sheriya.

Chapter 24

¹Mapema sana ulusiku lwa kwansa lwa juma, wayinsaga kukhaburi, kileta mafuta gini vakhandi vagayandalile. ²Valyagaga iling'anga libilivandisiwe kutali ni khaburi. ³Vahuluta mukhati, lakini vasikhagwajile umuvili gwa Mtwa Uyesu. ⁴Yawonekhaga kija, pini vayalangene kihusu ili, gahfla, avanu vavili vayimaga pakhati yanave vafwele amenda ga king'ala. ⁵Avadala kuno vana woga na vigindamiya ameho ganave pansi, vavajovela avadala, "Kwanshii mukimusakula mwini ali musima mu vini vafwile?" ⁶Akusina panu, ila wafyukha! Kumbushi shini walogolaga nomwe pini akhandi bado ali Kugalilaya, ⁷wajovaga kija Umwana wa Adamu lasima ahumisiwe ku mokho ga vanu avanya sambu na asulubiswe, nulusiku lwa utatu, ambi ifyukha khanji. ⁸"Vala avadala vakumbukhaga amajowo gakwe, ⁹na vatinaga kihuma kukhaburi na vavajovela amajowo aga gona vala kumi na mija na vanji wona. ¹⁰Basi Umaria Magdalena, Ujoana, Umaria unyina wa Yakobo, na vadala avansi bahamo navene vahumyaga itaarifa isi kwa vanandeje. ¹¹Lakini uwujumbe uwu wawonekhanaga ngaja wa musaha hela kwa vanandeje, na vasikhavayaminile vala avadala. ¹²Hata ndeno Upetro wayimaga, na kisijila kiluta kukhaburi, na wahunjisaga na kilolela mukhati, wayagaga isanda yene. bahene Upetro wawukhaga watina kukhaya yakwe, ishangala shishi shini shapolela. ¹³Na lelela, vavili mu vamo vanave vakhandi viluta ulusiku lulo kushijiji shimo shini shishemelwa Emmau, shini shikhandi maili sitini kihuma Kuyerusalemu. ¹⁴Vajadilianaga vene kwa vene kihusu amajowo gona gini gakhapolela. ¹⁵Yawonekhaga kija, pini vakhandi vijadiliana na kiposaniya amaswali, Uyesu wahejelaga kholole wafwatana na vene. ¹⁶Lakini ameho ganave gasivilwagwa kumumanya umwene. ¹⁷Uyesu wavajovela, "Shishi shini omwe vavili mukishilogolela pini mwijenda?" Vayimaga pala viwonekhana ni husuni. ¹⁸Yumo wanave, ilitawa lyakwe Cleopa, wajibu, "Wuli owe uli munu wa tofauti panu Payerusalemu mwini usimenye amajowo gini gapolela huko insiku isi?" ¹⁹Uyesu wavajovela, "Majowo mashii?" Vamujibu "Amajowo kihusu Uyesu Mnasareti, mwini akhandi mukuvamalago, umuwesaji ku matendo na majowo pamwandi ya Nguluvi na vanu wona. ²⁰Na kwa namna shini avakhome va makuhani na valongosaji vesu shini vamuhumiyaga kihigwa kifwa na kumusulubisa. ²¹Lakini tahivililaga kija umwene ndiyo ambi akivavikha huru Avaisraeli. Ndiyo, kutali na aga, ino lusiku lwa utatu kihuma amajowo aga gapolele. ²²Lakini vope, avadala avamonga kihuma kushipuga sheeu vatishangasaga, baada ya kiva pakhaburi isubuhi mandu. ²³Pini vagukhosaga umuvili gwakwe, vayinsa, vija kija vagagaga khanji amaono ga vamaalika vini vajovaga kija ali musima. ²⁴Avagosi avansi vini vakhandi bahamo nose valutaga kukhaburi, na kilwaga ngaja shishila shini avadala valogola. Lakini vasikhagwajile umwene. ²⁵Uyesu wavajovela, "Omwe vanu vayasu na avanya numbula insito sa kiyamini gini avakuvamalago vagalogola! ²⁶Wuli yikhandi yisili lasima Uyesu kilava kwa majowo aga, na kihuluta kuutukufu wakwe?" ²⁷Bahene kiyansinsa kwa Musa na vakuvamalago wona, Uyesu wavatafsilila amajowo gini gakimuhusu umwene kumaandikho gona. ²⁸Pini vashihejelelaga shila ishijiji, huko kwini vakhandi viluta, Uyesu wagahaga ngaja apiluta kumwandi, ²⁹Lakini vamukhamilisaga, vija, "Khala bahamo nose, kwa kiva ululandi lwafikha nulusiku lwasila." Bahene Uyesu wahuluta kiluta kikhalo navene. ³⁰Yawonekhaga kija, pini akhandi akhele nawo kilya, watolaga umukhate, wagubarikhi, na kugumenyanika, wavapela. ³¹Bahene ameho ganave gadindulwa, vamumanya, na wayaga ghafla pamwandi ya meho ganave. ³²Valogonsaniya vene kwa vene, "Kwani inumbula sesu sikhendi sisili mukhati yesu, pini wailogola nayuse munsila, pini watidinduli amaandikho?" ³³Vayimaga ilisala lilyo, na kitina Kuyerusalemu. Vavatanganisa vala kumi na moja vatanganile pamo, na vala vini vakhandi nawo, ³⁴vija, "Umtwa wafyukha kweli kweli, na wamupolela Usimoni." ³⁵Bahene wavajovela amajowo gini gapolela kunsila, na shini Uyesu wawonekha kunyanave na kugumenya umukhate. ³⁶Pini vilogola amajowo ago, Uyesu yumwene wayimaga pakhati yanave, na wavajovela, "Tamani yive kunyenye." ³⁷Lakini vatilaga na kiva nu woga, na vahivaga kija vayagaga iroho. ³⁸Uyesu wavajovela, Kwanshii musugumilwa? Kwanshii amaswali giyinukha munumbula senyu? ³⁹Leleli amokho gangu na magulu gangu, kija one yune. Nikhati na muniyaje. Kwa kiva inumbula yisina inyama na mafupa, ngaja shini mukiniyaga one kija nafyo." ⁴⁰Pini wamalaga kija ndeni, wavawonensa amokho gakwe na magulu gakwe. ⁴¹Pini vakhandi bado nuushendefu wini wuhansikhene na kuto kiyamini, na kishangala, Uyesu wavajovela, ⁴²"Wuli muna shinu shoshona sha kilya?" Vamupela ishipande sha nsii yini yinyanyilwe. ⁴³Uyesu washitola, na kushilya pamwandi yanave. ⁴⁴Wavajovela, "Pini nikhandi nomwe, navajovelaga kija gona gini gayandishwe ku sheriya ya Musa na vakuvamalago ni Saburi lasima gatimilishe." ⁴⁵Bahene wadindulaga uluhala lwanave, kija vawese kigayelewa amaandikho. ⁴⁶Wavajovela, "Kija yiyandishwe, ukristo lasima alave, na kifyukha khanji kihuma kwa vini vafwile ulusiku lwa utatu. ⁴⁷Ni toba nu musamaha gwa sambu lasima fihubililwe kwa litawa lyakwe kwa mataifa gona, kiyansisa kihumilila Kuyerusalemu. ⁴⁸Omwe muli mashahidi wa majowo aga. ⁴⁹Lelela, nikivatwalila iahadi ya Baba wangu kushanya yenye. Lakini hepelesi panu palijiji, mpakha pini ambi mufwaswa ingufu kihuma kushanya. ⁵⁰Bahene Uyesu wavalongosaga kunja mpakha pini vahejelaga Kubethania. Wayinula amokho gakwe,

na wavabarikhi. ⁵¹Yawonekhaga kija, pini akhandi akivabarikhi, wavalekhaga na wasumulwa kushanya kiluta kushanya. ⁵²Bahene vamuabudu, na kitina Kuyerusalemu nuushendefu mukhome. ⁵³Vayendelelaga kiva muhekalu, vikimupela ibarakha Unguluvi.

John

Chapter 1

¹Pamwaandi kukhandi kukwali Iliswi, nu Uliswi akhandi bahamo nu Nguluvi, nu Liswi akhandi yu Nguluvi. ²Uyu, Uliswi, Pamwaandi akhandi bahamo nu Nguluvi. ³Ifinu fyona fyasjenekhaga kishilila umwene, na bila umwene kusina hata shinu shimo shini shikhandi shisenjeshe. ⁴Mukhati yakwe kukhandi usima, nuuwo uusima ukhandi nuru kwa vanadamu wona. ⁵Inuru ying'ala munshisi, wala inshisi yisikhaisimise. ⁶Pakhandi nu munu yumo mwini wafilikhwagwa kihuma kwa Nguluvi, mwini ilitawa lyakwe akhandi Yohana. ⁷Wayinsaga ngaja shahidi kushuhudila kihusu yila inuru, ili kija wona vawese kiyamini kishilila umwene. ⁸Uyohana akhali asili yila inuru, ila wayinsaga ili ashuhudile kihusu yila inuru. ⁹Iyo yikhandi nuru ya kweli yini yikhandi yiyinsa kunyii niyene yikimuponya inuru shila yumo. ¹⁰Akhandi kunyii, ninyii yawumbwagwa kishilila umwene, nayinyii yisikhamumanyile. ¹¹Wayinsaga ku finu fyakwe, na vanu vakwe vasikhamuposhelile. ¹²Ila kwa vala vinji vini vamuposhelaga, vini vayaminigi ilitawa lyakwe, kwa awo wawapelaga ihaki ya kiva vana va Nguluvi, ¹³Vini vasawagwa, siyo kwa danda, wala kwa ugani wa muvili, wala kwa ugani wa munu, ila kwa Nguluvi yumwene. ¹⁴Numwene Uliswi wasenjekhaga muvili na wakhalaga munyesu, tawaga uutukufu wakwe, uutukufu ngaja wa munu mwene duguli wa shene mwini wayinsaga kihuma kwa Wihesu, amemile ineema ni kweli. ¹⁵Uyohana washuhudilaga kihusu umwene na watansaga ishauti ija, "Uyu ndiyo mwini nalogolaga ihabari sakwe nija, "Yula mwini iyinsa baada yangu yu mukhome kishila one, kwa kiva wawaakwali khabla yangu." ¹⁶Kwa kiva kihuma kuutimifu wakwe, ose wona taposhela bure ishipawa baada ya shipawa. ¹⁷Kwa kiva isheriya yaletwagwa kishilila Umusa. Ineema ni kweli fyayinsaga kishilila Uyesu Kristo. ¹⁸Kusina umwanadamu mwini wamwagaga Unguluvi luhavi lolona. Umunu mwene mwini yu Nguluvi, mwini ali pashifuva sha Baba, wamugaha umwene amanyishe. ¹⁹Na uwu ndio ushuhuda wa Yohana pini amakuhani na valawi vini vafwilishwe kunyakwe na Vayahudi kunuposa, "Owe yu nani?" ²⁰Bila kitilatala na asikhakhanile, ila wajibugu, "One nisili Kristo." ²¹Bahene vamuposaga, "kwa hiyo owe yu nani ino?" Owe yu Eliya? Waja, "One siyo. "Waja, Owe uli mukuvamalago? Waja," Hapana." ²²Bahene vamujovalaga, "Owe yu nani, ili kija tivapele ilijibu vini vatifilikha"? Ukiishuhudila wuli yuwe?" ²³Waja, "One nilishauti yakwe mwini ikhola kunyikha: 'yigolosi insila ya Mtwa,' ngaja umukuvamalago uisaya shini wajovaga." ²⁴Basi kukhandi kuna vanu vaflishwe pala kihuma kwa Mafarisayo. Vamuposaga na kija, ²⁵Kwanshi wubatisa nda owe usili Kristo wala Eliya wala mukuvamalago?" ²⁶Uyohana wawajibugu ija, "Nikivabatisa kwa malenga. Hata ndeno, munyenyu iyima umunu mwini musimumenye. ²⁷Uyu ndiyo mwini iyinsa baada yangu." One nisifwaya kudedevesa ingalawo sa ndatu sakwe." ²⁸Amajowo aga gasenjekhaga huko Kubethania, mwambwa ya Yordani, amahala pini Uyohana akhandi ibatisa. ²⁹Ulusiku lwini lufwata Uyohana wamwagaga Uyesu iyinsa kunyakwe wajovaga, "Lelela umwanakhola wa Nguluvi mwini akiitola isambi ya wulimwengu!" ³⁰uyu ndiyo mwini nalogola ihabari sakwe nija, "Umwene mwini iyinsa kunyuma yangu ali mukhome kishila one, kwa kiva akhandi kabla yangu." ³¹Nisikhamumenye umwene, lakini yasenjekhaga ndeno ili kija agubutulwe Kuisraeli, kija nikhandi nibatisa kwa malenga." ³²Uyohana washuhudilaga, "Namwagaga Uroho iyikha kihuma kushanya ngaja nkunda, na yasalaga kushanya yakwe. ³³One niikhamumenye lakini umwene mwini wanifikha ili nibatise kwa malenga wanijovelaga, yula mwini ambi ukimwaga Uroho iyikha na kikhalaga kushanya yakwe, Uyo ndiyo abatiswe kwa Roho Mtakatifu." ³⁴Nalwaga na nashuhudila kija uyo yu Mwana wa Nguluvi." ³⁵Khanji ulusiku lwini lwafwataga Uyohana akhandi ayimile bahamo na vanafunsi vakwe vavili, ³⁶Vamwagaga Uyesu ijenda nu Yohana waja, "Lolela, Umwana khola wa Nguluvi!" ³⁷Avanafunsi vavili vamupulikhaga Uyohana pini ilogola aga vamufwataga Uyesu. ³⁸Khanji Uyesu wasetukhaga na kivaga avanafunsi vala vakimufwata, na wavajovala, "Musakula nshii?" Vajibu, "Rabbi, (imaana yakwe 'mwaliimu,' wikhala kwii?)" ³⁹Wavajovela, "Yinsi na mulwaje, "Bahene valutaga na kilwaga amahali pini akhali ikhala; vakhalaga bahamo numwene ulusiku ulo, kwa kiva yikhandi ngaja saa kumi ndeni." ⁴⁰Yumo wa vala vavili mwini wamupulikhaga Uyohana ilogola na bahene kumufwata Uyesu akhandi yu Andrea, ukhola lwakwe Usimoni Petro. ⁴¹Wamwagaga ukhola lwakwe Usimoni na wamujovalaga, "Tamupata Umasihi" (yini yitafisiliwa Kristo). ⁴²Wamuletaga kwa Yesu. Uyesu wamulelela na waja, "Owe yu Simoni mwana wa Yohana" ambi wushemelwa Kefa, (amaana yakwe 'Petro'). ⁴³Ulusiku lwaini lwafwataga pini Uyesu akhandi isakula kiwukha kiluta Kugalilaya, wamupataga Ufilipo na wamujovala, "Nifwata one." ⁴⁴Ufilipo akhandi mukhaya wa Kubethsaidi, inyii ya Andrea nu Petro. ⁴⁵Ufilipo

wamupataga Unathanaeli na kimujovela, Tamupata yula mwini Umusa wayandikhaga ihabari sakwe ku sheriya na Vakuvamalago. Uyesu mwana wa Yusufu, kihuma Kunazareti.⁴⁶Unathanaeli wamujovelaga, "Wuli ishinu shinofu shiwesa kupolela Kunasareti?" Ufilipo wamujova, Yinsa na ulwaje."⁴⁷uyesu wamwagaga Unathanaeli pini iyinsa kunyakwe na wajovaga, "Lelela, Umwisraeli kweli kweli mwini asina uudehi mukhati yakwe!"⁴⁸Unathanaeli wamujova, "Wanimanya wuli one?" Uyesu wajibu na wamujovela, "Khabla Ufilipo asinakushemele pini wa pansi ya mupishi, nanikwajile."⁴⁹Unathanaeli wajibu, "Rabi owe uli Mwana wa Nguluvi! Owe uli Mfalme wa Israeli!"⁵⁰Uyesu wajibugu wamujovela, Kwa kiva nalinga nakujovela ' nalinga nakwaga pansi ya mupishi' wuli wuyamini? ukhagaga amatendo makhome kishila aga."⁵¹Uyesu waja, "Yamini yamini nikivajovela ambi mukisaga imbingu sidindukha, na kivaga avamalaikha vitana na kiyikha kushanya ya Mwana wa Adamu."

Chapter 2

¹Baada ya nsiku sitatu, kukhandi ni harusi huko Kukana ya Kugalilaya nu nyina wa Yesu akhandi uko. ²Uyesu na wanafunsi vakwe vakhandi vayanilwe ku harusi. ³Pini vasililwagwa nuujimbi, unyina wa Yesu wamujovelaga, "Vasina ujimbi." ⁴Uyesu wajibu, "Mudala iyo yikinihusu one? Umuda gwangu one bado gusina timile." ⁵Unyina wakwe wavajovelaga avatumishi, "Shoshona shini ambi akivajovela senji." ⁶Basi kukhandi ninjilo sita sa mang'anga pala sini sivishilwe kwa ajili ya kuinawa ku sikukuu sa Vayahudi, shila yimo yikhandi nu umemo wa nzio sivili hadi sitatu. ⁷Uyesu wavajovaga, "Simemyi amalenga injilo sa mang'anga." Vamemya mpakha kushanya. ⁸Bahene wavajovela vala avatumishi, "Tola ishiasi ino na mutwale kwa mhudumu mukhome wa mesa." Vagahaga ngaja shini valajiswa. ⁹Umuhudumu mukhome wagajesaga gala amalenga gini gakhandi gasetwiswe na kiva ujimbi, ila asikhamenye kwini gahumaga (lakini avatumishi vini vanegaga amalenga vamanya kwini gahuma). Bahene wamushemelaga ubwana harusi na ¹⁰kimujovela, "Shila yumo iyansa ki apela avanu uuujimbi munofu na pini vayeleva akivapela uuujimbi wini usili munofu. Lakini owe wautunsa uuujimbi unofu mpakha isalisi" ¹¹Umuujisa ugu gwa Kukana ya Kugalilaya, gukhandi ndio mwanso gwa ishara sa miujisa gini wagasengaga Uyesu, igubutula uutukufu wakwe, bahene avanafunsi vakwe vamuyaminigo. ¹²Baada ya ili, Uyesu, inyina wakwe, vanyalukholo wakwe na vanafunsi vakwe valutaga kunyii ya Kapernaum na vakhalaga uko kwa nsiku ndodo. ¹³Basi Ipasaka ya Vayahudi yikhandi yihejelile, bahene Uyesu walutaga Kuyerusalemu. ¹⁴Wavagagaga avabudaji va ng'ombe, ikholo, ni njiva mukhati ya Litembe. Khanji na vasetusaji va hela vakhandi vakhele mukhati ya Litembe. ¹⁵Uyesu watendaga umujalidi ugunya fifundo, wavahumya wona vini va mukhati ya litembe, yijumuisa ing'ombe ni kholo. Wakunulaga ihela sa vasetusa ihela namkusisetusa imesa sanave. ¹⁶Kwa vagusaji va njiva wavajovelaga, "Humi ifinu ifi kutali na panu, leshi kigaha inyumba ya Baba wangu kiva mahala pa sokho." ¹⁷Avanafunsi vakwe vakumbukhaga kija yikhandi yiyandishwe, "Uwifu wa nyumba yakho ambi ukinilya." ¹⁸Avakhome va shiyahudi vajibugu, vamujovala, Ni ishara nshii yini ambi ukiiwonensa kwa kiva ukigagaha amajowo aga?" ¹⁹Uyesu wawajibu, libomoli Iitembe ili nayune ambi nikilisenga baada ya nsiku sitatu. ²⁰Bahene avakhome va Shiyahudi wajovaga, "yatumikhaga makha arobaini na sita kulisenga ilitembe ili newe wija ambi nukilisenga kwa nsiku sitatu?" ²¹Japo kiva, umwene walogolaga ilitembe imaanisa umuvili gwakwe. ²²Bahene panyuma baada ya kifufukha kwakwe kihuma kwa vini vafwile, avanafunsi vakwe vakumbukhaga kija wajovaga ndeno, vayaminigi amaandikho ni kauli iyi yini Uyesu akhandi tayari ailogwele. ²³Basi pini akhandi Kuyerusalemu ishipindi sha Pasakha, ishipindi sha sikukuuu vayaminigi ilitawa lyakwe, pini vasagaga iishara na miujisa gini wasengaga. ²⁴Lakini Uyesu akhandi asina nilihuvi na vene kwa kiva avamenye avanadamu wona. ²⁵Akhandi asisakula umunu yeyona kimujovela kihusu shini vashwali avanadamu kwa kiva akhandi amenye shini shikwali mukhati yanave.

Chapter 3

¹Ino kukhandi nu Farisayo yumo mwini ilitawa lyakwe Nikodemu, yumo wa vajumbe va barasa lya Vayahudi.

²Umunu uyu wamulutilaga Umtwa Uyesu pashilo na kumujovela, "Rabi, timenye kija owe uli mwalimu kihuma kwa Nguluvi, kwa kiva kusina umunu yeyona mwini iwesa kitenda iishara isi sona Unguluvi nda asili bahamo numwene."³Uyesu wajibu, "Yamini, yamini, umunu asiwesa kiyinjila kuufalme wa Nguluvi nda asisawilwe mara ya uvili." ⁴"Unikodemu waja," Umunu iwesa wuli kisawa nda wagosipa? Asiwesa kihuluta muutumbo wa nyina lwa uvili na kisawa, wuli iwesa?"⁵Uyesu wajibu, "Yamini, yamini umunu nda asisawilwe kwa malenga na kwa Roho, asiwesa kihuluta kuufalme wa Nguluvi. ⁶Shini shisawilwe kwa muvili ni muvili, na shini shisawilwe kwa Roho ni roho." ⁷Usikhashangalaga kwa kiva nalinga nakujovela, 'ni lasima kswa lwa uvili.' ⁸Ilipepo likutikha popona pini lidobokha ni shauti yakwe mukiipulikha, lakini musimenye kwini lihuma na kwini liluta. Ndiyo shini yishwali ihali ya mwini asawilwe ni roho. ⁹Unikodemu wajibu, kwa kija, "Amajowo aga giwesekhana wuli?" ¹⁰Uyesu wajibu, "Owe uli mwalimu wa Israeli, mpakha usigamenye amajowo aga? ¹¹Yamini, yamini, nikikujovela, shila shini tishimenye tikishishuhudila kwa shila shinia tashaga. Lakini musiposhela uushuhuda wesu." ¹²Nda navajovela amajowo ga hapa padunia na musikigayamini, mungawesa kiyamini nda ambi nikivajovela amajowo ga kushanya? ¹³Kwa kiva kusina mwini watana kushanya kihuma kumbingu isipokiva umwene mwini wayikha, Umwana wa Adamu. ¹⁴Ngaja ndenela Umusa shini waiyinulaga injokha kunyikha, ino shisho Umwana wa Adamu lasima ayinulwe, ¹⁵ili kija wona vini ambi vakimuyamini vapate uusima wa shiluta. ¹⁶Kwa iva inamna iyi Unguluvi waudobokhaga uulimwengu, kija wamugumyaga umwanakwe mwini ali mwene, ili kija yeyona mwini akimuyamini asikhafwisaga ila ave nuusima wa shiluta. ¹⁷Kwa kiva Unguluvi asikhamufilishe umwanakwe kudunia ili ahije uulimwengu, ila kija uulimwengu ukulusiwe kwa kishilila umwene. ¹⁸Mwini akimuyamini Umwene asikha higwa. Umwene mwini asikimuyamini sha tayari wahigwa kwa kiva asiliyaminile ilitawa lya Mwana mwini ali mwene wa Nguluvi. ¹⁹Iyi ndiyo sababu ya uhigo, ya kija inuru yayinsa kuulimwengu, laikini avanadamu vadobokha inshisi mandu kishila inuru kwa kiva amatendo ganave gakhanda mavii. ²⁰shila munu mwini isenga amavi asikiitola inuru wala asiyinsa munuru ili amatendo gakwe gasikhayinsaga gavishwe mwasi. ²¹Lakini, umwene mwini isenga ikweli iyinsa ku nuru ili amatendo gakwe gawoneshe kija gwasengwa kwa kimupulisa Unguluvi. ²²Baada ya aga, Uyesu bahamo na vanafunsi valutaga kunyii ya Yudea. Uko watumilaga umuda bahamo nawo na akhandi ibatisa. ²³Ino Uyohana khanji akhandi ibatisa huko Kuainea kholela na Kusalim kwa kiva kukhandi na malenga minji pala. Avanu vakhandi viyinsa kunyakwe na kibatiswa, ²⁴kwa kiva Uyohana akhandi asinatajwe mugeresa. ²⁵Bahene kwapolelaga amabishano khati ya vanafunsi nu Yohana na Vayahudi kihusu isikukuu ya utakhaso. ²⁶Valutaga kwa Yohana vamujovela, "Rabi, umwene mwini ukhandi nawo kumwambwa ya Mukhoga gwa Yoridani, umwene mwini washuhudilaga ihabari sakwe, lelela, ibatisa na wona viluta vakimufwata." ²⁷Uyohana wajibu umunu asiwesa kiposhela ishinu shoshona isipokiva nda wapelwa kihuma kushanya. ²⁸Omwe yumwe mushuhudila kija nalogolaga kija, 'one nisili Kristo', badala yakwe najovaga, 'nafilikhwa pamwandi yakwe.' ²⁹Umwene mwini ana bibi harusi yu bwana harusi. ino urafiki wa bwana harusi, mwini ayimile na kipulisa ishendevela mandu kwa sababu ya shauti ya bwaba harusi. Iyi ino ni ushendevo wangu wini wutimilishe. ³⁰Ipaswa kisidi, none nipaswa kipungukha. ³¹Umwene mwini ihuma kushanya, ali kushanya ya fyona. Umwene mwini ali wa wulimwengu ihuma kuwulimwengu na ilogola amajowo ga shiwulimwengu. Umwene mwini ihuma kushanya ali kushanya ya fyona. ³²Umwene ishuhudila gala gini wagaga na kugapulikha, lakini kusina mwini iposhela uushuhuda wakwe. ³³Umwene mwini waposhela uushuhuda wakwe wahakikisha kija Unguluvi ali mkweli. ³⁴Kwa kiva umwene mwini afilishwe nu Nguluvi ilogola amajowo ga nguluvi. Kwa kiva asikimupela Uroho kwa shipimo. ³⁵Ubaba akimudobokha Umwana na wamupela ifinu fyona mumokho gakwe. ³⁶Umwene mwini akimuyamini Umwana ana usima wa shiluta, lakini kwa mwene mwini asikimupulisa Umwana asikhawaga uusima, ila ihasira ya Nguluvi yikhatana kunyakwe.

Chapter 4

¹Basi Uyesu pini wamanyaga kija Amafarisayo vapulikha kija Uyesu akhandi ifwasa na kibatisa saidiya Yohana, ²(japokiva Uyesu yumwene akhandi asibatisa ila avanafunsi vakwe), ³wahumaga Kuyudea na walutaga Kugalilaya. ⁴Ino yikhanda muhimu kishilila Kusamaria. ⁵Na wafikhaga kumji gwa Samaria, gwini gushemelwa Sikari, kholela nilieneo lini Uyakobo wamupelaga umwanakwe Uyusufu. ⁶Nishisima sha Yakobo shikhandi hapo. Uyesu akhandi akhatele kwa sababu ya lushulo na wakhala kholela nilisima . yikhanda luhavi lwa paminsi. ⁷Umudala umusamaria wayinsaga kinaga amalenga, nu Yesu wamujovelaga, "Nipela amalenga ning'wele." ⁸Kwa kiva avanafunsi vakwe vakhandi valutile lwanave kumujini kigula ishakilya. ⁹Yula umudala wamujovelaga, "Yiva wuli owe Muyahudi, kunilomba one umudala Musamariya, ishinu sha king'wela?" Kwa kiva avayahudi vashansikhana na Vasamaria. ¹⁰Uyesu wajibu, "Nda wa umanye ikarama ya Nguluvi, nu yula mwini akikujovala 'Nipela amalenga, 'nda wamulomba, na nda wakupela amalenga ga usima." ¹¹Umudala wajibu, "Mtwa usina akhadowo kha kunejela, nilisima litali. Ambi ukigapata kwii Amalenga ga Usima?" ¹²Wuli owe uli mukhome, kishila uwi hesu wesu Uyakobo, mwini watipelaga ilisima ili, numwene yumwene na vanakwe vakwe bahamo na mifugo gwakwe vang'welaga amalenga ga lisima ili?" ¹³Uyesu wajibu, "Yeyona mwini ing'wela amalenga aga ambi ipata ikhau khanji, ¹⁴lakini umwene mwini ambi ing'wela amalenga gini ambi nikimupela asikhapata ikhau khanji. Badala yakwe amalenga gini ambi nikimupela ambi giva chemchemi yini yifwilila hayta shiluta." ¹⁵Yula umudala wamujovelaga, "Mtwa, nikigalomba amalenga ago ili nisikhapataga ikhau khanji, na nisikhalavaga kiyinsa panu kinaga amalenga." ¹⁶Uyesu wamujovela, "Luta umushemele umugosi wakho, bahene utine." ¹⁷Umudala wamujovela, "Nisina mugosi." Uyesu wajibu, "Walogola unofu, 'Nisina mugosi;" ¹⁸kwa kiva wava na vagosi vasanu, na yumo mwini unawo isalisi asili mugosi wakho. Ku ili walogola kweli!" ¹⁹Umudala wamujovela, "Mtwa nikilwaga kija owe uli mukuvamalago. ²⁰Ava wi hesu vesu vaabudugu kushidunda ishi. Lakini omwe mwija Iyerusalemu ndiyo sehemu yini avanu vipaswa kiabudu." ²¹²²Uyesu wajibu, "Mudala, niyamini, uluhavi luyinsa pini musikhamwabudu Ubaba kushidunda ishi au Kuyerusalemu. Omwe vanu muabudu shila shini musishimenye, lakini ose tiyabudu shini tishimenye, kwa kiva uukulusaji wihuma kwa Vayahudi." ²³Hata ndeno, uluhavi luyinsa , naisalisi luli panu, pini vini viyabudu kweli vasimwabudu Uwi hesu kwa roho ni kweli, kwa kiva Uwi hesu akivasakula avanu va namna iyo kiva avanu vakwe vini vakimwabudu. ²⁴Unguluvi yu Roho, na vala vini vakimwabudu vipaswa kumwabudu kwa roho ni kweli." ²⁵Umudala wamujovela, "Nimenye kiva Umasihi iyinsa, (mwini ishemelwa Kristo). Uyo pini akhayinsa ambi akitijovela gona." ²⁶Uyesu wamujovelaga, "One mwini wulogola none ndiyo." ²⁷Uluhavi lulo avanafunsi vakwe vatinaga. Navene vashangalaga kwanshii akhandi ilogola na vadala, lakini kusina mwini wajelaga kimuposa, "Wusakula shishi?" au "Kwanshi wulogola numwene?" ²⁸Bahene umudala wailekhaga injilo yakwe na walutaga kumujini na wavajovelaga avanu, ²⁹"Yinsi mulelele umunu mwini wanijovela amajowo gangu gona gini nagasenga, wuli yiwe sekhana angava ndiyo Kristo?" ³⁰Vahumaga kumujini vayinsaga kunyakwe. ³¹Uluhavi lwa paminsi avanafunsi vakwe vamulombaga vija, "Rabi lyaa ishakilya." ³²lakini umwene wavajovelaga, "One ninasho ishakilya shini musishimenye omwe. ³³"Avanafunsi vajovelanaga, kusina mwini wamuletela ishinu shoshona kilya," Wuli valetaga?" ³⁴Uyesu wamujovelaga, "Ishakilya shangu ni kisenga uugani wakwe umwene mwini wanifikha na kitiminsa insengo yakwe. ³⁵Wuli, musilogola, 'Bado mesi gasanu na mafuno ambi giva tayari?' Nikivajovela leleli amagunda shini gali tayari kwa mafuno! ³⁶Umwene mwini ikungula iposhela umushahala na kikunganiya amatunda kwa ajili ya usima wa shiluta, ili kija umwene mwini ivyala numwene mwini ikungula vashendeve bahamo. ³⁷Kwa kiva umusemo ugu ni gwa kweli, 'Yumo ivyala nu yunji ikungula.' ³⁸Navafilikhaga kikungula shini musikhashilavile, Avamonga vasenga insengo nomwe mwayinjila kuushendefu wa nsengo yanave." ³⁹Avasamariya vinji ku mji gula vamuyaminigi kwa sababu ya taarifa ya yula umudala mwini akhandi ishuhudila, "Mwini wanijovelaga amajowo gona gininnagasengaga." ⁴⁰Bahene Avasamaria pini vayinsaga vamulombaga akhale bahamo nawo na wakhalaga kunyanave kwa nsiku sivili. ⁴¹Na vinji mandu vamuyaminigi kwa sababu ya liswi lyakwe. ⁴²Vamujovelaga yula umudala, "Tiyamini siyo tu kwa majowo gakho, kwa kiva ose yuse tapulikha, naisalisi timenye kija hakika umwene yu mukulusaji wa ulimwengu." ⁴³Baada ya nsiku iso sivili, wawukhaga na kiluta Kugalilaya. ⁴⁴Kwa kiva umwene yumwene akhandi atangasise kija umukuvamalago asina lishila kunyii yakwe yumwene. ⁴⁵Pini wayinsaga kihuma Kugalilaya, Avagalilaya vamukhalibisaga. Vakhandi vagaga amajowo gona gini wagasenga Kuyerusalemu kusikukuu, kwa kiva na vene vakhandi valutile ku sikukuu. ⁴⁶Wayinsaga khanji Kukana ya Kugalilaya huko kwini wagasetusaga amalenga kiva ujimbi. Kukhandi nu ofisa mwini umwana wakwe akhandi ali mutamu huko Kukapernaumu. ⁴⁷Pini wapulikhaga kija Uyesu wahumaga Kujudea na kiluta Kugalilaya, walutaga kwa Yesu na kimulomba ayishe amuponese umwanakwe, mwini akhandi kholela kifwa. ⁴⁸Bahene Uyesu wamujova, "Omwe nda musisajile iishara na maajabu musiwesa kuyamini. ⁴⁹Umulongosaji

wajova, "Mtwā yikha pansi khabla umwanangu asinafwe." ⁵⁰Uyesu wamujovelaga, "Luta umwanakho ali musima." Yula umunu wayaminigi iliswi lini walilogola Uyesu na walutaga lwakwe. ⁵¹Pini akhandi iyikha, avatumishi vakwe vamuposhelaga na kimujovela umwanakwe akhandi musima. ⁵²Bahene wawaposaga muda mushi wapataga inafuu. Vajibugu, "Imihe muda gwa saa saba ihoma yamuleshelaga." ⁵³Bahene uwihe wakwe wamanyaga kija gu muda gugula uyesu gwini Uyesu walogolaga, "Umwānakho ali musima." Bahene umwene ni familiya yakwe vayaminigi. ⁵⁴Iyi yikhandi ni ishara ya uvili yini waigahaga Uyesu pini wahumaga Kuyudea kiluta Kugalilaya.

Chapter 5

¹Baada ya hapo kukhandi ni sikukuuu ya Vayahudi, nu Yesu watanaga kiluta Kuyerusalemu. ²Na kula Kuyerusalemu kukhandi ni birika kumulyango gwa kholo, lini likhandi lishemelwa kwa lugha ya Shiebrania Bethzatha nilyene lina matao gasanu. ³iidadi khome ya vatamu yikhandi yikwali, avapofu, avalema, au vini vapoosise vakhandi vagonile ku matao ago. { Fwatilila: Amajowo ga musholela gwa 3 gasiwonekha munakala inofu sa panyuma. "Vihepelesa amalenga kitigwa.") Kwa hakikia uluhavi lumonga umalaikha wayikhaga mukhati ya Mtwana na kutigula amalenga. ⁴Ino, yula mwini iva wa kwansakuyinjila mukhati ya baada ya malenga kitigwa wagahagwa musima kihumana na shoshona shini shikhandi shimukhete kwa luhavi ulu. ⁵Nu munu yumo akhandi atamilwe kwa muda gwa makha thelathini na nane akhandi mukhati ya matao. ⁶Uyesu pini wamwagaga agonile mukhati ya matao na baada ya kimanya kija agonile pala kwa muda mukhome Uyesu wamujovelaga, "Wuli wusakula kiva musima?" ⁷Yula umutamu wamujibu, "Mtwana nsina umunu, wa kunivikha mubirikha pini amalenga gitigulwa. Pini nijesa kihuluta umunu uyunji akinilongolaga." ⁸Uyesu wamujovela, "Yima na utole igodoro lyakho ulute." ⁹Baho yula umunu waponeswa, watolaga ishitanda shakwe na waluta. Nulusiku ulu lukhandi lusiku lwa Sabato. ¹⁰Bahene Avayahudi wamujovelaga yula umunu mwini waponeswa, "Ineng'ana lusiku lwa Sabato, na usiluhusiwa kisumula iligodoro lyakho." ¹¹Wajibugu, umwene mwini waniponesa ndiyo mwini wanijovelq, "Tola iligodoro lyakho na ulute." ¹²Vamuposaga, "Yunani mwini wakujobela 'Tola iligodoro lyakho na ulute?'" ¹³Lakini, yula mwini waponeswa asikhamumenye, kwa kiva Uyesu akhandi awushile kwa kuifiha. Kwa kiva kukhandi na vanu vinji ku sehemu iyo. ¹⁴Baada ya hapo Uyesu wamwagaga yula umunu kulitembe na wamujovelaga, "Lolela, waponi! "Usikhasengaga isambi khanji ili usikhayinsaga ukhatwe nulujowo uluvi mandu." ¹⁵Yula umunu walutaga na kivajovela Avayahudi kija Uyesu ndiyo mwini waniponesa. ¹⁶Bahene, kwa sababu ya majowo ago Avayahudi vamulafyaga Uyesu, kwa kiva wagahaga amajowo aga ulusiku lwa Sabato. ¹⁷Uyesu wavajovelaga, "Ubaba wangu isenga insengo mpakha isalisi nayune nisenga insengo." ¹⁸Kwa sababu iyo Avayahudi vayendelelaga kumusakula ili vamubude sio tu kwa sababu ya kuinanga Isabato, ila kwa kumushemela Unguluvi Wihe wakwe, wagahaga kiva sawa nu Nguluvi. ¹⁹Uyesu wajibugu, "Yamini yamini, Umwana asiwesa kisenga ishinu shoshona isipokiva shila shini washaga Uwihe wakwe akishisenga, kwa kiva shoshona Uwihe shini akishisenga shisho nu Mwana shini ambi isenga. ²⁰Kwa kiva Ubaba akimudobokha Umwana, na akimusonesa shila shinu shini akishisenga na aasimusonese amajowo amakhome kishila aga ili kija musidi kishangala." ²¹Kwa kiva ngaja ndenela shini Ubaba akivafufula vini vafwile na kivapela uusima, shisho Umwana khanji akimupela yeyona mwini amugene. ²²Kwa kiva Uwihe asikimuhiga yeyona, ila wamupela Umwana uuhigo wona ²³ili kija wona vamuveshimu Umwana ngaja ndenela Umwana shini akimuheshimu Uwihe. Umwene mwini asikimuheshimu Umwana asikimuheshimu Uwihe mwini wamufilikha. ²⁴Yamini, yamini, umwene mwini ipulikha iliswi lyangu na kimuyamini umwene mwini wanifikha anawo uusima wa shiluta na asikhahigwa. Badala yakwe, washila kihuma mumauti ya kihuluta muusima. ²⁵Yamini, yamini, nikivajovela uluhavi luyinsa na isalisi lukwali vini vafwile vasipulishe ishauti ya Mwana wa Nguluvi, na wona vini ambi vipulikha ambi vikhala. ²⁶Kwa kiva ngaja ndenela Uwihe shini ali nuusima mukhati yakwe yumwene, ²⁷shisho wamupela Umwana kiva nuusima mukhati yakwe, nu Wihe wamupela Umwana amamulakha ili kija ahije kwa kiva yu Mwana wa Adamu. ²⁸Musikhashangasagwa ni ili, kwa kiva uluhavi luyinsa lwini vini vafwile wona vini vakwali mumakhaburi vasiipulishe ishauti yakwe ²⁹navene vasipole kunja: kwa vini vasengaga amanofu kwa ufufuwo wa usima, na vini vasengaga amavi kwa ufufuwo wa uhigo. ³⁰Nisiwesa kisenga ishinu shoshona kihuma kunyangu yune. Ngaja shini nipulikha, ndiyo shini nihiga nuuhigo wangu ni wa haki kwa kiva nisikhafuta uugani wangu, ila uugani wakwe mwini wanifikha. ³¹Nda niishuhudile yune, uushuhuda wangu nda wusava wa kweli. ³²Kuna yunji mwini ishuhudila kihusu one na nimenye kwa hakika uushuhuda wini akinishuhudila ni wa kweli. ³³Namufilikha kwa Yohana numwene waishuhudila ikweli. ³⁴Hata ndeno, uushuhuda wini nikiuposhela usihuma kwa vanadamu. Nikigalogola aga ili kija muwese kikulusiwa. ³⁵Uyohana akhandi tala yini yikhandi yivekha na king'ara, na mukhandi tayari kuishendevela kwa muda mukhome inuru yakwe. ³⁶Uushuhuda wini ninawo ni mukhome kishila wula wa Yohana, kwa nsengo sini Ubaba wanipela kusikhamilisa, iso insengo sini nikisisenga sishuhudila kija Ubaba wanifikha. ³⁷Ubaba mwini wanifikha umwene yumwene washuhudila kihusu one. Musinajelaje kipulikha ishauti yakwe wala kilyaga iliumbo lyakwe luhavi lolona. ³⁸Kusina iliswi lyakwe lini likhala mukhati yenyu kwa kiva musikimuyamini umwene mwini wafilikha. ³⁹Mukigalelela amaandikho muhiva kija mukhati yakwe kuna usima wa shiluta, na ago amaandikho gishuhudila ihabari sangu na ⁴⁰mulema kiyinsa kunyangu ili mupate uusima wa shiluta. ⁴¹Nisiposhela isifa kihuma kwa vanu, ⁴²lakini nimenye kija musina uugani wa Nguluvi mukhati yenyu omwe yumwe. ⁴³Namanya kwa litawa lya Baba wangu musikhawesise kiposhela. Nda uyunji ayinse kwa litawa lyakwe da mwamuposhela. ⁴⁴Wuli muwesa wuli

kiyamini omwe vini muposhela isifa kihuma kwa shila yumo wenyu lakini musisakula isifa yini yihuma kwa Nguluvi mwini alimwene?⁴⁵Musikhahivaga one nikhavasitakha pamwandi ya Wihesu. Mwini akivasitakha omwe yu Musa, mwini omwe mwavikha amatumaini genyu kunyakwe. ⁴⁶Nda mwamuve mukimuyamini Umusa , nda mwaniyamini one kwa kiva wayandikhaga kihusu ihabari sangu. ⁴⁷Nda musiyamini amaandikho gakwe, mungawesa wuli kiyamini amajowo gangu.?

Chapter 6

¹Baada ya majowo aga, Uyesu walutaga kupande sa Bahari ya Kugalilaya, khanji yishemelwa Bahari ya Tiberia. ²Umukhutano mukhome gukhandi gukumufwata kwa kiva vasagaga iishara sini wasigahaga kwa vini vakhandi vatamu. ³Uyesu watanaga kushanya hadi ulubali lwa kushanya lwa shidunda na wakhala uko na vanafunsi vakwe⁴(Ni Pasakha, Isikukuu ya Vayahudi yikhandi yihejelile). ⁵Uyesu pini wayinulaga ameho gakwe kushanya na kilwaga uumati mukhome wuyinsa kunyakwe wamujovelaga Ufilipo, "Ambi tiluta kwii kwigula amakhate ili ava vawese kilya"? ⁶(Lakini Uyesu akigalogola aga kwa Filipo kwa kumujesa kwa kiva umwene yumwene wamanyaga shini ambi isenga). ⁷Ufilipo wamujibu, "Hata amakhate ga thamani ga dinari mia mbili nda gasakwilana hata shila yumo kipata hata shipande shidodo." ⁸Uandrea, yumo wa vanafunsi vakwe ukholo lwakwe Usimoni Petro wamujovela ⁹Yesu, "Kuna mudimi panu ana makhate gasanu ni nswii sivili, lakini iyi yifwaya nshii kwa vanu vinji namna iyi?" ¹⁰Uyesu wavajovelaga, "Vakhasi avanu pansii" (kukhandi na masole minji amahala pala). Bahene avagosi ngaja elfu tano vakhalaga pansii. ¹¹Bahene Uyesu watolaga gala amakhate gasanu wahonjesa wavagavila vala vini vakhandi vakhele. Shisho wavagavila inswii kwa shini vakhandi visakula. ¹²Avanu pini vaikutaga, wavajovelaga avanafunsi vakwe, "Fikunganiyi ifipande fini fisigele, fini fisigele ili kija shisikhayagaga shoshona." ¹³Basi vakunganiyaga na kimemya ifikhapu kumi na mbili, ifipande fya makhate gasanu ga shayiri- ifipande fini fyasigasiwagwa na vala vini valisaga. ¹⁴Bahene avanu pini vayagaga iishara iyi yini waisengaga vajovaga, "Kweli uyu ndiyo mkuvamalago mwini ayinsile pawulimwengu." ¹⁵Uyesu pini wamanyaga kija vakhandi visakula kimukhata ili vamugahe kiva mfalme wanave, waikwewusaga, khanji waluta kushidunda umwene mwene duguri. ¹⁶Pini yikhandi lulandi, avanafunsi vakwe vayikhaga kiluta kuziwa. ¹⁷Vatanaga ku shipugo na vakhandi vilowokha kiluta Kukapernaumu. (Inshisi yikhandi yihulwite nu yesu akhandi bado asina yinse kunyanave). ¹⁸Uluhavi ulu ilipepo likhali likhandi lipuga, ni bahari yikhandi yiyendelela kushafukha. ¹⁹Khanji avanafunsi vakwe pini vakhandi vatovile amatela ngaja ishirini na tano au thelathini, vamwagaga Uyesu ijenda kushanya ya bahari kushihejelela ishipugo, na vatilaga. ²⁰Lakini wavajovelaga, "Yune! Musikhatilaga." ²¹Khanji vakhandi tayari kumusumula kushipugo, baho ishipugo shafikhaga kunyii amahala pini vakhandi viluta. ²²Ulusiku lwini lwafwataga, umukhutano gwini gukhandi guyimile ulubali lwa bahari valwagaga kija kusina ishipugo ishinji isipokiva shila shini Uyesu na vanafunsi vakwe vakhandi vasishitanile lakini avanafunsi vakwe vakhandi valutile lwanave vavene. ²³(Japo, kukhandi ni baasi ya fipugo fini fihumile Kutiberia kholela na mahala pini valisaga amakhate baada ya Mtwi kihumya uluhonjeso). ²⁴Pini umukhutano gwamanyaga kija siyo Uyesu wala vanafunsi vakwe vakhandi kula, avene vavene vatanaga ishipugo valutaga Kukepernaumu vakimufwata Uyesu. ²⁵Baada ya kimupata ulubali ulunji lwa ziwa vamuposa, "Rabbi wayinsaga yoli kuno?" ²⁶Uyesu wavajibu, wavajovela, Yamini, yamini, mukinisakula one, sio kwa sababu mwasagaga iishara, ila kwa sababu mwalisaga amakhate na kuikuta. ²⁷Leshi kushisenjela insengo ishakilya shini shinanjikha, ila mushisenjele insengo ishakilya shini shikhala hata shiluta shila shini umwana wa Adamu ambi akivapela, kwa kiva Unguluvi Uwihe su avishile umuhuri kushanya yakwe. ²⁸Bahene vamujovelaga, "Shishi tipaswa kisenga ili kuisenga insengo sa Nguluvi?" ²⁹Uyesu wajibu, "Iyi ndiyo insengo ys Nguluvi: kija mumuyamini umwene mwini wanifikha." ³⁰Bahene vamujovelaga, "Ni ishara shii sini ambi wigaha, kija tiwesa kusaga na kukuyamini? Amba wigaha nshii?" ³¹Avawihesu vesu valisaga imana kunyikha, ngaja shini yiyandishwe, "Wavapelaga amakhate kihuma kushanya ili valye." ³²Bahene Uyesu wajibu, "Yamini, yamini, siyo Umusa mwini wawapelaga amakhate kihuma kushanya, ila Ubaba wangu ndiyo mwini akivapela amakhate ga kweli kihuma kushanya. ³³Kwa kiva umukhate gwa Nguluvi ni gula gwini guyikha kihuma kushanya na kuupela uusima uwulimwengu. Bahene vamujoela, ³⁴"Mtwi tipela ugu umukhate luhati lolona." ³⁵Uyesu wavajovela, "One ndiyo mukhate gwa usima, umwene mwini iyinsa kunyangu asikhapata injala nu mwene mwini akiniyamini asikhapulikha ikhau shiluta." ³⁶Japo navajovelaga kija, mwaniyaga, na bado musiyamini. ³⁷Wona vini Ubaba akinipela vakhayinsa kunyangu, na yeyona mwini iyinsa kunyangu nisikhamutaga kunja khabisa. ³⁸Kwa kiva nayikha kihuma kushanya, siyo kwa ajili ya kisenga uugani wangu, ila uugani wakwe mini anifikha. ³⁹Na aga ndiyo mapensi gakwe mwini anifikha, kija nisikhamuyasaga hata yumo wa vala vini wanipela, ila nikhavafufula ulusiku lwa mwisho. ⁴⁰Kwa kiva uyu ndiyo ugani wa Baba wangu, kija yeyona mwini akimulelela Umwana na kumuyamini apate uusima wa shiluta; nayune nikhamufufula ulusiku lwa mwisho. ⁴¹Bahene avayahudi vamunung'unishilaga kimuhusu umwene kwa kiva vajovaga, "One ni mukhate gwini gayikha kihuma kushanya." ⁴²Vajovaga, "Huyu siyo yu Yesu mwana wa Yusuph, mwini uwihe nu nyina tivamenye? Yiva wuli isalisi ija, 'Nayikha kihuma kushanya?'" ⁴³Uyesu wajibu, wavajovela, "Musikhanung'unishilana muniyenye yumwe. ⁴⁴Kusina umunu mwini iyinsa kunyangu nda asikwehilwe nu Baba wangu mwini wanifikha, nayune nikhamufufula ulusiku lwa mwisho. ⁴⁵Kwa kiva yiyandishwe kwa vakuvamalago, 'Vakhamanyisiwa nu Nguluvi.' Shila mwini wapulikha na waimanyisa kihuma

kwa Baba, iyinsa kunyangu.⁴⁶ Sio kija kuna munu mwini wamwaga Ubaba, isipokiva umwene mwini ihuma kwa Nguluvi- wamwaga Ubaba.⁴⁷ Yamini, yamini umwene iyamini anawo uusima wa shiluta.⁴⁸ One ni mukhate gwa usima.⁴⁹ avawihenyu venyu valisaga imanna kunyikha, na vafwisaga.⁵⁰ Ugu ndio mukhate gwini guyikha kihuma kushanya, ili kija umunu agulye isehemu yakwe ili asikhafwisaga.⁵¹ One nili mukhate gwini gwikhala gwini gwayikha kihuma kushanya. Nda umunu yeyona alye isehemu ya mukhate ugu, ambi ikhala shiluta. Umukhate gwini ambi nikiguhumya ni muvili gwangu kwa ajili ya usima wa ulimwengu.⁵² Avayahudi vakhalalaga vene kwa vene na vayansaga kibishaniya vija, "Umunu uyu iwesa wuli kitipela umuvili gwakwe tilye?"⁵³ Bahene Uyesu wavajovela, "Yamini, yamini, nda musikhagulya umuvili gwa Mwana wa Adamu na kuingwela idanda yakwe, na musikhava nuusima mukhati yenyu.⁵⁴ Yeyona mwini ambi akigulya umuvili gwangu na kuing'wela idanda yangu ana usima wa shiluta, nayune nikhamufufula ulusiku lwa mwisho.⁵⁵ Kwa kiva umuvili gwangu ni shakilya sha kweli, ni danda yangu ni shinywaji sha kweli.⁵⁶ Umwene mwini akigulya umuvili gwangu na kuigwela idanda yangu ikhala mukhati yangu, none mukhati yakwe.⁵⁷ Ngaja Ubaba umunya usima shini wanifikha, na ngaja shini nikhala kwa sababu ya Baba, na yumwene khanji akhakhala kwa sababu yangu.⁵⁸ Ugu ndiyo mukhate gwini guyikha kihuma kushanya, siyo ngaja ndenela avawihesu shini valisaga vafwisaga. Umwene mwini ambi akigulya umuvili ugu ambi ikhala shiluta.⁵⁹ Uyesu waglogolaga amajowo aga mukhati ya sinagogi pini akhandi ifundisa huko Kukapernaumu.⁶⁰ Bahene vinji va vanafunsi vakwe pini vapulikhaga aga, vajovaga, "Ili nilifundiso lyumu yu nani mwini iwesa kuliposhela?"⁶¹ Uyesu kwa kija wamanyaga kija avanafunsi vakwe vakhandi visikhitishilila ulujowo ulu, wuvajovelaga wuli ulujowo ulu lukivakwasa?⁶² Basi yikhava wuli pini mukhamwaga umwana wa Adamu iyikha kihuma kwini akhandi akwali khabla?⁶³ Yu Roho ndiyo mwini ihumya uusima. Umuvili gusifaidi ishinu shoshona. Amajowo gini nalinganalogola kunyenyu ni riho na ni usima.⁶⁴ Bado kuna vanu kunyenyu vini vasiyamini." kwa kiva Uyesu wamanyaga kihuma pamwaandi yula mwini asiwesa kuyamini na umwene mwini nda wamusetukha.⁶⁵ Wavajovela, ni kwa sababu iyi navajovelaga kija kusina umunu mwini iwesa kuyinsa kunyangu isipokiva wapelwa nu Baba."⁶⁶ Baada ya aga avanafunsi vakwe vinji vatinaga munyuma na vasikhafwatene numwene khanji.⁶⁷ Uyesu wavajovelaga vala kumi na mbili, "Wuli na yumwe musakula kiwukha?"⁶⁸ Usimoni Upetro wamujibu, "Mtwata tilute kwa nani kwa kiva owe unago amajowo ga usima wa shiluta,⁶⁹ na tayamini na kimanya kija owe uli Mtakatifu wa Nguluvi."⁷⁰ Uyesu wavajovelaga, "Wuli one nisikhavahagwile omwe, na yumo wenyu yu ibilisi?"⁷¹ Ino akhandi ilogola kihusu Uyuda, umwana wa Simoni Uiskariote, kwa kiva akhandi yu mwene akhandi yumo wa vala kumi na vavili, mwini ndiyo nda wamusetukha Uyesu.

Chapter 7

¹Na Baada ya majowo aga Uyesu washulaga ndeni Kugalilaya, kwa kiva asikhadobweshe kiluta Kuuyahudi kwa kiva avayahudi vakhandi visenga umipango ga kumubuda. ²Ino isikukuu ya Vayahudi, isikukuu ya Fibanda, yikhandi kholela. ³Bahene avakholo lwakwe pini vamujovelaga, "Wukha amahala panu ulute Kuuyahudi, ili kija avanafunsi vakho shishila vagaje amatendo gini wisenga. ⁴Kusina mwini isenga lyolyona kwa kuifiha nda umwene yumwene isakula kimanyikha pavalafu. Nda wusenga amajowo aga, yiwonensa yuwe kuulimwengu." ⁵Hata avakholo lwakwe vope vasikhamuyaminile. ⁶Bahene Uyesu pini wavajovelaga, "Uluhavi lwangu lusina fishe lusina fishe bado, lakini uluhavi lwenyu shila mara luli tayari. ⁷Uwulimwengu wusiwesa kivakhalalila omwe, ila ukinikhalalila one kwa kiva nikiushuhudila kija amatendo gakwe ni mavi. ⁸Tani kiluta ku sikukuu; one nisiluta kusikukuu iyi kwa kiva umuda gwangu gusinakhamilishe bado." ⁹Baada ya kilogola amajowo ago kunyanave, wasigalaga Kugalilaya. ¹⁰Hata ndeno, avakholo lwakwe pini vakhandi valutile kusikukuu, bahene numwene walutaga, siyo kwa uvalafu ila kwa kuifiha. ¹¹Avayahudi vakhandi vakimusakula kusikukuu na kija, "Ali kwii?" ¹²Kukhandi na majadiliano minji munyanave kihusu umwene. Avani vajovaga, "Ali munu munofu." Avani vajovaga, "Hapana, akivayasa avanu." ¹³Hata ndeno kusina mwini walogolaga mwasi kihusu umwene kwa kivatila Avayahudi. ¹⁴Pini isikukuu yafikhaga pakhati, Uyesu watanaga kiluta Kuhekalu na kiyansa kifundisa. ¹⁵Avayahudi vayansaga vishangala na kija, "Kwa namna nshii umunu uyu amenye amajowo minji? Asinayimbilaje hta lusiku." ¹⁶Uyesu wavajibu na kivajovela, "Amafundiso gangu gasili gangu, ila ga mwene umwene mwini wanifikha. ¹⁷Nda yeyona ambi idobokha kisenga uugani wakwe yumwene, akhamanya kihusu amafundiso aga, nda gihuma kwa Nguluvi, au nda nilogola kihuma kunyangu yune. ¹⁸Shila mwini ilogola gini gihuma kunyakwe yumwene isakula uutukufu wakwe, ila shila mwini isakula uutukufu wakwe umwene mwini wanifikha, umunu uyo ni wa kweli, na mukhati yakwe kusina kilekha kisenga ihaki. ¹⁹Umusa asikhavapelile omwe isheriya? Lakini kusina hata yumo kunyenyu mwini isenga isheriya. Kwanshi musakula kunibuda?" ²⁰Avanu vamujibu, "Una mapepo. Yunani isakula kukubuda?" ²¹Uyesu wajibu na wavajovela, "Nasenga insengo yimo, nomwe wona mwashangaswa kwa sababu yakwe. ²²Umusa wavapelaga itohara (siyo kija yihuma kwa Musa, ila yila yihuma kwa vawihesu), na Kusabato mukimutahili umunu. ²³Nda umunu ambi iposhela itohara kulusiku lwa Sabato ili kija isheriya ya Musa yisikhanangwagwa, kwanshi mukinikhalalila one kwa kiva namugaha umunu kiva musima khabisa kulusiku lwa Sabato? ²⁴Musikhahigaga kilingana na luwonekho, ila hiji kwa haki. ²⁵Avamonga vanave kihuma Kuyerusalemu vaja, "Siyo yu vini vakimusakula kimubuda? ²⁶Na lelela, ilogola mwasi, na vasilogola shoshona kihusu umwene. Yisiwesa kiva kija avafiongosi vamenye kweli kija huyu yu Kristo, yiwesa kiva? ²⁷Timenye uyu umunu ihuma kwii. ukristo pini akhayinsa, hata ndeno, kusina mwini akhamanya kwii ihuma. ²⁸Uyesu akhandi itansa ishauti yakwe kuhekalu, ifundisa na kija, "Omwe wona munimenye one na mumenye kwini nihuma. Nisikhayinsile kwa nafsi yangu, ila umwene mwini wanifikha ni wa kweli, na musimumenye umwene. ²⁹Nimumenye umwene kwa kiva nahuma kunyakwe na wanifikhaha. ³⁰Vakhandi vijesa kimukhata, lakini kusina hata yumo mwini wayinulaga iliwokho lyakwe kunyakwe kwa viva imuda gwakwe gukhali bado gusinafishe. ³¹Hata ndeno, vinji kumukutano vamuyaminigi. Vajovaga, "Ukristo pini akhayinsa, akhasenga iishara nyinji kishila sini wasenga umunu uyu?" ³²Amafarisayo vavapulikhaga avanu vilogonsaniya amajowo aga kihusu Uyesu, na vakhoma va makuhani na Mafarisayo vafilikhaga amaafisa ili kumukhata. ³³Bahene Uyesu pini vajovaga, "Bado kuna muda mukhome nili bahamo nomwe, na panyuma ambi niluta kunyakwe umwene mwini wanifikha. ³⁴Mukhanisakula wala musikhaniyaga; kula kwini niluta, musikhawesa kuyinsa. ³⁵Bahene Avayahudi valogonsaniyaga vene kwa vene, "Umunu uyu ambi iluta kwii kija tisingawesa kimwaga? Akhaluta kwa vini Vapalakhene kwa Vayahudi na kivafundisa Avayunani? ³⁶Liliswi lishi ili lini walilogola, 'Mukhanisakula wala musikhaniyaga; kula kwini niluta musikhawesa kiyinsa?' ³⁷Ino kulusiku lwa mwisho, ulusiku lukhome lwa sikukuu, Uyesu wayimaga watansaga ishauti, ija, "Nda yeyona ana khau, na ayise kunyangu ang'wele. ³⁸Umwene mwini akiniyamini one, ngaja amaandikho shini gaja, kihuma mukhai yakwe gakhanyeleva amakhoga ga malenga ga usima. ³⁹Lakini wagalogolaga aga kihusu Uroho, mwini avene vini vakimuyamini vakhamuposhela; Uroho akhandi asinahumisiwe kwa kiva Uyesu akhandi asinatukuswe bado. ⁴⁰Vamonga va makutano, pini vapulikha amajowo aga, vajovaga, "Kweli uyu yu mukuvamalago." ⁴¹Avani vajovaga, "Uyu yu Kristo." Lakini avani vajovaga, "nshii Ukristo iwesa kihuma Kugalilaya? ⁴²Amaandikho gasilogwele kija Ukristo ambi ihumilila kulukholo lwa Daudi aua kihuma Kubethlehemu, ishijiji shini Udaudi akhandi akwali? ⁴³Ino, pala gwayinukhaga umugawanyikho pakhati ya vanu kwa ajili yakwe. ⁴⁴Avani munyanave nda vamukhata, lakini kusina mwini wagolosaga amokho gakwe kunyakwe. ⁴⁵Bahene vala amaofisa vatinaga kwa vakhoma va makuhani na Mafarisayo, navene vavajovaga, "Kwanshi musamuleta?" ⁴⁶Amaofisa vajibugu, "Kusina umunu mwini anajelaje kilogola ngaja uyu khabla." ⁴⁷Bahene

Avamafarisayo pini vavajibugu, "Nayumwe khanji mwayaswa?"⁴⁸ kuna yeyona kuvatavala mwini wamuyamini, au yeyona wa Mafarisayo?⁴⁹ Ila ava avanu vini vasiimenye isheriya - valaaniwe."⁵⁰ Unikodemu wavajovelaga (umwene mwini wamulutilaga Uyesu pakhala, kuno ali yumo wa Mafarisayo), "⁵¹Wuli isheriya yesu yikimuhiga umunu isipokiva wapuliswa tangusina na kimanya shini washisenga?"⁵² Vajibugu na kimujovela, "Nowe khanji wuhumilila Kugalilaya? Sakula na ulwaje kija kusina umukuvamalago mwini wahumililaga Kugalilaya."⁵³ (Fwatilila: Baasi ya majowo ga Yohana 7:53 - 8: 11 gakusina munakala inofu sa pakhala). Bahene shila munu walutaga kukhaya yakwe.

Chapter 8

¹(Fwatilila: Lelela uufafanulaji wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo pashanya). Uyesu walutaga kushidunda sha Mizeituni. ²Paasubuhi mapema wayinsa khanji muhekalu, na vanu wona vamulutila; wakhala na kivamanyisa. ³Avaandishi na Mafarisayo vamuletelaga umudala mwini wakhatwagwa kushitendo sha ugoni. Vamuvikha pakhati. ⁴(Fwatilila: Lelela uufafanulaji wa Yohana 7:53 - 8: 11 hapo pashanya). Bahene vamujovela Uyesu, "Mwalimu, umudala uyu wakhatwa kuugoni, kushitendo khabisa. ⁵Ino, ino ku sheriya, Umusa watiluhusu kivatowa amang'anga avanu ngaja ava, wija wuli kunyakwe? ⁶Valogolaga aga ili kimutega ili kija vapate ulujowo lwa kumusitakha, lakini Uyesu wagondamaga pansu wayandikha ku nyii kwa ludole lwakwe. ⁷(Fwatilila: Lelela uufafanulaji wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo pashanya). Pini vayendelelaga kimuposa, wayimaga na kivajovela, "Umwene mwini asina isambi munyenye, ave wa kwansa kimutova amang'anga." ⁸Wagondama khanji pansu, wayandikha kunyii kwa ludole lwakwe. ⁹(Fwatilila: Lelela uufafanulaji wa Yohana 7: 53 - 8: 11 hapo pashanya). Pini vapulikha ago, vawukhaga yumo baada ya yunji, kuyansisa mwini ali musehe. Kumwisho Uyesu walekhwagwa mwene, bahamo numudala mwini akhandi pakhati yanave. ¹⁰Uyesu wayimaga na kumujovela, "Mudala, vini vakusitakha vali kwii? Kusina hata yumo mwini wakuhiga?" ¹¹Wajovaga, "Kusina hata yumo Mtwa." Uyesu waja, "Hata one nisikuhiga. luta ninsila yakho; kiyansisa isalisi na kiyendelela usikhasengaga isambi khanji." ¹²Khanji Uyesu walogolaga na vanu ija, "One nili tala ya wulimwengu: umwene mwini akinifwata asikhajenda munshisi ila ambi ava mu nuru ya usima." ¹³Amafarisayo vamujovelaga, "Ukiishuhudila yuwe; uushuhuda wakho usili wa kweli." ¹⁴Uyesu wajibugu wavajovela, "Hata nda nikhaishuhudila yune, uushuhuda wangu ni wa kweli. Nimenye amahala kwini nihumile na kula kwini niluta, lakini omwe musimenye amahala kwini nihuma na kula kwini niluta. ¹⁵Omwe mwihiga shimwili; one nisihiga yeyona. ¹⁶One hata nda nihije, uuhigo wangu ni wa kweli kwa kiva nisili yune, ila nili bahamo nu baba mwini wanifikha. ¹⁷Ndiyo, na kusheriya yenye yiyandishwe kija wa vanu vavili ni wakweli. ¹⁸One ndiyo mwini nikiishuhudila, nu Baba mwini wanifikha akinishuhudila." ¹⁹Vamujovelaga, "Uwihho wakho ali kwii?" Uyesu wajibu, "one musinimenye wala Ubaba wangu musimumenye; nda mwamuve munimenye one, nda mwamumanya nu Baba wangu khanji." ²⁰Walogolaga amajowo aga kuno ali kholela ni akiba pini akhandi ifundisa muhekalu, na ksina hata yumo mwini wamukhataga kwa kiva umuda gwakwe gukhandi bado gusinafisha. ²¹Bahene wavajovelaga khanji, "Niluta lwangu; mukhanisakula na mukhafwa mu sambu senyu. Kula kwini niluta musiwesa kiyinsa." ²²Avayahudi wajovaga, "Akhaibuda yumwene, umwene mwini wajovaga, 'kula kwini niluta musiwesa kiyinsa'?" ²³Uyesu wavajovelaga, "Mwihuma pansu; one nihuma kushanya. Omwe ni va Duniya iyi; one nisili wa duniya iyi. ²⁴Ino, navajovlaga kija mukhafwa ku sambu senyu. Nda ndeno muyamini kija ONE NDIYE, mukhafwa ku sambu senyu". ²⁵Bahene vamujovelaga, "Owe yu nani?" Uyesu wavajovela, Gala gini navajovela kihuma pamwaandi. ²⁶Ninago amajowo minji ga kilogola na kihiga kunyenye. Hata ndeno, umwene mwini wanifikha ni wa kweli; na majowo gini nagapulikha kihuma kunyakwe, amajowo aga nikigalogola Kuulimwengu." ²⁷Vasikhamuyelewe kija akhandi ilogola nawo kihusu Uwihehu. ²⁸Uyesu waja, "Pini mukhamuyinula kushanya Umwana wa Munu, bahene ndiyo nikhamanya kija ONE NDIYE, na kija nisisenga lyolyona kwa nafsi yangu. Ngaja Ubaba shini wanimanyisa, nilogola amajowo aga. ²⁹Umwene mwini wanifikha ali bahamo none, nu mwene asinileshile yune duguli, kwa kiva shila muda nisenga gala gini gakimupendesa." ³⁰Pini Uyesu ilogola amajowo aga, vinji vamuyaminigi. ³¹Uyesu walogolaga kwa vala Avayahudi vini vamuyaminigi, "Nda mukhakhalu kuliswi lyangu, bahene mukhava vanafunsi vangu kweli, ³²nayumwe mukhaimanya ikweli, ni kweli ambi yikivavikha huru." ³³Vamujibugu, "Ose ni usawo wa Ibrahimu na shiluta tisinajelaje kiva pansu ya uufilikhwa wa yeyona; ungalogola wuli, "Tikhavikhwa huru?" ³⁴Uyesu wavajibugu, "Yamini, yamini, nikivajovela, shila mwini isenga isambi ali mwanandeje wa sambu. ³⁵Umwanandeje asikhala kukhaya umuda gona; umwana idumu nsiku sona. ³⁶Ino, nda Umwana avavishe huru, mukhava huru kweli khabisa." ³⁷Nimenye kija omwe ni usawo wa Ibrahimu; musakula kunibuda kwa kiva iliswi lyangu lisina inafwasi mukhati yenye. ³⁸Nilogola amajowo gini nagaga bahamo nu Baba wangu, nomwe shishila musenga amajowo gini mwagapulikhaga kihuma kwa vawihenye vanyu. ³⁹Vajibugu na kumujovela, "Uwihehu wesu yu Abrahamu." Uyesu wavajovela, Nda mwamuve vana va Ibrahimu, nda mwasenga insengo sa ibrahimu. ⁴⁰Hata isalisi musakula kunibuda, umunu mwini wavajovela uukweli kija nagapulikhaga kihuma kwa Nguluvi. Uabrahamu asikhagahile ndeni. ⁴¹Mwisenga insengo sa wihenye wenyu." Vamujovela, "Tisikhasawilwe muushemi, tinaye Uwihehu yumo, Unguluvi. ⁴²Uyesu wavajovela, "Nda Unguluvi yu Wihenye wenyu, nda mwanigana one, kwa kiva nahuma kwa Nguluvi; wala nisikhayinsile kwa nafsi yangu, ila umwene mwini wanifikha. ⁴³Kwanshi musikigayelewa amajowo gangu? Kwa kiva musiwesa kifumilila kugapulikha amajowo gangu. ⁴⁴Omwe ni va wihenye wenyu, ushetani, na musakula kuisenga imbungulu sa wihenye wenyu. Akhandi mubudaji kihuma pamwaandi na musiwesa kuyima ku kweli kwa kiva ikweli yikusina mukhati yakwe. Pini

ilogola uudehi, ilogola kihuma ku asili yakwe kwa kiva yu mudehi na baba wa udehi.⁴⁵Hata isalisi, kwa kiva nilogola yini kweli, musikiniyamini. ⁴⁶Yunani munyeyu mwini akinishuhudila kiva nina sambu? nda nilogola yini kweli, kwanshi musikiniyamini? ⁴⁷Umwene mwini wa Nguluvi akigapulikha amajowo ga Nguluvi; omwe musikigapulikha kwa kiva omwe musili va Nguluvi."⁴⁸Avayahudi vajibu na kimujovela, tialogola kweli kija owe uli Msamaria na una mapepo?" ⁴⁹Uyesu wajibu, nisina amapepo; lakini nikimuheshimu Ubaba wangu, nomwe musikiniheshimu.⁵⁰Nisisakula uutukufu wangu; kuna yumi mwini isakula na kihiga. ⁵¹Yamini, yamini, nikivajovela, nda yeyona ambi akilikhata iliswi lyangu, asikhalwaga imauti shiluta."⁵²Avayahudi vamujovelaga, "Isalisi tamanya kija una mapepo. Uabrahamu na vakuvamalago vafwisaga; lakini wija, 'nda umunu ambi akilikhata iliswi lyangu, asikhajesa imauti'. ⁵³Owe usili mukhome kishila uwi hesu wesu Uabrahamu mwini wafwisaga, siyo? Avakuvamalago vope vafwisaga. Owe ukiifanya kiva nani?"⁵⁴Uyesu wajibu, "Nda ambi nikiitukusa yune, uutukufu wangu wiva bure; yu Baba wangu mwini akinitukusa - yula mwini mwija kija yu Nguluvi wenyu. ⁵⁵Omwe musinamumanye umwene, lakini one nimumenye umwene. Nda nije, 'nisimumenye,' ambi niva ngaja omwe, mudehi. Hata ndeno, nimumenye na majowo gakwe nigakhetu. ⁵⁶Uwihenyu wenyu Uabrahamu washendevaga pini ambiakwilaga ulusiku lwangu; walwagaga na washendevaga."⁵⁷Avayahudi vamujovela, "Usinafise uumri wa makha hamsini bado, newe wamwaga Uibrahimu?" ⁵⁸Uyesu wavajovela, "Yamini, yamini, nikivajovela, khabla Uabrahamu asinasawe, ONE NIKWALI."" ⁵⁹Bahene vaholaga amang'anga vawese kimutova, lakini Uyesu waifihaga na wapolaga kunja ya hekalu.

Chapter 9

¹Pini, ngaja Uyesu akhandi ishila, wamwagaga umunu mupofu kihuma kisawa kunyakwe. ²Avanafunsi vakwe vamuposaga, "Rabi, yunani mwini wasenga isambi, umunu uyu au avasasi vakwe, hata asawe mupofu?" ³Uyesu wavajibu, "Siyo uyu umunu wala avasasi vakwe vini vasenga isambi, ila insengo sa Nguluvi siwese kigubutulwa kishilila kunyakwe. ⁴Tipaswa kisenga insengo sakwe mwini wanifikha pini bado ni paminsi. Ishilo shiyinsa pini kusina mwini ambii iwesa kisenga isengo. ⁵Pini nikwali pawulimwengu, one nili nuru ya wulimwengu. ⁶Baada ya Yesu kilogola amajowo aga, wafunyaga kunyii, wagahaga ilitope kwa mata, na wamupakhaga yula umunu kumeho ni lila ilitope. ⁷Wamujovela, luta uiyoje kulisima la Siloam (Yini yitafusiliwa ngaja 'mwini wafilikhwa')." Bahene umunu uyu walutaga, waishula, na watinaga, ilolela. ⁸Amajirani va yula umunu na vala vini wamwagaga pamwaandi ngaja mulombaji vajovaga, Wuli? uyu siyo yula umunu mwini akhali ikhala na kilomba?" ⁹avanji vajovaga, "Yu mwene." ¹⁰Na vanji vajovaga, "Hapana, ila ihwanana numwene." Lakini akhandi ija, "Yune." ¹¹Vamujovela, "Ino ameho gakho gadindulwa wuli?" ¹²Wajibu, umunu mwini ishemelwa Yesu watendaga ilitipo na kipakha ameho gangu na kunijovela, "Luta Kusiloam uishule." Bahene nalutaga, na naishulaga, na napayaga kilolela khanji. ¹³Vamujovela, "Ali kwii?" Wajibugu, "Nisimenye." ¹⁴Vamutwala yula umunu mwini awahile kiva mupofu kwa Mafarisayo. ¹⁵Nilwene lukhali lusiku lwa Sabato pini Uyesu pini watendaga ilitope na kugandindula ameho gakwe. ¹⁶Bahene khanji Amafarisayo vamuposa wapata yula kilolela. wavajovela, "Wavikhaga ilitope kumeho gangu, naishula, naisalisi niwesa kilolela." ¹⁷Vamonga va Mafarisayo vajovaga, "Umunu uyu asihumile kwa Nguluvi kwa kiva asikiikhata Sabato." ¹⁸Avanji vajovaga, "Yiwesekhana wuli umunu umunya sambu kisenga iishara ngaja iso?" Kwa hiyo kwavesaga nu mugawanyikho kwa vene. ¹⁹Bahene pini vamuposaga yula umupofu lkhani, "Wilogola wuli kunyakwe kwa kiva wagadindulaga ameho gakho?" ²⁰Umupofu waja, "Yu mukuvamalago." ²¹Hata umuda ugu Avayahudi vasikhamuyaminile kija akhandi mupofu numwene wapata kilolela mpakha pini vavashemelaga avasasi vakwe umwene mwini wapata yula kilolela. ²²Vavaposaga avasasi, "wuli, uyu yu mwanenye mwini mwija wasawagwa mupofu? wawesa wuli isalisi kilolela?" ²³Bahene avasasi vakwe vajibu, "Timenye kija umwana uyu wesu na kija wasawagwa mupofu. ²⁴Kwa namna nshii isalisi ilolela, tisimenye, nu mwene mwini wamudindula ameho gakwe, tisimumenye. Muposi umwene. Ali munu mwini akulile. Iwesa kiyeesa yumwene." ²⁵Avasasi vakwe vajovaga amajowo aga, kwa kiva vavatilaga Avayahudi. Kwa kiva Avayahudi vakhandi vayitinkhene tiyari kija, nda yeyona ambi iyitikha kija Uyesu yu Kristo, ambi ibagulwa ni sinagogi. ²⁶Kwa sababu iyi avasasi vakwe vajovaga, "Ali munu mukhome, muposi yumwene." ²⁷Bahene kwa mara ya uvili, vamushemelaga yula umunu mwini awahile kiva mupofu na kimujovela, "Mupela Unguluvi uutukufu. Timenye kija umunu uyu yu munya sambu." ²⁸Bahene yula umunu wajibugu, "Ave munya sambu, one nisimenye. Ishinu shimo shini nishimenye: nikhandi mupofu, na isalisi nilolela." ²⁹Bahene pini vamujovelaga, "Wakusenjela shishi? Wagadindula wuli ameho gakho?" ³⁰Wajibugu, "Sha tayari navajovela, na yumwe mwa musipulisa! Kwanshi musakula kipulikha khanji? Nomwe musisakula kiva vanafunsi vakwe khanji, si yili ndeno?" ³¹Vamuligaga na kija, "Owe uli mwanafunsi wakwe, lakini ose tili vanafunsi va Musa. ³²Timenye kija Unguluvi walogolaga nu Musa, lakini kwa uyu umunu, tisimenye kwini ihuma." ³³Yula umunu wajibu na kivajovela, "Kwanshii, ulu ni lujowo lwa kishangasa, kija musimenye kwini ihuma, na bado wagadindula ameho gangu. ³⁴Timenye kija Unguluvi asikivapulisa avanya sambu, lakini nda umunu yeyo na akimwabudu Unguluvi na kisenga amanofu gakwe, Unguluvi akimupulisa. ³⁵Kihuma kiyansa kwa Wulimwengu yisinajelaje shiluta kipulikha kija yeyona wagadindula ameho ga munu mwini akhandi mupofu. ³⁶Nda umunu uyu wave asihumile kwa Nguluvi, nda asasenga shoshona." ³⁷Vajibugu na kimujovela, "Wasawagwa ku sambu khabisa, na owe ukitifundisa ose?" Bahene pini vamudagaga kihuma kusunagogi. ³⁸Uyesu wapulikha kija vamuwusa kusunagogi. Wamupata na kimujovela, "Ukimuyamini Umwana wa Munu?" ³⁹Wajibugu na kija, "Yu nani, Mtwi, ili nayune nipate kimuyamini?" ⁴⁰Uyesu wamujovelaga, "Sha wamwaga, nu mwene mwini wulogola numwene ndiyo." ⁴¹Yula umunu waja, "Mtwi, Niyamini." Bahene wamusujudilaga. ⁴²Uyesu waja, "Kwa uhigo nayinsa Kuulimwengu uyu ili kija vala vini vasilolela vawese kilolela na vala vini vilolela vave vapofu." ⁴³Baasi ya Mafarisayo vini vakhandi bahamo numwene vapulikha amajowo ago na kimuposa, "Na yuse khanji ni vapofu?" ⁴⁴Uyesu wavajovelaga, "Nda mwamuve muli vapofu, nda mwamusina isambi. Hata ndeno, isalisi mwilogola, 'Tilolela,' isambi yenyu yikhala."

Chapter 10

¹Yamini, Yamini nikivajovela, yula mwini asiyinjila kwa kishilila umlyango wa luvikha lwa kholo, lakini itana kwa nsila yinji, umunu uyu muhiji na mupokhaji. ²Umwene mwini iyingilila pamulyango ali mudimajo wa kholo. ³Kunyakwe umulinsi wa mlyango akimudindulila. Ikholo sipulikha ishauti yakwe na kusishemela ikholo sakwe kwa matawa gakwe na kisiposa kunja. ⁴Pini akhavahumya kunja avo vini vakwe, akivalongola, ni kholo sifwata, kwa kiva vasimenye ishauti sakwe. ⁵Vasikhamufwata umuhensa lakini badala yakwe vasimukwewushe, kwa kiva vasisimenye ishauti sa vahensa. ⁶Uyesu walogolaga umufano ugu kunyanave, lakini vasikhagayelewe amajowo aga gini akhandi ilogola kunyanave. ⁷Uyesu walogolaga nawo khanji, "Yamini, yamini, nikivajovela, One nili mlyango gwa kholo. ⁸Wona vini vanilongwele ni vahiji na vahiji, lakini ikholo sisikhavapulise. ⁹One nili mlyango. Yeyona mwini iyingilila kishilila kunyangu, akhakulusiwa; akhayinjila mukhati na kihuma, nu yene ambi yikiipela amalyo. ¹⁰Umuhiji asiyinsa isipokiva kihija, kibuda, na kiyasa. Nayinsa ili kija vapate uusima na vave nawo mwinji. ¹¹One nili mudimaji munofu. Umudimaji umunofu akiuhumya uuhai wakwe kwa ajili ya kholo. ¹²Umutumishi mwini aajiliwe, na siyo mudimaji, mwini ikholo yisili mali yakwe, akisaga imbwa sa mumahakha siyinsa na akivalekha na kisigisa ikholo. ¹³Ni mbwa samumahakha sikisikhata na kisipalakhaniya. Isiga kwa kiva ali mtumishi wa kiajiliwa na asikisihiva ikholo. ¹⁴One nili mudimajo munofu, na nikivayinsila vini vangu, navene vini vali vangu vanimenye one. ¹⁵Ubaba animenye, nayune nimumenye Ubaba, nayune nikiuhumya uuhai wangu kwa ajili ya kholo. ¹⁶Ninaso ikholo isinji sini sisili sa luvikha ulu. Iso sope, sikinipasa kisileta, ni sene sikhaipulikha ishauti yangu ili kija pave ni shipuga shimo nu mudimaji yumo. ¹⁷Iyi ndiyo sababu Ubaba ukinidobokha: Niuhumye uuhai wangu na niutole khanji. ¹⁸Kusina mwini akiutola kihuma kunyangu, lakini one nikiuhumya yune. Ninago amamulakha ga kuuhumya, na ninago amamulakha ga kiutiniya khanji. Naliposhela ililajiso ili kihuma kwa Baba. ¹⁹Umugawanyikho khanji gwapolelaga kwa vayahudi kwa sababu ya majowo aga. ²⁰Vinji vanave vaja, "Ana mapepo na ali muyasu yasus. Kwanshi mukimupulisa?" ²¹Avanji vaja, "Aga gasili majowo ga munu mwini akhetwe na mapepo. Ilipepo liwesa kidindula ameho ga mupofu?" ²²Bahene yayinsaga Isikukuu ya Kivikhwa Wakfu Kuyerusalemu. ²³Lukhandi luhavi lwa mepo, nu Yesu akhandi ilogola muhekalu kuukumbi wa Selemani. ²⁴Bahene Avayahudi pini vamupilimaga na kimujovela, "Mpakha yoli ambi ukitivikha mumashaka? nda owe yu Kristo, tijovela pavalafu. ²⁵Uyesu wajibu, "Sha tayari navajovela lakini musiyamini. Insengo sini nikisisenga kwa litawa lya Baba wangu, iso sishuhudila kunyangu. ²⁶Hata ndeno musiyamini kwa kiva omwe musili kholo sangu. ²⁷Inkholo sangu sikiipulikha ishauti yangu; Nivamenye, nisene sikinifwata one. ²⁸Navapela uusima wa shiluta; vasikhafwaa shiluta, na kusina hata yumo mwini ambi akivakwepula kihuma mumokho gangu. ²⁹Ubaba wangu, mwini wanipela avo, ali mukhome kishila avanji wona, na kusina hata yumo mwini ana uweso wa kivakwepula kihuma mumokho ga Baba. ³⁰One nu Baba tili vamo. ³¹Vasumulaga amang'anga ili vamutove khanji. ³²Uyesu wajibu, "Sha tayari navawonensa insengo nyinji inofu kihuma kwa Baba. Kwa nsengo nshii ku iso musakula kunitova na mang'anga?" ³³Avayahudi vamujibu, "Tisikikutova amang'anga kwa nsengo yeyona yini nofu, lakini kwa kukufuru, kwa kiva owe, mwini uli munu, ukiifanya kiva Nguluvi." ³⁴Uyesu wajibu, "Yisikhayandishwe ku sheriya yenyu, "Nalogolaga, "Omwe ni manguluvi?" ³⁵Nda wavashemelaga manguluvi, kwa vala vini Iliswi lya Nguluvi lyavayinsilaga (na Maandikho gasiwesa kinangwa), ³⁶mulogola kwa yula mwini Ubaba wamuhumyaga na kimufilikha kuulimwengu, 'Wukufuru,' kwa kiva nalogolaga, 'one nili Mwana wa Nguluvi?' ³⁷"Nda nisisenga insengo sa Baba wangu, musikhaniaminigi. ³⁸Hata ndeno, nda nikisisenga, hata nda musikiniyamini, siyamini insengo ili kija muwese kimanya na kiyelewa kija Ubaba akwali mukhati yangu na one nili mukhati ya Baba." ³⁹Vajesaga khanji kimukhata Uyesu, lakini walutaga lwakwe kihuma mumokho ganave. ⁴⁰Uyesu walutaga lwakwe khanji mwambwa ya Yordani isehemu yini Uyohana akhandi ibatisa tangusina, na wakhalaga huko. ⁴¹Avanu vinji vayinsaga kwa Yesu. Vayendelelaga kilogola, "Uyohana kweli asikhasenjile iishara yeyona, lakini amajowo gona gini wagalogolaga Uyohana ku uyu munu ni ga kweli." ⁴²Avanu vinji vamuyaminigi Uyesu apo.

Chapter 11

¹Basi umunu yumonga ilitawa lyakwe Lazaro akhandi mutamu. Wahumililaga Kubethania, ishijiji sha Mariamu nu mame wakwe Umartha. ²Akhandi yu Mariamu yuyula mwini wamupakhaga Umtwa Umarhamu na kimupuguta amagulu gakwe kwa nyele sakwe, mwini ukholo lwakwe Ulazaro akhandi ali mutamu. ³Bahene avadada ava vafilikhaga uujumbe kwa Yesu na kija, "Mtwa, lelela yula mwini umugene ali mutamu." ⁴Uyesu pini wapulikhaga, "Uutamu uwu usili wa mauti, lakini, badala yakwe ni kwa ajili ya utukufu wa Nguluvi ili kija Umwana wa Nguluvi awese kitukuswa ku uwo Uutamu." ⁵Uyesu wamudobokhaga Umartha nu mame wakwe nu Lazaro. ⁶Pini wapulikhaga kija Ulasaro ali mutamu, Uyesu wakhalaga nsiku sivili amahala pini akhandi akwali. ⁷Bahene baada ya ili wavajovelaga avanafunsi vakwe, "Titaje Kuuyahudi khanji." ⁸Avanafunsi vamujovela, "Rabi, Avayahudi vakhandi vijesa kikutova amang'anga, newe wusakula kitina uko khanji?" ⁹Uyesu wawajibu, "Amasala ga paminsi gasili kumi na mbili? Umunu pini ijenda paminsi asiwesa kikuvala, kwa kiva ilolela kwa mwanga gwa paminsi." ¹⁰Hata ndeno, nda ambi ijenda pashilo, ambi ikuvala kwa kiva inuru ikusina mukhati yakwe." ¹¹Uyesu wajibugu amajowo aga, na baada ya majowo aga, wavajovela, "Umuyesu Ulasaro agonile, lakini ambi niluta ili kija niwese kimudamusa kihuma mutulo." ¹²Bahene avanafunsi vamujovelaga, "Mtwa, nda agonile, ambi idamula." ¹³Umuda ugu Uyesu akhandi ilogola ihabari sa nfwaa ya Lasaro, lakini avene vakhandi vihiva ilogola kihusu kigona utulo. ¹⁴Bahene Uyesu walogolaga nawo mwasi, "Ulasaro wafwa." ¹⁵Nina ushendefi kwa ajili yenyu, kija nikhandi nisikwali kula ili kija muwese kiyamini. Titaje kunyakwe." ¹⁶Basi Utomaso, mwini ishemelwa Pacha, wavajovelaga avanafunsi vayine, "Nayuse tilute nawo tifwe bahamo nu Yesu." ¹⁷Pini Uyesu wayinsaga, wafikhaga kija Ulasaro tayari shi wava mukhabuli nsiku sitai. ¹⁸Niyene Ibethania yikhanda kholela ni Yerusalemu ngaja kilometa arobaini na tani ndeni. ¹⁹Vinji khati ya Vayahudi vayinsaga kwa Martha nu Mariamu kivafariji kwa ajili ya kholo lwanave. ²⁰Bahene Umartha pini wapulikhaga kija Uyesu iyinsa, walutaga kitangana numwene, lakini Umariamumu wayendelelaga kikhala pakhaya. ²¹Bahene Umartha wamujovela Uyesu, "Mtwa, nda wa uve uli baha, umulamu wangu nda asafwa." ²²Hata isalisi, nimenye ya kija lyolyona lini ambi wulomba kihuma kwa Nguluvi, ambi akikupela." ²³Uyesu wamujovela, umulamu wakho ambi ifufukha khanji." ²⁴Umartha wamujovela, nimenye kija ambi ifufukha ku uufufuwo ulusiku lwa mwisho." ²⁵Uyesu wamujovela, "One nili ufufuwo wa usima; umwene mwini akiniyamini, hata nda ambi ifwa, hata ndeno ambi iva ikhala; ²⁶nu mwene mwini ikhala na kunyamini one asikhafwa. Wuyamini ili?" ²⁷Wamujovela, "Ndiyo, Mtwa niyamini kija owe yu Kristo, Mwana wa Nguluvi, umwene mwini iyinsa kuulimwengu." ²⁸Pini wamalaga kilogola ili, walutaga lwakwe na kumushemela umame wakwe Umariamumu kufaraga. Waja, "Umwalimu ali panu na akikushemela." ²⁹Umariamumu pini wapulikhaga aga, wayimaga nyangu na kiluta kwa Yesu. ³⁰Numwene Uyesu akhandi asinayinse bado mukhati ya shijiji, ila akhandi bado amahala pini watangana nu Martha. ³¹Bahene vala Avayahudi vini vakhandi nu Mariamu kukhaya na vala vini vakhandi vakimufariji; pini wamwagaga iyima nyangu na kipola kunja, wamufwataga; vakhandi vihiva kija ita kukhaburi ili alute kikhola huko. ³²Bahene Umariamumu, pini wafikhaga pala Uyesu pini akhandi pini wamwagaga na, wagwisaga pansu ya magulu gakwe na kimujovela, "Mtwa nda wauve uli baha, ukholo lwangu nda asafwa." ³³Uyesu pini walwagaga ikhola, na Vayahudi vini vayinsaga bahamo nu mwene vikholo vope, wakholaga munumbula na kisugumilwa; ³⁴waja, "Mumugonise kwii? wamujovela, Mtwa yinsa ulolele." ³⁵Uyesu wakhola. ³⁶Bahene Avayahudi vaja, "Lelela shini akimudobokha Ulasaro!" ³⁷Lakini avanji munyanave vaja, "siyo uyu, umunu, mwini wagadindulaga ameho ga yula mwini akhandi mupofu, asikhawesise kimugaha uyu umunu asikhafwisaga?" ³⁸Bahene Uyesu, kuno ikhola munafsi yakwe khanji, walutaga kukhaburi. Ino likhandi lipango, niling'anga livishilwe pashanya yakwe. ³⁹Uyesu waja, "Liwusi iling'anga." Umartha, umame wakwe nu Lasaro, umwene mwini afwile, wamujovela Uyesu, "Mtwa, kwa muda ugu, umuvili gusive gwawola, kwa kiva sha wava maiti kwa nsiku sitai." ⁴⁰Uyesu wamujovela, "One nisikhavajovele kija, nda uyamini, ambi ukiwaga uutukufu wa Nguluvi?" ⁴¹Bahene valiwasaga iling'anga. Uyesu wayinula ameho gakwe kushanya na kija, "Baba, nikikuhonjesa kwa kiva ukinipulisa. ⁴²Nimenye kija ukinipulisa mara sona, lakini ni kwa sababu ya likusanyikho lini liyimile kinipilima kija nalogola aga, ili kija vapate kiyamini kija owe wanifikhaga." ⁴³Baada ya kija aga, wakholaga kwa shauti khome, "Lasaro, pola kunja!" ⁴⁴Mwini afwile wapolaga kunja apinyilwe amokho na magulu kwa sanda ya kisilila, nu weni wakwe wapinywa ni shitambala." Uyesu wavajovelaga, "Muhuduli mumuleshe alute." ⁴⁵Bahene Avayahudi vinji vini vayinsaga kwa Mariamu na kishaga Uyesu shini wasenga, wamuyaminigi; ⁴⁶lakini avamonga vanave valutaga kwa Mafarisayo na kivajovela amajowo gini wagasenga Uyesu. ⁴⁷Bahene avakhome va Makuhani na Mafarisayo vatanganaga bahamo ku barasa na kija, "Tigahe nshii? Umunu uyu isenga iishara nyinji. ⁴⁸Nda timuleshe ndeni yumwene duguli, wona vasimuyamini; Avarumi ambi viyinsa na kitola fyona amahala pesu ni taifa lyesu." ⁴⁹Hata ndeno, umunu yumo munyanave, Ukayafa, mwini akhandi kuhani Mukhome umwakha ugo, wavajovela, "Musimenye shoshona khabisa. ⁵⁰Musihiva kija yifwaya

kwa ajili yenyu kija umunu yumo yikimupasa kifwa kwa ajili ya vanu kuliko itaifa lyona kiyaga."⁵¹ Aga asikhagalogwele kwa sababu yakwe yumwene, badala yakwe, kwa kiva akhandi kuhani mukhome umwakha gula, watabiligi kija Uyesu ambi ifwa kwa ajili ya taifa; ⁵²na sio kwa litaifa lyene duguli, ila Uyesu apate shishila kivakunganiya avana va Nguluvi vini vapalakhene isehemu mbali mbali. ⁵³Kwa hiyo kuyansila ulusiku ulo na kiyendelela vapangaga inamna ya kimubuda Uyesu. ⁵⁴Uyesu asikhajendile khanji pavalafu ku Vayahudi, ila wawukhaga apo na kiluta inyii yini yili kholela ni nyikha kumji gwini gushemelwa Efraimu. Apo wakhalaga na vanafunsi. ⁵⁵Basi Ipasakha ya Vayahudi yikhandi kholela, na vinji vatanaga kiluta Kuyerusalemu kunja ya mji khabula ya Pasaka ili vawese kiivalasa vavene. ⁵⁶Vakhandi vakimusakula Uyesu, na kilogola shila yumo pini vakhandi vayimile kuhekalu, "Muhiva nshii? Kija asikhayinsa kusikukuu?" ⁵⁷Uluhavi ulu avakhome va makuhani na Mafarisayo vakhandi vahumise iamri kija nda yumo amanye Uyesu pini akwali, ipaswa kihu ya itaarifa ili kija vawese kimukhata.

Chapter 12

¹Ulusiku lwa sita khabla ya Pasaka, Uyesu walutaga Kubethania, pini akhandi akwali Ulazaro, umwene mwini wamufufulaga kihuma kwa vini vafwile. ²Basi vamuyandalilaga ishakilya sha pa jioni huko, nu Martha wamutumishila, uluhavi ulo Ulazaro akhandi yumo wa vala vini vakhele pashakilya bahamo nu Yesu. ³Bahene Umariamumu watola ratli ya mafuta gini gatendilwe kwa nardo nofu, aganya hela khome, wamususuta Uyesu mumagulu, na wamupuguta amagulu kwa nyele sakwe; inyumba yona yamemaga iharufu ya mafuta. ⁴Uyuda Iskariote, yumo wa vala avanafunsi vakwe, mwini ndiyo ambi akimusetukha Uyesu, waja, ⁵"Kwanshi amafuta aga nda gasasetuswa kiva dinari mia tatu na vapelwe avapina?" ⁶Numwene walogolaga ago, sio kwa kimuwonela ulusungu umupina, ila kwa kiva akhandi muhiji: umwene ndiyo akhandi ikhata umufukho gwa hela na akhandi itola fimonga ya fini fikhandi fikwali umo kwa ajili yakwe yumwene. ⁷Uyesu wajovaga, "Mulekha avisha shini anasho kwa ajili ya lusiku lwa kisilwa kwangu. ⁸Avapina ambi mwiva nawo insiku sona; lakini musiva none nsiku sona." ⁹Bahene uumati mukhome wa Vayahudi vapataga kimanya kija Uyesu akwali uko, na vene vayinsa, sio kwa ajili ya Yesu tu, ila vamwaje nu Lazaro mwini Uyesu wamufufulaga kihuma kwa vini vafwile. ¹⁰Navene avakhome va makuhani vayitikhana ili vamubude Ulazaro; ¹¹maana kwa ajili yakwe vinji Kuvayahudi walutaga lwanave na vamuyaminigi Uyesu. ¹²Nulusiku lwa uvili uumati mukhome vayinsaga kusikukuu. Pini vapulikha kija Uyesu iyinsa Kuyerusalemu, ¹³vatolaga amatawi ga mapishi ga mitende na kihuma kunja kiluta kimuwawusa na vatovaga ilyowo, "Hosana! Abarikiwe umwene mwini iyinsa kwa litawa lya Mtwā, Umfalme wa Israeli." ¹⁴Uyesu wamupataga umwana- punda wamutana; ngaja ndenela shini yiyandishwe, ¹⁵"Usikhatilaga, muhinja Sayuni; lelela, Umfalme wakho iyinsa, atanile umwana- punda." ¹⁶Avanafunsi vakwe vasikha gayelewe amajowo aga hapo pamwaandi; lakini Uyesu pini watukuswaga, bahene ndiyo vakumbukha kija amajowo aga wayandishilwaga umwene na kija vasenga amajowo aga kunyakwe. ¹⁷Basi shila ishipuga sha vanu vini vakhandi bahamo nu Yesu pini wamushemelaga Ulazaro kihuma mukhaburi, vashuhudila vanji. ¹⁸Na yikhandi kwa sababu iyi khanji kija ishipuga sha vanu walutaga kumuwawusa kwa kiva vapulikha kija waisenga iishara iyo. ¹⁹Amafarisayo valogonsaniyaga vene kwa vene, "Lelela, isalisi musiwesa kisenga lyolyona; lelela uwulimwengu waluta kunyakwe." ²⁰Ino vamonga va Vayunani vakhandi vamo wa vala vini vakhandi viluta kiabudu ku sikukuu. ²¹Ava vamulutilaga Ufilipo, mwini wahumililaga Kubethsaidi ya Galilaya, vamulombaga vija, "Mtwā, ose tidobokha kimwaga Uyesu." ²²Ufilipo waluta wamujovela Uandrea; Uandrea nu Filipo walutaga na kimujovela Uyesu. ²³Uyesu wavajibu waja, "Ilisala lwafikha kwa ajili ya Mwana wa Adamu kitukuswa. ²⁴Yamini, yamini, nikivajovela, ichembe ya ngano nda yisigwile kunyii yifwe, yikhala ihali yiyo yene duguli; ila nda yifwe, ambi yisava amatunda minji. ²⁵Umwene mwini idobokha uuhai wakwe ambi akiuyasa; ila umwene mwini akiukhalalila uuhai wakwe ku ulimwengu uwu ambi iva nawo mpakha usima wa shiluta. ²⁶Umunu yeyona nda anitumishile one, na anifwate; nayune pini nikwali, baho nu mtumishi wangu pini ambi iva akwali. Umunu yeyona nda anitumishile, Ubaba ambi akimuheshimu. ²⁷Isalisi iroho yangu yasugumilwa: nayune nije wuli? 'Baba, unikuluse ku lisala ili?' Lakini ni kwa kusudi ili nalifishila ilisala ili. ²⁸Baba, ulitukuse ilitawa lyakho." Bahene ishauti yayinsa kihuma kushanya yija, "Nalitukusa nayune ambi nikilitukusa khanji." ²⁹Basi avanu vini yayimile kholela numwene vapulikha, vaja kija kwava numugulumo. Avani vajovaga, "Umalaikha walogola numwene." ³⁰Uyesu wajibu na kija, "Ishauti iyi yisikhayinsile kwa ajili yangu, ila kwa ajili yenyu. ³¹Ino uuhigo wa ulimwengu uwu wukwali: Ino umukhome wa wulimwengu uwu ambi itagwa kunja. ³²Nayune niyinulwa kushanya ya nyii, ambi nikivakweha wona kunyangu." ³³Walogolaga ago iwonensa ni mauti nshii yini ambi ifwa. ³⁴Umukutano wajibu, "Ose tapulikha kusheriya kija Ukristo ambi akhala hadi shiluta, Newe wija wuli, 'Umwana wa Adamu lasima ayinulwe kushanya'? Uyu Umwana wa Munu yu nani?" ³⁵Basi Uyesu wavajovela, "Inuru yili bahamo nomwe muda shidodo. Luti kwa kiva munayo inuru, ili kija inshisi yasikhajelaga kivawesa. Umwene mwini iluta kunshisi asimenye kwini iluta, ³⁶Pini bado munayo inuru, yiyamini inuru iyo ili muwese kiva vana wa nuru." Uyesu wagalogolaga aga na bahene waluta lwakwe waifiha vasikhamwagaga. ³⁷Japo Uyesu wasengaga iishara nyinji namna iyo pamwandi yanave, bado vasikhamuyaminile ³⁸ili litimile iliswi lya mukuvamalago uisaya, lini wajovaga: "Mtwā, yu nani mwini wasiyitika ihabari sesu? Niliwokho lwa Mtwā wagubutulilwa yumani?" ³⁹Ndiyo sababu avene vasikhamuyaminile, maana Uisaya walogolaga khanji, ⁴⁰"Wavapofusa ameho, na wasisenga kiva nyumu inumbulu sanave; vasikhayinsaga valwaje kwa meho ganave na kivamanya kwa numbula sanave, na vaongoshe nayune nivaponese." ⁴¹Uisaya walogolaga amajowo ago kwa kiva wawagaga uutukufu wa Yesu na walogola ihabari sakwe. ⁴²Lakini, hata avakhome vinji vamuyaminigi Uyesu; lakini kwa sababu ya Mafarisayo, vasikhayitishe ili vasikhayinsaga vabagulwe nili sinagohi. ⁴³Vadobokhaga isifa sa vanadamu kuliko isifa sini sihuma kwa Nguluvi. ⁴⁴Uyesu watansaga ishauti na kija, 'Umwene mwini akiniyamini one, asikiniyamini one tu ila numwene mwini wanifikha one, ⁴⁵numwene mwini akiniyaga one akimwaga umwene mwini

wanifikha.⁴⁶One nayinsa ngaja nuru kuwulimwengu ili shila munu mwini akiniymini one asikhakhalaga minshisi. ⁴⁷Nda umunu yeyona ambi akigapulikha amajowo gangu aleshe kigakhata, one nisikimuhiga; kwa kiva nisikhayinsile ili niuhije uwulimwengu, ila niukuluse uwulimwengu.⁴⁸Umwene mwini akinikhana one na mwini asikigayitikha amajowo gangu, anaye mwini akimuhiga: iliswi ilyo lini nalilogola ndiyo lini ambi nikimuhiga ulusiku lwa mwisho. ⁴⁹Kwa kiva one nisikhalogwele kwa nafsi yangu tu. Ila yu Baba mwini wanitwalaga, umwene yumwene wanilajisa gini ambi nikigalogola na gini ambi nikivajovela. ⁵⁰Nayune nimenye kija iliagiso lwakwe ni usima wa shiluta; basi ago gini nilogola one - ngaja Ubaba shini wanijovela, ndiyo gini nilogola kunyanave."

Chapter 13

¹Ino khabla ya sikukuu ya pasakha, kwa kiva Uyesu wamanyaga kija ilisala lyakwe lyafikha yini ambi ipola kunyii iyi kiluta kwa baba, kuno avadobweshe avanu vakwe vini vakhandi kudunia, wavadobokhaga mandu. ²Nu ibilisi akhandi avishilwe tayari ku numbula ya Yuda Isikariote, umwana wa simoni, kimusetukha Uyesu. ³Uyesu wamanyaga kija uwihe su wavikha ifinu fyona ku mokho gakwe na kija wahuma kwa Nguluvi na akhandi iluta khanji kwa Nguluvi. ⁴Wayimaga kushakilya na watandikhaga pansu umwenda gwakwe gwa kunja. Bahene watolaga itaulo na waipinyaga yumwene. ⁵Bahene waponyaga amalenga ku bakuri na wayansaga kivayosa amagulu avanafunsi vakwe na kivapuguta ni taulo lini waipinyaga umwene yumwene. ⁶Wayinsaga kwa Simoni Petro, nu Petro wamujovela, "Mtwa, Wusakula kuniyosa amagulu gangu?" ⁷Uyesu wajibu na kimujovela, "Lini nisenga usilimenye isalisi, lakini ambi wuyelewa panyuma." ⁸Upetro wamujovela, "Usikhaniyosa amagulu gangu shiluta." Uyesu wajibu, "Nda niskuyosise, usiva ni sehemu bahamo none." ⁹Usimoni Petro wamujovela, "Mtwa, usikhaniyosaga amagulu gangu gene, ila khanji na mokho nu mtwe gwangu." ¹⁰Uyesu wamujovela, "Yeyona mwini sha tayari aiyoga asisakula kuiyoga isipokiva amagulu gakwe, na wava safi umuvili gwakwe gona; omwe mwava safi lakini siyo fyona." ¹¹Kwa kiva Uyesu wamanyaga yula mwini abi akimusetukha; iyi ndiyo sababu walogolaga, siyo fyona mwava safi. ¹²Pini Uyesu akhandi akivayosa amagulu ganave na pini watolaga umwenda gwakwe na kikhala khanji, wavajovelaga, "Wuli Muelewa shila shini navagahila?" ¹³Mukinishemela one "Mwalimu" nu mtwa iyi mwija kweli, maana ndiyo nishwali. ¹⁴Nda one Mtwa nu mwalimu, navayosa amagulu genyu, omwe nemwe yikivapasa kivayosa avayenyu amagulu. ¹⁵Kwa kiva navapela umufano ili kija nemwe mugahem ngaja one shini nagaha kunyenyu. ¹⁶Yamini, Yamini, nikivajovela, umwanandeje asili mukhome kishila umtwa wakwe; wala yula mwini wafilikhwa ali mukhome kishila yula mwini wamufilikha. ¹⁷Nda umenye amajowo aga, ubarikiwe nda ugasenje. ¹⁸Nisilogola kihusu omwe wona. kwa kiva nivamenye vala vini navahagula - ila nilogola aga ili kija amaandikho gawese kitimiswa: 'Umwene mwini ilya umukhate gwangu waniyinulila ishisinkilinyi shakwe.' ¹⁹Nikivajovela ili isalisi khabla lisinapolele ili kija pini ambi lipolele, muwese kiyamini kija one NDIYE. ²⁰Yamini, Yamini, nikivajovela, mwini akiniposhela one akimuposhela mwini nikimufilikha, na yula mwini akiniposhela one akimuposhela yula mwini wanifilikha one. ²¹Pini Uyesu walogolaga aga, walavaga munumbula, washuhudilaga na kija, "Yamini, Yamini, nikivajovela kija yumo wenyu ambi akinisetukha." ²²Avanafunsi vakwe valelelanaga, vishangala ni kwa ajili ya nani waligolaga. ²³Kukhandi ku mesa, yumo wa vanafunsi vakwe aiyegamisa kushifuva sha Yesu yula mwini Uyesu wamudobokhaga. ²⁴Usimoni Petro wamuposaga umwanafunsi uyu na kija, "Tijovela yunani mwini kunyakwe wulogolele." ²⁵Umwanafunsi yula mwini ayegeme mushifuva sha Yesu na wamujovela, "Mtwa, yu nani?" ²⁶Bahene Uyesu wajibu, "Ni kunyakwe umwene mwini ambi nidomolesa ishipande sha mukhate na kimupela." Bahene pini akhandi adomolesa umukhate, wamupelaga Uyuda mwana wa Simon Isikariote. ²⁷Na baada ya mukhate Ushetani wamuyinjililaga. Bahene Uyesu wamujovela, "Shila shini wusakula kushisenga shisenga nyangu." ²⁸Ino kusina umunu ku mesa wamanyaga isababu ya Yesu kilogola ulujowo ulu kunyakwe. ²⁹Avamonga vanave vahivaga kija, kwa kiva Uyuda wakhataga umufukho gwa hela, Uyesu wamujovelaga, "Gula ifinu fini tisakula kwa ajili ya sikukuu," au kija ipaswa kihumya ishinu kwa vapina. ³⁰Baada ya Yuda kiposhela umukhate, wapolaga kinja nyangu; na yikhandi shilo. ³¹Pini Uyuda akhandi awushile, Uyesu wajovaga, "Ino umwana wa Adamu watukuswa, nu Nguluvi watukuswa kishilila umwene. ³²Unguluvi ambi akimutukusa kishilila umwene yumwene, na ambi akimutukusa nyangu. ³³Vana vanang'ana, nili bahamo nomwe muda mudodo. ambi Mukinisakula, na ngaja shini navajovela Avayahudi, 'Kwini niluta, musiweza kuyinsa.' ino nikivajovela nemwe, khanji. ³⁴Nikivapela iamri mya, kija muganane' ngaja one shini navaganaga omwe, shisho nemwe khanji yikivapasa kiganana yumwe kwa yumwe. ³⁵Kwa ajili ya ili avanu ambi vimanya kija omwe ni vanafunsi vangu, nda muna ugani shila yumo kwa muyine." ³⁶Usimoni Petro wamujovelaga, "Mtwa, wiluta kwii?" Uyesu wajibu, "Amahala kwini niluta isalisi usiweza kunifwata, lakini ambi ukinifwata panyuma." ³⁷Upetro wamujovela, "Mtwa, kwa nshii nisingakufwata hata isalisi? One ambi nikigahumya amaisha gangu kwa ajili yakho." ³⁸Uyesu wajibu, "Wuli ambi ukigahumya amaisha gakho kwa ajili yangu? Yamini Yamini nikikujovela, injogolo yisivikha khabla usinanikhane mara situ." ³⁹

Chapter 14

¹"Usikhayitikhaga inumbula yakho kiva mumalawo. Ukimuyamini Unguluvi niyamini khanji none. ²Ku nyumba ya Baba wangu kuna makholo minji ga kikhala; nda yayive yisili ndeno, nda nisakujovevela, kwa kiva niluta kukuyandalila amahala kwa ajili yakho. ³Nda nilute na kivayandalila amahala, ambi niyinsa khanji kivakhalibisa kunyangu, ili amahala pini nikwali nomwe khanji muve mukwali. ⁴Mumenye insila amahala kwini niluta." ⁵Utomaso wamujibugu Uyesu, "Mtwa, tisimenye amahala kwini wiluta; Wuli! Tiwesa wuli kuimanya insila? ⁶Uyesu wamujovelaga, "One ndiyo nsila, kweli, nuusima; kusina mwini iwesa kiyinsa kwa Baba bila kishilila kunyangu. ⁷Nda mwamuve munimenye one, nda mwamumumenye nu Baba wangu wope; kuyansisa isalisi na kiyendelela mumumenye na sha mwamwaga umwene." ⁸Uphilipo wamujovelaga Uyesu, "Mtwa, tiwonensa Uwihehu, na ndeno abi yiva yatikwilana." ⁹Uyesu wamujovela, "wuli Nisava bahamo nomwe kwa muda mukhome, na bado usinimenye one, Philipo? Yeyona mwini waniyaga one wamwaga Ubaba; Namna nshii wulogola, "Tiwonensa Uwihehu"? ¹⁰Musiyamini kia one nili mukhati ya Baba, nu Baba ali mukhati yangu? Amajowo gini nikigalogola kunyenyu nisilogola kwa kusudi lyangu yune; badala yakwe, yu Baba mwini ikhala mukhati yangu mwini isenga insengo yakwe. ¹¹Niyamini one, kija nili mukhati ya Baba, nu Baba ali mukhati yangu; shisho niyamini one kwa sababu ya nsengo sangu hasa. ¹²Yamini, yamini, nikivajovela, umwene mwini akiniyamini, one insengo sila sini nikisisengaambi akisisenga insengo isi sope; na ambi isenga hata insengo nkhome kwa kiva niluta kwa Baba. ¹³Shoshona shini ambi mulomba kishilila ilitawa lyangu, ambi nisenga ili kija Ubaba awese kitukuswa kishilila Umwana. ¹⁴Nda ambi mwilomba ishinu shoshona kishilila ilitawa lyangu, ilyo ambi nisenga. ¹⁵Nda ambi muginidobokha, ambi mukisikhata iamri sangu. ¹⁶Na ambi nikimulomba Ubaba, Numwene ambi akivapela Umutanjilisaji uyunji ili kija awese kiva bahamo nomwe shiluta, ¹⁷Uroho wa kweli. Uwulimwengu wusiwesa kimuposhela umwene kwa kiva usikimwaga, au kimumanya umwene. hata ndeno omwe, mumumenye umwene, kwa kiva ikhala bahamo nomwe na ambi iva mukhati yenyu. ¹⁸Ambi nisikivalekha yumwe duguli; ambi Nitina kunyenyu. ¹⁹Kwa muda mukhome, uwulimwengu usikhaniyaga khanji, lakini omwe mukiniyaga. Kwa kiva nikhala, nomwe ambi mwikhala khanji. ²⁰Kulusiku ulo ambi mwimanya kija one nili mukhati ya Baba, na kija omwe muli mukhati yangu, na kija one nili mukhati yenyu. ²¹Yeyona mwini akisikhata iamri sangu na kusisenga, ndiyo yumo mwini akinidobokha one; na mwini akinidobokha one ambi idobokhwa nu Baba wangu, na ambi Nikimudobokha na ambi nikiiwonensa one yune kunyakwe." ²²Uyuda (siyo Uiskariote) wamujovela Uyesu, "Mtwa, Wuli! Shishi ambi shipolela kija ambi ukiiwonensa yuwe kunyesu na siyo kwa wulimwengu?" ²³Uyesu wajibugu wamujovela, "Nda yeyona mwini anigene, ambi akilikhata iliswi lyangu. Ubaba wangu ambi akimudobokha, na ambi tiyinsa kunyakwe na ambi tisenga amakhalo gesu bahamo numwene. ²⁴Yeyona mwini asikinidobokha one, asikhata amajowo gangu. Iliswi lini mupulikha siyo lyangu ila Iya Baba mwini wanifikha. ²⁵Nagalogola amajowo aga kunyenyu, pini bado nikhala munyenyu. ²⁶Hata ndeno, Umfariji, Uroho Mtakhatifu, mwini Ubaba ambi akimufilikha kwa litawa lyangu, ambi akivafundisa amajowo gona a ambi akivagaha mukumbushe gona gini nagalogolaga kunyenyu. ²⁷Iamani nikivapela iamani yangu omwe. Nisikivapela iyi ngaja uwulimwengu shini wihumya. Musikhasigahaga inumbula senyu kiva na malawo nu woga. ²⁸Mwapilikhaga ndenela shini navajovelaga, 'Niluta lwangu, na ambi nitina khanji.' Nda mwamunidoboshe one, nda mwava nuushendefu kwa kiva niluta kwa Baba, kwa kiva Ubaba ali mukhome kishila one. ²⁹Isalisi sha navajovela khabla yisinapolele ili kija, pini ambi yipolela, muwese kiyamini. ³⁰Nisikhalogola nomwe amajowo minji, kwa kiva umukhome wa dunia iyi iyinsa. Umwene asina ngufu kunyangu, ³¹lakini ili kija uwulimwengu uwese kimanya kija nimugene Ubaba, nisenga shini Ubaba akinilajisa one, ngaja ndenela shini wanipela iamri. yimi, na tipole amahala panu.

Chapter 15

¹One nili msabibu gwa kweli, nu baba wangu ali mulimaji wa msabibu. ²Shila litawi mukhati yangu lini lisisava alitunda, na niyosa shila litawi lini lisava ilitunda nikiliwusa ili kija liwese kisava mandu. ³Omwe tayari mwava safi kwa sababu ya ujumbe wini wini sha navajovela. ⁴Mukhale mukhati yangu, na one mukhati yenyu. Ngaja ilitawi shini lisiwesa kisava lyene duguli pini nisili mumusabibu, nemwe shisho, nda musikhala mukhati yangu. ⁵One nili musabibu' omwe muli matawi. Mwini idumu mukhati yangu none mukhati yakwe, umunu uyu isava amatunda minji, kwa kiva bila one musiwesa kisenga ulujowo lolona. ⁶Nda umunu yeyona asikhasigala mukhati yangu, ambi itagwa ngaja litawa na kiyuma; avanu vikunganiya amatawi na kigataga kumoto, na kipya. ⁷Nda ambi mudumu mukhati yangu, na nda amajowo gangu ambi gidumu mukhati yenyu, lombi lyolyona lini musakula, nemwe ambi mupelwa. ⁸Ku ili ubaba wangu watukuswa, kija mwisava amatunda minji na kija ni vanafunsi vangu. ⁹Ngaja ubaba wangu shini wanidobokha one, one nayune navadobokha omwe; khali muugani wangu. ¹⁰Nda ambi mupulikha iamri sangu, ambi mwidumu kuugani wangu ngaja shini nikhete iamri ya baba yangu na kidumu kuugani wakwe. ¹¹Nalogola amajowo aga kunyenyu ili kija uushendefu wangu uve mukhati yenyu na ili kija uushendefu wenyu wusenjeshe kiva timilifu. ¹²Iyi ndiyo amri yangu, kija mukanane yumwe kwa yumwe ngaja shini nivadobweshe omwe. ¹³Kusina umunu mwini ali nuugani mukhome kishila uwu, kija agahumye amaisha gakwe kwa ajili ya vayine. ¹⁴Omwe muli vayangu nda ambi musenga gala gini nikivalajisa. ¹⁵Nisikivashemela vafilikhwa, kwa kiva umufilikhwa asimenye shila shini isenga umtwa wakwe. Navashemela omwe vayangu, kwa kiva navajovela amajowo gona gini nagapulikha kihuma kwa Baba. ¹⁶Musikhanihagwile one, ila one navahagulaga omwe na kivavikha musave amatunda, nilitunda lyenyu liwese kikhala. Ili lili ndeni ili kija shoshona shini mulomba kwa Baba kwa litawa lyangu, ambi akivapela. ¹⁷Amajowo aga nikivalajisa, kija mukanane shila munu nu muyine. ¹⁸nda uwulimwengu ambi ukivakhalalila, mumanye kija wanikhalalilaga one khabla usinavakhalalile omwe. ¹⁹Nda mwa muve va wulimwengu, uwulimwengu nda wavadobokha ngaja wa kunyanave; Lakini kwa kiva omwe musili va wulimwengu na kwa kiva navahagulaga kihuma kuwulimwengu, ni kwa ajili iyi uwulimwengu ukivakhalalilaga. ²⁰Kumbushi iliswi lini navajovelaga, "Umwanandeje nisili mukhome kishila Umtwa wakwe." nda vanilafyaga one, ambi vakivalafya nayumwe khanji, Nda valikhataga iliswi lyangu, nda valikhata lya kunyenyu lyope. ²¹Ambi vakivasenjela amajowo aga gona kwa ajili ya litawa lyangu kwa kiva vasimumenye yula mwini wanifikha. ²²Nda nanive nisyinsile na kivajovela jovela, nda vasava ni sambu; lakini isalisi vasina lya kiitetela kwa sababu ya sambu sanave. ²³Mwini akinitola one akimutola Ubaba wope. ²⁴Nda nanive nisisenjile insengo muvene yini kusina hata yumo mwini waisenga, nda vava vasina isambu; lakini isalisi vasenga gona gavili valwaga na vanikhalalila one nu Baba wangu. ²⁵Ili lipolela ili kija iliwi litimile lini lyayandikhwa kus heriya sanave: 'vakinitola one bila sababu.' ²⁶Pini umufariji wayinsa, mwini ambi nikimufilikha kunyenyu kihuma kwa Baba, uyu ndiyo, Roho wa kweli, mwini ihumilila kwa Baba, ambi akinishuhudila. ²⁷Omwe khanji mukinishuhudila kwa kiva mwava bahamo none kihuma pamwaandi.

Chapter 16

¹Navajovela amajowo aga ili musikhawesaga kikhalaswa. ²Vakhavahumya kunja ya sinagogi; hakika ilisala liyinsa lini shila mwini ambi akivabuda ambi ihiva kija isenga insengo nofu kwa ajili ya Nguluvi. ³Ambi vakivasenjela amajowo aga kwa kiva vasimumenye Ubaba wala vasinimenye one. ⁴Navajovela amajowo aga ili kija uluhavi pini ambi lwifikha lwa aga kiwonekha, muwesa kigakumbukha na shini navajovela muvawese avene. Nisikhavajovele kihusu amajowo aga kihuma pamwaandi kwa kiva nikhandi bahamo nomwe. ⁵Japokiva, isalisi niluta kwa yula mwini wanifikha; lakini kusina munyenye mwini akiniposa, "Wiluta kwii?" ⁶Kwa kiva nalogola amajowo aga kunyenye, uusugumafu wumemile munumbula senyu. ⁷Hata ndeno, nikivajovela uukweli: unofu kunyenye niwushe; kwa kiva nda nisikhawukha, umufariji asikhayinsa kunyenye; lakini nda nilute ambi nikimufilikha kunyenye. ⁸Nda ayinse, uyo umfariji ambi akiuhiga uwulimwengu kihusiana ni sambi, kihusiana ni haki na kihusiana nu uhigo. ⁹Kihusiana ni sambi, kwa kiva vasikhaniyaminile one, ¹⁰kihusiana ni haki, kwa kiva niluta kwa ababa, na musikhaniyaga khanji; ¹¹na kihusiana nuuhigo kwa kiva umukhome wa ulimwengu uwu wahigwa. ¹²Ninago minji ga kivajovela, lakini musikhagayelewa isalisi. ¹³Lakini, umwene, Uroho wa kweli, nda ayinse, ambi akivalongosa ku kweli yona; kwa kiva asikhalogola kwa ajili yakwe yumwene; lakini gogona gini ambi akigapulikha, ambi akigalogola amajowo ago; na asigawonense kunyenye amajowo gini ambi giyinsa. ¹⁴Umwene ambi akinitukusa one, kwa kiva ambi akigatola amajowo gangu na kugatangasa kunyenye. ¹⁵Ifinu ifyofini anafyo Ubaba fyakunyangi; kwa hiyo, naja kija Uroho ambi itola amajowo gangu na kugawonensa kunyenye. ¹⁶Bado muda mfupi, musikhaniyaga khanji; na baada ya muda mfupi khanji, ambi mukiniyaga. ¹⁷Vamonga va vanafunsi vakwe vajovelanaga, "Shishi shini akitijovela, "muda mfupi, na musikhaniyaga khanji, 'na , khanji, mda mfupi ambi mukiniyaga, ' na, 'kwa kiva niluta kwa Baba?" ¹⁸Kwa hiyo vaja, "Shinu shishi shini ija, "Bado mda mfupi"? Tisimenye shini ilogola." ¹⁹Uyesu wavagaga kija vidobokha kimuposa, numwene wavajovela, 'Mukiiposa yumwe kihusu ili, shini naja, 'Bado muda mfupi, musikhaniyaga khanji; na baada ya muda mfupi ambi mukiniyaga'? ²⁰Yamini, yamini, nikivajovela, musikhole na kiombolesha, lakini uwulimwengu ambi wushendeva, ambi mwiva musugumilwe lakini uusumumafu wenyu ambi wusetukha kiva ushendefu. ²¹Umudala iva nuuchungu pini iva nuuchungu kwa kiva umuda gwa kuifungula gwafikha; lakini pini ambi akiifungula umwanishe, asikumbukha khanji amaumifu kwa sababu ya ushendefu wakwe kija umwana wasawa kudunia. ²²Nemwe yumwe muna usugumafu isalisi, lakini ambi nikivaga khanji; ni numbula senyu ambi sishendeva na kusina mwini ambi iwesa kuuwusa uushendefu wenyu. ²³Ulusiku ulo musikhaniposa amaswali. Yamini, Yamini, nikivajovela, nda Mulombe lyolyona kwa Baba, asivapele kwa litawa lyangu. ²⁴Mpakha isalisi musilombile lyolyona kwa litawa lyangu; lombi, nayumwe ambi muposhela ili kija uushendefu wenyu wukhamilishe. ²⁵Nalogola nomwe kwa lugha yini yisiyelewekha, lakini ilisala liyinsa lini nisikhalogola kwa lugha yini yisiyelewekha lakini badala yakwe ambi nikivajovela pavalafu kihusu Ubaba. ²⁶Ulusiku ulo ambi mulomba kwa litawa lyangu, na nisikivajovela kija ambi nilomba kwa Baba kwa ajili yenyu; ²⁷Kwa kiva kiva Ubaba yumwene akivadobokha kwa kiva mwanidobokha one na kwa kiva mwaniyamini kija nahuma kwa Baba. ²⁸Nahumaga kwa Baba na nayinsa kuwulimwengu; khanji, niwukha kuwulimwengu na niluta kwa Baba". ²⁹Avanafunsi vakwe vamujovela, "Ukilwaga, isalisi wulogola mwasi na usitumila amafumbo. ³⁰Ino, timenye kija umenye amajowo gona, na usisakula umunu yeyona akupose iliswali. Kwa sababu iyi tiyamini kija wihuma kwa Nguluvi. ³¹Uyesu wajibu, " Isalisi nayamini?" ³²Lelela, ilisala liyinsa, ndiyo na hakika lwafikha, pini ambi mupalakhana shila yumo na kwa va kunyanavw ambi muginilekha yune. Lakini nisili yune kwa kiva Ubaba ali none. ³³Nikivajovela amajowo aga ili kija mukhati yangu muve ni amani. Kudunia kuna mtatiso, lakini yipeli inumbula, nauwesa uwulimwengu.

Chapter 17

¹Uyesu wagalogolaga amajowo aga; bahene wayinulaga ameho gakwe kilolela kushanya na waja, "Baba, ilisala lwafikha; mtukusa umwanakho ili nu mwana nayumwene akutukuse owe- ²ngaja ndenela shini wamupela amamulakha ku fyona ifinya muvili ili avapele uusima wa shiluta vala wona vini wamupela. ³Uwu ndiyo usima wa shiluta: kija vakumanye owe, Unguluvi wa kweli na mwini uli mwene, numwene mwini wamufilikha, Uyesu Kristo. ⁴Nakutukusaga hapa padunia, na kuimala insengo yini wanipela niisenje. ⁵Ino, Baba, unitukuse one bahamo nowe yumwe kwa uwutukufu wula wini nikhandi nawo bahamo nowe khabla ya uwulimwengu kuwumbwa. ⁶Nalifufulaga ilitawa lyakho kwa vanu vini wanipelaga padunia. Vakhandi vanu vakho; lakini wanipelaga one. navene valikhata iliswi lyakho. ⁷Isalisi vamanya kija shila shinu shini wanipela shihuma kunyakho, ⁸kwa majowo gala gini wanipela one-- Sha navapela avene amajowo ago. Vagaposhelaga na kweli vamanyaga ya kija one nahuma kunyakho, na vayaminigi kija owe ndiyo mwini wanifikha. ⁹Nikivalombela avene. Nisikiulombela uwulimwengu ila vala vini wanipela kwa kiva avene vali vakunyakho. ¹⁰Ifinu fyona fini fili fyangu fili fya kunyakho, na fila fini unafyo owe nayune fyangu; nayune ambi nikikutukusa kuifyo. ¹¹One nikusina khanji kuulimwengu, ila avene vakwali kuulimwengu, nayune isalisi niyinsa kunyakho. Baba Mtakhatifu, vatunsa kwa litawa lyakho lila lini wanipela one ili avene vave nuumoya, ngaja shina one na yuwe shini tina umoja. ¹²Pini nikhandi nawo, navalindaga kwa litawa lini wanipela; Navalindaga, na kusina hata yumo wanave mwini wayagaga isipokiva umwana wa kiyaga, ili kija amaandikho gatimile. ¹³Ino niyinsa kunyakho; lakini nilogola aga kuwulimwengu ili kija uushendefu wangu wukhamiliswe mukhati yanave vavene. ¹⁴Navapela iliswi lyakho; uwulimwengu wavakhalalila kwa kiva avene vasili va wulimwengu, ngaja ndenela one shini nisili wa wulimwengu. ¹⁵Nisikivalombela kija uvahumye kuwulimwengu ila uvalinde nu yula umuvi. ¹⁶Avene vasili va nyii ngaja ndenela one shini nisili wa wulimwengu. ¹⁷Uvavishe wakfu kunyakho yuwe ku kweli; iliswi lyakhi ndiyo kweli. ¹⁸Wanifikhaga kuwulimwengu, nayune navafilikha kuwulimwengu. ¹⁹Kwa ajili yanave one yune niikumya kunyakho ili kija na vene vaihumye kunyakho kwa yila ikweli. ²⁰Sio ava tu vini nikivalombela, ila na vala vini ambi viyamini kishilila iliswi lyanave ²¹ili kija avene navene vave nuumoya, ngaja ndenela owe Baba, shini uli mukhati yangu nayune mukhati yakho. Nikivalombela ili kija navene wope vawese kiva mukhati yesu ili uwulimwengu wuwese kiyamini kija owe ndiyo mwini wanifikha. ²²Uwutukufu wula wini wanipela one - navapela avene, ili kija vawese kiva nuumoya, ngaja ndenela ose shini tili umoja - ²³One mukhati yanave, nowe mukhati yangu, ili vawese kikhamiliswa kuumoya; ili uwulimwengu umanye kija hakika owe ndiyo mwini wanifikha, na kivagana, ngaja ndenela owe shini wanidobokhaga, one. ²⁴Baba, shila shini wanipela one - Nidobokha kija navene vope vawese kiva bahamo none amahala pini nikwali ili vawee kiwaga uutukufu wangu, wula wini wanipela: kwa kiva owe wanidobokhaga one khabla ya kiwumbwa kwa misingi ga wulimwengu. ²⁵Ubaba umunya haki, uwulimwengu wusikhakumenye owe, lakini one nikumenye owe; na vamenye kija wanifikhaga. ²⁶Nalisengaga ilitawa lyakho limanyishe kunyanave, na nikhaligaha limanyishe ili kija wula uugani wini kwa uwo waniganaga one wuwese kiva mukhati yanave, nayune niwese kiva mukhati yanave."

Chapter 18

¹Baada ya Yesu kilogola amajowo aga, wawukhaga na vanafunsi vakwe kiluta ibonde lya Kidron, kwini kukhandi ni bustani, kwini umwene na vanafunsi vakwe vayinjilaga mukhati yakwe. ²Ino yula Uyuda, mwini akhandi isakula kimusetukha, numwene walimanyaga ilieneo ilyo, kwa kiva Uyesu akhandi iluta umuda gumonga pini ali na vanafunsi vakwe. ³Numwene Uyuda, baada ya kiva wapata ishipuga sha vasulukhali na maofisa kihuma kwa vakhoma na makuhani, vayinsaga kuno vali ni tala, ikurunzi ni silaha. ⁴Numwene Uyesu, kuno amanye shila shinu shini shikhandi shisenjekha kihusu umwene, waiwonensaga pamwandi na wavaposa, "Yu nanimwini mukimusakula? ⁵Navene wajibu, "Uyesu Mnazareth." Uyesu wavajovel, "One ndiye" Numwene Uyuda mwini wamusetukhaga, akhandi ayimile bahamo na vala avasulukhali. ⁶Bahene pini wavajovelaga, "One ndiye." vatinaga munyuma na kigwa pansi. ⁷Khanji wawaposaga khanji, "Yu nani mwini mukimusakula? Navene wajibu khanji "Uyesu mnazareth." ⁸Uyesu wavajivu, "Sha tayari navajovela kija One ndiye; ino nda mukinisakula one, valeshi ava avansi valute." ⁹Aga gakhandi ndeno ili lila iliswi litimile; pala pini wavajovela; "Ku vala vini wanipela, nisikhamuyasise hata yumo." ¹⁰Bahene Usimon Petro, mwini akhandi nuupanga, waufutaga na kimudumula ilikutu lya kulia umtumishi wa Kuhani mukhome. Nilitawa lyakwe umtumishi yula likhandi Malko. ¹¹Uyesu wamujovela Upetro, "Tiniya uupanga wakho ku kuvishilo lyakwe. Kwanshi nileshe kushing'wela ishikhombe shila shini wanipela Ubaba?" ¹²Basi shila ishipuga sha musulukhali nu jemedari, na vatumishi va Vayahudi, vamukhataga Uyesu na kimupinya. ¹³Navene vamulongosaga tangusina mpakha ku Anasa, kwa kiva umwene akhandi mkwe wakwe wa Kayafa, mwini ndiyo akhandi Kuhani mukhome kwa mwakha ugo. ¹⁴Isalisi Ukayafa ndiyo mwini akhandi wavapela uushauri wa Vayahudi ya kija yamupasa umunu yumo afwe kwa ajili wa vanu. ¹⁵Usimon Petro wamufwataga Uyesu, na shisho umwanafunsi uyunji. Nu yula umwanafunsi akhandi imanyikha kwa kuhani mukhome, numwene wayinjilaga bahamo nu Yesu ku behewa lya Kuhani mukhome; ¹⁶lakini Upetro akhandi ayimile kunja ya mlyango. Ino yula umwanafunsi mwini akhandi imanyikha kwa kuhani mukhome, wapolaga kunja walutaga kilogola nu yula umudala umtumishi mwini akhandi ilinda umulyango na kimuyinjisa Upetro mukhati. ¹⁷Basi yula umufanyakasi mwini akhandi ilinda umulyango, wamujovela Upetro, "Wuli owe usi yumo wa vafuasi va huyu umunu?" Numwene wavajovela, "One siyo." ¹⁸Na vala avatumishi na vakhoma vakhandi vayimile amahala pala; vapembile umoto kwa kiva, kukhandi ni mepo, na vakhandi viyota umoto ili kipata ijoto. Numwene Upetro akhandi nawo, iyota umoto kuno ayimile. ¹⁹Ukuhani mukhome wamuposaga Uyesu kihusu vanafunsi vakwe na mafundiso gakwe. ²⁰Uyesu wajibu, "Naujovela pavalafu uwulimwengu; One nafundisaga mara kwa mara mumasinagogi na muhekalu amahala pini avayahudi vitanganaga. Nayune nisikhalogwele lyolyona kwa kuifika. ²¹Kwa nshii mwaniposaga? Vaposa vini vanipulisaga kihusu shila shini nalogolaga. Ava vanu vamenye amajowo gala gini nalogolaga" ²²Uyesu pini wamalaga kija ndeno, yumo wa vakhoma mwini akhandi ayimile wamutovaga Uyesu kwa liwoko lyakwe na bahene kija, "Wuli, ndeno ndiyo shini wupaswa kumujibu ukuhani mukhome?" ²³Numwene Uyesu wamujibu, "Nda nalogola ulujowo lolona luvi basi uve shahidi kwa ajili ya uvi, na nda nalogola unofu kwanshi kunikunikhana?" ²⁴Bahene Uanasi pini wamutwalaga Uyesu kwa Kayafa ukuhani mukhome kuno apinyilwe. ²⁵Ino Usimoni Petro akhandi ayimile akiipela ijoto yumwene. Bahene vala vanu wamujovela. "Wuli, owe newe si uli yumo wa vanafunsi vakwe?" Wakhana ija "Nisili one." ²⁶Yumo wa vatumishi va kuhani mukhome, mwini akhandi munyalukholo wamyula umugosi mwini Upetro wamukhataga ilikutu, wajivaga, "Wuli usili owe mwini nakwaga numwene kula kubustani?" ²⁷Upetro wakhana khanji, na baho Injogolo yavikha. ²⁸Bahene wamutola Uyesu kihuma kwa Kayafa mpakha ku Praitorio. Yikhandi asubuhi na mapema. Avene vavene vasikhayinjile yila Ipraitorio ili kija vasikhananjikhaga na kiilya ipasakha. ²⁹Bahene Upilato wavalutila ija, "Lisitakha lishi lini likimuhusu uyu umunu?" ³⁰Vamujibu na wamujovela, "Nda umunu uyu wa ave asili musenga mavi, nda tisamuleta kunyakho." ³¹Upilato wavajovela, "Mutoli omwe yumwe, mumuhije kilingana ni sheriya yenyu." Navene Avayahudi wamujovela, "Isheriya yisikitiyitika ose kimubuda umunu yeyona." ³²Valogolaga aga ili iliswi lya Yesu litimilishe, iliswi lini akhandi sha tayari walogola kihusu iaina ya nfwakwe. ³³Basi Upilato wahulutaga khanji Kupraitorio wamushemela Uyesu; wamujovela, "Wuli, owe uli mfalme wa Vayahudi?" ³⁴Uyesu wajibu, "Wuli, owe ukiniposa iliswali ili kwa Kiva wusakula kimanya au kwa kiva avansi vakufilikha ili unipose one?" ³⁵Numwene Upilato wajibu, "One nisili Mvayahudi, au yisili ndeno?" Itaifa lyakho nu kuhani mukhome ndio vakuleta kunyangu; owe wagaha nshii? ³⁶Uyesu wajibu; "Uufalme wangu asili wa wulimwengu uyu, nda umufalme wangu wa uve ni sehemu kuulimwengu uyu avafilikha vinji nda vaivalava ili nisikhahumisiwagwa kwa vayahudi. Kwa kweli uutwa wangu wusihuma panu" ³⁷Basi Upilato wamujovela, "Wuli, owe basi uli mfalme?" Uyesu wajibu, "owe ndiyo shini wija kija one nili mfalme, Kwa sababu iyi one nayinsa kuwulimwengu ili nive shahidi wa yila ikweli. Yeyona mwini ali wa hiyo ikweli asikiipulisa ishauti yangu." ³⁸Upilato wamujovela, "Ikweli ndiyo

nshii?" Numwene pini wamalaga kijova aga waluta kwa Vayahudi na kivajovela "Nisikilwaga kulyolyona umunu uyu. ³⁹Omwe muna utamaduni wini ukinigaha nimudindulile umfungwa yumo uluhavi lwa Pasakha. Wuli musakula nimudindulile umfalme wa vayahudi." ⁴⁰Bahene vatovaga ilyowo vija, siyo uyu, tidindulila Baraba." Numwene Ubaraba akhandi mupokhaji.

Chapter 19

¹Bahene upilato wamutolaga Uyesu na kimushapa. ²Vala avasulukhali vatavaga aminfa na kitenda itaji. Vaivikha kushanya ya mtwe gwa Yesu na kumufwasa amenda ga rangi ya zambarau. ³Vamuyinsilaga na kija, "Owe mfalme wa Vayahudi! na bahene kimutova kwa mokho ganave." ⁴Bahene Upilato wapolaga kunja na kivajovela avanu, "Leleli nikivaletela uyu umunu kunyenye ili mumanye kija one nisikhayajile ihatia yeyona mukhati yakwe." ⁵Kwa hiyo Uyesu wapola kunja. Bahene Upilato wavajovela, "Leleli umunu uyu panu!" ⁶Kwa hiyo pini ukuhani mukhome na vakhome pini vamwagaga Uyesu, vatova ilyowo vija "Mutova, mutova." Upilato wavajovela, "Mutoli omwe yumwe mute kimutova, kwa kiva one nisikilyaga ilikhosa mukhati yakwe." ⁷Avayahudi vamujibu Upilato, "Ose tinayo isheriya, na kwa sheriya iyo yikimufwaya kifwa kwa kiva umwene waigahaga kiva mwana wa Nguluvi." ⁸Upilato pini wapulikhaga amajowo aga wayenjelesaga kitila, ⁹wayinjila Upraitoria khanji na kumujovela Uyesu, "Owe wihuma kwii? Hata ndeno Uyesu asikhamujibile." ¹⁰Bahene Upilato wamujovela, "Wuli, owe usilogola none? Wuli, owe usimenye kija one nina mamulakha ya kidindula na mamulakha ga kikutova?" ¹¹Uyesu wajibu, "Nda wa usava ni ngufu kunyangu nda kija usapelwa kihuma kushanya. Kwa hiyo, umunu mwini wnihumya kunyakho ana sambu khome." ¹²Kwa lijibu ili, upilato wasakulaga kimulekha huru, lakini Avayahudi vatova ilyowo vija, "Nda ambi ukimulekha huru basi owe usili rafiki wa Kaisari: Shila mwini akiifanya kiva mfalme ilogola shinyume sha kaisari." ¹³Upilato pini wagapulikhaga amajowo aga, wamuletaga Uyesu kunja bahene wakhalaga kushitengo sha uhigo amahala pala pini pimanyikha ngaja sakafu, lakini kwa Shiebrania, Gabatha. ¹⁴Ulusiku lwa maandalisi lwa pasakha pini lwafikhaga, ngaja muda gwa saa tisa. Upilato wavajovelaga Avayahudi, "Leleli umufalme wenyu uyu panu!" ¹⁵Vatova ilyowo, "Muwusa, muwusa, mutova!" Upilato wavajovela, "Wuli, nimutove umfalme wenyu?" Numwene Ukuhani mukhome waja, "Ose tisina umfalme ila yu Kaisari." ¹⁶Bahene Upilato pini wamuhumyaga Uyesu kunyanave ili amutove. ¹⁷Na vene wamutola Uyesu, numwene wapola, kuno agusumwile umusalaba gwakwe yumwene mpakha kulieno lini lishemelwa lifuvu lya mtwe, kwa siebrania lishemelwa Golgotha. ¹⁸Bahene wamutovaga Uyesu, bahamo navene avagosi vavili, yumo ulubali ulu, nayu yunji ulubali ulu, numwene Uyesu pakhati yanave. ¹⁹Bahene Upilato wayandikha ialama na kuivikha pashanya ya msalaba. Apo payandikhwagwa: YESU MNAZARETH, MFALME WA VAYAHUDI. ²⁰Vinji va Vayahudi vayimbaha ialama iyo kwa kiva amahala pala pini watovelelwagwa Uyesu pakhandi kholela na malenga. Ialama iyo yayandikhwagwa kwa Shiebrania, kwa Shirumi na kwa Shiyunani. ²¹Bahene avakhome va makuhani va Vayahudi wamujovela Upilato, "Usikhayandikhaga, 'Mfalme wa Vayahudi' ila umwene wajovaga ali mfalme wa Vayahudi." ²²Numwene Upilato wavajibu, "Gini nagayandikha nayandikha." ²³Baada ya vasulukhali kimutova Uyesu, vatolaga amenda gakwe na kugagava mumafungu gavai, shila musulukhali lifungu limo, shisho ni kanzu, ila yila ikanzu yisikhandi yihonilwe ila yikhandi yifumilwe yona kihuma kusahnya. ²⁴Bahene valogonsaniya vene kwa vene, "Tisikhaidemulaga, ila titove ikura ili kilwaga yinga ya nani." Iyi yapolelaga ili lila iliandikho litimiswe, lila lini lija vagavaniya amenda gangu, nu mwenda gwangu vagutovala ikura. ²⁵Avasulukhali vagahaga amajowo aga. Unyina wakwe Uyesu, mame wa nyina wakwe, Umariamumu mdala wa kleopa nu Mariamu Magdalena - avadala ava vakhandi vayimile kholela nu musalaba gwa Yesu. ²⁶Uyesu pini wamwagaga unyina bahamo nu yula umwanafunsi mwini wamudobokhaga vayimile kholela, wamujovelaga unyina, "Mudala, lelela, lelela umwanakho uyu panu!" ²⁷Bahene wamujovela yula umwanafunsi, "Lelela, uyu panu umama wakho. 'Kihuma ilisala ilyo yula umwanafunsi wamutolaga kiluta kukhaya yakwe.' ²⁸Baada ya ilyo, Kuno Uyesu amenye kija gona sha gasila ili kitimisa iliandikho, waja, "Niwona khau." ²⁹Ishombo shini shikhandi shimemile Isiki shikhandi shivishilwe pala, bahene vavikhaga isifongo yini yimemile isiki pshanya ya ufito wa hisopo, wamuvishila mumulomo gwakwe. ³⁰Numwene Uyesu pini waiwonjaga iyo, waja, "Yasila." Bahene wagondamya umtwe gwakwe, waitawula iroho yakwe. ³¹Kwa kiva yikhandi ni muda gwa kiiyandala, na kwa kiva amavili gasikhatakiwe kisigala pashanya ya msalaba umuda gwa Sabato (kwa kiva Isabato yikhandi ndio lusiku lwa muhimu), avayahudi wamulombaga Upilato kija amagulu ga vala vini vakhandi vatovilwe gadenywe, na kija amavili ganave gayiswe. ³²Bahene avasulukhali vayinsaga na kugadenya amagulu ga munu wa kwansa nu wa uvili mwini akhandi atovilwe bahamo nu Yesu. ³³Pini wamufishilaga Uyesu, wamwagaga tayari akhandi sha wafwa, kwa hiyo vasikhadenyile amagulu gwakwe. ³⁴Hata ndeno, yumo wa vasulukhali wamuhomaga Uyesu muluvafu kwa malala, na baho gapolaga amalenga ni danda. ³⁵Numwene mwini walyaga ili wahumya uushuhuda, nuu shuhuda wakwe uli wa kweli. Umwene amenye kija shini washilogola ni sah ukweli ili nomwe yumwe muyamini. ³⁶Amajowo aga gakhandi ili lila iliswi lini lyalogolwagwa liwese kitimila, "Kusina hata wakwe wumo wini ambi wudenywa." ³⁷Khanji iliandikho ilinji lija, "Ambi vakimulelela umwene mwini wamuhoma." ³⁸Baada ya majowo aga Uyusufu wa Arimathaya, kwa kiva akhandi wwanafunsi wa Yesu, lakini kwa kiifiha kwa kivatila Avayahudi, wamulombaga Upilato kija agutole umuvili gwa Yesu. Numwene Upilato

wamupela iruhusa. Bahene Uyuufu wayinsa kiguwusa umuvili gwa Yesu. ³⁹Numwene Unicodemu mwini hapo pamwaandi wamufwataga Uyesu pashilo numwene wayinsaga. Umwene waletaga umuhansikhano wa manemane nu udi, ngaja usito wa ratili mia moja. ⁴⁰Bahene vagutolaga umuvili gwa Yesu vaupinya musandanya kitani bahamo na gaka amanukhato, ngaja shini yikhandi idesturi ya vayahudi pini visila. ⁴¹Amahala pini Uyesu watovelwagwa kukhandi ni bustani; mukhati ya yila ibustani kukhandi ni kaburi lipya lini kusina umunu mwini anajelaje kisilwa umo. ⁴²Basi, kwa kiva lukhandi lusiku lwa maandalio kwa Vayahudi, na kwa kiva ilikhaburi likhandi kholela, bahene vamugonyaga Uyesu mukhati yakwe.

Chapter 20

¹Mapema ulusiku lwa kwansa lwa juma, kuno bado kuli ninshisi, Umariamum Magdalena wayinsaga kholela; walyagaga lila iling'anga liwusiwe kukhaburi. ²Bahene wasigaga nyangu kiluta kwa Simon Petro na kwa yula umwanafunsi uyunji mwini Uyesu wamuganaga, bahene wavajovela, "vambutola Umtwa mukhabuli, nose tisimenye kula kwini vamugonise." ³Bahene Upetro nu yula umwanafunsi uyunji vapolaga, kiluta kukhaburi. ⁴Wona wasigaga bahmo; yula umwanafunsi wasigaga mandu kishila Upetro na kifika kukaburi wa kwansa. ⁵Wayimaga na bahene kihuluta mukhaburi; wayagaga yila isanda ya kitani yigonile, lakini asikhahulwite mukhati. ⁶Uahene usimon Upetro numwene wafikhaga wahuluta mukhati ya Khaburi. Wayagaga yila isanda ya kitani yigonile pala ⁷na yila ileso yini yikhanda kumtwe gwakwe yisikhanda yigonile bahamo ni sila isanda sa kitani ila yikhanda yigonile palubali yene duguli. ⁸Bahene yula umwanafunsi uyunji numwene pini wahulutaga mukhati ya kaburi; walwagaga na kiyamini. ⁹Kwa kiva hadi uluhavi ulu vakhandi bado vasinagamanye amaandikho kija yamubidigi Uyesu afufushe khanji ku vini vafwile. ¹⁰Bahene avanafunsi valutaga khanji kukhaya yanave. ¹¹Hata Ndeno, Umariamum akhandi ayimile kukhaburi ikhola, pini akhandi iyendelela kikhola wayimaga na kilolela mukhaburi. ¹²Wavagaga avamalaikha vavili avanya sura imbalafu vakhela yumwe kumtwe nu yunji kumagulu amahala pini Uyesu akhandi agonile. ¹³Navene vamujovela, "Mudala, kwanshi wukhola?" Numwene wavajovela, "Kwa kiva vambutola Umtwa wangu, nayune nisimenye kwini vamuvishile." ¹⁴Pini wamalaga kilogola ago, wasetukhaga na kimwaga Uyesu kuno ayimile. Lakini asikhamenye kija uyo akhandi yu Yesu. ¹⁵Numwene Uyesu wamujove;a, "Mama, kwanshi wukhola? Ukimusakula yu nani?" Numwene kuno ihiva kija yu mtunsa bustani wamujovela, "Mtwaga, nda yuwe wambutola, nijovela kwini wamuvikha, nayune ambi nikimutola." ¹⁶Uyesu wamujovela, "Mariam." Numwene wasetukha yumwene na kimujovela kwa Shiamum, "Raboni," yaani iyi ni jija, "Mwalimu." ¹⁷Uyesu wamujovela, "Usikhanipyasaga, kwa kiva bado nisinagulushe kiluta kwa baba; ila ulute kwa vakholo lwangu uvajovela ambi nigulukha kiluta kwa Baba wangu mwini khanji yu wenyu, Unguluvi wangu nu Nguluvi wenyu." ¹⁸Umariamum Magdalena wayinsaga kivajovela avanafunsi, "Namwaga Umtwa," na kija wamujovela amajowo aga. ¹⁹Na pini yafikhaga jioni, ulusiku ulu, ulusiku kwa kwansa lwa juma, na malyango gakhandi gadindilwe amahala avanafunsi pini vakhandi kwa kivatila Avayahudi, Uyesu wayinsaga na kiyima pakhati yanave na kivajovela, "Iamani yive kunyenyu." ²⁰Pini wamalaga kilogola aga wawawonensaga amokho gakwe nuluwafu lwakwe. Navene avanafunsi pini wamwagaga Umtwa vashendevaga. ²¹Bahene Uyesu wavajovelaga khanji, "Iamani yive kunyenyu. Ngaja ndenela shini Ubaba shini wanifikha one, ino shisho nayumwe nikivafilikha omwe." ²²Uyesu pini wamalaga kilogola ago, wavapolelaga wavajovela, Poshela Uroho Mtakatifu. ²³Yeyona mwini mukimusamehe isambi, vasameheawa; na vala vini ambi mukivadinila ambi vidindilwa. ²⁴Uthomaso, yumo wa vala kumi na vavili, mwini washemelwagwa Didimas, akhandi sili na vanafunsi vayine Uyesu pini wayinsaga. ²⁵Vala avanafunsi vayine wamujovela panyuma, "Tamwaga Umtwa." Numwene waja, "Nda nisikhasaga ialama sa masumari kumokho gakwe, na kivikha indole sangu ku iso ialama, na kivikha iliwokho lyangu kuluvafu lwakwe nisikhayamini." ²⁶Baada ya nsiku nane avanafunsi vakhandi kumwandi khanji, numwene Uthomaso akhandi bahamo na vope. Pini amalyango gakhandi gadindilwe Uyesu wayimaga pakhati yanave. na waja, "Iamani na yive kunyenyu." ²⁷Bahene wamujovela Uthomaso, jeta uludole lwakho na ulwaje amokho gangu; leta panu amokho gakho na uvishe kuluvafu lwangu; wala usikhavesaga mwini asiyamini ila mwini iyamini. ²⁸Numwene Uthomaso wajibu na kimujovela, "Mtwaga wangu nu Nguluvi wangu." ²⁹Uyesu wamujovela, Kwa kiva waniyaga, wayamini. Vabarikhiwe avene vini viyamini, bila kilwaga. ³⁰Bahene Uyesu wasenga iishara nyinji pamwandi ya vanafunsi, sini sisinajelaje kiyandikhwa ku shitabu ishi; ³¹ila isi sayandikhwa ili kija muwese kiyamini kija Uyesu ndiyo yu Kristo, mwana wa Nguluvi, na kija pini muyamini muve nuusima kishilila ilitawa lyakwe.

Chapter 21

¹Baada ya majowo ago Uyesu waiwonensaga khanji kwa vanafunsi ku Bahari ya Kutiberia; ndeni ndiyo shini waiwonensaga yumwene: ²Usimoni Upetro akhandi bahamo nu Thomaso mwini ishemelwa Didimas, Unathanaeli wa kukana ya Kugalilaya, avana va Zebedayo na vanafunsi avanyi vavili va Yesu. ³Usimoni Upetro wamujovela, "One niluta kilova inswii." Navene wamujovela. "Nayuse, Ose ambi tiluta nowe." Valutaga vayingilaga kumashua, lakini ishilo isho shona vasikhapatile shohona. ⁴Ni subuhi pini kwashesaga, Uyesu wayimaga kumbalamo, na vene avanafunsi vasikhamenye kija akhandi yu Yesu. ⁵Bahene Uyesu wavajovela, "Vadimi, muna shoshona sha kilya?" Navene wajibu, "Hapana." ⁶Wavajovela, "Yisi uwafu ulubali lwa shigosi lwa mashua, nayumwe ambi mwipata shidodo. "Bahene vayasaga uwafu navene vasikhawesise kulikweha khanji kwa sababu ya winji wa nswii. ⁷Basi yula umwanafunsi mwini Uyesu wamudobokhaga wamujovelaga Upetro, "Yu Mtwi." Numwene Usimoni Upetro pini wapulikha kija yu Mtwi, waipinyaga umwenda gwakwe (kwa kiva akhandi asigufwele unofu), bahene waitagaga mubahari. ⁸Vala avanafunsi avanyi vayingi kumashua (kwa kiva vakhandi vasiliki kutali ni mwani, ngaja mita mia moja kihuma mumbalamo), navene vakhandi vikweha sina inyafu siki khandi simemile inswii. ⁹Pini vafikhaga mumbalamo, vagwagaga umoto nu mukhala pala na pashanya yakwe kukhandi ninswii bahamo na makhate. ¹⁰Uyesu wavajovela, "Leti iswii isimonga siki mwalova isalisi." ¹¹Basi Usimoni Petro watanaga na kuukhokhota wula uwafu wini wukhandi wumemile inswii ikhome, uwinji wa nswii 153; japo siki khandi nyinji, wula uwafu wusikhademwishe. ¹²Uyesu wavajovela, "Yinsi muwese kidindula amalomo." Kusina hata yumo wa vanafunsi mwini wajelaga kimuposa, "Owe uli nani?" Vamanyaga kija akhandi yu Mtwi. ¹³Uyesu wayinsaga, wagutulaga gula umukhate, na bahene wavapelaga, wagahaga shshila na ku sila inswii. ¹⁴Iyi yikhanda mara ya utatu Uyesu kuiwonensa kwa vanafunsi vakwe baada ya kifufukha kihuma kwa vini vafwile. ¹⁵Baada ya kiva vadindula amalomo, Uyesu wamujovela Usimoni Petro, "Simoni mwana wa Yohana wuli, unigene one kishila ava?" Upetro wajibu, "Ndiyo, Mtwi; "Owe umenye kija one nikugene." Uyesu wamujovela, "Lisa umwanakhola wangu." ¹⁶Wamujovela ulwa uvili, "Simoni mwana wa Yohana, wuli, unigene?" Upetro wamujovela, "Ndiyo, Mtwi; owe umenye kija nikugene." Uyesu wamujovela, "Dima ikhola sangu." ¹⁷Wavajovela khandi lwa utatu, "Simoni, mwana wa Yohana, wuli unigene?" Numwene Upetro wasugumilwagwa kwa ndenela shini wamujovelaga lwa utatu, "Wuli Owe unigene?" Numwene wamujovela, "Mtwi, umenye gona'mumenye kija nikugene." Uyesu wamujovela, Lisa ikhola sangu. ¹⁸Yamani, yamani, nikikujovela, pini ukhandi mudimi wasovelelaga kifwila amenda yuwe na kiluta kokona kwini wadobokhaga; lakini pini ukhava musehe, ukhagolosa amokho gakho, nu yunji ambi akikufwasa amenda na kukutwala kwini usigene kiluta. ¹⁹Uyesu walogolaga aga ili kiwonensa ni aina nshii ya nfwaa yini Upetro nda wamutukusa Unguluvi. Baada ya kiva walogolaga aga, wamujovela Upetro, "Nifwata." ²⁰Upetro wasetukhaga na kimwaga yula umwanafunsi mwini Uyesu wamudobokhaga wavafwata- Uyu ndiyo mwini ayigonis kushifuva sha Yesu umuda gwa shakilya sha pashlo na kimuposa, "Mtwi, yu nani mwini ambi akikusetukha?" ²¹Upetro wamwagaga na bahene wamuposaga Uyesu, "Mtwi, Uyu umunu ambi igaha nshii?" ²²Uyesu wamujibu, "Nda nisakula asigale mpakha pini ambi niyinsa, ilyo likikuhusu nshii?" Nifwata. ²³Kwa hiyo ihabari iyi yayenelaga muvamo va vala avanyalukhola, kija umwanafunsi uyo asikhafwa. Lakini Uyesu asikhamujovele Upetro kija, umwanafunsi uyo asifwa, "Nda nisakula umwene asigale mpakha pini ambi niyinsa yikikuhusu nshii?" ²⁴Uyu ndiyo umwanafunsi mwini ihumya uushuhuda kihusu amajowo aga, na ndiyo mwini wayandikha amajowo aga, na timenye kija uushuhuda wakwe uli wa kweli. ²⁵Kuna amajowo aganyi minji gini Uyesu wagasengaga. Nda shila lyolyona nda lyayandikhwa, nihiva kija uwulimwengu wuwene nda usakwila kufivikha ifitabu fini nda fyayandikhwa.

Acts

Chapter 1

¹Ishitabu sha pakhalala nashiyandikhaga, Theofilo, nilogola gona Uyesu gini wayansaga na kimanyisa, ²mpakha ulusiku lwini Umwene waposhelwaga kushanya. Iyi yikhanda baada ya kiposhela iamri kishilila Uroho Mtakatifu kwa vanandeje vini akhandi avahagwile. ³Baada yamalawo gakwe, Umwene wawonekhaga kunyanave ali musima khandi nifisibitiso finji fishududilwa. Kwa nsiku arobaini waiwonensaga kunyanave, na walogolaga kihusu uufalme wa Nguluvi. ⁴Pini akhandi itangana nawo, wavajovelaga vasikhawukhaga Kuyerusalemu, lakini vahepelese kwa ajili ya ahadi ya Wihehu, yini, walogolaga, "Mwapulikha kihuma

kunyangu ⁵kija uyohana wabatisaga khabisa kwa malenga, lakini mukhabatiswa kwa Roho Mtakhatifu ku nsiku isi ndoto." ⁶Na pini vakhandi vatanganile pamo vamuposaga, "Mtwā, isalisi ndio muda gwini ukhavatinisa avana va Israeli uufalme?" ⁷Umwene wavajovelaga, "Yisili sawa kunyenyu kimanya uluhavi au majira gini Uwi hesu ahivilile kwa mamulakaha gakwe yumwene." ⁸Lakini mukhaposhela ingufu, pini Uroho Mtakhatifu akhayinsa kushanya yenyu, na omwe mukhava mashahidi vangu kona Kuyerusalemu ni Uyahudi yona ni Samaria mpakha mwisho wa nyii." ⁹Umtwa Uyesu pini wamalaga kulogola aga, pini vilelela kushanya, Umwene wayinulwagwa kushanya, nilifunde lyamugubikhaga vasikhamwagaga kwa meho ganave. ¹⁰Pini vilelela kushanya kwa umakhini shini iluta, ghafla, avanu vavili vayimaga pakhati yanave vafwalile amenda amavalafu. ¹¹Vajovaga, "Omwe vanu va Galilaya, kwanshi muiyima panu mulelela kushanya?" Uyu Uyesu mwini iluta kushanya kumbingu akhatina kwa namna yiyila ngaja shini mwamwaga iluta kushanya. ¹²Bahene vatinaga Kuyerusalemu kihuma ku shidunda sha mizeituni, shini shili kholela ni Yerusalemu, ulujendo lwa lusiku lwa Sabato. ¹³Pini vafikhaga valutaga kughorofa kwini vakhandi vikhala. Navene yu Petro, Yohana, Yakobo, Andrea, Filipino, Thomaso, Batholomayo, Mathayo, Uyakobo Mwana wa Alfayo, Usimoni Zelote nu Yuda Mwana wa Yakobo. ¹⁴Wona vawunganaga ngaja munu yumo, kwa juhudi vakhandi viyendelelel mumaombi. Bahamo na awo vakhandi vakwali avadala, Umariamū Unyina wakwe Uyesu, na mame. ¹⁵Kunsiku sila Upetro wayimaga pakhati ya vanyalukholo, ngaja vanu 120, ija, ¹⁶Vanyalukholo, yikhāndi lasima amaandikho gatimiswe, pini pamwaandi Uroho Mtakhatifu wayimaga kwa mulomo gwa Daudi kihusiana nu Yuda, mwini wawawulanisaga vala vini vamukhanaga Uyesu. ¹⁷Kwa kiva umwene akhandi muiyesu na waposhelaga ilifungu lyakwe lya faida ku iyi ihuduma." ¹⁸(Ino umunu uyu wagulaga ieneo kwa shila shini washiposhelaga kwa uofu wakwe na hapo wagwisaga kwa kilongosa umtwe, umuvili gwabajukhaga na matumbo gakwe gona gavesaga mwasi gakunukhaga. ¹⁹Wona vini vikhala ku Yerusalemu vapulikhaga kihusu ili, bahene ilieneo ilyo valishemelaga kwa lugha yanave "Akeldama" ilyo" ni ligunda lya danda.") ²⁰"Kushitabu sha Saburi yiyandishwe," Lekha ilieneo lyakwe live hame na asikhaluhusiwagwa hata yumo kikhala pala;" na, "Yitikha umunu uyunji atole inafasi yakwe ya uongosi." ²¹Iyo ni muhimu, ino, yumo wa vagosi vini vafwatanaga nose pini Umtwa Uyesu ipola na kuyinjila khati yesu, ²²kuyansinsa kuubatiso wa Yohana mpakha ulusiku lula pini watolwagwa kushanya, lasima ave shahidi wa ufufuwo bahamo nose. ²³"Vavikhaga pamwandi avagosi vavili, Uyusufu mwini ishemelwa Barnaba, mwini khanji washemelwagwa Yusto nu Mathia. ²⁴Avene valombaga vija, "Owe, Mtwā, mwini umenye inumbula sa vanu wona, ino vikha mwasi yunani ku ava vavili mwini wamuhagula ²⁵kutola inafwasi ku huduma nu wanandeje, pini uyuda wasengaga uuofu na kiluta amahala pakwe." ²⁶Vatova ikura kwa ajili yanave, nayikura yamugwililaga Umathia mwini wavasiwagwa bahamo na vala vanandeje kumi na moja.

Chapter 2

¹Pini lwafikhaga ulusiku lwa Pentekoste, wona vakhandi bahamo sehemu yimo. ²Ghafla gwapolelaga umusindo kihuma kushanya ngaja lipepo likhali. Iyaimemyaga ikhaya yona vini vakhandi vakhele. ³Hapo savapolelaga indimi, ngaja ndimi sa moto siigaveniye, savesaga kushanya yanave shila yumo wanave. ⁴Avene wona vamemwagwa nu Roho Mtakatifu na vaynsaga kilogola kwa lugha isinji, ngaja ndenela Uroho shili wawajalilaga kilogola. ⁵Ino vakhandi vakwali avayahudi vini vakhandi vikhala Kuyerusalemu, vini vakimutumishila Unguluvi, kihuma shila taifa pansi ya mbingu. ⁶Umusindo ugu pini gwapulikhwagwa, ishipuga sha vanu shayinsaga bahamo na vali nu wasiwasi kwa kiva shila muni wawapulikhaga vilogola kwa lugha yakwe yumwene. ⁷vabodokhaga na kushangaswa, avene vajovaga, "Kweli, ava wona vna vilogola siyo Vagalilaya?" ⁸Kwanshi ose tikivapulikha, shila yumo ku lugha sini tasawagwa naso? ⁹Vaparthia na Vamedi na Vaelamu, na avo vini vikhala Kumesopotamia, Kuuyahudi, ni Kapadokia, na ku Ponto ni Asia, ¹⁰ku Frigia, Pamfilia, Kumisri, ni sehemu ya Libya hata Kirene, na vahensa kihuma Kurumi, ¹¹Avayahudi na vaongofu, Avakrete na Vaarabu, tikivapulikha vilogola kwa lugha sesu kihusu insengo sa uwesa wa Nguluvi. ¹²Wona vakhandi vabodweshe na kitataniswa; valogonsaniyaga vene kwa vene, "Iyi yina maana nshii?" ¹³Lakini avamonga valogolaga uvi vija, "Ava vamemilwe kwa ujimbi upya." ¹⁴Lakini Upetro wayimaga bahamo na vala kumi na yumo, watansaga ishauti, wavajovelaga, "Vanu va Yudea na wona vini mwikhala hapa Payerusalemu, ili limanyishe kunyenyu, pulisi kwa umakhini amajowo gangu. ¹⁵Avanu ava vasigalile ngaja shini muhiva, kwa kiva isala isi ni asubuhi saa tatu. ¹⁶Lakini ili likhandi lilogwelwe kishilila kwa mkuvamalago Uyoeli: ¹⁷Yikhava ku nsiku sa mwisho; Unguluvi ija, nikhakunula Uroho wangu kwa vanu wona. Avana venyu na vahinja venyu vakhahumya uukuvamalago, avadimi venyu vakhagaga amaono, na vasehe venyu vakhalota amaloto. ¹⁸Shishila kushanya ya vatumishi vangu na vatumishi vangu va shidala ku nsiku iso, nikhakunula Uroho wangu, navene vakhatabiri. ¹⁹Nikhawonensa amaajabu kushanya kuanga ni ishara pansi ya dunia, idanda, umoto, na mafukho ga lyosi. ²⁰Nilijua likhasetuswa kiva nshisi nu mwesi kiva danda, khabla lusinayinse ulusiku ulukhome nu lwa ajabu lwa Mtwi. ²¹yikhava ya kija shila yumo mwini akilishemelaga ilitawa lya Mtwi akhakulusiwa. ²²Vanu va Israeli, pulisi amajowo aga: Uyesu wanasareti, umwanadamu mwinu wasibitiswagwa nu Nguluvi kunyenyu kwa matendo ga uwesa na maajabu, ni ishara sini Unguluvi kishilila Umwene khatikhati yenyu, ngaja omwe yumwe shini mumenye. ²³Kwa sababu ya mpango gwini gwahivililwaga kihuma pamwaandi, na maarifa ga Nguluvi, wahumyagwa, na o we, kwa mokho ga vanu avakholofi, mwamusulubishaga na kumubuda, ²⁴yuna Unguluvi wamuyinulaga, wauwusaga uushungu ni mauti kunyakwe, kwa kiva yisikhawesekhene kunyakwe kumilikiwa nu uwo. ²⁵Ino Udaudi ilogola kihusu umwene, Namwagaga Umtwa pamwandi ya meho gangu, umwene ali liwokho lyangu lya kulia ino basi nisikhahejeswa. ²⁶Ino inumbula yangu yikhandi nuushendefu nulumili lwangu lwashendeveswagwa. Khanji umuvili gwangu gukhakhala kuukhangafu. ²⁷Asikhailekha inafwasi yangu yilute kusimu, wala asikhayitikha Umtakatifu wakho kuwaga uuwolo. ²⁸Owe wawonensa kunyangu insila ya usima; ukhanisenga nimeme uushendefu pamwandi ya weni wakho. ²⁹Vanyalukholo, niwesa kilogola kunyenyu kwa ukhangafu kihusu uwihesu wesu Udaudi: umwene wafwisaga na wasilwagwa, nilikhaburi lyakwe lili bahamo nose hata ndeni ineng'ana. ³⁰Ino, akhandi mukuvamalago na akhandi amenye kija Unguluvi shawalapaga kwa shiapo shakwe, kija akhavikha yumo ku usawo wakwe kushitengo sha ensi. ³¹Walyagaga ili mapema, nawalogolaga kihusu ufufuo wa Kristo, 'wala akhandi asilesheilwe kusimu, wala umuvili gwakwe gusikhawolile. ³²Uyu Uyesu - Unguluvi wamufufulaga, mwini ose wona ni mashahidi. ³³Ino, iva ayinulwe kuliwokho lya shigosi lya Nguluvi, na akhandi aposhelela iahadi ya Roho Mtakatifu kihuma kwa wihehu, umwene wapingula iahadi, yini omwe mukiyaga na kuipulikha. ³⁴Kwani Udaudi asikhanyilile kiluta kushanya, lakini ijova, 'MTWA vajovaga kwa mtwa wangu, ³⁵'khala iliwokho lyangu lya kulia, mpakha pini nikhavagaha amaadui sakho shibadiga kwa ajili ya magulu gakho. ³⁶Ino inyumba yona ya israeli na imanya kwa uhakika kija Unguluvi wamusenga Umwene kiva Mtwi nu Kristo, uyu Uyesu mwini mwamusulubishaga. ³⁷Ino pini vapulikha ndeno, vanyanyagwa ku numbula sanave, vamujovelaga Upetro na vanandeje avani, "Mnyalukholo, tigahewuli?" ³⁸Nu Petro wavajovelaga, "Tubi na Mubatiswe, shila yumo wenyu, kishilila ilitawa lya Yesu Kristo kwa ajili ya msamaha wa sambu senyu, na mukhaposhela isawadi ya Roho Mtakatifu. ³⁹Kwa kiva kunyenyu ni ahadi na kwa vanenyu na vala wona vini vali kutali, avanu vinji kwa khadiri Umtwa Unguluvi wesu shini akhavashemela. ⁴⁰Kwa majowo minji washuhudilaga na kivalomba; wajovaga," Ikulusi muhume ku shisasi ishi shiofu. ⁴¹Bahene vagaposhelaga amajowo gakwe na vabatiswa, hapo vayonjelaga kulusiku ulu ngaja nafsi elfu tatu. ⁴²Vayendelelaga ku mafundisoo ga vanandeje nu ushirikiano, kuumenya umukhate na kumaambi. ⁴³Uwoga wayinsaga kushanya ya shila nafsi, na maajabu minji ni ishara sasenjekhaga kushilila avanandeje. ⁴⁴Wona vini vayaminile vakhandi bahamo na kiva ni finu fyanave kwa bahamo, ⁴⁵na vagusaga ifinu ni milki sanave na kigavaniya kwa wona

kilingana ni hitaji lya shila yumo.⁴⁶Bahene lusiku kwa lusiku vayendelelaga vali ni lengo limo kuhekalu, na vamenyaniyaga umukhate ku khaya, na valisaga ishakilya kwa ushendefu nu unyenyekefu wa numbula;⁴⁷vamusufyaga Unguluvi na vali nishibali kwa vanu wona. Umtwa wavayonjelasaga lusiku kwa lusiku vini vakhandi vikulusiwa.

Chapter 3

¹Ino Upetro nu Yohana vakhandi viluta kulitembe uluhavi lwa maombi, saa tisa. ²Umunu yumonga, mulema kihuma kisawa, akhandi isumulwa shila lusiku na akhandi igonesewa kumulyango gwa tembe gwini gushemelwa munofu, ili awese kilomba isadakha kihuma kwa vanu vini vakhandi viyinjala mutembe. ³Pini wavagaga Upetro nu Yohana vihejelela kuyinjila mutembe, walombaga isadakha. ⁴Upetro, wamukhangasisaga ameho, bahamo nu Yohana, wajovaga, "tilolela ose." ⁵Umulema wawalelelaga, ihivilila kiposhela ishinu shimonga kihuma kunyanave. ⁶Lakini Upetro wajovaga, "ihela ni sahabu one nisina, lakini shila shini ninasho nisihumye kunyakho. Kishilila ilitawa lya Yesu Kristo wa Nazareth, jenda." ⁷Upetro wamutola kwa liwokho lyakwe lya kulia, na wamuyinulaga kushanya: mara yimo amagulu gakwe ni fifundo fya mafupa gakwe fyapataga ingufu. ⁸Inyila kushanya, umunu mulema wayimaga na kiyansa kijenda; wahulutaga mutembe bahamo nu Petro nu Yohana, ijenda, inyila, na kimusufya Unguluvi. ⁹Avanu wona vamwagaga ijenda na akimusufya Unguluvi. ¹⁰Vamanyaga kija akhandi yuyula umunu mwini akhandi ikhala ilomba isadakha ku mulyango munofu gwa tembe; vamemwagwa nu mushangao na kiduwala kwa sababu ya shila shini shapolelaga kunyakwe. ¹¹Inamna shini akhandi avakhatilile Upetro nu Yohana, avanu wona kwa pamo vasijilaga ku ukumbi wini wushemelwa wa Sulemani, vashangala sana. ¹²Upetro pini walyagaga ili, umwene wavajibugu avanu, "Omwe vanu va Israel, kwanshi mushangala? Kwanshi mukigalelelesa ameho genyu kunyesu, ngaja kija tamugaha umunu uyu ajende kwa ngufu sesu au uchaji wesu?" ¹³Unguluvi wa Ibrahimu, nu wa Isaka, nu wa Yakobo, Unguluvi wa Vawihesu vesu, wamutukusa umtumishi wakwe Uyesu. Uyu ndiyo yuna omwe mwamukhabisigi na kimukhana pamwandi ya weni wa Pilato, japo umwene akhandi alamwile kumuleshela huru. ¹⁴Mwamukhanaga Umutakhatifu nu Munya Haki, na badala yakwe mwasakulaga umubudaji aleshelwe huru. ¹⁵Omwe mwamubudaga Umfalme wa usima, mwini Unguluvi wamufufulaga kihuma kwa vini vafwile - Ose tili mashahidi va ili. ¹⁶Ino, kwa lihuvi ku litawa lyakwe, umunu uyu mwini mkimwaga na kimanya, wasengwagwa kiva ni ngufu. Ilihuvi lini lishilila kwa Yesu yamupela umwene iafya khamilifu, pamwandi yenyu omwe wona. ¹⁷Ino, Vanyalukholo, nimenye kija mwasengaga kuuyasu, ndiyo khanji shini musenga afiongosi venyu. ¹⁸Lakini amajowo gini Unguluvi wavajovelaga mapema kwa malomo ga vakuvamalago wona, kija uyu ukristo akhalava, isalisi wagatimisa. ¹⁹Ino, tubi na msetushe, ili kija isambi senyu siwese kiwusiwa khabisa, kusudi siyinse inyakhati sa kiburudikhakihumana nu uwepo wa Mtwaga; ²⁰na kija awese kumufilikha Ukristo mwini wadagulwa kwa ajili yenyu, Uyesu. ²¹Umwene ndiyo lasima imbingu simuposhele mpakha uluhavi lwa kitinwa kwa finu fyona, fini Unguluvi walogolelaga pamwaandi sa pakhalaga kwa malomo ga vakuvamalago avatakhatifu. ²²Hakika Umusa wajovaga, 'Umtwa Unguluvi akhayinula umukuvamalago ngaja one kihuma kwa vakholo lwenyu. Mukhapulisa shila shinu shini ambi akivajovela omwe. ²³Yikhapolela kija shila munu mwini asipulisa kwa mkuvamalago uyo akhabudwa khabisa ahume kwa vanu. ²⁴Ndiyo, na vakuvamalago wona kihuma Usamweli na vala vini vafwataga baada yakwe, valogolaga na vatangasaga insiku isi. ²⁵Omwe ni vana va vakuvamalago na va agano lini Unguluvi walisengaga bahamo na vabwana, ngaja shina wajovaga kwa Abrahamu, 'Ku mbeyu yakho ifamiliya sona sa dunia sikhabarikiwa. ²⁶Baada ya Nguluvi kumuyinula umutumishi wakwe, wamufilikhaga kunyenye tangusina, ili avabariki omwe kwa kisetukha kihuma ku uofu wenyu."

Chapter 4

¹Pini Upetro nu Yohana vakhandi vilogola na vanu, amakuhani nu mulinsi wa tembe na masadukayo vavalutilaga. ²Vakhandi vakhalele sana kwa kiva Upetro nu Yohana vakhandi vakivamanyisa avanu kihusu Uyesu na kitangasa kihusu kifufukha kwakwe kihuma kwa vina vafwile. ³Vavakhataga na kuvavikha mugelesa mpakha isubuhi yini yafwataga, kwa kiva tayari yikhanda jioni. ⁴Lakini avanu vinji vini vakhandi vapulishe uujumbe vayaminigi; ni idadi ya vagosi vini vakhandi vayaminile yikhanda ngaja elfu tano. ⁵Hata pini yafikhaga isubuhi ulusiku lwini lufwata, kija avakhome vanave, avagosivaha na vaandishi, kwa pamo vakunganaga Kuyerusalemu. ⁶Ianasi ukuhani mkhome akhandi akwali, nu Kayafa, nu Yohana, nu Iskanda, na wona vini vakhandi vakwali ni vanyalukholo va kuhani mkhome. ⁷Pini vakhandi vavavishile Upetro nu Yohana pakhati yanave, vavaposaga, "Kwa uweso mushi, au kwa litawa lishi mwasenga ili?" ⁸Bahene, Upetro, kuno amemile Uroho Mtakhatifu, wavajovelaga, "Omwe vakhome va vanu, na vagosivaha, nda ose ulusiku lwa neng'ana tiposewa kihusu ilitendo ilinofu lini lwasengwa kwa munu uyu umutamu - kwa namna nshi umunu uyu wasengwagwa musima?" ⁹Ebu limanyishe ilyo kunyenyu na kwa vanu wona ku Israel, kija kwa litawa lya Yesu Kristo wa Nasareti, mwini mwamusulubishaga, yuna Unguluvi wamufufulaga kihuma kwa vini vafwile, ni kwa nsila yakwe kija umunu uyu iyima panu pamwandi yenyu ali munya afya. ¹⁰Uyesu Kristo yu ling'anga lini omwe avasengaji mwalisalaga, lakini lini lyasengwa kiva ling'anga likhome lya palubali. ¹¹Kusina ukulusaji ku munu uyunji yeyona. Kwa kiva kusina ilitawa ilinji pansi ya mbingu lini vapelilwe avanu, lini kwa ilyo tiwesa kikulusiwa. ¹²Ino pini vawagaga uukhangafu wa Petro nu Yohana, na vagundulaga kija vakhandi ni vanu va khawaida vini vasina elimu, vashangalaga, vamanyaga kija Upetro nu Yohana vayinsa bahamo nu Yesu. ¹³Kwa kiva vawagaga yula umunu mwini waponesewa ayimile bahamo nawo, vakhandi vasina ni shinu sha kilogola ku ili. ¹⁴Lakini pini vakhandi sha vavayitikha avanandeje vawushe pamwandi ya mukhutano gwa barasa, valogonsaniyaga vene kwa vene. ¹⁵Vajovaga, tivagahile nshi avanu ava? Ni kweli kija umuujisa gwa ajabu gwasenjekha kishilila avene wumanyikha kwa shila yumo mwini ikhala Kuyerusalemu; tisiwesa kulikhana ilyo. ¹⁶Lakini, ili kija ulujowo ulu lusikhayenelaga mwa vanu, hebu tivajove vasikhalogolaga khanji kwa munu yeyona kwa litawa ili. ¹⁷Vavashemelaga Upetro nu Yohana mukhati na kivajova shiluta vasikhalogolaga wala kifundisa kwa litawa lya Yesu. ¹⁸Lakini Upetro nu Yohana vajibugu na kivajovela, "Nda yili sawa pameho ga Nguluvi kivapulisa omwe kuliko Unguluvi, hiji yumwe. ¹⁹Kwa kiva ose tisingalekha kugalogola amajowo gini tagaga na kugapulikha. ²⁰Baada ya kivajova sana Upetro nu Yohana, vavalekhaga valute. Vasikhawesise kipata isababu yeyona ya kivatova, kwa kiva avanu wona vakhandi vakimusufya Unguluvi kwa shila shini shikhandi shasenjekha. ²¹Umunu mwini akhandi apashelile umuujisa wa kiponywa akhandi nu umri saidi ya makha arobaini. ²²Baada ya kivalekha huru, Upetro nu Yohana vayinsaga kwa vanu vanave na kivajovela gona gini amakuhani vakhome na vasehe vakhandi vavajovele. ²³Pini vagapulikhaga, vatansaga ishauti sanave kwa pamo kwa Nguluvi ni kija, "Mtwi owe mwini wawumbaga imbingu ni nyii ni bahari na shila shinu mukhati yakwe, ²⁴owe mwini, kwa Roho Mtakhatifu, kwa mulomo gwa wihehu wesu Udaudi, umtumishi wakho, wajovaga. "Kwanshi avanu va mataifa vasenga amakhosa, na vanu vahiva amajowo gini gasifwaya? ²⁵Avafalme va nyii vaipanjiile bahamo, na vatavala vatangana bahamo sidi ya Mtwi na sidi ya masihi wakwe. ²⁶Ni hakika, wona Uherode nu Pontio Pilato, bahamo na vanau va mataifa na vanu va Israeli, vatanganaga kwa pamo ku muji ugu sidi ya mtumishi wakho umtakhatifu Uyesu, mwini wamupakhaga amafuta. ²⁷Vatanganaga bahamo kisenga gona gini iliwokho lyakho na mapensi gakho yagaamurugu kihuma pamwaandi khabla gasinapolele. ²⁸Ino, Umtwa, galelela amatiiso ganave, na uvajalile avatumishi vakho kulilogola iliswi lyakho kwa ukhangafu wona. Ili ²⁹kija pini wugolosa iliwokho lyakho kiponesa, iishara na maajabu fiwese kipolele kishilila ilitawa lya mtumishi wakho umtakhatifu Uyesu. ³⁰Pini vamaalaga kilomba, ilieneo lini vatanganaga kwa bahamo lyadegensewagwa, na wona vameyagwa nu Roho Mtakhatifu, na valogolaga iliswi lya Nguluvi kwa ukhangafu. ³¹Iidadi ikhome ya vala vini viyamini vakhandi ni numbula yimo ni roho yimo: na kusina hata yumo wanave mwini wajovaga kija shoshona shini imilikhi shakwe yumwene; badala yakwe vakhandi ni finu fyona shirika. ³²Kwa ngufu khome avanandeje vakhandi vakiutangasa uushuhuda wanave kihusu uufufuwo wa Mtwi Uyesu, ni neema ikhome yikhanda kushanya yanave wona. ³³Kukhandi kusina umunu yeyona munyanave mwini apungushilwe na mahitaji, kwa kiva avanu wona vakhandi ni hati sa fiwanja au khaya vafigusaga na kileta ihela yini vakhandi vagusise na kufivikha pansi ya magulu ga vanandeje. ³⁴Nu mugawo gwasenjekhaga kwa shila muumini, kilingana na shila yumo shini akhandi ni hitaji. ³⁵Uyusufu, mlawi, umunu kihuma Kipro, wapelwagwa ilitawa lya Barnabasi na vanandeje (iyo yitafisiliwa, yu mwana wa faraja). ³⁶Ali nu mugunda, waligusaga na waletaga ihela, wasivikhaga pansi ya magulu ga vanandeje.

Chapter 5

¹Bahene, umunu yumo mwini washemelwagwa Anania, nu Safira mdala wakwe, vagusaga isehemu ya mali, ²na wafihaga isehemu ya hela yini vagusaga (umudala wakwe wope wamanyaga ili), na waletaga isehemu yini yisegele na kuivikha kumagulu ga mwanandeje. ³Lakini Upetro wajovaga, "Anania, kwanshi ushetani aimemise inumbula yakho kilogola uudehi kwa Roho Mtakatifu na kifihaga isehemu ya mali ya mugunda? ⁴Pini likhandi lisinagusiwe, lisikhandi ni mali yakho? Na baada ya kigusuwa, lisikhandi pansi ya uamuzi wakho? yikhandi wuli uhive ulujowo ulu munumbula yakho? Usivadehele avanadamu, ila wamudehela Unguluvi." ⁵Kwa kipulikha amajowo aga, Uanania wagwisaga pansi na wakhataga inumbula. Ni hofu ikhome yavayinsilaga wona vini vapulikha ili. ⁶Avadimi vayinsaga kumwandi na kimuponya mu sanda, na kumutwala kunja na kumusila. ⁷Baada ya masala gatatu ndeni, umudala wakwe wayinilaga mukhati, na isinamanye shishi shini shikhandi shapolela. ⁸Upetro wamujovelaga, "Nijovela, nda mwagusaga umugunda kwa thamani iyo." Wajovaga, "Ndiyo, kwa thamani iyo." ⁹Bahene Upetro wamujovelaga, "Yiva wuli kija mwapata kwa pamo kumujesa Uroho wa Mtwaga. Lelela, amagulu ga vala vina vamusila umugosi wakho gali pamulyango, na vakhakusumula na kukutwala kunja." ¹⁰Ghafa wagwisaga pamagulu ga Petro, wakhataga iroho, na vala avadimi vayinsa mukhati vamwaga shi afwile. Vamusumulaga kumutwala kunja, na kumusila kholela nu mugosi wakwe. ¹¹Ihofu khome yayinsaga kushanya ya litembe lyona, na kushanya ya wona vini vapulikha amajowo aga. ¹²Iishara nyinji na maajabu fikhandi fipolela mwa vanu kishilila amokho ga vanandeje. Vakhandi pamo ku ukumbi wa Sulemani. ¹³Lakini, kusina umunu uyunji tofauti mwini akhandi nuukhangafu wa kiambatana nawo; hata ndeno, vapelwagwa ilishima lya pashanya na vanu. ¹⁴Na khanji, avamini vinji vakhandi vionjelela kwa Mtwaga, iidadi ikhome ya vagosi na vadala, ¹⁵ishiasi sha kija hata vavasumulaga avatamu kumitaani, na kivagoniya kufitanda na kumakochi, ili kija Upetro pini iva ishila, umusinsi gwakwe guwese kiyikha kunyanave. ¹⁶Apo khanji, iidadi khome ya vanu yayinsaga kihuma kumiji gini gaipilimaga Iyerusalemu, vakivaleta avatamu na wona vini vakhwetwe nu roho mshafu, na wona vaponywagwa. ¹⁷Lakini ukuhani mkhome wayinukhaga, na wona vini vakhandi bahamo numwene (mwini yu wa sehebu lya masudakayo0; na vawemwagwa nu wifu ¹⁸vagolosaga amokho ganave kivakhata avanandeje na kivavikha mukhati ya gelesa lya jumla. ¹⁹Nu uluhavi lwa pashilo umalaikha wa Mtwaga wagadindulaga amalyango ga gelesa na kivalongosa kunja na kija, ²⁰"Luti, muyime kulitembe na kivajovela avanu amajowo gona ga Usima uwu." ²¹Pini vapulikha ili, wayinilaga mulitembe palwanshelo na kivafundisa. Lakini, ukuhani umukhome wayinsaga na wona vini vakhandi numwene, na kulitisa ibarasa lyona kwa pamo, na vagosivaha wona na vanu va Israeli, na kivafilikha kugelesa ili kuvaleta avanandeje. ²²Lakini avatumishi vini valutaga, vasikhavajile mugelesa, vatinaga na kihumya itaarifa, ²³"Talyaga igelesa lidindilwe unofu salama, na valinsi vayimile pamulyango, lakini pini tatidindula, tisikhawajile umunu mukhati." ²⁴Ino pini ujemedari wa litembe na makuhani vakhome pini vapulikha amajowo aga, wayinilwagwa ni hofu khome kwa ajili yanave vihiva ambi lwiva wuli ulujowo ulu. ²⁵Bahene yumo wayinsaga na kivajovela, "Avanu vini mwavavikhaga mugelesa vayimile muhekalu na vakivafundisa avanu." ²⁶Bahene ujemedari walutaga bahamo na vatumishi, na vavaletaga, lakini bila ya kigaha ifulugu, kwa kiva vavatilaga avanu na nda vawesa kivatova kwa mang'anga. ²⁷Pini vavaletaga, vavavikhaga pamwandi ya barasa. Ukuhani mukhome wavaposaga ²⁸jia, "Tavajovaga msikhafundisaga kwa litawa ili, na bado muimemise Iyerusalemu kwa fundiso lyenyu, na kidobokha kileta idanda ya munu uyu kushanya yesu." ²⁹Lakini Upetro na vanandeje vamujiugu, "Lasima timupulise Unguluvi kishila avanu. ³⁰Unguluvi wa vawihesu wesu wamufufulaga Uyesu, mwini mwamubudaga, kwa kumutumbikha kushanya ya mpishi. ³¹Unguluvi wamutukusaga kuliwokho lyakwe lya shigosi. na kimusenga kiva Mkuhome nu Mkulusaji, kihumya itoba kwa Israeli, nu musamaha gwa sambi. ³²Ose ni mashahidi na majowo aga, nu Roho Mtakatifu, mwini Unguluvi wahumya kwa vala vini vakimupulisa." ³³Avajumbe va barasa pini vapulikha ndeni, vakhatwagwa ni hasira vasakulaga kivabuda avanandeje. ³⁴Lakini ufalisayo mwini washelwagwa Gamalieli, umwalimu wa sheriya, mwini waheshiswagwa na vanu wona, wayimaga na kivaamuru avanandeje vatolwe kunja kwa muda mfupi. ³⁵Bahene wavajovelaga, "Avagosi va Israeli, muve meho mandu na shila shini mupendekesa kivasenjela avanu ava. ³⁶Kwa kiva, isamani sini sashilaga, Utheuda wayinukhaga na kuyidayi kiva munu mkhome, ni idadi ya vanu, ngaja mia nne vamufwataga. Wafwisaga, na wona vini vakhandi vakimupulisa vapalakhanaga na kiyaga. ³⁷Baada ya munu uyu, Uyuda mgalilaya, wayinukhaga insiku sila sa kiyandikhwa isensa, wakwehaga avanu vinji kunyuma yakwe. Numwene khanji wayagaga na wona vini vakhandi vakimupulisa vapalakhanaga. ³⁸Ino nikavajovala, yikwewusi na vanu ava na muvaleshe vene, kwa kiva, nda umupango ugu au insengo iyi ni ya vanu yikhatagwa. ³⁹Lakini nda ya Nguluvi, msikhawesa kivasivila; mungawesa kiiwona hata mshindana nu Nguluvi." Ino, vashawishikhaga na majowo gakwe. ⁴⁰Bahene, vavashemelaga avanandeje mukhati na kivashapa na kivaamuru vasikhalogolaga kwa litawa lya Yesu, na

valekhwagwa valute lwanave. ⁴¹Vawukhaga pamwandi ya barasa vishendeva kwa sababu vavasiwe kija vafwayile kilava na kuto kuheshimiwa kwa ajili ya Litawa ilyo. ⁴²Ino, shila lusiku, mukhati ya litembe na kihuma khaya hadi khaya vayendelelaga kifundisa na kihubiri Uyesu kija yu Masihi.

Chapter 6

¹Ino ku nsiku isi, pini iidadi ya vanagunsi pini yikhanda yipiyonjelela, ilalamikho lya Vayahudi va Shiyunani lyayansaga sidi ya Vaebrania, kwa kiva avajane vanave vakhandi vasikumbukhwa ku lugawo lwa shila lusiku lwa shakilya.²Avanandeje kumi na vavili vavashemelaga ilikusanytikho lyona lya vanafunsi na kija, "Siyo sahihi kunyesu kulilekha iliswi lya Nguluvi na kihudumulana pamesa. ³Ino, vanyalukholo, haguli, vagosi saba, kuhuma munyenyu, avanu avanofu, vini vame mile Iroho ni hekima, vini tiwesa kivakhabisi ihuduma iyi. ⁴Na ose, tikhayendelela daima kilomba na kuhuduma ya liswi."⁵Ihotuba yanave yaupendesaga umukutano gona. Bahene, vamu hagulaga Ustefano, umunu mwini amemile ilihuvi nu Roho Mtakhatifu, nu Filipo, Prokoro, Nikanori, Timoni, Parmena, nu Nikolao, umwongofu kihuma Kuantiohia. ⁶Avaumini vavaletaga avanu ava pamwandi ya vanandeje, valombagana baadaye vavavishilaga amokho ganave.⁷Ino, iliswi lya Uguluvi lyayenelaga; ni idadi ya vanafunsi yasidigi kiyonjelela huko Kuyerusalemu; ni idadi khome ya makuhani valipulisaga ilihuvi.⁸Nu Stefano, mwini amemile ineema ni ngufu, akhandi isenga amaajabu ni iishara khome mwa vanu. ⁹Lakini apo vayinukhaga baasi ya vanu vafwasi va Sinagogi lini lishemelwa Sinagogi lya Mahuru, na lya Vakirene ni lya Vaeskanderia, na baasi kihuma kukilikia ni Asia. Avanu ava vakhandi vihojiana nu Stefano.¹⁰Lakini, vasikhawesise kipotana ni hekima ni Roho yini Ustefano akhandi akiitumila kulogola. ¹¹Bahene vavashawishigi baasi ya vanu kwa ufiho kija, "Tapulikha Ustefano ilogola amajowo ga kikufuru sidi ya Musa na sidi ya Nguluvi."¹²Vavalyafyaga avanu, vasehe, na vaandishi, na kimulutila Ustefano, vamukhataga, na kimuleta pamwandi ya barasa. ¹³vavaletaga avashahidi va udehi, vini vajovaga, "umunu uyu asilekha kilogola amajowo amavi sidi ya lieneo ili itakhatifu ni sheriya. ¹⁴Kwa kiva tamupulikha ija kija uyu Uyesu wa Nasareti akhapananga amahala apa na kusisetusa idesturi sini sakhabisiwagwa nu Musa." ¹⁵Shila yumo mwini akhandi ku barasa, wasetusaga ameho gakwe kimulelela Ustefano, na vene vawagaga uweni wakwe wukhandi ngaja weni wa malaikha.

Chapter 7

¹Ukuhani mkhome wajovaga, "amajowo aga ni ga kweli"? ²Ustephano wajovaga, "Vanyalukholo navababa vangu, nipulisi one: Unguluvi wa utukufu wamupolelaga uwihe su wesu Uabrahamu pini akhandi Kumesopotamia, khabla asinakhale Kuhanani, ³wamujovela, Wukha ku nyii yakho na vayago na ulute ku nyii yini nisikuwonense' ⁴Bahene wawukhaga kunyii ya Ukaldayo wakhalaga Kuhanani, kihuma hapo, baada ya wihe wakwe kifwa, Unguluvi wamuleta ku nyii iyi, yini vikhala isalisi. ⁵Asikhamupelile shoshona ngaja uhasiwo wakwe, pakhandi pasina isehemu hata ya kivikha iligulu. Lakini Uabrahamu waahidiwagwa hata khabla asinamupele umwana kija akhapelwa inyii ngaja miliki yakwe nu usawo wakwe. ⁶Unguluvi walogolaga numwene ndeni, ya kija avasawo wakwe nda vakhala kunyii ya uhensa, na kija avakhaya va huko vakhavagaha kiva vanandeje vanave na kivatenda uvi kwa muda gwa makha mia nne. ⁷Nu Nguluvi wajovaga, nikhalihiga itaifa lini likhavasenga matekha, na baada ya hapo vakhahuma na kuniabudu kusehemu iyi. ⁸Na wamupelaga Uabrahamu iliagano lya tohara, ino uabrahamu wavesaga wihe wa Isaka wamutahirigi ulusiku lya nane; Uisaka wavesaga wihe wa Yakobo, nu Yakobo wavesaga wihenave wa mabwana sesu kumi na vavili. ⁹Amabwana vesu vamuwonelaga uwifu Uyusufu vamugusaga kunyii ya Misri, nu Nguluvi akhandi bahamo numwene, ¹⁰na wamukulusa kumalawo gakwe, na wamupelaga ifadhili na hekima pamwandi ya Farao umfalme wa Kumisri. Ufarao wamugahaga ave mtavala ku Misri nakukhaya yakwe yona. ¹¹Ino kwavesaga ni njala khome na malawo minji kunyii ya Misri ni Kanani, navawihesu vesu vasikhatile ishakilya. ¹²Lakini Uyakobo pini wapulikha kuna nafaka Kumisri, wavafilikhaga avawihesu vesu kwa mara ya kwansa. ¹³Ku lushulo lwa uvili Uyusufu waiwonensaga waiwonensaga kwa vanyalukholo vakwe, ifamilia ya Yusufu yamanyikhaga kwa Farao. ¹⁴Uyusufu wavafilikhaga avanyalukholo vakwe kiluta kumujovela Uyakobo uwihe wanave ayinse Kumisri, bahamo na vayine, jumula ya vanu wona ni sabini na tano. ¹⁵Bahene Uyakobo wayikhaga Kumisri; bahene wafwisaga umwene bahamo na vawihesu vesu. ¹⁶Vatolwagwa hata Kushekemu vasilwagwa kukhabuli lini Uabrahamu waligulaga kwa fipande fya hela kihuma kwa vana va Hamori huko Kushekemu. ¹⁷Uluhavi lwa yila iahadi yini Unguluvi wamuhidigi Uabrahamu pini lwahejelaga, avanu vayonjelele huko Kumisri, ¹⁸uluhavi ulu wayinukhaga umfalme uyunji Kumisri, umfalme mwini asimenye kihusu Uyusufu. ¹⁹Uyo umfalme uyunji wavadehelaga avanu vesu na kivagahila amavi avawihesu vesu,, na kivataga avana vanave avashali ili vasikhakhalaga. ²⁰Kushipindi shila Umusa wasawagwa; akhandi munofu pamwandi ya Nguluvi, wasungwagwa mesi gatatu kunyumba ya wihe. ²¹Pini watagwagwa, umuhinja wa Farao wamutolaga wamusungaga ngaja mwanakwe. ²²Umusa wamanyisiwagwa amafundiso gona ga Shimisri; akhandi ni ngufu ku majowo na matendo. ²³Lakini baada ya kitimisa amakha arobaini yamuyinsilaga munumbula yakwe kivajendela avakholo lwakwe, vana va Israeli. ²⁴Pini wamwagaga Umusraeli isenjelwa amavi, Umusa wamutetelaga na kihombesa ishisasi mwini wa akimuwonela kwa kimutova Umumisri: ²⁵ihiva kija avanyalukholo lwakwe vakhamanya kija Unguluvi akivakulusa kwa liwokho lyakwe, lakini vasikhamanyile. ²⁶Ulusiku lwini lwafwataga walutaga kwa baasi ya Vaisraeli vini vakhandi vidalinkhana; wajesaga kivapatanisa; ija, 'Avatwa, Omwe ni vanyalukholo; mbona mukhoselana yumwe kwa yumwe,?' ²⁷Lakini mwini wamukhosela ujirani wakwe amubunshilise kutali, na kija, 'Yunani wakugaha kiva mtavala na muhigaji wesu?' ²⁸Owe wusakula kunibuda, ngaja shini wamubudaga Umumisri imihe?" ²⁹Umusa wasigaga baada ya kipulikha ndeno; wavesaga muhensa kunyii ya Kumidiani, pini wavesaga baba wa vana vavili. ³⁰Baada ya makha arobaini kishila, umalaikha wamupolelaga ku shidunda sha Sinai, kwa mwali gwa moto mukhati ya mumusita. ³¹Pini Umusa wagwagwaga umoto, washangalaga na kistaajabu shila shini washaga, na pini wajesaga kihejela ili kugulelela, ishauti ya Mtwi yamuyinsilaga yija, ³²One ni Nguluvi wa waviho vakho, Nguluvi wa Abrahamu, nu wa Isaka, nu wa Yakobo'. Umusa watetemaga na asikhajelile kilolela. ³³Umtwa wamujovela, 'Yawula indatu sakho, isehemu yini uyimile ni mahala apatakhatifu. ³⁴Nagaga amalawo ga vanu vangu vini vakwali Kumisri; Napulikha kitamwa kwanave, nayune nayikha ili nivakuluse; ino yinsa, nikhakufilikha owe Kumisri. ³⁵Uyu Umusa mwini vamukhanaga, pini vajovaga, 'yunani wakugaha kiva mtavala nu mwamusi wesu?'_ akhandi ndiyo mwini Unguluvi wamufilikhaga ave mtavala na mkombosi. Unguluvi wamufilikhaga kwa liwokho lya malaikha yuna wamupolelaga Umusa mumusita. ³⁶Umusa wawalongosaga kihuma Kumisri baada ya kisenga amiujisa ni ishara ku Misri na ku bahari ya Shamu, na ku nyikha kwa shipindi shwa makha arobaini. ³⁷Yu Musa uyu ndiyo mwini wavajovelaga avanu va Israeli kija, 'Unguluvi akhavayinulila umukuvamalago kihuma mu vanyalukholo venyu, umukuvamalago ngaja one'. ³⁸Uyu yu munu mwini akhandi ku mukhutano kunyikha nu malaikha mwini walogolaga numwene kushidunda sha Sinai. Uyu yu munu mwini akhandi navawihesu vesu, uyu yu munu mwini waposhelaga iliswi lini lililai na kitipela ose. ³⁹Uyu yu munu mwini avawihesu vesu vakhanaga kimupulisa; vamubushilisaga kutali, na kunumbula sanave vasetushilaga Kumisri. ⁴⁰Kushipindi isho wamujovelaga Uharuni. 'titendela amanguluvi gini gasitilongose. Uyo Umusa, mwini wa akitilongosa kihuma

kunyii ya Misri, tisimenye shini shamupata.⁴¹ Bahene vatendaga ingwada kwa nsiku iso na vahumyaga isadakha kwa iyo isanamu na vashendevaga kwa sababu ya nsengo ya mokho ganave. ⁴²Lakini Unguluvi wavasetusaga na kivapela vaabudu inondwe sa kushanya, ngaja shini yiyandishwe kushitabu sha vakuvamalago, 'Wuli Mwanihumisa one isadakga sa vanyama vini mwavashinja kunyikha kwa muda gwa makha arobaini, khaya ya Israeli?'⁴³ Mwayitikha ihema ya kitangana ya Moleki ni nondwe ya nguluvi refani, ni pisha yini mwaitendaga na kivaabudu avene: na nikhavatwala kutali mandu ya Babeli.⁴⁴ Avawihesu vesu vakhandi ni hema ya kitangana ya ushuhuda kunyikha, ngaja Unguluvi shini wavajovelaga pini walogolaga nu Musa, kija nda waitenda kwa mfano wa wula wini wagwaga. ⁴⁵Ili ni hema lini avawihesu vesu, kwa luhavi lwanave, valetwagwa kunyii nu Joshua. Iyi yapolelaga pini vayinjalaga kumilikhi itaifa lini Unguluvi wavadagaga khabla ya uwepoi wa vawihesu vesu. Iyi yikhandi ndeni hadi insiku sa Daudi, ⁴⁶mwini wapataga ishibali pameho ga Nguluvi, 'na walombaga kisakula amakhalo kwa Nguluvi wa Yakobo.⁴⁷ Lakini Uselemanani wamusenjelaga ikhaya ya Nguluvi. ⁴⁸Hata ndeno mwini Ali Kushanya asikhala kunyumba sini sasengwagwa kwa mokho; iyi ni ngaja umukuvamalago shini wajovaga, ⁴⁹Imbingu ni shitengo shangu sha ensi, ni nyii ni sehemu ya kivishila amagulu gangu. Ikhaya ya aina nshii mukhanisenjela?, ija Umtwa: au ni pi isehemu yangu ya kituya? ⁵⁰Siyo liwokho lyangu linilyagahaga ifi ifinu fyona?'⁵¹ Omwe vanu avanya nsingo nyumu vinimsitahiriwe inumbula na makutu, shila mara mukhanana nu Roho Mtakhatifu, 'musenga ngaja vawihenye vinyu shinivasengaga. ⁵²Yumukuvamalago mushi ku vakuvamalago mwini avawihesu vesu vasikhamulafise?. Vavabudaga avakuvamalago wona vini vapolelaga khabla ya luyinso lwa Yumo umunya Haki; na isalisi mwava vasetukhaji na vabudaji vakwe khanji, ⁵³omwe vanu vini mwaposhela isheriya yila yini yalajiswa nu malaikha lakini musikhaikhete.⁵⁴ Bahene avajumbe va barasa pini vapulikhaga amajowo aga, vanyanyagwa inumbula sanave, vamuhaulilaga ameno Ustefano. ⁵⁵Lakini umene, kuno amemile Uroho Mtakhatifu, walelelaga kushanya kwa umakhini na wawagaga uutukhufu wa Nguluvi, 'na kimwaga Uyesu ayimile iliwokho lya shigosi lya Nguluvi. ⁵⁶Ustefano wajovaga, "Lelela nasaga imbingu sadindukha, nu Mwana wa Adam ayimile iliwokho lya shigosi lya Nguluvi."⁵⁷ Lakini avajumbe va barasa vatovaga ilyowo kwa shauti ya pashanya, vadindaga amakutu ganave, vamusijilaga kwa pamo, ⁵⁸vamutagaga kunja ya mji na vamutovaga amang'anga: na mashahidi vayawulaga amenda ganave ga kunja na kivikha pansi kholela na magulu ga mudimi mwini washemelwagwa sauli.⁵⁹ Pini vakhandi vakimutova amang'anga Ustefano, wayendelelaga kumushemela Umtwa na kija, "Mtwaga Uyesu, poshela inumbula yangu," ⁶⁰Wafugamaga na kishemela kwa shauti khome, "Mtwaga, usikhavavasisaga isambi iyi. "Pini wajovaga aga, wakhataga iroho.

Chapter 8

¹Usauli akhandi ku makubaliano ga nfw yakwe. ulusiku ulo bahene wayansaga kivalyafya shinyume sha litembe lini likhandi Kuyerusalemu; na vini viyamini wona vini vapalakhene ku majimbo ga Yudea ni Samaria, ila siyo avanandeje. ²Avanu vini vakimutumishila unguluvi vamusilaga Ustefano na kigaha amaomboleso makhome kunyakwe. ³Lakini Usauli wali walitovaga sana ilitembe. Walutaga khaya kwa khaya na kivaduluna kunja avadala na vagosi, na kivatajira mugelesa. ⁴vini viyamini vini vakhandi vapalakhene bado vahubirigi iliswi. ⁵Ufilipo wayikha ku mji gwa Samaria na wamutangasaga Ukristo huko. ⁶Baada ya vanu kipulikha na kisaga iishara sini wasengaga Ufilipo; vavikhaga uumakhini ku shila shini walaogolaga. ⁷Kihuma hapo avanu vinji vini vapulikhaga, amashetani amashafu gavapolaga avanu kuno vikholo kwa shauti khome, na vinji vini vapoosise na valema vaponywagwa. ⁸Na kukhandi nuushendefu mukhome ku mji. ⁹Lakini kukhandi nu munu yumo ku mji gula ilitawa lyakwe Simon, mwini akhandi agaha uuhavi; wini watumilaga kivashangasa avanu va taifa lya Samaria, pini ijova kija umwene yu munu wa muhimu. ¹⁰Avasamaria wona kihuma umunang'ana mpakha mukhome, vamupulisaga; vijovaga; "umunu uyu ni yila ingufu ya Nguluvi yini yi khome." ¹¹Vamupulisaga, kwa kiva wavashangasa muda mukhome kwa uhavi wakwe. ¹²Lakini pini vayaminigi kija Ufilipo ihubiri kihusu uutwa wa Nguluvi na kihusu ilitawa lya Yesu Kristo, vabatiswaga, vagosi kwa vadala. ¹³Nu Simoni yumwene wayaminigi: baada ya kibatiswa, wayendelelaga kiva nu Filipo; pini wasagaga iishara na miujisa gini gakhandi gisenjekha, washangalaga. ¹⁴Pini avanandeje va Yerusalemu pini vapulikhaga kija Isamaria yaposhela iliswi lya Nguluvi, vamufilikhaga Upetro nu Yohana. ¹⁵Pini vakhandi viyikha vavalombelaga; kija vamuposhele Uroho Mtakhatifu. ¹⁶Mpakha uluhavi ulo, Uroho Mtakhatifu akhandi asinavayishile hata yumo wanave; vakhandi tu vabatisiwe kwa litawa lya Mtwu Uyesu. ¹⁷Bahene Upetro nu Uohana vavavishilaga amokho, na vene vaposhelaga Uroho Mtakhatifu. ¹⁸Pini Usimoni walwagaga kija Uroho Mtakhatifu wahumisiwa kishilila kivishilwa amokho na vanandeje; wasakulaga kivapela ihela, ¹⁹Wajovaga, "Nipeli iyi ingufu, ili shila mwini ambi nikimuvishila amokho aposhele Uroho Mtakhatifu." ²⁰Lakini Upetro wamujovelaga; ihela ykho bahamo na owe yiyajile kutali, kwa kiva wahiva kija ikarama ya Nguluvi vipatikhana kwa hela. ²¹Usina sehemu ku ili, kwa kiva inumbula yakho yisili ngolofu pamwandi ya Nguluvi. ²²Ino basi tubu amavi gakhko na kimulomba Unguluvi labda ambi wusamehewa amahiva ga numbula yakho. ²³Kwa kiva niwona uli ku sumu ya ushingu ni shifungo sha sambu. ²⁴Usimoni wajibu na kija, "Mulombi Umtwa kwa ajili yangu, kwa kiva amajowo gona gini mwagalogola gangawesa kunipolela. ²⁵Uluhavi Upetro nu Yohana pini vakhandi vashuhudila na kihubiri iliswi lya Mtwu, vatinaga Kuyerusalemu kwa nsila iyo; vahubirigi imola ku fijiji finji fya Vasamaria. ²⁶Ino umalaikha wa Mtwu walogolaga nu Filipo na kija, "Lelela na ulute kusini ku nsila yini yiluta pansu ya Yerusalemu kiluta Kugaza." (Insila iyi yili kunyikha). ²⁷Walolelaga na kiluta. Lelela, kukhandi nu munu wa Ethiopia, towashi umunya mamulakha khome pansu ya kandase; umalkia wa Ethiopia. Mwini wavikhwagwa pashanya ya hazina yakwe yona; numwene akhandi alutile Kuyerusalemu kuabudu. ²⁸Akhandi awuyile akhele mugari lyakwe iyimba ishuko sha mukuvamalago Uisaya. ²⁹Uroho wajovaga nu Filipo, "Hejela kholela ni gari ili ukhatane nalyo. ³⁰"Bahene Ufilipo walutaga nyangu, wamupulikha iyimba ku shuo sha mukuvamalago Uisaya; wajova, Wuli umenye shini wuyimba?" ³¹Umuethiopia wajovaga, "ningawesa wuli nda umunu asinilongwese?" Wamulombaga Ufilipo atane mugari na kikhala bahamo nu mwene. ³²Ino ifungu lya maandikho lini akhandi iyimba Umuethiopia ni ili; Walongoswagwa ngaja kholo kiluta kumashinjilo kushinjwa; na ngaja kholo wasisimaga myaa, asikhadindwile umulomo gwakwe. ³³Kwa kusugumilwa kwakwe uuhigo wakwe wawusiwaga: Yunani akhayelesa ishisasi shakwe? amakhalo gakwe gawusiwa kunyii. ³⁴Bahene utowashi wamuposa Ufilipo na kija, "nikikulomba, yu mukuvamalago mushi mwini ilogolelwa ihabari sakwe, ni kuhusu umwene, au sa munu yunji?" ³⁵Ufilipo wayansaga kilogola, wayansaga kwa liandikho ili lya Isaya kimujovela ihabari sa Yesu. ³⁶Pini vakhandi munsila, vafikhaga pamalenga, utowashi wajova, "Lelela, pana malenga panu shishi shisivila nisibatiswe?", ³⁷amajowo aga, "Bahene Umuethiopia waja niyamini kija Uyesu Kristo yu Mwana wa Nguluvi," gakusina mumaandiko ga pakhalo. Bahene Umuethiopia walamulaga igari liyime. ³⁸Valutaga mukhati ya malenga, bahamo nu Filipo nu towashi, Ufilipo wamubatisa. ³⁹Pini vapolaga mumalenga, Uroho wa Mtwu wamutwalaga Ufilipo kutali; utowashi asikhamwajile, walutaga insila yakwe ishendea. ⁴⁰Lakini Ufilipo wapolelaga Kuazoto. Washilaga ku mukhoa gula na kilogola imola ku miji gona mpakha pini wafikhaga Kukaisaria.

Chapter 9

¹Lakini Usauli, wayendelelaga kilogola ifitiso hata fya nfwā kwa vanafunsi va Mtwā, walutaga kwa kuhani mukhome ²na kimulomba ibarura kwa ajili ya masinagogi huko Kudameski, ili kija nda amupate umunu mwini ali Kunsila yila, ave mugosi au mudala, avapinye na kivaleta Kuyerusalemu.³Hata pini akhandi ishura, yawonekhaga kija wavakholela Kudameski, ghafla yamumulikhaga konakona inuru kihuma kushanya,'⁴numwene wagwisaga pansī na wapulikhaga ishauti yikimujovela," Sauli, Sauli, kwanshi ukinilafya one?"⁵Usauli wajibugu, Uli nani owe Mtwā? Umtwa waja, "one ndiyo Uyesu mwini wanikhalasa; ⁶Lakini yima, yinjila kumjini, naowe usijowelwe gini gakikufwaya kisenga ⁷Vala avanu vini vashulaga bahamo nu Sauli vatulilaga myaa, vipulisa ishauti, vasikimwaga umunu.⁸Usauli wayimaga kunyī na pini wagubutulaga ameho gakwe, asikahwesise kushaga shinu, vamukhataga iliwokho vamuletaga mpakha Kudameski. ⁹Kwa nsiku sitatu asilelela, asilya, wala asing'wa.¹⁰Basi pakhandi pakwali umwanafunsi Padameski ilitawa lyakwe Anania, Umtwa walogolaga numwene kumaono, "Anania" Na wajovaga, "Lelela, nili panu, Mtwā. ¹¹"Umtwa wamujovela, "yima ulute lwakho ku mtaa gwini gushemelwa Nyofu, na kukhaya ya Yuda na upose umunu kihuma Kutarso mwini ishemelwa Sauli; kuno ilomba; ¹²na wamwagaga kumaono umunu ilitawa lyakwe Anania iyinjala na kumuvishila amokho kushanya yakwe ili kija awese kilolela.¹³Lakini Uanania wajibu, "Mtwā, napulikha ihabari sa munu uyo kwa vanu vinji, kwa shiasi shishi shini wavagahi;a amavi avatakhafu va huko ku Yerusalemu; ¹⁴Apa ana mamulakha kihuma kwa kuhani umukhome kimukhata shila yumo mwini akilishemela ilitawa lyakho. ¹⁵Lakini Umtwa wamujovela,"Luta, kwa kiva umwene ni shombo shibagule kunyangu, alitole ilitawa lyangu pamwandi ya Mataifa na vana va Israeli. ¹⁶Kwa kiva nisivawonense gini gali minji gini gasimufwaye kilafywa kwa ajili ya litawa lyangu".¹⁷Uanania walutaga, wayinjila mula mukhaya; Wamuvishila amokho waja, Munyalukholo Sauli, Umtwa Uyesu, mwini wakupolela kunsila pini wa wuyinsa, wanifilikha upate kilolela khanji na umemwe Uroho Mtakhatifu. ¹⁸Ghafla fyagwisaga kumeho gakwe ifinu ngaja magamba, wapataga kilolela, wayimaga, wabatiswa; walya ishakilya na kipata ingufu. ¹⁹Wakhala bahamo na vanafunsi huko Kudameski kwa nsiku nyinji.²⁰Uluhavi lulo wamutangasaga Uyesu kumasinagogi, ija kija umwene yu Mwana wa Nguluvi. ²¹Na wona vini vapulikhaga vashangalaga na kija, "Siyo umunu uyu mwini wavanangaga wona vini valishemelaga ilitawa ili huko Kuyerusalemu? Na panu wayinsaga kwa kusudi lya kivapinya na kivatwala kwa makuhani." ²²Lakini Usauli wasaidilwagwa kihubiri na kivagaha Avayahudi vini vikhala Kudameski vayalangane na kusibitisa ya kija uyu ndiyo Kristo.²³Baada ya nsiku nyinji, Avayahudi vagahaga ishauri bahamo ili vamubude. ²⁴Lakini umupango gwanave gwamanyikhaga nu Sauli. Vamuvendaga pamulyango paminsi na pashilo vawese kimubuda. ²⁵Lakini avanafunsi vakwe vamutolaga pashilo na kumuyisa kishilila ulubupa, vamuyisaga pansī kushikhapo.²⁶Nu Sauli pini wafikhaga Kuyerusalemu, wajesaga kuyiwunga na vanafunsi lakini vakhandi vakimutila, vasikhayitishe kija umwene yu mwanafunsi. ²⁷Lakini Ubarnaba wamutolaga na kumutwala kwa vanandeje, Na wavayelesaga shini Usauli wamwagaga Umtwa munsila nu Mtwā shini walogolaga numwene, na shini Usauli wahubiri kwa ukhangafu kwa litawa lya Yesu huko Kudameski.²⁸Watanganaga nawo pini vayinjalaga na kipola Kuyerusalemu. Walogola kwa ukhangafu kwa litawa lya Mtwā Uyesu, ²⁹ilogonsaniya na Vayahudi va Shiyunani lakini vijesa mara kwa mara kimubuda. ³⁰Pini avanyalukholo vamanyaga kihusu ulujowo ulu, vamutolaga mpakha Kukaisaria, na vamutwale alue Kutarso.³¹Basi ilitembe lyona ku Uyahudi, Kugalilaya ni Samaria, likhandi ni amani, na lyasengwaga, na kujenda ku woga wa Mtwā ni faraja ya Roho Mtakhatifu, ilitembe lyakulaga kwa kiyonjelela iidadi. ³²Bahene yapolelaga Upetro pini akhandi ipilimapilima ipande sona sa mkoa, wamuyishilaga avaumini vini vikhala ku mji gwa lida. ³³Wamwagaga huko umunu yumo ilitawa lyakwe Ainea, umunu uyo wava pashitanda makha nane; kwa kiva akhandi apooisise. ³⁴Upetro wamujovelaga, "Ainea, Uyesu Kristo akuponese; Yima na uitandishile ishitanda shakho," Na wayimaga. ³⁵Na vanu wona vini vikhala Kulida ni Sharoni pini wamwagaga umunu uyo, vamusetushilaga Umtwa.³⁶Pakhandi nu mwanafunsi Kuyafa mwini ishemelwa Tabitha, lini lyatafsiliwagwa ngaja "Dorcas" uyu umudala wamemaga insengo nofu na matendo galusungu gini wagagahaga kwa vapina. ³⁷Yapolelaga ku nsiku iso watamwagwa na wafwa; pini vamuyosaga, vamutansaga ishumba sha kushanya na kimugoniya..³⁸Kwa kiva Ilida yikhanda kholela ni Yafa, na vanafunsi vapulikhaga kija Upetro akhandi uko, vavafilikhaga avanu vavili kunyakwe, vakimulomba, "Yinsa kunyesu bila kushelwa".³⁹Upetro wayimaga na kiwukha bahamo na vene. pini Wafikhaga, vamutwalaga ku shumba sha pashanya. Na vajane wona vayimaga kholela numwene vikhola, vakimusonesa amakhoti na menda gini Udorcas wavahonelaga pini akhandi bahamo navena.⁴⁰Upetro wawahumyaga wona kunja ya shumba, wafugamaga kilomba, bahene wagusetushilaga umuvili, wajovaga, "Tabitha, damula". Wagubutulaga ameho gakwe na pini wamwagaga Upetro wakhalaga pansī. ⁴¹Bahene Upetro wamupelaga iliwokho lyakwe wamuyinulaga, na pini wawashemelaga avaamini na vajane, wavakhabisigi kunyanave ali musima ⁴²Ulujowo ulu lwamanyikhaga lyafa

yona, na vanu vinji vamuyaminigi Umtwa. ⁴³Yapolelaga Upetro wakhalaga insiku nyinji Kuyafa bahamo nu munu mwini ishemelwa Simoni, umutenda nkwembe.

Chapter 10

¹Kukhandi nu munu yumonga kunyii ya kaisaria, ilitawa lyakwe washemelwagwa Kornelio, akhandi mukhome wa shikhosi sa Shiitalia. ²Akhandi akimutumishila unguluvi na wamwabudugu Unguluvi ni khaya yakwe yona; wahumyaga ihela nyinji kwa vayahudi na walombaga kwa Nguluvi insiku sona. ³Umuda gwa saa tisa sa paminsi, wagaga amaono Umalaikha wa nguluvi wa Nguluvi iyinsa kunyakwe. Umalaikha wamujovela "Ukornelio! Ukornelio wamulelelaga umalaikha na akhandi nu woga mukhome mandu wajovaga "Iyi ni nshi "mukhome?" Umalaikha wamujovela "Amaombi gakho ni sawadi sakho kwa vapina satana kushanya ngaja kumbukumbu ku uwepo wa Nguluvi". ⁵Ino filikha avanu kiluta kumji gwa Yafa kimuleta umunu yumo mwini ishemelwa Simoni mwini khanji ishemelwagwa Petro. ⁶Ikhala na mutendaji wa nkwembe ishemelwa Simoni mwini ikhaya yakwe yili mwambwa ya bahari. ⁷Baada ya Malaikha mwini wa ilogola numwene kiwukha, Ukornelio wavashemelaga avatumishi va khaya yakwe vavili, nu musulukhaji mwini wa akimwabudu Unguluvi ku vasulukgaji vini vakhandi vakimutumishila. ⁸Ukornelio wamujovelaga gona gini gapolela na wavafilikhaga Kuyafa. ⁹Ulusiku lwini lwafwataga umuda gwa saa sita pini valimunsila na valikholela kumujini, Upetro watanaga kushanya kudari kilomba. ¹⁰Na khanji wavesaga ni njala na wasakulaga ishinu sha kilya, lakini pini vitelekha ishakilya, wawonenswagwa amaono, ¹¹wawonaga ianga lyadindukha ni shombo shiyikha ni shinu shimonga ngaja mwenda mukhome guyikha pansi kunyii ku khona sakwe sona sitai. ¹²Mukhati yakwe kukhandi ni aina sona sa vanyama avanya magulu gatai na vini vitambala pashanya ya nyii, ni nyuni sa kushanya. ¹³Khanji ishauti yajovaga kunyakwe" Damula, Petro shinja na uleye". ¹⁴Lakini Upetro wajovaga ;Siyo ndeno, Mtwā kwa kiva nisinajelaje kilya ishinu shoshona najisi na shishafu. ¹⁵Lakini ishauti yakwe khanji kwa mara ya uvili "Shini washiyosa Unguluvi usikhashishemelaga najisi wala shishafu". ¹⁶Iyi yapolelaga mara tatu, na shila ishombo shavesaga ahatolwa khanji kushanya. ¹⁷Na pini Upetro ali ku hali ya kiyalangana kihusu ago amaono gimaanisa nshi, Lelela, avanu vini vakhandi vafilishwe nu Kornelio vayima pamwandi ya mulyango, viposelesa insila ya kiluta ku nyumba. ¹⁸Na vashemelaga na kiposa nda Usimoni mwini khanji shemelwa Petro nda akhandi ikhala pala. ¹⁹Uluhavi ulu Upetro akhandi ihiva kihusu ago amaono, Uroho walogolaga numwene, "Lelela avanu vatatu vakikusakula. ²⁰Yima na uyishe pansi na ulute nawo. Usikhatilaga kiluta nawo, kwa kiva navafilikha." Upetro wayikhaga pansi kunyanave na kija "One ni yula mwini mukimusakula. Kwanshi mwayinsa?" ²²Vajovaga, "Uakida yumo ilitawa lyakwe Kornelio, umunu wa haki na idobokha kimwabudu Unguluvi, na vanu vakimulogola unofu ku taifa lyona lya shiyahudi, wajovelwa nu malaikha wa Nguluvi kukufililha ili kiluta ku khaya yakwe, ili apulishe ujumbe kihuma kunyakho." ²³Upetro wavakhalibisaga kihuluta mukhati na kikhala bahamo numwene. Isubuhi yini yafwataga wadamulaga waluta bahamo numwene, na vanyalukholo vadodo kihuma Kuyafa vafwatanaga numwene. ²⁴Ulusiku lwini lwafwataga vayinsaga Kukaisaria. Nu Kornelio akhandi akivahepelasa; na akhandi avashemelile bahamo avakholo lwakwe na marafiki vakwe va kholela. ²⁵Pini Upetro ihuluta mukhati, Ukornelio wamuwawusaga na kigondama mpakha pansi ku magulu gakwe kwa kumuheshimu. ²⁶Lakini Upetro wamuyimyiga na kija "Yima; one yune khanji ni mwanadamu." ²⁷Pini Upetro numwene, walutaga mukhati wavagaga avanu vawunganile bahamo. ²⁸Wavajovelaga, "Omwe yumwe mumenye kija siyo sheriya ya shiyahudi kuwungana au kijendelwa nu munu mwini siyo wa taifa ili. Lakini Unguluvi waniwonensa one kija nisipaswa kumushemela umunu yeyona yu najisi au mshafu. ²⁹Na ndiyo maana nayinsa bila kihodesa, pini nafilikhwagwa kwa ajili ya iyo. Ino nivapose kwanshi mwafilikhwagwa kwa ajili yangu." ³⁰Ukornelio wajovaga, "Insiku sitai sini sashila, uluhavi ngaja ulu nikhandi nilomba umuda gwa saa tisa paminsi mukhati ya khaya yangu; Namwagaga umunu ayimile pamwandi yangu kuno afwele amenda mavalafu, ³¹Wanjovelaga "Kornelio amaombi gakhogapulikhwa nu Nguluvi, ni sawadi sakho kwa vapina sava ukumbusho pamwandi ya Nguluvi. ³²Ino filikha umunu Kuyafa na amushemele umunu yumonga mwini ishemelwa Simoni ayinse kunyakho, mwini khanji ishemelwagwa Petro. mwini ikhalakwa mutenda Inkwembe yumo mwini ishemelwa Simoni mwini ikhaya yakwe yini yili mumbalamo ya bahari. ³³Lelela: Umustari ugu, "Numwene pini akhayinsa akhalogola nomwe," ukusina ku maandikho ga pakhalu. ³⁴Bahene Upetro wadindulaga umulomo gwakwe na kilogola "Kweli, nayamini kija Unguluvi asiwesa kiva nuupendeleo. ³⁵Badala yakwe, shila taifa umunu yeyona mwini akimwabudu na kisenga amatendo ga haki iyitikhwa kunyakwe. ³⁶Umenye ujumbe wini wauhumyagakwa vanu va Israel, pini akhandi itangasa ihabari inofu sa amani kishilila Uyesu Kristo mwini yu Mtwā wa wona- ³⁷omwe yumwe mumenye itukio lini lyapolela, lini lyapolela Kuyudea yona na lyayansinsaga Kugalilaya, baasi ya ubatiso wini Uyohana watangasaga. ³⁸itukio lini lya likimuhusu Uyesu Kristo shini Unguluvi wamuponya amafuta kwa Roho Mtakatifu na kwa ngufu. Walutaga kuno isenga amanofu na kivaponesa wona vini valafyagwa nu shetani, na kija Unguluvi akhandi bahamo numwene. ³⁹Ose ni mashahidi wa majowo gona gini wagasengaga ku nyii sa Uyahudi na Kuyerusalemu- uyu yu Yesu mwini vamubudaga na kumupinyilisa kumupishi. ⁴⁰Uyu umunu

Unguluvi wamufufulaga ulusiku lwa utatu na kimupela kimanyikha, ⁴¹sio kwa vanu wona, lakini kwa mashahidi vini vahagulwagwa khabla ya Nguluvi. - ose yuse, vini talisaga numwene na king'wa nu mwene baada ya kifufukha kihuma kwa vini vafwile. ⁴²Watilajisa kihubiri kwa vanu na kishuhudila kija uyu ndiyo mwini Unguluvi wamuhagulaga kiva mwamusi wa vini vasima na vini vafwile. ⁴³Kwa mwene avakuvamalago wona vashuhudile, ili kija shila mwini iyamini kwa mwene akhaposhela umusamaha gwa sambu kishilila ilitawa lyakwe. ⁴⁴"Pini Upetro iyendeleda kilogola aga, Uroho Mtakhatifu wawamemaga wona vini vakhandi vipulisa ujumbe wakwe. ⁴⁵Avanu vala vina vahusikhaga ni shipuga sha vaamini vini vatahiriwe- vala wona vina vayinsa nu Petro- vashangaswagwa, kwa sababu ya karama ya Roho Mtakhatifu mwini wakunulwa khandi kwa vamataifa. ⁴⁶Kwa kiva vapulikhaga ava vamataifa vilogola kwa lugha isinji na kimwabudu Unguluvi. Upetro wajibu, " ⁴⁷Kuna munu yeyona iwesa kisivila amalenga ili avanu vasikhabatiswaga, Avanu ava vamuposhela Uroho Mtakhatifu ngaja ose?" ⁴⁸Bahene walamulaga vabatiswe kwa litawa lya Yesu Kristo. Baadae vamulombaga akhale navene kwa nsiku silinga hela.

Chapter 11

¹Avanandeje na vanyalukholo vala vini vakhali huko Kuyudea vapulikhaga kija avamataifa valiposhela iliswi lya Nguluvi. ²Upetro pini wayinsaga huko Kuyerusalemu, shila ishipuga sha vanu vini vatahiriwe vayansaga kumukhosola, Vija, ³"Wakhatana na vanu vini vasitahiriwe na kilya nawo!" ⁴Lakini Upetro wayansaga kiyeesa ilitukio kwa mukhati; ija, ⁵"Nikhandi nilomba ku mji gwa Gafa, na nagagaga amaono ga shombo shiyikha panshi ngaja mwenda mukhome yiyikha kihuma kushanya ku pembe sakwe sona sitai. Shayikhaga kunyangu. ⁶Nashilelelaga na kihiva kihusu ishene. Navagaga avanyama avanya magulu gatai vini vikhala kunyii, na vanyama va mumahakha na na vanyama vini vitambala ni nyuni sa kushanya. ⁷Bahene napulikhaga ishauti yilogola none, "Yima, Petro, shinja na ulye!" ⁸Najovaga, "Yisili ndeno, Mtwā, mumulomo gwangu kusinajelaje kihuluta shoshona shini shisili shitakhatifu au shishafu" ⁹Lakini ishauti yajibugu khanji kihuma Kushanya, shila shini Unguluvi washitangasa kija shinofu, usikhashemelaga najisi, ¹⁰Iyi yapolelaga mara sitatu, na shila shinu shatolwagwa kushanya khanji. ¹¹Lelela, uluhavi ulo avanu vatatu vakhandi vayimile pamwandi ya khaya yila yini tikhandi tikwali; vafilishwe kihuma kukaisaria kiyinsa kunyangu. ¹²Uroho wanijovelaga kiluta nawo, na nisikhatofautianaga nawo. Ava avagosi sita valutaga bahamo none na talutaga kukhaya ya munu yumo. ¹³Watijovelaga ndenela shini wamwaga umalaikha ayimile mukhaya ya khaya yakwe ija, "Nifilikha Kuyafa nite nimulete usimoni mwini ilitawa lyakwe ilinji yu Petro. ¹⁴Akhalogola uujumbe kunyakho ku uwo usikulusiwe owe ni khaya yakho yona ¹⁵Pini nayansaga kilogola navene, Uroho Mtakhatifu wayikhaga kushanya yanave ngaja shini wayinsaga kunyesu pamwaandi. ¹⁶Nikumbukha amajowo ga Mtwā, shini wajovaga, "Uyohana wabatiswagwa kwa malenga; lakini musibatiswe kishilila Uroho Mtakhatifu." ¹⁷Khanji nda Unguluvi wahumya isawadi ngaja sini watipela ose pini tayaminigi kwa Mtwā Uyesu Kristo, one yu nani, kija niwesa kimukhana Unguluvi? ¹⁸Pini vapulikhaga amajowo aga, vasikhatinisise, ila vamusufyaga Unguluvi na kija, "Unguluvi wahumya itoba kwa ajili ya va mataifa khanji" ¹⁹Basi avaamini vini amalawo gayansisaga kunfwa ya Stephano vapalankhanaga kihuma Kuyerusalemu- avaamini ava valutaga kutali, hadi mpakha Kufoinike, Kirpo na Kuantiokia, Vavajovelaga uujumbe kihusu Uyesu mwene duguli kwa vayahudi na siyo kwa yunji yeyona. ²⁰Lakini avansi vanave ni vanu kihuma Kipro na Kukrene, vayinsaga Kuantiokia na kilogola na vayunani na kimuhubiri Umtwā Uyesu. ²¹Na iliwokho lya Mtwā likhandi bahamo nawo, avanu vinji vayaminigi na kimusetushila Umtwā. ²²Ihabari sanave safikhaga mumakutu ga litembe lya Kuyerusalemu: na kumufilikha Ubarnaba alutempakha Kuantiokia. ²³Pini wayinsaga na kilwaga ikarama ya Nguluvi washendevaga; na wayinulwagwa inumbula wona kisigala nu Mtwā kunumbula sanave. ²⁴Kwa kiva akhandi munu munofu na amemiswe Uroho Mtakhatifu ni lihuvi lya vanu vinji vayonjelelaga kwa Mtwā. ²⁵Panyuma Ubarnaba walutaga Kutarso kumulolela Usauli. ²⁶Pini wamwagaga, wamuletaga Kuantiokia. Yavesaga kwa mwakha musima vakunganaga bahamo ni litembe na kivamanyisa avanu vinji. Na vanafunsi vashemelwagwa vakristo kwa mara ya kwansa huko Kuantiokia. ²⁷Na ku nsiku isi avakuvamalago vayikhaga kihuma Kuyerusalemu mpakha Kuantiokia. ²⁸Yumo wanave yu Agabo ndiyo litawa lyakwe, wayimaga iwonensewa nu Roho kija injala khali yikhapolela kunyii yona. Iyi yapolelaga ku nsiku sa Klaudio. ²⁹Ino, avanafunsi, shila yumo shini wafanikiwagwa, valamulaga kitwala amisaada kwa vanyalukholo vini vali Kuuyahudi. ³⁰Vagahaga ndeni; valajisaga ihela kwa liwokho lya Barnaba nu Sauli.

Chapter 12

¹Uluhavi ulo umfalme uherode wagolosaga ili wokho lyakwe ku vanu vamonga vini vihuma kukusanyikho ili kivalafya. ²Wamubudaga Uyakobo ukholo lwakwe Uyohana kwa upanga. ³Baada ya kilwaga kija yikivanojela Avayahudi, wamukhataga nu Petro khanji. Iyi yikhandi uluhavi lwa makhate gini gasisasa. ⁴Pini wamukhataga, wamuvikjhaga mugelesa na wavikhaga ifikhosi fitai fya vasulukhari ili kimulinda, akhandi ihivilila kumutwala kwa vanu baada ya Pasakha. ⁵Upetro wavikhwagwa mugelesa, lakini amaombi gafanyikhaga kwa bidii ni kusanyikho kwa ajili yakwe kwa Nguluvi. ⁶Ulusiku pini Uherode asinalute kimuhumya, Ishilo isho Upetro akhandi agonile pakhati ya vasulukhari vavili, kuno apinyilwe amanyororo gavili, na valinsi pamwandi ya mulyango vakhandi vilinda igelesa. ⁷Lelela, umalaikha wa Mtwaga ghafla wamupolelaga nu mwanga gwang'alaga mukhati. Wamutova Upetro muluvafu na kumudamusa ija, "Damula nyangu." bahene amanyororo gini akhandi apinyilwe gayawukhaga kihuma mumokho gakwe. ⁸Umalaikha wamujovela, "Fwala amenda gakhona na fwala indatu sakho." Upetro wagaha ndeno. Umalaikha wamujovela, "Fwala umwenda gwakho na unifwate." ⁹Bahene Upetro wamufwataga Umalaikha na wapola kunja. Asikhayaminile shini sha gahwa nu malaikha nda ni sha kweli. Wahivaga akigaga maono. ¹⁰Baada ya kishila ilindo lya kwansa ni lya uvili, vafikhaga kuligeti lya shuma na kiyinjila kiluta kumujini, lyadindukhaga lilyene kwa ajili yanave. Vapolaga kunja vayikhaga ku mtaa, baho Umalaikha wamulekhaga. ¹¹Upetro pini waiyelewaga, wajovaga, "Isalisi nayamini kija Umtwa wamufilikhaga Umalaikha wakwe ili kiniwusa ku mokho ga Herode, na ku mahivililo ga vanu wona va uyahudi." ¹²Baada ya kimanya aga, wayinsaga ku khaya ya Mariamu unyina wakwe Uyohana mwini yu Marko; Avakiristo vinji vawunganaga vilomba. ¹³Pini wahodesaga kumulyango gwa kishuwisi, umtumishi yumonga umuhinja mwini ishemelwa Roda wayinsaga kidindula. ¹⁴Pini wamanyaga kija yi shauti ya Petro, kwa ushendefu wapotwagwa kidindula umulyango; badala yakwe, wasijilaga mukhati ya shumba; na kivajovela kija Upetro ayimile pamwandi ya Mlyango. ¹⁵Bahene, Vajovaga kunyakwe, "Owe uli muyasu" lakini wakhangasaga kija kweli yu mwene. Vajovaga " Uyo yu malaikha wakwe." ¹⁶Lakini Upetro wayendelelaga kihodesa, na pini vadindulaga umulyango, vamwagaga na kishangala mandu. Upetro wawasisimya kwa liwokho mya mya na wavajovela inamna Umtwa shini wamupolela kihuma Kugeresi. wajovaga, ¹⁷"Vajovela aga amajowo Uyakobo na vakholo lwakwe." Bahene wawukhaga waluta isehemu iyingi. ¹⁸Pini kukhandi paminsi, kwavesaga nuusugumafu mukhome kwa vamonga avasulukhali, kihusiana na shini shapolela kwa Petro. ¹⁹Baada ya Herode kimusakula na kimwaga wavaposaga avalinsi na kivajiva vabudwe. Walutaga kihuma kuuyahudi mpakha Kukaisaria na wakhalaga uko. ²⁰Uherode akhandi ni hasira kwa vanu va Tiro ni Sidoni. Valutaga kwa pamo kunyakwe. Vavesaga nuurafikhi nu Blasto umusaidisi wa mfalme, ili avatanjilise. Bahene valombaga iamani, kwa kiva inyii yanave yaposhelaga ishakilya kihuma kunyii ya mfalme. ²¹Ulusiku lwini luhivililwe Uherode wafwalaga amenda ga shifalme na kikhala kushitengo shakwe sha shifalme, na wavahutubila. ²²Avanu vatovaga ilyowo, "Iyi ni shauti ya nguluvi na yisili shauti ya mwanadamu!" ²³Baho ghafla umalaikha wamutova, kwa kiva akhandi asikimupela Unguluvi uutukhufu; walyagwa nuutumbo na kifwa ²⁴Lakini iliswi lya Nguluvi lyakulaga na kiyenela. ²⁵Baada ya Barnaba nu Sauli kikhamilisa ihuduma yanave vahumaga pala vatinaga Kuyerusalemu, wamutolaga nu Yohana mwini ilitawa lya kisawa yu Marko.

Chapter 13

¹Ino kulitembelya Antiokia, kukhandi na baasi ya vakuvamalago na valimu. Vakhandi Barnaba, Simeoni (mwini washemelwagwa Nigeri). Lukio wa Krene, Manaeni(munyalukholo mwini asili wa danda ya Herode shiongosi wa mkoa), nu Sauli. ²Pini vakhandi vakimwanudu Umtwa na kifunga, Uroho Mtakhatifu wajovaga, "Nibagulili palubali Ubarnaba nu Sauli, vaisenje insengo yini navashemelela." ³Baada ya Litembe kifunga, kilomba, na kuvikha amokho ganave kushanya ya vanu ava, vavalekhaga valute. ⁴Kwa hiyo Ubarnabas nu Sauli vamupulisaga Uroho Mtakhatifu na vatetemaga kiluta Kuseleukia; Kihuma uko vashulaga kubahari kiluta kushisiwa sha Kirpo. ⁵Pini vakhandi ku mji gwa Salami, vatangasaga iliswi lya Nguluvi ku Masinagogi ga Vayahudi. Khanji vakhandi bahamo nu Yohana Umako ngaja msaidisi wanave. ⁶Pini valutaga ku shisiwa shona mpakha Pafo vamwagaga umunu yumonga muhavi, Myahudi mkuvamalago wa udehi, mwini ilitawa lyakwe likhandi Bar Yesu. ⁷Umuhavi uyu wawunganaga nu Liwali Sergio Paulus, mwini akhandi munu umunya luahala. Umunu uyu wavalalikhaga Ubarnaba nu Sauli, kwa kiva wasakulaga kipulikha iliswi lya Nguluvi. ⁸Lakini Uelima "yula umuhavi" (ndeno shina ilitawa lyakwe shini lyatafairiwagwa) wavatovaga; wamujesaga kumusetusa yula uliwali apole kulihavi. ⁹Lakini Usauli mwini ishemelwa Paulo, akhandi amemilwe nu Roho Mtakhatifu, wamukhangasisaga ameho ¹⁰na wajovaga "Owe mwana wa ibilisi, umemiswe ni aina sona sa udehi nuubofu. Owe ni adui wa shila aina ya haki, Usikhalekha kusisetusa insila sa Mtwi, sini sigoloshwe, wuli ukhawesa?" ¹¹Ino lelela, iliwokho lya Mtwi lili pashanya yakho, na ukhava mupofu. Usikhalyaga Ilijuva kwa muda" mara yimo inungwe ni nshii fyagwisaga kushanya ya Elimas; wayansaga kipilima pala akivalomba avanu vamulongose kwa kimukhata iliwokho. ¹²Baada ya liwali kilwaga shini shapolela, wayaminigi, kwa kiva washangasagwa kwa mafundiso kihusu Umtwa. ¹³Ino Upaulo na marafiki sakwe vashulaga mumalenga kihuma Kupafo na vafikhaga Kuperge ku Pamfilia. Lakini Uyohana watinaga Kuyerusalemu. ¹⁴Upaulo nu rafiki wakwe vashulaga kihuma Kuperge na vafikhaga Kuantiokia ya Pisidia. Uko valutaga ku sinagogi ulusiku lwa Sabato na kikhala pansa. ¹⁵Baada ya kiyimba isheriya na vakuvamalago, avafiongosi va sinagogi wavafilishilaga uujumbe vija, "Vanyalukholo, nda munawo uujumbe wa kiyunula inumbula avanu panu, logoli" ¹⁶Kwa hiyo Upaulo wayimaga na kivagolosesa iliwokho; wajovaga, "Avagosi va Israeli na o we vini mukimupulisa Unguluvi, pulisi. ¹⁷Unguluvi wa ava vanu va Israeli wavahagulaga avawihesu vesu na kivagaha avanu vinji pini vakhala ku Misri, na liwokho lyakwe kuyinulwa wavalongosaga kunja yakwe. ¹⁸Kwa makha arobaini wavafumililaga kunyikha. ¹⁹Baada ya kinanga amataifa saba kunyii ya Kaanani, wavapelaga avanu vesu inyii yanave kwa uhalo. ²⁰Amatukio aga gona gapolelaga saidi ya makha mia nne na hamsini. Baada ya finu ifi fyona, Unguluvi wavapelaga avaamusi mpakha Usamweli Mukuvamalago. ²¹Baada ya aga, avanu valombaga umfalme, ino Unguluvi wavapelaga Usauli mwana wa Kishi, umunu wa khabila lya Benjamini, kiva mfalme kwa makha arobaini. ²²Bahene baada ya Nguluvi kumuwusa kuufalme, wamuyinulaga Udaudi kiva mfalme wanave. yikhandi ni kuhusu Udaudi kija Unguluvi wajovaga, 'Namupata Udaudi mwana wa Yese kiva munu mwini ipendeswa ni numbula yangu; mwini akhasenga shila shinu shini nidobokha. ²³Kihuma kulukholo lwa munu uyu Unguluvi waileta Iisraeli mkhombosi, Uyesu, ngaja shini waahidi kisenga. ²⁴Ili lyayansaga kipolela, khabila ya Yesu kiyinsa, Uyohana tangusina watangasaga uubatiso wa toba kwa vanu wona va Israeli. ²⁵Numwene Uyohana pini wa imalisisa insengo yakwe, wajovaga, 'Mukinihiva onenyu nani? one sio yula. Lakini pulisi, mwininiyinsa kunyuma yangu, nisifwaya kihudulaindatu sa magulu gakwe. ²⁶Vanyalukholo, avana va lukholo lwa Abrahamu, na vala vini khati yenyu mkimwamudu Unguluvi, ni kwa ajili yesu kija uujumbe uyu wa ukhombosi walajiswa. ²⁷Kwa vala vini vikhala Kuyerusalemu, na vatavala vanave, vasikhamumenye kwa uhalisia, na wala vasikhaumenye uujumbe wa vakuvamalago wini wuyimbwa shila Sabato; kwa hiyo vatimisaga uujumbe wa vakuvamalago kwa kumuhiga infwa Yesu. ²⁸Japokiva vasikhapatile isababu nofu kwa nfwa mukhati yakwe, valombaga Upilato amubude. ²⁹Pini vamalaga amajowo gonagini gayandikhwagwa kihusu umwene, wamuyisaga kihuma kumupishi na kimugoniya mukhaburi. ³⁰Lakini Unguluvi wamufufulaga kihuma kwa vini vafwile. ³¹Wawonekhanaga kwa nsiku nyinji kwa vala vini valutaga numwene kihuma Kugalilaya kiluta Kuyerusalemu. Avanu ava isalisi ni mashahidi va vanu. ³²Ino tikivaletela ihabari i nofu kihusu iahadi sini vapelwagwa avabwana vesu. ³³Unguluvi wavikhaga iahadi isi kunyesu, avanave, ku ilyo wamufufulaga Uyesu na kimutiniya khanji ku uuhai. Ilinkhanji lyayandikhwagwa ku Saburi ya uvili: 'Owe uli Mwanangu, ineng'ana nava Wiho wakho' ³⁴Khanji kihusu uukweli ni kija wamufufulaga kihuma vini vafwile ili kija umuvili gwakwe gusikhananjikhaga, walogola ndeni.' Nikhakupela uutakhatifu ni baraka halisi sa Daudi' ³⁵Iyi ndiyo sababu wajova khanji kusaburi iyinji, 'Usikhayitikha umutakhatifu wakho kiwaga uwolo.' ³⁶Kwa kiva baada ya Daudi kitumishila amapensi ga Nguluvi ku shisasi shakwe, wagonaga, wagoniyagwa bahamo na vawihe vakwe, na wawagaga uunangaji, ³⁷Lakini mwini wafufulwa nu Nguluvi asikhawajile uunangaji. ³⁸Ino na imanyishe kunyenye, vanyalukholo, kishilila umunu uyu, umusamaha gwa sambu gwahubirililwa. ³⁹Kwa mwene

shila mwini ayaminile avasisiwe ihaki na majowo gona gini isheriya ya Musa nda yisavapela ihaki.⁴⁰Ino basi muve meho kija ishinu shini valogolela avakuvamalago shisikhapolelaga kunyenyu; ⁴¹Lelela, omwe vini mwisala, na mulute mushangale na mufwe; kwa kiva nisenga insengo ku nsiku senyu, Insengo yini musiwesa kuiyamini, hata nda umunu akhavayelesa."⁴²Pini Upaulo nu Barnaba pini vawukhaga, avanu valombaga valogole amajowo aga ulusiku lwa Sabato yini yiyinsa. ⁴³Pini umukhutano gwa sinagogi pini gwasilaga, Avayahudi vinji na vaongofu avankhangafu vavafwataga Upaulo nu Barnaba, vini valogolaga nawo na vavahimisaga vayendelele ku neema ya Nguluvi.⁴⁴Isabato yini yafwataga, ngaja mji musima gwawunganaga kipulisa iliswi lya Nguluvi. ⁴⁵Avayahudi pini vavagaga amakutano, vamemwagwa nu wifu na kilogola amajowo gini gakhanaga ifinu fini fyalogolwa nu Paulo na vamuligaga.⁴⁶Lakini Upaulo nu Barnaba valogolaga kwa ukhangafu na kija, "Yikhandi ni muhimu kija iliswi lya Nguluvi lilogolwe tangusina kunyenyu. Kwa kiva mukilibunshilisa kutali kihuma kunyenyu na kiiwona kija musikhafwayile uusima wa shiluta, leleli tikhavasetushila Avamataifa. ⁴⁷Ngaja shini Umtwa watijova, ija, 'Navavikha omwe kiva nuru kwa mataifa, kija mlete uukulusaji ku pande sona sa nyii."⁴⁸Amataifa pini vapulikha ili, vashendevaga na kilisufya iliswi lya Mtwi. Vinji vini vahagulwagwa kwa usima wa shiluta vayaminigi. ⁴⁹Iliswi lya Mtwi lyayenelaga inyii sona. ⁵⁰Lakini avayahudi vavalombaga vini vaihumise na vadala muhimu, khanji na vafiongosi va mji. Aga gini gafunjisa amalawo sidi ya Paulo nu Barnaba na vavatangaga kunja ya mipakha ga mji. ⁵¹Lakini Upaulo nu Barnaba vakung'unaga amankhundi mumagulu ganave. Bahene valutaga kumji gwa Ikonja. ⁵²Na vanafunsi vamemwagwa nuushendefu bahamo nu Roho Mtakhatifu.

Chapter 14

¹Yapolelaga mukhati ya ikonio kija Upaulo nu Barnaba vayinjalaga bahamo mukhati ya sinagogi lya Vayahudi na kilogola inamna yini ishipuga shikhome sha vanu Avayahudi na Vayunani vayaminigi. ²Lakini avayahudi vini vasipulisa vavafunjisaga uluhala avamataifa na kivagaha kiva vavi sidi ya vanyalukholo. ³Ino vakhalaga huko kwa muda mukhome, vilogola kwa ukhangafu kwa ngufu sa Mtwā, kuno ihumya uusibitisho kihusu uujumbe wa neema yakwe. Wagahaga ndeni kwa kihumya iishara na maajabu fisenjwe kwa mokho ga Paulo nu Barnaba. ⁴Lakini ilieneo likhome lya mji lwabagukhanaga: baasi ya vanu vakhandi bahamo na Vayahudi, na baasi bahamo na vanandeje. ⁵Pini avamataifa na Vayahudi pini vajesaga kivashawishi afiongosi vanave kivasenjela uvi na kivatova amang'anga Upaulo nu Barnaba, ⁶valimanyaga ilyo na kisijila ku mji gwa Likaonia, Listra ni Derbe, na maeneo gini gapilime pala, ⁷na huko vahubirigi imola. ⁸Na huko ku Listra kukhandi nu munu yumo mwini akhele, asina ingufu mumagulu gakwe, mulema kihuma muutumbo wa nyina, asinajelaje kujenda. ⁹Umunu uyu wamupulikhaga Upaulo ilogola. Upaulo wamukhangasisaga ameho na wamwagaga kija akhandi nilihuvi lya kiponywa. ¹⁰Bahene walogolaga kunyakwe kwa shauti ya pashanya, "Yima kwa magulu gakho." Nu yula umunu wanyilaga kushanya na kiyansa kijenda. ¹¹Avanu pini valwagaga shini washisengaga Upaulo, vayinulaga ishauti sanave, vilogola kwa lihaja ya Kilikaonio, "amanguluvi gatiyishila kwa namna ya shibinadamu." ¹²Vamushemelaga Ubarnaba "Zeu," nu Paulo "Herme" kwa kiva akhandi mlogolaji mkhome. ¹³Ukhuani wa Zeu, mwini ihekalu lyakwe likhandi kunja ya mji, waletaga ifahari lya ng'ombe na mashada ga mauwa mpakha kumulyango gwa mji, umwene na vanu vasakulaga kihumya isadakha. ¹⁴Lakini avanandeje, Ubarnaba nu Paulo, pini valipulikhaga ili, vademulaga amenda ganave na nyangu valutaga kunja kwa vanu, vikholā ¹⁵na kija, "Omwe vanu, kwanshi mwigaha amajowo aga? Na ose yuse ni binadamu venye hisia ngaja senyu. Tikivaletele ihabari inofu, kija musetushe kihuma ku finu ifi fini fisifwaya na kumusetushila Unguluvi mwini alihai, mwini wawumbaga imbingu, inyii ni bahari na shila shinu shini shikwali. ¹⁶Ku nyakati sini sashilaga, wavayitikhaga avamataifa kijenda ku nsila sanave vavene. ¹⁷Lakini bado, asikhawushile bila shahidi, ku ilyo wagahaga unofu na wavapelaga inonya kihuma kushanya ni nyakhati sa masao, akivamemya inumbula senyu kwa fyakilya nu ushendefu" ¹⁸Hata kwa majowo aga, Upaulo nu Barnaba kwa tabu vavasivilaga avanu kivahumisa isadakha. ¹⁹Lakini baasi ya Vayahudi kihuma Kuantiokia ni Ikonio vayinsaga kivashawishi avanu. Vamutovaga amang'anga Upaulo nu kimuduluna mpakha kunja ya mji, vija akhandi wafwa. ²⁰Hata ndeno avanafunsi vakhandi vayimile kholela numwene, wadamulaga, vayinjalaga kumjini,. Ulusiku lwa uvili, walutaga Kuderbe nu Barnaba. ²¹Baada ya kifundisa imola ku mji gula na kivagaha avanafunsi vinji, vatinaga Kulistra, mpakha Kuikoniamu, na hadi Kuantiokia. ²²Vayendelelaga kikhangasa inafsi sa vanafunsi na kiyinulwa inumbula kuyendelela kulihuvi, wajovaga, "Lasima tiyinjile kuufalme wa Nguluvi kwa kishilila amalawo minji." ²³Pini vavabagulaga kwa ajili yanave avagosivaha wa shila kusanyikho lya vini viyamini, na vakhandi valombile na kifunga, vavakhabisigi kwa Mtwā, mwini avene vamuyaminigi. ²⁴Bahene vashilaga ku Pisidia, vafikhaga Kupamfilia. ²⁵Pini valogolaga amajowo ku Perga, vayikhaga kiluta Kuatalia. ²⁶Kihuma huko vatanaga ishipugo hadi Kuantiokia kwini vakhandi vaihumya kwa neema ya Nguluvi kwa ajili ya nsengo yini vakhandi vaikhamilise. ²⁷Pini vakhandi huko Kuantiokia, na kulikunganya ilikusanyikho lya pamo, vahumyaga itaarifa ya majowo gini Unguluvi wasenga kunyanave, na shina vavadindulilaga umlyango gwa lihuvi kwa vanu va Mataifa. ²⁸Vakhalaga kwa muda mkhome na vanafunsi.

Chapter 15

¹Avanu vamonga vayikhaga kihuma Kuuyahudi na kivamanyisa avanyalukholo, vijova, "nda msitahiriwe ngaja desturi ya Musa, musiwesa kikulusiwa." ²Pini Upaulo nu Barnaba pini vakhandi na mapambano numujadala bahamo nawo, avanyalukholo valamulaga kija Upaulo, Barnaba, na vamonga kadhaa valute Kuyerusalem kwa vanandeje na vagosivaha kwa ajili ya swali ili. ³Ino, kwa kifilikhwa kwanave nilitembe, vashililaga Kufoinike ni Samaria vitangasa kusetuswa inia kwa vamataifa. Valetaga uushendefu mukhome kwa vanyalukholo wona, "Pini vayinsaga Kuyerusalem, vakhalibisiwagwa Nilitembe na vanandeje na vagosivaha, na vatwalaga itaarifa ya majowo gona gini Unguluvi wasenga bahamo nawo. ⁵Lakini avanu vamonga vini vayaminigi, vini vakhandi kushipuga sha Mafarisayo, vayimaga nakilogola, "ni muhimu kivatahiri na kivaamuru vaikhate isheriya ya Musa. " ⁶Bahene avanandeje na vagosivaha vayimaga bahamo kuhivilila ulu ulujowo. ⁷Baada ya majadiliano matali, Upetro wayimaga na kilogola kunyanave, "Vanyalukholo mumenye kija ishitambo shinofu shini shashila Unguluvi wagahaga uluhagulo khati yenyu, kija kwa mulomo gwangu avamataifa vapulishe iliswi lya mola, na kiyamini. ⁸Unguluvi, mwini imanya inumbula, ishuhudila kunyanave, akivapela Uroho Mtakhatifu, ngaja shini wagaha kunyesu; ⁹na asikhatendile uutofauti khati yenyu na vene, isenga inumbula sanave nofu kwa lihuvi. ¹⁰Ino, kwanshi mukimujesa Unguluvi kija muvishe inira kushanya ya nsingo sa vanafunsi vini hata avawihesu vesu wala ose tisikhawesise kumstahimili? ¹¹Lakini tiyamini kija tikhakulusiwa kwa neema ya Mtwu Uyesu, ngaja shini vakhandi vashwari. ¹²Ilikusanyikho lyona lyaasisimaga pini vakhandi vakimupulisa Ubarnaba nu Paulo pini vakhandi vihumya itaarifa ya ishara na maajabu gini Unguluvi wagahaga bahamo nawo ku vanu va mataifa. ¹³Pini valekhaga kilogola, Uyakobo wajibugu kija, "Vanyalukholo nipulisi. ¹⁴Usimoni wayelesa inamna tangusina Unguluvi kwa neema wavatangaga Avamataifa ili kija ayipatile kihuma kunyanave kwa ajili ya litawa lyakwe. ¹⁵Amajowo ga vakuvamalago gyitikhana ni ili ngaja shini liyandishwe. ¹⁶Baada ya majowo aga nikhawuya na kuisenga khanji ihema ya Daudi, yini yagwa pansi; nikhayinula na kuuwusa uunangaji wakwe, ¹⁷ili kija avanu vini vasigele vamusakule Umtwa, bahamo na vanu va Mataifa vini vashemelilwe kwa litawa lyangu. ¹⁸Ndeni ndiyo shini ijova Umtwa mwini wagaha amajowo aga gini gimanyikha kihuma ensi ya pakhala. ¹⁹Ino basi, uushawuli wangu ni, kija tisikhavapelaga itabu avanu va Mataifa vini vakimusetushila Unguluvi; ²⁰lakini tiyandishe kunyanave kija vaikwewuse kutali nuu nangaji wa sanamu, imbungulu sa ushemi, na fini fibudilwe, ni danda. ²¹Kihuma ifisasi fya vasehe kuna vanu ku shila mji vini vihubiri na kumuyimba Umusa kumasinagogi shila Sabato. ²²Ino yawonekhanaga kiva yavapendesa avanandeje na vagosivaha, bahamo nilitembe lyona, kimuhagula Uyuda mwini washemelwagwa Barsaba, nu Silas, vini vakhandi fiongosi va litembe, na kivafilikha Kuantiokia bahamo nu Paulo nu Barnaba. ²³Valiyandikhaga ndeni, "Avanandeje, vagosivaha na vanyalukholo, kwa vanyalukholo va Mataifa vini vakwali Kuantiokia, Kushamu na Kukilikia, Salamu. ²⁴Tapulikha kija avanu fulani vini tisikhavapelile iamri mya iyo, vahumaga kunyesu na vavalafya kwa mafundiso gini gileta itabu munafsi senyu. ²⁵Kwa hiyo yawonekhana unofu kunyesu wona kihagula avanu na kivafilikha kunyenye bahamo na vagani vesu Ubarnaba nu Paulo, ²⁶avanu vini hatarishi mumaisha ganave kwa ajili ya litawa lya Mtwu Uyesu Kristo. ²⁷Ino namfilikha Uyuda nu Sila, ambi vakivajovela amajowo ganave ago. ²⁸Kwa kiva yawonekhanaga unofu kwa Roho Mtakhatifu na kunyesu, kutokivikha kushanya yenyu amasigo amakhome kishila amajowo aga gini gana usima: ²⁹kija musetushe kihuma ku finu fini fihumisiwa kwa sanamu, danda, ni finwa fya kipinyiliswa, nuushemi. Nda msiivishe kutali nifi, ambi yiva unofu kunyenye. Kwa herini. ³⁰Ino basi, shini vapalankhanisiwa, vatelemushilaga Kuantiokia; baada ya kikunganiya ikhusanyikho bahamo, vatwalaga ibarura. ³¹Pini vakhandi yayimba, vashendevaga kwa sababu ya kuyinulwa inumbula. ³²Uyuda nu Sila, na vakuvamalago, vavayinulaga inumbula avanyalukholo kwa majowo minji na kivapela ingufu. ³³Baada ya kikhala kwa muda fulani uko, vapalakhaninyagwa kwa amani kihuma kwa vanyalukholo kwa vala vini vafilishwe. ³⁴[Lakini yawonekhanaga unofu Usila kisigala uko] ³⁵Lakini Upaulo na vanji vakhalaga Kuantiokia bahamo na vanji vinji, pini vamanyisaga na kihubiri iliswi lya Mtwu. ³⁶Baada ya nsiku kadhaa Upaulo wajovaga kwa Barnaba, "Na tiwuye isalisi na kivajendela avanyalukholo ku shila mji pini tahubirigi iliswi lya Mtwu, na kivaga shina vashwali. ³⁷Ubarnaba wasakulaga khanji kumutola bahamo nu Yohana mwini washemelwagwa Marko. ³⁸Lakini Upaulo wahivivilaga yisikhandi unofu kumutola Umako, mwini wavalekhaga huko Kupamfilia na asikahyendelele nawo kunsengo. ³⁹Bahene apo kwapolelaga amabishano amakhome kwa hiyo vabagulanaga, nu Barnaba wamutolaga Umako na kishula kwa shipugo mpakha Kukipro, ⁴⁰Lakini Upaulo wamuhagulaga Usila na kiwukha, baada ya kikhabiswa na vanyalukholo kishilila ineema ya Mtwu. ⁴¹Na walutaga kishilila Kushamu na Kukilikia, ikhangasa amatembe.

Chapter 16

¹Upaulo khanji pini wayinsaga Kuderbe naku Lystra; na lelela, pala pakhandi nu mwanafunsi mwini ishemelwa Timotheo, yu Mudimi mwini asawilwe numumama wa Shiyahudi mwini yu muumini nu wihe wakwe Mgiriki. ²Avanu va Listra na Kuikonia vamushuhudilaga unofu. ³Upaulo wamusakulaga ili ashure numwene, bahene wamutolaga na kumtahiri kwa sababu ya Vayahudi vini vakhandi kula kwani wona vamumanyaga kija uwihe wakwe Mgiriki. ⁴Pini vakhandi viluta vashilaga ku nyii na kihumya amalajiso kwa matembe ili kigapulisa amalajiso ago gini gayandishwe na vanandeje na vagosivaha huko Kuyerusalemu. ⁵Bahene amatembe gakhangasagwa kulihuvi na vini vayaminigi vayonjelelaga kwa idadi shila lusiku. ⁶Upaulo na vayine valutaga Kufirigia na Kugalatia, kwakiva Uroho wa Nguluvi wavakhanaga kihubiri iliswi huko ku jimbo lya Asia. ⁷Pini vahejelaga Kumisia, vajesaga kiluta Kubithinia, lakini Uroho wa Yesu wavakhanaga. ⁸Kwa hiyo vashilaga Kumisia vayinsaga mpakha Mji gwa Troa. ⁹Amaono gamupolelaga Upaulo pashilo, kukhandi nu munu wa Kumakedonia ayimile, akimushemela na kija "Yinsi mututanjilisa kuno Kumakedonia". ¹⁰Upaulo pini wagagaga amaono, baho taiyandalaga kiluta Kumakedonia, amenye kija Unguluvi watishemelaga kiluta kiva hubilila imola. ¹¹Bahene tawukhaga kihuma Kutroa, talutaga moja kwa moja Kusamothrake, nulusiku lwini lwafwataga tafikhaga ku mji gwa Neopoli. ¹²Kihuma apo talutaga Kufilipi gwini gu gumo gwa mji gwa Kumakedonia, umji muhimu kuwilaya nuutavala wa Shirumi na takhalaga nsiku kadhaa. ¹³Ulusiku lwa Sabato, talutaga kunja ya lilyango kwa nsila ya mukhoga, ishemu yini tahivaga kambi kwiva na mahala pa kigahila amaombi. Takhalaga pansi na kilogola na vamama vini vayinsaga bahamo. ¹⁴Umudala yumo mwini ishemelwa Lidia, umugusaji wa masambalawu, kihuma ku mji gwa Tiatora, umunya kimwabudu Unguluvi, watipulisaga. Umtwa wamudindulaga inumbula yakwe na kivikha kwa kimaanisa amajowo gini galogolwagwa nu Paulo. ¹⁵Baada ya kibatiswa, umwene ni khaya yakwe yona, watijovaga ija "nda mwalwaga kija one nili mwaminifu kwa Mtwi, ino nikivalomba muyinjile na kikhalakunyang'u". Wakiyilomba mandu. ¹⁶Nda ive kija, pini tikhandi tiluta amahala pa kilomba, umudala yumo mwini akhandi nilipepo lwa kimanya watanganaga nose. Wamuletelaga ifaida nyinji kwa kibashiri. ¹⁷Umudala uyu wamufwataga Upaulo bahamo nose, itova ilyowo na kija "Ava avagosi ni vatumishi va Nguluvi mwini Mukhome, vini vakivatangasisa omwe ihabari sa ukulusaji". ¹⁸Wagahaga ndeno kwa nsiku nyinji, lakini Upaulo akhaleswe nulujowo ulo, wasetukhaga munyuma na kilijovela ilishetani, "Nikikujova kwa Litawa lya Yesu umupole mukhati yakwe." Nilyene lyamupolaga na kimulekha mara yimo. ¹⁹Avatwa vakwe pini valyagaga ilihuvililo lya faida yanave lyawukha, vamukhataga Upaulo nu Sila na kivaduluna kusokho pamwandi ya vanya mamulakha. ²⁰Pini vavafisaga kwa vahigaji, vajovaga, "Ava avagosi ni Vayahudi na vileta ifujo khome ku mji gwe. ²¹Vakivamanyisa amajowo gini siyo sheriya ose kugaposhela wala kigafwata ngaja Varumi." ²²Avanu vavayinushilaga shinyume Upaulo nu Sila, avahigaji vademulaga amenda ganave na kivayawula na kijova vatovwe nkwegu. ²³Baada ya kivashapa inkwegu nyinji, vatagagwa mugelesa na kumujova umusulukhali wa geresi kivalinda unofu. ²⁴Baada ya kiposhela iamri iyo, umusulukhali wa geresi wawatagaga ku shumba sha mukhati sha geresi na kivapinya amagulu ganave ku sehemu pini avavishile. ²⁵Uluhavi lwa shilo sha manane, Upaulo nu Sila vavesaga vilomba na kiyimba inyimbo sa kumusufya Unguluvi, kuno avafungwa avansi vakivapulisa, ²⁶Ghafla kwapolelaga ilitetemekho ilikhome na masingi ga gelesi gatetemeswagwa, amalyango ga gelesi gadindukha, na manyororo ga vafungwa wona galagalaga. ²⁷Umulinsi wa Geresi wadamulaga kihuma mumatulo na wagagaga amalyango gona ga gelesi gadindukha; bahene watolaga uupanga wakwe maana akhandi isakula kuibuda kwa kiva wahivaga avafungwa wona sha vasiga, ²⁸Lakini, Upaulo watovaga ilyowo kwa shauti khome, ija "usikhaibudaga kwa kiva wona tili mahala panu". ²⁹Umulinsi wa gelesi walombaga itala siletwe na wayinjilaga mukhati ya gelesi nyangu, itetema na kitila, wavagwililaga Upaulo nu Sila, ³⁰na kivahumya kunja ya gelesi na kija, "Vaheshimiwa, nigahe wuli ili niwese kikulusikha?" ³¹Navene vamujovalaga, "Muyamini Umtwa Uyesu nayuwe ambi wukulusiwa bahamo ni khaya yakho." ³²Valogolaga iliswa lya Mtwi kunyakwe, bahamo na vanu wona va mukhaya yakwe, ³³Umulinsi wa gelesi wawatolaga ishilo shilana kivayosa ishemu sina valemele, umwene bahamo vanu va mukhaya yakwe vabatiswagwa baho. ³⁴Wavalelaga Upaulo nu Sila mukhaya yakwe na kivabagulila ishakilila. Numwene wavesaga nuushendefu mukhome bahamo na vanu va mukhaya yakwe kwa kiva vamuyaminigi Unguluvi. ³⁵Pini vavesaga minsi, avahigaji vafilikhaga avajumbe kwa yula umulinsi wa gelesi vija, "Vayitikha vala avanu valute", ³⁶Umulinsi wa geresi wamujovalaga Upaulo kihusu amajowo ago kija, "Avahigaji vafilikhaga avajumbe nivayitishie muwushe: ino poli kunja na mulute kwa amani." ³⁷Lakini upaulo wamujovala, "Vatitovaga pavanu, avanu vini Varumi bila kutuhiga na vajovaga titajwe mugeresi; ino isalisi visakula kitihumya kwa ufiho? Hapana, yisiwesekhana, avene vavene vayinse kitihumya panu". ³⁸Avalinsi vavajovelaga avahigaji kihusu amajowo ago, avahigaji vatilaga mandu pala pini vamanaga kija Upaulo nu Sila ni Varumi. ³⁹Avahigaji vayinsaga na kivalomba vapole kunja, na pini vavahumyaga kunja ya geresi, valombaga Upaulo nu Sila vapole kunja ya

nyii yanave.⁴⁰Kwa hiyo Upaulo nu Sila vapola kunja ya geresi yayinsa kukhaya ya Lidia. Upaulo nu Sila pini vavagaga avanyalukholo, vavayinulaga inumbula na bahene kiwukha kunja ya nyii iyo.

Chapter 17

¹Na pini vashilaga ki nyii sa Amfipoli na Kuapolonia, vayinsaga mpakha kumji gwa Thesalonike kwini kukhandi ni sinagogi lya Vayahudi. ²Ngaja shini yishwali ikhawaida ya Paulo, walutaga kunyanave, na kwa muda wa nsiku sitaty sa Sabato walogolaga nawo kihusu amaandikho. ³Akhandi akivagubutulila amaandikho na kivayelesa kija, yamupasaga Ukristo alave na bahene kifufukha khanji kihuma kwa vini vafwile. Wavajovelaga, "Uyu Uyesu mwini navajovela ihabari sakwe ndiyo yu Kristo" ⁴Baasi ya Vayahudi vashawishikhaga na kiwungana nu Paulo nu Dila, bahamo na Vagiriki vini vakimutumishila unguluvi, avadala vinji avaongofu ni shipuga shikhome sha vanu. ⁵Lakini baasi ya Vayahudi vini vasiyamini, vini vamemilwe nu wifu, valutaga kusokho na kivatola avanu vamonga avaofu, vakunganiyaga uumati wa vanu bahamo, na kisababisa ifujo pamujini, bahene vaifamilaga inyumba ya Jason, visakula kivakhata Upaulo nu Sila ili kivaleta pamwandi ya vanu. ⁶Lakini pini vasikhavajile, vamukhataga Uyasoni na baasi ya vanyalukholo avansi na kivatwala pamwandi ya maofisa va nyii, vitova ilyowo, "Ava avagosi vini vasetusa inyii vafikha mpakha kuno khanji, ⁷Avagosi ava vini vakhalibiswa nu Yasoni vakiinanga isheriya ya Kaisari, vija kuna mfalme uyunji mwini ishemelwa Yesu" ⁸Uumati wa maofisa va nyii pini vapulikha amajowo ago, vayinjilwagwa nu woga. ⁹Baada ya kiva sha vatola ihela ya thamani ya ulinsi kihuma kwa Yason na vanji, vavaleshelaga valute. ¹⁰Ishilo shila avanyalukholo vamufilikha Upaulo nu Sila Kuberoya. Na pini vafikhaga kula valutaga ku sinagogi lya Vayahudi. ¹¹Avanu vala vakhandi vanya luhala mandu kishila vala vanu va Kuthesalonike, kwa kiva vakhandi nuutayari wa kiposhela iliswi kwa luhala lwanave, na kilolela amaandikho shila lusiku ili kilwaga nda amajowo gini galogwelwe ndiyo shini gashwali. ¹²Bahene vinji vanave vayaminigi, kuno vakwali avadala avanya ushawishi mukhome wa Shigiriki na vagosi vinji. ¹³Lakini Avayahudi va Kuthesalonike pini vamanyaga kija Upaulo itangasa iliswi lya Nguluvi uko Kuberoya, valuta uko na kifunjisa na bahene kiyansa ifujo kwa vanu. ¹⁴Kwa nyangu, avanyalukholo vamutwalaga Upaulo kwa nsila ya lisiwa, lakini Usila nu Timotheo vasigala pala. ¹⁵Vala avanyalukholo vini vamutwala Upaulo valutaga nu wene hadi Kuathene, pini vamulekhaga Upaulo uko, vapishelaga amalajiso kihuma kunyakwe kija, Usila nu Timotheo vayinse kunyakwe nyungu shini ambi viwesa. ¹⁶Na pini akivahepelesa huko Kuathene, inumbulayakwe yakhalaswagwa mukhati yakwe kwa namna shini wayagaga inyii yimemile isanamu nyinji. ¹⁷Bahene valogonsaniyagq ku sinagogi na vayahudi vala vini vamutumishilaga Unguluvi na kwa vala wona vini watanganaga nawo shila lusiku kusokho. ¹⁸Lakini baasi ya Vanafalsafa va Vaepikureo na Vastoiko vamukhabiligi. Na vanji vajovaga, "Shishi shini walogola uyu umulogolaji mushali? Avansi vajovaga, "iwonekha ihubiri ihabari ya nguluvi muhensa," kwa kiva ihubiri ihabari sa Yesu nuufufuwo. ¹⁹Vamutolaga Upaulo na kimuleta Kuareopago, vija, "Tingawesa kimanya amafundiso amapya gini ukigalogola? ²⁰Kwa kiva wuleta amajowo amapya mumakutu gesu. Ino tisakula kimanya aga amajowo gana maana nshi?" ²¹(Na vanu wona va Kuathene bahamo nu vahensa vini vali kunyanave, vitumila umuda gwanave kwa kilogola au kipulisa kihusu ulujowo lupy.) ²²Bahene Upaulo wayimaga pakhati ya vanu va Kuareopago na kija "Omwe vanu va Kuathene, nikivga kija omwe muli vanu va dini kwa shila namna, ²³Kwa kiva kwa kishila shila kwangu na kilolela ifinu fyenye fya kiabudu, nagaga amajowo gini gayandishwe ku yimi ya masabahu yenye, yija, "KWA NGULUVI MWINI ASIMANYIKHA". Ino basi, uyo mwini mukimwabudu bila kimumanya, ndiyo mwini nikivajovela omwe. ²⁴Unguluvi mwini wawumba inyii na shila shinu hini shikwali mukati, kwa kiva yu Mtwi wa mbingu ni nyii, asiwesa kikhala kumatembe gini gatendilwe na mokho. ²⁵Na khanji asitumishilwa na mokho ga vanadamu ngaja ilomba ishinu kunyanave, kwa kiva umwene yumwene akivapela avanu uusima nu utuyo ni finu ifinji fyona. ²⁶Kishilila umunu uyo, wagahaga amataifa gona na vanu vini vikhala pashanya ya nyii, na wavavishilaga inyakhati ni nsala kumaeneo gini vikhala. ²⁷Ino, yikivabidi kimusakula Unguluvi, na nda yiwesekhane vamufishile na kimupata, na kwa uhakika asili kutali nu shila yumo wesu. ²⁸Kunyakwe tikhala, tijenda na kiva nuusima wesu, ngaja ndenela umutunsi wenyu yumo wa shayiri pini wajovaga 'tili vasawa vakwe.' ²⁹Kwa hiyo nda ose tili vasawa va Nguluvi, tisipaswa kihiva kija uuwungu ni ngaja sahabu, au shaba, au mang'anga, isanamu yini yihongwelwe kwa unofu na mahiva ga vanu. ³⁰Ino, Unguluvi wasisimilaga inyakhati sila sa uyasu, lakini isalisi isakula avanu wona shila mahala vawese kitubu. ³¹Iyi ni kwa kiva avishile ulusiku lwini akhahiga inyii kwa haki kwa munu mwini wamuhagulaga. Unguluvi wahumyaga uuhakika wa munu uyu kwa shila munu pala pini wamufufulaga kihuma kwa vini vafwile. ³²Na vanu va Kuathene pini vapulikha ihabari sa kifufulwa kwa vini vafwile, avamonga vanave vamujovangaga Upaulo, ila avansi vajovaga "Tikhakupulisa khanji kwa habari ya lujowo ulu" ³³Baada ya hapo, Upaulo wavalekha. ³⁴Lakini baasi ya vanu vawunganaga numwene vayaminigi, kuno akwali Udionisio Mwareopago, nu Mudala ishemelwa Damari na vanji bahamo nawo.

Chapter 18

¹Baada ya majowo ago, Upaulo wawukhaga Kuathene kiluta Kukorintho. ²Uko wamupataga Umuyahudi mwini ishemelwa Akwila umunu wa khabila lya Ponto, umwene numudala wakwe mwini ishemelwa Prisila vayinsaga kihuma huko kuitalia, kwa kiva Uklaudia walamulaga Avayahudi wona vawushe Kuroma; Upaulo wayinsaga kunyanave; ³Upaulo wakhalaga ni kisenga insengo navene kwakiva umwene isenga insengo yini yihwanana na yavene. Avene vakhandi ni vatenda mahema. ⁴Upaulo wajadilianaga navene kusinagogi shila lusiku lwa Sabato. Wavashawishigi Avayahudi bahamo na Vagiriki. ⁵Lakini Usila nu Timotheo pini vayinsaga kihuma Kumakedonia, Upaulo wajowagwa nu Roho kivashuhudila Avayahudi kija Uyesu ndiyo Kristo. ⁶Pini Avayahudi vamukhanaga na kumudehela, bahene Upaulo wakung'unaga umwenda gwakwe pamwandi yanave, na kivajovela, "Idanda yenyu na yive pashanya ya matwe genyu yumwe; One nisinahatia. Kihuma isalisi na kiyendelela, nikivalutila Avamataifa". ⁷Bahene wawukhaga kihuma pala walutaga ku khaya ya Tito Yusto, Umunu mwini akimwabudu Unguluvi. Ikhaya yakwe yili kholela ni sinagogi. ⁸Ukrispo, ushiongosi wa sinagogi bahamo na vanu va mukhaya yakwe vamuyaminigi Umtwa. Avanu vinji va Koritho wamupulisaga Upaulo pini ilogola vayaminigi na kibatiswa. ⁹Umtwa wamujovela Upaulo pashilo kwa nsila ya maono, "Usikhatilaga, lakini logola na usikhasisimaga. ¹⁰Kwa kiva one nili nowe, na kusina mwini ambi ijesa kukutova, kwa kiva nina vanu vinji ku mji ugu". ¹¹Upaulo wakhalaga uko kwa muda wa makha gumo na mesi sita akivamanyisa iliswi lya Nguluvi mu vamo vamunyanave. ¹²Lakini Ugalio pini wagahwagwa mtavala wa Akaya, Avayahudi vayimaga bahamo shinyume nu Paulo na kimutwalwa pamwandi ya shitengo sha uhigo, vija, ¹³"Umunu uyu akivashawishi avanu kimwabudu Unguluvi shinyume sha sheriya". ¹⁴Pini Upaulo waisakula kilogola, Ugalio wavajovelaga Avayahudi, "Omwe Vayahudi, nda ya yive likhosa au uuhalifu, nda yava halili kivasenjela insengo. ¹⁵Lakini kwa kiva ni maswali, gini gihusu amajowo na matawa, ni sheriya senyu, ino hiji omwe yumwe. One nisidobokha kiva muhigaji kwa habari sa majowo ago." ¹⁶Ugalio wavajovaga vawushe pamwandi ya shitengo sha uhigo, ¹⁷Bahene, vamukhataga Usosthene, umulongosaji wa sinagogi, vamutovaga pamwandi ya shitengo sha uhigo. Lakini Ugalio asikhahivili shini vashigaha. ¹⁸Upaulo, baada ya kikhala pala kwa muda mukhome, wavalekhaga avanyalukholo na kiluta kwa shipugo Kusiria bahamo nu Prisila nu Akwila. Khabla ya kiwukha kubandari, washetaga inyele sakwe kwa kiva akhandi alapile kiva Munadhiri. ¹⁹Pini vafikhaga Kuefeso, Upaulo wamulekhaga Uprisila nu Akwila pala, lakini umwene yumwene wayinjilaga kusinagogi na kilogonsaniya na Vayahudi. ²⁰Pini wamujovelaga Upaulo akhale nawo kwa muda mukhome, umwene wakhanaga. ²¹Lakini wawukhaga kunyanave, wavajovelaga, "Nikhatina khanji kunyenyu, nda ni ugani wa Nguluvi". Baada ya hapo, wawukhaga kwa shipugo kihuma Kuefeso. ²²Upaulo pini watulaga Kukaisaria; watanaga kiluta kihunjila Iitembe lya Yerusalemu, khanji wayikhaga pansu kwa litembe lya Antiokia. ²³Baada ya kikhala kwa muda pala, Upaulo wawukhaga kishilila amaeneo ga Galatia ni Frigia na kivayinula inumbula avanafunsi wona. ²⁴Umuyahudi yumo mwini ishemelwa Apolo, mwini wasawagwa huko Mualexandria, wayinsaga Kuefeso. Akhandi nuufasaha kilogola ni hodari ku Maandikho. ²⁵Uapolo akhandi awulanisiwe ku mafundiso ga Mtwi. Kwa namna shini wa ni bidiii kwa roho, walogolaga na kifundisa kwa usahihi amajowo gini gakimuhusu Uyesu, ila wamanyaga tu uubatiso wa Yohana. ²⁶Uapolo wayansaga kilogola kwa ukhangafu ku hekalu. Lakini Uprisila nu Akwila pini vapulikhaga, vasengaga uurafiki numwene na vamuyelesesaga kihusu insila sa Nguluvi kwa unofu. ²⁷Pini wadobokhaga kiwukha kiluta Kuakaya, avanyalukholo wamuyinulaga inumbula na kivayandishila ibarura avanafunsi vini vakwali Kuakaya ili vawese kimuposhela. Pini wavajovelaga, kwa neema yini wawatanjilisaga mandu vala vini vayaminigi. ²⁸Kwa ngufu sakwe na maarifa, Uapolo wawasidigi avayahudi pavalafu iwonensa kishilila amaandikho ya kija Uyesu ndiyo Kristo.

Chapter 19

¹Yavesaga kija Upaulo akhandi kukoritho, Upaulo washilaga inyanda sa kushanya na kifikha kunyii ya Efeso, na wasakulaga avanafunsi valinga hela uko. ²Upaulo wavajovelaga, "Wuli, mwaposhelaga Uroho Mtakhatifu pini mwayaminigi?" Vamujovelaga, "Hapana, tisikhawesise hata kipulisa kihusu Uroho Mtakhatifu." ³Upaulo wajovaga, "Ino omwe mwabatiswagwa wuli?" Vajovaga, "Kuuubatiso wa Yohana. ⁴Bahene Upaulo wajibugu, "Uyohana wabatiswagwa kwa ubatiso wa toba. Wavajovelaga vala avanu kija vipaswa kumuyamini yula mwini nda wava baada yakwe, yaani, Uyesu." ⁵Avanu pini vapulikhaga ihabari iyi, vabatiswagwa kwa litawa lya Mtwu Uyesu. ⁶Na yavesaga pini Upaulo wavikhaga amokho kushanya yanave, Uroho Mtakhatifu wayinsaga kushanya yanave na kiyansa kilogola kwa lugha na kitabiri. ⁷Ijumula yanave vakhandi ngaja vagosi kumi na vavili. ⁸Upaulo walutaga kusinagoga walogolaga kwa ukhangafu kwa muda wa mesi gatatu. Akhandi ilongosa amajadiliano na kivakweha avanu kihusu amajowo gini gihusu uufalme wa Nguluvi. ⁹Lakini Avayahudi avanji vakhandi vumu kilogola uvi na vasipulisa, vayansaga kilogola amavi kihusu insila ya Kristo pamwandi ya mauti. Basi Upaulo walekhanaga nawo na kivabagula vini viyamini kutali nawo. Nayumwene wayansaga kilogola shila lusiku kuukumbi wa Tirano. ¹⁰Iyi yayendelela kwa makha gavili, ino wona vini vakhandi vikhala ku Asia vapulikhaga iliswi lya Mtwu, wona Avayahudi na Vayunani. ¹¹Unguluvi akhandi igaha amatendo amakhome kwa mokho ga Paulo, ¹²kija hata vatamu vaponesewagwa, ni numbula mbii savapolaga, lakini pini vatolaga ileso ni nguso sini sapolaga mumuvili gwa Paulo. ¹³Lakini vakhandi vakwali avayahudi avapunga lipepo vishula kishilila ilieneo ilyo, vakilitumila ilitawa lya Yesu kwa ajili ya matumisi ganave vavene. Vakivajovela vala vini vakhandi na mashetani mashafu; Vija, "Nikivajova muhume kwa litawa lya Yesu mwini Upaulo akimuhubiri." ¹⁴Vini vagahaga aga vakhandi vana saba va kuhani Mukhome va Shiyahudi, Skewa. ¹⁵Avanyaroho nshafu vajibugu, "Uyesu nimumenye, nu Paulo nimumenye; lakini omwe va nani?" ¹⁶Yula uroho mushafu mukhati ya munu wavagulushilaga avapunga lipepo na wavapotaga ingufu na kivatova. Bahene vasigaga kihuma yila ikhaya vali mbwinda na kilemesewa. ¹⁷Ulujowo ulu lyamanyikhaga kwa wona, Avayahudi na Vayunani, vini vakhalaga huko Kuefeso. Vavesaga nu woga mandu, nilitawa lya Mtwu lyasidigi kuheshimiwa. ¹⁸Khanji, vinji va vaumini vayinsaga na kiwungamana na visihilisa amatendo amavi gini vagagahaga. ¹⁹Vinji vini vakhandi vigaha uuganga vakunganiyaga ifitabu fyanave, vakifinyanya pamwandi ya shila munu. Pini avene vavasaga isamani ya finu ifyo, yikhanda fipande hamsini elfu fya hela. ²⁰Bahene Iliswi lya Mtwu lyayenelaga kwa upana mandu kwa ngufu. ²¹ya Paulo kikhamilisa ihuduma yakwe kula Kuefeso, Uroho wamulongosaga kiluta Kuyerusalemu ishilila Kumakedonia ni Akaya; Wajovaga, "Baada ya kiva huko, yikinipasa kuyaga Irumi khanji." ²²Upaulo wavafilikhaga Kumakedonia avanafunsi vakwe vavili, Utimotheo nu Erasto, vini vakhandi vamutanjilise. Lakini umwene yumwene wasigalaga Kuasia kwa muda. ²³Uluhavi ulu kwapolelaga ifujo khome huko Kuefeso kihusu yila Insila. ²⁴Usonara yumo ilitawa lyakwe Dametrio, mwini watendaga ifisanamu fya hela fya nguluvi Diana, waletaga ibiashara khome kwa mafundi. ²⁵Bahene wavakunganiyaga amafundi va nsengo iyo na kija, "Vaheshimiwa, mumenye kija kubiashara iyi ose tiyinjisa ihela nyinji. ²⁶Mwiwona na kipulikha kija, sio panu tu Paefeso, ila ngaja Asia yona, uyu Upaulo wavasetusaga avanu vinji. Ija kija kusina amanguluvi gini gasengwa kwa mokho. ²⁷Na sio tu yikwali ihatari kija ibiashara yesu yikhava yisisakulwa khanji, lakini khanji ni hekalu lya nguluvi umudala mwini mukhome Udiana iwesa kitolwa kija asina maana. Khanji nda wawesa kiyasa ukhome wakwe, umwene mwini Uasia ninyii sikimwabudu." ²⁸Pini vapilikhaga aga, vamemwaga ni hasira na kivatovela ilyowo, vija, "Udiana wa Vaefeso yu mukhome." ²⁹Umji gona gwamemwaga ighasia, na vanu vasigaga bahamo mukhati ya ukumbi kwa muneno. vavakhataga avashulaji avanji nu Paulo, Igayo ni Aristariko, vini vahumaga Kumakedonia. ³⁰Upaulo wasakulaga kiyinjila kuumati wa vanu, lakini avanafunsi vamusivilaga, ³¹Khanji, baasi ya maafisa va mukhoa gwa Asia vini vakhandi marafiki sakwe vamutwalilaga ujumbe kwa ngufu kimulomba asikhayinjilaga kuukhumbi wa muneno. ³²Baasi ya vanu vakhandi vija ishinu ishi na vanji ulujowo lula, kwa kiva uumati wa vanu wukhandi vayalangene. Avinji vanave vasikhawesise hata kimanya kwa nshii vayinsaga bahamo. ³³Avayahudi vamuletaga uiskandi kunja ya umati wa vanu na kumuvikha pamwandi ya vanu. Uiskandi wahumyaga iishara kwa mokho gakwe kihumya amaeleso kwa vanu. ³⁴Lakini pini vamanyaga kija umwene yu Muyahudi, wona vatovaga ilyowo kwa shauti yimo kwa muda wa saa sivila, "Udiana ni mukhome wa Vaefeso." ³⁵Baada ya karani wa mji kuusisimya uumati, wajovaga, 'Omwe vagosi va Vaefeso, yu nani mwini asimenye kija umji ugu gwa Efeso ni mtunsaji wa hekalu lya Diana mukhome ni yila ipicha shini yagwisaga kihuma kushanya? ³⁶Kiwona Basi kija amajowo aga gasikhawesekhana, vipaswa kiva nuutulifu na musikhagahaga shoshona nyangu. ³⁷Kwa kiva mwavashemela avanu ava hapa pamahakama vini vasili vahiji va hekalu wala si vanya kumkufuru unguluvi wesu umudala. ³⁸Kwa hiyo, ngaja Udemetrio na mafundi vini valipamo numwene vana mashitaka sidi ya munu yeyona, imahakama sili mwasi na maliwali vakwali. Na valetwe pamwandi ya shauri. ³⁹Lakini nda owe usakule shoshona

kihusu amajowo aganji, vakhashughulikiwa kushikhao halali. ⁴⁰Kwa kweli tili kuhatari ya kihigwa kihusu ighasia ulusiku ulu. Kusina sababu ya mashafukho aga, na tisikhava nuuweso wa kigayelesa. ⁴¹Baada ya kilogola aga, wavapalakhaniyaga avamakutano.

Chapter 20

¹Baada ya fujo kisila, Upaulo wavashemelga avanafunsi na kivayinula inumbula. Bahene na kivahwesa kiluta Kumakedonia. ²Numwene pini akhandi ishila kumakoa ago na akhandi akivayinula inumbula avaumini, wainjilaga Kuuyunani. ³Baada ya mwene kiva pala kwa muda gwa mesi gatatu, umupango gwasengwagwa sisi yakwe na Vayahudi pini akhandi kholela kishula kwa nsila ya bahari kiluta Kushamu, bahene yabidigi kitina kishilila Kumakedonia. ⁴Vini vaandamanaga numwene hadi Kuasia vakhandi Usopatro, mwana wa Pirho kihuma Kuberea; Uaristariko nu Sekundo, wona kihuma avaamini va Kuthesalonike; Ugayo wa Kuderbe; Utimotheo' Utikiko nu Trofimo kihuma Kuasia. ⁵Lakini avanu ava shavalongola na vakhandi vakitihepelesa kula Kutroa. ⁶kwa nsila ya Bahari kihuma ku Filipi baada ya nsiku sa makhate gini gaponyesiwe uusaso, na ku nsiku sisanu tikhavafishila huko Kutroa. Takhalaga huko kwa nsiku saba. ⁷Hata ulusiku lwa kwansa lwa juma, pini tikhangiki kungene bahamo ili kuumenya umukhate, Upaulo walogolaga na Vaumini. Akhandi ipanga kiwukha ulumulwawunjine, bahene wayendelelaga kilogola hadi ishilo sha mandu. ⁸Kukhandi ni tala nyinji ku shumba sha pashanya pini tikhandi titangene bahamo. ⁹Kudirishi akhandi akhele umudimi yumo ilitawa lyakwe Utiko, mwini wafunwagwa nu tulo tusito. Hata Upaulo pini akhandi ilogola kwa muda mukhome, umudimi uyu, kuno agonile, wagwa pansu kugorofa lya utatu waholwagwa kuno afwile. ¹⁰Lakini Upaulo wayikhaga pansu, waigolosaga umwene yumwene kusha ya yakwe, wamumanyaga. Bahene wajovaga, "Musikhakhataga itamaa, kwa kiva ali musima." ¹¹Bahene watanaga khandi kughorofa na waumenyaga umukhate, walya. Baada ya kilogola nawo kwa muda mukhome mpakha palwenshelo, wawukhaga. ¹²Vamukhataga yula umudimikuno ali musima vafarikhaga mandu. ¹³Ose yuse talongolaga pamwandi ya Paul kwa shipugo na taluta Kuaso, pini ose tapangaga kumutola Upaulo uko. Ishi ndio shini umwene yumwene wasakulaga kisenga, kwa kiva wapangaga kiluta kishilila inyii inyum. ¹⁴Pini watifishilaga uko Kuaso, tamutansaga Kushipugo talutaga Kumitilene. ¹⁵Bahene ose tavikhagwa kihuma uko nu lusiku lwa uvili tafikhaga kulubali lwa uvili lwa shisiwa sha Kio. Ulusiku lwini lwafwataga, tavalomaga ishisiwa sha Samo, na pamulawu njine tafikhaga inyii ya Mileto. ¹⁶Kwa kiva Upaulo akhandi alamwile kishula kishilila Kuefeso, ili kija asikhatumilaga umuda gogona Kuasia; kwa kiva akhandi ni nyangunyangu kiwahi Kuyerusalemu kwa ajili ya sikukuu ya pentekoste, nda yafwaya umwene kigaha ndeno. ¹⁷Kihuma Kumileto wafilikha avanu mpakha Kuefeso na wavashemelaga avasehe Valitembe. ¹⁸Pini vafikhaga kunyakwe, wavajovelaga, omwe yumwe mumenye kihuma ulusiku lwa kwansa pini nakhanyaga panu Paasia, shini nikhandi kunyenye luhavi lona. ¹⁹Namusenjela Umtwa kwa unyenyekefu wona na kwa manyosi, na malawo gini ganiyagaga one kwa hila sa Vayahudi. ²⁰Mumenye inamna shini naisivilaga kitangasa kunyenye ishinu shoshona shini shikhandi shamuhimu, na shini one navamanyisaga pavalafu na khandi kiluta khaya kwa khaya. ²¹Mumenye shini one nayendelelaga kivasimila Avayahudi na Vayunani kihusu itoba kwa Nguluvi nilihavi kishilila kwa Mtwu wesu Uyesu. ²²Ino, leleli, one, kuno nikimupulisa Uroho Mtakhatifu kiluta Kuyerusalemu, nisikhagamanyaga amajowo gini gakhapolela one uko, ²³ila kwa kiva Uroho Mtakhatifu akinishuhudila one kushila nyii na ijova kija amanyaroro ga malawo ndifyo fini fikinihepelesa. ²⁴Lakini one nisikhahivilile kija amakhalo gangu ni kwa nsila yeyona ya thamani kunyangu, ili niwese kimala ulujendo lwangu ni huduma yini naposhelaga kihuma kwa Mtwu Uyesu, kiishuhudila imola ya neema ya Nguluvi. ²⁵Ino, leleli, nimenye kija wona, muvamo wa vala vini nalutaga kivaubiri Uufalme, musikhaniyaga uweni khandi. ²⁶Kwa hiyo nikivashuhudila ineng'ana iyi, kija nisina hatia kwa danda ya muni yeyona. ²⁷Kwa kiva asikhaisivila kivatangasisa amapensi ga Nguluvi. ²⁸Kwa hiyo muve meho ku omwe yumwe, na kushipuga shoshona shini Uroho Mtakhatifu wavavikha omwe kiva valelelaji. Muve meho kulidima ilikusanyikho lya Mtwu, lini waligulaga kwa danda yakwe yumwene. ²⁹Nimenye kija baada ya kiwukha kwangu, imbwa sa mumahakha sikhayinjila kunyenye, na musikhashiwonelaga ulusungu ishipuga. ³⁰Nimenye kija hata muvamo munyenye yumwe baasi ya vanu vakhayinsa na kilogola amajowo ga kivayasa, ili kivakweha avanafunsi vavafwate avene. ³¹Ino muve meho. Kumbushi kija kwa makha gfatatu nisikhaleshile kivamanyisa shila yumwe wenyu kwa manyosi pashilo na paminsi. ³²Na ino one nivatawule kwa Nguluvi, na kwa liswi lya neema yakwe, lini likivabagu; na kivapela uuhalo bahamo nawo wona vini vavishilwe tayari kwa Nguluvi. ³³Nisikhadobweshe ihela, isahabu, auu menda. ³⁴Mumenye omwe yumwe kija amokho aga ganipela amahitaji gangu yune na mahitaji ga vala vini vakhandi bahamo none. ³⁵Kumajowo gona navapelaga umfano wa namna shini yipasa kivatanjilisa avabofu kwa kisenga insengo, na shini mupaswa kikumbukha amajowo ga Mtwu Uyesu, amajowo gini umwene yumwene wajovaga: "Ni bora kihumya kuliko kiposhela." ³⁶Baada ya kilogola inamna iyi, wafugama walomba bahamo navene. ³⁷Wona vakholaga mandu na kimugwilila Upaulo pansingo na kimubusu. ³⁸Vasugumiswagwa saidi ya gona kwa sababu ya shila shini akhandi alogwele, kija shiluta vasikhawaga uweni wakwe khandi. Bahene vamusindilisaga kumerikebuni.

Chapter 21

¹Pini tikhandi tilekhene navene, na tishula mubahari, tafikha moja kwa moja kunyii ya Kosi, numulawu njine tafikhaga inyii ya Rodo, na kihuma uko tafikhaga kunyii ya Patara. ²Pini tapataga ishipugo shini shilowokha kiluta Kufoinike, tatanaga tashulaga. ³Pini tafikhaga pamwandi ya shisiwa sha Kipro, tashilekhaga ulubali lwa kushoto, tashula hadi Kusiria, tavikha inanga kunyii ya Tiro, kwa kiva uko ndio kwini ishipugo shikhandi shigawulwe ishehena yakwe. ⁴Baada ya kivaga avanafunsi, takhala huko nsiku saba, Avanafunsi ava vamujovala Upaulo kishilila kwa Roho kija asikhakhanyaga Kuyerusalemu. ⁵Hata pini tatimisaga insiku sila, ose tawukhaga kiluta lwesu. Wona bahamo, na vadala vanave na vanishe vanave, vatisindilisaga ku nsila sesu mpakha pini tapolaga kunjaa ya nyii. ⁶Bahene tafugamaga kumwani, talombaga, tahwesaniya shila yumo. Tatana ishipugo, uko na vene vatina kukhaya yanave khanji. ⁷Hata pini tamalaga ulushulo lwesu kihuma Kutiro, tafikhaga kutolemai. Pala tahunjilaga avanyalukholo, na kikhala nawo kwa lusiku lumo. ⁸Ulwamulawu njine tawukhaga talutaga Kukaisaria. Ose tayinjila kukhaya ya Filipi, umuhubiri wa mola, mwini akhandi yumo wa vala saba, ose takhala bahamo numwene. ⁹Umunu uyu akhandi na vahinja vatai mabikira vini vatabirigi. ¹⁰Baada ya kikhala huko kwa siku silinga, wayikha kihuma Kuuyahudi umukuvamalago yumo mwini ishemelwa Agabo. ¹¹Umwene wayinsaga kunyesu na wagutolaga umukhanda gwa Paulo. ku ugo waipinyaga amagulu na mokho gakwe yumwene na kija, "Uroho Mtakhatifu ija ndeni," Avayahudi va Kuyerusalemu vakhamupinya umunu umunya mukhanda ugu, na vene vakhamutawula mumokho ga vanu va mataifa. ¹²Pini tapulikhaga amajowo ago, ose na vanu vinivakhandi vikhala amahala pala tamulombaga Upaulo asikhathanaga kiluta Kuyerusalemu. ¹³Bahene Upaulo wajibugu, "Mwigaha nshii, mwikhola na kunikhata inumbula yangu? Kwa kiva nilitayari, siyo tu kipinywa, lakini khanji kifwila huko Kuyerusalemu kwa ajili ya litawa lya Mtwu Uyesu." ¹⁴Kwa kiva Upaulo asikhasakwile kushilikishwa, talekhaga na kija, "Ino uugani wa Mtwu usenjeshe." ¹⁵Baada ya nsiku isi, tatolaga amafukho gesu na tatanaga Kuyerusalemu. ¹⁶Baasi ya vanafunsi kihuma Kukaisaria khanji vafwatanaga nose. Vamuleta umunu yumo mwini ishemelwa Mnasoni, umunu wa Kukirpo, umwanafunsi wa pakhalu, mwini takhalaga numwene. ¹⁷Pini tikhandi Kuyerusalemu, avanyalukholo vatiposhelaga kwa ushendefu. ¹⁸Ulwamulawu njine Upaulo walutaga bahamo nose kwa Yakobo, na vagosivaha wona vini vakhandi vakwali. ¹⁹Baada ya kivahunjila, wavapelaga itaarifa yimo baada ya yinji ya majowo gini Unguluvi gini wagasenga muvamo va mataifa kwa kishilila ihuduma yakwe. ²⁰Pini vapulikhaga ago, vamusufyaga Unguluvi, na vamujovalaga, "Ukilwaga, avanyalukholo, kuna maelfu valinga vayamini muvamo va Vayahudi. Avene wona vana niya ya kikhata isheriya. ²¹Vajovelwa kihusu owe, kija wumanyisa Avayahudi vini vikhala pakhati ya mataifa kilekhana nu Musa, na kija ukivajovela vasikhavatahirigi avanave, na vasikhafwataga idesturi sa pakhalu. ²²Tipaswa tigahe nshii? Bila shaka vakhapulikha kija owe wayinsa. ²³Ino gaha shila ose shini tikikuvovela isalisi: tinawo avanu vatai vini vavikha iahadi. ²⁴Vatola avanu ava na uioyose yuwe bahamo nawo, na uvahombele igharama sanave, ili vawese kikhata amatwe ganave. Bahene shila yumo apate kimanya kija amajowo gini vajovela kihusu owe ni ga udehi. Vakhamanyisa kija owe khanji wufwata isheria. ²⁵Lakini kwa habari sa mataifa vini vava vaumini, tayandikhaga na kihumya amalajiso kija vipaswa kuikwewusa ni finu finu fyahumisiwa isadakha ku sanamu, ni danda, na kihumana na shila shini shabudwa, na vaikwewuse nuushemi." ²⁶Bahene, Upaulo watolaga avagosi, nulusiku lwa uvili, vaivalasaga vavene bahamo nawo, wayinjilaga Mulitembe, kitangasa ishipindi sha nsiku sa kuivalasa, mpakha isadakha yiniyihumisiwa kwa ajili ya shila yumo wanave. ²⁷Insiku iso saba pini sahejelaga kimalisikha, vamonga va Vayahudi kihuma Kuasia vamwagaga Upaulo Kulitembe, na avamakhutano vakhalalaga, na vamugolosesaga amokho. ²⁸Vakhandi vitova ilyowo, "Avanu va Israeli, titanjilisi. Uyu yu yula umunu mwini imanyisa avanu shila mahala amajowo gini ni shinyume na vanu, isheriya, na mahala panu. Khanji wavaleta avayunani kulitembe na kipananganga amahala panu apanofu." ²⁹Kwa kiva pamwaandi vakhandi vamwajile Utrofimo Umuefeso ali bahamo numwene kumjini, navene vahivaga kija Upaulo wamuleta kulitembe. ³⁰Umji gona gukhandi numushangalo, na vanu vasigaga bahamo na kimukhata Upaulo. Vamuhumya kunja ya Litembe, na malyango baho gadindwagwa. ³¹Pini vakhandi vijesa kimubuda, ihabari samufishilaga umukhome wa lijeshi lya ulinsi kija Iyerusalemu yona yikhanda yimemile ifujo. ³²Umuda gugo wavatolaga avasulukhali na majemaderi wausijilaga uumati. Pini Avanu vamwagaga umukhome wa majeshi nu musulukhali, valekhaga kimutova Upaulo. ³³Bahene umukhome wa jeshi wahejelaga na wamukhata Upaulo, na walamulaga apinywe amanyororo gavili. Wamuposaga umwene yunani na wagaha nshii. ³⁴Vamonga va vanu kuumati vakhandi vilogolovyaniya ishinu ishi na vanji vinji. kwa kiva ujemedari asikhawesise kivajovela shoshona kwa sababu ya lila ilyowo, walamulaga Upaulo aletwe mukhati ya ngome. ³⁵Ino pini wafikhagaga kungasi, watolwagwa numusulukhali kwa sababu ya fujo sa umati. ³⁶Kwa kiva uumati wa vanu vamufwataga na kiyendelela kitova ilyowo, "Muwusi uyu!" ³⁷Upaulo pini akhandi iletwa mukhati ya ngome, wamujovalaga

umukhome wa jeshi, "Niwesa kukujovela ishinu?" Yula umukhome wa jeshi wajova, "Wuli wulogola Shiyunani?³⁸Wuli, owe usili yula Mmisiri mwini pamwaandi walongosaga uuasi na watolaga avahiji elfu nne kunyikha?"³⁹Upaulo wajovaga, "One nili Muyahudi, kihuma kunyii ya Tarso ya Kukilikia. One nili raia wa nyii nimanyikha. Nikivalomba , muniyitishe nilogole na vanu." ⁴⁰Uluhavi ujemedari pini wamupelaga iruhusa, Upaulo walogolaga pangasi na wahumyaga iishara kwa vanu kwa liwokho lyakwe. Pini kwavesaga kulimya mandu, walogolaga nawo kwa Shiebrania. Wajovaga,

Chapter 22

¹Vanyalukholo na vawihesu vangu, pulisi uutetesi wangu wini ambi nikiugaha kunyenyu isalisi." ²Avamakutano pini vapulikha Upaulo ilogola navena kwa shiebrania, vasisimaga. Waja, ³One nili muyahudi, nasawa kunyii ya Tarso ilienewo Iya Kukilikia, ila napataga ielimu kunyii iyi, pagulu ga Gamalieli. Namanyiswagwa kilingana ni nsila inofu sa sheriya sa vawihesu vesu. One nina bidii ya Nguluvi, ngaja omwe wona shini mshwali ineng'ana. ⁴Navalafyaga kwa nsila iyi mpakha kifwa; navapinya avagosi na vadala na kivataga mugelesa. ⁵Hata ukuhani mukhome wa vagosivaha wona viwesa kihumya uushahidi kija naposhelaga ibarura kihuma kunyanave kwa ajili ya vanyalukholo vini vali Kudameski, kunyangu one kishula kiluta uko. Yikhandi nivalette avanu Kuyerusalemu va nsila yila ili vapinywe na kitowa. ⁶Yapolelaga kija pala pini nikhandi nishula nihejelela Kudameski, umuda gwa paminsi ghafla umwanga mukhome gwapolelaga kushanya gwayansa kunimulikha. ⁷Nagwa pansi na kipulikha ishauti yikinijovela, 'Sauli, Sauli kwanshi Ukinikhalasa?' ⁸Najibugu, 'owe yu nani, Mtw?' Wanijovelaga, 'One yu Yesu Mnazareti, mwini owe wamukhalaga.' ⁹Vala vini vakhandi none vagwagaga umwanga, ila vasikhapulishe ishauti ya yula mwini ilogola none. ¹⁰Najovaga, 'Nigahe nshii, Mtw?' Umtwa wanijovela, 'Yima na uyinjile Kudameski; huko ambi wujovelwa shila shinu shini wupaswa kushisenga.' ¹¹Nisikhawesise kilolela kwa sababu ya lumulikho lwa mwanga gula, bahene nalutaga Kudameski kwa kilongoswa na mokho ga vala vini vakhandi none. ¹²Uko natanganaga nu munu mwini ishemelwa Anania, akhandi munu mwini akhete isheriya na mwini iyaaminikha pamwandi ya Vayahudi wona vini vikhala uko. ¹³Wayinsaga kunyangu, wayimaga pamwandi yangu, na kija, 'Kholo lwangu Sauli, upate kilolela.' Kwa muda gugula namwagaga. ¹⁴Wajovaga, 'Unguluvi wava wihesu vesu wakuhagula owe uwese kimanya uugani wakwe, kimwaga yula umunya haki, na kipulikha ishauti yini yihuma kumulomo gwakwe. ¹⁵Kwa kiva ambi wiva shahidi kunyakwe kwa vanu wona kugini ukigaga na kugapulikha. ¹⁶Ino kwanshi wuhepelesa? Damula, ubatiswe, uyose isambi sakho, ukilishemela ilitawa lyakwe. ¹⁷Baada ya kitina Kuyerusalemu, na pini nikhandi nisali mukhati ya litembe, yapolelaga kija napelwagwa amaono. ¹⁸Namwagaga akinijovela, 'gaha nyangu na uhume Kuyerusalemu nyangu, kwa kiva vasikhayitikha uushuhuda wakho kihusu one. ¹⁹Najovaga, 'Mtw, avene vavene vamenye navapinyaga kugeresana na kivatova vala vini vayaminigi ku shila sinagogi. ²⁰Ni danda ya Stephano ushahidi wakho pini yakunulwagwa, One khanji nikhandi niyimile kholela na kiyitikha na nikhandi nilinda amenda ga vala vini vamubudaga.' ²¹Lakini wanijovelaga, 'Luta, kwa kiva one nisikufilishe ulute kutali kwa vanu va mataifa.' ²²Avanu vamuyitikha alogole kihusu iliswi ili. Lakini panyuma watansaga ishauti na kija, "muwusa umunu uyu kunyii: kwa kiva yisili unofu akhale." ²³Pini vakhandi vitansa ishauti, na kitaga amenda ganave na kitaga amankhundi kushanya, ²⁴ujemedari mukhome wajovaga Upaulo alwete pangome. Wajovaga aposwe kuno itowa amajeledi, ili umwene yumwene amanye kwa nshi vakhandi vitova ilyowo ndenela. ²⁵Hata pini vakhandi vapinyilwe kwa ngalawo, Upaulo wamujovela yula uakida mwini ayimile kholela numwene, "Wuli! ni haki kunyenyu kimutova umunu mwini Mrumi na bado asinahijwe?" ²⁶Yula uakida pini wapulikha amajowo aga, waluta kwa jemedari mukhome na kimujovela, ija, "Wusakula kigaha nshii? Kwa kiva umnu uyu ali mrumi." ²⁷Ujemedari mukhome wayinsa na kimujovela, "Nijovela, wuli owe uli raiya wa Kurumi?" Upaulo wajova, Ndiyo." ²⁸Ujemedari wajibugu, "Ni kishilila ishiasi shikhome sha hela bahene napataga uuraiya." Lakini Upaulo wamujovelaga, "One nilimrumi wa kisawa." ²⁹Bahene vala vini vakhandi tayari kiluta kimuposa vawukha na kumulekha umuda gugo. Nu jemedari yumwene watila, pini wamanya kija Upaulo ali Mrumi, na kwa kiva apinyilwe. ³⁰Ulusiku lwini lwafwataga, ujemedari mukhome wasakulaga kimanya uukweli kihusu amasitakha ga Vayahudi sidi ya Paulo. Bahene wamudindula ififungoo fyakwe wavajovaga avakhome va makuhani ni barasa lyona litangane. Wamuleta Upaulo pansi, na kumuvikha pakhati yanave.

Chapter 23

¹Upaulo wavalolelaga moja kwa moja avanu va barasa na kija, "Vakholo lwangu, nakhala pamwandi ya Nguluvi kwa mahiva manofu mpakha ndeni ineng'ana." ²Ukuhani mukhome Anania wavajovaga vala vini vayimile kholela numwene vamutove umtwe gwakwe. ³Bahene Upaulo wavajovela, "Unguluvi asikutove owe, ulubupa lwini lupashilwe ichokaa. Ukhele ukinihiga kwa sheriya, nayuwe wijova nitowe shinyume sha sheriya?" ⁴Vala vini vakhandi vayimile kholela numwene wajovaga, "Ndeni ndiyo shini ukimuliga ukuhani mukhome wa Nguluvi?" ⁵Upaulo waja, "vakholo lwangu, one nanisimenye kija yu kuhani mukhome. Kwa kiva yiyandishwe, usikhalogola uvi kwa mtavala wa vanu vakho." ⁶Upaulo pini walwagaga kija ulubali lumo lwa barasa ni Masadukhayo na vanji Mafarisayo, vatansaga ishauti na kija, "vakholo lwangu, one nili Mfarisayo, mwana wa Mfarisayo. Kwa sababu iyi nihuvilila kwa ukhangafu uufufuwo wa vini vafwile wini nihigwa nawo." ⁷Pini wagalogolaga aga, amalumbano makhome gapolelaga Kuvamafarisayo na Masudukayo, numukutano gwabagukhanaga. ⁸Kwa kiva Amasadukhayo vija kusina uufufuwo, umalaikha wala kusina uroho, ila Amafarisayo vija aga gona gakwali. ⁹Ifujo khome yapolelaga na vamonga va vaandishi vini vakhandi lubali lwa Mafarisayo vayima na kijadili, vija, "tisashaga shoshona shivi kwa munu uyu. Wuli nda uroho au umalaikha walogola numwene?" ¹⁰Pini kwapolelaga ihoja khome, umukhome wa majeshi watilaga kija Upaulo angashinjwa fipande fipande na vene, bahene walamulaga avanajeshi vayinshe pansi na kimutola kwa ngufu kihuma kwa vajumbe va barasa, na kimuleta kungome. ¹¹Ulusiku lwini lwafwataga umtwa wayimaga kholela numwene na kija, "Usikhatilaga, kwa kiva wanishuhudila Kuyerusalemu, ino ukhahumya uushahidi khanji Kuroma." ¹²Pini kwasha, vamonga va vayahudi wagahaga iliagano na kishemela ilaana kunyanave vavene: vajovaga kija ambi vasilya wala king'wa shoshona mpakha pini ambi vakimubuda Upaulo. ¹³Kukhandi na vanu saidi ya arobaini vini vagahaga injama iyi. ¹⁴valutaga kwa vakhome va makuhani na vagosivaga na kija, "Taivikha yuse kulaana khome, tisikhalisaga shoshona mpakha pini ambi tikimubuda Upaulo. ¹⁵Ino, ibarasa ibarasa limujovele ujemedari mukhome amulete kunyenyu, ngaja kija mulamusa ilikhosa lyakwe kwa unofu. Kunesu ose tili tayari kumubuda khabla asinayinse panu." ¹⁶Lakini umwna wa mame nu Paulo wapulikha kija kuna njama, walutaga wayinjilaga mukhati ya ngome na kumujovela Upaulo. ¹⁷Upaulo wamushemelaga uakida yumo wajovaga, "Mutoli umudimi uyu kwa jemedari; kwa kiva ana liswi lya kumujovela." ¹⁸Basi uakida wamutolaga yula umudimi wautwalaga kwa jemedari mukhome wamujovelaga, "Upaulo yula umufungwa wanishemelaga isakula nikuletele umudimi uyu kunyakho. Ana liswi lya kukujovela." ¹⁹Yula ujemedari mukhome wamukhataga kwa liwokho waibagulaga numwene kulubali, na wamuposaga, "Shinu shishi shini wusakula kunijovela?" ²⁰Umudimi yula wajovaga, "Avayahudi vapatana kukulomba umulete Upaulo pamulawu ku barasa ngaja kija visakula kipata ihabari sakwe kwa unofu mandu. ²¹Ino owe usikhayitikhaga kwa kiva avanu saifi ya arobaini vakimuvenda. Vaipinyile kwa laana, vasilya wala kingwela mpakha pini ambi vakimubuda. Mpakha ndeni vali tayari, vihepelesa ishibali kihuma kunyakho." ²²Basi yula ujemedari mukhome wamulekhaga umudimi alute lwakwe, baada ya kumulajisa "usikhamujovelaga umunu yeyona kija wanijovela aga." ²³Wavashemelaga amaakida vavili wavajovela vayandari avasulukhali mia mbili kiluta Kukaisaria na avasulukhali avatana farasi sabini, na avanya malala mia mbili, ambi muwukha isamu ya utatu ya pashilo. ²⁴Wavajovela kivikha avanyama tayari mwini Upaulo ambi akimutumila na kimutola salam kwa Feliki Gavana. ²⁵Wayandikhaga ibarura kwa namna iyi, ²⁶Klaudio Lisia kwa Liwali mtukufu Feliki, salamu. ²⁷Umunu uyu wakhatagwa na vayahudi vakhali kholela kumubuda, bahene nalutaga bahamo nishikhosi sha vasulukhali namukulusa, pini napataga ihabari kija umwene yu raia wa shirumi. ²⁸Nikhandi nisakula kimanya kija kwanshi vamusitakha, bahene namutwalaga kubarasa. ²⁹Nawonaga kija akhandi asitahishilwe kwa ajili ya maswali ga sheriya yanave, wala asikhasitahishilwe iliswi lyolyona lya kufwaya kimubuda wala kumupinya. ³⁰Bahene yamanyikhaga kunyangu kija kuna njama sidi yakwe, bahene nyangu namufilikha kunyanave, na kivalajisa vini vakimusitakha khanji valetе amasitakha sidi yakwe pamwandi yakho. Vahwesaniyaga. ³¹Bahene vala avasulukhali vapulisaga iamri: vamutolaga Upaulo vamutwalaga hata kuantipatri pashilo. ³²Ulusiku lwini lwafwataga, avasulukhali vinji vavalekhaga vala avatana ifarasi value bahamo nu umwene, navene vatinaga lwanave kungome. ³³Na vatana farasi pini vafikhaga Kukaisaria, na kumupela uliwali yila ibarura, vamuvikhaga Upaulo pamwandi yakwe. ³⁴uliwali pini waiyimbaga ibarura, wamuposaga Upaulo wahumililaga lijimbo lishi; pini wamanyaga yumunu wa Kukiliali, ³⁵wajovaga,; ambi Nikikupulikha owe pini ambi viyinsa vala vini vakikusitakha," walamulaga avishwe kuikulu ya Herode.

Chapter 24

¹Baada ya nsiku sisano, Uanania kuhani mukhome, baasi ya vagosivaha na mlogolaji yumo mwini ishemelwa Tertulo, valutaga pala. Avanu ava valetile amasitakha sidi ya Paulo kwa gavana. ²Upaulo pini wayimaga pamwandi ya gavana, Tertulo wayansaga kimusitakha na kilogola kwa gavana, "kwa sababu yakho tina amani khome; kwa maono gakho gileta amageusi amanofu ku taifa lyesu; ³ino kwa luhonjeso lyona tiposhela shila shinu shini ukishisenga, Wasalaam umuheshimiwa Feliki. ⁴Lakini nisikhakukhatasaga mandu, nikulombe amajowo amadodo kwa fadhila sakho. ⁵Kwa kiva tamupata umunu uyo umukholofi, na isababisa Avayahudu wona kiasi padunia. Khanji yu mlongosaji wa makhanisa ga Vanazorayo. (Fwatilila: Isehemu ya majowo ga msholela ugu 24:6 ⁶Na khanji wajesaga kuliponya ihekalu uuvi inontikimukhata., ukusina munakala inofu sapakhala). (Fwatilila: Umusholela ugu ⁷Ulisiasi, afisa, wayinsaga na wamutolaga kwa ngufu mumokho gesu., gukusina munakala inofu sa maandikho ga pakahala). ⁸Nda umupose Upaulo kihusu amajowo aga, hata ungawesa kimanya kwa shinu shishi tamusitakha." ⁹Avayahudi na vavene vamusitakha Upaulo, vija kija aga amajowo gakhandi ga kweli. ¹⁰Uliwali pini wamunjalaga iliwokho ili Upaulo alogole, Upaulo wajibugu, "Nimenye ya kija kwa makha minji wava mulamulaji wa taifa ili, na nina ushendefu kuiyelesa yune kunyakho. ¹¹Wuwesa kuihakikisa kija sisishilile insiku saidi ya kumi na mbili kihuma pini natanaga kiluta kiabudu Kuyerusalemu. ¹²Na pini vaniyagaga kuhekalu, nsikhadalikhene nu munu yeyona, na nisikhagahile ifujo kumukutano, wala mumasinagogi wala mukhati ya mji; ¹³na wala vasiwesa kihakikisa kunyakho amasitakha gini visitakha sidi yangu. ¹⁴Ila niyitikha ili kunyakho, ya kija kwa nsila yila yini vakiishemela sehebu, kwa nsila yiyo nikimutumishila Unguluvi wa vawihesu vesu. One nili mwaminifu kwa gona gini gwakwali ku sheriya na maandikho ga vakuvamalago. ¹⁵Nina ukhangafu wuwula kwa Nguluvi wini hata avo navene vakiuhepelesa, kuyinsa kwa ufufuwo wa vini vafwile, kwa wona avanya haki na vina vasina haki; ¹⁶na kwa ili, nisenga insengo ili nive ni samira yini yisina hatia pamwandi ya Nguluvi na pamwandi ya vanu kishilila amajowo gona. ¹⁷Ino Baada ya makha minji nayinsa kileta umsaada kwa taifa lyangu ni sawadi ya hela. ¹⁸Pini nagahaga ndeni, Avayahudi yamonga va Kuasia vanitanganisaga mukhati ya luwungo lwa utakhaso mukhati ya hekalu, bila shipuga sha vanu wala fujo. ¹⁹Avanu ava vini yavapasa kiva pamwandi yakho isalisi na valogole shila shinu vanasho kunyangu nda vana lujowo lolona. ²⁰Au avanu ava vavene na valogole likhosa lishi lini valyaga kunyangu pini nayima pamwandi ya barasa lya shiyahudi; ²¹isipokiva kwa ajili ya shinu shimo shini nashilogolaga kwa shauti pini nayamaga khayikhati yanave, ni kwa sababu ya ufufuwo wa vini vafwile omwe mukinihiga. ²²Ufeliki akhandi ajovelwe unofu kihusu insila, na wauahirisaga umukhutano. Wajovaga, "Ulisia ujemedari pini ambi iyinsa pansi kihuma Kuyerusalemu nukhahumya amaamusi sidi ya masitakha genyu." ²³Bahene wamujovaga uakida amulinde Upaulo, ili ave ni nafwasi na asikhavesaga akwali umunu yeyona wa kivakhana avayine kimutanjilisa wala kimujendela. ²⁴Baada ya nsiku kadhaa, Ufeliki wawuyaga nu Drusila u udala wakwe mwini akhandi Muyahudi, wafilikhaga kumushemela Upaulo na wapulisaga kihuma kunyakwe ihabari sa lihuvi mukhati ya Kristo Yesu. ²⁵Ila Upaulo akhandi ilogola numwene kihusu ihaki, kiva ni shiasi nuuhigo wini wuyinsa, Ufeliki wapataga uwoga wajibugu, "luta kutali kwa salisi, ila nda nipate umuda khanji, nikhakushemela." ²⁶Umuda guko, akhandi ihuvilila kija Upaulo angamupela ihela kwa hiyo wamushemelaga imara ya uvili walogolaga numwene. ²⁷Ila amakha gavili gini gashila, Uporkio Festo wavesaga liwali baada ya Feliki, ila Ufeliki akhandi isakula kuihejesa kwa Vayahudi, bahene wamulekhaga Upaulo pansi ya ulelelaji.

Chapter 25

¹Bahene Ufesto pini wayinjilaga ku jimbo ilyo na baada ya nsiku sitatu walutaga kihuma Kukaisaria hadi Yerusalemu. ²Ukuhani mkhome wa Vayahudi mashuhuri valetaga amasitakha sidi ya Paulo kwa Festo, na valogolaga kwa ngufu kwa Festo. ³Na vamulombaga Ufesto ifadhili kushanya ya habari sa Paulo awese kumushemela Uyerusalemu ili vawese kumubuda munsila. ⁴Lakini Ufesto wajibugu kija Upaulo akhandi mfungwa Kukaisaria, na kija umwene yu wene akhatina huko nyangu. ⁵Wajovaga "Kwa hiyo, vala vini viwesa, viwesa kiluta huko nose. Nda kuna shinu shivi kwa munu uyu, mupaswa kumusitakha." ⁶Baada ya kikhala nsiku nane au kumi saidi, watinaga Kukaisaria. Nulusiku lwini lwafataga wakhalaga kushitengo sha uhigo na kujova Upaulo aletwe kunyakwe. ⁷Pini wafikhaga, Avayahudi kihuma Kuyerusalemu vayimaga kholela, Vahumya amasitakha minji masito gini vasikhawesise kugathibitisa. ⁸Upaulo waitetelaga na kija, 'Sio sidi ya litawa lya Vayahudi, sio kuhusu ihekalu, na sio kwa Kaisaria, nagaha amavi.' ⁹Lakini Ufesto wasakulaga kuihejesa kwa Vayahudi, na bahene wamujibu Upaulo na kija, 'Wuli, wusakula kiluta Kuyerusalemu na kihigwa none kihusu amajowo aga uko?' ¹⁰Upaulo wajovaga, 'niyima pamwandi ya shitengo sha uhigo sha Kaisaria pini nipaswa kihigwa. Nisivakhosele Avayahudi, ngaja owe shini umenye unofu.' ¹¹Nda nakhosela na nda nasenga shini shisifwaya infwa, nisikhana kifwa. Lakini nda amasitakha ganave sio shinu, kusina munu mwini iwesa kunikhabisi kunyanave. Nikimulomba Ukaisaria. ' ¹²Baada ya Festo kilogola ni barasa wajibugu, " ukimulomba Ukaisaria; ukhaluta kwa Kaisaria." ¹³Baada ya nsiku kadhaa, umfalme Uagripa nu Bernike vafikhaga Kukaisaria kigaha iziara rasmi kwa Festo. ¹⁴Baada ya kikhala hapo kwa nsiku nyinji, Ufesto watwalaga ikesi ya Paulo kwa mfalme; Wajovaga, 'Umunu yumonga walekhagwa panu nu Feliki ngaja mfungwa. ¹⁵Pini nikhandi Kuyerusalemu avamakuhani vakhome na vasehe va Shiyahudi valetaga amasitakha kihusu umunu uyu kunyangu, navene vaposaga kihusu uuhigo kunyakwe. ¹⁶Kwa ili one navajibugu kija sio desturi ya Varoma kimuhumya umunu kwa upendeleo badala yakwe, umusitakwa ipaswa kiva ni nafwasi ya kivajibu avasitakha vakwe na kuitetela sidi ya tuhuma iso. ¹⁷Ino, pini vayinsaga bahamo panu, nisikhawesise kihepelesa, lakini ulusiku lwini lwafwataga nakhalaga kushitengo sha uhigo na kijova umunu uyo ayinse mukhati. ¹⁸Pini avasitakhaji pni vayimaga na kumusitakha, nahivililaga kija kusina amasitakha makhome gini galetilwe sidi yakwe. ¹⁹Badala yakwe, vakhandi na mabishano gamonga bahamo numwene kihusu idini yanave na kihusu Uyesu mwini akhandi afwile, lakini Upaulo idaya kija ali musima. ²⁰Nikhandi nifumbilwe inamna ya kifwatilisa iswala ili, na namuposaga nda ndawaluta Kuyerusalemu kihigwa kihusu amajowo aga. ²¹Lakini Upaulo pini washemelwagwa avishwe pansu ya ulunsi kwa ajili ya ulamulaji wa Mfalme, nalamulaga avishwe hata pini nikhamutwala kwa Kaisaria. ' ²²Uagripa walogolaga nu Festo. "nda nadobokha khanji kumupulisa umunu uyu." "Festo, wajovaga," pamulawu ukhamupulisa." ²³Bahene umulawu njine, Uagripa nu Bernike vafikhaga ni nyungo nyinji; vafikhaga kuukumbi wa maafisa va shijeshi, na vanu vini vamanishe ava mji. Nu Festo pini wahumyaga iamri, Upaulo waletwaga kunyanave. ²⁴Ufesto wajovaga, "Mfalme Agripa, na vanu wona vini vali panu bahamo nose, mukimwaga umunu uyu; ijumuiya yona ya Vayahudi huko Kuyerusalemu na panu khanji vasakula nivashauri, na vene vatovaga ilyowe kunyangu kija asikhakhalaga. ²⁵Nawonaga kija tisikhasenjile lyolyona lini lifwaya infwa; lakini kwa kiva wamushemela Umfalme. nalamulaga kumutwala kunyakwe. ²⁶Lakini nisina ishinu sha pavalafu sha kiyandikha kwa Mfalme. Kwa sababu iyi, namuleta kunyakho, hasa kunyakho owe, Mfalme Agripa, ili nipate kiva ni shinu sha kiyandikha kihusu ikesi. ²⁷kwa kiva niwona yisina maana kumutwala mfungwa na bila kiwonensa amasitakha gini gakimuhusu.

Chapter 26

¹Bahene, Uagripa wamujovelaga Upaulo ' Waluhusiwa kiyitetela. 'Bahene Upaulo wagolosaga iliwokho lyakwe waitetelaga ndeni. ²"Nikiwona umunya ushendefu, Mfalme Agripa, ili kisekha ikhesi yangu pamwandi yakho ineng'ana sidi ya masitakha gona ga Vayahudi. ³Hasa, kwa kiva owe uli mtaamu wa desturi sa Vayahudi na maswali. Ino nilomba unipulise kwa ufumilifu. ⁴Kweli, Avayahudi wona vamenye shini nakhalaga kihuma uudimi wangu ku taifa lyangu huko Kuyerusalemu. ⁵Vanimenye kihuma pamwaandi na vipaswa kuyitikha kija nakhalaga ngaja Mfalisayo, isehebu ilinya msimamo mukhali ku dini yesu. ⁶Isalisi niyimile panu nihijwe kwa kiva one nalolelaga iahadi yini Unguluvi wagahaga na vawihesu vesu. ⁷Iyi yi ahadi yini amakhabila kumi na gavili gihuvilila kiposhela nda ambi vakimwabudu Unguluvi kwa bidii ishilo ni minsi. Ni kwa ajili ya huvililo ili, umfalme Agripa, kija Avayahudi vakunisitakha. ⁸Kwanshi yeyona kunyenye ihiva ni ajabu kija Unguluvi ifufula vini vafwile? ⁹Uluhavi lumonga nahivililaga yune kija nagaha amajowo minji sidi ya litawa Iya Yesu wa Nasareti. ¹⁰Nagahaga aga Kuyerusalemu; Navapinyaga avaamini vinji kugelesa, na nikhandi na mamulakha kihuma kwa vakhome va makuhani kigaha ndeno; na pini akhandi vibudwa, natovaga ikura kunyanave. ¹¹Mara nyinji navatovaga kumasinagogi gona na najesaga kivagaha valikhane ilihuvi lyanave. Nikhandi ni hasira sana kunyanave na navadagaga hata kunyiii sa uhensa. ¹²Pini nikhandi nigaha aga, nalutaga Kudameski, kuno nina mamulakha na malajiso kihuma kwa makuhani vakhome, ¹³pini nikhandi munsila paminsi, Mfalme, nagwagaga umwanga kihuma kushanya gukhandi mukhali kishila lijuva na gwang'alaga kitipilima one na vanu vini vakhandi vishula bahamo none. ¹⁴Ose wona pini tagwisaga pansi, napulikhaga ishauti yilogola none yija kwa lugha ya Shiebrania: 'Sauli, Sauli! kwanshi ukinilafya? Ni wumu kunyakho kuutova ilitekhe umchokoo. ¹⁵Bahene najovaga, 'Owe yu nani, Mtwi?' Umtwa wajibu, 'One yu Yesu mwini ukinilafya. ¹⁶Ino yinukha uyime kwa magulu gakhoo; kwa kiva kwa khusudi ili one nawonekha kunyakho, nakubagula kiva mtumishi nu shahidi kihusu amajowo gini umenye kihusu one isalisi na majowo gini ambi nikikuwonensa panyuma; ¹⁷na Nisikukuluse kihuma kwa vanu na vanu va Mataifa pini nikikufilikha, ¹⁸kidamula ameho ganave na kivahumya kunshisi kiluta kumwanga na kihuma kungufu sa shetani vamusetushile Unguluvi; ili vapate kiposhela kihuma kwa Nguluvi umusamaha gwa sambu nu uuhalo wini navapela vala vini navabagula kwa lihuvi lini lili kunyangu. ¹⁹Ino, mfalme Agripa, nisikhawesise kilekha amaono ga kushanya, ²⁰lakini, kwa vala vini vali Kudameski tangusina, na bahene Kuyerusalemu ninyiii yona ya Yudea, na khanji kwa vanu vamataifa aganyi, nahubirigi kija vatubu na kumusetushila Unguluvi, vassenje amaendo gini gifwaya itoba. ²¹Kwa sababu iyo Avayahudi vanikhataga muhekalu, vajesaga kunibuda. ²²Unguluvi wanitanga mpakha isalisi, ino niyima na kishuhudila kwa vanu va kawaida na kwa vala vakhome kihusu gala gini avakuvamalago nu Uusa vajovaga gakhapolela na sio finji; ²³kija Ukristo lasima akhalava na akhava wa kwansa kifufukha kihuma kwa vini vafwile na kitngasa umwanga kwa Vayahudi na vanu va mataifa. ²⁴Upaulo pini wamalaga kuitetela, Ufesto walogolaga kwa shauti khome, 'Paulo, owe uli muyasu! amasomo gakhoo gakhaga kiva muyasu. ²⁵Lakini Upaulo waja, One nisili muyasu, mheshimiwa Festo; lakini kwa ukhangafu nilogola amajowo ga ukhangafu utupu. ²⁶Kwa kiva umfalme amenye kihusu amajowo aga; na ndeno nilogola kwa uhuru kunyakwe, kwa kiva nina uhakika kija kusina lyolyona lini lifihlwe kunyakwe; kwa kiva ili lisilogwelwe palubali. ²⁷Wuli, wuyamini avakuvamalago, Mfalme Agripa? nimenye kija wuyamini. ' ²⁸Uagripa wamujovelaga Upaulo, 'Kwa muda mfupi wuwesa kunishewishi one na kunigaha kiva Mkristo? ²⁹Upaulo waja, "'Nikimulomba Unguluvi kija, kwa muda mfupi au mkhome, sio owe tu, ila wona vini vakinipulikha ineg'ana, vave ngaja one, lakini bila aga amanyororo ga geresi. ³⁰Bahene umfalme wayimaga, nu liwali, nu Bernike khanji, na vala vini vakhandi vakhele bahamo nawo, ³¹pini vawukhaga kuukumbi, valogolelaga vene kwa vene na kija, 'Umunu uyu asifwaywa infwa wala shifungo. ' ³²Uagripa wamujovelaga Ufesto, "Umunu uyu nda wawesa kivikhwa huru nda ndasadumula urufani kwa Kaisari."

Chapter 27

¹Pini yalamulwagwa kija titakiva kishula kwa malenga kiluta kuitalia, vamukhabisigi Upaulo na vafungwa avanjii kwa afisa yumo wa jeshi lya Shiroma mwini washemelwagwa Julio, wa Shikhosi sha Agustani. ²Tatanaga ishipugo kihuma Kuadramitamu, yini yikhanda yishula mwambwa ya mwani ya Kuasia. Bahene tajinjlaga mu bahari. Uaristaka kihuma Kuthesalanike ya Kumakedonia walutaga bahamo nose. ³Ulusiku lwini lwafwataga tayimaga kunyii ya Sidoni, pini Ujulio wamusenjelaga Upaulo kwa ukhalibiso na wamuyitikhaga kiluta kwa marafiki vakwe kiposhela uukhalibiso wanave. ⁴Kihuma apo talutaga kubahari tashulaga kipilima ishisiwa sha Kirpo shini shikhanda shisivile ilipepo, kwa kiva ilipepo likhandi likititova. ⁵Baada ya kiva tashula kumalenga gini gali kholela ni Kilikia ni Pamfilia, tayinsaga Kumira, imji gwa Lisia. ⁶Pala yula uafisa wa jeshi lya Shiroma, washagaga ishipugo kihuma Kuaalexandria shini shikhanda shishula kiluta kuitalia. Watitansaga mukhati yakwe. ⁷Baada ya kiva tashula pole pole kwa nsiku nyinji na bahene tavesaga tafikha kwa taabu kholela nakukinidas, ilipepo lisikhatiyitische khanji kiluta insila iyo, bahene tashulaga mumbalamo ya mumepo gwa Krete tikilisivila ilipepo, kholela ni Salmone. ⁸Tashulaga mwambwa ya mwani kwa wumu, mpakha tafikhaga amahala pini pishemelwa Fari Haveni yini yilikholela nu mji gwa Lasi. ⁹Tikhanda titolile umuda mukhome mandu, numuda gwa mufungo gwa Shiyahudi gukhandi gushilile, na ino yikhanda ni hatari kiyendelela kishula. Bahene Upaulo watijovaga, ¹⁰na kija, "Vagosi, nikilwagwa ulushulo lwini tisakula tilutole lukhava na matatiso ni hasara nyinji, siyo tu ya masigi nishipugo, lakini khanji ya maisha gesu." ¹¹Lakini uafisa wa jeshi lya Shiroma wamupulisaga mandu umtwa wakwe na umunya shipugo, kuliko amajowo gala gini galogolwa nu Paulo. ¹²Kwa kiva ibandari yisikhali sehemu mefu kikhala uluhavi lwa mepo, avalongosa ishipugo vashaurigi kishula kihuma pala, ili kwa namna yeyona nda tiwese kugufishila umji gwa Foinike, tikhale pala pini kuna mepo. Ifoinike yi bandari huko Kukrete, na yilolela kukhaskazini kunena na kukusini kunena. ¹³Ilipepo lya kusini pini lyayansaga kipuga polepole, avalongosa shipugo vahivaga vapata shila shini vavisakula. Vakulaga inanga na kishula mumbalamo sa Krete kholela ni pwani. ¹⁴Lakini baada ya muda mufupi ilipepo likhali, wini washemelwagwa Wa khasikhazini kunena, wayansaga kititova kihuma mwambwa ya shisiwa. ¹⁵Pini ishipugo shafunwagwa na kipotwa kishindana nilipepo, tayitikhana ni hali iyo, tasafiliswagwa nawo. ¹⁶Tasijilaga kishilila lula ulubali lwini lukhandi lukilikinga ilipepo lya shisiwa shini shishemelwa Kauda; na kwa malawo mandu tawesaga kushikulusa ishipugo. ¹⁷Baada ya kiva vashikweha, vatumilaga ingalawo kushipinya ishipugo. Vatilaga kija nda tawesa kiluta ilieneo lya luhankha lwini lya Syiti, bahene vayasaga inanga na vayendeswagwa mulubalibali. ¹⁸Tatowagwa kwa ngufu mandu ni dhoruba, bahene ulusiku lwini lwafwataga avayendesa shipugo vayansaga kitaga amasigo kihuma mushipugo. ¹⁹Ulusiku lwa utatu, avayendesa shipugo vayansaga kigahumya amalenga kwa mokho ganave vavene. ²⁰Pini ilijua ni nondwe sisikhatimulishilile kwa lusiku lunji, bado isoruba khome yatitovaga, na mavililo kija ndatakulusiwa gawukhaga. ²¹Baada ya kiva taluta umuda mukhome bila shakilya, hapo Upaulo wayimaga pakhati ya vayendesa shipugo wajova, "Vagosi, nda mwapaswa mupulise, na nda tisakula ishiopugo kihuma Kukrete, ili kipata amasara aga ni hasara. ²²Na isalisi nikivafariji muipele inumbula, kwa kiva kusikhava uuyago wa maishaa kunyesu, isipokiva hasara ya shipugo tu. ²³Kwa kiva ulusiku lwini lwashila umalaikha wa Nguluvi, mwini uyo Unguluvi one ni wakunyakwe, na mwini nikimwabudu khanji - umalaikha wakwe wayimaga palubali lwangu ²⁴na kija, "Usikhatilaga Paulo. Lasima uyime pamwandi ya Kaisaria, na lelela, Unguluvi ku unofu wakwe wakupela ava wona vini vishula bahamo nowa. ²⁵Ino, vagosi, yipeli inumbula, kwa kiva nikimuyamini Unguluvi, kija ambi yiva ngaja shini najovelwa. ²⁶Lakini lasima tilemale kwa kitowa ku baasi ya fisiwa." ²⁷Pini shafikhaga ishilo sha kumi na nane, pini tikhandi tiyendeswa kula na kula ku bahari ya Adratik, ngaja shilo sha manane ndeni, avayendesaji vahivaga kija vahejela inyii inyumu. ²⁸Vatumilaga ulukholo kipima uutali wa malenga na vapataga mita thesathini na sita, baada ya muda mufupi vapimaga vapata mita ishirini na saba. ²⁹Vatilaga kija tingawesa kipama amiamba, bahene vaysaga inanga sitai kihuma ku sehemu sa kivishila inanga na valombaga kijaisubuhi yiyinse nyangu. ³⁰Vala avayeendesaji vakhandi visakula inamna ya kishilekha shila ishipugo na vafiyinsaga mumalenga ifipugo fidodo fidodo fya kukulusisa amaisha, na vaigahaga kija vitaga inanga kihuma isehemu ya pamwandi ya shipugo. ³¹Lakini Upaulo wamujovela yula umusulukhali wa jeshi ya Shiroma na vala avasulukhali, "Musiwesa kikulusa ila ava avanu visigala mushipugo". ³²Bahene vala avasulukhali vadumulaga ingalawo sa shila ishipugo na kushilekha shitolwe na malenga. ³³Pini umwanga gwa subuhi gukhandi gupola, Upaulo wavalombaga wona angalau valye kidogo. Wajovaga, "Ulu ni lusiku lwa kumi na nane muhepelesa bila kilya, musilile shinu. ³⁴Ino nikivalomba mutole ishakilya kidogo, kwa sababu iyi ni kwa ajili ya kikhala kwenyu; na kusina hata uyele wumo wa matwe genyu wini wukhayaga. ³⁵Pini wamalaga kilogola ago, watolaga umukhate wamuhonjesaga Unguluvi pamwandi ya meho ga shila muni. Bahene waumenyaga umukhate wayansa kilya. ³⁶Bahene wona vapelwagwa inumbula na vene vatolaga ishakilya. ³⁷Tikhanda vanu 276 mukhati ya shipugo. ³⁸Pini

vamalaga kilya kwakukwilana, vagahaga ishipugo skiva shipefu kwa kitaga ingano mukhati ya bahari.³⁹ Isipokiva paminsi, vasikhaimanyile inyii nyumu, lakini vayagaga inyii yini yiyumile yini yiyinjile mumalenga yini yikhandi nuluhankha lwinji. vajovanaga nda vangawesa kushiyendesha ishipugo kiluta apo.⁴⁰ Bahene vasidedevesaga inanga vasilekhaga mubahari. Uluhavi lulo vasidedevesaga ingalawo sa nanga na vaiyinulaga isehemu ya pamwandi kiluta kulipepo, bahene valutaga kusehemu iyo ya lukhankha lwinji.⁴¹ Lakini vayinsaga amahala pini amikhondo gavili gamalenga gitangana, ni shipugo shalutaga paluhankha. Na yila isehemu ya pamwandi ya shipugo yakwamaga pala na yisikhawesise kipola, lakini isehemu ya pamwandi ya shipugo yayansaga kidenyekha kwa sababu ya ukhali wa mawimbi.⁴² Umupango gwa vala avasulukhali gukhandi ni kuvabuda avafungwa, ili kija kusina mwini nda wayojela na kisiga.⁴³ Lakini yula umusulukhali wa jeshi lya Shiroma wasakulaga kimukulusa Upaulo, ino wauyimyaga umupango gwanave; na vagajovelaga vala vini viwesa kiyojela, vagulushe kihuma mushipugo tangusina na valute inyii nyumu.⁴⁴ Bahene avagosi avanzi ambi vifwata, avamonga pashanya ya fipande fya mbawo na vamonga kufinu ifinji kihuma mushipugo. Kwa nsila iyi yamanyikhaga kija wona ambi vifikha salama inyii nyumu.

Chapter 28

¹Pini tafiswagwa salama, tamanyaga kija ishisiwa shishemelwa Malta. ²Avanu avakhaya va pala siyo kija tu vatipelaga uukhalibiso wa khawaida, ila vavesaga umoto na kitikhalibisa wona, kwa sababu ya nonya ni mepo yini yikhanda yiyendeleva. ³Lakini Upaulo pini akhandi akungeniye umusigo gwa nyanjala na kuguvikha pamoto, akhayokha akhanang'ana akhanya sumu khapolaga ku sila inyanjala kwa sababu ya lila ijoto, na khaipilimyaga kuliwokho lyakwe. ⁴Avanu avakhaya va pala pini vamwagaga umunyama ibembela kihuma kuliwokho lyakwe, ajoyanaga vene kwa vene, "Umunu uyu kweli mubudaji mwini wasiga kubahari, lakini ihaki yisikimuyitikha kiva musima." ⁵Lakini umwene wamutajilaga uyo umunyama ku moto na asikhapetw amasara gogona. ⁶Avene vamuhepesaga afimbe kwa homa au agwe ghafla na kifwa. Lakini baada ya kumulolela kwa muda mukhome na kiwona kija kusina ulujowo lwini sio lwa khawaida kunyakwe, vasetusaga amahiva ganave na kija akhandi nguluvi. ⁷Basi amahala pala kholela pakhandi ni nyii yini yikhanda mali ya mukhome wa shisiwa, umunu mwini ishemelwa Pablio. Watikhalibisaga na kitiposhela kwa nsiku sitatu. ⁸Yapolelaga kija uwihe wa Pablio wakhatagwa ni homa nuutamu wa kihara. Nu Paulo pini wamulutilaga, walombaga, wavikhaga amokho kushanya yakwe, ni kimuponesa. ⁹Baada ya ili kipolela, avanu avanji pala pashisiwa vini akhandi vatamu khanji valutaga na kiponesewa. ¹⁰Avanu vatiheshimugu kwa lishima linji. Pini tikhandi tikiyandala kishula, vatipelaga fila fini tasakulaga. ¹¹Baada ya mesi gatatu, tashulaga mukhati ya shipugo sha Iskanda shini shikhandi shitovilwe imepo hapo pashisiwa, shini avafiongosi vakwe vakhandi avanyalukholo vavili mapasa. ¹²Baada ya kiva tatula pa nyii ya Sirakusa, takhalaga pala nsiku sitatu. ¹³Kihuma pala tashulaga tafikhaga kunyii ya Regio. Baada ya lusiku lumo ilipepo lya kusini lyapolelaga ghafla, na baada ya nsiku sivili tafikhaga kunyii ya Putoli. ¹⁴Huko tavagaga baasi ya vanyalukholo na vatikhalibisaga kikhala nawo kwa nsiku saba. Kwa nsila iyi tayinsaga Kurumi. ¹⁵Kihuma kula vala avanyalukholo, baada ya kiva vapulikha ihabari sesu, vayinsaga kitiposhela huko ilisokho lya Apias ni Hotel sitatu. Upaulo pini wavagag avanyalukholo wamuhonjesaga Unguluvi waipelaga uukhangafu. ¹⁶Pini tayinjilaga Kuroma, Upaulo waluhusiwigwa kikhala mwene duguli bahamo numusulukhali mwini akhandi akimulinda. ¹⁷Basi yikhanda baada ya nsiku sitatu Upaulo wavashemelaga bahamo vala avagosi vini vakhandi fiongosi khati ya Vayahudi. Pini vayinsaga bahamo, wajovaga kunyanave, "Vanyalukholo, bahamo na kija nisasenga ilikhosa lyolyona kwa vanu ava au kigaha shinyume nitaratibu sa wavihesu vesu vini vatilongolaga, nahumyagwa ngaja mfungwa kihuma Kuyerusalemu hadi kumokho ga Valumi. ¹⁸Baada ya kuniposa, vadobokhaga kinilekha huru, kwa kiva kukhandi kusina sababu kunyangu one ya kifwaya iasabu ya kifwa. ¹⁹Lakini vala Avayahudi pini valogolaga shinyume sha shini vakhandi visakula avene, nalasimikhaga kikhata urufaa kwa Kaisaria, japokiva yisikhanda ngaja nileta amasitakha ku taifa lyangu. ²⁰Kwa sababu ya kikhata kunyangu urufaa, ino, nalombaga kivaga na kilogola nomwe. Ni kwa sababu ya shila shini uisraeli ana ukhangafu kwa isho, nipinyilwe nishifungo ishi. ²¹Bahene vamujovalaga, "Tisinajelaje kiposhela ibarura ihuma Kuyudea kikuhsu owe, wala kusina umunyalukholo mwini wayinsa na kihumya itaarifa au kilogola ulujowo lolona luvi kihusu owe. ²²Lakini tisakula kipulikha kihuma kunyakho wuhiva nshi kihusu ishi ishipuga sha vanu ava, kwa kiva yimanyikha kunyesu kija shilogola shinyume shila mahala." ²³Pini vakhandi vabagwile ulusiku kwa ajili yakwe, avanu vinji mandu vamuyinsilaga amahala pini akhandi ikhala. Walogolaga lula ulujowo kunyanave na kishuhudila kihusu uufalme wa Nguluvi. Wajesaga kivashawishi kihusu Uyesu, kwa namna sona sivili kihuma ku sheriya sa Musa na kihuma kwa vakuvamalago, kuyansisa asubuhi mpakha jioni. ²⁴Vamonga vanave vashawishikhaga kihusu amajowo gala gini galogolwa, kuno avamonga vasikhayaminile. ²⁵Pini vapotwagwa kiyitikhana vene kwa vene, vawukhaga baada ya Paulo kililogola ijambo ili limo, "Uroho Mtakatifu wajovaga unofu kishilila uisaya mukuvamalago kwa vawihenye venyu. ²⁶Wajovaga, 'Luta kwa vanu ava ujove, 'Kwa makutu genyu mukhapulikha, lakini musikhaelewa; Na kwa meho genyu mukhalolela lakini musikhamanya. ²⁷Kwa ajili ya numbula sa vanu ava sava mbofu, amakutu ganave gapulikha kwa tabu, vagubishwe ameho ganave; ili kija vasikhayinsaga kimanya kwa meho ganave, na kipulikha kwa makutu ganave, na kielewa kwa numbula sanave, na kisetukha khanji, na nda nisavaponesa." ²⁸Ino, mupaswa kimanya kija uwu uukulusaji wa Nguluvi wavatalwa kwa vanu va Mataifa, na vakhapulisa." (Fwatilisa: Umusholela ugu ²⁹"Pini akhandi alogwele amajowo aga, avayahudi vawukhaga, kuno vali na mashindano makhamo kunyanave," gukusina munakala nofu sa pakhalala). ³⁰Upaulo wakhalaga ku khaya yakwe ya kipanga kwa makha gona gavili, na wavakhalibisaga wona vini vayinsaga kunyakwe. ³¹Akhandi ihubiri uufalme wa Nguluvi na akhandi akivafundisa amajowo kihusu Umtwa Uyesu Kristo kwa ukhangafu wona. Kusina mwini wamusivilaga.

Chapter 2

¹Kwa hiyo wusina huzuru, owe mwini wihiga, kwa kiva kugala gini wihiga uyunji ukiiponya muhatia yuwe. Kwa kiva owe mwini wihiga wisenga amajowo gagala. ²Lakini timenye kija uuhigo wa Nguluvi ni wa kweli kwa vene vina visenga amajowo ngaja ago. ³Lakini owe hiva ili, owe mwini wihiga amajowo ago japo newe wusenga amajowo gago. Wuli ukhaukwewukha uuhigo wa Nguluvi? ⁴Au wuhiva kidogo sana juu ya winji wa unofu wakwe, kushelwa kwa asabu yakwe, nuufumilifu wakwe? Wuli, usimenye kija uunofu wakwe wufwaya kukuwulanisa ku toba? ⁵Bali kwa khadiri ya wumu wakho na kwa numbula yakho yina yisina toba ukiivishila yuwe iakiba ya gasabu kwa lusiku lula lwa gasabu, yaani, ulusiku lula lwa ugubutulo lwa uhigo wa haki ya Nguluvi. ⁶Umwene akhamupela shila munu ishipimo sawa na matendo gakwe: 'Kwa vala vina kwa uthabiti wa matendo manofu vasakula isifa, ilishima na kuto kinanjikha, akhavapela uusima wa shiluta. ⁸Lakini kwa vala vina vabinafsi, vini vasipulisa ikweli lakini vipulisa idheluma, igasabu ni hasira khali yikhayinsa. ⁹Unguluvi akhaleta idhiki na malawo kwa shila nafsi ya binabamu mwini asenjile uuofu, kwa Myahudi tangusina, na kwa Myunani khanji. ¹⁰Lakini isifa, ilishima ni amani yikhayinsa kwa shila munu mwini isenga manofu, kwa Myahudi tangusina, na kwa Myunani khanji. ¹¹Kwa maana kusina uupendelewo kwa Nguluvi. ¹²Kwa maana ngaja ndenela vinji vini vakhosaga bila sheriya vakhayaga bila sheriya, na ngaja ndenela vinji vinivakhosaga kilingana ni sheriya vakhahigwa kwa sheriya. ¹³Maana sio vapilikhaji va sheriya vini vali venye haki pamwandi ya Nguluvi, ila ni vala vini vakiisenga isheriya vini vakhavasiwa ihaki. ¹⁴Kwa kiva avanu Vamataifa, vini vasina isheriya, visenga kwa asili ya majowo ga sheriya, avene, vava sheriya kwa nafsi sanave, japo avene vasina sheriya. ¹⁵Kwa hili viwonensa kija amatendo ginigisakulwa kwa mujibui wa sheriya gayandishwe mukhati ya numbula sanave. Idhamira sanave khanji sikivashuhudila avene, na mahiva ganave vavene ama vasishitaki au vasilinda vawo vavene ¹⁶na khani kwa Nguluvi. Aga gakhapolela katika insiku sina Unguluvi akhasihiga isiri sa vanu wona, sawasawa ni mola yangu, kwa nsila ya Yesu Kristo. ¹⁷Tijove kija ukiishemela yuwe Myahudi, mwini akhele musheriyi, shendeva kwa kuisufya kwa Nguluvi, ¹⁸umanya uugani wakwe, na kipima amajowo gini yitofautiyana nago, baada ya kulajisiwa ni sheriya. ¹⁹Na tijove kija una ukhangafu kija owe yune uli mlongosaji wavapofu, lukhali kwa vala vini vali munshisi, ²⁰msahihishaji wa vayasu, mwalimu wa vanishe, na kija unayo katika sheriya namna ya elimu ni kweli. ²¹Owe badi, mwini wuhubilila uyunji, wuli, usikiimanyisa yuwe? Owe mwini wuhubiri kuto kihija, wuli owe wihija? ²²Owe mwini wijova usikhashemukhaga, wuli wushemukha? Owe mwini wukhalalila isanamu, wuli wihija muhekalu? ²³Owe mwini ukiisufya mu sheriya, wuli usikimusugumisa Unguluvi katika kudenya isheriya? ²⁴Kwa kiva "itawa Iya Nguluvi lisugumisiwa kati ya vanu va mataifa kwa sababu yenyu," ngaja shina yiyandishwe. ²⁵Kwa kiva Kutahiriwa kweli kwifwaya nda upulise isheriya, lakini owe nda usili mupulikhanji wa sheriya, kitahiriwa kwakho kwiva sio kitahiriwa. ²⁶Basi, nda, umunu mwini asitahiliwe iyendelela kikhata amaagiso ga sheriya, wuli kutokitahiriwa kwakwe kusikhatolelwa kija ngaja watahiriwa? ²⁷Nayumwene mwini asitahiriwe kwa asili asikhahigwa nda atimise isheriya? Iyi ni kwa sababu una maandikho gini gayandishwe ni tohara khanji lakini bado uli msetukhaji wa sheriya! ²⁸Kwa kiva umwene asili Muyahudi mwini ali kwa hali ya kunja; wala kitahiriwa sio kula kwini kwa kunja tu katika mvili. ²⁹Lakini umwene ali Muyahudi mwini ali kwa mukhati, ni tohara ni ya numbula, katika roho, si kwa andikho. Isifa ya munu wa ndeno yisihumana na vanu ila yihuma kwa Nguluvi.

Chapter 3

¹Bahene ni faida nshi yini anayo Umuyahudi? Ni faida ya tohara yili nshii? ²Ni unofu sana kwa shila nsila. Tangusina ya gona, Avayahudi vini vapelilwe uugubutulo kihuma kwa Nguluvi. ³Lakini, yikhava wuli nda baasi ya Vayahudi vakhali vasina ilihuvi? Wuli, kutokiyamini kwa nave kukhafanya uuwaminifu wa Nguluvi kiva wa udehi? ⁴Hapana. Badala yakwe, lekha Unguluvi awoneshe kiva kweli, hata kama shila munu ali muidehi. Ngaja shina yikhali yiyandishwe, "Ya kija uwese kiwonekha kiva munya haki mumajowo gakho, na uwese kishinda pini wuyinjila muuhigo." ⁵Lakini nda uuofu wesu wuwonensa ihaki ya Nguluvi, tijove nshi? Unguluvi asili mudehi pini ihumya igasabu yakwe, wuli ali ndeno? Nilogola kihumana numujibu wa mantiki ya shibinadamu. ⁶La hash! Ni namna nshi basi Unguluvi akhauhiga uwulimwengu? ⁷Lakini nda ikweli ya Nguluvi kishilila uudehi wangu yihumya isifa nyinji kwa ajili yakwe, kwanshi nili bado nihigwa ngaja umunya sambi? ⁸Kwanshi tisikhajovaga, ngaja shina tasingisilwagwa na ngaja avamonga shina vithibitisha kija tilogola, "Tisenje uuofu, ili amanogfu gayinse"? Uuhigo kunyanave ni wa haki. ⁹Shishi basi? Tikiitetela yuse? Hapana kabisa. Kwa kiva ose tayari tayadehela Avayahudi na Vayunani wona kwa bahamo, kija vali pansi ya sambi. ¹⁰Iyi ni ngaja shina yiyandishwe: "Kusina umunya haki hata yumo." ¹¹Kusina umunu yeyiona mwini iyelewa. Kusina umunu mwini akimusakula Unguluvi. ¹²Wona vasetwishe. Wona kwa bahamo vava vasina maana. Kusina mwini isenga manofu, la, hata yumo. ¹³Amamilo ganave ni khaburi lini lilimwasi. Ulumili lwanave savadehela. Isumu ya njokha yili pansi ya malomo ganave. ¹⁴Amalomo ganave gamemile ilaana nuuchungu. ¹⁵Amugulu ganave gana mbiyo kikunula idanda. ¹⁶Unangaji na malawo gali mu nsila sanave. ¹⁷Avanu ava vasina manye insila ya amani. ¹⁸Kusina uwona wa Nguluvi pamwandi ya meho ganave. ¹⁹Ino timenye kija shoshona shina isheriya yijova, vilogola na vala vina vali pansi ya sheriya. Iyi ni kija shila mulomo gufunjwe, na bahene kija uwulimwengu wona uwese kiwajibikha kwa Nguluvi. ²⁰Iyi ni kwa kiva kusina mvili gwini gukhavasiwa ihaki. Kwa kiva kishilila Isheriya wuyinsa uufahamu wa sambi. ²¹Lakini isalisi bila sheriya, ihaki ya Nguluvi yamanyikha. Yashuhudilwagwa kwa sheriya ya Vakuvamalago, ²²Hiyo ni, ihaki ya Nguluvi kishilila ilihuvi katika Yesu Kristo kwa vala wona vina viyamini. Maana kusina itofauti. ²³Kwa kiva wona vasenjile isambi, na kipungushilwa nuutukufu wa Nguluvi. ²⁴Vavasiwe ihaki bure kwa neema yakwe kwa nsila ya ukhombosi wini ukwali kwa Kristo Yesu. ²⁵Kwa kiva Unguluvi wamuhumyaga Kristo Yesu ave upatanisho kwa nsila ya lihuvi ku danda yakwe. Wamuhumyaga ukristo ngaja ushahidi wa haki yakwe, kwa sababu ya kusileshelela isambi sini sashilaga ²⁶ku ufumilifu wakwe. Aga gona gapolelaga ili kiwonensa ihaki yakwe uluhavi ulu lwa salisi. Iyi yikhandi ili awese kiithibitisha yumwene kiva haki, na kiwonensa kija kumuvasisa ihaki umunu yeyona kwa sababu ya lihuvi kishilila Uyesu. ²⁷Kulikwii ino kuyisufya? Kubagwilwe. Kwa misingi gashi? Amisingi ga matendo? Hapana, lakini kwa misingi ga lihuvi. ²⁸Bahene tikhamalisisa kija umunu ivasiwa ihaki kwa lihuvi bila matendo ga sheriya. ²⁹Au Unguluvoi myu Nguluvi wa vayahudi tu? Wuli umwene yu Nguluvi wa vanu Vamataifa khanji? Ndiyo vamataifa khanji. ³⁰Nda kwa kweli Unguluvi ali yumo, akhavavasisa ihaki vini vana tohara kwa lihuvi, na vinio vasitahiriwe kwa nsila ya lihuvi. ³¹Wuli ose tikiisetusa isheriya kwa lihuvi? Hata kidogo! Shinyume sha ago, ose tikiitekelesa isheriya.

Chapter 4

¹Tikhajova nshii khanji kija Uabrahamu, uwi hesu wesu kwa jinsi ya mvili, wapatikhana? ²Kwa maana nda Uabrahamu wavasiwagwa ihaki kwa matendo, nda akhali ni sababu ya kuisufya, lakini sio pamwandi ya Nguluvi. ³Kwani amaandikho gijova wuli? "Uabrahamu wamuyaminigi Unguluvi, na yavasiwagwa kunyakwe kiva haki."⁴Ino kwa munu mwini isenga insengo, amahombo gakwe gasivasiwa kwiva ni neema, bali kiva ni mukhole. ⁵Lakini kwa munu mwini asisenga insengo ila akimuyamini umwene mwini avasise ihaki mwini asili mtauwa, ilihuvi lyakwe umunu uyo lwavasiwa kiva haki. ⁶Udaudi khanji ilogola ibarakha juu ya munu mwini Unguluvi akimuvasisa ihaki bila matendo. ⁷Wajovaga, " Vabarikiwe vala vina amaofu ganave gasamehewe na vina isambi sanave sigubishwe. ⁸Abalikiwe umunu yula mwini Umtwa asikimuvasisa isambi."⁹Basi wuli ibarakha isi ni kwa vala vinivatahiriwagwa tu, au khanji kwa vala vina vasitahiriwe? Kwa maana tijova, "kwa Abrahamu ilihuvi lyakwe lyavasiwagwa kiva ni haki."¹⁰Ndeno yavasiwagwa basi? Pini Uabrahamu akhandi kutohara, au kabla asinatahiriwe? Yisikhavele katika kitahiriwa, ila katika kutokitahiriwa.¹¹Uabrahamu waposhelaga ialama ya kitahiriwa. Uwu wukhandi muhuri wa yila ihaki ya lihuvi yini akhandi anayo tayari kabla asinatahiriwe. Amapolelo ga ishara iyi ni kija wasenjekhaga kiva wi hesu wa wona vina viyamini, hata kama vakwali kuto kitahiriwa. Iyi yina maana kija ihaki yikhavasiwa kunyanave. ¹²Iyi khanji yamaanishaga kija Uabrahamu wafanyikhaga baba wa tohara sio tu kwa vala vina vahumana ni tohara, ila khanji vala vina vifwata insayo sa wi hesu wesu uabrahamu. Na ili ndiyo lihuvi lini akhandi analyo kwa vini vasitahiriwe.¹³Kwa maana yisikhali kwa sheriya kija iahadi yahumyagwa kwa Abrahamu nuusawo wakwe, iahadi iyi ya kija vakhava vahalaji wa nyii. isipokuwa, yikhandi kishilila ihaki ya lihuvi. ¹⁴Kwa maana ngaja vala va shiria ndiyo vahalaji, ilihuvi lyava bure, ni ahadi yafutwa. ¹⁵Kwa kiva isheriya yileta igasabu, lakini pala pini kusina isheriya, khanji kusina kutokipulisa. ¹⁶Kwa sababu yi yi kupolela kwa lihuvi, ili yive kwa neema. Amapolelo gakwe, iahadi ni dhahiri kwa usawo wona. Na vazawa ava si tu vala vina vaimenye isheriya, bali nkhanji vala vina ni va lihuvi lya Abrahamu, Kwa kivva umwene ni wi hesu wesu ose wona, ¹⁷ngaja shina yiyandishwe, "Nikusenjile owe kwiva wi hesu wa mataifa vinji."Uabrahamu akhandi ku uwepo wa yula mwini amuyaminile, yaani, Unguluvi mwini akivapela vina vafwile uusima na kugashemela amajowo gini gakusina ili gawese kiva.¹⁸Licha ya hali sona sa kunja, Uabrahamu kwa ukhangafu wamuyaminigi Unguluvi kwa nsiku siyinsa.Ino wava wi hesu wa mataifa minji, kilingana na shila shina shalologwa,"... Ndio shini ukhava awusawo wakho."¹⁹Umwene akhandi dhaifu ku imani. Uabrahamu wayitikhaga kija umvili gakwe yumwene shawafwisaga- akhandi ni umri wa nkolela makha mia moja. Khanji wayitishilaga ihali ya kifwa ya utumbo wa Sara.²⁰Lakini kwa sababu ya ahadi ya Nguluvi, Uabrahamu asikhakhanilwe katika kutokuyaminikha. Ila, wapelwagwa ingufu ku lihuvi na wamusufyaga Unguluvi. ²¹Akhandi amenye hakika ya kiva shila shina Unguluvi waahidi, akhandi pia nu uweso wa shikhamilifu. ²²Kwa hiyo iyi pia yavasiwagwa kunyakwe kiva ni haki. ²³Ino yisikhayandishwe tu kwa faida yakwe, kija yavasiwagwa kunyakwe. ²⁴Yayandikhwagwa kwa ajili yesu khanjki, kwa vini vavishilwe kivasiwa, ,ose vini tiyamini katika umwene mwini wamufufulaga Umtwa wesu Uyesu kihuma kwa vina vafwile. ²⁵Uyu ni yula mwini wahumyagwa kwa ajili ya makhosa gesu na kifufulilwa ili tipate kivasiwa ihaki.

Chapter 5

¹Kwa kiva tavasiwa ihaki kwa nsila ya lihuvi, tina amani nu Nguluvi kwa nsila ya Mtwā wesu Uyesu Kristo. ²Kishilila umwene one khanji tina fursa kwa nsiloa ya lihuvi katika neema iyi yini mukhati yakwe tiyima. Tishendeva kuukhangafu wini akitipela Unguluvi kwa ajili ya baadaye, uukhangafu wini tikhashiriki kuutukufu wa Nguluvi. ³Siyo ili tu, lakini khanji tishendeva mumalawo gesu. Timenye kija amalawo gisava uufumilifu. ⁴Uufumilifu wisava kiyitikhwa, na kuyitikhwa kwisava ukhangafu kwa ajili ya panyume. ⁵Uukhangafu uwu wusikhatisa itamaa, kwa kiva uugani wa Nguluvi wukunulwe ku numbula sesu kishilila Uroho Mtakhatifu, mwini wahumyagwa kunyesu. ⁶Kwa pini tikhandi tili vasaifu, kwa luhavi mwafwaka Ukristo wafwisaga kwa ajili ya vaofu. ⁷Kwa kiva yikhama wumu yumo kifwa kwa ajili ya munu mwenye haki. Iyi ni kija, pamonga umunu angajela kifwa kwa ajili ya munu munofu. ⁸Lakini Unguluvi wahakikisha uugani wakwe umwene kunyesu, kwa sababu pini tikhandi venye sambu, ukristo wafwisaga kwa ajili yesu. ⁹Bahene saidi ya gona, ino kwa kiva tavasiwa ihaki kwa danda yakwe, tikhakulusiwa kwa hiyo kihuma katika ghasabu ya Nguluvi. ¹⁰Kwa kiva, pini luhavi tikhandi maadui, tapanisiwagwa nu Nguluvi kwa nsila ya nfwa ya mwanakwe, saidi sana, baada ya kiva shatapataniwa, tikhakulusiwa kwa makhalo gakwe. ¹¹Siyo ndeni tu, ila khanji tishendeva katika Nguluvi kishilila Umtwa Uyesu Kristo, kishilila umwene mwini taposhela uupatanisho uwu. ¹²Kwa hiyo basi, nda kishilila umunu yumo isambu yayinjalaga kudunia, kwa nsila iyi ifwa yayinjalaga kwa nsila ya sambu. Na ifwa yayenelaga kwa vanu wona, Kwa kiva wona vasengaga isambu. ¹³Kwa kiva hadi isheria, isambu yikhanda kudunia, lakini isambu yisivasikha pini kusini isheriya. ¹⁴Hata ndeno, ifwa yatavalaga kihuma Uadamu hadi Musa, hata juu ya vala vini vasikhasenjile isambu ngaja kutokipulisa kwa Adamu, mwini ni mfano wa mwene angayinsa. ¹⁵Lakini hata ndeno, isawadi ya bure sio ngaja likhosa. Kwa kiva nda yive kwa likhosa lya yumo vinji vafwisaga, saidi sana ineema ya Nguluvi ni sawadi kwa neema munu yumo, Uyesu Kristo, yisidile kiyenjelela kwa vinji. ¹⁶Kwa kiva isawadi sio ngaja amapolelo ga yula mwini wasengaga isambu. kwa kiva kwa lubali lunji, uuhigo wa asabu yayinsaga Kwa sababu ya likhosa lya munu yumo. Lakini kwa lubali lwangu, ishipawa sha bure shina shihuma katika kivasiwa ihaki shayinsaga baada ya makhosa minji. ¹⁷Kwa maana, nda yive kwa likhosa lya yumo, infwa yatavalaga kishilila yumo, saidi sana vala vini vakhaposhela ineema nyinji bahamo ni shipawa sha haki vakhatavala kishilila amakhalo ga yumo, Uyesu kristo. ¹⁸Ino basi, nda kishilila ikhosa limo avanu wona yayinsaga ku uhigo, ingawa kishilila ilitendo limo lya haki kwayinsagfa kivasiwa ihaki ya makhalo kwa vanu wona. ¹⁹Kwa kiva nda kishilila kutokipulisa kwa munu yumo vinji vasengwagwa venye sambu, ino kishilila upulisaji wa yumo vinji vakhasengwa venye haki. ²⁰Lakini isheriya yayinjalaga bahamo, ili kija ikhosa liwese kuyenela. Lakini amahali pini isambu yasidigi kiva nyinji, ineema yajenjelelaga hata saidi. ²¹Iyi yatokelaga ili kija, ngaja isambu shini yatavala ku shifo, ino hata ineema yiwesa kitavala kishilila ihaki kwa ajili ya makhalo ga shiluta kishilila Uyesu Kristo Umtwa wesu.

Chapter 6

¹Tilogole nshii basi? Tiyendelele musambi ili ineema yiyonjelele? ²Hapana. Ose vina tifwile musambi, tiwesa wuli khanji kikhala mu iyo? ³Wuli musimenye kija vala vina vabatisiwe kishilila ukristovabatisiwigwa mu mauti yakwe? ⁴Tikhandi tisililwe bahamo numwene kishilila uubatiso ku nfw. Iyi yasenjekhaga ili kija ngaja ndenela Ukristo shina watupulwagwa kihuma mauti kishilila uutukufu wa Wihe, ili kija nayuse tiwese kujenda muupya wa makhalo. ⁵Maana nda tawunganisiwa bahamo nu mwene ku mfano wa nfw yakwe, khanji tikhawunganisiwa muufufuwo wakwe. ⁶Ose timenje ndeni, uwunu wesu wa pakhalo walawisiwigwa bahamo numwene, ili kija umvili gwa sambu gunanjwe. Iyi yapolelaga ili kija tisikhayendelelaga kiva vanandeje va sambu. ⁷Umwene mwini afwile wasengwa umunya haki kilingana ni sambu. ⁸Lakini nda tafwa bahamo nu Kristo, tiyamini kija tikhakhal bahamo nu mwene khanji. ⁹Timenje kija Ukristo wafufulilwa kihuma kwa vini vafwile, na kija sio mfu khanji. Ifwa yisikimutavala khanji. ¹⁰Maana kwa habari ya nfw yiniwafwa ku sambu, wafwisaga mara moja kwa ajili ya sambu. Hata ndeno, amakhalo gini ikhala, ikhala kwa ajili ya Nguluvi. ¹¹Kwa nsila yiyo, nemwe khanji mupaswa kuyivasa kiva vina vafwile ku sambu, ila musima kwa Nguluvi kishilila Ukristo Yesu. ¹²Kwa sababu hiyo usikhayitikhaga isambu yitavale umvili gwakho ili kusudi uwese kusitimisa imbungulu sakwe. ¹³Usikhahumyaga isehemu sa mvili gwakho ku sambu ngaja fyombo fina fisina ihaki, ila yihumya yuwe kwa Nguluvi, ngaja vina vasima kihuma mumauti. Na sihumu isehemu sa mavili genyu ngaja fyombo fya haki kwa Nguluvi. ¹⁴Msikhaiyitikhaga isambu yivatavale. Kwa kiva msili pansu ya sheriya, ila pansu ya neema. ¹⁵Shii basi? Tisenje isambu kwa kiva tisili pansu ya sheriya, ila pansu ya neema? Hapana. ¹⁶Msimenje ya kiva kunyakwe umwene mukiihumya yumwe ngaja vatumishi ndiye mwini omwe mwiva vatumishi vakwe, umwene mwini mwipaswa kumupulisa? Iyi ni kweli hata nda omwe ni vanandeje ku sambu yini yitwalila imauti, au vanandeje va upulisaji wini wutwalila ihaki. ¹⁷Lakini ahonjesewe Unguluvi! Kwa kiva mukhandi vanandeje va sambu, lakini mwapulisa kihuma munumbula yila inamna ya fundiso yini mwapelwa. ¹⁸Mwasengwa huru kihuma kusambu, na mwasengwa vanandeje va haki. ¹⁹Nilogola ngaja munu kwa sababu ya matamu ya mavili genyu. Kwa maana ngaja ndenela shina mwahumyaga ifiungo fya mavili genyu kiva vanandeje kwa ushafu nuuofu, kwa namna yiyo, ino humi ifiungo fya mavili genyu kiva vanandeje va haki kwa utakhaso. ²⁰Kwa kiva pini mukhandi vanandeje va sambu, mukhandi huru kutali ni haki. ²¹Kwa luhavi ulu, mukhandi ni tunda lishi kwa majowo gini kwa salisi mwiwona nsoni kwa ago? Kwa kiva amapolelo ga majowo ago ni nfw. ²²Lakini kwa kiva isalisi mwava huru kutali ni sambu na mwasenjekha vanandeje kwa Nguluvi, mna litunda kwa ajili ya utakhaso. Ipolelo ni usima wa shiluta. ²³Kwa kiva umshahara gwa sambu ni mauti, ila isawadi ya bure ya Nguluvi ni usima wa shiluta kishilila Ukristo Yesu Mtwawesu.

Chapter 7

¹Au msimenye. vakholomlwangu (kwa kiva nilogola na vanu vina vaimenye isheriya), kija isheriya yikimtavala umunu pini iva musima?²Kwa kiva umdala mwini atolilwe apinyilwe ni sheriya kwa yula umugosi wakwe pini iva msima, lakini nda umugosi wakwe akhafwa, akhava wavikhwa huru kihuma kusheriya ya ndoa. ³Ino basi, pini umugosi wakwe iva musima, nda ikhala nu mugosi uyunji, akhashemelwa mshemi. Lakini nda umugosi wakwe afwe, ali huru sidi ya sheriya, ino asikhava mshemi n da ikhala numugosi uyunji. ⁴Ino, vanyalukholo lwangu, omwe khanji mwasengwagwa vina vafwile kwa sheriya kwa nsila ya mvili gwa kristo. Yava ndeni ili mpate kiwunganiswa nu yunji, kunyakwe umwene mwini vafufuliwagwa kihuma kwa vina vafwile ili tiwese kumusavila Unguluvi amatunda. ⁵Kwa kiva pini tikhandi ku hali ya mvili, imbungulu sa sambu salamusiwagwa mu fiungo fyesu kwa nsila ya sheriya na kuisavila imauti amatunda. ⁶Lakini isalisi tadindulilwa kihuma ku sheriya. Taifwila yila ihali yina yatikhana. Ili ose tipate kitumikha ku hali mya ya Roho, na sio ku hali ya pakhal;a ya andikho. ⁷Tijovewuli basi? Isheriya ni sambu? Hapana. Hata ndeno, nda nisikhaimanyile isambu, nda yisikhali kwa nsila ya sheriya. Kwa kiva nda nisikhaimanyile kidoboshela nda isheriya nda yisikhajovile, "Usikhadoboshelaga." ⁸Lakini isambu yapataga inafwasi kwa yila iamri na yaletaga mukhati yangu shila aina ya kidoboshela. Kwa kiva isambu bila isheriya yafwa. ⁹Nayune nikhandi musima hapo pamwaandi bila sheriya, lakini pini yayinsaga yila iamri, isambu yapataga uuhai, nayune nafwa. ¹⁰Yila iamri na yina nda yaletaga uusima yasetukhaga kiva mauti kunyangu. ¹¹Kwa kiva isambu yapataga inafwasi kwa yila iamri na yanidehelaga. Kishilila yila iamri, yanibudaga. ¹²Ino isheriya ni takhatifu, ya haki, ni nofu. ¹³Ino basi yila yina nofu yikhanda mauti kunyangu one? Yisikhavesaga ndeno shiluta. Lakini isambu, ili yiwonekhane kiva ni sambu hata kishilila yila inofu, yaletaga imauti mukhati yangu. Iyi yikhanda ili kija kishilila yila iamri, isambu yisidi kiva mbii mandu. ¹⁴Kwa kiva timenye ya kiva isheriya iasili yakwe ni ya rohani, lakini one ni munu wa mumuvili. Nagusiwa pansu ya uwanandeje wa sambu. ¹⁵Kwa kiva lina nisenga, nisikiliyelewa kwa uhakika. Kwa kivalila lina nikilidobokha kisenga, nisikilisenga, na lila lina lininikilikhalilila, ndiyo lina nikilisenga. ¹⁶Lakini nda nilisenje lila lininikilidobokha, niyitikhana ni sheriya ya kiva isheriya ilinofu. ¹⁷Lakini isalisi sio one inafsi yangu yina nisenga ilyo, ila ni yila isambu yina yikhala mukhati yangu. ¹⁸Kwa kiva nimenye ya kija mukhati yangu, yaani mukhati ya mvili gwangu, lusikhala ulujowo lunofu. Kwa kiva imbungulu ya lina linofu yili mukhati yangu, lakini nisikilisenga. ¹⁹Kwa kiva lila linofu lini nikilidobokha nisikilisenga, ila lila ilivi lini nisikilidobokha ndiyo nikilisenga. ²⁰Ino nda nisenga lila lini nisikilidobokha, sio one binafsi mwini nikilisenga, ila ni yila isambu yina yikhala mukhati yangu. ²¹Namanya, khanji, yikwali ikhanuni mukhati yangu ya kisakula kisenga lina linofu, lakini uuofu hakika uli mukhati yangu. ²²Kwa maana nikiishendevela isheriya ya Nguluvi kwa wunu wa mukhati. ²³Lakini nikiyaga ikhanuni yini yilipayo ku fiungo fya mvili gwangu. Yitova ifita sidi ya khanuni mya kuluhala lwangu. Yikinisenga one mateka kwa khanuni ya sambu yini yilimufiungo fya mvili gwangu. ²⁴One ni munu wa lusungu! Yunani mwini akhanikulusa numuvili ugu gwa mauti? ²⁵Lakini luhonjeo kwa Nguluvi kwa Yesu Kristo Umtwa wesu! Ino basi. one yune kwa luhala lwangu nikiitumishila isheriya ya Nguluvi. Ila, kwa mvili nikiitumishila ikanuni ya sambu.

Chapter 8

¹Ino basi kusina uuhigo wa asabu kushanya yanave avene kishilila Ukristo Yesu. ²Kwa kiva ikhanuni ya Roho wa usima wula wini wukhali kishilila Ukristo Uyesu yanisenga one kiva huru kutali ni khanuni ya sambu na mauti. ³Kwa maana shila shina isheriya yapotwagwa kisengwa kwa sababu yikhandi dhaifu katika mvili, Unguluvi wasengaga. Wamufilikhaga Umwanakwe wa pekee kwa mfano gwa mvili gwa sambu ave sadakha ya sambu, na waihigaga isambu ku mvili. ⁴Wagahaga ndeni ili amalajiso ga sheriya yatimiliswe mukhati yesu, ose vini tisiluta kwa kifwata amajowo ga mvili, bali kwa kifwata amajowo ga Roho. ⁵Vala vina vaufwatile umuvili vakigahiva amajowo ga muvili, lakini wale vina vakiifwata Iroho ikigahiva amajowo ga Roho. ⁶Kwa kiva inia ya mvili ni mauti, ila inia ya Roho ni usima wa amani. ⁷Iyi ni kwa sababu yila inia ya mvili ni uwaduwi kushanya ya Nguluvi, kwa maana asikiipulisa isheriya ya Nguluvi, wala isiwesa kuipulisa. ⁸Vala vina vakigufwata umuvili wasiwesa kumupendesa Unguluvi. ⁹Hata ndeno, msikwali ku mvili ila kishilila Uroho, ngaja ni kweli kija Uroho wa Nguluvi usikhala mukhati yenyu. Lakini nda umunu asina Uroho wa Kristo, umwene sio wakwe. ¹⁰Nda Ukristo akwali mukhati yenyu, umuvili gwafwa kwa majowo ga sambu, ila uroho yu hai kwa majowo ga haki. ¹¹Nda Uroho wa yula mwini wamufufulaga uyesu kihuma vina vafwile ikhala mukhati yenyu, umwene yula mwini wamufufulaga Ukristo kihuma kwa vina vafwile akhagapela khanji amavili genyu ga mauti uuhai kwa nsila ya Roho wakwe, mwini ikhala mukhati yenyu. ¹²Ino basi, vakholo lwangu, ose tili vadayiwa, lakini si kwa mvili kija tikhale kwa namna ya mvili. ¹³Maana nda mwikhala kwa jinsi ya mvili, muli kholela kifwa, lakini nda kwa roho mkigafiha amatendo ga mvili, mli kholela kifwa, lakini nda kwa Roho mkigafiha amatendo ga mvili, nayumwe mukhakhala. ¹⁴Maana ngaja shina vinji vilongoswa nu Roho kwa Nguluvi, ava ni vana va Nguluvi. ¹⁵Kwa kiva msikhaposhelile uroho wa wanandeje khanji hata mutile. Badala yakwe, mwaposhelaga iroho ya kisengwa kiva vana, vini kwayo tikhola, Abba, Baba!" ¹⁶Uroho yumweneishihudila bahamo nu roho sesu ya kiva tili vana va Nguluvi. ¹⁷nda tili vana, basi tili vahalaji khanji, vahalaji va Nguluvi. Na ose tili vahalaji bahamo nu risto, nda kwa kweli tilava nu mwene ili tipate kitukuswa bahamo naye. ¹⁸Kwa kiva nikigavasa amalawo ga luhavi ulu kiva sio shinu nda nilinganise nuutukufu wini ukhagubutulwa kunyesu. ¹⁹Kwa kiva ifumbe fyona khanji filelelele kwa shauku nyinji kigubutulwa kwa vana va Nguluvi. ²⁰Kwa kiva uuwuwumbaji khanji wavikhwagwa pansu ya udehi, sio kwa ugani wakwe, ila kwa sababu yakwe umwene mwini wafivikha. ²¹Ni kishilila ilihuvu kija uuwumbaji wuwene ukhavikhwa nawo ukhavikhwa huru ni kihumisiwa kuwanandeje wa unangaji, na kiyinjiswa kuuhuru wa utukufu wa vana va Nguluvi. ²²Kwa maana timenye kija uuwumbaji nawuwene khanji witamwa na kilava kwa ushingu bahamo hata isalisi. ²³Siyo ndeno tui, na ose yuse vini tina malimbukho ga Roho- ose khanji titamwa munumbula sesu, tihepeswa kwiva vana, yaani uukhombosi wa mavili gesu. ²⁴Kwa kiva ni kwa lihivo ili takulusiwa. Lakini shila shini shihuvililwa nda shiwoneshe kusina ilihivo khanji, kwa kiva yunani mwini ihivilila shila shina shiwonekha? ²⁵Ila nda tihuvilile ishinu shini shisiwonekha, tikishihepesa kwa saburi. ²⁶Kwa namna yiyo, Uroho nayumwene ikititanga muusaifu wesu. Kwa kiva tisimenye kilomba shini yisakulwa, lakini Uroho yumwene akitilombela kwa kitamwa kwini kusiwesa kilogolwa. ²⁷Na yumwene mwini ihunjisa inumbula asilumenye uluhala Iwa Roho, kwa kiva ilomba kwa niaba yanave vini vayaminile kilingana nuugani wa Nguluvi. ²⁸Nayuse timenye kija kwa wona vina vakimudobokha Unguluvi, umwene isenga amajowo gona bahamo kwa unofu, Kwa vala wona vina vashemelilwe kwa kusudi lyakwe. ²⁹Kwa kiva vala wona vini wavamanyaga kihuma kuasili, khanji wawahagulaga kihuma asili vahwananiswe nu mfano gwa Mwanakwe, ili umwene ave msawa wa kwansa mu vamo va vanyalukholo vinji. ³⁰Na vala vina wavahagulaga kihuma asili, avo wavashemelaga khanji. Na vala vina wavashemelaga, avo wavavasisaga ihaki. Na vala vina wavavasisaga ihaki, avo pia wavatukusaga. ³¹Tilogole nshi basi kihusu amajowo aga? Unguluvi nda ave lubali lwesu, yunani mwini alikushanya yesu? ³²Umwene mwini asikimuleshelela umwanakwe yumwene ila wamuhumyaga kwa ajili yesu ose wona angakhosa wuli kitifwilila na majowo goona bahamo numwene? ³³Yunani mwini akhavahiga avatewule va Nguluvi? Unguluvi ndiyo umunya kivavasisa ihaki. ³⁴Yunani mwini akhavahijihila iasabu? Ukristo Yesu ndiyo mwini wafwisaga kwa ajili yesu, na saidi ya ago, umwene khanji wafufulwaga. Nayumwene itavala bahamo nu Nguluvi amahala pa lishima, na khanji ndiyo mwini watilombelaga ose. ³⁵Yunani mwini akhatibagula nuugani wa Kristo? Itabu au ishida, au amalawo, au injala, au ihatari, au uwupanga? ³⁶Ngaja shini yiyandishwe, 'Kwa faida yakho tifwa minsi yona. Tavasiwagwa ngaja kholo va kishinjwa.' ³⁷Kumajowo aga gona ose tili saidi hya vashindi kumwene mwini watiganaga. ³⁸Kwa kiva shanashawishikha kija wala mauti, wala usima, wala malaikha, wala mamulakha, wala ifinu fini fikwali, wala ifinu fini fiyinsa, wala ngufu, ³⁹wala gini gali kushanya wala gini galipansi, wala ishiwumbe ishinji shoshona, shisiwesa kitibagula nuugani wa Nguluvi, mwini yu Kristo Yesu Umtwa wesu.

Chapter 9

¹Nilogola uwukweli kwa Kristo. Nisilogola uudehi, ni dhamira yangu yishudila bahamo none kishilila Uroho Mtakatifu, ²kija kuna huzuni khome na maumifu gina gasisila mukhati ya numbula yangu. ³Kija nda nadobokha one yun e kilaaniwa na kibagulwa kutali nu Kristo kwa ajili ya vakholo lwangu, vala vajamii yangu kishilila mvili. ⁴Avene ni Vaisraeli. Vina vana hali ya kisenjekha avana, va utukufu, va va lufingo, ni sawadi ya sheriya, kimwabudu Unguluvi, ni ahadi. ⁵Avene ni valongolaji kwini Ukristo wayinsa kwa lishima kifwala umuvili ugu-mwini umwene yu Nguluvi wa fyona. Nayumwene asufye shiluta. Amina. ⁶Lakini sio kija iahadi sa Nguluvi sapotwa kitimila. Kwa kiva sio shila munu mwini ali Kuisraeli ni Muisrael halisi. ⁷Siyo hata kwa usawo wa Abrahamu kiva ni vanakwe halisi. Lakini, "ni kishilila Uisaka uusawo wakho ukhashemelwa." ⁸Iyi ni kija, avana va mvili sio vana va Nguluvi. Lakini avana va ahadi vilelelwa kiva ngaja usawo. ⁹Kwa kiva ili ndiyo liswi lya ahadi: "ku majira aga nikhayinsa, nu Sara akhapelwa umwana." ¹⁰Lakini siyom ili tu, lakini badala ya Rebeka kipata ulwanda kwa munu yumo, Uisaka uwihesu wesu- ¹¹kija avana vakhandi bado vasinawe na akhandi asina senje ulujowo lolona lunofu au luvi, ili kija ikusudi lya Nguluvi kilingana nuuchungusi liyime, wala siyo kwa matendo, lakini ni kwa sababu ya yula mwini ishemela. ¹²Yalogolwagwa kunyakwe, "Umukhome akhamutumishila umunang'ana." ¹³Ngaja shina yayandikhagwa: "Uyakobo namudobokhaga, lakini Uesau namukhalalilaga." ¹⁴Ino khanji tikhalogola shishi? Wuli kuna udehi kwa Nguluvi? Hapana. ¹⁵Kwa kiva ilogola kwa Musa, "nikhava nirehema kwa yula mwini nikhamusamehe, na nikhava nulusungu kwa yula mwini nikhamuwonela lusungu." ¹⁶Ino basi, si kwa sababu ya mwene maini isakula, wala si kwa sababu ya mwene mwini isigaga, lakini kwa sababu ya Nguluvi, mwini iwonensa irehema. ¹⁷Kwa kiva amaandikho gilogola kwa Farao, "Kwa kusudi ili maalumu nakuyinulaga, ili kija niwonense ingufu sangu kishilila owe, na ili kija ilitawa lyangu litangaswe kunyiii sina." ¹⁸Ino basi, Unguluvi ivesaga ni rehema kwa yeyona mwini akimudobokha, na mwini akimudobokhaga, ikimufanya kiva mumu wa numbula. ¹⁹Bahene ukhajova kunyangu, "Kwashi bado iwona likhosa? Ali kwii mwini wamalaga kifumilila isheriya sakwe?" ²⁰Shinyume shakwe, umwanadamu, owe yunani mwini wujibu shknyume nu Nguluvi? kuna uwesekhano wowona wa shina shafinyangwa kilogola kwa mfnyansi, "Kwashi wanigahaga one ndeni?" ²¹Wuli umufinyansi iva asina haki kuulongo kitenda ishombo sha matumisi maalumu kihumana ni bonge lililka, ni shombo ishjinji kwa matumisi ga shila siku? ²²Wuli nda Unguluvi, mwini anautayari wa kiwonensa igasabu yakwe na kifanya ingufu yakwe kimanyikha, wakhalaga kwa ufumilifu wa kikwilana ifyombo fya gasabu fina fiyandalilwe kwa kibuda? ²³Wuli nda wagahaga ndeni ili kija awonense uwinji wa utukufu wakwe kihusu ifyombo fya rehema, fini shi wafiyandalaga kwa ajili ya utukufu? ²⁴Wuli nda wagahaga iyi khanji kunyesu, mwini khanji watishemelaga, sio tu kihuma kwa Vayahudi, lakini khanji kihuma kwa vanu Vamataifa? ²⁵Ngaja shina ilogola khanji kishilila Uhosea: "Nikhavashemela avanu vangu vini vakhandi siyo vanu vangu, numugani wakwe mwini asikhagwenwe." ²⁶Na yikhava kija pala pini yajowagwa kunyanave, 'Omwe siyo vanu vangu,' pala vakhashemelwa 'vana va Nguluvi mwini alihai.' ²⁷Uisaya ikhola kihusiana ni israeli, "Ngaja ihesabu ya vana va israeli ndayava ngaja luhankha lwa mubahari, yikhava ni masaliya viona vakhakulusiwa." ²⁸Kwa kiva Umtwa watolaga iliswi lyakwe kushanya ya nyii, patali kwa ukhamilifu. ²⁹Na ngaja shina uisaya walogolaga pamwaandi, "Nda Umtwa wa majeshi asikhatileshele kunyuma uusawo kwa ajili yesu, nda tava ngaja Isodoma na nda tasenjelwa ngaja Igomora." ³⁰Tilogole nshii basi? kija avanu Vamataifa vini vakhandi vasisakula ihaki, vapataga ihaki, ihaki kwa lihuvi. ³¹Lakini Uisraeli, mwini wasakulaga isheriya ya haki, asikhaifishile. ³²Lwa nshi siyo ndeno? Kwa kiva vasikhaisakwile kwa lihuvi, ila kwa matendo. Vakuvalaga pashanya ya ling'anga lya kukuvala, ³³ngaja shina yayandikhwagwa, "Lelela, nigonise iling'anga lya kukuvala ku Sayuni nu mwamba gwa kikhosa. Umwene mwini iyamini kwa ili asikhapata insoni."

Chapter 10

¹Vanyalukholo, inia ya numbula yangu niliombi lyangu kwa Nguluvi ni kwa ajili yanave, kwa ajili ya ukulusaji wanave. ²Kwa kiva nikivaga kija vana juhudi kwa ajili ya Nguluvi, lakini sio kwa ajili ya luhala. ³Kwa kiva vasimenye ihaki ya Nguluvi, na visakula kisenga ihaki yanave vavene. Vakhali vasilivapulisaji kwa haki ya Nguluvi. ⁴Kwa kiva ukristo ndiyo mwisho gwa sheriya kwa ajili ya haki ya shila muni mwini iyamini. ⁵Kwa kiva Umusa iyandikha kihusu ihaki yini yiyinsa kihumana ni sheriya: "Umunu mwini isenga ihaki ya sheriya akahakhala kwa haki iyi." ⁶Lakini ihaki yina yihumana ni8lihuvi yijova ndeni, "Usikhajovaga munumbula yakho, 'Yunani akhagulukha kiluta kushanya?' (Iyi nikumuleta Ukristo pansa). ⁷Na usikhajovaga, 'Nunani akhayikha mulilindi?' (Iyi ni, kimuleta ukristo kushanya kihuma kwa vina vafwile). ⁸Lakini yijova nshii? "Iiswi lilikholela nowa, kumulomo gwakho nakunumbula yakho." Ilyo ni liswi lya lihuvi, lini tikhatangasa. ⁹Kwa kiva nda kwa mulomo gwakho ukimuyitikha Uyesu ya kija yu Mtwana, na kiyamini munumbula yakho kija Unguluvi wamufufulaga kihuma kwa vina vafwile, akhakulusiwa. ¹⁰Kwa kiva kwa numbula umunu iyamini na kipata ihaki, na kwa mulomo iyitikha na kipata ukulusaji. ¹¹Kwa kiva iliandikho lijova, "Shila mwini akimuyamini asikhapata insoni." ¹²Kwa kiva kusina tofauti kati ya Muyahudi Numuyunani. Kwa kiva Umtwa yuyula yu Mtwana wa wona, na yu tajiri kwa wona vini vakimushemela. ¹³Kwa kiva shila muni mwini akilishemela ilitawa lya Mtwana akhakulusiwa. ¹⁴Kwa namna nshi vangawesa kumushemela umwene mwini vasimuyaminile? Na kwa wuli viwesa kiyamini kwa mwene mwini vasimupulishe? Na vangapulikha wuli bila mahubiri? ¹⁵Na kwa wuli viwesa kihubiri, kuno vafilishwe? - Ngaja shina yiyandishwe, "Kwa wuli ni manofu amagulu ga vala vina vitangasa ihabari ya ushendefu sa amajowo amanofu!" ¹⁶Lakini wona vasikhapulise imola. Kwa ikiva uisaya ilogolaga, "Umtwa, yunani mwini wapulikha uwujumbe wesu?" ¹⁷Ino ilihuvi liyinsa kihumana na kipulikha, na kipulikha kwa liswi lya Kristo. ¹⁸Lakini nijova, "Wuli vasikhapulise?" Ndiyo, kwa hakika sana. "Ishauti yanave sha yapola kunja kunyii yona, na majowo ganave kilutya kumwisho gwa duniya." ¹⁹Zaidi ya gona, najovaga, "Wuli Israel asikhamenye?" Tangusina umusa ijovaga, "nikhavayansa kivaponya uwifu kwa vanu vina sio taifa. Kwa nsila ya taifa lina lisina uluhala, nikhavafunjisa hadi mukhalale" ²⁰Nu Isaya ali mukhangafu mandu na ijovaga, "Napatikhanaga kwa vala vina vasikhanisakwile. Nawonekhaga kwa vala vina vasikhanisakwile." ²¹Lakini kwa Israeli ijova, "Insiku sona nagolosaga amokho gangu kwa vina vasikiipulisa na kwa vanu vumu."

Chapter 11

¹Ino nijova, wuli, Unguluvi wavakhanaga avanu vakwe? Hata kidogo. Kwa kiva one khanji ni Muisraeli, wa lukholo lwa Abrahamu, wa khabila lya Benjimini. ²Unguluvi asikhavakhanile avanu vakwe, wavamanyaga kihuma pamwaandi. Wuli msimenye iandikho lijova wuli kihusu Ueliya, shina wamulombaga Unguluvi kihusu Iisraeli? ³"Mtwā, vavabuda avakuvamalago vakho, navavene vibomola imadhabahu sakho. One yune duguli nasigala, navavene visakula uuhayi wangu." ⁴Lakini ilijibu lya Nguluvi lijova shii kunyakho? "Natunsa kwa ajili yangu avanu elfu saba vina vasikimufugamila Ubaali." ⁵Hata ndeno, luhavi ulu ulwa salisi khanji kuna vina vasigele kwa sababu ya uchagusi wa neema. ⁶Lakini nda yive ni kwa neema, sio khanji kwa matendo. Bahene ineema yisikhava khanji neema. ⁷Ni shii basi? Ulujowo lwini uisraeli wa akilusakula, asikhapatile, ila avateule vashipataga, na vanji vaponyesewagwa uusito. ⁸Na ngaja shina yiyandishwe: "Unguluvi avapelile inumbula ya ubutu, meho ili vasikhalelelaga, na makutu ili vasikhapulikha, mpakha ineng'ana iyi." ⁹Nayumwene Udaudi ija, "Lekha imesa sanave na sive wafu, mtego, isehemu ya kukuvala, na kihombesesa ishisasi sidi yanave." ¹⁰Lekha ameho ganave gaponywe inshisi ili vasikhawesaga kilelela. Uvakhangase amagongo ganave shiluta." ¹¹Ino nijova, "Wuli, vakuvala mpakha kigwa?" Yisikhavesaga ndeno shiluta. Badala yakwe, kwa kipotwa kwanave, uukulusaji wafikha kwa mataifa, ili avene vawese kiponywa uwifu. ¹²Ino nda kipotwa kwanave ni utajiri wa wulimwengu, na nda ihasara yanave ni utajiri wa mataifa, ni shiasi gani mandu yikhava kikhamilikha kwanave? ¹³Naisalisi nilogola nomwe avanu Vamataifa. Kwa kiva nava mwanandeje kwa vanu Vamataifa aganji, niidayila ihuduma yangu. ¹⁴Labda nikhavaponya uwifu vini vali mvili gumo na yune. Labda tikhavakulusa vamonga munyanave. ¹⁵Maana nda kikhanwa kwanave ni uyitikhano wa dunia, kiposhelelwa kwanave kukhava wuli ila uuhai kihuma kwa vina vafwile? ¹⁶Nda amatunda ga kwansa ni akiba, ndiyo shina yishwali kwa bongwe lya utine. Nda indela ni akiba, amahamba nagagene shisho. ¹⁷Lakini nda baasi ya mahamba gadumulwa, ngaja owe, ilihamba lya mumahakha ilya museituni, wavyalwagwa kati yanave, na nda washirikigi bahamo nawo ku ndela sa utajiri wa miseituni, ¹⁸usikhaisufyaga kushanya ya mahamba. Lakini nda ukiisufya, sio mwini ukiisitanjilisa indela, ila indela sikikutanjilisa owe. ¹⁹Basi ukhajova, "Amahamba gadumulwagwa ili nipate kuvyaliliswa kulinsina." ²⁰Iyo ni kweli. Kwa sababu ya kuto kiyamini kwanave vadumulwagwa, lakini owe wayimaga kwa ukhangafu kwa sababu ya lihuvi lyakho. Usikhahivililaga yuwe kwa hali ya pashanya mandu, ila tila. ²¹Kwa kiva nda Unguluvi asikhagaleshelele amahamba ga asili, asikha kuwonela lusungu owe khanji. ²²Lelela, basi, amatendo amanofu nuukhali wa Nguluvi. Kwa wupande wumo, uukhali wayinsaga kwa Vayahudi vina vagwisaga. Lakini kwa lubali lunji, uunofu wa Nguluvi wuyinsa kunyakho, nda ukhakhala muunofu wakwe. Nda yisili ndeno newe khanji ukhatajilwa kutali. ²³Na khanji, nda vasikhayendelela kuto kiyamini kwanave, vakhavyaliliswa khanji. Kwa kiva Unguluvi anawo uweso wa kivyailisa khanji. ²⁴Kwa kiva nda omwe mwadumulwagwa kunja kwa wini uli kwa asili umuseituni mwitu, na shinyume sha asili mwavyalilisiwagwa ku museituni gwini munofu, siyo saidi sana ava Avayahudi, vini ngaja mahamba ga asili kiwesa kivyaililisiwa khanji mukhati ya miseituni vawo vavene? ²⁵Kwa kiva vanyalukholo nisisakula msikhamanyaga, kihusiana nuufiho ulu, ili kija msikhavesaga ni hekima kwa kihiva kwenyu yumwe. Isiri iyi ni kija uwumu wapolela ku Israeli, mpakha kikhamilikha kwa mataifa pini kukhayinsa. ²⁶Ino iisraeli woona vakhakulusiwa, ngaja shina yiyandishwe: " Kihuma Kusayuni akhayinsa Umukhombosi. Akhauwusa uuvi kihuma kwa Yakobo. ²⁷Na ulu lukhava lufingo lwangu bahamo nawo, pini nikhasiwusa isambi sanave." ²⁸Kwa lubali lumu kihusu imola, vitolwa kwa sababu yenyu. Kwa lubali lunji kihumana nuuhagulaji wa Nguluvi, vapendeswa kwa sababu ya mabwana. ²⁹Kwa kiva isawadi nulushemelo lwa Nguluvi lusisetukha. ³⁰Kwa kiva pamwaandi omwe mukhali mumusetishwe Unguluvi, lakini isalisi mwaiposhela irehema kwa sababu ya kisetukha kwanave. ³¹Kwa nsila yiyo, ino ava Avayahudi vasetukha. Amapolelo gakwe nikija kihumana nulungu lwini munalo omwe vangawesa khanji kivaposhela irehema. ³²Kwa kiva Unguluvi wavapinya avanu wona muuvi, ili awese kivawonela lusungu woona. ³³Shini sili khome uutajiri ni hekima na maarifa ga Nguluvi! Wusihunjisikha uuhigo wakwe, ni nsila sakwe sisimanyikha! " ³⁴Maana ya nani mwini waimanya inia uya Mtwā? Au yunani wava mshauri wakwe? ³⁵Au yunani kwansa mwini wamupela ishinu Unguluvi, ili ahombwe khanji?" ³⁶Kwa kiva kihuma kunyakwe, na kwa nsila yakwe na kunyakwe, ifinu fyona fikwali. Kunyakwe wuve wutukufu shiluta. Amina.

Chapter 12

¹Ino nikivalomba, vanyalukholo, kwa lusungu lwakwe Unguluvi, humyi amavili genyu gave sadakha yini nsima, takhatifu, yiniyiyitikhwa kwa Nguluvi. Iyi ndiyo ibada yenyu yenye maana. ²Wala msikhafwatisaga inamna ya duniya iyi, ila msetuswe kwa kusengwa upya inia senyu. Gahi ndeni ili mupate kwimanya uugani wa Nguluvi wini munofu, wakumupendesa na khamilifu. ³Kwa maana nilogola, kwa sababu ya neema yini napelwa, kija shila munu mwini alimunya asipaswa kihiva mandu saidi yakwe yumwene kishila shini yikimpasa kihiva. Ila, yikimpasa kihiva kwa hekima, ngaja shina Unguluvi wavapela shila yumonga ishiasi fulani sha lihuvi. ⁴Kwa kiva tina fiungo finji ku mvili gumo, lakini sio fiungo fyona fina nsengo yimo. ⁵Ino shisho, ose vini tilivinji tili mvili mvili gumo kwa Kristo, na fiungo shila yumonga kwa muyine. ⁶Tina karama sini nyinji nyinji kwa kadri ya neema yini mupelilwe. Nda yive ikarama ya munu ni ukuvamalago, na yisenjeshe kwa khadri ya lihuvi lyakwe. ⁷Nda ikarama ya munu ni huduma, na atumishe. nda yumonga ana karama ya kimanyisa, basi, amanyise. ⁸Nda ikarama ya munu ni faraja, basi, afariji. Nda ikarama ya munu ni kuhumya, agahe ndeno kwa ushendefu. Nda ikarama ya munu ni kulongosa, na lisenjeshe kwa unofu. Nda ikarama ya munu ni kwa kiwonensa ulusungu, na lisenjeshe kwa ushendefu. ⁹Uugani wusikhavesaga nuunafiki. Khalalili uuvi; mukhatilile gini manofu. ¹⁰Kihusu uugani wa vanyalukholo, ganani yumwe kwa yumwe. Kihusu ilishima, heshimilani yumwe kwa yumwe. ¹¹Kihusu ibidii, msikhavesaga volo. Kihusu uroho, muve ni hamu. Kihusu Umtwa, mtumishili. ¹²Shendevi muukhangafu wini munawo kihusu insiku sina siyinsa. Muve nuuhepelesaji muumalawo genyu. Mudumu kilomba. ¹³Mshiriki ku mahitaji ga vaumini. Sakuli insila nyinji sakuwonensa uushendefu. ¹⁴Vapelaji ibaraka wona vina vikivalafya omwe; muvabarikhi na wala msikhavalaaniji. ¹⁵Shendevi bahamo na vina vishendeva, kholi bahamo na vina vikhola. ¹⁶Muve ni nia yimo yumwe kwa yumwe. Msikhahivikha kwa kuyidaya, lakini vayitishi avanu va hali ya pansi. Msikhavesaga ni hekima kwa mahiva genyu yumwe. ¹⁷Msikhamuhombaga umunu yeyona uvi kwa uvi. Senji amajowo amanofu pameho ga vanu woona. ¹⁸Nda yiwesekhana, ngaja shina yavikhwagwa kunyenyu, muve ni amani na vanu wona. ¹⁹Vapensi, msikhaihombesaga ishisasi yumwe, lakini yikwewushi ighasabu ya Nguluvi. Kwa maana yiyandishwe, " ishisasi ni shangu; One nikhahomba,' ijova Umtwa." ²⁰Lakini nda uaduwi wakho ana njala, mlisa. Nda ana nkhou, mung'wesa. Kwa kiva nda ugahe ndeno, ukhampalila amakhala ga moto kushanya ya mtwa gwakwe." ²¹Usikhapotwagwa nuuvi, ila wushinda uuvi kwa unofu.

Chapter 13

¹Shila nafsi na yive nuupulisaji kwa mamulakha ga pashanya, kwa kiva kusina amamulakha ila gahuma kwa Nguluvi. Na mamlakha sina sikwali savikhwa Nunguluvi. ²Kwa hiyo mwini ikhana amamulakha ago ikhana iamri ya Nguluvi; na vala vina vakiikhana vakhaposhela uuhigo kushanya yanave vavene. ³Kwa kiva avatavala sio tishio kwa vina visenga amanofu, ila kwa vina visenga amavi. Wuli wudobokha kutokitila amamlakha? Senga gini manofu, na ukhasufywa nago. ⁴Kwa kiva ni mtumishi wa nguluvi kunyakho kwa ajili ya manofu. Ila nda ukhasenga gini mavi, tila; kwa kiva asisumula uwupanga bila sababu. Kwa kiva ni mtumishi wa Nguluvi umuhombesaji shisasi kwa ghasabu kushanya ya yula mwini isenga uuofu. ⁵Kwa hiyo yikikupasa kupulisa, siyo tu kwa sababu ya ghasabu, ila khanji kwa sababu ya samiri. ⁶Kwa ajili iyi khanji wuhomba ikhodi. Kwa kiva avanya mamulakha ni vatumishi va Nguluvi, vina viyendelela kisenga ulujowo ulu. ⁷Muhombi shila yumonga shina akivadaya: ikhodi kwa mwini ifwaywa ikhodi; uwushuru kwa mwini ifwaywa uwushuru; uwoga kwa mwini ifwaya uwoga; iheshima kwa mwini ifwaywa iheshima. ⁸Msikhadayagwa nu munu ishinu shoshona, ila kiganana yumwe kwa yumwe. Kwa kiva umwene mwini amugene ujirani wakwe watimilisa isheriya. ⁹Kwa kiva, "Usikhashemukha, usikhabuda, usikhahija, usikhadoboshelela," na nda kuna amri yinji khanji, yayonjelesewa mu sentnsi iyi: "Ukhamugana ujirani wakho ngaja owe yuwe." ¹⁰Ugani asikimunanga ujirani wa munu. ino, ugani ni ukhamilifu wa sheriya. ¹¹Kwa sababu ya ili, mumenye umuda, kija tayari gu muda gwa kihuma mutulo. Kwa kiva ukulusaji wesu wava nkolela mandu ya muda gwini tayaminigi tangusina. ¹²Ishilo shaluta, ni minsi yava nkolela. Na tivishe kulubali amatendo ga nshisi, na tifwale isilaha sa kuuvalafu. ¹³Na tilute sawa sawa, ngaja shina kuuval;afu, sio kwa luwungo lwa uvi au ugasi. Na tisikhajendaga mu sinaa au mbungulu sini sisiwesa kilekhekha, na si ku fitina au uwifu. ¹⁴Ila timufwale Umtwa Uyesu Kristo, na tisikhavikhaga inafwasi kwa ajili ya mvili, kwa mbungulu sakwe.

Chapter 14

¹Mposheli yeyona mwini mubofu mulihuvi, bila kihumya uuhigo kihusu amahiova gakwe. ²Umunu yumo ana lihuvi lya kilya shoshona, uyunji mwini mubofu ilya imboga yene³Umunu mwini ilya shila shinu asikhamusalaga mwini asilya shila shinu. Nayumwene mwini asilya shila shinu asikhamuhigaga uyunji mwini ilya shila shinu. Kwa kiva Unguluvi sha wamuposhela. ⁴Owe uli nani, owe mwini ukimuhiga umtumishi mwini ni milki ya munu yunji? Ni pamwandi ya Mtwā wakwe kija iyima au kwigwa. Lakini akhatupula, kwa kiva Umtwa iwesa kimusenga ayime. ⁵Umunu yumo ithamini ulusiku lumo kuliko ulunji. Uyunji ithamini shila lusiku sawa sawa. Hebu shila munu na asetuse mu luhala lwakwe yumwene. ⁶Umwene mwini ikhata insiku, ikhata kwa ajili ya Mtwā. Na kwa mwene mwini ilya, ilya kwa ajili ya Mtwā, kwa kiva Unguluvi akimupela umunu uluhonjeso. Umwene mwini asilya, akiisivila kuto kilya kwa ajili ya Mtwā. Umwene khanji ihumya uluhonjeso kwa Nguluvi. ⁷Kwa kiva kusina wini ikhala kwa nafsi yakwe, na kusina mwini ifwa kwa ajili yakwe yumwene. ⁸Kwa kiva nda tikhale, tikhale kwa ajili ya Mtwā. Na nda tifwa, tifwa kwa ajili ya Mtwā. Ino nda tikhala au kifwa tili mali Mtwā. ⁹Kwa kiva ni kusudi ili Ukristo wafwisaga na tikhala khanji, kija ave Mtwā wa wona vina vafwile na vina vikhala. ¹⁰Lakini owe, kwashi umuhije ukholo lwakho? Na yuwe, kwashi umusale ukholo lwakho? Kwa kiva ose wona tiyima pamwandi ya shitengo sha uhigo sha Nguluvi. ¹¹Kwa kiva yiyandishwe, " Ngaja shini nikhala," ijova Umtwa, "Kunyangū one shila lifugamilo likhatowa, na shila lumili lukhahumya isiri kwa Nguluvi." ¹²Ino basi, shila yuimo wesu akhahumya ihesabu yakwe yumwene kwa Nguluvi. ¹³Bahene, tisikhayendelelaga khanji kihigana, lakini badala yakwe lamula ndeni, kija kusina mwini akhavikha ishikwaso au mtego kwa kholo lwakwe¹⁴Nimenye na nashawishikha kishilila Umtwa Uyesu, kija kusina insinu shina shinofu shishene. Ni kwa mwene tu mwini ihiva kija shoshona nishinofu, kwa kiva kunyakwe umwene sio shinofu. ¹⁵Nda yive kwa sababu ya shakalya ukholo lwakho isugumilwa, usijenda khanji muugani. Usikhamunangaga kwa shakilya shakho umunu yuna kwa ajili yakwe Ukristo wafwisaga. ¹⁶Ino msikhayitikhaga amatendo genyu amanofu gakhasababisha avanu kivadhihaki. ¹⁷Kwa kiva uutwa wa Nguluvi si kwa ajili ya shakilya na shinywaji, ilya ni kwa ajili ya haki, iamani, nuushendefu kishilila Uroho Mtakhatifu. ¹⁸Kwa kiva umwene mwini akimutumishila Ukristo kwa namna iyi ayitishwe kwa Nguluvi na ayitishwe kwa vanu. ¹⁹Ino basi, na tifwate amambo ga amani na mambo gini gikimusenga umunu nu yunji. ²⁰Usikhanangaga insengo ya Nguluvi kwa sababu ya shakilya. Ifinu fyona kwa kweli ni finofu, lakini fiva fivi kwa munu yula mwini ilya na kimusababisha umwene kukuvala. ²¹Unofu kuto kilya inyama wala king'wela uujimbi, wala shoshona shini kwa isho ukholo lwakho ikhalaswa²²Ili ilihuvi maalumu lina unalyo, sivikha kati yakho yuwe nu Nguluvi. Abarikhiwe yula mwini asikihiga yumwene kwa shila shina akishiyitikha. ²³Mwini ana woga ahijijilwe nda ilya, kwa kiva yisihumana nilihuvi. Na shoshona shina shisihumana nilihuvi ni unansi.

Chapter 15

¹Ino ose vina tina ngufu tisakulwa kitola uubofu wa vina vabofu, na tisisakulwa kuinosa yuse. ²Shila yumonga wesu ampendese ujirani wakwe kwa kiva ni lujowo lunofu, kwa lengo lya kimunosa. ³Kwa kiva hata ukristo asikhainosise yumwene. Badala yakwe yikhandi ngaja shina yayandinkwa, "Amaligo ga vala vina vakuligaga ganipata one." ⁴Kwa shoshona shina shalongolaga kiyandikhwa, shayandikhwagwa kwa kitiwulanisa, kwa kusudi kija kishilila uufumilifu na kishilila kiyinulwa inumbula na maandikho nda tava nuukhangafu. ⁵Ino Unguluvi wa ufumilifu na wakiyinula inumbula avapele kiva ni nia sawa kwa shila yumonga nu Yesu Kristo. ⁶Awese kigaha ndeni kwa nia yimo muwese kimusufya kwa shinywa shimo Unguluvi nu Wihehu wa Mtwu wesu Uyesu Kristo. ⁷Ino mposheli shila yumo, ngaja shina ukristo wawaposhelaga, kwa wutukufu wa Nguluvi. ⁸Kwani nijova kija Ukristo wafanywa mtumishi wa tohara kwa niaba ya ukweli wa Nguluvi. Wagahaga ndeni ili kija awese kisibitisa iahadio sina sahumyagwa kwa vawihesu, ⁹na kwa mataifa kumutukusa Unguluvi kwa neema yakwe. ngaja shina yiyandishwe, "Ino nihumya isifa kunyakho mumiongoni mwa mataifa na kiyimba isifa kwa litawa lyakho." ¹⁰Khanji yijova, "Shendeve, omwe vanu va mataifa, bahamo na vanu vakwe." ¹¹Na khanji, "Musufyi Umtwa, omwe mataifa gona; lekha avanu vamataifa gona wamusufye umwene." ¹²Khanji uisaya ijova, "Kukhava ni shina lya Yese, na yumonga mwini akhayinukha kitavala pashanya ya mataifa. Amataifa gakhava nilihuvi kishilila umwene." ¹³Ino Unguluvi wa lihuvililo avamemye nuushendefu wona ni amani kwa kiyamini. ili kija muwese kisidi kulihuvililo, kwa ngufu ya Roho Mtakhatifu. ¹⁴One yune nashawishiwa nomwe, vakholo lwangu. Nishawishiwe kija khanji omwe yumwe mumemiswe nuunofu, mumemiswe na maarifa gona. Nishawishiwa kija, omwe mwawesa khanji kijovana shila yumo kwa muyine. ¹⁵Lakini niyandikha kwa ukhangafu mandu kunyenye kuhusu amajowo gamonga ili kivakumbusa khanji, sababu ya shipawa shina napelwa nu Nguluvi. ¹⁶Ishipawa ishi shikhandi kija niwese kiva mtumishi wa Yesu Kristo mwini wafilikhagwa kwa mataifa, kuihumya ngaja kuhani wa mola ya Nguluvi. Nda nawesa kigaha ndeni ili kiihumya kwangu kwa mataifa kuve kwayitikhwa, kwabagulwa nu Nguluvi kwa nsila ya Roho Mtakhatifu. ¹⁷Ino uushendefu wangu wukwali kwa Kristo Yesu na katika amajowo ga Nguluvi. ¹⁸Kwa kiva insikhawesa kijela kilogola lyolyona isipokuwa kija ukristo wakhamilisa kishilila kunyangu uupulisaji wa mataifa. Aga amajowo gatimiswa kwa liswi ni tendo, ¹⁹kwa ngufu ya isharaa na maajabu, na jkwa ngufu ya Roho Mtakhatifu. Iyi yikhandi ili kija kihuma Kuyerusalemu, na kipilimila kutali ngaja kuiliriko, niwese kuitola kunja kwa ukhamilifu imola ya Kristo. ²⁰Kwa nsila iyi, inia yangu yava kuitangasa imola, lakini sio mahala Ukristo imanyikha kwa litawa, ili kija nisikhawesaga kisenga pashanya ya msingi gwa munu uyunji. ²¹Ngaja shina yiyandishwe: "Vina kwa mwene vasina ihabari sakwe wayinsaga vakhamwaga, na vala vina vasikhampulishe vakhamumanya." ²²Ino nikhandi kghanji nisivilwe mara nyinji kuyinsa kunyenye. ²³Lakini isalisi, insina khanji isehemu yeyona ku mikoa aga, na nava nidobokha kwa makha minji kuyinsa kunyenye. ²⁴Bahene mara sona nda nilute Kuhispania, nihivilila kivaga nda nisila, na kuwesa kutalwa insila yangu na omwe, baada ya kiva nashendevela uushirika na omwe kwa muda. ²⁵Lakini isalisi niluta Kuyerusalemu kivahudumila avaumini. ²⁶Maana yavapendesaga avanu va Kumakedonia ni Akaya kivikha ihanjiso maalumu kwa vapina miongoni mwa vaumini huko Kuyerusalemu. ²⁷Ndio, yikhandi kwa ugani wanave, na hakika, vava vadeni vanave. Maana nda amataifa vashiriki kumajowo ganave ga shiroho, vidayiwa navene khanji kivahudumila kumahitaji ga finu. ²⁸Ino, pini nakhamilisa ifi na kiva nuukwilano wa litunda hili kunyanave, one nikhaluta kunsila bahamo nomwe huko Kuhispania. ²⁹Nimenye kija, pini nikhayinsa kunyenye, nikhayinsa kwa utimilifu wa barakha sa Kristo. ³⁰Ino nikivalomba, vanyalukholo, kwa Mtwu wesu Uyesu Kristo, na kwa ugani wa Roho, kija mshiriki bahamo none ku maombi genyu kwa Nguluvi kwa ajili yangu. ³¹Lombi kija niwese kikulusiwa kihuma kwa vina vaskina uupulisaji ku yudea, na kija ihuduma yangu huko Kuyerusalemu yiwese kiposhelelwa na vaumini. ³²Lombi kijaniwesa kiyinsa kunyenye kwa ushendefu kishilila uugani wa Nguluvi, na kija niwese kiva bahamo nomwe, kipata kituya. ³³Nu Nguluvi wa amani ave bahamo nomwe woona. Amina

Chapter 16

¹Nikimukhabisi kunyenyu Ufibi uwulumbu wesu, mwini yu mtumishi wa litembe lina likwali Kukenkrea, ²ili kija mungawesa kumuposhela kishilila Umtwa. Gahi ndeno ku kicho sha thamani kwa vaumini, na muyime bahamo numwene kulijowo lyolyona lini akhava nuuhitaji nalyo. Maana umwene yumwene wava muhudumu wa vinji, na kwa ajili yangu yune. ³Muhunjila Upriska nu Akila, vasenga nsengo bahamo none kishilila Ukristo Uyesu, ⁴vini kwa makhalo gangu vakulusaga amakhalo ganave vavene. Nihumya uluhonjeso kunyanave, na siyo one yune, ila kwa matembe gona ga mataifa. ⁵Lihunjila itembe lina likwali kukhaya yanave. Muhunjila Uepanieto mugani wangu, mwini yu musawa wa kwansa wa Kristo ku Asia. ⁶Muhunjila Umariamwini wasenga insengo kwa bidii kwa ajili yenyu. ⁷Muhunjila Uandroniko nu Yunia, avajamaa sangu, na vapinywa baha, o none. Ni va muhimi mu miongoni mwa vanandeje, vini khanji vatalaga kumumanya Ukristo khabla yangu. ⁸Muhunjila Uampliato, mugani wangu kishilila Umtwa. ⁹Muhunjila Uurbano, musenga nsengo bahamo none kishilila Ukristo, nu Stakisi mugani wangu. ¹⁰Muhunjila Uapele, umunya kiyitikhwa kishilila Ukristo. Vahunjila wona vina vali kukhaya ya Aristobulo. ¹¹Nihunjilila Uherodioni, ujamaa wangu. Nihunjilila wona vini valikukhaya ya Narkiso, vina vakwali kwa Mtwi. ¹²Nihunjilila Utrifaini nu Trifosa, vini visenga insengo kwa bidii kwa Mtwi. Muhunjila Upersisi mugani, mwini wasenga insengo mandu kwa Mtwi, ¹³Nihunjilila Urufo, mwini wahagulwagwa kwa Mtwi nu nyina wakwe nu wangu. ¹⁴Muhunjila Uasinkrito, Uflegon, Uherme, Upatropa uherma, na vanyalukholo wona vini vali bahamo nawo. ¹⁵Nihunjilila Ufilologo nu Yulia, Unerea nu mame, nu Olimpa, na vaumini wonavini vali bahamo nawo. ¹⁶Nihunjilila shila yumonga kwa busu itakhatifu. Amatembe gona kishilila Ukristo gakivahunjila. ¹⁷Ino nikivalombwa, vanyalukholo, kihivilila kihusu avo vina visababisha kibagulana na fipingamisi. Viluta shinyume na mafundisoo gini sha mwaimanyisa. Setushi muhume kunyanave. ¹⁸Kwa kiva avanu ngaja avasikimutumishila Ukristo Mtwi, ila amatumbo ganave vavene. Kwa njowo sanave mefu nipongesi saudehi videhela inumbula sa vina vasina ihatiya. ¹⁹Kwa mfano waupulisaji wenyu mkimufishila shila yumo. Ino, ishendeve juu yenyu, lakini nikivasakula omwe muve ni busara ku hali ya unofu, na kutokiva ni hakiya pamwandi ya uofu. ²⁰Unguluvi wa amani asikhashelewa kumubuda ushetani pansu ya nsayo senyu. Ineema ya Mtwi Uyesu Kristo yive bahamo nomwe. ²¹Utimotheo, musenga nsengo bahamo none, akivahunjila, nu Lukio, Uyasoni nu Sospeter, jamaa sangu. ²²One, Utertio, mwini nauyandikha uwaraka uyu, nikivahunjila kwa litawa lya Mtwi. ²³Ugayo, mwiniwanitunsaga na kwa litembe lyona, likivahunjila. Uerasto, umutunsa hasina wa nyii, akivahunjila, bahamo nu Kwarto mwini mnyalukholo. ²⁴(Singatila: Mu nakala halisi sa kwansa, umshololo ugu gukusina. Lelela Warumi 16: 20. "Ineema ya Mtwi Yesu Kristo yikhale noomwe wona. Amina.") ²⁵Ino kunyakwe umwene mwini ana uweso kifanya muyime kilingana ni mola na mafundiso ga Yesu Kristo, kilingana nuufufuwo wa shifiho wini uifihiile kwa muda mkhome, ²⁶lakini isalisi tayari shawagubutulwa na kisengwa kimanyaikha na maandikho ga ukuvamalago kilingana ni amri ya Nguluvi wa shiluta, kwa upulisaji wa lihuvi mumataifa gona? ²⁷Kwa Nguluvi duguli umunya hekima, kishilila Uyesu Kristo, kuve nuutukufu shiluta gona. Amina

1 Corinthians

Chapter 1

¹Upaulo, mwini washemelwagwa nu Kristo Yesu kiva mwanandeje kwa ugani wa Nguluvi, nu Sothene ukholo lwesu, ²kwa litembe lya Nguluvi lini likwali Kukoritho, kwa vala vini vavishilwe tayari kishilila Uyesu Kristo, vini vashemelwa kiva vatakhathifu. Tikivayandishila khanji vala wona vini valishemelelaga ilitawa lya Mtwi wesu Uyesu Kristo ku mahala pona, Umtwa wanave nu wesu. ³Ineema ni amani yive kunyenyu kihuma kwa Nguluvi uwihehu wesu nu Mtwi wesu Uyesu Kristo. ⁴Insiku sona nikimuhonjesa Unguluvi wangu kwa ajili yenyu, kwa sababu ya neema ya Nguluvi yini Ukristo Uyesu ⁵wavapelaga. Wavasenga kiva matajiri ku shila nsila, kululogolo bahamo maarifa gona. ⁶Wavasenga matajiri, ngaja ushuhuda kihusu Ukristo kija wasibitiswa kiva kweli muvumunyenyu. ⁷Kwa hiyo musipungushilwa ikarama sa shiroho, ngaja shini mna hamu ya kihepelesa uugubutulo wa Mtwi wesu Uyesu Kristo. ⁸Ambi akivakhangasaga omwe khanji hadi mwisho, ili musikhalaumiwagwa lya Mtwi wesu Uyesu Kristo. ⁹Unguluvi yu mwaminifu mwini wavashemelaga omwe kuushirika wa mwanakwe, Uyesu Kristo Umtwa wesu. ¹⁰Isalisi nikivalomba avakaka na vadada vangu, kishilila ilitawa lya Mtwi wesu Uyesu Kristo, kija wona muyitishe, na kija kusikhavesaga nu mugavanyikho mu vamo va munyenyu. Nikivalomba kija muwungane bahamo ku nia yimo na kukusudi limo. ¹¹Kwa kiva avanu va khaya ya

Kleo vanijovela kija kuna mgavanyikho gwini guyendelela muvamo va munyenyu.¹² Nina maana iyi: Shila yumo wenyu ija, "One ni wa Paulo," au "One ni wa Apolo", au "One ni wa Kefa" au "One ni wa Kristo".¹³ Wuli! Ukristo agavanyishe? Wuli! Upaulo watowagwa kwa ajili yenyu? Wuli! mwabatiswagwa kwa litawa Iya Paulo?

¹⁴Nikimuhonjesa Unguluvi kija nisikhamubatisa yeyona, isipokiva Krispo nu Gayo. ¹⁵Iyi yikhangi kija kusina yeyona mwini nda waja mwabatiswagwa kwa litawa langu. ¹⁶(Khanji nabatisaga va mukhaya ya Stephanina. Zaidi ya hapo, nisimenye kija mwabatisaga umunu uyunji yeyona). ¹⁷Kwa kiva, Ukristo asikhanifilishe kubatiza ila kihubiri imola. Asikhanifilishe kihubiri kwa majowo ga hekima ya shibinadamu, ili kija ingufu ya msalaba gwa Kristo yisikhawusiwagwa. ¹⁸Kwa kiva uujumbe wa msalaba ni uyasu kwa vala vini vafwile. Lakini kwa vala vini Unguluvi akivakulusa, ni ngufu ya Nguluvi. ¹⁹Kwa kiva yiyandishwe, "Ambi nikiinanga ihekima ya vanya busara. Nikhaunanga uufahamu wa vanya luhala." ²⁰Akwali kwii umunu umunya busara? Akwali kwii umunya elimu? Ali kwii umulogolaji umushawishi wa nyii iyi? Wuli, Unguluvi asikhaisetwise ihekima ya nyii iyi kwa uyasu?

²¹Kihuma inyii yava ku hekima yakwe yisikhamumenye Unguluvi, yamupendesaga Unguluvi kuuyasu wanave wa kihubiri ili kikulusa vala vini vakiniyamini. ²²Kwa Vayahudi iposelela iishara sa miujisa na kwa Vayunani isakula ihekima. ²³Lakini tikimuhubiri Ukristo mwini watowagwa, mwini ali shikwaso sha Vayahudi na ni uyasu kwa Vayunani. ²⁴Lakini kwa vala vini vashemelwagwa nu Nguluvi, Vayahudi na Vayunani, tikimuhubiri Ukristo ngaja ngufu ni hekima ya Nguluvi. ²⁵Kwa kiva uuyasu wa Nguluvi una hekima kishila ya vanadamu, nuubofu wa Nguluvi una ngufu kishila ya vanadamu. ²⁶Lelela ulushemelo lwa Nguluvi kunyenyu, avakaka na vadada vangu. Sio vinji venu mukhandi ni hekima ku fiwango fya Shibinadamu. Sio vinji venyu mukhandi ni ngufu. Sio vinji venyu mukhandi kuukhome. ²⁷Lakini Unguluvi wahagulaga ifinu ifiyasu fya nyii ili kufiaibisha avanya hekima. Unguluvi wahagulaga shini shibofu ku nyii kushiaibisha ishinya ngufu. ²⁸Unguluvi wahagulaga shila shini sha hali ya pansa na shini shisalilwe kunyii. Wahagulaga hata ifinu fini fisikhavasiwe kiva finu, kwa kufisenga sio shinu ifinu fini fya thamani. ²⁹Wagahaga ndeni ili asikhavesaga akwali yeyona ni sababu ya kuidayi pamwandi yakwe. ³⁰Kwa sababu ya shila Unguluvi shini wasenga, isalisi muli mukhati ya Kristo Yesu, mwini wasenjekha hekima kwa ajili yesu kihuma kwa Nguluvi. Akhandi haki yesu, uutakhatifu nuukhombosi. ³¹Ngaja matokeo, ngaja iliandikho shini lija, "Mwini akiisufya, aisufye kishilila Umtwa."

Chapter 2

¹Pini nayinsaga kunyenyu avakaka na vadada vangu, nisikhayinsile kwa majowo ga ushawishi ni hekima ngaja shini nahubirigi ikweli yini yiifihile kihusu Unguluvi. ²Nalamulaga kilekha kimanya shoshona pini nikhandi munyenyu isipokiva Uyesu Kristo, numwene mwini watowagwa. ³Na nikhandi nomwe kuubofu, na ku woga, na kwakutetema mandu. ⁴Nuujumbe wangu na kihubiri kwangu kukhandi kusili kwa majowo ga ushawishi ni hekima. Badala yakwe, gakhandi kumuwonensa Uroho na ga ngufu, ⁵ili kija ilihuvi lyenyu lisikhavesaga ku hekima ya vanadamu, ila ku ngufu ya Nguluvi. ⁶Isalisi tikiilogolela ihekimammu vanu avasima, lakini sio hekima ya nyii iyi, au ya utavala ya nyakati isi, wini wishila. ⁷Badala yakwe, tikiilogolela ihekima ya Nguluvi ku ukweli wini uifihile, ihekila yini yiifihile yini Unguluvi waihagulaga khabla ya nyakhathi sa utukufu wesu. ⁸Kusina yeyona wa vatavala va nyakhathi isi mwini waimanyaga ihekima iyi, nda vave vaimanyaga ku nyakhathi sila, nda vasikhamutovile Umtwa wa utukufu. ⁹Lakini ngaja shini yiyandishwe, "Amajowo gini kusina iliho lini lyagaga, kusina ilikutu lini lyapulikha, amahiva gasikhahivishe, amajowo gini Unguluvi wagayandala kwa ajili ya vala vini vamugene umwene."¹⁰ Aga ni majowo gini Unguluvi wagagubutulaga kunyesu kishilila Uroho, kwa kiva uroho alolela shila shinu, hata amajowo ga mukhati ga Nguluvi. ¹¹Kwa kiva yunani mwini amenye amahiva ga munu, isipokiva inumbula ya munu mukhati yakwe? Ino shisho, kusina mwini amenye amajowo ga mukhati ga Nguluvi, isipokiva Uroho wa Nguluvi. ¹²Lakini tisikhaposhelile iroho ya nyii, lakini Uroho mwini ihuma kwa Nguluvi, ili kija tiwese kimanya kwa uhuru amajowo gini tipelilwe nu Nguluvi. ¹³Tilogola amajowo aga kwa maneno, gini ihekima ya munu yisiwesa kifundisa, lakini gini Uroho akitifundia. Uroho itafasiri amajowo ga shiroho kwa hekima ya shiroho. ¹⁴Umunu mwini asina uroho iposhela amajowo gini ni ga Roho wa Nguluvi, kwa kiva ago ni uyasu kunyakwe. Asiwesa kigamanya kwa kiva gimanyikha shiroho. ¹⁵Kwa yula wa shiroho ihiga amajowo gona. Lakini ihigwa na vanji. " ¹⁶Yu nani mwini iwesa kugamanya amahiva ga Mtwā, mwini iwesa kimufundisa umwene?" Lakini tina mahiva ga Kristo.

Chapter 3

¹Na one, vakaka na vadada vangu, nisikhalogwele nomwe ngaja vanu shiroho, lakini ngaja vanu va shimwili. Ngaja vana vanang'ana kishilila Ukristo. ²Navang'wesaga utupyo na sio nyama, kwa kiva musikhandi tayari kwa kilya inyama. Na hata isalisi musili tayari. ³Kwa kiva omwe bado ni va shimwili. Kwa kiva uwifu na kuidayi kwiwonekha mu vamo va munyenyu. Wuli, musikhala kilingana nu muvili, na wuli, musijenda ngaja kawaida ya shibinadamu? ⁴Kwa kiva yumo ija, "Nikimufwata Upaulo" Uyunji ija, "Nikimufwata Uapolo," musikhala ngaja vanadamu? ⁵Uapolo yu nani? nu Paulo yu nani? Avatumishi va yula mwini mukimuyamini, kwa shila mwini Umtwa wamupelaga insengo. ⁶One navalyaga, Uapolo waponya amalenga, lakini Unguluvi wagakusa. ⁷Ino, sio mwini wavyala wa la mwini waponya amalenga ana shoshona. Lakini yu Nguluvi mwini ikigakusa. ⁸Ino mwini ivyala na mwini iponya amalenga wona ni sawa, na shila yumo ambi iposhela ujira wakwe kilingana ni nsengo yakwe. ⁹Kwa kiva ose tili vasenga nsengo va Nguluvi, omwe muli bustani ya Nguluvi, lijengo lya Nguluvi. ¹⁰Kihumana ni neema ya Nguluvi yini napelwa ngaja musengaji mukhome, naguvikhaga umsingi, nu yunji isenga kushanya yakwe. Lakini umunu ave meho shini isenga kushanya yakwe. ¹¹Kwa kiva kusina uyunji mwini iwesa kisenga umusingi ugunji saidi ya gwini gusenjilwe, gwini yu Yesu Kristo. ¹²Ino, nda yumo wenyu isenga kushanya yakwe kwa dhahabu, ihela, amang'anga ga thamani, amapishi, amasole, au masole, ¹³insengo yakwe ambi yigubutulwa, kwa mwanga gwa paminsi ambi ukiiwonensa. Kwa kiva ambi wuwonenswa nu moto. Umoto ambi gujesa uubora wa nsengo wa shila yumo shini wasenga. ¹⁴Nda shoshona umunu shini waenga ambi shisigala, umwene ambi iposhela iasawadi. ¹⁵Lakini nda insengo ya munu yipye kwa moto, ambi ipata ihasara. Lakini umwene yumwene ambi ikulusiwa, ngaja ndenela kikwewukha ku moto. ¹⁶Musimenye kija omwe muli hekalu lya Nguluvi na kija Uroho wa Nguluvi ikhala mukhati yenyu? ¹⁷Nda umunu ambi akilinanga ilitembe lya Nguluvi, Unguluvi ambi akimunanga umunu yula. Kwa kiva ilitembe lya Nguluvi ni litakhatifu, na ndeno nomwe. ¹⁸Umunu asikhaidehelaga yumwene, nda yeyona mu vamo va munyenyu ihiva kija ana hekima ku nyakati isi, ave ngaja "muyasu" bahene ambi iva ni hekima. ¹⁹Kwa kiva ihekima ya nyii iyi ni uyasu pamwandi ya Nguluvi, Kwa kiva yiyandishwe, "Akivapita avanya hekima kwa hila sanave" ²⁰Na khanji "Umtwa amenye amahiva ga vanya busara ni udehi." ²¹Ino umunu asikhaidayilaga avanadamu! Kwa ifinu fyona ni fya kunyenyu. ²²Nda yu Paulo, au Apolo, au Kefa, au inyii, au maisha, au infwa, au ifinu fini fikwali, au fini ambi fiva fikwali. Fyona ni fyenyu, ²³na omwe ni va Kristo nu Kristo yu wa Nguluvi.

Chapter 4

¹Ndeni ndiyo umunu ativase ose, ngaja vatumishi va Kristo na mawakili va siri sa kweli sa Nguluvi. ²Ku ili, shini shisakulwa kwa uwakili ni kija vave va kutumainilwa. ³Lakini kunyangu one ni shinu shidodo mandu kija nihigwa nomwe au uhigo wa shibinadamu. Kwa kiva nisikihiga hata one yune. ⁴Nisikihiga one yune, iyi yisina maana kija one nili munya haki, Yu Mtwā mwini akinihiga. ⁵Ino, musikhalogolaga uuhigo ku lyolyona khabla ya wakati, khabla ya kuyinsa kwa Mtwā. Akhagaleta kuuvalafu amajowo gini gaifihile kushisi na kigubutula amahiva ga munumbula. Bahene shila yumo ambi iposhela isifa yakwe kihuma kwa Nguluvi. ⁶Ino, vakaka na vadada vangu, one yune nu Apolo natumila ikanuni isi kwa ajili yenyu. ili kija kihuma kunyenye muwesa kiimanyisa imaana ya usemi, "Usikhalutaga kishila shila shini shiyandishwe. "Iyi ni kija kusina umunu wenyu mwini akiidaya kwa muyine. ⁷Kwa kiva yunani mwini alwaga itofauti khati yenyu nu yunji? Shishi shini unasho usikhaposhele bure? Nda tayari waposhela bure, kwanshii mukiidayi nda musikhagahile ndeno? ⁸Tayari munafyo fyona fini nda mwasakula! Tayari mwava nuutajiri! Mwayansa kitavala- na kija mumilikhi saifi yesu ose! Kweli, nikivapela uumilikhi unofu ili kija timilikhi bahamo nomwe. ⁹Kwa hiyo nihiva Unguluvi wativikha ose vanandeje ngaja kitiwonensa va mwisho ku mustari gwa maandamano na ngaja avanu vini vahijilwe kibudwa. Tava ngaja sherehe ku ulimwengu, kwa malaikha na kwa vanadamu. ¹⁰Ose tili vayasu kwa ajili ya Kristo, lakini omwe ni vanya hekima kishilila Ukristo. Tili vabofu, lakini omwe muna ngufu. Muheshimiwa, lakini ose tisalwa. ¹¹Hata isalisi tina njala ni khau, tisinaamenda, tatowa uvi, na khanji tisina nsengo. ¹²Tisenga insengo kwa bidii, kwa mokho gesu yuse. Pini tisalwa, tibariki. Pini tilafywa, tifumilila. ¹³Pini tiligwa, titiniya kwa upole. Takula, na bado tivasiwa kiva ngaja kikhanwa ni nyii nu makhakhala kwa majowo gona. ¹⁴Nisiyandikha amajowo aga kivaibisa omwe, lakini kivatini omwe ngaja vanishe vangu vini nivagene. ¹⁵Hata nda mna valimu makumi elfu kishilila Ukristo, musina avawihenye vinji. kwa kiva nava baba wenyu kishilila Uyesu Kristo kishilila imola. ¹⁶Ino nikivalomba muniwulanise one. ¹⁷Iyo ndiyo sababu namufilikha kunyenye Utimotheo, umugani wangu na mwana mwaminifu kishilila Umtwa. Amba akivakumbusa insila sangu kishilila Ukristo, ngaja shini namanyisa shila mahala na shila litembe. ¹⁸Ino avamonga venyu vakiisufya, visenga ngaja kiva nisikhayinsa kunyenye. ¹⁹Lakini ambu niyinsa kunyenye shitambo, nda Umtwa ambu idobokha. bahene ambu nimanya sio majowo ganave tu vini vakiisufya, lakini ambu nikisaga ingufu sanave. ²⁰Kwa kiva uufalme wa Nguluvi wusiva mumajowo ila kwa ngufu. ²¹Musakula nshii? Niyinse kunyenye nulukwegu au kwa ugani na kwa roho ya upole?

Chapter 5

¹Tapulikha itaarifa kija kuna ushemi mu vamo venyu, iaina ya ushemi yini yikusina hata ku vanu va Mataifa. Tina taarifa kija yumo wenyu igona nu mudala wa wihe. ²Nemwe mukiisufya! Badala ya kisugumilwa? Yula mwini igaha ndeni ipaswa kiwusiwa munyenyu. ³Japo nisili bahamo nomwe shimuvili lakini nili nomwe shiroho, sha tayari namuhiga umwene mwini wagaha ndeni, ngaja ndenela nikhandi nikwali. ⁴Pini mutangana bahamo kishilila ilitawa lya Mtwā wesu Uyesu, sha tayari namuhiga umunu uyu, ni roho yangu yikwali pala nda kwa ngufu sa Mtwā wesu Uyesu, sha tayari namuhiga umunu uyu. ⁵Sha tayari namutawula umunu uyu kwa Shetani ili kija umuvili gwakwe gunanjwe, ili iroho yakwe yiwese kikulusiwa kulusiku lwa Mtwā. ⁶Kuyidayi kwenyu sio shinu shinofu. Musimenye uujanjamu kidogo wunanga idonge lyona? ⁷Yiyosi omwe yumwe uujanjamu wa pakhalā, ili kija muve lidonge lipya, ili kija muve mukhate gwini gasijanjamwishe. Kwa kiva, Ukristo, Umwana wa Kholo wesu wa pasakha sha tayarinwashinjwa. ⁸Ino tiwunje isikukuu si kwa ujanjamu wa pakhalā, uujanjamu wa tabia mbi ni sa uofu. Badala yakwe, tiwunje ni mukhate gwini gusiponyeswe uujanjamu wa unyenyekevu ni kweli. ⁹Nayandikhaga ku barura yangu kiva musikhahansikhanaga na vashemi. ¹⁰Nisina maana avashemi va dunia iyi, au na avanya mbungulu aua vapokhaji au vini viabudu isanamu kwa kikhala kutali nawo, basi nda yavapasa mupole pa dunia. ¹¹Lakini isalisi nikivayandishila kilekha kuihansa nu yeyona mwini ishemelwa kaka au dada kishilila Ukristo, lakini ikhala muushemi au mwini umunya kibodoshela, au mupokhaji, au umwabudu isanamu, au umuligaji aua umugasi. Wala musikhayinsaga nawo umunu wa namna yila. ¹²Ino ambi nikiiyinjisa wuli kihiga vini vali kinja ya Litembe? Badala yakwe, omwe musikhavahijile vini vali mukhati ya litembe? ¹³Lakini Unguluvi akivahiga vini vali kunja. 'Muwusi umunu umuvi munyenyu'

Chapter 6

¹Yumo wenyu pini iva ni tatiso nu muyine, ijela kiluta kumahakamaya ya vina vasina ihaki kuliko pamwandi ya vaumini? ²Musimenye kiva avaumini ambi vakiuhiga uwulimwengu? Na nda ambi mukiuhiga uwulimwengu, musiwesa kilamula amajowo gini galisi muhimu? ³Musimenye kija ambi tikivahiga avamalaikha? Kwa shiasi shishi mandu, tiwesa kilamula amajowo ga maisha aga? ⁴Nda tiwesa kihiga amajowo ga maisha aga, kwa nshii mwijela kitwala amasitakha oamwandi ya vini vasiyima mulitembe? ⁵Nilogola aga kwa nsoni yenyu. Kusina umunya busara munyenyu wa kukwilana kivikha amajowo sawa ku munyalokholo nu munyalukholo? ⁶Lakini nagaja shini yishwali isalisi, umwamini yumo iluta kumahakama kwa ajili ya muumini uyunji, na masitakha ago givikhwa pamwandi ya muhigaji mwini asiyamini! ⁷Uukweli ni kija kuna matatizo ku Vakristo gini gileta tayari amalawo kunyenyo. Kwa nshii musikhalavaga kwa mavi? Kwa nsii muyitikha kidehelwa? ⁸Lakini mwasenga uuofu na kidehela avansi, na avo ni vakaka na vadada venyu! ⁹Musimenye kija vini vasili va haki vasikhauhala uufalme wa Nguluvi? Musikhayaminigi uudehi. Avaasherati, avaabudu sanamu, avasheni, avafilari, na avalawiti, ¹⁰avahiji, avashoyo, avagasi, avapokhaji, avaligaji- kusina mu avo mwini ambi akiuhala uufalme wa Nguluvi. Na avo vakhandi vamonga vanave ni yumwe. ¹¹Lakini sha mwavalaswa, lakini sha mwayoswa, lakini sha tayari mwabagulwa nu Nguluvi, lakini mwasengwa haki pamwandi ya Nguluvi kishilila ilitawalya Mtwu Uyesu Kristo na kwa Roho wa Nguluvi wesu. ¹²" Ifinu fyona ni halali kunyangu", lakini sio shila shinu shina faida. "Ifinu fyona ni halali kunyangu," lakini nisikhatawaliwa ni shimo sha ifyo. ¹³"Ishakilya ni kwa ajili ya utumbo, nuutombo ni kwa ajili ya shakilya, " lakini Unguluvi ambi akifiwusa fyona. Umuvili gusitendilwe kwa ajili ya ushemi, badala yakwe, umuvuli ni kwa ajili ya Mtwu, nu Mtwu ambi akiguhudumila umuvili! ¹⁴Unguluvi wamufufulaga Umtwa na yuse khanji ambi akitifufula kwa ngufu sakwe. ¹⁵Musimenye kija amavili gesu gana muunganikho nu Kristo? Muwesa wuli kufihumya ifiungo fya Kristo na kiluta kufiwunganisa nu mushemi? Yisiwesekhana! ¹⁶Musimenye kija mwini iwungana nu mushemi wava muvili gumo numwene? Ngaja iliandikho shini lija, "Vavili ambi viva muvili gumo." ¹⁷Lakini mwini iwungana nu Mtwu ambi iva roho yimo bahamo numwene. ¹⁸Yisiji izinaa! "Shila sambi yini akiisenga umunu ni kunja nu muvili gwakwe. Lakini izinaa, umunu isenga isambi sidi ya muvili gwakwe yumwene. ¹⁹Musimenye kija amavili genyu ni litembe lya Roho Mtakhatifu, mwini ikhala mukhati yenyu, yula mwini mwapelwagwa kihuma kwa Nguluvi? Musimenye kija sio omwe yumwe? ²⁰Kija mwagulwagwa kwa bei. Kwa kiyo musufyi Unguluvi kwa mavili genyu.

Chapter 7

¹Kihusu amajowo gini mwagayandikhaga: Kuna luhavi lwini lunofu umugosi asikhagonaga nu mudala wakwe. ²Lakini kwa sababu ya majaribu minji ga zinaa shila mugosi ave nu mudala wakwe, na shila mudala ave nu mugosi wakwe. ³Umugosi ipaswa kimupela umudala ihaki yakwe ya ndoa, na shishila umudala wope kwa mugosi wakwe. ⁴Sio mudala mwini ana mamulakha ku muvili gwakwe, yu mugosi. Na shishila, umugosi nayumwene asina mamulakha ku muvili gwakwe, ila umudala anayo. ⁵Musikhafinyanaga pini mwigona, isipokiva muyitikhene kwa muda maalum. Gahi ndeno ili kipata umuda gwa maombi, Bahene muwesa kuwuyililana khanji bahamo, ili kija Ushetani asikhayinsaga kwa kikhosa ishiasi. ⁶Lakini nilogola aga amajowo kwa hiari na sio ngaja amri. ⁷Nidobokha shila yumo wa ave ngaja one shini nishwali. Lakini shila yumo ana karama yakwe kihuma kwa Nguluvi. Uyu ana karama iyi, nu yula ana karama yila. ⁸Kwa vini vasitolilwe na vajane nija kija, unofu kunyanave nda vasigale bila kitolwa, ngaja shini nishwali one. ⁹Lakini nda vasiwesa kuisivila, vipaswa kitolwa. Kwa kiva unofu kunyanave kutolwa kuliko kivekha imbungulu. ¹⁰Ino kwa vala vini vatolilwe nikivapela iamri, sio one ila yu Mtwā. "Umudala asikhabagulanaga nu mugosi wakwe." ¹¹Lakini nda aibagule kihuma kwa mugosi wakwe, asigale shisho bila kutolwa au nda ndeno ayitikhane nu mugosi wakwe. Nu "Mugosi asikhamupelaga italakha umudala wakwe." ¹²Lakini kwa vini vasigele, nija- one, sio Mtwā- kija nda umunyalukholo yeyona ana mudala mwini asiyamini na iyitikha kikhala numwene, asipaswa kimulekha. ¹³Nda umudala ana mugosi mwini asiyamini, na nda iyitikha kikhala numwene, asikhamulekhaga. ¹⁴Nda umugosi mwini asiyamini ivalaswa kwa sababu ya lihuvi lya mudala wakwe. Nu mudala mwini asiyamini ivalaswa kwa sababu ya mugosi mwini iyamini. Nda ndeno avanenyu nda vava vasili safi, lakini kwa kweli vavalaswa. ¹⁵Lakini umutolwa mwini asiyamini nda awushe na kiluta. Kwa namna iyo, ukaka nu dada ipinywa nulufingo lwanave. Unguluvi watishemela tikhale kwa amani. ¹⁶Wimanya wuli nda umudala, anga mukulusa umugosi wakwe? Au wimanya wuli nda umugosi, anga mukulusa umudala wakwe? ¹⁷Shila yumo akhale amakhalo ngaja Umtwa shini wavagavila, shila yumo ngaja Unguluvi shini wavashemela avene. Uwu ni ulungosaji wangu kwa matembe gona. ¹⁸Akwali mwini akhandi atahiliwe pini washemelwagwa kiyamini? Asikhajelaga kiwusa ialama ya tohara yakwe. Akwali yeyona mwini washemelwagwa kulihuvi asitahiriwe? Asipaswa kitahiriwa. ¹⁹Kwa ili nda atahiriwe wala mwini asitahiriwe kusina matatizo. Ishinya matatizo ni kupulisa iamri sa Nguluvi. ²⁰Shila yumo asigale kulushemelo shini akhandi ashwali pini washemelwagwa nu Nguluvi kiyamini. ²¹Ukhandi mufilikhwa pini unguluvi wakushemelaga? Usikhahivaga kihusu ilyo. Lakini nda wuwesa kiva huru, gaha ndeno. ²²Kwa yumo mwini washemelwa nu Mtwā ngaja mufilikhwa ali munu mwini ali huru kishilila Umtwa. Ngaja ndenela, yumo mwini ali huru pini ishemelwa kiyamini iva mwanandeje wa Kristo. ²³Sha tayari mwagulwa kwa thamani, ino musikhavesga vafilikhwa va vanadamu. ²⁴Vakaka na vadada vangu, ku makhalo gogona shila yumo wesu pini tashemelwagwa kiyamini, tisigale ngaja ndenela. ²⁵Ino, vala wona vini vasitolile shiluta, nisina amri kihuma kwa Mtwā. Lakini nikivapela amaoni gangu ngaja shini nishwali. Kwa lusungu sa Mtwā, sini siyaminikha. ²⁶Ino, nihuvilila ndeno kwa sababu ya usumbufu, unofu umugosi asigale ngaja shini ashwali. ²⁷Upinyilwe nu mudala ni lufingo lwa ndoa? Usikhasakulaga uuhuru kihuma kwa ilyo. Una uhura kihuma kwa mudala au usitolilwe? Usikhasakulaga umudala. ²⁸Lakini nda utole, usisenjile isambi. Na nda umudala asitolilwe nda atolwe, asisenjile isambi. Bado vala vitolana vipata amalawo ga aina mbalimbali. Nayune nisakule nivakwewusise ago. ²⁹Lakini nilogola ndeni, vakaka na vadada vangu, umuda guli mfupi. Kihuma isalisi na kiyendelela, vala vini vana vadala vakhale ngaja vasina. ³⁰Wona vini vasugumilwe vaigahe ngaja vakhandi vasisugumilwe, na wona vini vishendeve, nda vakhandi vasishendeve, na wona vini vigula ishinu shoshona, nda vasikhamiliki shoshona. ³¹Na wona vini vilava nu wulimwengu, vave ngaja vasikhasenjile nawo. Kwa kiva amitindo ga nyii gifishila umwisho gwakwe. ³²Nisakula kiva huru kwa masumbufu gona. Umugosi mwini asitolile akihusisa ni finu finu fikimuhusu Umtwa, inamna ya kimunojela umwene. ³³Lakini umugosi mwini atolile akihusisa na majowo ga nyii, inamna ya kimunojela umudala wakwe, ³⁴wagavanyikha. Umudala mwini asitolilwe au bikira akihusisha ni finu kihusu Umtwa, inamna ya kuibagula ku mvili na ku roho. Lakini umudala mwini asitolilwe akihusisa kihusu ifinu fya dunia, inamna ya kumushendefya umugosi wakwe. ³⁵Nilogola ndeni kwa faida yenyu yumwe, na nisivikha umtego kunyenyu. Nilogola ndeni kwa kiva ni haki, ili kija muwesa kuivikha wakfu kwa Mtwā bila lukhalalo lolona. ³⁶Lakini nda umunu ihiva asiwesa kimusenjela kwa lishima umwana mwali wakwe, kwa kiva ihisia sakwe sina ngufu mandu, lekha atolane numwene ngaja shini adobweshe. Siyo sambi. ³⁷Lakini nda watola amaamusi kilekha kitola, na kusina ihaja ya lasima, na nda iwesa kitavala ihamu yakwe, ambi isenga unofu nda asimutola. ³⁸Ino, mwini akimutola umwanamwali wakwe igaha unofu, na yeyona mwini ihagula kilekha kitola igaha unofu mandu. ³⁹Umudala apinyilwe nu mugosi wakwe pini ali musima. Lakini nda umugosi wakwe afwe, ali huru

kitolwa nu yeyona mwini akimudobokha, lakini kwa kishilila Umtwa tu. ⁴⁰Bado kumaamusi gangu, ambi iva nuushendefu mandu nda akhale ngaja shini ashwali. Na nihiva kija one khanji nina Roho wa Nguluvi.

Chapter 8

¹Ino kihusu ifyakilya fini fihumisiwe isadakha kwa sanamu: timenye ya kija "ose wona tina maarifa." Amaarifa gileta amajivuno, ila uugani wusenga. ²Nda umunu yeyona ihiva kija amenye amajowo gamonga, umunu uyo bado asimenye ngaja shini yikimupasa kimanya. ³Lakini nda yumo wanave amudoboshe Unguluvi, umunu uyo imanyikha numwene. ⁴Ino kihusu ifyakilya fini fihumisiwa isadakha kwa sanamu: timenye kija "isanamu sio shinu kunyii iyi," na kija kusina Unguluvi ila yumo tu. ⁵"Kwa kiva kuna vinji vini vishemelwa manguvuvi nda yive kushanya au kudunia, ngaja ndenela shini vashwali "amanguvuvi na vatwa vinji." ⁶"Japokiva kunyesu kuna Nguluvi yumo tu mwini yu Wihezu, ifinu fyona fyahuma kunyakwe, nayuse tikhala ku yakwe, nu Mtwi yumo Uyesu Kristo, mwini kunyakwe ifinu fyona fyava fikwali, na kwa mwene ose tikwali." ⁷Hata ndeno, uujusi uwu ukusina mukhati ya shila yumo. Badala yakwe, avamonga vaihusisaga muibada sa sanamu apo pakhalala, na hata isalisi vilya ifyakilya ifi ngaja kija ndio shinu shini shahumisiwa sadakha kwa sanamu. Amahiva ganave gayaswagwa kwa kiva mavi. ⁸Lakini ishakilya shisikhatiwonensise ose kwa Nguluvi. Ose tisili vavi mandu nda tisili ishakilya, wala vanofu mandu nda tilye. ⁹Lakini muve meho kija uuhuru wenyu usikhavesaga sababu ya kumukhalasa mwini mubofu kulihuvu. ¹⁰Ebu hiva kija umunu wakwaga, owe mwini una ujui, wilya ishakilya kuhekalu lya sanamu. Amahiva gakwe umunu uyo gasikhawonekha hata umwene nayumwene alye ifinu fini fihumisiwe sadakha kwa sanamu? ¹¹Ino kwa sababu ya ufahamu wakho wa ukweli kihusu iasili ya sanamu, ukaka au udada wakho mwini mubofu, mwini wope Ukristo wafwisaga kwa ajili yakwe, ibudwa. ¹²Ino pini wusenga isambi sidi ya kaka nu dada wakho na kugatesa amahiva ganave gini mabofu, musenga isambi sidi ya kristo. ¹³Ino, nda ishakilya shisababisa kimukhalasa ukaka au udada, nisikhalya inyama shiluta, ili nisikhamusababisaga ukaka aua udada wangu kigwa.

Chapter 9

¹One nisili huru? One nisili mwanandeje? One nisikhamwajile Uyesu Umtwa wesu? Omwe ni matunda ga nsengo yangu kishilila Umtwa? ²Nda one nisili mwanandeje kwa vanji, angalau nili mtume kunyenyu omwe. Kwa kiva omwe ni uthibitisho wa uwanandeje wangu kishilila Umtwa. ³Uwu ndio utetelaji wangu kwa vala vini vakinihunjisa one. ⁴Wuli tisina ihaki ya kilya na king'wela? ⁵Tisina ihaki ya kitola umudala mwini wayamini ngaja shini vigaha avanandeje vanji, na vanyalukholo va Mtwā, nu Kefa? ⁶Au one yune duguli nu Barnaba vini tipaswa kisenga insengo? ⁷Yu nani mwini isenga insengo ngaja musulukhali kwa gharama sakwe yumwene? Yu nani mwini idobokha umusabibu na asilya amatunda gakwe? Au yu nani mwini idima ishipuga mwini asing'wela utupyo twakwe? ⁸Wuli nilogola aga kwa mamulakha ga shibinadamu? Isheriya nayiyene yisilogola aga? ⁹Kwa kiva yiyandishwe ku sheriya ya Musa, " usikhaipinyaga ing'ombe umulomo pini yilya amasawo." Ni kweli kija panu Unguluvi ijali ing'ombe? ¹⁰Au wuli asilogola ago kwa ajili yesu? yiyandishwe kwa ajili yesu, kwa kiva umwene mwini ilima amasawo yikimufwaya kilima kwa mahivililo, numwene mwini ikungula yikimupasa akungulo kwa mahivililo ga kishiriki kukungulo. ¹¹Nda tavyalaga ifinu fya shiroho mu vamo va munyenyu, Wuli! Ni liswi likhome kunyesu nda tikungule ifinu fya shimwili kihuma kunyenyu? ¹²Nda avanji vapataga ihaki iyi kihuma kunyenyu, Wuli! Ose sio ndio saidi? Hata ndeno, tisikhaidayile ihaki iyi. Badala yakwe, tafumililaga amajowo gona badala ya kiva shikwaso sha mola ya Kristo. ¹³Musimenye kija wona vini visenga insengo mulitembe vipata ishakilya shanave kihuma mulitembe? Musimenye kija wona vini visenga insengo kumasabahu vipata isehemu ya shila shini shihumisiwe kumasabahu? ¹⁴Kwa namna yiyo, Umtwa walajisaga ya kija wona vini vitangasa imola ilisharti vawese kikhalā kwa kufwata ni hiyo imola. ¹⁵Lakini nisavadayi ihaki sona isi. Na nisyandikha aga ili ulujowo lolona lusenjeshe kwa ajili yangu. Bora one nifwe kuliko umunu yeyona kusetusa huku kuisufya kwangu. ¹⁶Maana nda yive nihubiri imola, nisina isababu ya kuisufya, kwa kiva ni lasima nigahe ndeni. Na ole wangu nda nileshe kuihubiri imola! ¹⁷Kwa kiva nda nigahe ndeni kwa hiari yangu, nina thawabu. Lakini nda ive sio kwa hiari, bado nina jukumu lini nipelilwe kiva wakili. ¹⁸Ino ithawabu yangu ni nshii? Ya kija pini nihubiri, ambi nihumya imola bila gharama na bila kutumila kwa utimilifu wa haki yangu yini ninayo ku mola. ¹⁹Maana japo nava huru kwa wona, nasengwagwa mwanandeje wa wona, ili kija niwese kivapata vinji mandu. ²⁰Kwa Vayahudi nikhandi ngaja Myahudi, ili nivapate Avayahudi. Kwa vala vini vali pansi ya sheriya, nikhandi ngaja yumo wanave mwini ali pansi ya sheriya ili nivapate vala vini vali pansi ya sheriya. Nagahaga ndeno japo one binafsi nisikhandi pansi ya sheriya. ²¹Kwa vala vini vali kunja ya sheriya, nikhandi ngaja yumo wanave mwini nili kunja ya sheriya, japo one binafsi nisikhandi kunja ya sheriya ya Nguluvi, ila pansi ya sheriya ya Kristo. Nagahaga ndeno ili nivapate vini vali kunja ya sheriya. ²²Kwa vini vakhandi vanyonga nikhandi munyonge, ili nivapate vini vanyonge. Nava hali sona kwa vanu wona, ili kwa nsila sona niwese kivakulusa vamonga. ²³Nayune nigaha amajowo gona kwa ajili ya mola, ili niwese kushiriki ku baraka. ²⁴Musimenye kwa vini visiga wona vini vishinda visiga, lakini mwini iposhela isawadi iva yumo? Ino siji ili mupelwe isawadi. ²⁵Mwini isiga akiisivila ku gona pini iva kuimanyisa. Avo vigaha ndeno ili vapate itaji yini yinanjikha, lakini ose tisiga ili tipate itaji yini yisananjikha. ²⁶Ino one nisisiga bila sababu au nitovaga ingumi ngaja kitova ihewa. ²⁷Lakini nikigulafya umuvili gwangu na kugugaha ngaja mwanandeje, ili kija pini ambi nimala kivahubiri avanji, one yune nisikhavesaga wa kikhanwa.

Chapter 10

¹Nisakula omwe mumanye vakaka na vadada vangu, ya kija avawihesu wesu vakhandi pansu ya lifunde na wona vashilaga ku bahari. ²Wona vabatiswagwa vave va Musa mukhati ya lifunde na mukhati ya bahari, ³na wona valisaga ishakilya shishila sha roho. ⁴Wona vang'wesaga ishinywaji shishila sha roho. Kwa kiva vang'wesaga ishinywaji kihuma ku mwamba wa roho wini wawafwataga, nu mwamba gula gukhandi yu Kristo. ⁵Lakini Unguluvi aikhanojelwe mandu na vinji vanave. ni maiti sanave sapalakhaniyagwa kunyikha. ⁶Basi amajowo aga gona gakhandi mfano kunyesu, ili ose tisikhavesaga vanu va kudoboshela amavi ngaja na vene shini vagahaga. ⁷Musikhavesaga avaabudu sanamu, ngaja avanji avene shini vakhandi vashwali. Iyi ni ngaja shini yayandinkwagwa, "Avanu vakhalaga pansu vilya na ving'wela, na vayimaga kinena kwa mbungulu sa mapensi." ⁸Tisikhagahaga uushemi ngaja avinji vanave hini vagahaga. Vafwisaga ulusiku lumo avanu ishilini na tatu elfu kwa sababu iyo. ⁹Wala tisikhamujesaga Ukristo, ngaja avinji vanave shini vagahaga na vanangwagwa kwa njokha. ¹⁰Na khanji musikha nung'unikhaga, ngaja avinji vanave hini vanung'unikhaga na kinangwa nu malaikha wa mauti. ¹¹Basi amajowo ago gasenjejhaga ngaja mfano kunyesu. Gayandikhwa ili kitifundisa ose - vini tahivililwagwa ni nyakhata sa mwisho sa pakhalu. ¹²Ino shila mwini akiwona ayimile ave meho kija asikhagwisaga. ¹³Kusina ijalibu lini lyavapataga omwe lini siyo kawaida ya vanadamu. Ila Unguluvi ali mwaminifu. Asikhavalekha mujesewe kishila uuweso wenyu. Bahamo ni jaribu umwene ambi akivapela umlyango gwa kupolela, ili muwese kiva vakhangafu. ¹⁴Ino, vagani vangu, yisiji iibada ya sanamu. ¹⁵Nilogola nomwe ngaja vanu avanya luhala, ili mulamule kwa lini nikililogola. ¹⁶Ishikhombe sha baraka shini tibarikhi, usili ushirika wa danda ya Krito?Umukhate gula gwini tikigumenya, usili ushirika wa muvili gwa Kristo? ¹⁷Kwa kiva umukhate guli gumo, ose vini tili vinji tili muvili gumo. Ose wona tiposhela umukhate gumo kwa bahamo ¹⁸Valeleli avanu va Israeli: Wuli! Vala wona vini vali sadakha siyo vashiriki ku masabahu? ¹⁹Nilogola nshii basi? Ya kija isanamu ni shinu? Au ya kija ishakilya shini shihumisiwe isadakha kwa sanamu ni shinu? ²⁰Lakini nilogola kihusu ifinu fila fini vakifihumya isadakha avanu avapagani va Mataifa, kija vihuma ifinu ifi kwa mapepo na sio kwa Nguluvi. Nayune nilema omwe kiwungana na mapepo! ²¹Musiwea king'welela ishikhombe sha Mtwana ni shikhombe sha mapepo. Musiwesa kiva nuuhirika ku mesa ya Mtwana na ku mesa ya mapepo. ²²Au tikimupela Umtwana uwifu? Tina ngufu kishila umwene? ²³"Ifinu fyona ni halali," lakini sio fyona fini fifwaya. "Ifinu fyona ni halali," lakini sio fyona fini fikivasenga avanu. ²⁴Kusina hata yumo mwini ambi isakula amanofu gakwe tu. Badala yakwe, shila yumo nda wasakula amanofu ga muine. ²⁵Muwesa kila shila shinu shini shigusiwa kusokho bila kipoa -posa kwa ajili a kimanya. ²⁶Kwa kiva "inyii yi mali ya Mtwana, na fyona fini fikiimemya" ²⁷Nu munu mwini asiyamini nda avalalishe kilya, na musakula kiluta, lisaji shoshona shini akivapela bila kiposa amaswali ya kimanya. ²⁸Lakini umunu nda avajovele, "Ishakilya ishi shahumana ni sadakha ya vapagani, "musikhalisaga. Iyi ni kwa ajili yakwe mwini wavajovele, na kwa ajili ya kimanya. ²⁹Na yune nisimaanisha amahiva genyu, ila amahiva ga yula uyunji. Kwa kiva kwanshii uuhuru wangu uhigwe na mahiva ga munu ujunji? ³⁰Nda one nitumila ishakilya kwa luhonjeso, kwanshii nilijwe kwa shinu shini nihonjesa kwa isho? ³¹Ino, shoshona shini mwilyaau king'wela, au shoshona shini , mwisenga, senji gona kwa utukufu wa Nguluvi. ³²Musikhavakhoselaga Avayahudi aua Vayunani au ilitembe lya Nguluvi. ³³Jesi ngaja one shini najesaga kivanojela avanu wona kwa majowo gona, nisisakula ifaida yangu yune, ila ya vinji. Nayune nienga ndeni ili vawese kikuluwa.

Chapter 11

¹Nifwata one, ngaja na yune shini nikimufwata Ukristo. ²Ino nikivasufya kwa kiva mकिनिकुम्बुक्हा ku majowo gona. Nikivasufya kwa kiva mwagakhata amaposhelo ngaja shini nagaletaga kunyenyu. ³Ino nisakula mumanye kija Ukristo yu mtwe gwa shila mugosi, numwene umugosi ni mtwe gwa mudala, na ya kija Unguluvi yu mtwe gwa Kristo. ⁴Shila umugosi mwini ilomba au mwini ihumye uukuvamalago kuno agubishe umtwe akiguaibisa umtwe gwakwe. ⁵Lakini shila mugosi alombe au kihumya uukuvamalago kuno umtwe gwakwe guli mwasi akiguabia umtwe gwakwe. Kwa kiva ni sawa sawa na ngaja akhasile. ⁶Nda umudala asikhagubikha umtwe gwakwe, na akhaswe inyele sakwe sive nfupi. Maana nda yive nsoni umudala kidumula inyele sakwe au kikhasa, ino agubishe umtwe gwakwe. ⁷Kwanshi yisikimufwaya umugosi kigubikha umtwe gwakwe, kwa kiva umwene yu mfani wa utukufu wa Nguluvi. Lakini umudala ni utukufu wa mugosi. ⁸Kwa kiva umugosi asikhahumene nu mudala. Ila umudala wahumaga kwa mugosi. ⁹Wala umugosi asikhawumbilwekwa ajili ya mudala. Ila umudala wawumbwagwa kwa ajili ya mugoi. ¹⁰Iyi ndio sababu umudala ipaswa kiva ni ihara ya mamlakha kushanya ya mtwe gwakwe, kwa sababu ya malaikha. ¹¹Hata ndeno, kishilila Umtwa, umudala asili mwene duguli bila mugosi, au umugosi bila mudala. ¹²Maana ngaja shishila umudala wahumaga kwa mugosi, shishila wope umugosi wahumaga kwa mudala. Ni finu fyona fihuma kwa Nguluvi. ¹³Hiji yumwe: Wuli! lwiva unofu umudala amulombe Unguluvi kuno umtwe gwakwe guli mwasi? ¹⁴Wuli hata iasili yene duguli yisikivafundisa kija umugosi nda ave ni nyele inali yiva nsoni kunyakwe? ¹⁵Wuli iasili yisikivafundia kija umudala nda ave ni nyele inali yiva utukufu kunyakwe? Kwa kiva apelilwe sila inyele nali ngaja mwenda kunyakwe. ¹⁶Lakini nda umunu yeyona isakula kibishanya kihusu ili, ose tisina inamna iynji, wala amatembe ga Nguluvi. ¹⁷Ku maagiso gini gifwata, one nisikivasufya. Kwa kiva pini mukunganiya sio kwa faida ila kwa hasara. ¹⁸Kwa kiva tangusina, nipulikha ya kija pini mutangana mumatembe, kuna kibagukhana kati yenyu, na kwa sehemu niyamini. ¹⁹Kwa kiva lasima kuve kukwali kikuvana khati yenyu, ili kija vala vini vayitishwe vamanyishe kunyenyu. ²⁰Kwa kiva pini mwitangana, shini mwilya shishili shakilya sha Mtwā. ²¹Pini mwilya, shila yumo ilya ilya ishakilya shakwe yumwene kuno avānji bado vasinālye. hata uyu ana njala, na uyu agalile. ²²Wuli musina inyumba ya kililila na king'welela? Wuli mukilisala ilitembe lya Nguluvi kivasugumisa vini vasina Shinu? Nilogole shishi kunyenyu? Nivasufye? Nisikivasufya ku ili! ²³Kwa kiva naposhelaga kihuma kwa Mtwā shila shini navapela omwe kija Umtwa Uyesu, ishilo shila pini wasetukhwagwa, watolaga umukhate. ²⁴Baada ya kihonjesa, wagudenyaga na kija, "Ugu ndio mvili gwangu, wini uli kwa ajili yenyu. Gahi ndeni kwa kunikumbukha one." ²⁵Na shisho watolaga ishikhombe baada ya kilya, na kija, Ishikhombe ihi liva liagano klipya kishilila idanda yangu. Gahi ndeni mara nyinshi pini mung'ela, kwa kunikumbukha one." ²⁶Kwa shila muda pini mwilya umukhate ugu na kushigwelela ishikhombe, mukiitangasa imauti ya Mtwā mpakha pini ambi iyinsa. ²⁷Ino, shila mwini ilya umukhate au kushing'wela ishikhombe isho sha Mtwā shini yisifwaya, ambi iva waipatila ihatia ya muvili ni danda ya Mtwā. ²⁸Umunu aipoe yumwene tangusina, na bahene alye umukhate, na kushing'welela ishikhombe. ²⁹Kwa kiva mwini ilya na king'wela bila kugulelela umuvili, ilya na kingwela uuhigo wakwe yumwene. ³⁰Iyi ni kwa sababu avānu vinji kunyenyu vali vatamu na vabofu, na vamonga venyu vafwile. ³¹Lakini tiilolele yuse tisikhahigwa. ³²Ila pini tihigwa nu Mtwā, titinilwa, ili tisikhayinsaga tihijwe bahamo ni nyii. ³³Ino, vakaka na vadada vangu, pini mutangana kwa ajili ya kilya, hepelesaniyi. ³⁴Umunu pini ana njala, na alye kukhaya yakwe, ili kija pini mwitangana bahamo yisikhavesaga kwa uhigo. Na kihusu amajowo agānji gini muyandishe, nikhavawulanisa pini nikhayinsa.

Chapter 12

¹Kihusu ikarama sa kuroho, vakaka na vadada vangu nisisakula mukhose kimanya. ²Mumenye kija pini mukhandi vapagani mwalongoswagwa kwa kifwata isanamu sini sisilogola, kwa nsila sosona mwalongoswagwa naso. ³Ino, nisakula mumanye kija kusina yeyona mwini ilogola kwa Roho wa Nguluvi ija, "Uyesu alaaniwe." Kusina yeyona mwini ambi ija, "Uyesu yu Mtwā," isipokiva kihilila Uroho Mtakhatifu. ⁴Ino kuna karama tofauti tofauti, ila Uroho yu mwene yula. ⁵Na kuna huduma tofauti tofauti, ila Umtwa yu mwene yula. ⁶Na kuna aina tofauti tofauti sa nsengo, lakini Unguluvi yu mwene yula mwini akiisenga inengo ku wona. ⁷Ino shila munu ipelwa uufunuo wa Roho kwa faida ya wona. ⁸Kwa kiva umunu yumo apelilwe nu Roho iliswi lya hekima, nu yunji iliswi lya maarifa kwa Roho yuyula. ⁹Kwa yunji akimupela ilihuvi kwa Roho umwene yuyula, na kwa yunji ikarama ya uponesaji kwa Roho yumo. ¹⁰Kwa yunji amatendo ga ngufu, nu yunji uukuvamalago. Na kwa yunji uuweswa wa kipambanula uroho, uyunji aina tofauti tofauti sa lugha, na kwa yunji itafsiri yangu. ¹¹Lakini Uroho yu yuyula mwini isenga insengo isi sona, kimupela shila umunu ikarama kwa khadriya uhagulaji wakwe yumwene. ¹²Kwa kiva ngaja ndenela umuvili gwiva gumo, nu gwebwe guna fiungo finji, ni fiungo fyona ni fya muvili gugula, shisho nu Kristo. ¹³Kwa kiva kishilila Uroho yumo ose wona tabatiswagwa kiva muvili gumo, kija tili Vayahudi au Vayunani, kija tili vanandeje au huru, na wona tagweswagwa Uroho yumo. ¹⁴Kwa kiva umuvili gusili shiungo shimo, ila fili finji. ¹⁵Nda iligulu ambi lija, "kwa kiva one nisili liwokho, one nisili sehemu ya muvili," iyo yisikugaha kiva siyo sehemu ya muvili. ¹⁶Na nda ilikutu ambi lija, "Kwa kiva one nisili liho, one niili sehemu ya muvili," iyo yisigaha kiva siyo sehemu ya muvili. ¹⁷Nda umuvili gona guve liho, nda kwava kwii kipulikha? Nda umuvili gona guve likutu, nda kwava kwii kwinunsa? ¹⁸Lakini Unguluvi wavikhaga shila shiungo sha muvili amahala pakwe ngaja shini wapangaga yumwene. ¹⁹Na nda fyona fya five shiungo shimo, umuvili nda gwava kwii? ²⁰Ino ifiungo fili finji, lakini umuvili guli gumo. ²¹Iliho liiwesa kulijovela iliwokho," nisina haja nowe." Wala umtwe gusiwesa kugajovela amagulu, nisina haja nowe." ²²lakini ifiungo fya mumuvili fini fiwonekha kiva nilishima kidogo fisakulwa mandu. ²³Ni fiungo fya mumuvili fini tihiva fina lishima kidogo, tikifipela ilishima mandu, ni fiungo fyesu fini fisina uunofu fina unofu mandu. ²⁴Ino ifiungo fyesu fini fiwonekha finofu fisina haja ya kipelwa ilishima, kwa kiva tayari fina lishima. Lakini Unguluvi wafiwinganiya ifiungo fyona bahamo, na wafipela ilishima mandu fila fini fsiheshimiwa. ²⁵Wagahaga ndeno ili pasikhavesaga nu mugavanyikho kumuvili, ila ifiungo fyon fitunsaniye kwa ugani wumo. ²⁶Na pini ifiungo shimo ambi shilemala, ifiungo ifinji filemala bahamo. Au pini ishiungo shimo smbi shipelwa ilishima, ifiungo fyona fishendeve bahamo. ²⁷Ino omwe muli muvili gwa Kristo, ni fiungo shila shimo shene duguli. ²⁸Nu Nguluvi wavikha ku litembe tangusina avanandeje, vauvili avakuvamalago, vautatu avalimu, bahene vala wona vini visenga amatendo amakhome, bahene ikarama sa kiponea, vala vini vitanjilia, vala vini visenga inengo ya kilongosa, na wona vini vana aina mbali mbali sa lugha. ²⁹Wuli ose wona ni vanandeje? Ose wona ni vakuvamalago? Ose wona ni valimu? Wuli ose wona tisenga insengo sa miujisa? ³⁰Wuli ose wona tina karama ya kiponesa? Ose wona tilogola kwa lugha? ose wona titafasiri ilugha? ³¹Sakuli mandu ikarama sini khome. Nayune ambi nikivawonensa insila yini nofu mandu.

Chapter 13

¹Tije kija nilogola kwa lugha sa vanadamu na sa malaikha. Lakini nda nisina uugani, nava shaba yiniyikhola au upatu wini wipuga. ²Na kija nina shipawa sha ukuvamalago nuufahamu wakwel sini siifihile na maarifa, na kija ninalyo ilihuvi lya kikhamya ifidunda. Lakini nda nisina uugani, one nisili shinu. ³Na tije kija nihumya imilikhi yangu yona na kivalisa avapina, na kija nikiguhumya umuvili gwangu ili ninyanywe nu moto. Lakini nda nisina uugani, yisikinifwaya shoshona. ⁴Uugani wufumilila na witunsa. Uugani wusikiisufya au kuidayi. Usina matupa ⁵au uukholofi. Usisakula amajowo gakwe, wusikilwaga amaumifu nyangu, wala wusivasa amavi. ⁶Usishendevela uudehi. Badala yakwe, wushendeva ku kweli. ⁷Uugani wufumilila amajowo gona; wuyamini amajowo gona, una ukhangafu ku majowo gona, na wutunsa amajowo gona. ⁸Uugani wusina mwisho. nda kuna ukuvamalago, wona ambi wishila. nda kuna lugha, ambi siva nu mwisho. nda kuna maarifa, ambi gishila. ⁹Kwa kiva timenye kwa sehemu na tigaha ukuvamalago kwa sehemu. ¹⁰Lakini pini ambi yiyinsa yila yini yili khamili, yila yini yisili khamili ambi yishila. ¹¹Pini nikhandi mwanishe, nalogolaga ngaja mwanishe, nahivaga ngaja mwanishe, nalamulaga ngaja mwanishe. Pini nikhandi munu mukhome, navikhaga kutali none amajowo ga wanishe. ¹²Kwa kiva isalisi tikilwaga ngaja kwa shilole, ngaja uweni kunshisi, lakini uluhavi lula ambi tikilwaga meho kwa meho. Isalisi nimenye kwa sehemu, lakini uluhavi lula ambi nimanya mandu ngaja na yune shini nimanyikha mandu. ¹³Lakini isalisi amajowo aga gatatu gidumu: ilihuvi, ilihuvi lini liyinsa, nuugani. Lakini lini likhome mandu ya aga ni uugani.

Chapter 14

¹Sakuli uugani na doboheli mandu ikarama sa kurohoni, saidi mandu muwese kihumya uukuvamalago. ²Kwa kiva umwene mwini ilogola kwa lugha asilogola na vanu ila ilogola nu Nguluvi. Kwa kiva kusina mwini iyelewa kwa kiva ilogola amajowo gini gaifihile ku Roho. ³Lakini umwene mwini ihumya uukuvamalago, ilogola na vanu na kivasenga, kivayinula inumbula, na akivafariji. ⁴Umwene mwini ilogola kwa lugha akiisenga yumwene, lakini umwene mwini ihumya uukuvamalago akilisenga ilitembe. ⁵Ino nidobokha kija omwe wona mulogole kwa lugha. Lakini saidi ya ago, nidobokha kija muhumye uukuvamalago. Umwene mwini ihumya uukuvamalago iva mukhone kishila umwene mwini ilogola kwa lugha(labda ave akwali wa kitafasiri), ili kija ilitembe liwee kisengwa. ⁶Lakini isalisi, vakaka na vadada vangu, nda niyinse kunyenyu na kilogola kwa lunga, ambi nikivafwaya shishi omwe? Nisiwesa, ila nilogola nomwe kwa nsila ya ugubutulo, na kwa nsila ya maarifa, au ukuvamalago, na kwa nsila ya lifundiso. ⁷Nda yive ifinu fini fisina uuha ngaja filimbi au shinubi nda fisihumie ishauti sini sili sa tofauti, ambi yimanyikha wuli kijan shombo shishi shini shinenwa? ⁸Kwa kiva nda ibaragumu yihumye ishauti yini yisimanyikha, ni kwa namna nhii umunu ambi imanya kija gu muda gwa kuyiyandala kwa fita? ⁹Ino shisho omwe. Nda muhumye kwa mulomo iliswi lini liwonekha, ni kwa namna nshii umunu ambi akivayeleva shini mulogola? Amba mwiva mulogola, na kusina mwini amabi akivayeleva. ¹⁰Kusina ihofu kija kuna lugha nyinji kudunia, na kusina hata yimo yini yisina imaana. ¹¹Lakini nda nisimemye imaana ya lugha , ambi niva muhensa kunyakwe umwene mwini ilogola, numwene mwini ilogola ambi iva muhena kunyangu. ¹²Ino shiho na yumwe. Kwa kiva mwidobokha mandu kuwaga uushirihho wa Roho, sakuli kija msidi mandu kulisenga ilitembe. ¹³Ino, umwene mwini ilogola kwa lugha alombe apelwe kitafasiri. ¹⁴Kwa kiva nda nilombe kwa lugha, iroho yangu yilomba, lakini uluhala lwangu lusina matunda. ¹⁵Nigahe nshii? Amba nilomba kwa roho yangu, lakini khanji ambi nilomba kwa luhala lwangu. Amba nilomba kwa roho yangu, na ambi nilomba kwa luhala lwangu lope. ¹⁶Nda ndeno, nda umusufya Unguluvi kwa roho, umwene mwini ali muhensa ambi iyitikha wuli "Amina pini wihumya uluhonjeso, nda asigamenye gini wulogola?" Maana ni kweli owe wuhonjesa unofu, lakini yula uyunji asisengwa. ¹⁸Nikimuhonjesa Unguluvi kwa kiva nilogola kwa lugha kishila omwe wona. ¹⁹Lakini kulitembe naafuu nilogole amajowo gasanu kwa luhala lwangu ili niwese kivafundisa avanji, kuliko kilogola amajowo kumi elfu kwa lugha. ²⁰Vakaka na vadada vangu, musikhaveasaga vanishe kuhivilila kwenyu. Badala yakwe, kihusiana nu uofu, muve ngaja vana vashali. Lakini kwa kuhiva kwenyu muve vanu vakhome. ²¹Yiyandishwe ku sheriya, "Kwa vanu va lugha isinji na kwa malomo ga vahensa ambi nilogola na vanu ava. Wala hata ndeno vasikhanipulikha," ija Umtwa. ²²Ino, amalimi ni ishara, sio kwa vini vayaminile, ila kwa vini vasiyamini. Lakini kihumya uukuvamalago ni ishara, sio kwa vini vasiyamini, ila kwa ajili yanave vini viyamini. ²³Haya, nda yive ilitembe lyona litanganile bahamo na wona valogole kwa lugha, na vahensa na vini vaiyamini vayinjila, wuli vasiwesa kija muli vayas yasu? ²⁴Lakini nda yive wona mwihumya uukuvamalago na mwini asiyamini au muhensa ahulute. ambi ishawishiwa na gona gini ipulikha, Amba ihigwa na gona gini gilogolwa. ²⁵Isiri sa numbula yakwe nda sadindulwa. Amapolelo gakwe, nda wagwa shifudi fudi na kimwabudu Unguluvi. Nda wayitikha kija Unguluvi ali pakhati yenyu. ²⁶Shishi shini shifwata ino, vakaka na vadada vangu? Pini ambi mwitangana bahamo, shila yumo ana Saburi, amafundiso, amagubutulo, ilugha au itafasiri. Gahi shila shinu ili kija mulisenje ilitembe. ²⁷Nda yeyona ilogola kwa lugha, vave vakwali vavili au vatatu, na shila yumo kwa samu. Nu munu lasima atafasiri shini shalogolwa. ²⁸Lakini nda kusina umunu wa kitafasiri, basi shila yumo wanave akhale myaa mukhati ya litembe. Basi shila yumo alogole mwene duguli na kwa Nguluvi. ²⁹Na vakuvamalago vavili au vatatu valogole, na vanji vapulise kwa kipambanula shini shalogolwa. ³⁰Lakini mwini akhele nda agubutulilwe ulujowo ku huduma, yula mwini wa ilogola na asisime. ³¹Kwakiva shila yumo wenyu iwesa kihumya uukuvamalago yumo baada ya yunji ili kija shila yumo awese kuimanyisa na wona vawese kiyinulwa inumbula. ³²Kwa kiva iroho sa vakuvamalago sili pansu ya ulelelaji wa vakuvamalago. ³³Kwa kiva Unguluvi asili nguluvi wa makhalaso, ila wa amani. Ngaja shini ishwalu ku matembe gona ga vaumini, ³⁴Yikivafwaya avadala vakhale myaa kulitembe. Kwa kiva vasitakiwa kilogola. Badala yakwe , vipaswa kiva kuunyenyekevu, ngaja shini isheriya yija. ³⁵Nda kuna shohona vidobokha kuimanyisa, basi vavapose avagosi vanave kukhaya. Kwa kiva yiva nsoni kwa vadala kilogola kulitembe. ³⁶Wuli iliswi lya Nguluvi lyahumaga kunyenyu? Wuli lyavafishila yumwe tu? ³⁷Nda umunu alwaje kija yu mukuvamalago au wa shiroho, yikimupasa agamanye amajowo gini nikivayandishila ya kija ni malajiso ga Mwa. ³⁸Lakini nda asikhamanya aga, muleshi asikhamanyagwa. ³⁹Ino basi, vakaka na vadada vangu, sakuli mandu kihumya uukuvamalago, na musikhamusivilaga umunu yeyona kilogola kwa lugha. ⁴⁰Lakini amajowo gona gaenjeshe kwa unofu na kwa utaratibu.

Chapter 15

¹Ino nikivakumbusa, vakaka na vadada, kihusu imola yini nikivahubilila, yini mwaiposhelaga na kuyima kwa iyo. ²Na kishilila imola iyi mwakulusiwa, nda mulikhate kwa ukhangafu iliswi lini navajovela omwe, isipokiva muliyamini bure. ³Ngaja pamwaandi shini naiposhelaga kwa umuhimu nailletaga kunyenyu ngaja shini yishwali: kija kihumana na maandikho, Ukristo wafwisaga kwa ajili sa sambu sesu, ⁴kihumana na maandikho wasilwagwa, na kija vafyukhaga ulusiku lwautatu. ⁵Na kija wamuhumyaga Ukefa, bahene kwa vala kumi na vavili. ⁶Bahene wavapolelaga kwa luhavi lumu avakaka na vadada saidi ya mia tano. Vinji vanave bado vali vasima, lakini baasi yanave vagonile utulo. ⁷Bahene wamupolelaga Uyakobo, bahene avanandeje wona. ⁸Umwisho gwa gona, wanipolelaga one, ngaja ndenela kwa mwanishe mwini asiwilwe ku muda gwini gusili sahihi. ⁹Kwa kiva one nili munang'ana ku vanandeje. Nisifwaya kishemelwa mwanandeje, kwa kiva nalilafyaga ilitembe lya Nguluvi. ¹⁰Lakini kwa neema ya Nguluvi nili ngaja shini nishwali, ni neema yakwe kunyangu yisikhandi shihi. Badala yakwe, nasengaga ibidii kishila wona, Lakini yisikhandi one, ila ineema ya Nguluvi yini yili mukhati yangu. ¹¹Ino nda yune au avene, tihubiri ndeno na tiyadini ndeno. ¹²Ino nda ukristo wahubilwagwa ngaja mwini afyushile kw vini vafwile, yiva wuli avamonga venyu vija kusina uufufuwo wa vini vafwile? ¹³Lakini nda kusina uufufuwo wa vini vafwile, basi hata yu Kristo wope asikhafyushile. ¹⁴Na nda Ukristo asikhafyushile, ino amahubiri gesu giva gangaya faida, nilihuvi lyenyu lingaya faida. ¹⁵Na takhatwa kina mashahidi va udehi kimuhusu Unguluvi, kwa kiva tamushuhudilaga Unguluvi shinyume, kija wamufufulaga Ukristo, kumbe asikhamufufule. ¹⁶Nda yive kija vini vafwile vafifufulwa, Uyesu wapo asikhafufufule. ¹⁷Na nda Ukristo asikhafufufule, ilihuvi lyenyu liva bure na bado muli ku sambu senyu. ¹⁸Ino hata vala vini vafwisaga kwa nsila ya Kristo wope vayaga. ¹⁹Nda yive kwa maisha aga gene duguli tina ukhangadu kwa luhavi lwini luyinsa mukhati ya Kristo, avanu wona, ose ni va kiwonelwa ulusungu mandu kishila avanu wona. ²⁰Lakini isalisi Ukristo wafyukha kihuma kwa vini vafwile, amatunda ga kwansa ga vala vini vafwile. ²¹Kwa kiva infwa yayinsaga kishilila umwanadamu, khanji kishilila umwanadamu uufufuwo wa vini vafwile. ²²Kwa kiva nda kwa kishilila Uadamu wona vifwa, ino khanji kishilila Ukristo wona ambi viva vasima. ²³Lakini shila yumo ku mupango gwakwe: Ukristo, matunda ga kwansa, na bahene vala vini vakwali kwa Kristo ambi viva vasima uluhavi lwa kuyinsa kunyakwe. ²⁴Bahene gukhava mwisho, pala Ukristo pini akhatawula uufalme kwa Nguluvi Wihesu. Iyi ni pala pini akhakomesa uutavala wona na mamlakha gona ni ngufu. ²⁵Kwa kiva lasima atavale mpakha pini ambi akivavikha amaadui vakwe pansu ya nsayo sakwe. ²⁶Uadui wa mwisho kinangwa yi nfwaa. ²⁷Kwa kiva "wavikha shila shinu pansu ya nsayo sakwe." Lakini pini yija "wavikha shila shinu," yili mwasi kija iyi yisihusisha vala vini vavishile shila shinu pansu yakwe, umwene. ²⁸Pini ifinu fyona fikha fivishilwe pansu yakwe, bahene Umwana yumwene ambu ivikhwa pansu kunyakwe Umwene mwini wafivikhaga ifinu fyona pansu yakwe. Iyi yikhapolela ili kija Unguluvi Wihesu ave gona ku fyona. ²⁹Au khanji vigaha wuli vala vini vabatisiwe kwa ajili ya vini vafwile? Nda vini vafwile vasiluhusiwa khabisa, kwanshii khanji vibatisa kwa ajili yanave? ³⁰Na kwanshii tili kuhatari shila lisala? ³¹Vakaka na vadada vangu, kishilila kuisufya kwangu kwa omwe, yini ninayo kishilila Ukristo Uyesu Umtwa wesu, nitangasa ndeni: nifwa shila lusiku. ³²Yikinifwaya nshii, ku mtazamo gwa vanadamu, nda natovanaga na vanyama vakhali huko Kuefeso, nda vini vafwile vasifufulwa? "Lekha basi tilye na king'wela, kwa kiva pamulawu tifwa." ³³Musikhadehelwagwa: "Ifipuga ifivi finanga itabia inofu. ³⁴"Muve bi kiasi! mukhale kwa haki! musikhayendelelaga kisenga isambu. Kwa kiva vamonga venyu musina amaarifa ga Nguluvi. Nilogola ndeni kwa nsoni yenyu. ³⁵Lakini umunu uyunji ambi ija, "Kwa namna nshii vini vafwile vifufulwa? Navene vakhayinsa ni aina shii ya muvili?" ³⁶Owe uli muyasu mandu! Shila shini wavyala shisiwesa kiyansa kikula kuno shifwile. ³⁷Na shila shini wavyala sio muvili gwini ambi gwikula, ila ni yila imbeyu yini yamela. yiwesa kiva ngano au ishinu shinji. ³⁸Lakini Unguluvi ambi akiipela umuvili ngaja shini agene, na ku shila mbeyu muvili gwakwe gwene. ³⁹Amavili gona gasihwanana. isipokiva, kuna muvili gomo gwa vanadamu, nu muvili ugunji gwa vanyama, nu muvili ugunji gwa nyuni, nu gunji kwa ajili ya nswii. ⁴⁰Khanji kuna mavili ga kushanya na mavili ga panyii. Lakini uutukufu wa mavili ga kushanya ni aina yimo nuutukufu wa panyii wunji. ⁴¹Kuna utukufu wumo wa lijuva, nuutukufu uwunji wa mwesi, nuutukufu uwunji wa nondwe. Kwa kiva inondwe yimo yisihwanana ni nondwe iynji ku utukufu. ⁴²Ndeno ndio ushwali wope uufufuwo wa vini vafwile. Shini shivyalwa shinanjikha, na shini shilemba shiinanjikha. ⁴³Shavyalwa ku matumisi ga kawaida, kimeleswa ku utukufu. ⁴⁴Shavyalwa kuubofu, shimeleswa kwa ngufu. Shavyalwa kwa muvili gwa asili, shimeleswa kwa muvili gwa shiroho. nda kuna muvili gwa asili, kuna muvili gwa shiroho gope. ⁴⁵Ino khanji yiyandishwe, "Umunu wa kwansa Uadamu wagahaga iroho yini yikhala." Uadamu wa mwisho wasenjejhaga iliho yini yihumya uusima. ⁴⁶Lakini wa shiroho asikhayinsile tangusina ila wa asili, na bahene wa shiroho. ⁴⁷Umunu wa kwansa ni wa dunia, watendwagwa kwa mankhundi. Umunu wa uvili ihuma kushanya. ⁴⁸Ngaja ndenela yula mwini watendwagwa kwa mankhundi, shisho wope vala vini vatendilwe kwa mankhundi.

Ngaja shini umunu wa kushanya shini ashwali, ino shisho wope vala va kushanya.⁴⁹ Ngaja shini tisumwile umufano gwa munu wa mankhundi, tikhasumula khanji umufano gwa munu wa kushanya.⁵⁰ Ino nikivajovela, vakaka na vadada vangu, kija umuvili ni danda fisiwesa kuuhala uufalme wa Nguluvi. Wala wakunanjikha kihala wini wusinanjikha.⁵¹ Lelela! Nikivajovela omwe isiri yakweli: Tisikhafwa wona, ila wona ambi tisetuswa.⁵² Amba tisetuswa kwa muda, kwa kidinda na kidindula kwa liho, ku tarumbeta ya mwisho. Kwa kiva itarumbeta ambi yikhola, na vini vafwile ambi vifufulwa ni hali yini yisinanjishe, na ambi tisetuswa.⁵³ Kwa kiva ugu gwa kunanjikha lasima gufwale gwini gusinanjikha, nu ugu gwa kifwa lasima gufwale gwini gusinanjikha.⁵⁴ Lakini pini ugu gwa kunanjikha nda gufwaswe gwini gusinanjikha, na ugu gwa kifwa nda gufwale gwini gukifwa, bahene ambi luyinsa ululogolo lwini luyandishwe, "Infwa yamilwa kuushindi."⁵⁵ "Nfwa, uushindi wakho wuli kwii? Nfwa, wuli kwii uushungu wakho?"⁵⁶ Uushungu wa nfwa yi smabi, ni ngufu ya sambu yi sheriya.⁵⁷ Lakini honjesi kwa Nguluvi, mwini akitipela ose uushindi kishilila Umtwa wesu Uyesu Kristo!⁵⁸ Ino, vagani vakaka na vadada vangu, muve vakhangafu na musikhadegekhaga. Shiluta yisenji insengo ya Mtwā. kwa kiva mumenye kija insengo yenyu kwa Mtwā yisili shishi.

Chapter 16

¹Ino kihusu amachango kwa ajili ya vaumini, ngaja shini nayelesa mumatembe Kugalatia, shisho mwipaswa kisenga. ²Ku lusiku lwa kwansa lwa wiki, shila yumo wenyu avishe ishinu fulani palubali na kushitunsa, ngaja shini muwesa. Gahi ndeno ili kija kusikhavesaga na michango pini ambi niyinsa. ³Na pini ambi nifikha, yeyona mwini ambi mukimuhagula, ambi nikimufilikha bahamo ni barura kihumya isadakha yenyu huko Kuyerusalem. ⁴Na nda lunofu na yune kiluta khanji, ambi viluta bahamo none. ⁵Lakini ambi niyinsa kunyenyu, pini ambi niva nishilila Kumakedonia. Kwa kiva ambi nishilila Kumakedonia. ⁶Labda ambi niwesa kikhala nomwe au hata kimala ishipindi sha mepo, ili kija muwese kunitanjilisa kulushulo lwangu, popona pini niluta. ⁷Kwa kiva nishivilila kivaga isalisi kwa muda mfupi. Kwa kiva nihivilila kikhala nomwe kwa muda fulani, nda Umtwa ambi akiniyitikha. ⁸Lakini ambi nikhala Kuefeso mpakha Kupentekoste, ⁹kwa kiva umulyango umupapate gudindwilwe kwa ajili yangu, na kuna maadui vinji vini vakinikhana. ¹⁰Ino pini Utimotheo nda ayinse, mumwaje kija akwali na omwe bila kitila, isenga insengo ya Mtwā, ngaja shini nisakula. ¹¹Umunu yeyona asikhamusalaga. Mumutanjilise ku nsila yakwe kwa amani, ili kija awese kiyinsa kunyangu. Kwa kiva nikimuhivilila ayinse bahamo na vanyalukholo. ¹²Ino kihusiana nu kholo lwesu Uapolo. Namuyinulaga inumbula sana kivajendela omwe bahamo na vanyalukholo. Lakini walamulaga kilekha kiyinsa kwa salisi. Hata ndeno, ambi iyinsa pini ambi iva ni nafwasi. ¹³Muve meho, yimi kwa ukhangafu, musenje ngaja vagosi, muve ni ngufu. ¹⁴Ino gona gini musenga gasenji kwa ugani. ¹⁵Muimenye ikhaya ya Stefana. Mumenye kija vakhandi vaumini va kwansa huko Kuakaya, na kija vaivikhaga vavene ku huduma ya vaumini. Na isalisi nikivalomba, avakaka na vadada vangu, ¹⁶muve vanyenyekevu kwa vanu ngaja awo, na kwa shila munu mwini akinitanjilisa ku nsengo na vasenga nsengo bahamo nose. ¹⁷Na nishendeva kwa kuyinsa kwa Stefana, Ufotunato, nu Akiko. Vayimile amahala pini omwe nda mwapaswa kiva. ¹⁸Kwa kiva vaishendefya inumbula yangu ni ya kunyenyu. Ino, vamanyi avanu ngaja ava. ¹⁹Amatembe ga Kuasia valajisa isalamu kunyenyu. Uakila nu Priska vakivahunjila kishilila Umtwa, bahamo nilitembe lini likwali kukhaya yanave. ²⁰Avakaka na vadada vangu wona vakivahunjila. Hunjilani kwa busu itakatifu. ²¹One, Paulo, niyandikha ndeni kwa liwokho lyangu. ²²Nda yeyona asimugene Umtwa, basi ilaana yive kushanya yakwe. Mtwā wesu, yinsa! ²³Ineema ya Mtwā Uyesu yive bahamo nomwe. ²⁴Uugani wangu uve bahamo nomwe kishilila Ukristo Yesu.

2 Corinthians

Chapter 1

¹Upaulo, mwanandeje wa Kristo Yesu kwa ugani wa Nguluvi, nu Timotheo ukholo lwesu, kwa litembe lya Nguluvi lini likwali Kukoritho, na kwa vaumini wona vini vakwali kumukoa gona gwa Akaya. ²Ineema na yive kunyenyu ni amani kihuma kwa Nguluvi Uwihe su wesu nu Mtwā Uyesu Kristo. ³Na asufywe Unguluvi nu Wihe su wa Mtwā Uyesu Kristo. Umwene yu Wihe su wa rehema nu Nguluvi wa faraja yona. ⁴Unguluvi akitifariji ose ku mateso gesu gona, ili kija tiwese kivafariji vala vini vali kumalawo. Tikivafariji avanji kwa faraja yiyila yini Unguluvi watumilaga kitifariji ose. ⁵Kwa kiva ngaja ndenela amalawo ga kristo giyonjelela kwa ajili yesu, shishila ifaraja yesu yiyonjelela kishilila Ukristo. ⁶Lakini nda tilavisiwa, ni kwa ajili ya faraja yenu na ukulusaji wenyu. Na nda tifarijiwa, ni kwa ajili ya faraja yenyu. Ifaraja yenyu yisenga insengo shikhamilifu pini mushirikhi amalawo kwa ufumilifu ngaja ose khanji shina tilava. ⁷Nuukhangafu wesu kunyenyu uli shikhangafu. Timenye kija ngaja ndenela shina mshirikhi amalawo, shishila mushirikhi ifaraja. ⁸Kwa kiva tisisakula omwe muve vayasu, vanyalukholo, kihusu amalawo gini tikhandi tinago huko ku Asia. Tawonelwagwa mandu saidi ya shina tiwesa kisumula, ngaja kija tikhandi tisina uhivililo lya kikhala khanji. ⁹Kweli, tikhandi nuuhigo wa nfwā kunyesu. Lakini iyo yikhanda ni kitigaha ose tisikhavikhaga ilihuvililo kunyesu yuse, badala yakwe tivishe ilihuvililo kwa Nguluvi, mwini ifufu vini vafwile. Watikusaga ose kihuma ku ago amaafa ga mauti, na ¹⁰watikusaga khanji. Tavikha ineng'ana uukhangafu wesu kwamwene ya kija akhatikusaga khanji. ¹¹Akhagaha ndeni ngaja ndenela omwe khanji shini mukititanga ku maombi genyu. Ino vinji vakhahumya uluhonjeso kwa niaba yesu kwa ajili ya upendeleo wa neema yini tipelilwe kishilila amaombi ga vinji. ¹²Tikiidayila ili:uwusuhuda wa samiri yesu. Kwa kiva ni ku nia safi nuusafi wa Nguluvi kija tilute yuse kudunia. Tagaha ndeni hasa nomwe, na sio ku hekima ya wulimwengu, lakini badala yakwe ni hekima ya Nguluvi. ¹³Tisikivayandishila shoshona shini musiwesa kushiyimba au kuyelewa. Nina ukhangafu ¹⁴kija kwa sehemu sha mwawesa kitiyelewa. Na nina ukhangafu kija

kulusiku lwa Mtwā Uyesu tikhava sababu yenyu kwa ajili ya shidada shenyu, ndenela shina mukhava kunyesu.

¹⁵Kwa kiva nikhandi nuukhangafu kihusu ili, nikhandi nisakula kuyinsa kunyenyu tangusina, ili kija muwese kiposhela ifaida ya kujendelwa mara mbili. ¹⁶Nikhandi nipanga kivajendela pini nikhandi niluta Kumakedonia. Khanji nikhandi nisakula kivajendela kjanji pini nikhawuya kihuma Kumakedonia, na bahene omwe kunifikha one pini niluta Kuuyahudi. ¹⁷Pini nikhandi nihivilila inamna iyi, wuli, nikhandi nikhanakhana? Wuli nipanga amajowo kilingana nishiwango fya shibinadamu, ili kija nijove "Ndiyo, ndiyo" ni "Hapana, hapana" kwa luhavi lumo? ¹⁸Lakini ngaja ndenela Unguluvi shina mwaminifu, tisilogola fyona "Ndiyo" ni "Hapana." ¹⁹Kwa kiva umwana wa Nguluvi, Uyesu Kristo, mwini Usilvano, Utimotheo na yune tamutangasaga munyenyu, siyo "Ndiyo" ni "Hapana." Badala yakwe, umwene luhavi lona ni "Ndiyo." ²⁰Kwa kiva iahadi sona sa Nguluvi ni "Ndiyo" kwa mwene. Ndeno khanji kishilila umwene tijova "Amina" kwa wutukufu wa Nguluvi. ²¹Ino yu Nguluvi mwini ikitisibitisa ose bahamo nomwe kishilila Ukristo, na watifikhaga ose. ²²Wavikhaga umuhuri kushanya yesu na watipelaga Uroho kunumbula sesu ngaja dhamana ya shila shini nda watipela panyuma. ²³Badala yakwe, nikimulomba Unguluvi kunishuhudila one kija isababu yiniyanigaha nisikhayinsaga Kukoritho ni kiva nisikhavafunasaga omwe. ²⁴Iyi siyo kwa sababu tijesa kisibiti inamna ilihuvi shini lisakulwa kiva. Badala yakwe, tisenga bahamo nomwe kwa ajili ya ushendefu wenyu, ngaja shina muyima kulihuvi lyenyu.

Chapter 2

¹Ino nalamulaga kwa sehemu yangu yune kija nda nisikhavesa khanji kunyenyu ku hali ya uchungu. ²Nda navasababishaga omwe amaumifu, yunani mwini nda wanishendefya one, lakini ni yula mwini walamelwagwa na yune?³Nayandikhaga ngaja shina nasengaga ili kija pini nayinsa kunyenyu nisikhavesakwa kulemesewa na vala vini nda vava vanisenga nishendeve. Ninawo uukhangafu kihusu omwe wona kija uushendefu wanfu ni ushendefu wuwula wini munawo omwe wona. ⁴Kwa kiva navayandishilaga omwe kihumana na malawo makhome, ni dhiki ya numbula, na kwa manyosi minji. Nisikhasakwilwe kivasababisha omwe amaumifu. Badala yakwe, nikhandi nisakula mumanye uugani wa mukhati wini ninawo kwa ajili yenyu. ⁵Nda kuna yeyona wasababisa amaumifu, asisababishe tu kunyangu, lakini kwa shiwango furani - bila kivikha uukhali mandu - kunyenyu omwe wona. ⁶Iyi iasabu ya munju uyo kwa vinji yikwilana. ⁷Kwa hiyo ino badala ya asabu, mupaswa kimusamehe na kimufariji. Gahi ndeni kija asikhawesaga kipotwa nihusuni yina yisidile. ⁸Ino nikivayinula inumbula kusibitisa uugani wenyu pavanu kwa ajili yakwe. ⁹Iyi ndiyo sababu nayandikhaga, ili kija niwese kivajesa na kimanya kija mulivapulisaji ku shila shinu. ¹⁰Nda mumusamehe yeyona, na yune khanji nikimusamehe umunu uyo. Shila shini nashisamehe - nda nasamehe shoshona-shasamehewa kwa faida yenyu ku uwepo wa Kristo. ¹¹Iyi ni kija Ushetani asikhayinsaga kitigahila uudehi. Kwa kiva ose tisili vayaswa kwa mipango gakwe. ¹²Umulyango pini gwadindilwagwa kunyangu na Mtwana pini nayinsaga kunyii ya Troa kihubili imola ya Kristo pala. ¹³Hata ndeno, nikhandi nisina iamani ya numbula, kwa kiva nisikhamwajile ukholo lwangu Utito pala. Bahene navalekhaga na natinaga Kumakedonia. ¹⁴Lakini ahinjesewe Unguluvi, mwini kishilila Ukristo nsiku sona akitilongosa ose kuushindi. Kishilila ose isambasa umunusi munofu gwa maarifa gakwe amahala pona. ¹⁵Kwa kiva ose kwa Nguluvi, ni munusi munofungwa Kristo, wona kwa vala vina vakulusiwe na ku vala vina viyaga. ¹⁶Kwa vanu vina viyaga, ni munusi kihuma nfwahadi nfwahadi. Kwa vana vina vikulusiwa, ni munusi munofu kuhuma usima mpakha usima. Yunani mwini ifwaywawa ifinu ifi? ¹⁷Kwa kiva ose sio ngaja avanu vinji vina vigusa iliswi lya Nguluvi kwa faida. Badala yakwe, kwa usafi wa nia, tilogola kishilila Ukristo, ngaja ndenela shina tifikhwa kihuma kwa Nguluvi, pamwandi ya Nguluvi.

Chapter 3

¹Wuli, tayansa kuisufya yuse khanji? Tisakula ibarura ya mapendekeso kunyenyu au kihuma kunyenyu, ngaja baasi ya vanu, wuli tisakula? ²Omwe yumwe ni barura yesu ya mapendekeso, yini yiyandishwe kunumbula sesu, yini yimanyikha na kiyimbwa na vanu wona. ³Na muwonensa kija omwe ni barura kihuma kwa Kristo, yiniyihumisiwe na ose. Yayandikhwagwa siyo kwa wino ila kwa Roho ya Nguluvi mwini ali hai. Yisikhayandishwe kushanya ya fibawo fya mang'anga, ila pashanya ya fibawo fya numbula savanadamu. ⁴Na uwu ndio ukhangafu wini tinawo kwa Nguluvi kishilila Ukristo. ⁵Tisikiyamini yuse kwa kidaya shoshona ngajakihuma kunyesu. Badala yakwe, kuiyamini kwesu kwihumana nu Nguluvi. ⁶Yu Nguluvi mwini watisengaga tiwese kiva vatumishi wa agano ilipya. Ili nili agano siyo lya barura ilanilya Uoho. Kwa kiva ibarura yibuda, lakini inumbula yihumya uusima ⁷Isalisi insengo ya nfwā yikhanda yihongwelwe kwa herufi pashanya ya ling'anga yayinsaga kwa namna ya utukufu kija avanu va Israeli vasikhalelelila moja kwa moja ku weni wa Musa. Iyi ni kwa sababu ya utukufu wa weni wakwe, uwutukufu wini wukandi wufifila. ⁸Wuli, insengo ya Roho yisikhava nuutukufu saidi? ⁹Kwa kiva nda ihuduma ya uhigo yikhanda nuutukufu, ni mara ngapi saidi ihuduma ya haki yisidi mandu kuutukufui! ¹⁰Ni kweli kija, shila shinashasengwagwa uutukufu tangusina shisina uutukufu khanji ku lishima ili, kwa sababu ya utukufu wini wisidi. ¹¹Kwa kiva ngaja shila shina shikhanda shishila shikhanda nuutukufu, ni kwa shiasi shisishi mandu shila shina ni sha kidumu shikhava nuutukufu! ¹²Kwa kiva tikiyamini iyo, tina ukhangafu mandu. ¹³Tisili ngaja umusa, mwini wavikhaga uutaji pashanya ya weni wakwe, ili kija avanu va israeli vasikhawesaga kilelela moja kwa moja ku mwisho gwa utukufu wini ukhanda wiwukha. ¹⁴Lakini ifahamu sanave sikhanda sipinyilwe. Hata mpakha ulusiku ulu uutaji wuwula bado wusigala pashanya ya uyimbaji wa agano lya pakhalā. Yisivishilwe mwasi, kwa kiva ni kwa Kristo duguli yiwusiwa kutali. ¹⁵Lakini hata inengana, uluhavi lolona Umusa pini iyimbwa, uutaji wikhala pasahanya ya numbula sanave. ¹⁶Lakini umunu pini isetukha kwa Mtwā, uutaji wuwusiwa. ¹⁷Ino Umtwa yu Roho. Pini pana Roho wa Mtwā, kuna uhuru. ¹⁸Ino ose wona, bahamo ni nyeni sina sisivishilwe itaji, iwona uutukufu wa Mtwā. Tibadiliswa mukhati ya luwonekha lulula wa utukufu kihuma isahada yimo ya utukufu kiluta iynji, ngaja shina ishali kihuma kwa Mtwā, mwini yu Roho.

Chapter 4

¹Ino, kwa kiva tina huduma iyi, ni ngaja shjina taiposhela irehema, tisikhata itamaa. ²Badala yakwe, takhana insila sona sa nsoni na sina siifihile. Tisikhala kwa hila, na tisikilitumila uvi iliswi lya Nguluvi. Kwa kiwasilisa yina kweli, tikiiwonensa yuse kwa samira ya shila muni pamwandi ya Nguluvi. ³Lakini nda imola yesu yifihishe, yifihishe tu kwa vala vina vifwa. ⁴Kuuahagulaji wanave, unguluvi wa wulimwengu uwu wapofusaga ifahamu sanave sina sisiyamini. Amapolelo gakwe, vasiwesa kiyaga inuru ya mola ya utukufu wa kristo, mwini yu mfano wa Nguluvi. ⁵Kwa kiva tisikiitangasa yuse, ila Ukristo Yesu ngaja Mtwā, na ose yuse ngaja vatumishi venyu kwa ajili ya Yesu. ⁶Kwa kiva Unguluvi ndiyo mwini wajovaga, "Umwanga gukhalangasa kihuma munshisi." Walangasa munumbula sesu, kihumya umwanga gwa maarifa ga utukufu wa Nguluvi ku uwepo wa Yesu Kristo. ⁷Lakini tina hakiba iyi ku fyombo fya ulongo, ili kija yimanyishe kija ingufu khome mandu ni ya Nguluvi na siyo yesu. ⁸Tilava ku shila hali, lakini tisisongwa. Tiwona uwoga lakini tisimemwa na kukhata itamaa. ⁹Tilavisiwa lakini tisitehehesewe. Titagwa pansu lakini tisibudwa. ¹⁰Insiku sona tisumula kwa muvili gwezu ifwa ya Yesu, ili kija uusima wa Yesu wuwoneshe khamu kumavili gesu. ¹¹Ose vina tili vasima insiku sona tahumisiwa kifwa kwa ajili ya Yesu, ili kija uuhai wa Yesu wuwoneshe kumavili gesu gashibinadamu. ¹²Kwa sababu iyi, ifwa yisenga insengo mukhati yesu, ila uusima wusenga insengo mukhati yenyu. ¹³Lakini tina numbula yiyila ya lihuvi kilingana na shila shini shiyandishwe: "Nayaminigi, na ndeno nalogolaga. "Ose nayuse tiyamini, na ndeno khamu tilogola. ¹⁴Timenye kija yula mwini wamufufulaga Umtwa Uyesu khamu akhatifufu ose bahamo numwene. Timenye kija akhatileta ose bahamo nomwe kuuwepo wakwe. ¹⁵Shila shinu ni kwa ajili yesu ili kija, kwa khadri ya neema yina yiyenela kwa vanu vinji, inyonjeso sisidi kiyenjelela kwa wutukufu wa Nguluvi. ¹⁶Ino tisikhata itamaa. Japo kija sha kija tisakhala, kwa mukhati tisengwa upya lusiku hadi lusiku. ¹⁷Kwa shipindi ishi shifupi, amalawo aga ampefu gikitiyandala ose kwa ajili ya ushiluta musito wa wutukufu wini wusidi ifipimo fyona. ¹⁸Kwa kiva tisilelela kwa ajili ya finu finu fiwonekha, ila ni kwa ajili ya finu finu fisiwonekha. Ifinu finu tiwesa kufyaga ni fya muda tu, ila ifinu finu fisiwonekha nifya shiluta.

Chapter 5

¹Timenye kija nda ikhaya ya wulimwengu yini tikhala humo giningangwa, tinalyo ilijengo kihuma kwa Nguluvi, Ni khaya yini yisisengwa kwa mokho ga vanadamu, ila ni khaya ya shiluta, ku mbingu. ²Kwa kiva ku hema iyi titamwa, tidobokha kifwaswa kwa khaya yesu kushanya. ³Tidobokha kwa ajili ya ili kwa kiva kwa kuifwala tisikhawonekha kija tili bwinda. ⁴Kwa uhakika pini tili mukhati ya hema ili, titamwa kunotifunwa. Tisisakula kiyawulwa. Badala yakwe, tisakula kifwaswa, ili kija shila shina shifwile shiwese kimilwa nuusima. ⁵Yula mwini akitiyandala ose kwa shinu ishi yu Nguluvi, mwini watipelaga ose kwa shinu ishi yu nguluvi, mwini watipelaga ose Uroho ngaja ahadi ya shila shini shikhayinsa. ⁶Kwa hiyo muve nuukhangafu nsiku sona. Muve kija pini tili kukhaya kwa muvili, tili kutali nu Mtwi. ⁷Kwa kiva tijenda kwa lihuvi, sio kwa kilelela. Ino tina ukhangafu. ⁸Nafuu tive kutali kihuma kumuvili na kukhaya bahamo nu Mtwi. ⁹Kwa hiyo tikiisenga kiva lengo lyesu, nda tive kukhaya au kutali, timupendese umwene. ¹⁰Kwa kiva lasima wona tiwoneshe pamwandi ya shitengo sha uhigo sha Kristo, ili kija shila yumo awese kiposhela shila shina shifwaya ku majowo gini gasenjekha kwa muvili, yive ni kwa unofu au kwa uvi. ¹¹Ino, kwa kuimanya ihofu ya Mtwi, tikivashawishi avanu. inamna shini tishwali, yiwonekhana mwasi nu Nguluvi. Nihivilila kija yimanyikha khanji musamiri senyu. ¹²Asikitijesa kivashawishi omwe khanji kityaga ose ngaja vakweli. Badala yakwe, tikivapela omwe sababu ya kiidayi kwa ajili yesu, ili kija muwese kiva ni lijibu kwa vala vina vakiidaya kihusu uluwonekho lakini siyo shila shina shili mukhati ya numbula. ¹³Kwa kiva nda kiva ngaja tigulushwe nuluhala, ni kwa ajili ya Nguluvi. Na nda tilimuluhala lwesu timamu, ni kwa ajili yenyu. ¹⁴Kwa kiva uugani wa Kristo wukititwalikhaniya, kwa kiva tina uhakika ni ili: kija umunu yumo wafwisaga kwa ajili ya wona, na kwa hiyo wona vafwa. ¹⁵Nu Kristo wafwisaga kwa ajili ya wona, ili kija vala vini vikhala vasikhakhalaga khanji kwa ajili yanave vavene. Badala yakwe, lasima vakhale kwa ajili yakwe umwene mwaini wafwisaga na wafufulwagwa. ¹⁶Kwa sababu iyi, kuyansisa isalisi na kiyendelela tisikimuhoga umunu kilingana nifiwango fya vanadamu, japo hapo pamwaandi tamulelelaga Ukristo ku namna iyi. Lakini isalisa tisikimuhiga yeyona kwa namna iyi khanji. ¹⁷Kwa iyo, nda umunu yeyona ali mukhati ya Kristo, umwene ni shiumbe shipya. Amajowo gapanyuama gashila. Lelela, gava mapya. ¹⁸Ifinu ifi fyona fihuma kwa Nguluvi. Watipatanisaga ose kunyakwe yumwene kishilila Ukristo, na watipela ihuduma ya upataniso. ¹⁹Iyo ni kijova, kishilila Ukristo, Unguluvi waupatanisa uwulimwengu kunyakwe yumwene, sio kivasa amakhosa ganave sisi yanave. Ivishilisa kunyesu uwujumbe wa upataniso. ²⁰Kwa hiyo tibagulwa ngaja vawakilishi va Kristo, ngaja kija Unguluvi akhandi igaha irufaa yakwe kishilila ose. Tikivalomba omwe kwa ajili ya Kristo: "Mupataniswe kwa Nguluvi!" ²¹Wamusengaga Ukristo kiva sadakha ajili ya sambu sesu. Umwene ndio mwini asikhasenjile isambu. Wagahaga ndeni ili tiwese kisenjekha ihaki ya Nguluvi kishilila umwene.

Chapter 6

¹Na ino, kisenga insengo pamo, tikivajova omwe msikhaposhelaga ineema ya Nguluvi bila matokeo. ²Kwa kiva ijova, "Uluhavi lwini lwayitikhagwa nikhandi meho kunyenyu, na kulusiku lwa ukulusaji navatangaga." Lelela, isalisi ni luhavi lwini luyitishwe. Lelela, isalisi ni lusiku lwa ukulusaji. ³Tisivikha iling'anga lya kisivila pamwandi ya munu yeyona, kwa kiva tisiitakila huduma yesu yiletwe ku sifa mbii. ⁴Badala yakwe, tikiihakiki yuse kwa matendo gesu gona, kija tili vatumishi va Nguluvi. Tili vatumishi vakwe ku winji wa ustahimilifu, amalawo, idhiki, uwumu wa makalo, ⁵kitowa, fifungo, igasia, kusenga insengo kwa bidii, kwa kikhosa uutulo pashilo, ku njala, ⁶ku usafi, amaarifa, uufumilifu, uunofu, kwa Roho Mtakhatrifu, ku ugani halisi. ⁷Tili vatumishi vakwe kuliswi lya kweli, ku ngufu ya Nguluvi. Tina silaha ya haki kwa ajili ya liwokho lya shigosi na lya kushoto. ⁸Tisenga insengo kulishima na kisalwa, ku khashfa na sifa. Tituhumilwa kija vedehi na amba tili vakweli. ⁹Tisenga insengo ngaja kija tisimanyikha na bado timanyikha unofu. Tisenga insenga ngaja vina vifwa na - Lelela! -bado tikhala. Tisenga insengo ngaja vina titowa kwa ajili ya matendo gesu lakini sio ngaja vini vahigwagwa hata kifwa. ¹⁰Tisenga insengo ngaja avanya masikitikho, lakini insiku sona tina ushendefu. Tisenga insengo ngaja vapina, lakini titajilisa vinji. Tisenga insengo ngaja tisipata ishinu ila ngaja vini timilikhi shila shinu. ¹¹Talogola uukweli wona kunyenyu, Vakoritho, na sinumbula senyu sadindukha kwa upana. ¹²inumbula senyu sisivililwa na yuse, ila musivilwa ni hisia senyu yumwe. ¹³Ino kubadilisaniya kwa haki - dinduli inumbula senyu kwa upana. ¹⁴Musikhapinyilisiwagwa bahamo na vini vasiyamini. Kwa kiva kuna uhusiano wushi khati ya uvalafu ni nshisi? Na kuna ushulikha mushi khati ya uvalafu ni nshisi? ¹⁵Ni mayitikho mashi Ukristo iwesa kiva nago nu Beliari? Au umwene mwini iyamini ana sehemu nshi bahamo na mwini asiyamini? ¹⁶Na kuna mayitikhano mashi khati ya litembe lya Nguluvi ni sanamu? Kwa kiva ose ni litembe lya Nguluvi mwini ali hai, ngaja shini Unguluvi wajovaga: "Nikhakhala khati yanave na kijenda khati yanave. Nikhava Nguluvi wanave na vene vakhava vanu vangu." ¹⁷Ino, "Humi kunyanave, na mubagulwe navene," ijova Umtwa. "Musikhapyasaga ishinu ishishafu, na nikhavakhalibisa omwe. ¹⁸Nikhava Wihenye, nemwe mukhava vanangu wa shidimi na va shigosi," ijova Umtwa Mwenyesi.

Chapter 7

¹Vagani vangu, kwa kiva tina ahadi isi, na tiyose yuse kwa shila lujowo lwini lukitivikha kiva vashafu ku mavili gesu na kunumbula. Na tiusakule uutakhatifu ku woga wa Nguluvi.²Senji inafasi kwa ajili yesu! Tisimukhosele umunu yeyona. Tisikhamutovile umunu yeyona. Tisiinufaise kwa faida ya munu yeyona. ³Nilogola ili siyo kwa kilaumu. Kwa kiva shinalogola kija muli munumbula sesu, kunyesu ose kifwa pamo na kikhala bahamo. ⁴Nina ukhangafu mwinji mukhati yenyu, na nikiidaya kwa ajili yenyu. Nimemilwe ni faraja. Nimemwa nuushendefu hata mumalawo genyu gona.⁵Tayinsaga KLumakedonia, amavili gesu gakhandi gasina utuyo. Badala yakwe, tapataga itabu kwa namana sona kwa kitowa ifita ulubali lwa kunja ni hofu ulubali lwa mukhati. ⁶Lakini Unguluvi, mwini ifaraji vina vakhatile itamaa, watifarijigi kwa uyinso wa tito. ⁷Yisikhandi kwa uyinso wakwe tu kija Unguluvi watifarijigi. yikhandi khanji ifaraja sila Utito sini waposhelaga kihuma kunyenyu. Umwene watijovelaga uugani mukhome wini munawo, kusugumilwa kwenyu, na shini mukhandi nu wasiwasi kwa ajili yangu. Ndeno nasidi kiva nuushendefu mandu.⁸Hata japo uwarakha wangu wawasengaga kisikhitikha, one nisikiujutila. lakini nikiujutila uluhavi pini nawaga uwarakha uwo wavagahaga omwe kisugumala. lakini mukhandi musugumilwe kwa muda mfupi. ⁹Isalisi nina ushendefu, sio kwa kiva mukhandi ni tabu, lakini kwa kiva uusugumafu wenyu wavaletaga ku toba. Mwapatwagwa nuusugumafu wa shinguluvi, ndeno mwalafyagwa si kwa hasara kwa sababu yesu. ¹⁰Kwa kiva uusugumafu wa shiungu wuleta itoba yini yikhamilisa uukulusaji bila ya kiva na majuto. Uusugumafu wa shidunia wa shidunia, hata ndeno, wuleta imauti. ¹¹Leleli uusugumafu uwu wa shiungu yasalishaga ilengo lishi likhome mukhati yenyu. Namna shii ilengolikhanda likhome mukhati yenyu kusibitisa kija mukhati musina hatia. Kwa namna nshii uushungu wenyu shini wukhandi mukhome, uwoga wenyu, kidoboshela kwenyu, ibidii yenyu, ni hamu yenyu kiwona kija ihaki yipaswa kisenjekha! ku shila lujowo mwasibitisa yumwe kihumana ni hatia. ¹²Japo navayandishilaga omwe, nisikhayandishe kwa ajili ya mukhosaji, wala si kwa munu mwini ilafywa na maofu. Nayandikha ili kija uunofu wa numbula senyu kwa ajili yesu wusenjwe kimanyikha kwenyu pamwandi ya meho ga Nguluvi. ¹³Ni kwa ajili ya ili kija tikhafarijika. Ku nyongesa ya faraja yesu vavene, tishendeva khanji, hata saidi kwa sababu ya ushendefu wa Tito, kwa kiva inumbula yakwe yabuludisiwagwa na omwe wona. ¹⁴Kwa kiva nda nayidayaga kunyakwe kihusiana nomwe, nisikhandi ni nsoni. Shinyume shakwe, nda tu shila lujowo lwini tikilulogola kunyenyu lukhandi kweli, Kuyidaya kwesu kihusu omwe kwa Tito gakhasibitisa kija kweli. ¹⁵Uugani wakwe kwa ajili yesu hata ni mukhome mandu, ngaja shini ikumbukha uupulisaji wenyu wona, shina mwamuhejelelaga umwene kwa hofu na kitetema. ¹⁶Nishendeva kwa kiva nina ushendefu khamili mukhati yenyu.

Chapter 8

¹Tikivasakula omwe mumanye, avadimi na vahinja, kihusu ineema ya Nguluvi yini yihumisiwe kwa matembe ga Kumakedonia. ²Uluhavi lwa ujeso mukhome wa malawo, uwinji wa uushendefu wanave na uyonjelelo wa upina wanave wasava utajiri mukhome nuushendefu. ³Kwa kiva nishuhudila kija vahumyaga kwa khadiri ya shini vawesaga, na hata saidi ya shini vawesaga. ⁴Na kwa hiyari yanave vavene kwa kitilomba kwini, vatilombelaga kwa ajili ya ushirikhi ku huduma iyi kwa vaumini. ⁵Iyi yisikhapolele ngaja shini tikhandi tihivilila, Badala yakwe, tangusina vaihumyaga avene vavene kwa Mtwā. Bahene vaihumya vavene kunyesu kwa ugani wa Nguluvi. ⁶Ino tamulombaga Utito, mwini sha akhandi tayari wayansa insengo iyi, kileta kwa wutimilifu itendo ili lya ushendefu kushanya yenyu. ⁷Lakini omwe muna winji ku shila shinu- kulihuvi, kuulogolaji, kumaarifa, kubidii, na kuugani wenyu kwa ajili yesu. Ino hakikisi kija omwe mwiva nu winji khanji kulitendo ili lya ushendefu. ⁸Nilogola ili siyo ngaja amri. Badala yakwe, nilogola ili ili kipima uuhalisi wa ugani wenyu kwa kuulinganisa ni shauku ya vanu avani. ⁹Kwa kiva mumenye ineeme ya Mtwā wesu Uyesu Kristo. Hata nda akhandi tajiri, kwa ajili yenyu akhandi mupina. Ili kija kishilila uupina wakwe muwese kiva matajiri. ¹⁰Ku lujowo ulu nikhavapela uushawuli wini ukhavaaigila. Umwakha gumo gwini gwashila, musikhayansise tu kisenga ulujowo. Lakini mwadoboshelaga kulusenga. ¹¹Ino lukhamilisi. Ngaja tu shini kukhandi ni shawuku ni nia ya kisenga, bahene, wuli, nda mwawesa khanji kulileta kuukhamilifu, kwa khadiri shini muwesa. ¹²Kwa kiva muna hamu ya kisenga ilitendo ili, ni lujowo lunofu na luyitikhwa. Lasima luyime kushanya ya shila shini anasho umunu, sio kushanya ya shini akhandi anasho umunu. ¹³Kwa kiva insengo iyi siyo kwa ajili kija vanji vawese kipata inafuii na yumwe muwese kifunwa. Badala yakwe, kuve nuusawa. ¹⁴Uwinji wenyu wa luhavi lwa salisi ukhatanjilisa kwa shila shini visakula. Iyi ni ndeno khanji ili kija uwinji wanave uwese kitanjilisa amahitaji ganyu, na kija kuve nuusawa. ¹⁵Iyi ni ngaja shina yiyandishwe;; "Umwene mwini akhandi ni finji ni shinu shoshona shina shasigala nu mwene mwini akhali na shidodo akhandi asina nuuhitaji wowona." ¹⁶Lakini ahonjesewe Unguluvi, mwini wavikhaga mukhati ya numbula ya Tito inumbula yiyila ya bidii ya kijali yini ninayo kwa ajili yenyu. ¹⁷Kwa kiva sio tu waposhelaga amaombi gesu, ila khanji akhandi ni bidii kihusiana na maombi ago. Wayinsaga kunyesu kwa hiyari yakwe yumwene. ¹⁸Tamufilikha bahamo numwene umunyalukholo mwini isufywa mumatembe kwa ajili ya nsengo yakwe kutangasa imola. ¹⁹Sio ndeni tu, lakini khanji wahagulwagwa na matembe kishula nose kulisumula isehemu nyinjinyinji ilitendo ili lya ushendefu. Iyi ni kwa utukufu wa Mtwā yumwene na kwa hamu yesu ya kitanjilisa. ²⁰Tikwewukha uwesekhano kija yeyona nipaswa kilalamikha kihusiana na ose kihusiana nuushendefu uwu wini tiusumula. ²¹Tikiutola uulelelaji kisenga shina sha lishima, sio tu pamwandi ya Mtwā, lakini khanji pamwandi ya vanu. ²²Khanji nikhamufilikha umunyalukholo yunji bahamo nawo. Tamupima mara n yinji, na tamwaga yumunya shauku kwa ajili ya nsengo nyinji. hata isalisi ana bidii mandu kwa sababu ya ukhangafu mukhme wini anawo mukhati yenyu. ²³Kwa habari ya Tito, umwene yu mushirikha muyangu na musenga nsengo muyangukwa ajili yenyu. Ngaja kwa vakholo lwesu, vifilikhwa na matembe. Ni vaheshimiwa kwa Kristo. ²⁴Ino, vawonensi uugani wenyu, na muwonense kwa matembe isababu ya kuidayi kwesu kwa ajili yenyu.

Chapter 9

¹Kihusiana ni huduma kwa ajili ya vaumini, nafuu mandu kunyangu kivayandishila. ²Nimenye kihusu ihamu yenyu, yini nayidayilaga kwa vanu va Kumakedonia. Navajovelaga kija lakaya yava tayari kihuma umwakha gwini gwashila. Ihamu yenyu yavapela inumbula vinji vanave kusenga³Ino, navafilikha vanyalukholo ili kija kuyidayi kwesu kihusu omwe kusikhavesaga bure, na ili kija nda mwava tayari, ngaja shini najova nda mwava. ⁴Ino, nda umunu yeyona wa Kumakedonia nda ayinse bahamo none na kivaga musivele tayari, nda tagaga aga --- nisilogola shoshona kihusu omwe-- kwa kiva mukhangafu mandu ku omwe. ⁵Ino nalwagaga yikhanda muhimi kivalomba vanyalukholo kuyinsa kunyenyu na kisenga amipango mapema kwa ajili ya sawadi sini mwasihi. Iyi ni ndeno ili kija sive tayari ngaja barakha, na siyo ngaja shinu shina shilamuliwe. ⁶Ilihiva ni ili: umunu mwini ivyala shidodo na akhakungula shidodo, na yeyona mwini ivyala kwa lengo lya barakha khanji akhakungula ibarakha. ⁷Ino shila munu ahumye ngaja shini apanjile munumbula yakwe. Ino nayumwene asikhahumyaga kwa kusugumila au kwa kikhamiliswa. Kwa kiva Unguluvi akimudobokha yula mwini ihumya kwa ushendefu. ⁸Nu Nguluvi iwesa kuimemelesa shila barakha kwa ajili yenyu, ili kija, shila luhavi, kwa majowo gona, muwese kipata gona gini musakula. Iyi yikhava ili kija miwese kiyenjelesa shila litendo linofu. ⁹Ni ngaja shina yiyandiswe: "Wananganga uutajiri wakwe na kuuhumya kwa vapina. Ihaki yakwe yidumu shiluta." ¹⁰Nayumwene mwini ihumya imbeyu kwa mapensi na makhate kwa ajili ya shakilya, khanji akhahumya na kisidisha imbeyu yenyu kwa ajili ya kivyala. Umwene akhayenjelesa amavuno ga haki yenyu. ¹¹Mukhatajiliswa kwa shila namnba ili kija muwese kiva vashendefu. Iyi yikhaleta uushendefu kwa Nguluvi kishilila ose. ¹²Kwa kisenga ihuduma iyi sio tu yipyasa amahitaji ga vaumini. Khanji yiyenjelesa ku matendo minji ga shukrani kwa Nguluvi. ¹³Kwa sababu ya kipimwa kwenyu na kisibitiswa kwa huduma iyi, khanji mukhamutukusa Unguluvi kwa upulisaji kwa uyitikhaji wenyu wa mola ya Kristo. Khanji mukhamutukusa Unguluvi kwa ushendefu wa sadakha yenyu kunyanave na kwa shila yumonga. ¹⁴Vakivadoboshela, na vilomba kwa ajili yenyu. Vigaha ndeni kwa sababu ya neema khome ya Nguluvi yini yili kushanya yenyu. ¹⁵Inyonjeso sive kwa Nguluvi kwa sadakha yakwe yini yisiwesa kitavililwa!

Chapter 10

¹One Paulo, yune nikivalomba kwa unyenyekefu nuupole wa Kristo. One ni mpole pini niva pamwandi yenyu, Lakini nina ukhangafu kunyenyekefu pini niva kutali nomwe. ²Nikivalomba omwe kija, pini niva bahamo nomwe, nisisakula kiva mukhangafu na kuiyamini kwangu yune. Lakini nihiva nikhasakula kiva mukhangafu pini nikivakhana vala vini vihiva kija tikhala kwa namna ya muvili. ³Kwa kiva hata nda tijenda kwa muvili, tisitovana ifita kwa namna ya muvili. ⁴Kwa kiva isilaha sini titumila kitovana si kwa shimuvili. Badala yakwe, sina ngufu ya shiungu ya kinanga ingome. Siwusa khabisa amijadala gini giyasa. ⁵Khanji, tinanga shila shenye mamulakha shini shikiiyinula sidi ya maarifa ga Nguluvi. Tikilisenga matekha shila liwaso kuupulisaji wa Kristo. ⁶Na tipata uutayari wa kitova shila matendo lini lisina na upulisaji, mara tu upulisaji wenyu pini wiva khamila. ⁷Leleva shila shina shisina uumwasi pamwandi yenyu. Nda yeyona ishawishikha kija umwene ni wa Kristo, na hebu ayikumbuse umwene yumwene kija nda tu shina ashwali ni wa Kristo, ndeno ndiyo na yuse khanji tili ndeno. ⁸Kwa kiva hata nda niyidayi shidodo mandu kihusu amamulakha gesu, gini Umtwa wagahumyaga kwa ajili yesu kivasenga omwe na siyo kivananga, nisikhawona nsoni. ⁹Nisisakula ili liwoneshe kija nikivatisa omwe kwa nyarakha sangu. ¹⁰Kwa kiva baasi ya vanu vijovaga, "Inyarakha sakwe nkhalu na sina ngufu, lakini shimuvili umwene ali mubofu. Amajowo gakwe gasifwaya kipuliswa." ¹¹Ino avanu va namna iyo vayeleva kija shila shini tilogola kwa warakha pini tiva kutali, ni sawasawa na ndenela shina tikhasenga pini tikhava pala. ¹²Tisiluta kutali mandu ngaja kuikunganiya yuse au kuyilinganisa yuse na vala vina vakiisufya vavene. Lakini pini vakiipima vavene na shila yumo wanave, vasina luhala. ¹³Ose, hata ndeno, tisaidaya kishila amipakha. Badala yakwe, tagaha ndeno tu mukhati ya nsala sina Unguluvi watipimila ose, insala sini safikha uutali ngaja wenyu shiniwushwali. ¹⁴Kwa kiva tisikhaisidisise yuse pini tavafishilaga omwe. Tikhandi va kwansa kifika kwa utali ngaja wenyu kwa mola ya Kristo. ¹⁵Tisaidaya kishila insala kihusu insengo sa vanji. Badala yakwe, tihivilila ngaja ilihuvi lyenyu sina likula kija ilieneo lyesu lya nsengo likhapanulwa mandu, na bado ni mukhati ya nsala sahihi. ¹⁶Tihuvilila kwa ili, ili kija tiwese kihubiri imola hata ku mikoa saidi yenyu. Tisikhayidaya kihusu insenglo yini yisengwa ku maeneo minji. ¹⁷"Lakini yeyona mwini akiidayi, ayidayi kwa Mtwi." ¹⁸Kwa kiva siyo yula mwini akiisibitisa yumwene isibitiswa. Isipokiva, ni yula mwini Umtwa akimusibitisaga.

Chapter 11

¹Nihisi kija nda mwafumililana na yune ku baasi ya upumbafu. Lakini kwa kweli mufumililana na yune. ²Kwa kiva nili munya wifu kihusu omwe. Nina wifu wa Nguluvi kwa ajili yenyu, kihuma pini navaahidigi omwe ku ndowa ya mugosi yumo. Naahidigi kivaleta omwe kwa Kristo nda ibikra nofu³Lakini nitila kija kwa namna fulani, ngaja injokha shina yamudehelaga Uefa kwa hila yakwe, amahiva genyu gakhawesa kiyaswa kutali kihuma ku ibada halisi na manofu kwa Kristo. ⁴Kwa kiva kwa mfano kija umunu yumonga ayinse na kitangasa Uyesu uyunji tofauti na yula mwini tikimuhubiri. Au kwa mfano kija moposhele uroho uyunji tofauti nu yula mwini mwamuposhelaga. Au kwa mfano kija muiposhele imola iynji tofgauti na yila yini mwaiposhelaga. Mufumilile amajowo aga unofu yikwilana! ⁵Kwa kiva nihiva kija one nisili mwa vamo vina duni kwa avo vina vishemelwa vanandeje-vanofu. ⁶Lakini hata nda one nisimanyiise kihuma kunyanave ili kija nda nawesa kivahudumila omwe. ⁷Pini nikhandi nomwe na nikhandi mushida, nisikhamufunele yeyona. Kwa kiva ishida yangu yakwilanisiwagwa na vanyalukholo vini vayinsaga kihuma Kumakedonia. Ku shila shinu naiposa yune kito kiva musigo kunyenye, na nikhayendelela kigaha ndeno. ¹⁰Nda ikweli ya Kristo shina ishwali mukhati yangu, kuno kuisufya kwangu, kusikhasisimya ku sehemu sa Akaya. Kwanshi? ¹¹Kwa kiva nisikivadobokha? Unguluvi amenye nivagene. ¹²Lakini shila shini nikishisenga, nikhashisenga khanji. Nikhashisenga ili kija niwese kisivila inafasi ya kiva ngaja shina tishwali kushishila shini tikiidayila. ¹³Kwa kiva avanu vala ni vanandeje va udehi na vasengansengo vadehi. Vakiisetusa vavene ngaja vanandeje va Kristo. ¹⁴Na iyi yisishangasa, kwa kiva hata Ushetani akiisetusa yu wene ngaja malaikha wa nuru. ¹⁵Iyi yisina ulushangalo lukhome ngaja avatumishi vakwe khanji kuisetusa vavene ngaja vatumishi va haki. Umwisho gwanave gukhava ngaja amatendo ganave shina gifwaya. ¹⁶Nijova khanji: Ino asikhavesaga akwali umunu yeyona mwini ihiva one nilimuyasu. Lakini nda musenje, niposheli one ngaja mupumbafu ili niwese kiisufya kidogo. ¹⁷Shila shini nilogola kihusu kuno kiiyamini kwa kuyidayi kusihigwa nu Mtwā, lakini nilogola ngaja mupumbafu. ¹⁸Kwa kiva avanu vinji vakiidayi kwa namna ya muvili, nikhaidayi khanji. ¹⁹Kwa kiva mwatolwagwa kwa ushendefu nuupumbafu, omwe yumwe muna busara! ²⁰Kwa kiva mutolelana nu munu nda akuponye muufilikha, ngaja kisababisha kubagulana kwenyu, nda avatumile omwe kwa faida yakwe, nda akiivikha kushanya ku hewa, au nda avatove kumeho. ²¹Nikhajova kwa nsoni yesu kija ose nda tive vabofu mandu kigaha ndeno. Na bado nda yeyona ayidayi-- nilogola ngaja muyasu--one khanji nikhaidayi. ²²Wuli, avene ni Vayahudi? Nayune nili ndeno. Wuli, avene ni Vaisraeli? Nayune nili ndeno. Wulu, avene niusawo wa Abrahamu? Nayune nili ndeno. ²³Wuli, avene ni vatumishi va Kristo? {Nilogola ngaja nanyilwagwa nuluhala lwangu. } One ni saidi. Nava hata munsengo nyumu mandu, kutali na kiva mufifungo, kwa kitowa kishila ifipimo, kwa kikhabiri ihatari nyinji sanfwa. ²⁴Kihuma kwa Vayahudi naposhela mara sisano " ulutowo arobaini kiwusa lumu." ²⁵Mara sitatu natowagwa kwa lukwegu. Mara yimo natowagwa amang'anga. Mara sitatu nakulusikhaga mumeli. Natumila ishilo ni minsi ku bahari yini yili mwasi. ²⁶Nava munshulo sa mara kwa mara, kuhatari sa makhoga, ku hatari sa majambasi, ku hatari kihuma kwa vanu vangu yune, ku hatari kihuma kwa vanu vamataifa, kuhatari ya muji, ku hatari ya luvalanda, ku hatari ya bahari, ku hatari kihuma kwa vanyalukholo vadehi. ²⁷Nava mu nsengo nyumu na makhalo amumu, kushilo nyinji sini nisigona, ku njala ni khau, mara nyinji kwa kifunga, kumepo ni mbwinda. ²⁸Kutali na shila shinu ishinji, kuna musukhumo gwa shila lusiku kunyangu gwa woga wangu kwa ajili ya matembe. ²⁹Yunani ali mubofu, na one siyo mubofu? Yunani wasababisha uyunji kigwa musambi, na yune nisipya mukhati? ³⁰Nda ni lasima kiidayi, nikiidayila kihusu shila shinashiwonensa uubofu wangu. ³¹Unguluvi nu Wihe wa Mtwā Uyesu, umwene mwini itukuswa shiluta, imanya kija one nisideha. ³²Kula Kudameski, umukhome wa mukhoa pansu ya mufalme Uareta mwini akhandi akigutuinsa umji gwa Dameski ili kinikhata. ³³Lakini navikhaga mushikhapu, kishilila kudirisha lya lubupa, na nakulusikhaga kihuma mumokho gakwe.

Chapter 12

¹Ni lasima niyidayi, lakini kusina shina shiyonjelesewa ni ilyo. Ila nikhayendelela ku maono na mafunuwo kihuma kwa Mtwā. ²Nimumenye umunu yumo kishilila Ukristo mwini amakha kumi na nne gini gashilile mwini—nda kwa mvili, au kunja ya muvili, one nisimenye, Unguluvi amenye— wakwepulwagwa kushanya ku mbingu ya wutatu. ³Na nimenye kija umunu uyu— nda yive kwa muvili, au kunja ya muvili, one nisimenye, Unguluvi amenye— ⁴watolwagwa kushanya mpakha kuparadiso na kipulikha amajowo amatakhafu mandu kwa munu yeyona kugalogola. ⁵Kwa niaba ya munu ngaja uyo nikhaidaya. Lakini kwa niaba yangu yune nisikhayidayi. Ila siyo kuhusu uubofu wangu. ⁶Nda nisakule kuyidayi, nda nisava muyasu, kwa kiva nda nava nilogola uukweli. Lakini nikhalekha kuyidayi, ili kija asikhavesaga akwali yeyona mwini ambi akinihivilila mandu ya ago kuliko shina shiwonekha mukhati yangu au kipulisikha kihuma kunyangu. ⁷Nisikhaidaya khanji kwa sababu ya ago amafunuwo ga aina ya ajabu. Ino, bahene nisikhava ni shidada, ilina livikhwagwa mukhati ya muvili gwangu, umujumbe wa shetani kinishambulila one, ili nisikhasetukhaga kiva umunya kiyidayi. ⁸Mara sitatu namulombaga Umtwa kihusu ili, ili umwene kuuwusa kihuma kunyangu. ⁹Nayumwene wanijovela, "Ineema yangu yikwilana kwa ajili yakho, kwa kiva ingufu yifanywa khamili kuubofu. Ino, nda natamani mandu kuyidaya mandu kihusu uubofu wangu, ili kija uweso wa Kristo uwesa kikhala kushanya yangu. ¹⁰Kwa hiyo nikwilanwa kwa ajili ya kristo, ku ubofu, kumaligo, kutabu, kumalawo, kuhali ya masikitikho. Kwa kiva pini nikhandi mubofu, bahene nina ngufu. ¹¹One nava mupumbafu! omwe mwanikhamilisaga kwa ili, kwa kiva nda nava nasufywa na omwe. Kwa kiva nikhandi nisiliduni khabisa kwa avo vinavishemelwa vanandeje— bora, hata nda one nisilishinu. ¹²Ishara sa kweli sa vanandeje sasenjekhaga kunyenyu kwa ufumilifu, iishara na maajabu na matendo makhoma. ¹³Kwa namna nshi mukhandi va muhimu va pansu kuliko amatembe ginigasigele, japokiva kija nisikhandi musigo kunyenyu? Munisamehe kwa likhosa ili! ¹⁴Lelela! one nili tayari kuyinsa kunyenyu kwa mara ya utatu. Nisikhava musigo kunyenyu, kwa kiva nisisakula insinu shakunyenyu. Nikivasakula omwe. Kwa kiva avanishe vasipaswa kivikha ihakiba kwa ajili ya vasasi. Badala yakwe, avasasi vipaswa kivikha ihakibakwa ajili ya vanishe. ¹⁵Nikhashendeva mandu kitumilwa kwa ajili ya nafsi senyu. Nda nikivadobokha mandu, nisakulwa kidobokhwa kidogo? ¹⁶Lakini ngaja shina ishwalu, nisikhavafunasa amasigo omwe. Lakini kwa kiva one nina luhala mandu, one ni yula mwini akivakhata omwe nava mwini wapataga kwa udehi. ¹⁷Wuli, natolaga kwa kuisenjela ifaida kwa yeyona mwini namufilikhaga kunyenyu? ¹⁸Namulombaga Utito kuyinsa kunyenyu, na namufilikhaga umunyalukholo uyunji bahamo nu mwene. Wuli, Utito wawasenjelaga ifaida omwe? Wuli, musikhajendile ku nsila yiyila? Wuli, musikhajendile ku nsayo sisila? ¹⁹Muhiva kwa muda ugu gona tava tikiitetela ose yuse kunyenyu? Pamwandi ya Nguluvi, na kishilila Ukristo, tava tilogola shila shinu kwa ajili ya kivakhangasa omwe. ²⁰Kwa kiva nina woga kija pini nikhayinsa yiwesekhana nisikhavapata omwe ngaja shina nidobokha. Nina woga kija yiwesekhana musikhanipata one ngaja shina mudobokha. Nihofila kija kuwesa kiva na majadiliano, wifu, umulipukho gwa hasira, imbungulu ya ubinafsi, uumyansi, shidada, nuukholofi. ²¹Nina woga kija pini nikhawuya khanji, Unguluvi wangu iwesa kuninyenyekesa pamwandi yenyu. Nina woga kija niwese kisugumisiwa na vinji vina vasenga isambi khabla ya salisi, na vina vasikhatubile uushafu, nu uushemi na majowo ga mbungulu gini vakigasenga.

Chapter 13

¹Iyi ni mara ya utayu kija niyinsa kunyenye. "Shila shitakha lasima lisengwe nuusibitiso wamashahidi vavili au vatatu." ²Shatayari nalogola kwa avo vina vasenga isambi khabla na kwa vanji wona pini nikhandi huko mara ya uvili, na nilogola khanji: Pini nikhayinsa khanji, nisikhavafumilila.³Nikivajovela omwe ili kwa kiva musakula uushahidi kija Ukristo ilogola kishilila one. Umwene siyo mubofu kunyenye, badala yakwe, umwene yuimunya ngufu mukhati yenye. ⁴Kwa kiva walafyagwa muubofu, lakini ali musima kwa ngufu sa Nguluvi. Kwa kiva ose khanji tili vabofu mukhati yakwe, lakini tikhakhala naye kwa ngufu sa Nguluvi mu miongoni mwenye.⁵Yileleli yumwe mulwaje nda muli mulihuvi. Yipimi yumwe. Musimanya kija Uyesu Kristo ali mukhati yenye? Umwene akwali, labda nda musimusibitise. ⁶Na nina ukhangafu kija omwe mukhamanya kija ose tisikhakhanilwe.⁷Ino tilomba kwa Nguluvi kija musikhawesaga kisenga shoshona shivi. Nisilomba kija ose tiwese kiwonekha tashila uujeso, badala yakwe nilomba kija muwese kisenga shina shili sahihi, japo tiwesa kiwonekha tapotwa ulujeso. ⁸Kwa kiva ose tisiwesa kisenga lyolyona shinyue ni kweli, lakini ni kwa ajili ya kweli tu.⁹Kwa kiva tishendeva pini tiva vabofu nayumwe pini mwiva ni ngufu. Tilomba khanji kija muwese kisengwa vakahmilifu. ¹⁰Nikigayandikha amajowo aga pini niva kutali nomwe, ili kija pini ambi niva bahamo nomwe nisisakula kivawonensa uukhali omwe. Nisisakula kitumila amamulakha gini Umtwa wanipela one nivasenje na siyo kivananga pansi.¹¹¹²Bahene, vanyalukholo va shidimi na va shidala, shendevi! senji insengo kwa ajili ya ulejeso, muyinulwe inumbula, yitikhani yumwe kwa yumwe, mukhale kwa amani. Nu Nguluvi wa ugani ni amani akhava bahamo nomwe. Hunjilani shila yumo kwa busu takhatifu.¹³Avaumini wona vakivahunjila. ¹⁴Ineema ya Mtwu wesu Uyesu Kristo, uugani wa Nguluvi, nuushilikhi wa Roho Mtakatifu uve bahamo no we wona.

Galatians

Chapter 1

¹One yune Paulo mwanandeje. One sio mwanandeje kihuma kwa vanadamu wala kishilila kwa vanadamu, lakini kishilila kwa Yesu Kristo nu Nguluvi Wihezu mwini wamufufulaga kihuma kwa vina vafwile. ²Bahamo na vanyalukholo wona na yune, nikigayandishila amatembe ga Galatia.³Ineema yive kunyenye ni amani yini yihuma kwa Nguluvi Wihezu wesu nu Mtwu Uyesu Kristo, ⁴mwini waihumyaga yu mwene kwa ajili ya sambu sesu ili kija atikuluse ni nyakhati isi sa uofu, kihumana na mapensi ga Nguluvi wesu nu Wihezu. ⁵Kunyakwe uve wutukufu shiluta na shiluta.⁶Nishangala kija msetushilana nyangu ku mola yimonga. Nishangala kija msetushile kutali kihuma kunyakwe umwene mwini avashemelile kwa neema ya Kristo. ⁷Kusina imola iynji, lakina kuna baasi ya vanu vini vakivasababisha omwe amatatizo na kisakula kibatilisa imola ya Kristo.⁸Lakini hata kama yuse au malaikha kihuma kushanya akhatangasa kunyenye imola iyatofauti na yila yini taitangasaga kunyenye, na alaaniwe. ⁹Ngaja shina tajovaga pamwaandi, naisalisi nijova khanji, "Nda kuna muni akhavatangasisa kunyenye imola tofauti na yini mwaiposhelaga, na alaaniwe." ¹⁰Kwa kiva isalisi nisakula uuthibitisho wa vanu au Nguluvi? Nisakula kuvashendefya avanadamu? Nda niyendelea kijesa kivashendefya avanadamu, one sio mtumishi wa Kristo.¹¹Vanyalukholo, nisakula omwe mumanye imola yini naitangasaga yisihumana na vanadamu. ¹²Nisikhaiposhelile kihuma kwa vanu, wala nisikhafundisiwe. Badala yakwe, yikhandi ni kwa ugubutulwa wa Yesu Kristo kunyangu.¹³Tayari wapulikha kihusu amaisha gangu ga pakhalu ku dini ya Shiyahudi, jinsi shina nikhandi nilava kwa ukhali itembe lya Nguluvi saidi ya shipimo kuliteketesa. ¹⁴Nikhandi niyendelele ku Dini ya shiyahudi saidi ya vanyalukholo vangu vinji Vayahudi. Nikwandi ni bidii mandu ku tamaduni savababa vangu.¹⁵Lakini Unguluvi wapendeswagwa kuniagula one kihuma muutumbo mwa nyinesu. Wanishemelaga one kishilila ineema yakwe ¹⁶kumudhihilisha Umwanakwe mukhati yangu, ili kija nimutangase umwene miongoni mwa mataifa. Wala nisikhasakwile uushauri wa mvili ni danda ¹⁷na nisikhatanile kiluta ku yerusalem kwa vala vini vakhandi vanandeje kabla ya one. Badala yakwe nataga Kuuarabuni na panyuma kitina Kudamesiki.¹⁸Bahene baada ya makha gatatu natanaga kiluta Kuyerusalemu kumutembelela Ukefa, nakhalaa nu mwene kwa nsiku kumi na tano. ¹⁹Lakini nisikhavajile avanandeje avansi saidi ya Yakobo, ukholo lwakwe nu Mtwu. ²⁰Lelela, pamwandi ya Nguluvi, nisodeha kwa shila shina niyandikha kunyenye.²¹Bahene nataga ku mikoa ga Shamu ni Kilikia. ²²Nisikhandi nimanyikha kwa meho kwa matembe ga Uyahudi gala gini gakhandi kwa kishilila Kristo, ²³lakini vakhandi vipulikha tu, "Umwene akhandi akikulafya isalisi itangasa ilihuvi lini akhandi akililinga." ²⁴Vakhandi vakimutukusa Unguluvi kwa ajili yangu.

Chapter 2

¹Baada ya makha kumi na nne nalutaga khanji Kuyerusalemu bahamo nu Barnaba. Khanji namutolaga Utito bahamo none. ²Nalutaga kwa kiva Unguluvi waiwonensaga kunyangu kija napaswaga kiluta. Navikhaga pamwandi yanave Imola yini natangasaga kwa vanu avamataifa. (Lakini nalogolaga kwa siri kwa vini valogolwagwa kija vafiongosi muhimu). Nagahaga ndeni ili kihakikisha kija nikhandi nisisiga, au nasigaga bure. ³Lakini hata Utito akhandi bahamo none, mwini akhandi Myunani, wakhamanisiwagwa kitahiriwa. ⁴Ulujowo ulu lwapolelaga kwa sababu ya vanyalukholo va udehi vini vayinsaga kwa ufiho kipelelesa uwuhuru wini tikhandi tinawo kishilila Ukristo Yesu Vadobokhaga kitivikha ose tive vanandeje va sheria. ⁵Tisikhahumise kivatii hata ulusiku lumu, ilikija imola ya kweli yisigale bila kibadilikha kunyenyu. ⁶Lakini vala vini vajowagwa kija vakhandi fiongosi vasikhahanjile shoshona kunyangu. Shoshona shini vakhandi vakishisenga shikhandi shisina maana kunyangu. Unguluvi asiyitikha uupendelewo wa vanadamu. ⁷Badala yakwe, vaniyagaga kija nayaminilwa kuitangasa imola kwa vala vini vasikha tahiriwe. yikhandi ngaja upetro atangase imola kwa vini vatahiriwe. ⁸Kwa kiva Unguluvi, wasenganga insengo mukhati ya Petro kwa ajili ya ufilikhwa kwa vala vini vatahiriwe, khanji wasenganga insengo mukhati yangu kwa vanu vamataifa. ⁹Pini Uyakobo, Ukefa, nu Yohana, vinivamanyikhaga kija vini vasengaga Itembe, vamanyaga ineema yini napelwagwa one, vatiposhelaga kwa ushiikha one nu Barnaba. Vagahaga ndeni ili kija tilute kwa vanu vamataifa, na ili kija vawese kiluta kwa vala vini vatahiriwe. ¹⁰Khanji vatisakulaga ose kivasukwa avapina. One yune nikihandi nidobokha kisenga ulujowo ulu. ¹¹Pini Ukefa wayinsaga Kuantiokia, namukhanaga pavalafu kwa kiva akhandi akhosele. ¹²Khabla ya vana khazaa kuyinsa kihuma kwa Yakobo, Ukefa akhandi ilya bahamo na vanu vamataifa. Lakini ava vanu pini vayinsaga, walekhaga na kiwukha kihuma kwa vanu va mataifa. Akhandi itila avanu vini visakula itohara. ¹³Shishila Avayahudi avamonga vawunganaga na udehi uwu bahamo nu Kefa. Amapolelo gakwe gakhandi kija hata Ubarnaba watolwagwa nuudehi wanave. ¹⁴Lakini pini nalwagaga kija vakhandi vasifwata imola ya kweli, namujovelaga Ukefa pamwandi yanave woonu, "Nda omwe Nivayahudi lakini musenga itabia savanu vamataifa badala ya tabia Sashiyahudi, kwashi mkivakhamilisa avanu vamataifa kikhala ngaja Vayahudi?" ¹⁵Ose vini tili vayahudi kwa kisawa na siyo "Avanu vamataifa venye sambu" ¹⁶manya kija kusina mwini ivasiwa ihaki kwa matendo ga sheria. Badala yakwe, vivasiwa ihaki kwa lihuvi mukhati ya Yesu Kristo. Tayinsaga kwa lihuvi mukhati ya Kristo Yesu ili kija tivasiwa ihaki kwa lihubvi mukhati ya Kristo na siyo kwa matendo ga sheria. Kwa matendo ga sheria kusina umuvili gwini gukhavasiwa ihaki. ¹⁷Lakini ngaja pini tikimsakula Unguluvi kwa kitivasisa ihaki mukhati ya Kristo, tikiwona yuse khanji kiva venye sambu, wuli Ukristo wasengwagwa mwanandeje wa sambu? Siyo ndeno! ¹⁸Maana nda niseje ilihuvi lyangu juu ya kitunsa isheria, ilihuvi lyangu lini tayari naliwusaga, nikiiwonensa yune kwa mnanga sheria. ¹⁹Kishilila isheria nafwisaga kwa sheria, kwa hiyo nisakulwa kikhala kwa ajili ya Nguluvi. ²⁰Nalavisiwa bahamo nu Kristo. Sio one khanji mwini nikhala, ila Ukristo ikhala mukhati yangu. Amaisha gini nikhala katika mvili nikhala kwa lihuvi mukhati ya Mwana wa Nguluvi, mwini waniganaga na kuihumya kwa ajili yangu. ²¹Nisikiikhana ineema ya Nguluvi, maana nda ihaki yikhandi yikwali kishilila isheria, basi Ukristo nda wa afwile bure.

Chapter 3

¹Vagalatia avayasu, liho lishi ilivi lini livananjile? wuli Uyesu Kristo asikhawonensiwe ngaja msulubiwa pamwandi ya meho genyu? ²One nisakula tu kimanya ili kihuma kunyenyu. Wuli mwaposhelaga Uroho kwa matendo ga sheria au kwa kuyamini shila shini mwapulikhaga? ³Wuli? omwe mli vayasu shiasi ishi?wuli mwayansaga kwa Roho ili mumale kwa mvili?⁴Wuli mwalavaga kwa majowo minji bure, nda kweli gakhandi bure? ⁵Wuli umwene mwini ihuma Uroho kunyenyu na kisenga amatendo ga ngufu kunyenyu isenga kwa matendo ga sheria au kwa kupulikha pamoja nilihuvi?⁶Uabraham "Wamuyaminigi Unguluvi wavasiwagwa kiva munya haki". ⁷Kwa namna yiyila leleli kija, vala vina viyamini vali vana va Abrahamu. ⁸Iliandikho lyatabiligi kija Unguluvi nda wavavasisaga ihaki avanu va mataifa kwa nsila ya lihuvi. Imola yahubilwagwa tangusina kwa Abrahamu: "kishilila owe amataifa gona gakhabalikhiwa". ⁹Ili panyuma vala vina vana lihuvi vabalikhiwe bahamo nu Abrahamu, mwini akhandi nilihuvi. ¹⁰Vala vini vihuvilila amatendo ga sheria vali pansi ya laana. kwa kiva yiyandishwe, "Alaaniwe shila munu mwini asikhatana na mambo gona gini gayandishwe ku shitabu sha sheria, kugasenga gona." ¹¹Ino yili mwasi kija Unguluvi asikimuvasisa ihaki hata yumo wa sheria,kwa kiva "Umunya haki asikhale kwa lihuvi". ¹²Isheria yisihumana nilihuvi, lakini badala yakwe "Mwini isenga amambo aga kwa sheria, akhakhala kwa sheria." ¹³Ukristo watikulusaga ose kihuma ku laana ya sheia pini wafanyikhaga laana kwa ajili yesu. Kwa kiva yiyandishwe, "Alaaniwe shila munu mwini itovelelwa pashanyama mpishi." ¹⁴Ilengo likhandi kija, ibaraka sini sikhandi kwa ibrahimu ndasayinsaga kwa vanu vamataifa kishililam Ukristo Yesu, ili kija tiwese kuposhela iahadi ya Roho kishilila lihuvi. ¹⁵Vanyalukholo, nilogola kwa namna yashibinadamu. Hata pini iliagano lya shibinadamu tayari lyavikhwa imara, lakini mwini iwesa kisala au kiyenyelesa. ¹⁶Ino iahadi salogolwagwa kwa ibrahimu nishisasi shakwe. Yisilogola, "kwa visasi," kimaanisha vinji, ila badala yakwe kwa yumo duguli, "kwa shisasi shakho," mwini yu kristo. ¹⁷ino nijova ndeni, isheria yini yayinsaga makha 430 baadaye, yisiwusa iagano lya panyuma lini lyavikhwagwa nu nguluvi. ¹⁸kwa kiva nda uuhalo wawuyinsaje kwa nsila ya sheria, ndausikhayinsile khanji kwa nsila ya ahadi. lakini unguluvi wauhumyaga bure kwa ibrahimu kwa nsila ya ahadi. ¹⁹Kwashi ino isheria yawusiwagwa? Yayenjelesewagwa kwa sababu ya makhosa, mpakha umusawo wa Ibrahimu ayinse kwa vala vini kunyanave akhandi ahaidilwe. Isheria yavikhwagwa kwa shinikiso kishilila umalaikha kwa liwokho lya mpatanishi. ²⁰Ino umpatanishi imaanisa saidi ya munu yumo, ila Unguluvi ali yumo mwene duguli. ²¹Kwa hiyo ino isheria yili shinyume ni ahadi ya Nguluvi? Badala ya! Kwa kiva nda isheria yiniyikhandi yihumisiwe yikhandi nuuweso wa kileta uusima, ihaki nda yapatikhana kwa sheria. ²²Lakini badala yakwe, iandikho lidindile amambo gona pansi ya sambi. Unguluvi wagahaga ndeni ili kija iahadi yakwe yakutukulusa ose kwa lihuvi kishilila Uyesu Kristo yiwese kipantikhana kwa vala vini viyamini. ²³Lakini khabla ya imani kishilila Ukristo yisinayinse, tikhandi tipinyilwe na kiva pansi ya sheria hadi uyinse uugubutulo wa lihuvi. ²⁴Kwa hiyo isheria yasenjekhaga ushiingosi wesu hadi Ukristo pini wayinsaga, ilimkija tivasiwe ihaki kwa lihuvi. ²⁵Ino kiva ilihuvi lyayinsa, tisilipansi khanjim ya mlelelaji. ²⁶Kwa kiva omwe wona mli vana va Nguluvi kishilila ilihuvi kwa Kristo Yesu. ²⁷Wona vini mwabatiswaga kishilila Ukristo muifwasise Ukristo. ²⁸Kusina Muyahudi wala Muyunani, mwanandeje wala huru, mugosi wala mudala, kwa kiva o we wona mli vamo kishilila Ukristo Yesu. ²⁹Nda omwe mli Vakristo, basi ni usawo wa ibrahimu, vahalo kwa mujibu gwa ahadi.

Chapter 4

¹Nijova kija maadamu umuhajaji yu mwanishe, asina tofauti nu mwanandeje, hata kwa kiva ni mumilikhi wa mali yona. ²Badala yakwe, ali pansi ya mlelelaji nava dhamini mpakha umuda gwini guvishilwe nu wihe wakwe. ³Shisho khanji na yuse, pini tikhandi vanishe, takhatilisiwagwa muufilikhwa wa khanuni sa kwansa sa nyii. ⁴Lakini umuda sahihi pini gwafikhaga, Unguluvi wamufilikhaga umwanakwe, msawa wa mdala, msawa pansi ya sheria. ⁵Wagahaga ndeni ili kivakulusa vala vini vakhandi pansi ya sheria, ili kija tiposhele ihali ya kiva ngaja vana. ⁶Kwa kiva omwe mli vana, Unguluvi wamufilikhaga Uroho wa mwanakwe mukhati ya numbula sesu, Uroho mwini ishemela, "Abba, Baba." ⁷Kwa sababu iyi owe usili mtumwa khanji ila uli mwana. nda uli mwana, ino basi owe uli mlalo kishilila Unguluvi. ⁸Hata khabla, pini mukhandi msinamumanye Unguluvi, mukhandi vanandeje kwa vala vini kwa asili sio nguluvi khabisa. ⁹Lakini isalisi kija mumumenye Unguluvi, au kija mumanyishe nu Nguluvi, kwanshi mwiwuya khanji kukanuni imbi sa kwansa na sina sisina maana? wuli msakulam kiva vanandeje khanji? ¹⁰Mwikhata kwa uangalifu insiku maalumu, kivalala kwa myesi, amajira, na makha. ¹¹Nitili kwa ajili yenyu. Nitila kija kwa namna fulani nailafya bure. ¹²Nikivasihi, vanyalukholo, mve ngaja shina mshwari. Msikhanikhosele. ¹³Ila myelewa yikhanda kwa sababu ya utamu wa mvili kija nahubiliga imola kunyenye kwa mara ya kwansa. ¹⁴Japo ihali yangu ya mvili yavavikhaga kujalibu, msikhanisalile au kinikhana. Badala yakwe mwaniposhelaga ngaja malaikha va Nguluvi, ngaja nikhandi Kristo Yesu yumwene. ¹⁵Ino, wulikwi uushendefu wenyu? kwa kiva nishuhudilwa kunyenye kija, nda yiwezekhane, nda mwakula ameho genyu na kunipela one. ¹⁶Ino, wuli navaadui kwa sababu nikivajovela ukukweli? ¹⁷Vakivasakula kwa hamu, ila sio kwa unofu. Visakula kivabagula omwe na one ili muvafwate. ¹⁸Unofu shiluta kiva nishauku kwa sababu sini nofu, na sio kwa muda pini niva bahamo nomwqe. ¹⁹Avanangu vanang'ana, nilumwa uushungu kwa ajiuli yenyu khanji mpakha Ukristo asenjeshe mukhati yenyu. ²⁰Nda nadobokha kiva pala bahamo nomwe isalisi na kisetusa ishauti yangu, kwa kiva ninawoga kihusu omwe. ²¹Nijoveli, omwe vini mdoboshela kiva pansi ya sheria, msipulikha isheria shini yijova? ²²Kwa kiva yiyandishwe kija Uabrahamu akhandi na vana vadimi vavili, yumo wa yula umudala mwanandeje na uyunji wa mdala mwini huru. ²³Hata ndeno, yula wa mwanandeje wasawagwa kwa mvili tu, ila yula wa mdala mwini huru wasawagwa kwa ahadi. ²⁴Amajowo aga giwesa kuyeswa kwa kitumila mfano, kwa kiva avadala ava vihwana na maagano gavili. Gumo kihuma ku shidunda Sinai. Visava avana vini vanandeje. huyu yu Hajiri. ²⁵Ino Hajila ni shidunda Sinai gwini gukwali Kuarabuni. Gwihwananisiwa ni Yerusalemu ya salisi, kwa kiva yu mwanandeje bahamo na vanakwe. ²⁶Ila Iyerusalemu yini yilikushanya yili huru, na iyi ndiyo mama yesu. ²⁷Kwa kiva yiyandishwe, "Shendeva, uwe mdala mwini tasa, owe mwini usisava. Tansa isauti na utove ilyowo kwa ushendefu, owe mwini usina uusowefu wa kisava. kwa maana vinji ni vanishe va mwini asisava, saidi ya vala va yula mwini anamugosi." ²⁸Ino vanyalukholo, ngaja uisaka, omwe mli vana va ahadi. ²⁹Kwa luhavi lula wini umunu mwini wasawagwa kwa mujibu gwa mvili wamulafyaga yula mwini asawilwe kwa mujibu wa Roho. Kwa salisi shishila. ³⁰Amaandiko gijovaga nshi? "Muwusa umudala umwanandeje bahamo nu mwanakwe washidimi. Kwa kiva umwana wa mdala mwanandeje asikhahala bahamo nu mwana wa mdala huru." ³¹Ino, vanyalukholo, ose vana va mdala mwanandeje, ila ni va mdala huri.

Chapter 5

¹Ni kwa kiva Ukisto watipelaga uuhuru ili tive huru. Ino, yimi shikhangafu wala msikhapitwagwa khanji ku kongwa lya mwanandeje. ²Lelela, One Paulo, nikivajovela kija nda mkhatahiriwa, Ukristo asikhavafwaya kwa nsila yeyona yila. ³Khanji, nikimushuhudila shila mugosi mwini atahiriwe kija ipaswa kiwajibikha kwa sheria yona. ⁴Mubagwilwe kutali nu Kristo, vala wona "vini muvasiwa ihaki" kwa sheria. Mugwile kutali ni neema. ⁵Maana kwa nsila ya Roho, kwa lihuvi tihepelesa uukhangafu wa haki. ⁶Kwa Kristo Uyesu kitahiriwa au kuto kitahiriwa kusina maana yeyona. Lilihuvi duguli lina lisenga insengo kishilila ugani ndiyo wumaanisha shinu. ⁷Mkhandi mwitova imbio unofu. Yunani wavasivilaga kitokipulikha ikweli? ⁸Ushawishi wa kisenga ndeno wusihuma kunyakwe umwene mwini akivashemela omwe. ⁹Uusaso wudodo wunanga idonge lisima. ¹⁰Nina lihuvililo na omwe kishilila Umtwa kija msikhahiva kwa nsila yinji yeyona. Yeyona yula mwini asivayase akhasumula uuhigo yumwene, yeyona yula. ¹¹Vanyalukholo, nda muyendelela kitangasa itohara, kwanshi bado nilafywa? Kwa suala ilyo shila shina shisivila sha msalaba shikhawesa kinangwa. ¹²Ni maamusi gangu kija vala vini vilongosa uvi vakhaihasi vavene. ¹³Unguluvi avashemelile omwe, vanyalukholo, ku uhuru. Ila msikhautumilaga uuhuru wenyu ngaja fursa kwa mvili. Badala yakwe kwa ugani mhudumilane yumwe kwa yumwe. ¹⁴Kwa kiva isheria yona yikhamilishe ku amri yimo; nayiyene yi "Lasima umugane ujirani wakho ngaja owe yuwe." ¹⁵Lakini nda mlumane na kilisana, yileleli kija msikhainanganga yumwe kwa yumwe. ¹⁶Nijova, jendi kwa roho, na wala msikhasengaga imbungulu sa mvili. ¹⁷Kwa kiva umuvili guna mbungulu nyinji sidi ya Numbula, ni Numbula ina mbungulu khome sidi ya mvili. Isi sipingana shila yimo ni njine. Amapolelo ni kija msisenga ifini fina mbodokha kifisenga. ¹⁸Lakini nda Uroho akivalongosa omwe, msili pansi ya sheriya. ¹⁹Ino amatendo gamvili giwonekha. Nago ni ushemi, ushafu, uuhiji, ²⁰iibada ya sanamu, uuhavi, uuaduwi, ukholofi, uhusuda, kivekha ihasira, uushindani, ifarakha, uubagukhano wa madhehebu, ²¹wifu, uughalaji, ulyanfinda na mabo aganji ngaja aga. Nikivahulanisa omwe, ngaja shina navahulanisaga pamwaandi, kija vala vina visenga amajowo ngaja ago vasikhauhala uutwa wa Nguluvi. ²²Lakini ilitunda lya Roho ni ugani, ushendefu, iamani, ufumilifu, ulusungu, uwunu unofu, lihuvi, ²³uupole, ni shiasi. Kusina isheria kihusu amambo ngaja ago. ²⁴Vala vini Vakirsto Yesu vausulubishe mvili bahamo ni shauku ni mbungulu sanave mbii. ²⁵Nda tikhale kwa Roho, khanji tijende kwa Roho. ²⁶Tisikhavesaga na kuihala, tisikhakholofyaniyaga shila yumo kwa muyine, wala tisikhawonelanaga uwifu.

Chapter 6

¹Vanyalukholo, nda umunu akwetwe muuofu, omwe vini vashiroho, mwidobokha kumutiniya uyo umunyalukholo ku numbula ya upole. Kuno mkiilelela yumwe ili msikhajeswagwa. ²Mtoleli amasigo, na kwa ndeno mkhaikhamilisa isheriyamya Kristo. ³Nda umunu yeyona ikiwona ni wa maana na wakhati sio shinu, akijianjilisa yumwene. ⁴Shila yumo ayipime insengo yakwe. Bahene asive ni shinu yumwene duguli sha kuyisifu, bila kuihwananisa yumwene nu munu yeyona. ⁵Maana shila munu akhatola umusigo gwakwe yumwene. ⁶Umunu mwini ifundisa iliswi lasima amujovele amanofu gona umwalimu wakwe. ⁷Msikhadehelanaga. Unguluvi asidehelwa. Shila shini ivyala umunu, ndisho shini akhakungula khanji. ⁸Shila mwini ivyala imbeyu ku asili yakwe ya sambu akhakungula uunangaji, lakini umwene mwini ivyala imbeyu kwa kishilila Uroho, akhakungula uusima wa shiluta kishililan Uroho. ⁹Tisikhakhatalaga kisenga amanofu, maana kwa mda gwakwe tikhakungula nda tisikhakhata itama. ¹⁰Ino basi, pini tikhava ni nafasi, tisenje manofu kwa shila yumo. Tisenje amanofu mandu hasa kwa vini vali mukhati ya lihuvi. ¹¹Leleli uukhome wa barura sini nivayandishile kwa liwokho lyangu yune. ¹²Vala vini visakula kisenga amanofu kwa mwonekhanu gwa mvili ndiyo venye kivakhamilisa mtahiriwe. Vigaha ndeno kwa sababu vasikhayinjilaga mumalavo ga msalaba gwa Kristo. ¹³Maana hata avo avene vina vatahiriwe vasikiikhata isheria. Badala yakwe visakula omwe mtahiriwe ili vawese kuyihalila amavili genyu. ¹⁴Yisikhatokelaga naihalala isipokuwa kwa msalaba gwa Mtwā wesu Uyesu Kristo. Ni kwa kishilila umwene uuwqulimwengu wasulubiwa kunyangu na yune ku wulimwengu. ¹⁵Kwa kiva hyisijalisha kitahiriwa na kutokitahiriwa kija ni shinu. Badala yakwe uwusawo mpya ni muhimu. ¹⁶Kwa wona venye kikhala kwa kanuni iyi, vave ni amani ni rehema yive pashanya yanave wona, na pashanya ya Israel ya Nguluvi. ¹⁷Kihuma isalisi umunu yeyona asikhanilafyaga, maana nisumwile ishapa sa Yesu mumuvili gwangu. ¹⁸Ineema ya Mtwā wesu Uyesu Kristo yive ni numbula senyu, vanyalukholo. Amina.

Ephesians

Chapter 1

¹Upaulo, mwanandeje wa Yesu Kristo kwa ugani wa Nguluvi, kwa vini vabagwilwe kwa ajili ya Nguluvi vini vakwali ku Efeso na vini vaaminifu kishilila Ukristo Yesu. ²Ineema yivesaje kunyenyu ni amani yiniyihuma kwa Unguluvi Wihezu wesu nu Mtwā Uyesu Kristo. ³Unguluvi wa Wihezu wa Mtwā wesu Uyesu Kristo apelwe isifa. Yu mwene mwini watubalikhi kwa shila barakha sa shiroho, kwa mahali pa mbingu mukhati ya Kristo. ⁴Kabla ya kiwumbwa uwulimwengu, Unguluvi watuhagulaga ose vini tiyamini mu Kristo. Watihagulaga ose ili tiwese kiva vanofu na vini tisilaumikha pamwandi yakwe. ⁵Kwa ugani Unguluvi watihagulaga pamwaandi kwa kititola ngaja vanishe vakwe kwa nsila ya Yesu Kristo. Wagahaga ndeni kwa sababu wadobokhaga kisenga shila shini wadobokhaga. ⁶Amatokeo gakwe ni kija Unguluvi itukuswa kwa neema ya utukufu wakwe. Ishi ndio shini watipelaga bure kwa nsila ya mugani wakwe. ⁷Kwa kiva kishilila uwugani wakwe, tina ukhombosi kishilila idanda yakwe, umsamaha gwa sambu. Tinalyo ili kwa sababu ya utajili wakwe wa neema yakwe. ⁸Wasengaga ineema iyi kiva nyinji kwa ajili yesu ku hekima nuluhala. ⁹Unguluvi wagahaga yimanyishe kunyesu yila ikweli yiniyifihiile ya mpango, kihumana ni hamu yiniyawonenswaga mukhati ya Kristo. ¹⁰Luhavi inyakhata satimila kwa utimilifu wa mpango gwakwe, Unguluvi akhafivikha pamo shila shinu sha pashanya na shapashanya ya nyii mukhati ya Kristo. ¹¹Kushilila Ukristo tikhandi tihagwilwe na kikusudiwa kabla ya luhavi. Iyi yikhandi na kihumana nu mpango gwa mwini isenga shila shinu kwa kusudi la ugani wakwe. ¹²Unguluvi wagahaga ndeno ili kija tiwese kiva ku sifa ya utukufu wakwe. Tikhandi wa pamwandi kiva ukhangafu mukhati ya Kristo. ¹³yikhandi kwa nsila ya Kristo kija mwapulikhaga iliswi lya kweli, imola ya ukulusaji wenyu kwa nsila ya Kristo. Yikhandi kwa mwene khanji kija mwayamini na kuvikhwa umuhuri nu Roho Mtakatifu mwini waahidiwagwa. ¹⁴U - Roho ndio samana ya luhalo lwesu mpakha umiliki pini ukhapatikhana. Iyi yikhandi ni kwa sifa ya utukufu wakwe. ¹⁵Kwa sababu iyi, tangu pini napulikhaga kihusu ilihuvi lyenyu mukhati ya Mtwā Uyesu na kihusu ugani wenyu kwa vala wona vini vabagulwa kwa ajili yangu. ¹⁶Nisileshile kimuhonjesa Unguluvi kwa ajili yenyu na kuvatambula mu maombi gangu. ¹⁷Nilomba kija Unguluvi wa Mtwā wesu u Yesu Kristo, uwihezu wa utukufu, akhavapela ihekima, amagubutulo ga lihala lwakwe. ¹⁸Nilomba kija ameho genyu ga munumbula gaponywe uvalafu kwa omwe kimanya wuli kwi ukhangafu wa kushemelwa kwenyu. Nilomba kija mumanye uatajiri wa utukufu wa uhalo wakwe mwa vala vini vabagwilwe kwa ajili yakwe. ¹⁹Nilomba kija uumanye uukhome wini

wishila wa ngufu sakwe mukhati yesu wini tiyamini. Uwu uwukhome ni kihumana na kisenga insengo mu ngufu sakwe. ²⁰Iyi yi ngufu yini yasengaga insengo mukhati ya Kristo pini Unguluvi wamfufulaga kihuma kwa vini vafwile na kumukhasa mu liwokho lyakwe lya shigosi ku mahala pa mbingu. ²¹Wamukhasaga Ukristo pashanya kutali nu wutavala, mamulakha, ngufu, iensi, na shila litawa lini litambulwa. Wamukhasaga Uyesu sio tu kwa luhavi ulu lakini kwa luhavi luni luyinsa khanji. ²²Unguluvi wafivikhaga ifinu fyona pansu pa magulu ga Kristo. Wamuvikha umwene mtwe kwa finu fyona mu litembe. ²³Ni litembe kija ndio mvili gwakwe, ukhamilifu wakwe wini wimemya ifinu fyona mu nsila sona.

Chapter 2

¹Ngaja ndenela shini mkhandi mfwile mu makhosa nu unansi enyu. ²Yikhandi mu aga kija tangusina mwalutaga kilutana ni nyakati sa wulimwengu uwu. Mkhandi mwiluta kwa kifwata umtwa wa mamlakha ga ulanga. Iyi ndiyo numbula yakwe yula mwini isenga insengo kwa vana va kihasi. ³Ose wona apo pamwaandi tikhandi miongoni mwa vana vini vasiyamini. Tikhandi tisenga kwa namna ya mbungulu mbii sa mavili gesu. Tikhandi tisenga amagano ga mvili na luhala lwesu. Tikhandi kwa asili ya vana va ghasabu ngaja avansi. ⁴Lakini Unguluvi mwinji wa rehema kwa sababu ya ugani wakwe ukhome wini watuganaga ose. ⁵Pini tikhandi vini tifwile mu makhosa gesu, watiletaga pamo mu makhalo amapya mukhati ya Kristo. Ni kwa neema kija mwakulusiwa. ⁶Unguluvi watufufulaga pamo na kitisenga tikhale pamo pa mahala pa mbingu mukhati ya Kristo Yesu. ⁷Wagahaga ndeni ili ku nyakati sini siyinsa awese kitiwonensa uukhangafu mkhome wa neema yakwe. Ikitiwonensa ose ili kwa nsila ya unofu wakwe mukhati ya Kristo Yesu. ⁸Kwa neema mwakulusiwa kwa nsila ya lihuvi. Na iyi yisikhahumile kunyenyu. Yi sawadi ya Nguluvi. ⁹Yisihumene na masengo. Amatokeo gakwe, asikhavesaga hata yumo wa kuisifu. ¹⁰Kwa kiva ose tili nsengo ya Nguluvi, tawumbwa kushilila u Kristo Yesu kusenga amatendo amanofu. Ga matendo aga gini Unguluvi wagapangaga tangia pakhalu kwa ajili yesu, ili tijende kwa ago. ¹¹Kwa hiyo kumbushi kija pamwaandi mukhandi vanu va mataifa kwa namna ya mvili. Mshemelwa "msili va tohara" kwa shila shini shishemelwa tohara ya mvili viniyisengwa kwa mokho ga mwanadamu. ¹²Kwa mda ugo mukhandi mubagwilwe nu Kristo. Mukhandi vahensa kwa vana va Israel. Mukhandi vahesa kwa lufingo lwa ahadi. Mukhandi musina uhakika kwa luhavi luni luyinsa. Mukhandi bila Nguluvi pa wulimwengu. ¹³Lakini isalisi kushilila Ukristo Yesu omwe vini hapo pamwaandi mukhandi kutali nu Nguluvi mwaletwa nkolela nu Nguluvi kwa danda ya Kristo. ¹⁴Kwa kiva umwene ndio amani yesu. Wagahaga vavili kiva yumo. Kwa mvili gwakwe waunangaga uwukuta wa kibagulana wini wukhandi utibagwile, uwo uuwadui. ¹⁵Kija wakhomesaga isheria ya amri ni khanuni ili kija uwumbe umunu yumo mpya mukhati yakwe. watenda iamani. ¹⁶Wagahaga ndeni ili kivapatanisa vipuga fivili fya vanu kiva mvili gumo kwa Nguluvi kishilila umsalaba. Kwa nsila ya msalaba waubudaga uuadui. ¹⁷Uyesu wayinsaga na kitangasa iamani kunyenyu omwe vini mukhandi kutali ni iamani kunyanave vala vini vakhandi nkolela. ¹⁸Kwa kiva kwa nsila ya Yesu ose wona vavili tina nafwasi kwa yula u Roho yumo kiyinjila kwa Wihehu. ¹⁹Ndeno basi, omwe vanu va mataifa sio vashulaji na vahensa khanji. Ila mli vakhaya papamo na vala vini vabagwilwe kwa ajili ya Nguluvi na vajumbe mu khaya ya Nguluvi. ²⁰Msenjilwe pashanya ya msingi wa vanandeje na vakuvamalago. Ukristo Yesu yu mwene akhandi ling'anga likhome lya palubali. ²¹Kishilila umwene ilijengo lyona lyawungamanisiwa bahamo na kikula ngaja lihekalu mukhati ya Mtwa. ²²Ni mukhati yakwe omwe nemwe mwasengwa pamo ngaja mahala pa kikhala pa Nguluvi kishilila u Roho.

Chapter 3

¹Kwa sababu ya iyi one, Paulo, ni mfunje wa Yesu Kristo kwa ajili yenyu Mataifa. ²Niyamini kija mwapulikha juu ya nsengo ya neema ya Nguluvi yini wanipela kwa ajili yenyu. ³Nikivayandishila kihumana na shina uugubutulo shini wagubutulwa kunyangu. Uwu ni ukweli wini uifihile wini nayandikhaga kwa shifupi mu barura iyinji. ⁴Pini wuyimba kihusu aga, ukhavesa kiyelewa ibusara yangu mu ukweli uwo wini uifihile kihusu Ukristo. ⁵Kwa visasi finji uukweli uwu usikhafanyiswe umanyishe kwa vana va vanu. Ili kwa salisi wavikhwa mwasi kwa Roho kwa vVnandeje vini mubagwilwe na Vakuvamalago. ⁶Uwukweli uwu wini uifihile ni kija avanu va Mataifa ni vashiriki vayesu na vajumbe vayesu va mvili. Ni vashiliki bahamo ni ahadi ya Kristo Yesu kishilila imola. ⁷Na kwa ili nasenjekha mtumishi wa sawdi ya neema ya Nguluvi yini yihumisiwe kunyangu kishilila uwusengaji wa ngufu sakwe. ⁸Unguluvi wahumyaga isawadi iyi kunyangu, japo kiva one nili munu mnang'ana wa wona kwa vala vini vabagwilwe kwa ajili ya Nguluvi. Isawadi iyi ni kija yikinipasa kivatangasisa avamataifa imola yenye utajiri wini usihunjisiwa wa Kristo. ⁹yikinipaswa kivamulishilila avanu wona juu ya nshi gu mpango gwa Nguluvi wa siri. Ugu ni mpango gwini gukhandi gufihilwe kwa makha minji gini gashilile, nu Nguluvi mwini wafiwumbaga ifinu fyona. ¹⁰Iyi yikhandi kija, kishilila Iitembe, vatavala na mamulakha mu sehemu sa mbingu vapate kimanya ipande nyinji sa asili ya hekima ya Nguluvi. ¹¹Aga nda gapolela kishilila umupango gwa shiluta wini waukhamilisaga mukhati ya Kristo Yesu Umtwa wesu. ¹²Kwa kiva kishilila Ukristo tina ukhangafu nu uweso wa kuyinjila kwa ukhangafu kwa sababu ya lihuvi lyesu kunyakwe. ¹³Kwa hiyo nikivalomba msikhakhataga itamaa kwa sababu ya malawo gangu kwa ajili yenyu. Aga ni utukufu wenyu. ¹⁴Kwa sababu iyi nifugama kwa Wihesu. ¹⁵yini kwa mwene shila familaya kushanya na pashanya ya nyii yashemelwa ilitawa. ¹⁶Nilomba kija unguluvi apate kuvayonjelesa, kihumana nu utajiri wa wutukufu wakwe, avafanye vakhangafu kwa ngufu kishilila u Roho wakwe, mwini alimukhati yenyu. ¹⁷Nilomba kija Ukristo akhale mukhati ya numbula senyu kishilila ilihuvi. ¹⁸Nilomba kija muve nilinsina lya msingi wa ugani wakwe. Muve mu ugani wakwe ili muwese kuyelewa, papamo na wona vini viyamini, shini uwupana , nu utari wa shimo nu utari wa ugani wa Kristo. ¹⁹Nilomba Kija mumanye uukhome wa ugani wa Kristo, wini wusidi uluhala. Musenje aga ili mumemesewe na ukhamilifu wona wa Nguluvi. ²⁰Na kwa mwene yula mwini iwesa kisenga shila lujowo, saidi ya gona ginitilomba na gini tikigahiva, kishilila ingufu yakwe yini yisenga insengo mukhati yesu, ²¹kunyakwe umwene kiva wutukufu mukhati ya litembe na kwa Kristo Yesu kwa visasi fyona shiluta na shiluta. Amina.

Chapter 4

¹Kwa hiyo , ngaja mfunje kwa ajili ya Mtwā, nikivasihi mjende sawasawa nulushemelo lwini Unguluvi wawashemelaga. ²Mukhale kwa wunyenyekevu mkhome nu upole nu ufumilifu. Mtolelana mu ugani. ³Senji ibidii kuwutunsa uumoja wa Roho ku shipinyo sha amani. ⁴Kuna mvili gumo ni Numbula yimo, ngaja shina mukhandi mshemelmilwe kwa uhakika wa lihiva limo lya uushemelo wenyu. ⁵Na kuna Mtwā yumo, lihuvi limo, uwubatiso wumo, ⁶nu Nguluvi yumo nu Wihezu wa wona. Mwene alipashanya ya gona, na kwa goona na mukhati ya goona. ⁷Kwa shila yumonga munyenyu apelilwe ishipawa kilingana ni shipimo sha shipawa sha Kristo. ⁸Ngaja amaandikho shini gijova: " Pini wagulukhaga kushanya mandu, walongosaga vini vateshilwe mu ufilikhwaji. Wahumyaga ifipawa kwa vanu. " ⁹Shi imaana ya, "Kigulukha," japo kiva wayikhaga khanji ipande sa pansa ya nyii? ¹⁰Umwene mwini wayikhaga yu munu yuyula mwini khanji wagulukhaga kutali kushanya ya mbingu sona. Wagahaga ndeni ili uuwepo wakwe uve ku finu fyona. ¹¹Ukristo wahumyaga ifipawa ngaja ifi: vanandeje, vakuvamalago, vainjilisti, vadimaji, na vafundisaji. ¹²Wagahaga ndeni kivatanga avaumuni kwa ajili ya nsengo ya huduma, kwa ajili ya kuusenga umuvili gwa Kristo. ¹³Isenga ndeni hadi ose wona tiufishile uumoja wa lihuvi na maarifa ga mwana wa Nguluvi. Igaha ndeni mpakha tiwese kikangala ngaja vala vini vafishila isimo sha Kristo. ¹⁴Iyi ni kija tisikhavesaga khanji ngaja vanishe, tisikhagulusiwagwa kuno na kula. Ili kija tisikhavolwaga ni shila aina ya lipepo wa mafundiso, kwa hila sa vanu kwa kishilila uwujanja wa udehi winiuyajila. ¹⁵Badala yakwe, tikhalogola uwukweli kwa ugani na kikula mandu mu nsila sona mukhati yakwe mwini ndiyo mtwe, Kristo. ¹⁶Ukristo wawunganisa, kwa papamo, umuvili gona gwa vaumini. Waungamanisiwa papamo na shila shiungo ili kija mvili gona gukule na kiisenga wuwene mu ugani. ¹⁷Kwa hiyo, nijova ili, na kivasihi kishilila Umtwa: Msikhajendaga khanji ngaja vanu vataifa shini vijenda mu ubatili wa luhala lwanave. ¹⁸Vavishilwe inshisi mu mahiva ganave. Vadajilwe kihuma mu usima wa Nguluvi kwa uyasu wini ulimukhati yanave kwa sababu ya wumu wa numbula sanave. ¹⁹Vasikiwona nsoni. Vaipelili vavene kwa uhiji mu matendo mashafu, mu shila aina ya ufinyi. ²⁰Lakini, ndeni sio shini muifundise kihusu Ukristo. ²¹Niyelewa kija mwapulikha kihusu umwene. Niyelewa kija mwava mfundisiwa kihusu umwene, ngaja tu uwukweli shini wukwali mukhati ya Yesu. ²²Lasima muyawule amambo goona ginigilitana nu lujendo lwenyu lwa pakhalā, uwunu wa pakhalā. Uwunu wa pakhalā wini wuwola kwa sababu ya mbugulu sa udehi. ²³yawuli uwunu wenyu wa pakhalā ili kija msenjwe upya mu numbula ya luhala lwenyu. ²⁴gahi ndeni ili muwese kifwala uwunu upya, wini wulutana nu nguluvi. wuwumbilwe mu haki nu utakhatifu wa kweli. ²⁵Kwa hiyo, vikha kutali udehi. "Logoli uwukweli, shila yumo nu jirani wakwe," Kwa kiva tili vashiriki kwa shila yumo kwa muyine. ²⁶Mve ni hasira, lakini msikhasengaga unansi." Ilijuva lisikhasotaga bado mpiva ni hasira senyu. ²⁷Musikhampelaga uibilisi inafwasi. ²⁸Yeyona mwini ihija lasima asikhahijaga khanji. Badala yakwe lasima asenje insengo. Asenje insengo yenye faida kwa mokho gakwe, ili kija awese kumutanga umunu mwini ana shida. ²⁹Ulujowo uluvi lusikhapolaga mumulomo gwakwe. Badala yakwe, amajowo lasima gapole mu malomo genyu gini gifwaya ku mahitaji, kivapela oifaida vala vini vipulisa. ³⁰Na msikhamusugumisaga u Roho Mtakatifu wa Nguluvi. Ni kwa Mwene kija mwavishilwa umuhuri kwa ajili ya lusiku lwa ukhombosi. ³¹Lasima mvishe kutali uwuchungu woona, igasabu ihasira, uwukholofi, na maligo, pamoja na shila aina ya uvi. muvesaje vanofu yumwe kwa yumwe. ³²Muve nulungu. Msameheane yumwe kwa yumwe, ngaja ndenela Unguluvi kishilila Kristo shini wawasamehaga omwe.

Chapter 5

¹Kwa hiyo muve vanu va kumufwata Unguluvi, ngaja anakwe avagani. ²Mjende mu ugani, shishila shina Ukristo watudobokhaga ose, waihumyaga yumwene kwa ajili yesu. Umwene akhandi sadakha ni sabihu, kiva mnunsi munofu gwa kumushendefya Unguluvi. ³Uushemi au ushafu wowona ni mbungulu mbii lasima fisikhatambulwaga kunyenyu, ngaja shini yisakulwa kwa vini viyamini, ⁴Wala amakhalaso gasikhatambulwaga, amalogolo ga uyasu, au amizaha ga usalilishaji, gene gasili sawa, badala yakwe luve lukwali uluhonjeso. ⁵Muwesa kiva nu uhakika ya kija kuna ushemi, ushafu, wala mwini idoboshela, uyo iyabubu isanamu, asina uuhalo wowona mu utwa wa Kristo nu Nguluvi. ⁶Umunu yeyona asikhakudehelaga kwa majowo gini galishishi, kwa sababu ya mambo aga ihasira ya Nguluvi yiyinsa kwa vana vini vasipulisa. ⁷Ino usikhashirikigi bahamo nawo. ⁸Kwa kiva omwe pamwaandi mukhandi nshisi, lakini isalisi mwava lung'ali kishilila Umtwa. Ino jendi ngaja vana va ung'ali. ⁹Kwa kiva amatunda ga ung'ali gikunganiya uunofu wona, ihaki ni kweli. ¹⁰Sakula shila shini shishendefya kwa Mtwa. ¹¹Ushikhasaga uwushiriki mu nsengo sa nshisi sini sisina amatunda, badala yakwe sivikha mwasi. ¹²Kwa kiva amambo gini gisengwa na vene mu siri ga nsoni sana hata kigayelesesa. ¹³Amajowo gona, pini gigubutulwa nu lung'ali, giva mwasi, ¹⁴Kwa kiva shila shinu shini shigubutulwa shiva muuvalafu. Ino vijova ndeni, "Damula, owe mwini ugonile, na yinukha kihuma kwa vini vafwile nu Kristo akhang'ala kunyakho." ¹⁵Ino vesaji meho shini mjenda, siyo ngaja avanu vini vasina luhala ila ngaja vini vana luhala. ¹⁶Ukhomboli u muda kwa shila lusiku ni sa uvi. ¹⁷Msikhasaga vayasu, badala yakwe, manyi nshi uugano wa Mtwa. ¹⁸Msikhagalaga ngaja ujimbi, wulungosa mu unangaji, babala yakwe mumemesewe nu Roho Mtakatifu. ¹⁹Logoli nu shila yumo munyenyu kwa saburi, ni sifa, ni nyimbo sa munumbula. yimbi na musifu kwa numbula kwa Mtwa. ²⁰Daima humi uluhonjeso kwa majowo gona kishilila ilitawa lya Kristo Yesu Umtwa wesu kwa Nguluvi Wihesu. ²¹Yihumi yumwe shila yumo kwa yunji kwa lishima lya Kristo. ²²Vadala, yihumi kwa vagosi venyu, ngaja kwa Mtwa. ²³Kwa kiva umugosi ni mtwe gwa mdala, ngaja Ukristo shini mtwe kwa litembe. Ni mkulusaji wa mvili. ²⁴Lakini ngaja ilitembe shini lilipansi ya kristo, shishila avadala lasima vagahe ndeno kwa vagosi vanave katika shila shinu. ²⁵Vagosi, vadoboshi avadala venyu ngaja shina Ukristo walidobokhaga ilitembe na waihumyaga yumwene kwa ajili yakwe. ²⁶Wagahaga ndeno ili live takhatifu. Wavalasaga kwa kiliyosa kwa malenga kishilila iliswi. ²⁷Wagahaga ndeni ili kija awese kuyiletela yumwene itembe tukufu, bila lidowa wala ugonjani au ishinu shini shihwanana na aga, badala yakwe litakhatifu lini lisina likhosa. ²⁸Kwa nsila yiyila, avagosi visakulwa kivadobokha avadala vanave ngaja mavili ganave. Yula mwini ikimudobokha umudala wakwe ikiidobokha yumwene. ²⁹Kusina hata yumo mwini ikhalalila umuvili gwakwe. Badala yakwe, ikigugota na kuudobokha, ngaja Ukristo khanji shini walidobokhaga itembe. ³⁰Kwa kiva ose tiva shiriki va mvili gwakwe. ³¹Kwa sababu iyi umugosi akhavalekha uwihe wakwe nu nyina wakwe na akhawungana nu mdala wakwe, na avo vavili vakhava mvili gumo". ³²uwu wukhandi uifihile. Lakini mnilogola kihusu Ukristo ni tembe. ³³Lakini, shila yumonga munyenyu lasima amugane umudala wakwe ngaja yumwene, nu mdala lasima amuheshimu umugosi wakwe.

Chapter 6

¹Vanishe vapulisaji avasasi venyu kishilila Umtwa, kwa kiva iyi ni haki. ²"Mheshimu uwiho wakho nu mayi wakho" (Maana iyi ndiyo amri ya kwansa yenye ahadi), ³ili yive salama kunyenyu na muwese kikhala amakhalo amatali pashanya ya nyii. ⁴Na omwe ava wihezu, msikhavakhalasaga avana na kivasababisisha ikhalaso, badala yakwe, vasunji mu maonyo na malajiliso ga Mtwā. ⁵Omwe vafilikhwa, vesaji vapulikhaji kwa vatwa venyu va hapa pa nyii kwa heshima khome na kitetema kwa utilo wini wihuma munumbula senyu. mve vapulisaji kunyanave ngaja ndenela shini mkimupulisa Ukristo. ⁶Upulisaji wenyu usikhavesaga tu pala pini avatwa venyu pini vikivalelela ili kivashendefya. Badala yakwe, mvesaje vapulikhaji ngaja vanandeje va Kristo. Senji gini Idobokha Unguluvi kihuma munumbula senyu, ⁷vatumishili kwa numbula senyu soona, kwa kiva mkimsenjela Umtwa na sio umwanadamu, ⁸mpaswa kimanya kija katika shila ilitendo linofu umunu lini isenga, akhaposhela isawadi kihuma kwa Mtwā, nda ave mwanandeje au umunu mwini ali huru. ⁹Na omwe vatwa gahi shisho kwa vanandeje venyu. Msikhavatisaga mumanye kija umwene mwini Mtwā wa wona yu yula mwini alikushanya. Mumanye kija kusina uwupendeleo mukhati yakwe. ¹⁰Ino, muve ni ngufu kishilila Umtwa na kishilila uwuweso wa ngufu sakwe. ¹¹Fwali isilaha sona sa Nguluvi, ili kija muwese kiyima shinyume ni hila sa shetani. ¹²Kwa kiva ifita fyesu si kwa danda ni nyama, ili ni kwa falme na mamulakha ya roho na vatavala wa wulimwengu wa mavi ni nshisi, sidi ya mapepo ku sehemu sa mbingu. ¹³Kwa hiyo, fwali isilaha sona sa Nguluvi, ili mpate kiyima kwa ukhangafu sidi ya mavi ku shipindi ishi shivi. Baada ya kimala shila shinu, mukhayima shikhangafu. ¹⁴Ino yimi shikhangafu. Gahi ndeni baada ya kiva mpinyilwe amukhanda ku kweli ni haki pashifuva. ¹⁵Senji aga pini mwiva mufwalile uwutayari mumagulu genyu na kitangasa imola ya lihuvi. ¹⁶Ku shila hali mutola ingawo ya lihuvi, yini ambi yikikutanga kugasimya amashale ga yula umwofu. ¹⁷Fwali ikhofia ya ukulusaji nu wupanga wa Roho, wini ndio liswi lya nguluvi. ¹⁸pamoja na maombi ni dua. Lombi kwa Roho shila luhavi. Kwa mtasamo ugo mvesaji valelelaji shila luhavi kwa ufumilifu woona na maombi kwa ajili ya vini viyamini woona. ¹⁹Lombi kwa ajili yangu, ili nipelwe uwujumbe pini nidindula umulomo gwangu. Lombi kija nifundisiwe kwa ukhangafu ikweli yini yiifhile yini yihusu imola. ²⁰Ni kwa ajili ya mola one nili balosi mwini nipinyilwe amanyororo, ili kija mukhati yanave nilogole kwa ukhangafu ngaja shina nisukumwa kilogola. ²¹Lakini omwe khanji mumanye amambo gangu gangu na shina nidobokha, Tikiko kholo lwangu mugani na mtumishi mwaminifu kishilila Umtwa, akhavajovela shila shinu. ²²Namfilikha kunyenyu kwa kusudi ili maalumu, ili kija muwese kimanya amambo kihusu ose, awese kivafariji inumbula senyu. ²³Iamani na yive kwa vanyalukholo, nu ugani bahamo ni lihuvi kihuma kwa Nguluvi wihewu nu Mtwā u Yesu Kristo. ²⁴Ineema na yive pamo na wona vikimdobokha Umtwa u Yesu Kristo kwa ugani wula wini usifwa.

Philippians

Chapter 1

¹Upaulo nu Timotheo, avatumishi va Kristo Yesu, Kwa vala vabagulwa kushilila Ukristo vini vikhala ku Filipi, pamoja na valelelaji na mashemasi. ²Ineema na ive kunyenyu ni amani yiniyihuma kwa Nguluvi Wihezu wesu nu Mtwā wesu u Yesu Kristo. ³Nihonjesa kwa Nguluvi wangu shila pini nikivasukwa omwe wona. ⁴Shila mara mu shila ombi lyangu kwa ajili yenyu omwe wona, niva nishendevile pini nikivalombela. ⁵Nina luhonjeso sana kwa kiva ya uungani wenyu mu mola kihuma uliusiku lwa kwansa mpakha ineng'uni. ⁶Nina uhakika kija umwene mwini wayansinsaga insengo inofu mukhati yenyu akhayendelela kuikhamilisa mpakha ulusiku lwa Mtwā u Yesu Kristo. ⁷Yili sawa kunyangu kuipulikha ndeni kihusu omwe wona kwa kiva nivavishile mu numbula yangu. Maana omwe mwava vashirika vayangu mu neema ya shipinyo shangu na mu utetezi nu uthibitishaji wangu wa mola. ⁸Unguluvi yu shahidi wangu, shini nina shauku kunyenyu wona katika ukhati wa ugani wa Kristo Yesu. ⁹Na nilomba kija: ugani wenyu wuyonjelele mandu na mandu mu maarifa nu luhala lona. ¹⁰Nilomba kwa ajili ya hili ili muve nu uweso wa kipima na kihagula amambo gini manofu sana. Khanji nikivalombela ili muve vasafi bila kiva nilikhosa lyolyona ku lusiku lwa Kristo. ¹¹Na khanji ili mumemesewe ni litunda lya haki lini lipatinkhana kwa Yesu Kristo, kwa wutukufu ni sifa ya Nguluvi. ¹²Ino vakhlo lwangu, nisikula mumanye kija, amajowo gini gahimilila kunyangu gaifanya imola yuiyendelele mandu. ¹³Ndiyo maana ifipinyo fyangu kushilikla u Kristo, fyamanyikha kwa valinzi vapa utwa wona na kwa shila muna khanji. ¹⁴Na vanyalukholo vinji kwa Mtwā, kwa kiva ya fipinyo fyangu, vashawishikha na kijesa kililogola Iliswi bila kitila. ¹⁵Vamonga kweli hata

vikimtangasa u Kristo kwa fitina nu ukholofi, na khanji avamonga kwa mahiva manofu. ¹⁶Vala vini vikimutangasa u Kristo kwa ugani vamenye kija nivishile panu kwa ajili ya utetelaji wa mola. ¹⁷Khanji avamonga vikimutangasa Ukristo kwa ubinafsi na mahiva mavi. vihiva kija visababisha amatatiso kunyangu mu mumanyololo gangu. ¹⁸Kwa hiyo? Nisihiva, hata insila yive ya hila au kwa ukweli, Ukristo itangaswa, na kushilila ili nishendeva! Ndiyo, nikhashendeva. ¹⁹kwa kiva nimenye kija ila likhaleta kudindulilwa kunyangu. Ilijowo ili likhatokela kwa sababu ya maombi genyu na kwa msaada gwa Numbula ya Yesu Kristo. ²⁰Kilingana na mahiva gangu ga uhakika nu ukweli ni kija, nisikhawona nsoni. Badala yakwe, kwa ukhangafu wona, ngaja shina insiku sona ni isalisi, nihivilila kija Ukristo akhayinuliwa mu mvili gwangu, hata ive mu usima na mu mufwa. ²¹Kwa maana kunyangu one, kikhala yu Kristo na kifwa ni faida. ²²Lakini, nda kikhala kwa mvili kwisava ilitunda mu nsengo yangu, kwa hiyo nisiyelewa lilikwi lya kihagula. ²³Maana nibunkhwa mandu na mahiva aga gavili. Nina hamu ya kugulekha umuvili na kiva pamo nu Kristo, ishinu shina sha maana mandu. ²⁴Kwa kiva, kisigala mu mvili ugu ni lujowo lwa maana mandu kwa ajili yenyu. ²⁵Kwa kiva nina uhakika kihusu ili, nimenye nikhasigala na kuyendelela kiva pamo nomwe wona, kwa ajili ya maendeleo nu ushendefu wa lihuvi lyenyu. ²⁶Na iyi ikhaleta ulushendefu lwenyu lukhome kushilila Ukristo Yesu, kwa sababu yangu ikhayonjelela, kwa sababu ya ukhalo wangu papamo nomwe. ²⁷Msakulwa kikhala amakhalo genyu mu lujendo lunofu wini wusakulwa mu mola ya Kristo. gahi ndeno ili pini nikhayinsa kivaga na pini nisikhayinsa, nipulishe kina muyimile kwa ukhangafu kwa numhula yimo. nidobokha kipulikha kija muli numbula yimo, mkiikhasanila ilihuvi lya mola kwa pamo. ²⁸Na msikhatisiwagwa ni shinu shoshona shini shisengwa na maadui venyu. iyi kunyanave ni ishara ya unangaji. Ili kunyenyu ni ishara ya ukulusaji kihuma kwa Nguluvi. ²⁹Kwa kiva omwe mwapelwa kwa ajili ya Kristo, siyo kumuyamini tu, ili na kilavisiwa khanji kushilila umwene. ³⁰Kwa kiva muna lwowo lilila ngaja lini mwalyagaga kunyangu na mupulikha kija mnawo mpakha isalisi.

Chapter 2

¹Nda kuve kuna kuyinulwa inumbula kushilila Ukristo. Nda kuve kuna faraja kihuma mu ugani wakwe. Nda kuve kuna ushirika wa Roho. Nda kuve kuna rehema nulusungu. ²Ikhamilisaji ulushendefu lwangu kwa kuyitikhana papamo mwiva nu ugani wumo, mwiva vamo kushilila inumbula, na kiva ni kusudi lya pamo. ³Msikhasengaga kwa ubinafsi na kuihala. Ila kwa kinyenyekela nda muvaje avansi kija vanofu kishila omwe. ⁴Shila mumonga wenyu asikhalelelaga tu amahitaji gakwe binafsi, ila khanji ahive amahitaji ga vanji⁵Muve ni nia ngaja yini anayo u kristo yesu. ⁶lakini umwene ni sawa nu Nguluvi. Lakini asikhahivile kiva sawa nu Nguluvi ni shinu shakukhatana nasho. ⁷Badala yakwe, waiyisaga yu mwene. Watolaga iliumbo lya mtumishi. Waihumyaga kwa mfano gwa mwanadamu. Wawonekhaga mwanadamu. ⁸Umwene wainyenyekeasaga na kiva mtii mpakha mufwa, ifwa ya msalaba. ⁹Ndeni basi Unguluvi wamtukusaga sana. Wampelaga ilitawa ilikhome lini lishila shila litawa. ¹⁰Wagahaga ndeno ili kija kishilila ilitawa lya Yesu shila lifugamilo sharti limugondamile. Amafugamilo ga vini valikushanya na vini vali pashanya ya nyii na pansu ya nyii. ¹¹Na wagahaga ndeno ili kija shila lumili sharti ulogole kija u Yesu Kristo yu Mtwi, kwa wutukufu wa Nguluvi Wihefu. ¹²Lino basi vagani vangu ngaja shini mtii insiku sona, si tu kwa uwepo wangu lakini isalisi ni saidi mandu hata bila uwepo wangu, wajibikhaaji uukulusaji wenyu yu we kwa kitila na kitetema. ¹³Kwa kiva Unguluvi mwini isenga insengo kunyenyu ili kivasaidila kihiva na kisenga amajowo gala gini gikimpendesa umwene. ¹⁴Senji amajowo gona bila malalamikho wala kidalikhana. ¹⁵Gahi ndeno ili kija msikhalalamishilwagwa na vana wa Nguluvi waaminifu vini vasina ilawama. Gahi ndeno ili kija muve tala ya dunia, ku shisasi sha unansi na mavi. ¹⁶Khati sana iliswi lya usimailim kija niva ni sababu ya kuitikusa insiku ya Kristo. Khanji niyelewe kija nisikhatovile ulusigo bure wala nisikhalavile bure. ¹⁷Lakini hata kama niyaminilwa ngaja sadakha pashanya ya sabihu ni huduma ya lihuvi lyenyu, nishendeva, na nishendeva pamo nomwe wona. ¹⁸Shishila na yumwe khanji mushendeva, na mshendeva papamo na yune. ¹⁹Lakini nihivilila kushilila Umutwa u Yesu kumufilikha u Timotheo kunyanyu luhavi lwa kholela, ili kija niwese kuyinulwa inumbula pini nikhamanya amajowo genyu. ²⁰Kwa kiva nsina yumonga mwini ana mahiva ngaja gakwe, mwini anamahiva ga kweli kwa ajili yenyu. ²¹Avamonga woona vini ningavafilikha kunyenyu visakula amajowo ga vavene tu, na sio amajowo ga Yesu Kristo. ²²Lakini muimenye ithamani yakwe, kwa kiva ngaja umwanishe pini ikimusunga uwihe, ndio shini wasenga pamo none mu mola. ²³Kwa hiyo nihivilila kumufilikha nyangu pini nikhamanya shishi shikapolela kunyangu. ²⁴Lakini nina uhakika kishilila Umtwa kija one yune khanji nikhayinsa luhavi lwa nkolela. ²⁵Lakini nihiva ni muhimu kumtiniya kunyenyu u Epafraditi. Umwene yu kholo lwangu na msenga nsengo muyangu na asikhari muyangu, mujumbe na mtumishi wenyu kwa ajili ya mahitaji gangu. ²⁶Kwa kiva akhandi itila na akhandi idobokha kiva nomwe woona, kwa kiva mwapulikha kija akhandi mutamu. ²⁷Maana kweli akhandi mutamu mandu nusu ya kifwa. Lakini Unguluvi wamuwonelaga lusungu, na uwema uwo usikhandi kunyakwe tu, lakini pia ukhandi kunyangu, ili kija nisikhavesaga nulusungu juu ya lusungu. ²⁸Kwa hiyo nikimtiniya kunyenyu nyangu shini yiwezekhana, ili kija pini ambimukumwaga khanji mpate kushendeva na yune ambi niva nawusiva u wasi wasi. ²⁹Mkhalibisi u Epafradito kwa kishilila Umtwa kwa lushendefu lona. Vakhalibisaji avanu ngaja mwene. ³⁰Kwa kiva yikhandi kwa ajili ya nsengo ya Kristo kija akhandikholela kifwa. Wakulusaga amakhalo gakwe ili kinikulusa one na wasenga shila shini mkhandi msiwesa kusenga katika kinihudumila one kija mkhandi kutali none.

Chapter 3

¹Bahene, vakhololwangu shendevi kishilila Umtwa. Nisikiwaga uwusumbufu kivayandishila khanji amajowo gagala. Aga amajowo gakhavapela uusalama. ²Mkhalaje kutali ni mbwa. Khalikutali na vasenga nsengo vavi. Khalikutali na vala vini vikiitema amavili ³ganave. Kwa kiva ose ndio tohara. Ose ndio tikimwabudu Unguluvi kwa kusaidilwa nu Roho. Tikiyihara kishilila u Kristo Yesu, na vini tisina uukhangafu mu mvili. ⁴Hata ndeno, kwa kuve na munu wa kuuhuvilila umuvili ugu, one nda nawesa kigaha ndeno mandu. ⁵Kwani natahiliwagwa ulusiku lwa utai, nasawagwa mu khabila la Vaisaeli. Ni kwa khabila lya Benjamini. ni Mwebrania wa Vaebrania. Kishilila kiitimisa isheria ya Musa, nikhandi, ku Farisayo. ⁶Kwa juhudi sangu nalilafyaga Iitembe. Kwa kuipulisa ihaki ya sheria, nikhandi nsina ilawama shisheria. ⁷Lakini kwa majowo gana nagagaga kija ga faida kunyangu one, nagavasaga ngaja ushafu kwa sababu ya kumumanya Ukristo. ⁸Kwa kweli nikigavasa amajowo gona kwa hasara kwa sababu ya unofu wa kumumanya u Kristo Yesu Umtwa wangu. Kwa ajili yakwe nagalekha amajowo goona, nikigavasa ngaja ushafu ili nimpate u Kristo. ⁹na niwoneshe mukhati yakwe. Nsina ihaki yangu yune kihuma mu sheria, ila ninayo ihaki yila yini yipatikhana kwa lihuvi kushilila Ukristo, yini yihuma kwa Nguluvi, umwene ndiyo msingi mulihuvi. ¹⁰Ino nisakula kumumanya umwene ni ngufu ya ufufuwo wakwe na ushirikha wa malawo gakwe. Nisakula kusetulwa nu Kristo kwa mfano wa mfwa yakwe, ¹¹angalau niwese kiva na mahivilila kishilila ufufuwo wa vini vafwile. ¹²Siyo kweli kija tayari nagapata amajowo ago, au kija nava mkhamilifu ku ago. Ila nikhasana ili niwese kipata shila sini niwesa kushipata kisahilila u Kristo Yesu. ¹³Vakhololwangu, nisiyelewa kija tayari nagapata amajowo aga. Ila nisenga ilijowo limo: nisamwa gapamwaandi nikigalelela ga pamwandi. ¹⁴Nikhasana kifishila amalengo kwa kusudi ili nipate isawadi juu ya uushemelo wa Nguluvi kishilila Ukristo Yesu. ¹⁵Wona vini tiukulile ukulusaji, tisakunsiwa kihiva inamna iyi. Na nda yumonga akhahiva kwa namna ya tofauti kihusu ulujowo lolona, Unguluvi khanji akhaligubutula ilyo kunyenyu. ¹⁶Hata ndeno, ihatua ifishile na kilutana mu mtindo ugo. ¹⁷Vakholo lwangu, nileleleli one, Valeleli kwa unofu vala vini vijenda kwa mfano ngaja ose. ¹⁸Vinji vinivikhala ni vala vini mara nyinji nivajovele, na isalisi nikivajovela kwa manyosi - vinji vikhala ngaja maadui wa msalaba gwa Kristo. ¹⁹Umwisho gwanave ni unangaji. kwa kiva Unguluvi wanave yu utumbo, ni shidada shanave shili munsoni yanave. Vihivilila amajowo ga pa dunia. ²⁰Ila uuraiya wesu uli kushanya, kwini tikimuhivilila umukulusaji wesu u Yesu Kristo. ²¹Akhabadilisa amavili gesu amabofu kiva ngaja umuvili gwakwe gwa wutukufu; kwa uwesa wuwula winiukimusaidila kufisibiti ifinu fyona.

Chapter 4

¹Kwa hiyo vagani vangu, vini nikivadoboshela, vini ndio ushendefu ni taji yangu. Yimi kwa ukhangafu kwa Mtwā, omwe marafiki vagani. ²Nikikusihi owe Eudia, khanji nikikusihi owe Sintike, mtiniye amahusiano ga amani kunyenyu, kwa kiva omwe, wona vavili mwawunganaga nu Mtwā. ³Kwa kweli, nivasihī khanji omwe vasenga nsengo vayangu, muvatanjilise ava avadala kwa kiva vatumikhaga pamo na yune katika kuyenesa imola ya Mtwā tikhandi nu Kelementi papamo na vatumishi vamonga va Mtwā, vini amatawa ganave gayandishwe mu shitabu sha usima. ⁴Kishilila umtwa nsiku sona. khanji nikhalogola, shendevi. ⁵Upole wenyu na umanyishe kwa vanu wona. Umtwa alikholela. ⁶Msikhailafyaga kwa lujowo lolona. Badala yakwe, senji amajowo genyu gona kwa nsila ya kisali, kilomba na kihonjesa. Na gini musakula gamanyishe kwa Nguluvi. ⁷Basi iamani ya Mtwā yene khome kuliko uwufahamu wona, yikhalinda inumbula na mahiva gunyu kwa msaada gwa risto Yesu. ⁸Bahene, vakholo lwangu; gahivilili sana amambo goona genye kweli, iheshima, ihaki, uwugani, na gala genye taarifa nofu, genye busara, pamoja na gala ginigisakula kisifilwa. ⁹Gasenjeli insengo amajowo gala gini mwaifundisa, gini mwaposhela gini mwagapulikha na gala gini mwagaga kunyangu nu mwene Uwihesu wesu wa amani akhava nomwe. ¹⁰Ninalo ulushendewo lukhome mandu kwa omwe kishilila Umtwa kwa kiva omwe mwawonensa khanji inia ya kiiwunganiya kwenyu juu ya mahitaji gangu. Kwa kweli, hapo pamwaandi mwadobokhaga kinijali kwa mahitaji gangu japo msikhapatile inafwasi ya kinitanga. ¹¹Nisilogola ndeno ili kiipatila ishinu kwa ajili ya mahitaji gangu. Kwani naifundisa kifumilila mu hali sona. ¹²Nimenye kikhala mu hali ya kisililwa na pia katika hali ya kiva ni finu finji. Kishilila amasingira gona aga one naifundisa isiri ya namna ya kilya luhavi lwa ukuto na jinsi ya kilya luhavi lwa njala, yaani finji na kiva muhitaji. ¹³Niwesa kisenga aga kwa kitanjilisiwa nu Mwene mwini ikinipela ingufu. ¹⁴Hata ndeno, mwagahaga unofu kiwungana none mu malawo gangu. ¹⁵Omwe vafilipi mumenye kija pashiyanso sha mola pini nawukhaga ku Makedonia, kusina Litembe lini lyanitangaga ku majowo gini gihusu uuhumyaji na kiposhela ila yumwe duguli. ¹⁶Hata pini nikhandi ku Thesalonike, omwe mwafilikhaga umusaada saidi ya mara moja kwa ajili ya mahitaji gangu. ¹⁷Nisimaanisha kija nisakula umusaada. Ila nilogola ili mpate amatunda gini gileta ifaida kunyenyu. ¹⁸Naposhela ifinu fyona, na isalisa namemwa ni finu finji. Naposhela ifinu fyenyu kihuma kwa Epafadito. Ni finu finofu fyenye kunushilila ngaja mafuta, genye kuyitikhwa fini fyona ni sadakha ya kumpendesa Unguluvi. ¹⁹Kwa ajili iyo, Unguluvi wangu akhavamemesa amahitaji genyu kwa wutajiri wa utukufu wakwe kushilila u Yesu Kristo. ²⁰Ino kwa Nguluvi nu Wi hesu wesu uve utukufu shiluta na shiluta. Amina. ²¹Isalamu sangu simfishile shila muumini kishilila Ukristo Yesu. Avagani vini ninawo panu vakivahunjila. ²²Khanji avaumini woona hapa vakivahunjila, hasa sana vala ava familia ya Kaisari. ²³Ni salisi ineema ya Mtwā wesu u Yesu Kristo yive ni numbula senyu.

Colossians

Chapter 1

¹Upaulo, mwanandeje wa Kristo Yesu kwa ugani wa Nguluvi, nu Timotheo ukholo lwesu, ²kwa vaumini na vaminifu kwa kushilila Ukristo vinivakwali Kukolosai. Ineema yive kunyenyu, ni iamani kihuma kwa Nguluvi wi hesu wesu. ³Tihumya ihongije kwa Nguluvi, Wi hesu nu Mtwā wesu u Yesu Kristo, na tikivalombela shila mara. ⁴Tapulikha ilihuvi lyenyu kwa kushilila u Yesu Kristo nu ugani wini munawo kwa vala wona vini vabagwilwe kwa ajili ya Nguluvi. ⁵Mna ugani uwu kwa sababu ya lihiva lya uhakika linilitunsiwe kushanya kwa ajili yenyu. Mwapulikhaga kihusu ilihiva ilyo lya uhakika pina kabla kwa liswi lya ukweli, imola, ⁶yini yayinsa kunyenyu. Imola iyi yisava amatunda na yoyenela pa wulimwengu wona. Yava yigaha ndeni mkhati yenyu pia tangu pini mwaipulikhaga na kuifundisa kihusu ineema ya Nguluvi katika kweli. ⁷Iyi ndiyo imola yini mwaifundisaga kihuma kwa Epafra, mugani wenyu mtumishi myesu, mwini mtumishi mwaminifu wa Kristo kwa niaba yesu. ⁸Epafra waugaha umanyishe kunyesu uugani wenyu katika Roho. ⁹Kwa sababu ya ugani uwu, tangu ilisiku pini tapulikhaga ndeni, tisileshile kivalombela. Tava tilomba kija mkhamemesewa kwa maarifa ga ugani wakwe katika hekima yona na luhala lwa shiloho. ¹⁰Tava tilomba kija mkhajenda kwa unofu kwa Mtwā katika insila sinisipendesa. Tava tilomba kija mkhasava ilitunda kwa shila litendo linofu na kija mkhakula mu maarifa ga Nguluvi. ¹¹Tilomba kija muwese kiponywa ingufu kwa shila uweso kilingana ni ngufu sa utukufu wakwe kwa ufumilifu na unofu wona. ¹²Tilomba kija, kwa ushendefu, mkhahumya uluhonjeso kwa Wi hesu, mwini wawagahaga omwe muwese kiva ni sehemu uhalo na vaumini kwa lung'ari. ¹³Watikulusa kihuma ku utavala wa

shisi na kitihamisisa katika utwaa wa Mwanakwe mugani. ¹⁴Kushilila umwanakwe tina ukhombosi, umsamaha gwa uunasi. ¹⁵Umwana ni mufano gwa Nguluvi mwini asiwonekha. ni msawa wa kwansa wa uumbaji woona. ¹⁶Kwa kiva kwa mwene ifinu fyona fyawumbwagwa, fila fina fikwali kushanya na fini fikwali pa nyii, ifinu fina fiwonekha na fina fisiwonekha. fini fili kwa enzi au madalakha au uwutavala au wenye ngufu, ifinu fyona fya wumbwagwa nu mwene kwa ajili yakwe. ¹⁷Umwene akhandi akwali kabla ya finu fyona, na kushilila umwene ifinu fyona fyakhatanaga papamo. ¹⁸Na yu mwene ndiye mtwe wa mvili yaani litembe, umwene yu shiyansinso na msawa wa kwansa kihuma miongoni mwa vini vafwile, ndeno, ana nafasi ya kwansa miongoni mwa finu fyona. ¹⁹Kwa kiva Unguluvi wapendesewaga kija uutimilifu wakwe woona ukhale mukhati yakwe, ²⁰na kipatanisa ifinu fyona kunyakwe kwa nsila ya Mwanakwe. Unguluvi wafanyaga iamani kishilila idanda ya msalaba gakwe. Unguluvi wapatanisaga ifinu fyona kunyakwe yumwene, fini ifinu fyapaduniani au ifinu fya kushanya. ²¹Omwe nemwe, kwa luhavi lumo mkhandi vahensa kwa Nguluvi na khandi maadui vakwe kwa kushilila uluhala na amatendo amaofu. ²²Lakini isalisi wavawunganiya omwe kwa mvili gakwe kwa kishilila ishifo. Wagahaga ndeni ili kivaleta omwe avatakatifu, vini vasina ilawama na vasina makhosa mbele yakwe, ²³nda myendelele mu lihuvi, yini mkhangasiwe na kiva vakhangafu, bila kiwusiwa kutali kihuma mu lihiva lya ujasiri lya mola yini mwaipulikhaga. Iyi ndiyo imola yini yatangasiwagwa kwa shila munu mwini wawumbwagwa pansi ya mbingu. Iyi ndiyo imola yini kwa iyo one, Upaulo, nava mtumishi. ²⁴Lino nishendevela amalavo gangu kwa ajili yenyu. Na yune nitimilisa katika mvili gwangu shina shipungukha kwa malavo ga Kristo kwa ajili ya mvili gakwe, gini ni litembe. ²⁵One ni mtumishi wa litembe ili, sawa sawa nu wajibu wene mpelilwe kihuma kwa Nguluvi kwa ajili yenyu, kilimemya iliswi lya Nguluvi. ²⁶Uwu ni ukweli kwa siri yini mkhandi mfihilwe kwa makha minji na kwa visasi. Lakini isalisi yagubutulwa kwa woona vini vayaminile kwa Mwene. ²⁷Ni kwa vala vini Unguluvi akhandi isakula kugubutula kukhandi uatajiri wa wutukufu wa siri ya ukweli uwu miongoni mwa Mataifa. ni kija Ukristo akwali mukhati yenyu, uwujasiri nu utukufu wini wuyinsa. ²⁸Uyu ndiye yini tikimtangasa. Tikimsivila shila munu na kinumfundisa shila munu kwa hekima yona, ili kija timlete shila munu mkhamilifu kwa Kristo. ²⁹Kwa ajili iyi, one nikhasane na kuyitahidi kulingana ni ngufu yakwe yini yisenga insengo mukhati yangu kwa uwesa.

Chapter 2

¹Kwa kva nisakula mumanye shina nivele ni taabu nyinji kwa ajili yenyu, kwa wona vini vakwali Laodikia na kwa voona vini vasiwajile uweni wangu katika mvili. ²Nisenga insengo ili kija inumbula sanave siwese kufarijikha na kiletwa pamo kwa kushilila uugani na kushilila uujasiri woona na winji wa uhakika khamili wa maarifa, katika kuimanya isiri ya ukweli ya Nguluvi, mwini yu Kristo. ³Kushilila Umwene ihazina sona sa hekima na maarifa sifihilwe. ⁴Nijova ndeni ili kija umunu yeyona asikhajelaga kivafanyila ihila kwa hotuba yene yinaushawishi. ⁵Na hata kama nisili pamo nomwe miu mvili, lakini nikwali nomwe kushilila inumbula. Nishendeva kija uatalatibu wenyu mnofu ni ngufu ya lihuvi lyenyu kushilila u Kristo. ⁶Ngaja shinam mwamposhelaga u Kristo Mtwā, jendaji katika umwene. ⁷Muwesewe katika umwene, msenjwe kataka umwene, musenjwe katika lihuvi ngaja ndenela shina mwafundisiwagwa, na kifungwa katika luhonjeso lwinji. ⁸Leleli kija umunu yeyona asikhavakungaga kwa nnogolo na majowo amatupu ga udehi kilingana na mapolelo ga vanadamu, kilingana ni kanuni sa pa dunia, na sio kilingana nu Kristo. ⁹Kwa kiva katika umwene uukhamilifu wona wa Nguluvi wikhala mu mvili. ¹⁰Na yumwe mumemesewe kushilila umwene. Umwene ndiyo mtwe gwa shila uwesa na mamulakha. ¹¹Kishilila umwene pia mwatahiliwagwa ni tohara yini yisisengwa na vanadamu katika kuwusiwa umuvili gwa nyama, lakini ni kishilila itohara ya Kristo. ¹²Mwasilwagwa papamo nu mwene kishilila uubatiso. Na kwa nsila ya lihuvi kishilila umwene mwafufuliwagwa kwa uwesa wa Nguluvi, mwini wamufufulaga kihuma kwa vini vafwile. ¹³Na pini mkhandi mfwile kwa makhosa genyu na kutokutahiliwa kwa mavili genyu, wavavikhaga vasima papamo nu mwene na kitisamehe amakhosa gesu woona. ¹⁴Wafutaga ikumbukumbu ya makhole yini yayandikhwagwa, ni taratibu sini sikhanda shinyume nose. wawusaga goona kwa kuigongomela pa musalaba. ¹⁵Wasiwusaga ingufu na mamulakha. Wagavikhaga pavalafu na kugagaha kiva luwungo lwa wushindi kwa nsila ya msalaba gwakwe. ¹⁶Kwa hiyo, umunu yeyona asikhavahigaga omwe katika kilya na katika king'wa, au kihusu ilisiku lya sikukuu au umwesi mpya, au ilisiku lya Sabato. ¹⁷Ifi ni fimpepo fya majowo gini giyinsa, lakini ishiini yu Kristo. ¹⁸Umunu yeyona asikhapokhwaga ituzo yakwe kwa kidoboshela uwunyenyekevu na kiabudu amalaikha. Umunu wa ndeno iyingila mu majowo gini agajile na kishawishiwa na mahiva gakwe ga shimvili. ¹⁹Umwene asikigukhatilila umutwe. Ni kihuma ku mtwe kija mvili goona kishilila ifiungo fyakwe na mafupa kilungwa na kikhatanisiwa kwa pamo; na kikula kwa ukulaji wini wuhumisiwa nu Nguluvi. ²⁰Kiva mwafwisaga pamo nu Kristo kwa tabia sa nyii, mbona mwikhala ngaja muwajibikha ni dunia: ²¹"Msikhakhataga, wala kiwonja, wala kipyasa"? ²²Aga gona galamulilwe kwa ajili ya unangaji wini wuyinsa na matumisi, kihumana na maeleso na mafundisa ga vanadamu. ²³Isheria isi sina hekima ya dini sini sitendilwe kwa ubinafsi unyenyekevu wa malavo ga mvili. Lakini sisina thamani sidi ya mbungulu sa mvili.

Chapter 3

¹Pini yiva khanji Unguluvi wavafufula papamo nu Kristo, gasakuli amajowo ga pashanya pini u kristo ikhala iliwokho lya shigosi lya Nguluvi. ²Hivi kihusu amajowo ga pashanya, sio kihusu amajowo ga pa dunia. ³Kwa kiva mafwa, na makhalo genyu gafihilwe papamo nu Kristo kushilila Unguluvi. ⁴Pini ukristo akhawonekha, mwini ni makhalo genyu, bahene na yumwe khanji mkhawonekha naye kushilila uwutukufu. ⁵Kwa hiyo galeshi amajowo gini gakwali pa nyii yaani, umalaya, ushafu, ishauku mbi, amahiva amavi, ni mbungulu, ambaso ni ibada sa sanamu. ⁶Ni kwa ajili ya mambo aga ulukhalalo lwa Nguluvi luyinsa kwa vana vini vasipulikha. ⁷Ni kwa ajili ya mambo aga omwe nemwe mwajendaga kwa ago pini mwakhalaga na vene. ⁸Lakini isalisi lasima mgawuse amambo aga gona. yaani, igazabu, kikhala, amahiva mavi, maligo na majowo amavi gini gihuma mumamilo genyu. ⁹Msikhadehelenaga yumwe kwa yumwe, kwa kiva mwaulyaula uwunu wenyu wa panyuma na matendo gakwe. ¹⁰Mfwalile uwunu upya, wini wisengwa upya kushilila amaalifa kihumana nu mfano gwa yula mwini wawumbaga. ¹¹Kushilila amaalifa aga, kusina Umuyunani wala Myahudi, kutahiriwa na kuto kutahiriwa, mwini ayimbile, mwini asiyimbile, mfilikhwa, mwini asilimufilikhwa, lakini ibadala yakwe Ukristo yu mambo goona kaika goona. ¹²Ngaja avahagulwa va Nguluvi, vatakatifu na vagani, yifwasi uwunu unofu, uwushendefu, unyenyekevu, uupole nu ufumilifu. ¹³Tolelani yumwe kwa yumwe. Wonelani ulusungu shila munu nu muyine. Nda umunu anamalalamikho sisi ya yumonga, amusamehe kwa nsila yiyila yini Umutwa shini wawasamehaga omwe. ¹⁴Saidi ya mambo aga gona, muve nu ugani, wini ndio shigezo sha ukhamilifu. ¹⁵Iamani ya Kristo na yivalongose mu numbula senyu. Yikhandi ni kwa ajili ya amani iyi kija mwashemelwagwa kwa mvili gumo. vesaji nulu wonjeso. ¹⁶Ni Liswi lya Kristo likhale mukhati yenyu kwa utajili. kwa hekima yona, fundisani na kishaulilana yumwe kwa yumwe kwa Saburi,inyimbo, ni inyimbo samunumbula. yimbi kwa luwonjeso inumbula senyu kwa Nguluvi. ¹⁷Na shoshona shina msenga, kwa njowo au kwa matendo,senji goona kwa litawa lya Mtwu u Yesu. mpeli uluhonjeso Unguluvi Wihehu kushilila Umwene. ¹⁸Vadala, vagotaji avagosi venyu, ngaja shini yipendesha kwa Mtwu. ¹⁹Na yumwe vagosi, vagani avadala venyu, na msikhavesaga vakhali kunyanave. ²⁰Vanishe, vapulisaji avasasi venyu ku mambo goona, maana ndiyo yikimpendesha Umtwa. ²¹Ava Wihehu msikhavakholofyaji avana venyu, ili kija vasikhayinsaga kikhata itamaa. ²²Vanandeje, vapulisaji avatwa venyu katika mvili na kwa majowo goona, sio kwa huduma ya meho ngaja vanu va kushendefya tu, bali kwa numbula sa kweli. Mtili Unguluvi. ²³Shoshona shini msenga, senji kihuma munafsi senyu ngaja kwa Mtwu na sio ngaja kwa vanadamu. ²⁴Mumenye kija mukhaposhela isawadi ya uhalo kihuma kwa Mtwu. yu Kristo Umutwa mwini mukimutumishila. ²⁵Kwa kiva yeyona mwini isenga gina siyo manofu akhaposhela uuhigo kwa matendo gini gasili manofu gini wagasengaga, na kusina uwupendeleo.

Chapter 4

¹Avatwa, humi kwa vanandeje amambo ga haki na ga lishima. Mumenye kija muna Umtwa kushanya. ²Yendeleli kiva vakhanga fu mu maombi. Khali meho mu ilyo kwa kiwonjesa. ³Lombi pamo kwa ajili yesu pia, ili kija Unguluvi adindule amalyango kwa ajili ya liswi, kulogola isiri ya kweli ya Kristo. Kwa sababu ya ili mupinyilwe amnyololo. ⁴Na lombi kija niwese kilivikha mwasi, ngaja shini yikinipasa kilogola. ⁵Luta kwa hekima kwa vala vini valikunja, na muwukhombole umuda. ⁶Amajowo genyu gave ni neema luhavi lona, na gakhole umunyo mda goona, ili kija muwese kimanya kija shiniyikivapasa kumjibu shila munu. ⁷Kwa majowo gini gikinihusu one, Utikiko akhagafanya gamanyishe kunyenyu. Umwene yu mnyalukholo mugani, mtumishi mwaminifu, na mwanandeje muyesu kishilila Umutwa. ⁸Nikimfilikha kunyenyu kwa ajili ya hili, kija muwese kimanya amajowo kihusu ose na pia kija awese kivapela inumbula. ⁹Nikimfilikha papamo nu Onesmo, ukholo lwesu mugani mwaminifu, nu wa pamo kunyenyu. Vakhavajovela shila shinu shini shatokela panu. ¹⁰Aristarko, umufungwa muyangu, akivahunjila, pia nu Marko ubinamu wakwe nu Barnaba mwini mwaposhelaga uatalatibu kihuma kunyakwe, "nda ayinse kunyenyu, mposheli," ¹¹Na khanji u Yesu mwini ishemelwa Yusto. Ava vene duguli va tohara ni vasenga nsengo vayangu kwa ajili ya ufalme wa Nguluvi. Vava ni faraja kunyangu. ¹²Epa fra akivahunjila. Umwene yu wa munyenyu na mwanandeje wa Kristo Yesu. Umwene isenga bidii mumaombi kwa ajili, ili kija muwese kuyima kwa shikhangafu na kihakikisiwa shikhangafu kushilila uugani wona wa Nguluvi. ¹³Kwa kiva nikimshuhudila, kija isenga insengo kwa bidii kwa ajili yenyu, kwa avo vini vali ku Laodekia, na kwa avo vini vali ku Hierapoli. ¹⁴Uluka yula u tabibu mugani, nu Dema vakivahunjila. ¹⁵Vahunjila avakholo lwangu vini vali ku Laodekia, na Nimfa, ni litembe lila lili pakhaya yakwe. ¹⁶Ibarura iyi pini yikhava yayimbwa mu nyenyu, yiyimbwe pia kwa litembe lya valaodekia, nemwe khanji hakikishi mkiiyimba yila ibarura kihuma ku Laodekia. ¹⁷Jova kwa Arkipo, "Leleli yila ihuduma yila yini waiposhela kushilila Umtwa, kija wupaswa kuisenga." ¹⁸Isalamu iyi ni kwa liwokho lyangu yune - Paulo. gakumbushi amanyololo gangu. Ineema na yive nomwe.

1 Thessalonians

Chapter 1

¹Upaulo, Usilwano nu Timotheo kwa litembe lya Vathesalonike kwa Nguluvi Wi hesu nu Mtw a Uyesu Kristo. Ineema ni amani yive noomwe. ²Tihumya ihongije kwa Nguluvi shila mara kwa ajili yenu woona, pini tikivatambula omwe mumaombi gesu. ³Tikiikumbukha bila kiyima kwa Nguluvi nu Wi hesu wesu insengo yenyu ya lihuvililo, ijuhudi ya ugani nuufumilifu wa kuiyamini kwa ajili ya panyuma kwa Mtw a Uyesu Kristo. ⁴Vanyalukholo Venemudobonkwa nu Nguluvi, timenye kushemelwa kwenyu. ⁵Na shina imola yesu yayinsaga kunyenyu si kwa liswi tu, ila khanji kishilila ingufu, kishilila u Roho Mtakatifu, na kwa uhakika. Kwa namna iyo, mumenye kija ose tikhandi vanu va wuli munyenyu kwa ajili yenyu. ⁶Mkhandi vanu vakitololelela ose nu Mtw a, ngaja shini mwaposhelaga iliswi kwa malavo kwa ushendefu luna luhumile kwa Roho Mtakatifu. ⁷Na mapolelo gakwe, mwavesaga mufano kwa wona ku Makedonia na Akaiya vini viyamini. ⁸Kwa kiva kihuma kunyenyu iliswi lya Nguluvi layenela kona, na si kwa Makedonia na Akaiya sene duguli. Badala yakwe, kwa shila sehemu ilihuvi lyenyu kishilila Unguluvi yayanela kona. Na matokeo gakwe, tisisakula kilogola shoshona. ⁹Kwa kiva na vavene viyitikha uluyinso lwesu lukhandi lwa namna shi kunyenyu. Vitavilila shini mwamusetushilaga Unguluvi kihuma mu sanamu na kumutumishila Unguluvi mwini msima na wa kweli. ¹⁰Vahumiyaga injowo kija mkimuhepelesa Umwanakwe kihuma kushanya, mwini wafufulwagwa kihuma kwa vini vafwile. Na uyu yu Yesu, mwini wativikhaga huru kihuma ku khalalo yini yiyinsa.

Chapter 2

¹kwa kiva nemwe yumwe mumenye kija, vanyalukholo, kwa luyinso lwesu kunyenyu lukhandi lusili lwa bure. ²Mumenye kija pamwaandi talavaga vatisenganga kwa nsoni kula ku Filipi, ngaja shini mumenye. Tikhandi nu ukhangafu kwa Nguluvi kilogola imola ya Nguluvi hata mu malavo minji. ³Kwa kiva amalogolo gesu gasihumana nu uvi, wala mu ushafu, wala mu udehi. ⁴Badala yakwe, ngaja shini tayitikhwagwa nu Nguluvi na kiyaminilwa imola, ndio shini tilogola. Tilogola, sio kwa kivashendefya avanu, lakini kumushendefya Unguluvi. Umwenu yumwene ndiyo ihunjisa inumbula sesu. ⁵Kwa maana tikhatumile amajowo gakipendesa uluhavi lona lona, ngaja shini mumenye, wala usikhatumile amajowo ngaja shisingisiso sha mbungulu, Unguluvi yu shahidi wesu. ⁶Wala tisikhasakwile uwutukufu kwa vanu, wala kihuma kunyenyu au kwa vanji. Nda tawesaga kidaya kipendelelwa ngaja vanandeje va Kristo. ⁷Badala yakwe tikhandi vapole kunyenyu ngaja umama shini akivafariji avaneke yumwene. ⁸Kwa nsila iyi tikhandi nuugani kunyenyu. Tikhandi tayari kivashirikisha sio tu kwa mola ya Nguluvi ila khanji na makhalo gesu yuse. Kwa kiva mwava vagani vesu. ⁹Kwa kiva avanyalukholo, mwikumbukha insengo na malavo gesu. Pashilo na paminsi tikhandi tisenga insengo ili kija tisikhayinsaga kumpela msigo yeyona. luhavi ulo, tavahubililaga imola ya Nguluvi. ¹⁰Omwe mli mashahidi, Nu nguluvi, ni kwa utakhatifu wa namna nshi, ihaki, ni bila lawama shina talutaga yuse pamwandi yenyu mwini muyamini. ¹¹Shisho ndeno, mumenye ni kwa namna nshi kwa shila yumonga munyenyu, ngaja uwi hesu shina ashwali kwa vanave shina tavahimisaga na kivayinula inumbula. Tavashuhudilaga ¹²kija mwapaswagwa kiluta ngaja shini ushwari uushemelo wenyu kwa Nguluvi, mwaini wawashemelaga ku ufalme wa utukufu wakwe. ¹³Kwa sababu iyo tikimuhonjesa Unguluvi khanji shila luhavi. Kwa kva pini mwaposhelaga kihuma kunyesu uujumbe wa Nguluvi vini mwaupulikhaga, mwaposhelaga si ngaja iliswi lya vanadamu. Badala yakwe, mwaposhelaga ngaja ikweli shina yishwali, iliswi lya Nguluvi. Ndio liswi ili lini lisenga insengo kunyenyu vini muyamini. ¹⁴Kwa hiyo omwe, vanyalukholo, muve vanu vakulelelela mumatembe ga Nguluvi gini gakwali Kuuyahudi kishilila Ukristo Yesu. Kwa kiva nomwe khanji mwalavaga ku mambo gagala kihuma kwa vanu venyu, ngaja shina yikhanda yishwari kihuma kwa vayahudi. ¹⁵vakhandi ni vayahudi ndiyo vinivalamulaga Umtwa Uyesu papamo na vakuvamalago. Ni vayahudi vini vatidagaga tipole kunja. Vasikimpendesa Unguluvi na ni vamaadui kwa vanu wona. ¹⁶Vatisivilaga tisikhalogolaga kwa Mataifa ili vapate kukulusiwa. Amatokeo gakwe ni kija viyendelele ni sambu sanave. Kumwisho igasabu yiyinsile kunyanave. ¹⁷Ose, vanyalukholo tikhandi titengene nomwe kwa muda mfupi, shimuvili, si kwa roho. Tasengaga kwa uweso wesu na kwa hamu khome kiwaga uweni wenyu. ¹⁸Kwa kiva tikhandi tisakula kiyinsa kunyenyu, one, Paulo, kwa mara moja na mara nyishi, lakini ushetani watisivilaga. ¹⁹Kwa kiva kuiyamini kunyenyu shishi kwa panyuma, au uushendefu, au itaji ya kuifunila pamwandi ya Mtwu wesu Uyesu luhavi lwa kuyinsa kunyakwe? Je si omwe saidi ngaja shina vashwali avanji? ²⁰Kwa kiva omwe ni wutukufu nu ushendefu wesu.

Chapter 3

¹Kwa hiyo, pini tikhandi tisiwesa kifumilila mandu, tikhandi tihiva yikhanda unofu kisigala kula ku Athene yuse duguli. ²Tamuflikhaga Utimotheo, kholo lwesu nu mtumishi wa Nguluvi ku imola ya Kristo, kivakhangasa na kivafariji kihusiana nilihuvi lyenyu. ³Tasengaga aga ili kusudi asikhavesaga yeyona wa kitetema kihumana na malavo aga, kwa kiva yumwe mumenye kija tayari tibagwilwe kwa ajili ya ili. ⁴Kwa kweli, pini tikhandi bahamo nomwe, talongolaga kivayelesa kija tikhandi kholela kipata amalavo, na ago gatokelaga ngaja shini mumenye. ⁵Kwa sababu iyi, pini nikhandi nisiwesa kifumilila khanji, nafilikhaga ilikusudi nipate kimanya juu ya lihuvi lyenyu. Ingava umujesaji akhandi angalau avajesise, nayi nsengo yesu yava ni bure. ⁶Lakini Utimotheo wayinsaga kunyesu kihuma kunyenye na watuletelaga ihabari nofu juu ya lihuvi nuugani wenyu. Watijovelaga ya kija mnayo ikumbukumbu nofu kihusu ose, na kiva mwidobokha kitwaga ngaja shina ose tidobokha kivaga omwe. ⁷Kwa sababu iyi, vanyalukholo tafarijikhaga sana na omwe kwa sababu ya lihuvi lyenyu, ku taabu na malavo gesu gona. ⁸Kwa salisi tikhala, nda muyime kwa ukhangafu kwa Mtwā, ⁹Kwani nulu honjeso lushi timupele Unguluvi kwa ajili yenyu, kwa ushendefu wona wini tinawo kwa Nguluvi kihusu omwe? ¹⁰Tilomba sana pashilo na paminsi ili tiwese kuwaga uweni wenyu na kivayenyelesa shina shipungukha mu lihuvi lyenyu. ¹¹Unguluvi wesu nu Wihezu yumwene, nu Mtwā wesu Uyesu atilongose insila yesu tifi she kunyenye. ¹²nu Mtwā avafanye muyenjelele na kisidi muugani, mudobokhana na kivadobokha avanu wona, ngaja shini tikivasenjela omwe. ¹³Na asenje ndeni ili kuikhangasa inumbula senyu yive bila lawama ku utakhatifu pamwandi ya Nguluvi wesu nu Wihezu wesu ku uyinso wa Mtwā Uyesu bahamo na vatakhafu vakwe wona.

Chapter 4

¹Bahene, vakhololwesu, tikivayinula inumbula na kivasihhi kwa Yesu Kristo. Ngaja shini mwaposhelaga amaelekeso kihuma kunyesu shini yikivapasa kijenda na kimpendesha Unguluvi, ²kwa nsila yiyo khanji mujende na kisenga sana. Kwa kiva mumenye maelekeso mashi tavapelaga kishilila Umtwa Uyesu. ³Kwa kiva aga ndigo mapensi ga Nguluvi: utakhaso wenyu- kija mukwepe izinaa, ⁴Kija shila yumonga kunyenyu amenye inamna ya kimilikhi umudala wakwe yumwene kwa utakhatifu ni heshima. ⁵Usikhavesaga numudala kwa ajili ya mbungulu samumuvili (ngaja Avamataifa vini vasimumenye Unguluvi). ⁶Asikhavesaga akwali umunu yeyona mwini asilowoshe insala na kumukhosela ukholo lwakwe kwa ajili ya jambo ili. Kwa kiva Umtwa ndiyo wa kihomba ishisasi kwa majowo gona aga, ngaja shini talongolaga kivasimila na kivashuhudila. ⁷Kwa kiva Umtwa asikhatishemelile kwa ushafu, ila kwa utakhatifu. ⁸Kwa hiyo mwini akilikhana ili asikivakhana avanu, ila akimukhana Unguluvi, mwini akivapela u Roho Mtakhatifu wakwe. ⁹Kihusu uugani wa vanyalukholo, kisina haja ya munu yeyona kikuyandishila, kwa kiva mufundisiwe nu Nguluvi kiganana yumwe kwa yumwe. ¹⁰Hakika, mwasengaga aga gona kwa vanyalukholo vini vali kumakedonia yona, lakini tikivasihi, vanyalukholo, msenje hata na saidi. ¹¹Tikivasihi mdoboshele kikhalaa aakalo ga utulifu, kihiva insengo senyu, na kisenga insengo kwa mokho enyu, ngaja shina tavajovelaga. ¹²Senga aga ili uwese kiluta unofu na kwa lishima kwa avo vini vali kunja ya lihuvi, ili usikhagayaga ishinu shoshona. ¹³Tisisakula omwe muyeleele shini isilisahihi, omwe vanyalukholo, kwa avo vini vagonile, ili msikhajelaga kisugumilwa ngaja avanji vini vasina uuhakika kihusu uwakhati wini wuyinsa. ¹⁴Nda tiyamini kija Uyesu wafwisaga na wafwikhaga khanji, shishi ino Unguluvi akhavaleta bahamo nu Yesu awo vini vagonile mauti ku mwene. ¹⁵Kwa ajili ya awo tikivajovela omwe kwa liswi lya Mtwā, kija ose vini vasima, vini tikhava tikwali uwakhati wa kuyinsa kunyakwe Umtwa, hakika tisikhavalongola vala vini vagonile mauti. ¹⁶Kwa kiva Umtwa yumwene akhayikha kihuma kumafunde. Akhayinsa kwa shauti khome, papamo ni shauti ya malaikha mukhome, bahamo niparapanda ya Nguluvi, na vavene vina vafwile kishilila Ukristo vakhafyukha tangusina. ¹⁷Bahene ose vini tili vasima, vina tisigele, tikhatangana kumafunde bahamo nawo kimuwawusa Umtwa kushanya. Kwa nsila iyi tikhava nu Mtwā nsiku sona. ¹⁸Ino, mfarijiane yumwe kwa yumwe kwa majowo aga.

Chapter 5

¹Ino kwa habari ya muda ni nyakhati, vanyalukholo, kisina haja kija shinu shoshona shiyandishwe kunyenyu. ²Kwa kiva omwe yumwe mumenye kwa usahihi kija ulusiku lwa Mtwa luyinsa ngaja muhiji pini iyinsa pashilo. ³Pala pini vijova kuna "Amani nuusalama", bahene uunangaji ukivayinsila ghafla. Ngaja uchungu shina ukimuyinsila umama mwini analwanda. Vasingakwepa kwa nsila yeyona. ⁴Lakini omwe, vanyalukholo msili kunshisi hata lula ulusiku luvayinsile ngaja muhiji. ⁵Kwa kiva omwe woona mli vana vapalafu na vana vapamins. Ose tisili vapashilo au va nshisi. ⁶Ino basi, tisikhagonaga ngaja vanji shini vigona. Ila tikeshe na kiva meho. ⁷Kwa kiva vini vigona vigona pashilo na vini vigala vigala pashilo. ⁸Kwa kiva ose tili vana vapamins, tive meho. Tifwale ingao ya lihuvi nuugani, ni, khofia ya shuma, wini ndio uhakika wa ukulusaji wa luhavi lwini luyinsa. ⁹Kwa kiva Unguluvi asikhatihagwilwe pamwaandi kwa ajili ya gasabu, ila kwa kipata uukulusaji kwa nsila ya Mtwa Uyesu Kristo. ¹⁰Umwene ndiyo watifwililaga ili kija, pini tiva meho au tigonile, tikhakhala bahamo numwene. ¹¹Ino, farijiani na kisengana yumwe kwa yumwe, ngaja shina tayari msenga. ¹²Vanyalukholo, tilomba muvamanye vala vina vitumikha munyenyu na vala vini valikushanya yenyu kishilila Umtwa na vala vini akivalongosa. ¹³Tikivalomba khanji muvamanye na kivapela ilishima kwa ugani kwa sababu ya nsengo yanave. Muve ni amani munyenyu omwe yumwe. ¹⁴Tikivasihi, vanyalukholo: muvakhanyanse vini vasiluta kwa utalatibu, vayinuli inumbula vala vini vakhatile itama, Vatanji vini vapina, na muve vakhangafu kwa wona. ¹⁵Leleli asikhavesaga akwali umunu yeyona mwini ihomba livi kwa livi kwa munu yeyona. Badala yakwe, senji gini manofu kwa shila yumo munyenyu na kwa vanu woona. ¹⁶Shendevi nsiku sona. ¹⁷Lombi bila kilekha. ¹⁸Mhonjesi Unguluvi kwa shila lujowo, kwa kiva ago ndio mapensi ga Nguluvi kunyenyu kwa Yesu Kristo. ¹⁹Msikhamusimiyaga u Roho. ²⁰Msikhausalaga uukuvamalago. Gajesaji amambo aga. ²¹Likhati lini linofu. ²²Yikwewusi ni shila mwonekhano wa uvi. ²³Unguluvi wa amani avasenje ku utakhatifu. Uroho, nafsi nu muvili fitiswe pamo bila woga kishilila kiyinsa kumyakwe Umtwa wesu Uyesu Kristo. ²⁴Umwene mwini avashemelile yu mwaminifu, na yumwene ndo mwini isenga. ²⁵Vanyalukholo, tilombelane khanji. ²⁶Vahunjilaji avanyalukholo wona kwa busu takhatifu. ²⁷Nikivasihi kishilila Umtwa kija ibarura iyi yiyimbwe na vanyalukholo woona. ²⁸Ineema ya Mtwa wesu Uyesu Kristo yive bahamo nomwe.

2 Thessalonians

Chapter 1

¹Upaulo, Uswilano, nu Timotheo, kwa litembe lya vathesalonike kushilila Unguluvi Uwihesu wesu nu Mutwa u Yesu Kristo. ²Ineema yive kunyenyu ni amani yene yihuma kwa Nguluvi Wihsu wesu nu kwa Mtwa u Yesu Kristo. ³Yisakulwa ose kumuhonjesa Unguluvi nsiku sona kwa ajili yenyu, vanyalukholo. Maana ndeni ndio tipaswa, kwa kiva ilihuvi lyenyu ndo yikula mandu, nu ugani wenyu kwa shila munu wuyonjelela winji. ⁴Lulwene ose yuse tilogola kwa kiisufya kwa ajili yenyu kishilila amatembe ga Nguluvi. Tilogolela ihabari ya saburi yenyu ni lihuvi lina mnalyo kishilila amalavo gona. Tilogola kwa habari ya malavo gene mfumilila. ⁵Hiyi ndiyo ishara ya uhigo ya haki ya Nguluvi. Amatokeo ga aga ni kiva omwe mvasiwe kija mufwaya kuyinjila mu utwa wa Nguluvi wene kwa ajili yakwe mwilavisiwa. ⁶Kwa kiva ni haki ya Anguluvi kivahomba amalava vala vinavikivalafya omwe, ⁷na kivapela iraha omwe venemwilafywa papamo nose. Akhagaha ndeni uluhavi lwa kugubutulwa kunyakwe u Mtwa u Yesu kihuma kushanya pamoja na malaika ni ngufu sakwe. ⁸Kwa mwali gwa moto akhavahombesa ishisasi vala vini vasimumenye Unguluvi na vao vinivasiheshimu iinjili ya Mtwa Wesu u Yesu. ⁹Vakhalava kwa mahangaikho ga shilita pini viva vabagwilwe nu uwepo wa Mtwa nu wutukufu wa ngufu sakwe. ¹⁰Akhagaha pini akhayisha ili kutukuswa na vanu vakwe na kushangaswa na vanu vinavayaminile. Kwa kiva uwushuhuda wesu wayaminikhaga kunyenyu. ¹¹Kwa sababu tikivalombela omwe wona. Tilomba kija Unguluvi wesu avavasise kija mwatakiwagwa kushemelwa. Tilomba kija apate kutimisa shila haja ya wunofu la shila nsengo ya lihuvi kwa ngufu. ¹²Tilomba amajowo aga ili mpate kuitukusa ilitawa lya Mtwa u Yesu. Tilomba kija mpate kutukuswa naye, kwa kiva ya neema ya Nguluvi ni ya Mtwa u Yesu Kristo.

Chapter 2

¹Ino kihusu kuyinsa kwa Mtwā wesu u Yesu Kristo na kukunganisiwa pamo ili tive nawo: tikivalomba omwe avakholo lwesu, ²Kija msikhalavisiwagwa wala kutabisiwa kwa upefu, kwa numbula, au uwujumbe au kwa balula yiniyiwonekha kija yihumile kunyesu, yini yijova kija ulusiku lwa Mtwā tayari lwayinsa. ³Umunu na asikhavadehelaga kwa nsila yeyona. Kwa kiva yisikhayinsa mpakha lila iligwiso lipolele tanguli nu munu wa uasi agubutulilwe, yala umwana wa unangaji. ⁴Huyu ndiyo mukhanaji na ikiyinula yu mwene akimukhana Unguluvi na shoshona shinashiyabudilwa. Na mapolelo gakwe, ikhala mulitembe lya Nguluvi na kiyiwonensa umwene kiva ngaja Nguluvi. ⁵Wuli, sikumbukha kija pini nikhandi noomwe navajovelaga juu ya njowo isi? ⁶Ino mwamanya sila shina shikimusila, ili kija awese kugubutulilwa kwa luhavi lunofu pinilukhafikha. ⁷Kwa kiva isili ya yula umunu umunya ihasi yisenga insengo mpakha isalisi, ili tu kuna yula mwene ikimusivila isalisi mpakha pini akhawusiwa munsila. ⁸Bahene yula umunya kiasi pini akhagubutulilwa, mwene u Mtwā u Yesu akhamubuda kwa muhila ya mumilo gwakwe. u Mtwā akhamugaha kiva ngaja sio shoshona kwa ugubutulo wa kuyinsa kwakwe. ⁹Uluyinso lwa yuna umunya kihasi lukhava kwa sababu ya nsengo ya shetani kwa ngufu sona, iishara na mahilu ga udehi, ¹⁰nu udehi wona wenye wukweli. Injowo isi gakhava kwa vini vayajile, kwa kiva vasikhauposhelile uwugani wa kweli kwa ajili ya kukulusiwa kwanave. ¹¹Kwa sababu hiyo Unguluvi ikivalajisisa insengo sene mbi ili vayamini uwudehi. ¹²Amapolelo gakwe ni kija woona vasihihijwe, vala vini vasikhayaminile uukweli bali avene vakiishendefwa kushilila uusalimu. ¹³Shiyoli titakiwa kumuhonjesa Unguluvi shila mara kwa ajili yenyu vanyalukholo vene mudobweswe nu Mtwā. kwa kiva Umtwā wawahagulaga omwe mayansiso ga ukulusaji kwa uyosewo wa Roho nilihuvi kushilila yila ikweli. ¹⁴ishi ndio shini wawashemelelega omwe, kija kushilila iinjili muwese kuupata uwutukufu wa Mtwā wesu u Yesu Kristo. ¹⁵kwa hiyo, vanyalukholo, yimaji shikhangafu. wuyelewi wula uutamaduni wina mwafundisiwagwa, kwa lujowo au kwa barura yesu. ¹⁶Ino, Umtwā wesu u Yesu Kristo yu mwene, nu Nguluvi Uwi hesu wesu mwene watidobokhaga na kutupela ifaraja ya shiluta na kuiyamini kunofu kwa ajili ya makhalo genegiyinsa kushilila ineema, ¹⁷avafaliji na kigaha ukhangafu wa numbula senyu kushilila shila lujowo ni nsengo nofu.

Chapter 3

¹Ni salisi, vanyalukholo, tilombaje, kija iliswi lya Mtwā liwese kuyenela na kisufisiwa, henege shina yishwali kunyenyu. ²Lombi kija tiwese kukulusiwa kihuma ku mavi na vanu avaasi, kwa kiva sio wona vana ilihuvi. ³Lakini Umutwa mwaminifu, mwene akhavakhangasa omwe na kivalinda kihuma kwa yula umuvi. ⁴Tina ujasili kushilila Umutwa kwa ajili yenyu, kija musenga na mukhayendelela kusenga amajowo gene tikivalajisa. ⁵Umtwa awese kuvalongosa inumbula senyu kwa ugani na kwa ukhangafu wa Kristo. ⁶Ino tikivalajisa, vanyalukholo, kushilila ilitawa lya Mtwā u Yesu Kristo, kija muikweuse nu shila munyalukholo mwene ikhala amakhalo ga wolo na siyo kwa kihuma ni mila sina mwaposhelaga kihuma kunyesu. ⁷Kwa kiva omwe yumwe mumenye ni sawa kunyenyu kutulolela ose. Tisikhakhele papamo nomwe ngaja vala vinivakhandi vasina ilishima. ⁸Na tisikhalile ishakilya kwa munu yeyona bila kihombela, Badala yakwe, tasengaga insengo pashilo na paminsi kwa nsengo nyumu na kwa tabu, ioli tisikhavesaga kiva msigo kwa yeyona ngaja omwe. ⁹Tagahaga ndeni sio kwa kiva tisina amadalakha. Badala yakwe, tagahaga ndeni ili tive mfano kunyenyu, ili kija miwese kitiyiganisa ose. ¹⁰Pini tikhandi pamo nomwe tavalajisaga, "nda ave yumonga munyenyu alema kisenga insengo, na asikhalisaga." ¹¹Kwa kiva tipulikha kija avamonga visenga kwa wolo umo munyenyu. Vasisenga insengo lakini badala yakwe ndo vanu vina vasina uatalatibu. ¹²Ino wope awo tilajisa na kuvajovela kushilila u Mtwā u Yesu Kristo, kija lasima vassenje insengo kwa utulifu na kilya ishakilya shavo vavene. ¹³Lakini omwe, vanyalukholo, msikhasimilaga inumbula katika kisenga gene manofu. ¹⁴Ndave umunu yeyona alema kulitii iliswi lyesu kushilila uwalaka huu, muve meho naye na msikhavesaga nu uwungano papamo naye, ili kija awese kipata insoni. ¹⁵Msikhamutolelaga ngaja adui, lakini mufundisaji ngaja munyalukholo. ¹⁶Umutwa wa amani yumwene avapele iamani luhavi lyolyona ku nsila sona. Umutwa ave nomwe wona. ¹⁷Ulu ni luhunjilo lwangu, Paulo, kwa liwokho lyangu yune, yini ndio ialama kwa shila walaka. Ndeni ndo shini niyandikha. ¹⁸Ineema ya Mtwā wesu Uyesu Kristo yiwese kiva noomwe woona.

1 Timothy

Chapter 1

¹Upaulo, Mwanandeje wa Kristo Yesu, kilingana ni amri ya Nguluvi nu mkulusaji wesu Uyesu Kristo mwini ukhangafu wesu, ²kwa Timotheo mwanangu wa kweli kwa lihuvi: Ineema, irehema ni amani sinasihuma kwa Nguluvi Wihezu nu Kristo Uyesu Umtwa wesu. ³Ngaja shina nakujovelaga pini nawukhanga kiluta Makedonia, usigale Kuefeso ili kija uwese kivaamuru avanu fulani vasikhafundisaga amafundisoo tofauti. ⁴Khanji vasikhapulisaga ihadithi ni orosa sa nasaba sina sisina nu mwisho. Aga gisababisha amabishano saidi kuliko kivasaidila kuyendelea umpango wa Nguluvi kwa lihuvi. ⁵Basi ilengo lya agiso hili ni ugani wini wihuma ku numbula nofu, ku dhamira nofu na katika ilihuvi lya kweli. ⁶Baasi ya vanu valikhosaga ilengo vagalekha amafundisoo aga na kusetushila amalogolo gashipumbafu. ⁷Visakula kiva valimu va sheriya, lakini vasimenye shina vakishilogola au shinavikhangasisa. ⁸Lakini timenye kija isheria nofu nda umunu aitumile kwa unofu. ⁹Timenye kija, isheria yisikhathunjiwe kwa ajili ya munu umunya haki, ila kwa ajili ya vananga sheriya na vaasi, avanu vina sio vanofu na venye sambu, navina vasina Unguluvi na vaofu. Yitunjiwe kwa ajili yanave vina vibuda awihanawo na nyinawo, kwa ajili ya vabudaji, ¹⁰Kwa ajili ya vashemi, kwa ajili ya vanu vashemi, kwa ajili ya vanu vala vina vikhata avanu na kivasenga kiva vanandeje, kwa ajili ya vadehi, kwa ajili yamashahidi vadehi, na yeyona mwini alishinyume na maelekeso ga uwaminiofu. ¹¹Amaelekeso aga gihumana na imola yenye wutukufu wa Nguluvi umunya kibarikiwa yini kwa mwene nayaminiwa. ¹²Nikimuhonjesa Uyesu Kristo Mtwā wesu. Wanipelaga ingufu, kwa kiva wanivasaga one kiva mwaminifu, na wanivikha mu huduma. ¹³Nikhandi munu wa maligo, mlaifyaji nu munu wa furugu. Lakini napataga irehema kwa kiva nasengaga kwa uyasu kwa kuto kiyamini. ¹⁴Lakini ineema ya Nguluvi wesu yimemile ilihuvi nuugani wini wukwali kwa Kristo Yesu. ¹⁵Uwujumbe uwa niwa kiyaminikha na wufwaya kiposhelelwa na wona, ya kija Ukristo Yesu wayinsaga panyii kikulusa avanya sambu. One nili mvi saidi ya wona. ¹⁶Lakini kwa sababu iyi one napelwagwa irehema ili kija mukhati yangu one, awali ya gona, Ukristo Yesu awonense uufumilifu wona. Wagahaga ndeno ngaja shieleleso kwa wona vini vakhamutumainila Umwene kwa ajili ya usima wa shiluta. ¹⁷Nasalisi kwa Mtwā mwini asina nuukomo, mwini asifwa, Unguluvi mwene, yive heshima nuutukufu shiluta na shiluta. Amina. ¹⁸Nikilivikha iagiso ili pamwandi yakho Timotheo, mwanangu. Nigaha ndeni kilingana nuukuvamalago wini wahumyigwa hapo

pamwaandi kikuhsu owe, ili kija uhusishe mu fita nofu. ¹⁹Gaha ndeno ili kija uve nilihuvi ni dhamira nofu. Baasi ya vanu vagakhana aga vabuda ilihuvi. ²⁰Ngaja ndenela Uhimeneyo nu Alekizanda vini nampela ushetani ili vafundise vasikhadehaga.

Chapter 2

¹Kwa hiyo awali ya gona, nihitaji amaombi, ni dua, na maombi, nuluhonjeso fisenjeshe kwa ajili ya vanu wona, ²kwa ajili ya vatwa na wona vini vakwali mumamulakha, ili kija tiwese kikhala amakhalo ga amani nuutulifu kuutakhatifu wona ni heshima. ³Ili nilinofu na lyenye kiyitikhwa pamwandi ya Nguluvi Mkulusaji wesu. ⁴Umwene idobokha kija avanu wona vakulusiwe na vapate kiimanya ikweli. ⁵Kwa kiva kuna Nguluvi yumo, na kuna mpatanishi yumo kati ya Nguluvi nu mwanadamu mwini yu Kristo Yesu. ⁶Waihumyaga yumwene ngaja fidia kwa wona, ngaja ushuhuda kwa wakati mwafaka. ⁷Kwa sababu iyi, one yune nagahagwa kiva mjumbe wa mola nu mwanandeje. Nilogola ikweli. Nisilogola udehi. Onenili mwalimu wa vanu Vamataifa ngaja lihuvi ni kweli. ⁸Kwa hiyo, nisakula avagosi shila mahala valombe na kiyinula amokho ammanofu bila kikhalala nu woga. ⁹Ino shisho, nisakula avadala vafwale amenda gini giyitikhwa, ni heshima nakiisivila. vasikhavesaga ninyele sini sisushilwe, au dhahabu, au Lulu, au amenda ga gharama khome. ¹⁰Khanji nisakula vafwale amenda ginigakivafwaya avadala vini vikili uuungu kwa kishilila amatendo manofu. ¹¹Umudala na ayifundise ku hali ya utulivu nakwa upulisaji wona. ¹²Nisikimuyitikha umunu kifundisa, au kiva na mamlakha juu ya mugosi ila akhale ku hali ya ukimya. ¹³Kwa kiva Uadamu wawumbwagwa tangusina, bahene Ueva. ¹⁴Uadamu asikhadehilwe, lakini umudala wadehaga khabisa muuasi. ¹⁵Hata ndeno, akhakulusiwa kwa kishilila kisava avana, nda vakhayendelela mulihuvi nuugani nakuutakaso nuluhala lunofu.

Chapter 3

¹Ululogolo ulu nilwakiyaminikha: Nda umunu idobokha kiva Myimililaji, idobokha insengo nofu. ²Kwa hiyo umuyimililaji lasima asikhavesaga nilawama. Nilasima ave mugosi wa mdala yumo. Ni lasima ave ni kiasi,, ibusara, umunya utaratibu, mshendefu. Lasima ave nuuweso wa kifundisa. ³Asikhavesaga itumila uujimbi, asikhavesaga mkholofi, ila mpole, umunya amani. Lasima asikhavesaga umunya kidobokha ihela. ⁴Yikimpasa kivayimilila unofu avanu va mukhaya yakwe yumwene, navanakwe yikivapasa kimupulisa kwa heshima sona. ⁵Maana nda umunu asimenye kivayimilila avanu vamukhaya yakwe yumwene, angalisunga wuli itembe lya Nguluvi?⁶Asikhavesaga umwamini mpya, ili kija asikhayinsaga kiyidayi na kigwa muuhigo ngaja yula umwofu. ⁷Lasima khanji ave ni sifa n ofu kwa vanu vini vakwali kunja, ili kija asikhayinsaga kigwa mu nsoni numutego gwa mwofu. ⁸Amashemasi, shishila vipaswa kiva venye kilinda iheshima, vasikhavesaga avanya kauli sivili. vasikhatumilaga uujimbi kishilikhaniya au kiva ni mbungulu. ⁹Vawese kiitunsa kwa dhamira nofu yila ikweli ya lihuvi lina lyagubutulwagwa. ¹⁰Vave khanjivina vathibitishiwe tangusina, khanji vawese kihudumu kwa kiva vasina lawama. ¹¹Avadala shisho vave ni venye heshima. Vasikhavesaga vasingisilaji. Vave ni shiasi na vaaminifu kwa majowo gona. ¹²Amashemasi lasima vave vagosi va mdala yumo yumo. Lasima vawese ivayimilila unofu avanave na va mukhaya yanave. ¹³Kwa kiva vala vina vitumikha unofu vipata umusimamo munofu nuukhangafu mukhome mulihuvi lini likwali kishilila Ukristo Yesu. ¹⁴Niyandikha amajowo aga kunyakho, nanihivilila kiyinsa kunyakho baha kholela. ¹⁵Lakini nda nikhashelewa, niyandikha ili wupate kimanya inamna ya kiluta mu khaya ya Nguluvi, lini nilitembe lya Nguluvi mwini alihai, inguso na msaada gwa kweli. ¹⁶Na yisikhanwa kija ikweli ya Uungu winiwugubutwilwe ni mkhome: "Wawonekhaga kwa mvili, wathibitishwagwa nu Roho, wawonekhaga nu malaikha, watangaswa mumataifa, wayaminiwagwa nuwulimwengu, na watolwa kushanya kwa utukufu."

Chapter 4

¹Ino Uroho ilogola pavalafu kija kunyakhati sini siyinsa baasi ya vanu vakhalilekha ilihuvu na kiva makini ipulisa iroho sini sideha na mafundisoo ga shi[pepo gini gakhafundiswa ²kuudehi nuunafiki. Idhamira sanave sikhabadiliswa. ³Vakhavasivila kitola na kiposhela ifyakilya fini Unguluvi wafiwumbaga vitumilwe kwa luhonjeso munyanave vina viyadini na venye kiimanya ikweli. ⁴Kwa kiva shila shinu shini Unguluvi ashiwumbile ni shinofu. Kusina sina tiposhela kwa luhonjeso shifwaya kikhanwa. ⁵Kwa kiva shivalaswa kishilila iliswi lya Nguluvi na kwa nsila ya maombi. ⁶Nda ukhagavikha amajowo aga pamwandi ya vanyalukholo, ukhava mtumishi munofu wa Yesu Kristo. Kwa kiva wadedemeswa kwa nsila ya lihuvio na kwa mafundisoo manofu gini wagafwata. ⁷Lakini sikhana ihadithi sashidunia sina sidobokwa na vadala vasehe. Badala yakwe, yimanyisa yuwe muunofu. ⁸Kwa kiva amasoweya ga mvili gifwaya kidogo, ila uutakhatifu wifwaya mandu kwa majowo gona. Wutunsa iahadi kwa makhalo ga salisi na gala gini giyinsa. ⁹Uwujumbe uwu niwakiyaminilwa na wifwaya kiyitikhwa kabisa. ¹⁰Kwa kiva nikwa sababu iyi tilava na kisenga insengo kwa juhudi mandu. Kwa kiva tinawo uukhangafu kishilila Unguluvi mwini alihai, mwini yu Mkulusaji wa vanuwona, lakini hasa kwa vina vayaminile. ¹¹Ugalogole na kugafungisa amajowo aga. ¹²Umunu yeyona asikhausalaga uujana wakho. Badala yakwe, uve mfano kwa wona vina vayaminile, kuulogolo, lujendo, ugani, uuwaminifu, nuusafi. ¹³Mpakha pini nikhayinsa, khala katika kiyimba, katika kiximila, na katika kifundisa. ¹⁴Usikhasalaga ikarama yini yikwali mukhati yakho, yini wapelwagwa kishilila uukuvamalago, na kivishilwa amokho na vasehe. ¹⁵Ugasunje amajowo aga. Khala mu ago ili kikula kwakho kuve dhahiri kwa vanu wona. Khatilila sana ulujendo lwako na mafundisoo. ¹⁶Khala mu majowo aga. Maana kwa kigaha ndeno ukhaikulusa yuwe navala vina vakikupulisa.

Chapter 5

¹Usikhamukhalipilaga umugosi mugosivaha. Ila muyinula inumbula ngaja wiho wakho. Uvayinule inumbula avadimi ngaja vanyalukholo vakho. ²uvayinule inumbula avadala vadalavaha ngaja vamama vakho, na vadala fijana ngaja vamamo vakho kwa usafi wona. ³Vaheshimu avajane, vala vina vajane kweli kweli. ⁴Lakini ndaa umujane ana vana au vasukulu, valekha tangusina vaimanyise kiwonensa iheshima kwa vanu va kukhaya yanave vavene. Valekha vavahombe avasasi vanave manofu, kwa kiva iyi yipendesa pamwandi ya Nguluvi. ⁵Lakini umjane kweli kweli ni yula mwini aleshilwe mwene duguli. Nayumwene ivikha itegemelo lyakwe kwa Nguluvi. Insiku nsona ikhala musala na maombi pashilo na paminsi. ⁶Hata ndeno, umudala yula mwini ikhala kwa anasa afwile, japo ali musima. ⁷Na ugahubiri aga amajowo ili kija vasikhavesaga nilawama. ⁸Ila nda umunu pini asikhavatunsa akholo lwakwe, sana sana vala vina vali mukhaya yakwe, alikhanile ilihuvi na aili muvi kuliko umunu mwini asiyamini. ⁹Ino umudala ayandiliswe ku orodha ngaja mjane pini ali nu umri wini usipungukha makha sitini, na ni mdala wa mugosi yumo. ¹⁰Lasima ave amanyishe kwa matendo⁹ manofu, pini yiva nikija wavajali avana, na wava mshendefu kwa vahensa, au wayosa amagulu ga vini vayaminile, na wavatangaga vina vava vilafwa, au waihumyaga ku nsengo yeyona nofu. ¹¹Lakini kwa vala vajane vahinja, khana kivayandilisa mu orosa ya vajane. Kwa kiva nda vayinjile mumatamanilo ga shimwili sidi ya Kristo, visakula kitolwa. ¹²Kwa nsila iyi viyinjila ku hatia kwa kiva videnya kiihumya kwanave kwa pamwaandi. ¹³Khanji viyinjila mumasoeo ga wolo. avene vipilima khaya kwa khaya. Sio kija tu ni wolo, ila khanji viva vasekhaji na venye kiyinjilila amajowo ga vanji. Avene vilogola amajowo gini vasipaswa kigalogola. ¹⁴Kwa hiyo one nisakula avadala fijana vatolwe, vasave avana, vayimilile inyumba sanave, ili kuto kimupela uaduwi inafasi ya kitishitaki kwa kifanya isambi. ¹⁵Kwa sababu baasi yanave shivamusetushila Ushetani. ¹⁶Nda kuna mdala yeyona mwini iyamini ana vajane, basi na avasayidile, ili itembe lisikhafunwagwa, ili liwese kivasaidila vala vina vajane kweli kweli. ¹⁷Basi avagosivaha vala vina vitavala unofu vavasiwe kija vafwaywa iheshima mara sivili, hasa vala vina vikiishugulisa na kifundisa iliswi lya Nguluvi. ¹⁸Kwa kiva amaandikho gijova, "Usikhaidindaga ing'ombe umulomo pini ilya inafaka," nu "Mfanyakasi ifaywa umshahara gwakwe." ¹⁹Usikhaposhelaga amashitakha kwa mgosivaha mpakha kuve na mashahidi vavili au vatatu. ²⁰Vasivila avakhosaji pamwandi ya vanu wona ili avanji vina vasigele labda vakhatila. ²¹Nikikulajisa kwa dhati pamwandi ya Nguluvi, na pamwandi ya Kristo Yesu, na vamalaikha vabagule, kija utunse amaagiso aga bila ubagusi wowonz, na kija usikhasenganga ulujowo lolona kwa wupendeleo. ²²Usikhamvishilaga umunu yeyona amokho nyangu. Usikhashirikigi isambi ya munu yunji. Yikikufwaya kuitunsa yuwe uve msafi ²³Wusipaswa kingwa amalenga gene duguli. Badala yakwe, ung'wele uujimbi kidogo kwa ajili ya wutumbu na matamu gakho ga mara kwa mara. ²⁴Isambi sa baasi ya vanu simanyikha pauvalafu, na kivalongola kuuhigo. Lakini baasi ya sambu sifwata panyuma. ²⁵Ino shisho baasi ya nsengo nofu simanyikha pauvalafu, lakini hata sinji sisikhaifiha.

Chapter 6

¹Vala wona vini valipansi ya nira ngaja vanandeje vavatolelelele avatwa vanave ngaja venye heshima sona, visakulwa kigaha ndeno ili ilitawa Iya Nguluvi na mafundisoo gasikhaligwagwa. ²Avanandeje venye vatwa vini vayaminile vasikhavasalaga kwa kiva avene nivanya lukholo. Badala yakwe, vavatumishile mandu. Kwa kiva avatwa vini vitangwa insengo sanave ni vaamini na vagenwe. Fundisa na kugatangasa amajowo aga. ³Nda umunu fulani ifundisa kwa upotofu na asikigaposhela amaeleso geso gakiyaminikha, gini ni majowo ga Mtwā wesu Uyesu Kristo, nda vasikiliyitikha ifundisooo lini lilongosa kuutakhatifu. ⁴Umunu uyo akiidayi na asimenye shoshona. Badala yakwe, ana fulugu na mabishanoo kihusu amajowo. Amajowo aga gisava uwifu, ukholofi, maligo, mahiva mavi, ⁵ni fulugu sa mara kwa mara kwa vanu venye luhala lwini lunanjishe. vakiilekha ikweli. vihiva kija uutakhatifu ninsila ya kiva matajiri. ⁶Ino uutakhatifu na kilisikha ni faida khome. ⁷Kwa kiva tisikhayinsile nishoshona kudunia. Wala tisiwesa kitola shoshona kihuma kudunia. ⁸Badala yakwe, tikilane nishakilya na menda. ⁹Ino avo vini vakhava ni mali vigwa mumajaribu, mumutego. Vigwa muupumbafu mwinji ni mbungulu mbii, na kwa shinu shoshona shini shikivafanya avanu vajude mumaangamisi nuunanjikhaji. ¹⁰Kwa kiva kidobokha ihela ni uyanso wa aina sona sa uofu. Avanu vina vidobokha iyo, wayajisiwe kutali nilihuvi na vainyanya vavene kwa huzuni nyinji. ¹¹Lakini owe munu wa Nguluvi, gasiga amajowo ago. Fwata ihaki, uutakhatifu, uuaminifu, uugani, uusitahimilifu, nuupole. ¹²Tova ifita finofu fya lihuvi. Khatilila uusima wa shiluta wini washemelelwagwa. Yikhandi nikwa sababu iyi kija wahumyaga uwushuhuda pamwandi ya mashahidi vinji kwa shila shina shinofu. ¹³Nikikupela iamri iyi pamwandi ya Nguluvi, mwini isababisha ifinu fyona kikhla, na pamwandi ya Yesu Kristo, mwini walogolaga yini ikweli kwa Pontio Upilato: ¹⁴yitunsa iamri kwa ukhamilifu, bila woga, mpakha uuyinso wa Mtwā wesu Uyesu Kristo. ¹⁵Unguluvi akhadhihilisha uuyinso wakwe kwa muda sahihi-Unguluvi, Umubarikiwa, ngufu duguli, Umtwa mwini itavala, Umtwa mwini ilongosa. ¹⁶Mwene duguli ikhala shiluta na mwini ikhala kuuvalafu winiusihejelelwa. Kusina umunu mwini iwesa kumwaga wala kumulelela. Kunyakwe yive heshima nuuwesa wa shiluta. Amina. ¹⁷Vajovela amatajili kuulimwengu uwu vasikhayidayaga, na vasikhahivililaga kuutajiri, wini siyo wauhakika. Badala yakwe, vipaswa kimutumainila Unguluvi. Mwini akitipela uwutajiri woona wa kweli ili tishendevele. ¹⁸Vajovela avasenga manofu, vatajilishe munsengo nofu, vave vashendefu nuutayari wa kihumya. ¹⁹Kwa nsila iyo vakhaivishila umsingi munofu kwa mambo gini giyinsa, ili kija vawese kikhata amaisha halisi. ²⁰Timotheo, sunga shila shina wapelwa. Yikwewusa na majadiliano gauyasu na amabishano gakiipinga gini kwa udehi gishemelwa maarifa. ²¹Baasi ya vanu vitangasa amajowo aga, na ndeno valikhosa ilihuvi. Ineema yive bahamo nowe.

2 Timothy

Chapter 1

¹Upaulo mwanandeje wa Yesu Kristo kwa ugani wa Nguluvi, sawasawa ni ahadi ya usima yina yili mukhati ya Kristo Yesu, ²kwa Timotheo umwana mugani: Ineema, irehema ni amani kihuma kwa Nguluvi Wihehu nu Kristo Yesu Umtwa wesu. ³Nikimuhonjesa Unguluvi, mwini nikimutumishila kwa nia nofu ngaja shini vagahaga avawihesu vangu, pini nikumbukha shiluta mu maombi gangu. Pashilo na ⁴paminsidobokha kukwaga, ili kija nimemwe nuushendefu. Nikigakumbukha amanyosi gakho. ⁵Nava nikumbuswa kihusu ilihuvi lyakho halisi, lini apo pamwaandi lyakhalaga kwa mbuyo wakho Uloisi nu mama wakho Uyunisi. Nanina uhakika kija ilihuvi ilyo likhala mukhati yakho. ⁶Iyi ndiyo sababu nikikukumbusa kifunjisa ikarama ya Nguluvi yini yikwali mukhati yakho kwa nsila ya kuvishilwa amokho gangu. ⁷Kwa kiva Unguluvi asikhatipelile inumbula ya woga, ila iya ngufu nuugani ni nisamu. ⁸Kwa hiyo usikhauwonelaga nsoni uushuhuda kihusu Umtwa wesu, wala uwakunyangu one Paulo mpinywa wakwe. Ila ushiliki amalawo kwa ajili ya mola sawasawa nu uweso wa Nguluvi. ⁹Yu Nguluvi mwini watukulusaga na kutushemela kwa uushemelo mtakhatifu. Asikhagahile ndeni kilingana ni nsengo sesu ila kilingana ni neema numupango gwakwe yumwene. Watipelaga amajowo aga kishililan Ukristo Yesu khabla ya nyakhati kuyansa. ¹⁰Lakini ino uukulusaji wa Nguluvi shiwagubutulwa kwa kuyinsa kwa mkulusaji wesu Ukristo Yesu. Yu Kristo mwini waikomesaga imauti na na kileta uusima wini usiyima kwa nuru ya mola. ¹¹Kwa hiyo nahagulwagwa kiva mhubiri, mwanandeje nu mwalimu. ¹²Kwa sababu iyi nilava khanji, lakini nisiwona nsoni kwa kiva nimumenye umwene mwini tayari namuyaminigi. Nina hakika kija umwene iwesa kushitunsa shila shini nashikhabisigi kunyakwe hata ulusiku lula. ¹³Wukumbukha umfano wa wujumbe wa uwaminifu wini

waupulikhaga kihuma kunyangu, bahamo nilihuvi nuugani wini ulimukhati ya Kristo Yesu. ¹⁴Gatunsa Amambo amanofu gini wakukhabisigi Unguluvi kishilila Uroho Mtakatifu mwini ikhala mukhati yesu. ¹⁵Umenye ya kija, wona vini vikhala ku Asia wanilekhaga. Mu shipuga ishi vakwali Avafigelo nu Hemogene. ¹⁶Umtwa aisamehe ikhaya ya Onesiforo kwa kiva mara nyinji wanishendefyaga na asikhagawonele insoni amanyororo gangu. ¹⁷Badala yakwe, pini akhandi Kuroma wanisakulaga kwa bidii na wanipataga. ¹⁸Unguluvi amujalile kipata irehema kihuma kunyakwe ulusiku lula. ngaja shina wanisaidilaga kihuma Kuefeso, owe umenye unofu.

Chapter 2

¹Ino, omwe mwanangu, upelwe ingufu ku neema yini yilimukhati ya Kristo Yesu. ²Na majowo gini wagapulikhaga kunyangu miongoni mwa mashahidi vinji, ugakhabisi kwa vanu vaaminifu vina vakhawesa kiva fundisa avanji khanji. ³Shiriki amalawo bahamo none, ngaja umusulukhaji munofu wa Kristo Yesu. ⁴Kusina umusulukhaji mwini itumikha muda guko akiihusisha ni nsengo sa kawaida sa makhalo aga, ili kija amupendese uofisa wakwe mkhome. ⁵Khanji umunu nda ashindane ngaja musigaji, asikhapelwa itaji nda asishindene kwa kufwata ikanuna. ⁶Ni Muhimu kija umukulima umunya bidii ave wa kwansa kuposhela umugawo wa masawo gakwe. ⁷Hiva shina nilogola, kwa kiva Umtwa akhakupela uluhala ku majowo gona. ⁸Mkumbukha Uyesu Kristo, kihuma kuusawo wa Daudi, mwini wafufulwagwa kihuma kwa vina vafwile. Iyi ni kilingana nuwujumbe wangu wa Imola, ⁹wini kwa sababu ya uwo nilafywa mpakha kipinywa amanyororo ngaja mhalifu. Lakini iliswi lya Nguluvi lisipinywa amanyororo. ¹⁰Ino, fumilili amajowo gona kwa ajili ya vala vini Unguluvi wavahagula, ili kija na vavene khanji vaupate uukulusaji wini uli kwa Kristo Yesu bahamo nuwutukufu wa shiluta. ¹¹Uwusemi uwu ni wakiyaminikha: "Kwa kiva tafwa bahamo numwene, tikhakhala bahamo numwene khanji, ¹²nda tifumilile, tikhatavala bahamo nu mwene khanji, nda timukhane umwene, nayumwene akhatikhana ose. ¹³nda tisikhava vaaminifu, umwene akhava mwaminifu, maana asiwesa kuyikhana yumwene." ¹⁴Yendelela kuvakumbusa kihusu amajowo aga. Vakhanyansa pamwandi ya Nguluvi valekha kibishana kihusu amajowo. Kwa kiva kusina amanufaa ku jambo ili. Kihumana ni ili kuna unangaji kwa vala vina vipulisa. ¹⁵Senga ibidii kuyiwonensa kija uytishwe kwa Nguluvi ngaja msenga nsengo mweini asina sababu ya kilaumiwa. Litumila iliswi lya kweli kwa usahihi. ¹⁶Yikwewusa na majadiliano ga dunia, yini yilongosa kwa saidi na saidi ya uasi. ¹⁷Amajadiliano ganave gakhayenela ngaja donda ndugu. Miongoni mwanave ni Himenayo na Fileto. ¹⁸Ava ni vanu vini vaukhosile uwukweli. Vija ya kija uwufufuwo tayari shawapolela. Visetusa ilihuvi ya baadhi ya vanu. ¹⁹Hata ndeno, umusingi gwashikhangafu gwa Nguluvi guyima, uwenye uandashi uwu, "Umtwa avamenye vini vakwe, na shila mwini akilitambula ilitawa lya Mtwana ni lasima ayibaguse nuudhalimu." ²⁰Ku nyumba ya shitajiri, siyo kija fikwali ifyombo fya sahabu ni shaba tu. Khanji kuna fyombo fya mapishi nuulongo. Baasi ya ifi ni kwa ajili ya matumisi ga heshima na baasi yakwe ni kwa matumisi gini gasina ni heshima. ²¹Nda umunu akhaivalasa yumwene kihuma mumatumisi gini gasina iheshima, umwene ni shombo sha kuheshimikha. Abagwilwe maalumu, mwini anamanufaa kwa Mtwana, na ayandalilwe kwa shila nsengo nofu. ²²Sisiji imbungulu sa udimi. Wufwatwa ihaki, ilihuvi, uganani ni amani bahamo na vala vina vikimushemela Umtwa kwa numbula nofu. ²³Lakini ukhane uupumbafu na maswali ga uyasu. Kwani umenye ya kija wisava uuyasu. ²⁴Umtumishi wa Mtwana asipaswa kidalikhana, badala yakwe yikimpasa kiva mpole kwa vanu wona, mwini iwesa kifundisa, na mfumilifu. ²⁵Ni lasima avamanyise kwa upole vala vanavikimukhana. Yamkini Unguluvi awese kivapela itoba kwa kuimanya ikweli. ²⁶Vawese kipata uluhakla khanji na kikwepa umtego gwa Shetani, baada ya kiva vateshilwe nu mwene kwa ajili ya mapensi gakwe.

Chapter 3

¹Lakini manya ili: kunsiku sa mwisho kukhava ni nyakati nyumu. ²kwa kiva avanu vakhava vina vakiidobokha vavene, vina vidobokha ihela, vina vakiisufya, vina vakiidaya, vina vana dhihakha, vina vasipulisa avasasi vanave, vina vasina uluhonjeso na vaofu. ³Vina vasina uugani wa asili, vina vasisakula kikhala kwa amani nu yeyona vahomyaganiya, vasingisilaji, vina vasiwesa kuisivila, vina vakholofi, vina vasedobokha amanofu. ⁴Vakhava wasetukhanji, vakaidi, vina vakiidobokha vavene na vadobokha ianasa kuliko kumudobokha Unguluvi. ⁵Kwa kunja vakhava nu weni wa kimwabudu Unguluvi, lakini vakhaikhana ingufu yakwe. yikwewusi na vanu avo. ⁶kwa kiva vamonga ni vagosi vina viyinjala ku familiya sa vanu na kivalonsa avadala avayasu. Ava ni vadala vina vame mile isambi na vina vilongoswa ni tamaa sa shila aina. ⁷Avadala ava vikiimanyisa nsiku sona, lakini vipotwa kuufishila uufahamu wa yila ikweli. ⁸Ngaja ndenela shina Uyane nu Yambre vayimaga shinyume nu Musa. Kwa nsila iyi avalimu ava vaudehi viyimaga shinyume ni kweli. Ni vanu vina vanangagwa mumahiva ganave, vina vasiyitikhwa kihusiana nilihuvi. ⁹Lakini vasikhaluta kutali. Kwa kiva uupumbafu wanave ukhavikhwa mwasi kwa vanu wona, ngaja shina ukhandi ushwari kwa vala vanu. ¹⁰Lakini owe wagafwata amafundisoo gangu, ulujendo lwangu, amakusudi gangu, ilihuvi lyangu, uufumilifu wangu, uugani wangu nuusitahimilifu wangu, ¹¹amalawo, amaumifu na gini ganipataga kula ku Antiokia, Kuikonio Nakulistra. Nagafumililaga amalawo. Umtwa wanikulusaga ku gina ago. ¹²Wona vina visakula kikhala mumakhalo ga kimwabudu Unguluvi kishilila Ukristo Yesu vakhalafwa. ¹³Avanu avao fu navadehi wakhasidi kiva vaofu saisi. Wakhavayasa avanji. Navavene vakhayaswa. ¹⁴Lakini owe, khala mumajowo gini wayimanyisa na kigayamini kwa ukhangafu. Kwa kiva umenye kija waimanyisa kwa nani. ¹⁵Umenye kija kihuma wanishe wakho wagamanyaga amaandikho amatakhatifu. Aga giwesa kukuhekimisa kwa ajili ya ukulusaji kwa nsila ya lihuvi kishilila Ukristo Yesu. ¹⁶Shila andikho liponyesewe ipumusi ya Nguluvi. Lifwaya kwa mafundisoo aganya faida, kwa kishawishi, kwa kirekhebisa amakhosa, na kwa kifundisa kwa haki. ¹⁷Iyi ni kija umunu wa Nguluvi ave khamili, iva apeliwe ifisenjela nsengo fyona kwa ajili ya kisenga shila nsengo nofu.

Chapter 4

¹Nikikupela ilajiso ili lyenye usito pamwandi ya Nguluvi nu Kristo Yesu, mwini akhavahiga vina vasima na vina vafwile, na kwa kiva ya kugubutulwa kwakwe Nuutwa wakwe: ²Hubiri Iiswi. Uve tayari wa muda gwini gufwaya na gwini gusifwaya. Vajovela avanu isambi sanave, khana, himisaa, kwa ufumilifu wona na mafundisoo.³Kwa maana uluhavi lukhayinsa lwini avanu vasikhatolelana na mafundisoo ga kweli. Badala yakwe, vakhaisakulila avalimu na kifundisa kilingana ni mbungulu sanave. kwa nsila iyi amakutu ganave gakhava gadigilinsiwa. ⁴Vakhalekha kipulisa amafundisoo ga kweli, na kisetushila ihadithi. ⁵Lakini owe uve mwaminifu ku majowo gona, fumilila amumu, senga insengo ya mwinjilisiti; timisa ihuduma yakho. ⁶Kwa kiva one tayari sha napingulwa. Umuda gwa kiwukha kunyangu gwafikha. ⁷Nashindana mu haki, Umwendo nagumala, ilihuvi nalilinda. ⁸Itaji ya haki yivishilwe kwa ajili yangu, yini Umtwa, mwini ihiga kwa haki, akhanipela ulusiku lula. Na siyo kunyangu tu ila khanji kwa wona vina vihepelesa kwa hamu kiwonekhana kunyakwe. ⁹Khasana kiyinsa kunyangu nyangu. ¹⁰Kwa kiva Udema wanilekha. Akiudobokha uwulimwengu wa salisi na waluta Kuthesalonike, Ukreseni walutaga Kugalatia, nu Tito walutaga Kudalmatia. ¹¹Uluka yumwene ndiyo ala bahamo none. Amutole Umarko uyinse nawo kwa kiva umwene ni muhimu kunyangu ku huduma. ¹²Namufilikha Utikiko Kuefeso. ¹³Lila ijoho lina nalekhaga Kutroa kwa Karpo, pini ukhayinsa lileta, bahamo na fila ifitabu hasa fila fya ngosi. ¹⁴Ualekizanda mukhansa ishuma wanisenjelaga amaofu minji. Umtwa akhamuhomba kilingana na matendo gakwe. ¹⁵Nowe khanji yikwepesa numwene, kwa kiva wagakhanaga sana amalologo gesu. ¹⁶Ku utetesi wangu wa kwansa, kusina umunu yeyona mwini wayimaga bahamo none, badala yakwe, shila munu wanilekhaga. Unguluvi avavasise ihatia. ¹⁷Lakini Umtwa iyima bahamo none, akinipela ingufu ili kija kishilila kunyangu, iliswi lilolowe kwa ukhamilifu na mataifa vapate kipulikha. Nakulusiwagwa mumulomo gwa Nyalupala. ¹⁸Umtwa akhanikwewusa na matendo gona amavi na kinikulusa kwa ajili ya utwa wakwe wa kushanya. Uwutukufu wuwe kunyakwe shiluta na shiluta. Amen ¹⁹Muhunjala Upriska, Uakila ni khaya ya Onesiforo. ²⁰Uerasto wasigalaga huko Kukoritho, lakini Utrifimo namulekhaga Umileto ali mutamu. ²¹Gaha nyangu uyinse khabla ya shipindi sha mepo. Ueubulo akikuhunjala, khanji Upude, Ulino, Uclaudia na vanyalukholo wona. ²²Unguluvi ave pamo ni numbula yakho, Ineema yive nowe.

Titus

Chapter 1

¹Upaulo, umtumishi wa Nguluvi na mfilikhwa wa Yesu Kristo, kwa lihuvililo lya ubagule wa Nguluvi na maarifa ga kweli yeneyijeta uutauiwa. ²Vakwali muluhuvililo lya shilutalutawene Unguluvi mwene asiwesa kulogola uudehi waahidigi kihuma shilutaluta. ³Kwa luhavi lulwene, wagubutulaga iliswi lyakwe kishilila uwujumbe wene wanipelile one kikhoma imola. yanibidigi kigaha deni kwa amri ya Nguluvi umukulusaji wesu. ⁴Kwa Tito, umwanishe wa kweli kishilila ilihuvililo lyesu. Ineema, ulusungu ni amani kihuma kwa Nguluvi Wi hesu nu Yesu Kristo umuwokolaji wesu. ⁵Kwa sababu iyi khakuleshile krete, kija uganose amajowo goona genegakhali gasinakhamilishe na kivikha avagosivaha va tembe kwa shila lijumbi ngaja shene nakulajisaga. ⁶Mgosivaha wali tembe lazima asikhavesaga ilaumiwa, mgosi nu mdala yumo, yene anavanishe avaaminifu venevasishuhudua amavi na vene vasina nisamu. ⁷Ni muhimu kwa mlelelaji, ngaja myimililaji wa khaya ya Nguluvi asikhavesaga ni lawama. asikhavesaga ni lyowo na yene asikiisivila. Lasima asikhavekhaga mpefu wa kikhalala, asikhavesaga mgaasi, asikhavesaga umunu wa kusababisha uwugomvi, na asikhavesaga munya mbungulu. ⁸Badala yakwe: avesaje umunu mkhalibisaji, yene idobokha amanofu. Lazima avesaje umunu yene analuhala timamu, mnyaa haki, yene akimwabudu Unguluvi, yene ikiitavala yumwene. ⁹Yene iwesa kuyimilila amafundiswa ga kweli gene gamanyisiwe, ili awese kuvakhangasa inumbula kumamanyisiwa amanofu na kuwesaa kuvalekebisha wona vene vikimpinga. ¹⁰Kwa kiva kuna vaasi vinji, hasa vala avatohara. Amajowo ganave gauyasu. Vijangana nakivalongosa avanu katika kiyaga. ¹¹Nilasima kivasivila avanu ngaja awo. Vifundisa gala gene gasihusikha kwa manufaa ga nsoni na kinanga ifamilia sona. ¹²Umuyanave yumo, umunu umunya busara, wajovaga, "Wakrete vana wudehi wene usina mwisho, na makhanu ga hatari, woolo na valyanfinda." ¹³Aga amaeleso ga ukwel, kwa hiyo uvasivile kwa ngufu ili kwamba vawese kilogola uukweli ku lihuvi. ¹⁴Owe usikhaihusishaaga nii simo sene sio sa ukweli isa shiyawudi au iamri sa vanu, vene vitiniya munyuma uukweli. ¹⁵Kwa wona vini vasilivasafi, ifinu fyona ni fisafi. Lakini kwa wona vini valivashafu navene vasiyadini, kusina shene shisafi. Kwakiva amahiva

ganave ni samila sanave sishafuililwe. ¹⁶Viyitikha kumumanya Unguluvi, lakini kwa matendo ganave vikimkhana. Avene ni vaovu na vasitii. Vasikhasibitishiwe kwa litendo lyolyona linofu.

Chapter 2

¹Lakini owe galogola gala gini gilutana na maeleso ga kiyaminikha. ²Avagosivaha vave ni shiasi, ilishima, ibusala, ilihuvilo livalafu, kkhatika wugani, na khatikha ufumiliifu. ³Shishila avadala avasehe lasima daima vaiwonense vao vavene ngaja venye kuiheshimu, na sio vasekhaji. Lasima vasikhavesaga avatumwa va ujimbi. ⁴Vitakiwa kufundisa gene manofu ili kivayandala avahinja kwa busala kuvadobokha avagosi vanave na vana vanave. ⁵Vitakiwa kufundisa kiva ni busala, vasafi, vatunsaji vanofu va makhaya ganave, na vatii kwa vagosi vanave vavene. Yikivabidi kusenga amambo aga ili kija ineno lya nguluvi lisikhaligwagwa. ⁶Kushilila inamna yiyo, vapelaji inumbula avadimi va shigosi vave ni busara. ⁷Kwa nsila sona yivishi yumwe kiva mfano mu nsengo noofu; na pini mufundisa, wonensaji uugolofu ni lishima. ⁸Logoli uujumbe unya afya na wini wusina makhosa, ili kija shila munu mwene ikhana aaibiswe kwa kiva asina livi lya kija kihusu ose. ⁹Vafilinkwa na vatii avatwa vanave kwa shila shinu. Vitakiwa kuvashendefya na sio kubishaniya nawo. ¹⁰Vasitakiwa kuhija. Badala yakwe, vitakiwa kuwonensa iimani yene nofu ili kija katika insila nsona vagapambe amafundiiso gesu kimuhusu Unguluvi umukulusaji wesu. ¹¹Kwa kiva ineema ya Nguluvi yiwoneshe kwa vanu wona. ¹²Yikitifundisa kikhana amambo gini gasiligashinguluvi ni mbungulu sa shidunia. yikitifundisa kwikhala kwa busara, kwa haki, na khatika insila sa shinguluvi kwa luhavi ulu. ¹³Luhavi tihuvilila kuposhela i tumaini lyesu balakha, uluwonekho lwa wutukufu wa Nguluvi wesu mkhome na Mkulusaji wesu u Yesu Kristo. ¹⁴Uyesu waihumyaga yumwene kwa ajili yesu ili kitikhombola kihuma mu uvi na kitifanya vasafi, kwa ajili yakwe, avanu maalumu vini vana hamu ya kusenga insengo finofu. ¹⁵Galogola na kugasisitisa amambo aga. Khemela kwa madalakha goona. Usikhayitikhaga u munu yeyona akusale.

Chapter 3

¹Uvakumbuse kuvanyenyekela avafiongesi na madalakha, kuvatii na kiva tayari mu nsengo sona nofu.
²Vakumbusi vabihilaje kumugahila umunu yeyena uwuvi, vawayepuse kudalinkhana, vavapele inafasi avanu vamonga khatika kitenda uulamulaji, na kuwonensa uwunyenyekevu kwa vanu wona.³Kwa kiva nose khanji tikhandi na mahiva gaupotofu na vagaidi. Tikhandi tiyajile na kifanywa avafilinkwa kwa mbungulu nyinji ni starehe. Tajendaga muwifu nu uofu. Takhalasaga na kukhalasaniya.⁴Lakini wakati ulusungu lwa Nguluvi mkulusaji wesu na wugani wakwe kwa vanadamu piniwawonekhaga, ⁵yisikhandi kwa matendo gesu ga haki ginitasengaga, ino watikulusaga kwa neema yakwe. Watikulusaga kwa kutuyosa kwa kisawa upya na katika kisengwa upya kwa Roho mtakatiifi.⁶Unguluvi wakunulaga Uroho mtakatifu kwa winji kunyesu kushilila u Yesu Kristo mkulusaji wesu.⁷Wagahaga ndeni kwa kija, nda tive tivasiwe ihaki kwa neema yakwe, tive vashirika kwa uhakika wa makhalo ga shiluta.⁸Ulu ndio lujowo lwa kuyaminikha. Nisakula mugalogole kwa ujasiri amajowo aga, ili kija vala vene vikimuyamini Unguluvi vave ni samila juu ya nsengo nofusina aivishile pamwandi ya vene. Amajowo aga manofu na gana faida kwa ajili ya vanu wona.⁹Lakini muikwewuse na malogolo gauyasu,ukholofi,amashindano, na mapamano kihusu isheria.amajowo aga gasina maana wala faida. ¹⁰mukhani yeyona mwene isababisha kubagulana khati yenyu.Baada ya ionyo limo ama gavili, ¹¹manyi kija umunu wa namna hiyi wailekha insila yene nofu na itenda isambi na kuyihiga yu mwene.¹²Pini nikhamfilikha kunyakho Uartemi au Utikiko,gahanyangu uyinse kunyangu kuno Nilikumasita ambapo nalamula kikhala ishipindi sha mepo. ¹³Gahanyangu na umufilishe Uzena umutalamu muuhiji, nu Apolo,bila kupungushilwa ni shinu.¹⁴Avanu vesu lasima vaimanyise kusenga mu nsengo inofu sinisipyasa amahitaji gamuhimu ili kija vasinkayinsaga kiva vina vasisava amatunda.¹⁵Wona vinavalilumo none vakikuhunjila.vahunjila vala vinavatudobweshe khatika lihuvi.Ineema yive nomwe wona.

Philemon

Chapter 1

¹Paulo, umfungwa wa Yeesu Kristo, na umnyalukholo Utimotheo kwa Filemoni, mganwa urafiki weesu na msenga insengo paamo noose, ²na kwa Afia uwulumbu wesu, nakwa Arkipas umusulukhali muyesu,nakuli nkanise lila luinalitangana kukhaya yakho. ³Ineema yivesaje kunyenyu ni amani yakihuma kwa Nguluvi Uwihesu wesu na kwa mtwa u Yesu Kristo.⁴Uluhavi loona kumuhonjesa Nguluvi.Nikikutambula kumaombi gangu.
⁵Nipulishe uwugani ni huvililo lyeneunalyo kwa Mtwa u Yesu na kwajili ya vaumini wona. ⁶Nikivalomba kija uwushilika wa luhuvililo lwenyu luvu nuwufanisikwa ujusi wa shila lijowo linofu lyene lilipakhati yesu katika Kristo. ⁷Kwa kiva navanulushendevo ni faraja kwa ajili ya wugani wakho,kwa kiva inumbula sa vawumini sivele situlisiwa nowe, khololwangu.⁸Kwa kiva, nina ukhangafu wona kushilila u Kiristo kukuamulisha owe kishisenga shila shene wuweesa kusenga, ⁹Lakini kwa ajili ya ugani, badala yakwe nikikisihi one, Paulo yene nilimgosivaha, naisalisi nilimdindilwa kwa ajili ya Kristo Uyesu.¹⁰Nikikusihiki kihusu umwanangu Uonesmo, yene namusavaga kufidindilo fyangu. ¹¹Kwakiva pauyaanso asikhakufwayile, lakini isalisi ikikufwaya owe na yuune. ¹²Namfilikha-yula yene wanumbula yangu khabisa-kitina kunyakho. ¹³Naniwona angayendeleva kisigala none, ili anitumishile badala yakho, pene nikwali kushidindiloo kwa ajili ya injili.¹⁴Ila nsakhasakwile kisenga iliswi lyolyona bila ruhusa lyakho. Nagahaga ndeni ili kija iliswi lyolyona ilinofu lisikhafanyikhaga kwa kiva nakukhamanisaga, ila kwa kiva yuwe waganaga kuilisenga. ¹⁵Labda kwa kiva watengwagwa nowe kwa luhavi, yikhandi ndeno ili uve nu mwene shiluta. ¹⁶Ili kija asikhavekhaga khanji mfilinkwa, ila nafuu saidi ya mfilinkwa, ngaja mnyalukholo mugani, hasa kunyangu, na zaidi sana kunyakho, khatika muvili na khatika Mtwa.¹⁷Nakama shene ukinitolela one mshilika, mposhela ngaja shene unganiposhela one. ¹⁸Lakini nda wakunanjila iliswi lyolyona, au ukimudai ishinu shoshona, shidai isho kihuma kunyangu. ¹⁹One Paulo, niyandikha kwa liwokho lyangu yune: one nisikuhombe. Nsilogola kunyakho kija nikikudai amaisha gakho mandu. ²⁰Naam mnyalukholo, lekha nipate ulushendewo lwa Mtwa kihuma kunyakho: ubuludise inumbula yangu kushilila Kristo.²¹Nanive nilihivililokihusu uwutii wakho, nikikuyandishila kwa kimanya kija usiwombe hata zaidi shene nakulomba. ²²Luhavi lulo yandalaga ishumba shavahensa kwa ajili yangu,kwakiva nihuvilila kushilila amaombi gakho nikhakutembelela uluhavi lulu.²³Epafra,umdindilwa muyangu kushilila u Kristo Yesu akikuhunjila, ²⁴na ngaja shene igaha u Marko,

Aristarko, Dema, Luka avasenga nsengo pamoja nowe. ²⁵Ineema ya Mtwā u Yesu Kristo yive paamo ni numbula yakho. Shisho.

Hebrews

Chapter 1

¹Inyakhati sina sashilaga Unguluvi walogolaga na mabwana vesu kishilila avakuvamalago mara nyinji na kwa nsila nyinji. ²Lakini ngaja insiku isi sini tinaso, Unguluvi walogola na yuse kishilila Umwana, mwini wamuvikhaga kiva muhalaji wa finu fyona na mwini kishilila umwene khanji wawumbaga uwulimwengu.

³Umwanakwe ni nuru ya utukufu wakwe, itabia duguli ya asili yakwe, na mwini iyendelesa ifinu fyona kwa liswi lya ngufu sakwe. Baada ya kikhamilisa uuyoso wa sambu, wakhalaga pansu iliwokho lya shigosi uwa munya ensi huko kushanya. ⁴Wawa munofu kishila amalaikha, ngaja ndenela ilitaswa lina walihalaga shini lili linofu mandu kishila ilitawa lyanave. Kwa kiva ni kwa malaikha mushi awahile kilogola, ⁵"Owe uli mwanangu, ineng'ana nava wiho?" Na khanji, "Nikhava wihe kunyakwe, nayumwene akhava mwanishe kunyangu?" ⁶Khanji, pini Unguluvi wamuletaga umusawa uwakwansa pawulimwengu, ijova, "Amalaikha wona ava Nguluvi lasima vamwabudu."

⁷Kihusu avamalaikha ijova, "Umwene mwini ifanya amalaikha sakwa kiva numbula, na vatumishi vakwe kiva miali ga moto." ⁸Lakini kihusu Umwana wijova, "Ishitengo shakho sha ensi, Nguluvi, ni sha shiluta na shiluta. Ulukwegu lwa utwa wakho ni lukwegu lwa haki. ⁹Wadobokha ihaki na kikhalalalila uunandaji wa sheria, ino Unguluvi, Unguluvi wakho, wakususuta amafuta ga ushendefu kishila avayago." ¹⁰Hapo pamwaandi, Umtwa, wavikhaga umsingi gwa nyii. Imbingu ni nsengo sa mokho gakho. ¹¹Sikhawukha, lakini owe ukhayendelela. Sona sikhasakhala ngaja mwenda ¹²Ukhasipinya pinya ngaja likhoti nasisene sikhasetukha ngaja mwenda. Lakini owe yuyula, na makha gakho gasikhayima." ¹³Lakini ni kwa malaikha mushi Unguluvi wajovaga luhavi lolona, "Khala iliwokho lyangu nilya shigosi mpakha pini nikhavasenga avadui vakho kiva shitengo sha magulu gakho?"

¹⁴Wuli, avamalaikha wona siyo roho sina silajisiwe kivahudumila na kivatunsa vala vina vakhauhala uukulusaji?

Chapter 2

¹Kwa hiyo nilasima tilongose mandu kwa gala gini tagapulikha, ili kija tisikhayinsaga kibagulwa kutali nago.²Kwa maana nda uwujumbe wini walogolwa nu malaikha ni ukweli, na shila likhosa nuusetukhaji fiposhela iasabu tu, ³tikhapata wuli kikwewukha nda tisigota uukulusaji uwu mkhome? — uukulusaji wini tangusina watangasagwa nu Mwa na kisibitishwa kunyesu na vala vina vaupulikhaga. ⁴Unguluvi khanji wausibitishaga kwa ishara, amaajabu, na kwa matendo amakhome mbali mbali, na kwa sawadi isa Roho Mtakhatifu sini wasigavaga kilingana nuugani wakwe yumwene.⁵Unguluvi asikhauvishile uwulimwengu wini wuyin sa, wini tilogolela ihabari sakwe, pansi ya malaikha. ⁶Badala yakwe, umunu fulani wamwaga amahala furani ijova, "Umunu yu nani, mpaklha awese kumusukwa? Au mwana wa munu, mpakha amutunse?" umunu kiva munang'ana kishila avamalaikha; wamufwasa itaji ya wutukufu ni heshima. (Fwatilila: kunakala ihalisi isa kwansa, umstari ugu gukusina. "Na wamuvikha pashanya ya nsengo sa mokho gakho.) ⁸Wavikha shila shinu pansi ya magulu gakwe." Kwa hiyo Unguluvi wavikha shila shinu pansi ya munu. Asikhaleshile ishinu shoshona shini shisili pansi yakwe. Lakini isalisi tisikilwaga bado shila shinu shiva pansi yakwe.⁹Hata ndeno, tikilwaga mwini akhandi avishilwe kwa muda, pansi kishila malaikha— Uyesu, mwini, kwa sababu ya malawo gakwe ni infwa yakwe, wafwasiwa itaji ya wutukufu ni heshima. Bahene ino kwa neema ya Nguluvi, Uyesu wajesa infwa kwa ajili ya shila munu. ¹⁰Yikhandi sahihi kija Unguluvi, kwa kiva shila shinu shikwali kwa ajili yakwe na kishilila umwene, wapaswagwa kivaleta avana vinji kishilila uwutukufu, na kija wapaswagwa kimufanya shiongosi kuukulusaji wanave kiva mukhamilifu kishilila amalawo gakwe.¹¹Kwa kiva woona vavili yula mwini idhabihu na vala vina vivikhwa dhabihu, wona vihuma mu asili yimo, Unguluvi. Kwa sababu iyi yula mwini akivavikha dhabihu kwa Nguluvi asiwona nsoni kivashemela vanyalukholo. ¹²Ijova, "Nikhatangasa ilitawa lyakho kwa vanyalukholo lwangu, nikhayimba kihusu owe kihuma mukhati ya shipuga."¹³

¹⁴Ino, kwa kiva avana va Nguluvi wona vishiriki umvili ni danda, shisho nu Yesu washilikhigi ifinu fifila, ili kija kishilila ifwa awese kumukhatasa yula mwini ana mamulakha kumauti, mwini yu ibilisi. ¹⁵Iyi yikhandi ndeni ilki avavishe huru vina kishilila uwoga wa kifwa vakhalaga amakhalo ganave goona muufilikwaji. ¹⁶Kwa hakika siyo malaikha mwini akivatanjilisa. Badala yakwe, akivatanjilisa uvasawa va Abraham. ¹⁷Kwa hiyo yikhandi lasima umwene ave ngaja vakholwakwe ku nsila sona, ili awese kiva kuhani mikhoma umunya lusungu na mwaminifu kwa finu fya Nguluvi, na ili kija awe nuuweso wa kihumya umsamaha kwa sambu sa vanu. ¹⁸Kwa kiva Uyesu yumwene walava, na kijesewa, ana uweso wa kivatanjilisa vala vina vijesewa.

Chapter 3

¹Ino, vanyalukholo avatakhathifu, avashiriki va lushemelo lwa kushanya, mumuhive Uyesu, Umwanandeje nu kuhani Mkhomo wa uyitikhaji wesu. ²Akhandi mwaminifu kwa Nguluvi mwini wamuhagulaga, ngaja Umusa shini akhandi mwaminifu khandi ku khaya yona ya Nguluvi. ³Kwa kiva uyesu wavasiwa kiva nilishima likhome kishila yini akhandi anayo Umusa, kwa kiva yula mwini ibagula ikhaya ivasiwa kiva nilishima likhome kishila ikhaya yeyene. ⁴Kwa kiva shila khaya yibagulwa nu munu yumonga, lakini yula mwini ibagula shila shinu yu Nguluvi. ⁵Hakika Umusa akhandi mwaminifu ngaja mtumishi ku khaya yona ya Nguluvi, ihumya uushuhuda kihusu amajowogini gfakhalogolwa uluhavi lwini luyinsa. ⁶Lakini ukristo yu Mwana kuuyimililaji wa khaya ya Nguluvi. Ose tili khaya yakwe nda tikhashirikhi nyangu kuyiyamini ni fahari ya kiiyamini. ⁷Ino, ni ngaja shina Uroho Mtakhatifu shini ijova, "Ineng'ana, nda ukhapilikha ishauti yakwe, ⁸Usikhaigahaga inumbula yakho kiva nyumu ngaja vaisraeli shina vagahaga ku uasi, ku luhavi lwa kujesewa kunyikha. ⁹Ulu lukhandi luhavi lwini avawihenyu vanisetukhaga kwa kunijesa, na luhavi, kwa makha arobaini, vagagaga amatendo gangu. ¹⁰Ino nisikhashendeviswe ni shisasi isho. Nalogolaga, 'Viyaga shila mara ku numbula sanave, na vasimenye insila sangu. ¹¹Ni ngaja shina nalapaga ku lukhalalo lwangu:vasikhayinjira mulutuyo lwangu." ¹²Muve meho, vanyalukholo, ili kija isikhayinsaga yive yikwali inumbula mbii yiniyisili yakiyamini kwa yumonga munyenyu, inumbula yini yikhaluta kutali nu Nguluvi mwini alihai. ¹³Badala yakwe, mujovane shila lusiku shila yumo kwa muyine, ili shila yishemelwa ineng'ana mdoboshele, ili kija yumo kunyenyu asikhagahagwa kiva mumu kwa udehi wa sambu. ¹⁴Kwa kiva tava vashiliki va Kristo yeu nda tikhakhatana knu ukhangafu wesu kwa ngyufu kishilila umwene kihuma pamwaandi hadi mwisho. ¹⁵Kihusu iyi tayari yalogolwa, "Ineng'ana nda ambi mukiipulisa ishauti yakwe, msikhasigahaga inumbula senyu kiva nyumu, ngaja avaisraeli shini vagahaga luhavi lwa uasi." ¹⁶Vanani avo vini vamupulikha Unguluvi na kisetukha? vakhali vasili wona vini Umusa akhandi avalongwese kihuma Kumisri? ¹⁷Vanani vini Unguluvi wavakhalalilaga kwa makha arobaini? Siyo bahamo na vala vina vasengaga isambu, vini amavili ganave gafwisaga gagonana kuluvalanda? ¹⁸Vanani vina wavalapilaga Unguluvi kija vasikhayinjila mu raha yakwe, nda siyo vala vina vasikhamupulishe umwene? ¹⁹Tiwona kija vasikhawesise kiyinjila u raha yakwe kwa sababu ya kuto kiyamini.

Chapter 4

¹Ino, tisakulwa kiva meho ili kija kunyenyu hata yumo mwini asiwoneshe kipotwa kuifishila iahadi yini yiyendelele ya kiyinjila mu lutuyo lwa Nguluvi. ²Kwani tava ni habari inofu kihusu ulutuyo lwa Nguluvi lini lyatangasiwagwa kunyesu ngaja Vaisraeli shini vakhandi vanayo, lakini uwujumbe uwo wusikhavasaidile vala vina vaupulikhaga bila kitanganisiwa ilihuvi kwa ilyo. ³Kwa ose vini tayari tayamini- ose ndio vamo vini tikhayinjila mu lula ulutuyo, Ngaja shini yijova, "Ngaja shina nalapaga kwa hasira yangu, Vasikhayinjila mu lutuyo lwangu." Wajovaga ili, japo insengo sona sini wasengaga sikihandi sikhamilishe kihuma pashiyanso sha nyiii. ⁴Kwani shiwalogola amahala pamonga kihusu ulusiku ulwa saba, "Unguluvi watuyaga ulusiku lwa saba ku gona gini wagasengaga." ⁵Khanji shiwalogola, "Vasikhayinjila mulutuyo lwangu." ⁶Kwa sababu iyo, kihuma ulutuyo lwa Nguluvi bado ni akhiba kwa ajili ya vamonga kiyinjila, na kihuma avaisraeli vinji vini vasikhayinjile kwa sababu ya kuto kipulisa, ⁷Unguluvi wavikhaga khanji ulusiku lumonga, lwini lushemelwa "Ineng'ana." Umwene wayenjelesaga ulusiku ulu pini walogolaga nu Daudi, mwini walogolaga kwa muda mkhome baada ya gini galogolwagwa tangusina, "Ineng'ana nda mkhaipulikha ishauti yakwe, msingasisengaga inumbula senyu kwiva nyumu." ⁸Kwa kiva nda uyoshua wavapelaga ulutuyo, Unguluvi nda asikhalogwele juu ya lusiku lunji. ⁹Ino bado kuna Sabato ya lutuyo yini yitunsiwe kwa ajili ya vanu va Nguluvi. ¹⁰Kwani mwini iyinjala mulutuyo lwa Nguluvi umwene yumwene khanji atuyile kihumana na matendo gakwe, ngaja Unguluvi shini wagahaga kwa mwene. ¹¹Ino tive ni hamu ya kiyinjila ku lula ulutuyo, ili kija asikhavesaga akwali mwini akhagwa ku aina ya uvi wini vausengaga. ¹²Kwa kiva iliswi lya Nguluvi lili lisima na lina ngufu na lina makhali kishila ipanga yoyona yenye makhali kivili. Na wihoma hata kifishila kigavaniya inafsi ni numbula, na fiungo kihuma uboho. Na lyenye kiwesa kimanya umahivo ga numbula inia yakwe. ¹³Kusina shina shiwumbilwe shina shiifihile ku weni wa Nguluvi. Badala yakwe, shila shinu shili pavalafu na mwasi kwa meho ga yumo mwini ni lasima tihumye ihesabu. ¹⁴Panyuuma kiva nu kuhani mkhome mwini wayinjila ku mbingu, Uyesu Mwana wa Nguluvi, kwa ukhangafu tikhatilile ilihuvi lyesu. ¹⁵Kwa kiva tisina ukuhani mkhome mwini asiwesa kiwona ulusungu kwa ajili ya ubofu wesu, lakini umwene kwa nsila sona wava ijeseewa ngaja ose, isipokuwa umwene mwini asina isambi. ¹⁶Na tiyinse kwa ukhangafu ku shitengo sha ensi sha neema, ili kija tiposhele irehema na kipata ineema ya kitisaidila oini tina shidaa.

Chapter 5

¹Kwa shila kuhani mkhome, mwini ahagwilwe kihuma mu vamo mwa vanju, wahagulwa kuyima badala yanave ku finu fina fihusiana nu Nguluvi, ili awese kihumya kwa pamo isawadi na sadakha kwa ajili ya sambu. ²Iwesa kiishugulisa kwa upole nuuyasu na vabishi kwa kiva umwene yumwene khanji apilimwe nuubofu. ³Kwa sababu ya ili, ana wajibu wa kihumya isadakha kwa ajili ya sambu sakwe ngaja shini igaha kwa sambu sa vanu. ⁴Na kusina umunu mwini itola ilishima ili kwa ajili yakwe yumwene, lakini badala yakwe, lasima ashemelwe nu Nguluvi, ngaja shini akhandi ashwari Uharuni. ⁵Hata Ukristo asikhaipelile ilishima yumwene kwa kiifanya yumwene kiva kuhani mkhome. Badala yakwe, Unguluvi wajovaga kunyakwe, " Owe uli mwanangu, ineng'ana nava Wiho." ⁶Ngaja shini ilogola khanji isehemu sinji, "Owe uli kuhani wa shiluta baada ya mfumo gwa Melkizedeki." ⁷Uluhavi lwa shipindi shakwe mumuvili, walombala na kilombela, wamulombaga Unguluvi kwa manyosi, kwa mwene mwini iwesa kumukulusa kihuma mufwa. Kwa sababu ya unyenyekefu wakwe kwa Nguluvi, wapulikhwagwa. ⁸Japo akhandi mwanishe, waimanyisaga kipulisa kwa majowo gini gamulafyaga. ⁹Wakhamilisiwagwa na kwa nsila iyi wasenjejhaga kwa shila munu mwini akimuyamini kiva sababu ya ukulusaji wa shiluta, ¹⁰kwa kibagulwa nu Nguluvi ngaja kuhani Mkhome baada ya samu ya Melkizedeki. ¹¹Tina minji gakilogola kihusu Uyesu, lakini nsengo kivayelesesa kwa kiva omwe muli wolo va kipulikha. ¹²Japo kwa shipindi ishi mwapaswagwa kiva valimu, bado kuna umuhimu wa munu kiva fundisa amafundiso ga uyanso ga kanuni isa liswi lya Nguluvi. Musakula utupyo na sio ishakilya ishumu. ¹³Kwa kiva yeyona mwini ing'wela utupyo tu asina uisowefu ku ujumbe wa haki, kwa kiva bado ali mwanishe. ¹⁴Kwa lubali lunji, ishakilya ishumu ni sha vanu avakhome, vala vini kwa sababu ya usowefu wanave kutofautisa ihaki nu uvi wafundisiwe kimanya ilinofu na livi.

Chapter 6

¹Ino, nda tileshe shina taimanyisaga tangusina kihusu uujumbe wa Kristo, tipaswa kiva ni juhudi kiluta ku ukhangafu, tisikhavikhaga khanji amisingi ga toba kihuma ku nsengo sina sisina uhai na lihuvimkwa Nguluvi, ²wala amisingi ga ubatiso, na kivavishila amokho, uwufufuwo wa vina vafwile, nuuhigo wa shiluta. ³Na tikhagaha ndeni nda Unguluvi akhayitikha. ⁴Kwa kiva yisiwesekhana kwa vala vini vanipelaga inuru pamwaandi, vini vajesaga ishipawa sha kushanya, na kisengwa kiva vashiriki va Roho Mtakatifu, ⁵na vina vajesaga uunofu wa liswi lya Nguluvi na ingifu sa luhavi lwini luyinsa, ⁶na bahene vagwa - visiwesekhana kivatiniya khanji ku toba. Iyi ni kwa kiva vamulyafya Umwana wa Ngulyuvi mara ya uvili kwa nafsi sanave, vakimsenga kiva shombo sha kudehelwa mbele sa vanu. ⁷Kwa kiva inyii yina yaposhela inonya shina yitonya shila mara kushanya yakwe, na yikhahumya amasawo muhimu kwa avo vinavasengaga insengo ku nyii, viposhela ibarakha kihuma kwa Nguluvi. ⁸Lakini nda yisava aminfa na magugu, yisina khanji ahamani na yili mu hatari ya kilaaniwa. Umwisho gwakwe ni kunyanywa. ⁹Japo tilogola ndeni, avarafiki vagani, tishawishiwa na majowo amanofu gini gikivahusu omwe na majowo gini gvihusu uukulusaji. ¹⁰Kwa kiva Unguluvi asili mudehi mpakha asamwe insengo insengo yenyu na kwa ugani wini mwauwonensa kwa ajili ya litawa lyakwe, ku ili mwavatumishilaga avaamini ni bado mkivatumishila. ¹¹Na tidobokha sana kija shila yumo wenyu awese kiwonensa ibidii yiyila mpakha mwisho kwa ukhangafu kwa ukhangafu. ¹²Tisisakula muve wolo, lakini muve vafwasi wa vala vina vihala iahadi kwa sababu ya lihuvi lya ufumilifu. ¹³Kwa kiva Unguluvi pini wamupelaga Uabrahamu iahadi, walapaga kwa nafsi yakwe, kwa kiva nda asikhalapile kwa yunji yeyona mwini alimukhome kishila u wene. ¹⁴Wajovaga, "Hakika nikhakubalikhi, na nikhakuyenjelesesa uwusawo wakho mandu." ¹⁵Kwa nsila iyi, Uabrahamu waposhelaga shila shini waahidiwa baada ya kihepelesa kwa ufumilifu. ¹⁶Kwa kiva avanadamu vilapaga kwa mwene mwina mkhome wanave, na kunyanave umwisho gwa mashindano goona ni ulapo kwa kigathibitisa. ¹⁷Pini Unguluvi walamulaga kiwonensa kwa uvalafu kwa vahalaji va ahadi iwaso lyakwe ilinofu lina lisisetukha, walisibitisaga kwa shiapo. ¹⁸Wagahaga ndeno ili kwa finu fivili fini fisiwesa kisetukha, fini kwa ifyo Unguluvi asiwesa kilogola uudehi, ose vina tiisijile ihifasi tipate kiyinulwa inumbula kikhatilila kwa ngufu ilihuvililo lini livishilwe pamwandi yesu. ¹⁹Tinawo uukhangafu uwu ngaja inanga yini yikhangele na ya kihivilila iya numbula sesu, uukhangafu wina wuyinjila isehemu ya mukhati kunyuma ya pasia. ²⁰Uyesu wayinjlaga isehemu yila ngaja mulongosaji wesu, pini tayari wava kuhani mkhome hata shiluta baada ya utalatibu uwa Melkizedeki.

Chapter 7

¹Yikhandi ndeni Umelkizedeki, umfalme wa Salemu, Kuhani wa Nguluvi mwini ali kushanya, mwini watanganaga nu Abrahamu iwuya kihuma kivabuda avafalme na wamubarikhigi. ²Uabrahamu wamupelaga yimo ya kumi ya shila shinu shina akhandi ashitolile. ilitawa lyakwe "Melkizedeki" imaana yakwe" mfal e wa haki" na khanji "mfalme wa Salemu" yini ni "mfalme wa amani." ³Asina wihe, asina nyina, asina vasasi, asina mwanso wa nsiku wala mwisho wa nsiku wala mwisho wa makhalo gakwe. Badala yakwe, isigala kuhani shiluta, ngaja mwana wa Nguluvi. ⁴Ino hiva inamna umunu uyu shina akhandi mukhome. Umusasi wesu Uabrahamu wamupelaga yimo ya kumi ya finu ifinofu fini vafitolaga kufita. ⁵Na hakika, ulukholo lwa valawi vina vaposhelaga ihofisi sa shikuhani vakhandi ni amri kihuma ku sheriya kikunganiya iyimo ya kumi kwa vanu, vina ni , kihuma kwa Vaisraeli vayanave, bahamo na kija kunyanave, khaji, ni lukholo kihuma kwa Abrahamu. ⁶Lakini Umelkizedeki, mwini akhandi asili wa lukholo kihuma kwa Valawi, waposhelaga iyimo ya kumi kihuma kwa Abrahamu, na wamubarikhi, umwene mwini akhali ni ahadi. ⁷Hapo yisikhanwa kija umunu umudodo ibarikiwa numukhome. ⁸Kwa lujowo ulu umunu mwini iposhela iyimo ya kumi akhafwa ulusiku lumu, lakini kwa lujowo ulunji yumo mwini aposhelile yimo ya kumi kwa Abrahamu yayeleswa ngaja mwini ikhala. ¹⁰Na kwa namna ya kilogola, Ulawi mwini waposhelaga yimo ya kumi, khanji wahombaga yimo ya kumi kwa Abrahamu, ⁹kwa kiva Ulawi akhandi mufigudi fya wihe wakwe uabrahamu pini Umelkizedeki pini watanganaga nu Abrahamu. ¹¹Ino nda uukhamilifu wawesekhanaga kishilila uukuhani wa Lawi, (ino pansi yakwe avanu viposhela isheriya), kukhandi ni hitaji lishi mandu kwa kuhani uyunji kiyinukha baada ya mufumo gwa Melkizedeki, na siyo kuishemelwa baada ya mpangiliyo gwa Haruni? ¹²Kwa hiyo uwukuhani nda wubadilishe, siyo lasima isheriya na yiyene kibadilikha. ¹³Kwa yumo mwini amajowo aga galogolwagwa kihusu ikhabila ilinji, kihuma kunyakwe kusina mwini wahudumugu ku masabahu. ¹⁴Ino ni mwasi kija Umtwa wesu wahumaga ku Yuda, ikhabila lini Umusa asikhatambwile kihusu amakuhani. ¹⁵Na aga gini tilogola ni mwasi hasa nda ukuhani uyunji akhapolela kwa mfano gwa Melkizedeki. ¹⁶Ukuhani uyu umpya sio yumo mwini wava kuhani pashanya ya msingi gwa sheriya sina sihusiana nuusawo wa munu, lakini ku msingi gwa ngufu ya makhalo ginigasiwesa kisetukha. ¹⁷Ino amaandikho gishuhudila kihusu umwene: "Owe uli kuhani shiluta baada ya mfumo gwa Melkizedeki." ¹⁸Kwa kiva iamri yini yalongolaga yavikhwagwa palubali kwa kiva vikhandi mbofu na visifwaya. ¹⁹Ino isheriya yisikhasenjile shoshona shikhamilifu. Isipokiva, kukhandi nuukhangafu munofu kwa ago tikimuhejelela Unguluvi. ²⁰Nuukhangafu uwu munofu wusikhapolele bila kilogolela ishiapo, kwa ili amakuhani avanji vasikhatolile ishiapo shoshona. ²¹Lakini Unguluvi watolaga ishiapo pini wajovaga kihusu Uyesu, "Umtwa walapa na asikhasetusa amahiva gakwe." owe uli kuhani shiluta. ²²Kwa ili Uyesu khanji wayinsa kiva dhamana ya liagano linofu. ²³Kwa hakika, ifwa yisivila avakuhani kihudumu shiluta. Iyi ni kwa sababu vakhandi vakwali amakuhani vinji, yumo baada ya yunji. ²⁴Lakini kwa kiva Uyesu ikhala shiluta, uukuhani wakwe usikhabadilishe. ²⁵Kwa hiyo umwene iwesa kwa ukhamilifu kikhanilisa kivakulusa vina vakimuhejelela Unguluvi kishilila kunyakwe, kwa kiva umwene ikhala shiluta kwa kilomba kwa ajili yanave. ²⁶Ino ukuhani mukhome wa namna iyi ifwaya kunyesu. Mwini asina sambu, ihatia, msafi, mwini wabagulwagwa kihuma kwa venye sambu, na wava kushanya kishila imbingu. ²⁷Umwene akhandi asina uuhitaji, mfano gwa makuhani vakhome, kihumya isabihu shila lusiku, tangusina kwa sambu yakwe yumwene, na baadaye kwa sambu sa vanu. Wagahaga ndeni mara moja kwa wona, pini waihumyaga umwene yumwene. ²⁸Kwa sheriya akivabagula avanu avabofu kiva makuhani vakhome, lakini iliswi lya shiapo, lini lyayinsaga baada ya sheriya, wamubagulaga Umwana, mwini wasengwagwa kiva mukhamilifu shiluta.

Chapter 8

¹Ino ulujowo lwini tilogola ni ulu: tinaye ukuhani mjukhome mwini ikhala ku liwokho lya kulia ilya shitengo sha ensi Kushanya. ²Umwene ni mutumishi ku mahala apanofu, itembe lya ukweli lina Umtwa walivikha, siyo munu yeyona uwa kifwa. ³Kwa kiva shila kuhani mukhome ivikhwa kihumya isawadi ni sadakha' ino ni muhimu kiva ni shinu sha kihumya. ⁴Ino nda Ukristo akhandi pashanya ya nyii, umwene nda wava asili kuhani saidi ya hapo. Kwa kiva vakhandi tayari vala vina vahumyaga ifipawa kilingana ni sheriya. ⁵Vahudumugu ishinu shina shikhali nakalana musinsi gwa finu fya kushanya, sawa ngaja Mmusa pini wajovwagwa nu Nguluvi pini akhandi isakula kisenga itembe. "Lelela," Unguluvi wajova, "kija senga shila shinu kihwanana nu muundo gwini guwonensewe pashanya ya shidunda". ⁶Lakini isalisi Ukristo waposhela ihuduma inofu mandu kwa kiva umwene khanji ali mupatanishi wa liagano linofu, lini tayari lyakhangaswa kwa ahadi nofu. ⁷Ino nda iagano ilya kwansa nda lisikhandi livr na makhosa, bahene nda kusikhali ni haja ya kisakula iagano ilya uvili. ⁸Kwa kiva pini Unguluvi wagmanyaga amakhosa kwa vanu wajovaga, "Lelela, insiku siyinsa, 'ijova Umtwa, 'pini nikhatenda iliagano ilipya bahamo ni khaya ya Israeli, ni khaya ya Yuda. ⁹Lisikhava ngaja agano lini nasengaga bahamo nava wiha nave insiku sina navatolaga kwa liwokho kivalongosa kihuma inyii ya Misri. Kwa kiva vasikhayendelele mu agano lyangu, nayune nisikhavagotile khanji, 'ijova Umtwa. ¹⁰Kwa kiva ili ndiyo liagano nikhagaha kwa khaya ya israeli baada ya nsiku iso, 'ijova Umtwa. 'nikhavikha isheriya sangu mumahiva ganave, na nikhasiyandikha munumbula sanave. Nikhava Nguluvi wanave, avene vakhava vanu vangu. ¹¹Vasikhamanyisaniya shila yumo nu jirani wakwe, na shila yumo numunyalukholo, wakwe, ijova, "Mumunya Umtwa," bahene wona vakhanimanya one, kihuma umunang'ana mpakha umukhome wanave. ¹²Bahene nikhawonensairehema kwa matendo ganave gini gasili ga haki, na nisikisikumbukha isambi sanave khanji. ¹³Kwa kilogolwa " Upyaa," walisenga iagano ilya kwansa kiva lisakhafu. Na ilyo lina walitangasa kija lisakhafu lili tayari kiyaga.

Chapter 9

¹Ino hata liagano lya kwansa likhandi ni sehemu ya ibada hapa panyii ni taratibu sa ibada. ²Kwa kiva ku hema kukhandi ni shumba shiyandishwe, shumba sha kunja, pashemelwagwa amahala patakhatifu. Kulieneo ili kukhandi nishinara sha tala, mesa na makhate ga wonenso.³Na kunyuma ya pasia lya uvili kukhandi ni shumba shinji, pashemelwagwa amahala apatakhatifu mandu. ⁴Kukhali ikwali amasabahu ya sadakha kwa kipembelela uuvumba. Khanji kukhali kukwali ni sanduku lya agano, lini likhandi litendilwe kwa sahabu nupu. Mukhati yakwe kukhandi ni bakuli lya sahabu lina manna, inkwegu ya haruni yina yilembile amasole, na sila imbao sa mang'anga sa agano. ⁵Pashanya ya sandukhu la aganoamawumbo ga maserafi va wutukufu avagubikha amabawa ganave pamwandi ya shitengo sha upataniso, wini kwa salisi tisiwesa kiyeelesesa shimukhati.⁶Baada ya finu ifi kiva tayari fyayandalwa, Amakuhani kawaida viyinjala ishumba sha kunja sha hema kihumya ihuduma sanave. ⁷Lakini ukuhani umukhome iyinjala shila ishumba sha uvili mwene mara yimo shila mwakha, na bila kilekha kihumya isadakha kwa ajili yakwe yumwene, na kwa sambu sa vanu sina vasisengaga bila kikusudila. ⁸Uroho Mtakhatifu ishuhudila kija, insila ya mahala apatakhatifu mandu bado yisinagubutulwe kwa kiva yila ihema lya kwansa bado liyima. ⁹Ifi ni shieleleso kwa muda ugu gwa salisi. Fyona isawadi ni sadakha fina fihumisiwa isalisi fisiwesa kikhamilisa isamiri ya mwini iabudu. ¹⁰Ni fyakilya na finywaji duguli fyawunganisiwa ku namna ya taratibu sa ibada ya kiiyosa. Fyona ifi fikhandi taratibu sa shimwali fini fikhandi fiandalilwe mpakha yiyinse iamri imya yini yivishilwe amahala pakwe. ¹¹Ukristo wayinsaga ngaja kuhani mukhome wa majowo amanofu gini gayinsa. kishilila uukhome nuukhamilifu wa lihema likhome lini lisikhasenjilwe na mokho ga vanu, vini sio kwa wulimwengu uwu wini uwumbilwe. ¹²Yikhandi si kwa danda ya mene ni ngwada, ila kwa danda yakwe yumwene kija Ukristo wayinjilaga amahala apatakhatifu saidi maa yimo kwa shila yumo na kitihakikisisa uukombosi wesu wa shiluta. ¹³Nda kwa danda ya mene na mafahari na kidomolesewa kwa mafulikho ga ngwada ku avo vini vali safi vabagulwagwa kwa Nguluvi na kisengwa amavili ganave unofu, ¹⁴Wuli sio saidi mandu idanda ya kristo mwini kishilila uroho wa shiluta waihumyaga yumwene bila taabu kwa Nguluvi, kiyosa isamiri sesu kihuma insengo imbii kimutumishila Unguluvi mwini ali hai? ¹⁵Kwa sababu iyo, Ukristo yu mjumbe wa agano lipya. Iyi ndiyo kwa sababu imauti yavalekha huru wona vini vali va agano lya kwansa kihuma ku hatia ya sambu sanave, ili kija wona vina vashemelilwe nu Nguluvi vawese kiposhela iahadi ya uhalaji wanave wa shiluta. ¹⁶Nda kuna liagano lidumu, ni lasima kisibitisa kwa nfwaa ya munu yula mwini walivikhaga. ¹⁷Kwa kiva iliagano liva ni ngufu amahala pipolela imauti, kwa kiva kusina ngufu pini umunya kilisenga iva musima. ¹⁸Ino hata si lila iliagano lya kwansa likhandi livishilwe bila danda. ¹⁹Pini Umusa akhandi ahumise shila lilajiso lya sheriya kwa vanu wona, watolaga idanda ya ng'ombe ni mene, bahamo na malenga, ishitambala shiduhu, ni hisopo, na kivadomolesesa igombo lilyene na vanu wona. ²⁰Bahene wajovagsa, "Iyi ni danda ya agano lini Unguluvi wavapela iamri kunyenyu". ²¹Ku hali yiyila, waidomolesaga idanda pashanya ya hema ni fyombo fyona fina fyatumilwagwa kwa huduma ya ukuhani. ²²Na kilingana ni sheriya, kholela shila shinu shiyosewa kwa danda. Bila kikunula idanda kusina musamaha. ²³Kwa hiyo yikhandi lasima kija nakala sa finu fya kushanya sharti fiyosewe kwa hii isadakha ya vanyama. Hata ndeno, ifinu fya kushanya fiftyene fyapaswagwa kiyosewa kwa sadakha yini nofu mandu. ²⁴Kwa kiva Ukristo asikhayinjile amahali apanofu sana pini pasengwagwa na mokho, yini ni nakala ya shinu halisi. Badala yakwe wayinjilaga imbingu yiyene, amahala pini isalisi ali kumwandi ya weni wa Nguluvi kwa ajili yesu. ²⁵Asikhayinjile kula kwa ajili ya kuihumya sadakha kwa ajili yakwe mara kwa mara, ngaja shina igaha ukuhani mukhome, mwini iyinjala amahala apanofu mandu mwakhaa baada ya mwakhaa bahamo ni danda ya yunji, ²⁶nda iyo yikhandi kweli, basi nda yava lasima kunyakwe kilafywa mara nyinji saidi kihuma mwanso gwa wulimwengu. Lakini isalisi ni mara yimo hadi mwisho wa makha gini gaigubutwile kuiwusa isambi kwa sadakha yakwe yumwene. ²⁷Ngaja shina yishwali kwa shila munu kifwa mara moja, na baada ya iyo wuyinsa uuhigo, ²⁸ndiyo shisho Ukristo nayumwene mwini wahumyagwa mara yimo kusiwusa isambi sa vinji, akhahumilila mara ya uvili, si kwa kusudi lya kisenjela insengo isambi, ila kwa ukhomnbosi kwa vala vini wamkumuhepelea kwa unofu.

Chapter 10

¹Kwa kiva isheriya ni musinsi gwa majowo manofu gini giyinsa, sio gala gini galipavalafu. Isheria shiluta yisiwesa kuvakhamilisa vala vini vakimuhejelela Nguluvi kwa nsila ya sadakha sisila sini amakuhani vayendelelaga kihumya mwakhaa baada ya mwakha. ²Au kwa lunji isadakha hiso nda sisikhaleshile kiyima kihumisiwa? Kwa shigeso isho vini viabudu, nda vave vayosiwe mara yimo, nda vava vasina uutambusi mandu wa sambi. ³Ila musadakha iso kuna ukumbuso wa sambi sina sasengwagwa mwakha baada ya mwakha. ⁴Kwa kiva visikhawesekhele kwa danda ya mafahari ni mene kusiwusa isambi. ⁵Pini ukristo wayinsaga kudunia, wajovaga, "Musikhadoboshela amatolewo au sadakha, badala yakwe, mwayandalaga umvili kwa ajili yangu. ⁶Mukhandi musina ni thamani ku uhumyaji wona wa kiteketeswa au sadakha kwa ajili ya sambi. ⁷Bahene wajovaga, "Lelela, panu nisenga amanofu gakho, Nguluvi, ngaja shina yiyandishwe kinihusu one ku gombo". ⁸Wajovaga ngaja shina yalogolwagwa hapo pashanya: "Musikhadoboshele isadakha, amatoleo, au sadakha ya kinyanywa kwa ajili ya sambi, wala asikhalwajile uushendefu mukhati yakwe" isadakha sina sihumisiwa kilingana ni sheria. ⁹Bahene wajovaga, "Lelela, nili panu kisenga amapensi gakho". Wavikha palubali itaratibu sini sila sa kwansa ili kikhangasa sila sa uvili. ¹⁰Ku taratibu sa uvili, sha tayari tabagulwa kwa Nguluvi kwa mapensi gakwe kishilila kihumya kwa muvili gwa Yesu Kristo mara yimo kwa nyakhati sona. ¹¹Ni kweli, shila kuhani iyimaga kwa huduma shila lusiku kwa lusiku, ihumya isadakha yiyila, yini, kwa fyofyona, shiluta nda yisawesa kusiwusa isambi. ¹²Lakini baada ya kristo kihuma isadalkha mara yimo kwa sambi shiluta gona, wakhalaga iliwokho lya shigosi lya Nguluvi, ¹³ihepelesa mpakha amaadui sakwe vavishwe pansi na kivikhwa shitengo kwa ajili ya magulu gakwe. ¹⁴Kwa kiva kwa ajili ya uhumyaji wumo wavakhamilisa shiluta vala vina vabagwilwe kwa Nguluvi. ¹⁵Nu Roho Mtakatifu khanji ishuhudila kunyesu. Kwa kiva tangusina wajovaga, ¹⁶"Ili niliagano lini nikhasenga pamo nawo baada ya nsiku iso; ijova Umtwa: nikhavikha isheriya sangu mukhati ya numbula sanave, na nikhasiyandikha mu luhala lwanave". ¹⁷Bahene wajovaga, "Vasikhasisukwa khanji isambi na matendo ganave amashafu". ¹⁸Ino amahala pina pana msimamo kwa ava, kusina khanji isadakha yeyona kwa ajili ya sambi. ¹⁹Kwa hiyo, vanyalukholo, tinawo uukhangafu wa kiyinjila amahala apanofu mandu kwa danda ya Yesu. ²⁰Iyo ni nsila yini waidindula kwa ajili yesu kwa nsila ya mvili gwakwe, inya ni hai yini yashilila kulipasia. ²¹Na kwa kiva tinaye ukuhani mkhome kushanya ya khaya ya Nguluvi, ²²na timuhejelala ni numbula ya kweli ku utimilifu wa uhakika wa lihuvi tiva ni numbula sini sidomolesewe safi kihuma uuvi wa samiri na kiva na mavili gesu gini gayosiwe kwa malenga amasafi. ²³Ino na tikhatilile kwa ukhangafu kuli wungamo lya ukhangafu nilihuvililo lyesu, baila ya kisetukha, kwa kiva Unguluvi mwini waahidi yu mwaminifu. ²⁴Na tisidi kihivilila inamna ya kimuyinula inumbula shila yumo kigana na matendo amanofu. ²⁵Na tisikhalekhaga kikungana pamo, ngaja shina vigaha avanjii. badala yakwe, kiyinulana inumbula shila yumo saidi na saidi, ngaja shina mulelela ulusiku lulikholela. ²⁶Nda tisenje amakusudi kiyendelele kisenga isambi baada ya kiva taposhela ielimu ya ukweli, Isadakha yinji ya sambi yisisigala khanji. ²⁷Badala yakwe, kuna lihuvililo lyene duguli ilya uhigo lya kitisa, nuukhali wa moto wina ukhavanyanya amaaduwi va Nguluvi. ²⁸Yeyona mwini waikhana isheriya ya Musa ifwa bila rehema pamwandi ya ushuhuda wa mashahidi vavili au vatatu. ²⁹Ishiwango shishi mandu sha asabu wuhivilila shikimufwaya shila yumo mwini wamusala umwana wa Nguluvi, yeyona mwini waisenjela idanda ya agano ngaja shinu shini shisilishitakatifu, idanda yina kwa iyo waivikhaga tayari kwa Nguluvi- yeyona mwini wamuliga Uroho wa neema? ³⁰Kwa kiva timenye yumo mwini wajova, "Ishisasi ni shangu, nikhahomba". Na khanji, "Umtwa akhavahiga avanu vakwe". ³¹Ni lujowo lya kitisa umunu kigwilila mu mokho ga Nguluvi mwini ali hai! ³²Lakini kumbukha insiku sina sashila, baada ya kiponywa kunyenye inuru, ni namna nshii mwawesaga kifumilila amaumifu makhali. ³³Mukhandi muvishilwe mwasi ku dhihaka ya maligo na malawo, na mukhandi vashiriki bahamo na vala vina vashililaga amalawo ngaja ago. ³⁴Kwa kiva mukhandi ni numbula sa lusungu kwa avo vina vakhandi vadindilwe, na mwaposhelaga kwa ushendefu iasabu ya uhalaji wenyu, mwimanya kija omwe yumwe mukhandi nuhalaji munofu na wa kikhala shiluta. ³⁵Ino msikhautagaga uukhangafu wenyu, wini una sawadi khome. ³⁶Kwa kiva musakula uufumilifu, ili kija muwese kiposhela shina Unguluvi washiahidi, baada ya kiva sha tayari mwasenga amapensi gakwe. ³⁷Kwa kiva baada ya shitambo shidodo, yumo mwini iyinsa, akhayinsa hakika na asikhadila. ³⁸Umunya haki yangu akhakhala kwa lihui. Nda akhatina munyuma nisikhanojelwa numwene." ³⁹Lakini ose sio ngaja vala vina vitina munyuma kwa kifwa. Badala yakwe, ose ni baasi ya vala vina tina lihuvi lya kisilinda inumbula sesu.

Chapter 11

¹Ino ilihuvi ni hakika lini analyo umunui pini ihivilila ishinu shimonga kwa ukhangafu. Ni hakika ya shinu shina bado shisinawoneshe. ²Kwa sababu iyi amabwana vesu vawonekhaga kwa lihuvi lyanave. ³Kwa lihuvi timenye kija uwulimwengu wawumbwagwa kwa amri ya Nguluvi, ili kija shila shina shiwonekha shisikhatendilwe kihumana na finu fini fikhandi fiwonekha. ⁴Yikhandi kwa sababu ya lihuvi kija Uhabili wamuhumisaga Unguluvi isadakha ya kifwaya kishila shina wagahaga Ukaini. Yikhandi ni kwa sababu iyi kija wasufyagwa kiva mu nya haki. Unguluvi wamusufyaga kwa sababu ya sawadi sina waletaga. kwa sababu iyo, Uhabili bado ilogola, amba afwile. ⁵Yikhandi kwa lihuvi kija Uenoko watolwagwa kushanya na isakhayajile imauti. "Asikhawoneshe, kwa kiva Unguluvi wamutolaga" kwa kiva yalogolwagwa kihusu umwene kija wamunojelaga Unguluvi khabla ya kitolwa kushanya. ⁶Bila lihuvi yisiwesekhana kumunojela Unguluvi, kwa kiva mwini iyinsa kwa Nguluvi lasima ayamini kija Unguluvi ikhala na kija ikivapela isawafi vala vina vakimusakula. ⁷Yikhandi ni kwa lihuvi kija Unuhu, akhali ajovelwe nu Nguluvi kihusiana na majowo gini gasikhali gawoneshe, kwa heshima ya Shinguluvi watendaga ishipugo kwa ajili ya kiikulusa ifamilia yakwe. Kwa kigaha ndeni, wauhigaga uwulimwengu na wavesaga muhalaji wa haki yina yiyinsa kishilila ilihuvi. ⁸Yikhandi jkwa lihuvi kija Uibrahimu, pini washemelwagwa wapulisaga na kwita amahala pini wapasagwa kiposhela ngaja muhalaji. Wapolaga bila kimanya ni mahala poshii akhandi iluta. ⁹Yikhandi ni kwa lihuvi kija wakhalaga kunyii ya ahadi ngaja muhensa. Wakhalaga ku mahema bahamo nu Isaka nu Yakobo, vahalaji vayine va ahadi yiyila. ¹⁰Iyi ni kwa sababu wahivililaga kuupata umji wina umunya kuutungaa na msengaji wakwe nda wava yu Nguluvi. ¹¹Yikhandi ni kwa lihuvi kija Uibrahimu, nu Sara yumwene, vaposhelaga ingufu ya kitunga ulwanda amba vakhandi vasehe sana, kwa kiva vamwagaga Unguluvi kiva mwaminifu, mwini wavaahidilaga umwana wa shidimi. ¹²Bahene khanji kihuma kwa munu uyu yumo mwini akhandi kholela kifwa vasawagwa avana vina vasivasikha. Vakhandi vinji ngaja nondwe sa kushanya na vinji ngaja mbeyu sa luhankha mu mbalamo sa bahari. ¹³Ava wona vafwisaga mulihuvi bila kiposhela iahadi. Isipokiva, pini vakhali vasaga na kusikhalibisa kwa kutali, vayitikhaga kija vakhandi vahensa na vashilaji pashanya ya nyii. ¹⁴Kwa vala vina vilogola amajowo ngaja aga vivikha sawa kija visakula inyii yanave vavene. ¹⁵Kwa kweli, nda vave vakiihuvilila inyii yini kwa iyo vapolaga, ndavakhali ni nafwasi ya kitina. ¹⁶Lakini ngaja shina yishwali, vidobokha inyii yini nofu, yini, ni ya shimbingu. Kwa hiyo Unguluvi asiwona nsengo kishemelwa Unguluvi wanave, kwa kiva ayandalile inyii kwa ajili yanave. ¹⁷Yikhandi ni kwa lihuvi kija Uibrahimu baada ya kijesewa, wamuhumyaga Uisaka. Ndiyo, umwene mwini waposhelaga kwa ushendefu iahadi, wamuhumyaga umwanakwe mwini ali mwene, ¹⁸mwini kihusu umwene yalogolwagwa, "Kihuma kwa Isaka uusawo wakwe wukhashemelwa. ¹⁹Uibrahima wamanyaga kija Unguluvi akhandi nu uweso wa kimufufula Uisaka kihuma kwa vina vafwile, na kwa kilogola kwa lugha ya mawumbo, wamuposhelaga. ²⁰Yikhandi ni kwa lihuvi kija Uisaka wamubalikhihi Uyakobo nu Esau kihusu amajowo gini giyinsa. ²¹Yikhandi ni kwa lihuvi kija uyakobo pini akhandi ku hali ya kifwa, wamubarikhihi shila yumo wa van a va Yusufu. Uyakobo waabudugu, iyegamila pashanya ya lukwegu lwakwe. ²²Yikhandi ni kwa lihuvi kija Uyuufu umuda gwakwe ugwa mwisho pini gwavesaga kholela, walogolaga kihusu kihuma kwa vana va Israeli Kumisri wavalajisaga kitola bahamo nawo amafupa gakwe. ²³Yikhandi ni kwa lihuvi kija Umusa, pini wasawagwa, wafihwagwa kwa mesi gatatu na vasasi vakwe kwa kiva vamwagaga kija ali mwana mushali mwini akhandi munofu, na vasikhatinusiwe ni amri ya mfalme. ²⁴Yikhandi ni kwa lihuvi kija Umusa, pini akhandi munu mugosivahs, wakhanaga kishemelwa mwana wa muhinja wa farao. ²⁵Badala yakwe, wahagulaga kishiliki amalawo bahamo na vanu va Nguluvi badala ya kishendevela uuvi wa sambu kwa shitambo. ²⁶Wahivaga insoni ya kimufwata Ukristo kija ni utajiri mukhome kuliko iakiba sa Misri kwa kiva wakhagasaga ameho gakwe ku sawadi ya luhavi lwakwe lwini luyinsa. ²⁷Yikhandi ni kwa lihuvi kija Umusa wahumaga Kumisri. Asikhatilile ihasira ya Mfalme, kwa kiva wafumililaga kwa kilelela kwa mwini asiwonekha. ²⁸Yikhandi ni kwa lihuvi kija waikhataga ipadsakha na kidomolesa idanda, ili kija umunangaji wa vadsawa va kwansa asikhawesaga kivapyadsa avasawa va kwansa va shigosi va vaisraeli. ²⁹Yikhandi ni kwa lihuvi kija vashilaga ku bahari ya shamu ngaja ku nyii yina yiyumile. Pini avamisri pini vajesaga kishila, vamilwagwa. ³⁰Yikhandi ni kwa lihuvi kija ulubupa lwa Yerikho lwagwisaga pansu, baada ya kuupilima kwa nsiku saba. ³¹Yikhandi ni kwa lihuvi kija Urahabu yula umushemi asikhafwile bahamo na vala vini vakhali vasili vapulisaji, kwa kiva akhandi avaposhelile avapelelesaji na kivatunsa unofu. ³²Na nilogole shishi mandu? Kwa kiva umuda gusikwilaga titata ga Gideoni, Ubarak, Usamsoni, Uyefta, Udaudi, Usamweli na sa vakuvamalago, ³³vini kishilila ilihuvi vasishindaga ifalme, vasengaga ihaki, na vaposhelaga iahadi. Vasivilaga amalomo ga nyalupala, ³⁴vasimiyaga ingufu sa moto, vakwepaga iincha sa wupanga, vaponywagwa kihuma mumatamu, vakhandi mashujaa mu fitaa, na vasababisaga amajeshi vahensa kisiga. ³⁵Avadala vaposhelaga vina vafwile vanave kwa nsila wa ufufuwo. Avani valafyagwa, bila kuyitikha kilekhwa

huru ili kija vawese kipata uusowefu wa ufufuo wini unofu mandu. ³⁶Avanji valafyagwa kwa udehi na kitowa, naam, hata kwa fiungo na kwa kiponywa mugelesa. ³⁷Vatowagwa amang'anga. Vadumulwagwa ifipande kwa masumeno. Vafwisaga kwa wupanga. Valutaga kwa nkwenbe sa nkolo ni nkwenbe sa mene vakhandi vahitaji, viyendelela mumaumifu na kisenjelwa amavi ³⁸(gini uwulimwengu wusikhafwayile kiva nawo), vijendana munyikha, mufidunda, kumapango na mumalindi ga munyii. ³⁹Japo avanu wona ava vayitikhwagwa nu Nguluvi kwa sababu ya lihuvi lyanave, vasikhaposhelile shina waahidigi. ⁴⁰Unguluvi walongolaga kitipela ishinu shina shinofu, ili kija bila ose nda vasawesa kukhamilisiwa.

Chapter 12

¹Ino, kwa kiva tipilimwe nilifunde likhome lyamashahidi, na titaje shila shinu shini shikitifuna bahamo ni sambu yina yikitipilima kwa upefu. Titove ulusigo kwa sabari ku mashindano gini gavishilwe kumwandi yesu.

²Tigatwale ameho gesu kwa Yesu, mwini mwansilishi na munya kitimilisa ilihuvi lyesu, yini kwa ajili ya ushendefu wini wavikwa pamwandi yakwe wakhangalilaga umusalaba, akiisala insoni yakwe na ikhala pansu iliwokho lya kulia lya shitengo sha ensi sha Nguluvi. ³Maana muhivilili umwene mwini wafumililaga amajowo ga lukhalalo kihuma kwa venye sambu, sidi yakwe yumwene ili kija msikhayinsaga kikhatala au kisimila inumbula senyu. ⁴Musitaabishe au kilava mushindana ni danda shiasi sha kisililwa idanda. ⁵Khanji musamilwe kula kiyinilwa inumbula kwini kukivawulanisa ngaja vana va shidimi: " Mwanangu' usikhagatolaga kwa upefu amawuyililo ga Mtwi, wala usikhakhataga itamaa pini wunosewa nu mwene." ⁶Kwa miva Umtwa akimutinila yeyona mwini akimudobokha, na akimutova shila mwana mwini akimuposhela. ⁷Khangala muujesagi ngaja kitinilwa. Unguluvi ishugulikha na omwe ngaja shina shina ishugulikha na vanishe, maana yumwana mushii mwini uwihe asiwesa kumutinila? ⁸Lakini nda kusina kitinilwa, kwini ose wona tishiliki, ino omwe muli haramu na sio vanishe wakwe. ⁹Saidi ya gona, tikhandi nava wihesu shidunia va kititinila, na tavareshimugu. Wuli yisikitipasa hata saidi kimupulisa Uwihesu wa shiroho na kikhala? ¹⁰Kwa uhakika avawihesu vatutovaga kwa makha madodo ngaja shina yawonekhanaga sawa kunyanave, lakini Unguluvi ikititovaga kwa faida yesu ili tishirikhi uunofu wakwe. ¹¹Kusina ulutowo lwini lushendefya kwa luhavi ulo. Luvesaga na maumifu. Hata ndeno panyuma lwisava ilitunda lya amani iya unofu kwa vala vina vamanysiwagwa nayo. ¹²Kwa hiyo yinuli amokho genyu gini gadengenywishe na kigaha amafugamilo genyu gini mabofu kiva genye ngufu khanji, ¹³golosi amajendo ga nsayo senyu, ili kija yeyona mwini mulema asikhalongoswa muuyago lakini apate kiponywa.

¹⁴Sakuli iamani vna vanu wona, na khanji uutakhatifu wini bila uwo kusina mwini akhamwaga Umtwa. ¹⁵Muwe meho ili kija asikhavesaga akwali mwini akhabagulwa kutali ni neema ya Nguluvi, na kija lisikhayinsagailinsina ilya uchungu lini likhalemba na kisababisa itabu na kivasetusa vinji. ¹⁶Leleli kija kusina isina au umunu mwini asili munofu ngaja Uesau, mwini kwa sababu ya ulyo wumo wagusaga ihaki yakwe ya kisawa. ¹⁷Kwa kiva mumenye kija panyuuma, pini wadobokhaga kihala ibarakha, wakhanwagwa, kwa kiva asikhapatile ifurusa ya kitubu bahamo nu wihe, hata japo wasakulaga sana kwa manyosi. ¹⁸Kwa kiva musikhayinsile ku shidunda shina shisiwesa kipyaswa, Ishidunda shina shivekha umoto, nshisi, kikhatisa itamaa ni soluba. ¹⁹Musikhayinsile kwa shauti sa talumbeta, au kwa majowo gina gihumana ni shauti yina yasababisaga shila vina vipulikha vasikhalombaga iliswi lyolyona kilogolwa kunyanave. ²⁰Kwa kiva vasikhawesise kifumilila shila shina shilamulilwe: "Nda hata munyama mwini ipyasa ishidunda, lasima atowe kwa mang'anga." ²¹Ga kitisa mandu gini wagagaga Umusa wajovaga, "Natila mandu ishiasi sha kitetema". ²²Badala yakwe, mwayinsa pa shidunda sha Sayuni na kunyii ya Nguluvi mwini ali hai, Kuyerusalemu ya kushanya, na kwa malaikha elfu kumi vina viwunga. ²³Mwayinsa ku kusanyikho lya vasawa va kwansa awona vina vasajiliwe kushanya, kwa Nguluvi hakimu wa wona, na kwa numbula sa vatakhathifu vina vakhamilisiwe. ²⁴Mwayinsa kwa Yesu umupatanisi wa agano lipya, na kwa danda yina yidomolesewe yina yilogola amanofu saidi kishila idanda ya habili. ²⁵Leleli kija usikhayinsaga kumukhana yumo mwini ilogola. Kwa kiva nda vasikhakwewishe pini vamukhanaga yumo mwini wavajovaga panyii, kwa hakika tisikhakwewukha nda tikhasetukha kutali kihuma kwa yula mwini akitijova kihuma kushanya. ²⁶Kwa luhavi ulo ishauti yakwe yadegensaga iynii. Lakini isalisi waahidi na kilogola, "Bado imara yinji khanji nisikhadegensa inyii yene, ila ni mbingu khanji." ²⁷Amajowo aga, 'Mara moja khanji,' yiwonensa kiyaga kwa finu fini fitetemya, ifi ni, ifinu fila fina fiwumbilwe, ili kija fila ifinu fina fisitetemeswa fisigale. ²⁸Ino, tiposhele uutwa wini wusitetemeswa, tishendeve ku hali ya kimwabudu Unguluvi kwa kuyitikha bahamo na kinyenyekela ku isho, ²⁹kwa kiva Unguluvi wesu yu moto gwini gwilya.

Chapter 13

¹Ino uugani wa vanya lukholo na uyendelele. ²Msikhasamwaga kivakhalibisa avahensa, kwa kiva kwa kigaha ndeni, avamonga vavakhalibisa avamalaikha bila kimanya. ³Kumbukha wona vini vali kugelesa, ngaja kija mukhandi nawo kula bahamo nawo, na ngaja amavili genyu gagahagwa ngaja avene. ⁴Ino ilitwale liheshimiwe na wona na ino ishitanda sha litwale shigahwe kiva shinofu, kwa kiva Unguluvi akhavahiga avamalaya nava shemi. ⁵Ino insila senyu sive huru ku ugani wa hela. Muve vina mulisikha ni finu fina munafyo, kwa kiva Unguluvi yumwene wajovaga, "Nisikhavalekha omwe shiluta, wala kiva shelesa omwe." ⁶Ino tilisishe ili tilogole kwa ukhangafu, "Umtwa yu msaidisi wangu; Nisikhatila. Umwanadamu iwesa kunigaha shishi?" ⁷Vahivilili vala vini vavalongosaga, vala valogolaga iliswi lya Nguluvi kunyenyu, na kumbushi amapolelo ga njendo sanave; leleleli ilihuvi lyanave. ⁸Uyesu Kristo yu mwene imihe, ineng'ana, na hata shiluta. ⁹Usikhajelaga kilogoswa na mafundiso aganji ga shihensa kwani ni uniofu kija inumbula yisenjwe kwa neema, na siyo sheriya kihuvi ishakilya ago gasikhavasaidila vala vina vikhala kwa ago. ¹⁰Tinayo imasabahu yina vala vina vakimutumishila mukhati ya hekalu vasina ihaki ya kilya. ¹¹Kwa kiva idanda sa vanyama, sina sahummyagwa sadakha kwa ajili ya sambu, yaletwagwa nu kuhani mukhome mukhati ya sehemu takhatifu, lakini amavili ganave ganyanyagwa kunja ya khambi. ¹²Ino Uyesu yumwene walavaga kunja ya mlyango gwa mji, ili kija kivilika unofu avanu na Nguluvi kishilila idanda yakwe. ¹³Kwa hiyo tilute kunyakwe kunja ya khambi, tikisisumuitabu sakwe. ¹⁴Kwa kiva tisina amakhalo ga kidumu ku nyii iyi. Badala yakwe tisakule inyii yina yiyinsa. ¹⁵Kishilila Uyesu mupaswa shila mara kiihumya isadakha ya kumutukusa Unguluvi, kumusufya kija ilitunda lya malomo gesu liyitishe ilitawa lyakwe. ¹⁶Na usikhasamwaga kisenga amanofu na kitanjilisaniya yumwe kwa yumwe, kwa kiva ni kwa sadakha ngaja yiyo ndiyo Unguluvi inojelwa mandu. ¹⁷Pulisi na kiiyisa kwa fiongosi venyu, kwa kiva vapiyendelela kivalinda kwa ajili ya nafsi senyu, ngaja vala vina vakhamumya ihesabu. Pulisi ili kija avafiongosi venyu vawese kivatunsa kwa ushendefu, na sio kwa kusugumilwa, yina yisikhavasaidila. ¹⁸Tilombaje, kwa kiva tina uhakika kija tina samira nofu, tidobokha tikhala amakhalo ga lishima ku majowo gona. ¹⁹Na fyona nikivapela inumbula saisi mugahe ndeni, ili kija niwese kitina kunyenyu kholela baha. ²⁰Ino Unguluvi wa amani, mwini wavaletaga khamji kihuma kwa vina vafwile umudimaji mukhome wa kholo, Umtwa wesu Uyesu, kwa danda ya liagano lya shiluta, ²¹Akhavapela uweso wa shila ulujowo lunofu kisenga amapensi gakwe, isenga insengo mukhati yesu yini nofu ya kinojela pa meho gakwe, kishilila Uyesu Kristo, kunyakwe wuve utukufu shiluta na shiluta. Amina. ²²Ino nikikuyinula inumbula, munyalukholo, kitolelana ni liswi la kiponywa inumbula lini kwa shifupi naliyandikhaga kunyenhu. ²³Manya kija ukholo lwesu Utimotheo waleshelelwa huru, mwini bahamo numwene nikhalwagwa ngaja akhayinsa baha nkolela. ²⁴Hunjila avafiongosui vakho wona na vaumini wona. Vala vina vihuma ku italia vakikuhunjila. ²⁵Na yi neema yive nomwe wona.

James

Chapter 1

¹Uyakobo, umwanandeje wa Nguluvi nu wa Mtwu Uyesu Kristo, kwa makhabila kumi na mbili gini gapalakhene, isalaam. ²Vasaji kija ni ushendefu mando, vanyalukholo vangu, pini mwishila mumalavo mbali mbali, ³mumenye kija kujesewa kwa lihuvi lyenyu likivapala uufumilifu. ⁴Leshi uufumilifu uimale insengo yakwe, kija muwese kikhangala shikhamilifu, bila kupungushilwa ku shoshona. ⁵Lakini nda umunu munyenyu isakula ihekima, ailombe kihuma kwa Nguluvi, mwini ihumya kwa ushendefu bila bila kuvadalishila kwa wona vini vakimulomba, na akhavapela ihekima. ⁶Lakini lombu kwa lihuvi, bila woga, kwa kiva umwenye kiponya uwoga ngaja mawimbi mu bahari, gitolwa nilipepo na kitagwa kuno na huko. ⁷Kwa hakika umunu uyu asikhahivaga akhaposhelwa iliombi lyakwe kihuma kwa mtwa; ⁸umunu uyu anania sivili, sio mukhangafu ku nsila sakwe sona. ⁹Umunyalukholo mpina ipaswa kuidayi kishilila kuyima kwakwe pashanya, ¹⁰luhavi lulo umunyalukholo utajiri ku unyenyekefu wakwe, kwa sababu akhayaga ngaja liuwa lya mumbalamo ku mugunda gwini ishila. ¹¹Ilijuva lidibula ni joto lya kinyanya kuyumya amasao, na mauwa figwa nu unofu wakwe wifwa. Shisho avanu amatajiri vakhasakhala munsengo sanave. ¹²Abarikiwe umunu yula mwini ikhangala mumajaribu, kwa kiva baada ya kishinda ijali ilyo, akhaposhela itaji ya usima, yini yiahidiwe kwa vala vini vamugene Unguluvi. ¹³Umunu yeyona asipaswa kijova pini ijeseu, "Ijaribu ili lihuma kwa Nguluvi," kwa kiva Unguluvi asijesewa nu uvi, nu Nguluvi yumwene asikimujesa yeyona. ¹⁴Shila munu ijeseu ni mbungulu sakwe mbii sini

sikikimushawishi na kumukweha kutali. ¹⁵Bahene baada ya mbungulu ya sambi kusumula ulwanda, isambi yisawa, na baada ya sambi kikhangala unofu, yisilila mumauti. ¹⁶Vanyalukholo vangu vagani, msikhadehelanaga. ¹⁷Shila sawadi yini nofu na shila sawadi yina yikhamilishe yihuma kushanya, yiyikha pansi kihuma kwa Wi hesu wa nuru. Shiluta asisetukha ngaja musinsi shina gusetukha. ¹⁸Unguluvi wahagulaga kitipela ose uusima kwa Liswi Iya kweli, ili kija tiwese kiva ngaja usawo wa pamwaandi mu fumble fyakwe. ¹⁹Mumenye ili, vanyalukholo vangu vagani. shila yumo ipaswa kiva mupefu wa kupulikha, siyo mupefu wa kilogola na kikhalala, ²⁰kwa kiva uukhalalo wa mwanadamu wusiwesa kisenga ihaki ya Nguluvi. ²¹Kwa hiyo vishi kutali uushafu wa sambi nuuvi wona wini uli mahala popona, na kwa unyenyekefu liposheli iliswi lina livyalilwe mukhati yenyu, lini lina uweso wa kikulusa inumbula senyu. ²²Lipulishi iliswi, msikhalipulikhaga tu, mukiidehelesa inafsi senyu yumwe. ²³Kwa kiva nda kuna yeyona mwini akilipulikha iliswi bila kilisenjela insengo ni sawa nu munu mwini akiilelela uweni wakwe halisi mu shiyoo. ²⁴Ikihihilila uweni wakwe, na iluta sakwe na baada yu muda mufupi isamwa shina ihwanana. ²⁵Ila umunu yula mwini akiilelela kwa umakini isheriya khamila, isheria ya uhuru, na kiyendelela kiyipulisa, sio kwa sababu umwene alimupulisaji mwini isamwa, uyu umunu akhabalikiwa pini akiisenga. ²⁶Nda umnu yeyona akhahiva yumwene kija yu munu wa dini, lakini asiwesa kuutavala umulomo gakwe, ikiidehela inumbula yakwe ni dini yakwe bure. ²⁷Idini yini safi na yinayisinangwa pamwandi ya Nguluvi wesu nu Wi hesu ni iyi: kivatanga avayatima na vajane ku malawo ganave, na kiyilinda vavene muuhiji wa duniya.

Chapter 2

¹Vanyalukholo msikhafwataga ilihuvu lya Mtwu Uyesu Kristo, Umtwa wa wutukufu, kwa kidoboshelela avanu fulani. ²Nda umunu fulani ayinjile mumikutano genyu afwalile ipete ya sahabu na menda manofu, khanji wayinjila umupina umanya menda amashafu, ³na muwonensa kumugota mandu yula umunya menda manofu na kija, "Tilomba owe khala hapa amahali panofu" lakini mkimujovela yula umupina, "Owe yima pala," au "Khala pansu ya magulu gangu." ⁴Wuli, musihigana omwe yumwe, na kiva avalamulaji va mahiva mavi? ⁵Pulisi, vanyalukholo vangu vagani, wuli, Unguluvi asikhavahagwile avapina kiva matajiri milihuvu na kuuhala uutwa wini uwaahidile vini vamugene? ⁶Lakini mwavasala avapina! wuli, sio amatajiri vini vakivalafya omwe, na sio avene vina vakivakulunsa mumahakama? ⁷Wuli, sio amatajiri vini valiligaga ilitawa lila linofu lini kwa ilyo mshemelwa? ⁸Hata ndeno, nda mukiitimisa yila isheria ya shifalme ngaja shina yiyandishwe mumaandikho, "Ukhamudobokha ukholo lwakho ngaja owe yuwe," musenga unofu. ⁹Lakini nda mudoboshelele baasi ya vanu, musenga isambi, muhigwa ni sheria kiva nivadenya isheria. ¹⁰Kwa kiva yeyona mwini ipulisamisheria yona, na bado ikuvala munukta yimo tu, wava ni hatia ya kidenya isheria yona! ¹¹kwa kiva Unguluvi mwini wajovaga "Usikhashemukhaga," ndiyo khanji wajovaga, Usikhabudaga." nda usishemukha, Lakini wibuda, shatayari wadenya isheriya ya Nguluvi. ¹²Kwa hiyo logoli na kipulisa ngaja vala vini mlikholela kihigwa nisheriya ya uhuru. ¹³Kwa kiva uuhigo wuyinsa bila lusungu kwa vala vina vasina lusungu. Ulusungu lukiitukusa pashanya ya uhigo. ¹⁴Kuna unofu ushi, vanyalukholo vayangu, nda umunu ijova ninalyo ilihuvu, lakini asina amatendo? Wuli, ilihuvu ilyo liwesa kumukulusa? ¹⁵Nda umunyalukholo wa shigosi au shidala isakula amenda au ishakilya kwa nsila lusiku, ¹⁶na yumonga wenyu wamujovela, "Luti kwa amani, muyote umoto na mulye unofu," lakini msikivapela amahitaji muhimu gamvili, iyo yifwaya nshi? ¹⁷Ino shisho, ilihuvu lyene duguli, nda lisina amatendo, lifwile. ¹⁸Bado umunu fulani iwesa kijova, "Una lihuvi, na one ninago amatendo." Niwonensa ilihuvu lyakho bila matendo, nayune nisikuwonense ilihuvu lyangu kwa matendo gangu. ¹⁹Wuyamini kija kuna Unguluvi yumo; uli sahihi. Lakini amapepo gope giyamini shisho na kitetema. ²⁰Wuli, wusakula kimanya, owe munu mupumbafu, shina ilihuvu ilyo bila matendo shina lisifwaya? ²¹Wuli, si uwi hesu wesu Uabrahamu wavasiwagwa ihaki kwa matendo pini wamuhumyaga umwanakwe Uisaka pamwandi ya masabahu? ²²Mwiwona kija ilihuvu lyakwe lyasengaga insengo na matendo gakwe, na kwa matendo gakwe, ilihuvu lyakwe lyafishilaga ikusudiyo lyakwe. ²³Amaandikho gatimisiwagwa gini gijova, "Uabrahamu wamuyaminigi Unguluvi, na akhavasiwa kiva yu mnya haki." Bahene Uabrahamu washemelwagwa rafiki wa Nguluvi. ²⁴Mwiwona kija kwa matendo umunu ivasiwa ihaki, na sio kwa lihuvi duguli. ²⁵Ino shisho, wuli, asikhali Urahabu yula umushemi wavasiwagwa ihaki kwa matendo, pini wawakhalibisaga avajumbe na kivatwala ku nsila yinji? ²⁶Kwa kiva ngaja ndenela umuvili pini wusina inumbula wafwa, shisho ino ilihuvu bila matendo lyafwa.

Chapter 3

¹Vakholo lwangu, sio vinji venyu mwipaswa kiva valimu, mwimanya kija tikhaposhela uuhigo mandi. ²Kwa kiva vinji tikhosela mu nsila nyinji. Nda yeyona asikuvalaga mundogolo sakwe, uyo yu munu mkhamilifu, iwesa kilongosa umuvili gwakwe gona khanji. ³Ino nda tivikha ilijamu sa farasi mu malomo ganave vakitipulisa, na tiwesa kusetusa amavili ganave goona. ⁴Manya khanji kija imeli, japo yili khome na kibunkwa nilipepo likhali, silongoswa kwa usukhani mnang'ana mandu kiluta popona pini isakula unahodha. ⁵Shisho, umulomo ni shiungo shidodo sha mvili, lakini gukiisufya makhoma sana. Lelela ilihakha likhome shina liwesa kuveswa kwa cheche ndodo ya moto! ⁶Umulomo khanji ni moto, ni wulimwengu wa uofu, wuvishilwe miihongoni mwa fiungo fya mvili gwesu, wina wunajisi mvili gona na gwivikha pashanya ya moto ishila ya maisha, na wuwene kinyanywa umoto gwa kusimu. ⁷Shila aina ya munyama wa mumahakha, nyuni, shina shitambala na shiumbe sha mubahari shilongosewa nu mwanadamu. ⁸Lakini kusina umwanadamui hata yumo mwini iwesa kilongosa umulomo; ni uvi wini usitulila, wumemile isumu ya kitisa. ⁹Kwa mlomo tikimtukusa Umtwa nu Wihezu wesu, na kwa uwo tikivalaani avanu vini vaumbilwe kwa mfano gwa Nguluvi. ¹⁰Kwa mlomo gugo gwilogola amajowo ga barakha ni laana. Vakholo lwangu amajowo aga gasipaswa kiva. ¹¹Wuli, ilisima limo liwesa kihumya amalenga amanono na mavi? ¹²Vakholo lwangu, wuli, wuli, umupishi wa mtini wiwesa kisava amatunda ga mzeituni, au umzabibu gwasava amatunda ga mtini? wala ichemchemi ya malenga umunyo yisihumya amalenga gina gasina umunyo. ¹³Yu nani munyenyu mwini anahekima nuluhala? Ino umunu uyo awonense amakhalo amanofu munsengo sakwe kwa unyenyekwfu wini wuhumana ni hekima. ¹⁴Lakini nda munawo uwifu mkhali ni nia ya ubinafsi munumbula senyu, msikhaidayaga na kilogola uudehi mkiukhana uukweli. ¹⁵Iyi siyo hekima yila yina yiyikha kihuma kushanya, lakini badala yakwe ni dunia, sio ya shiroho, nagashipepo. ¹⁶Kwa kiva pini pana wifu nuubinafsi wukwali, kuna ukholofi na shila matendo amavi. ¹⁷Lakini ihekima yina yihuma kushanya, kwansa yili safi, khanji kidobokha iamani, uupole nu ushendefu, yinimya kimema irehema na matunda amanofu, bila kudoboshelela avanu fulani, ni kweli. ¹⁸Nilitunda lya haki livyalwa mu amani kwa vala vina visenga amambo ga amani.

Chapter 4

¹Uukholofi na migogoro munyenyu fihuma kwi? Fisiyionukha kihuma ku mbungulu senyu mbii sina siletamifita mukhati ya vashirikha venyu? ²Mudobokha shila shina musina. Mwibuda na mudagansinsa shila shina musiwesa kiva nasho. Mwitovana na kidalikhana, na bado msipata kwa kiva msikimulomba Unguluvi. ³Mwilomba na msiposhela kwa kiva mulomba kwa ajili ya mambo mavi, ili kija muwese kufitumila kwa mbungulu senyu mbii. ⁴Omwe vashemi! Musimenye kija uwurafiki nuwulimwengu ni uwadui kwa Nguluvi? Ino, yeyona mwini ilamula kiva rafiki wa wulimwengu ikiifanya yumwene aduwi wa Nguluvi. ⁵Au mwisani amaandikho gasina maana pina gijova kija Uroho yinawavikhwagwa mukhati yesu ana wifu mandu kwa ajili yesu? ⁶Lakini Unguluvi ihumya ineema saidi, ndityo maana amaandikho gijova, "Unguluvi ikimukhana umunya shidada, lakini akimupela ineema mwina mnyenyekefu." ⁷Ino, yihumyi kwa Nguluvi. Mukhani uibilisi nayumwene akhasiga kihuma kunyenyu. ⁸Hejeli kholela nu Nguluvi, nayumwene akhahejela kholela nomwe. Yosi amokho genyu, omwe vina munasambi, na valasi inumbula senyu, omwe vina muna niya sivili. ⁹Huzunishi, ombolesaji, na kikhola! Setusi uluhekho lwenyu kiva huzuni nuushendefu wenyu kiva maomboleso. ¹⁰Yinyenyekesi yumwe pamwandi ya Mtwā, na akhavayinula kushanya. ¹¹Msikhalogolelanaji shinyume yumwe kwa yumwe, vanyalukholo. Umunu mwini ilogola shinyume nukholo lwakwe, au kumuhiga ukholo lwakwe, kilogola shinyume ni sheria na vakiihukumu isheria ya Nguluvi. nda Muyihukumu isheria, msikiipulisa isheria, ila mukiihiga. ¹²Ali yumo mwini ni muhumya isheria nu hakimu, Unguluvi, umwene mwini ana uweso wa kikulusa na kibuda. Owe uli nani mwini ukimuhuga ujirani wakho? ¹³Pulisi omwe vini mwijova, "Ineng'ana au pamulawu tikhaluta ku muji ugu, na kikhala mwakha uko, na kisenga ibiashara, na kitenda ifaida." ¹⁴Yunani mwini iyelewa shishi shikhatokela pamulawu, na maisha genyu ni nshi hasa? Kwa kiva muhwanana ngaja wukungu wini wipola kwa muda mufupi na bahene kiyaga. ¹⁵Badala yakwe nda mwajova, "nda ni ugani wa Mtwā, tikhakhala na tikhasenga ishi ni shila." ¹⁶Lakini isalisi mkiidayi kihusu amapango genyu. Kuyidaya kona uko ni uvi. ¹⁷Ino, kunyakwe umwene mwini amenye kisenga amanofu lakini asikigasenga, kunyakwe uyo ni sambu.

Chapter 5

¹Yinsi ino, omwe vina mli matajiri, kholi kwa shauti ya pashanya kwa sababu ya malawo gini giyinsa kunyenyu. ²Uutajiri wenyu wunanjilwe na menda genyu galivilwe na madudu amanangaji. ³Isahabu senyu ni hela senyu sikhosile imaana, nuunangaji wakwe ukhashuhudilwa kunyenyu na kibuda amavili genyu ngaja moto. Muyivishile ifaida yenyu kunsiku sa mwisho. ⁴Leleli, amahombo ga vasengansengo- vala vina msivahombile kwa kikungula mumagunda genyu- vikhola! Nulukholo lwa vala vina vakwingwile amasawo genyu lwagafishila amakutu ga Mtwā wa Majeshi. ⁵Mwakhala kwa anasa kudunia na kiishendefya omwe yumwe. Mwainenefya inumbula senyu kwa lusiku lwa mashinjo. ⁶Mwamuhiga na kumubuda umunya haki asikhavesaga kivapinga. ⁷Ino fumililaji, vanyalukholo, mpakha uuyinso wa Mtwā, nda umukhulima ihepesa amafuno gathamani kihuma kunyii, ihepelesa kwa ufumilifu kwa ajili yakwe, mpakha inobnya sa uyanso na sila sa mwisho pini satonya. ⁸Ino nomwe muve vafumilifu; khangali inumbula senyu, kwa kiva kuyinsa kwakwe Umtwa kuli kholela. ⁹Vanyalukholo, msikhasikitishilanaga yumwe kwa yumwe, kwa kija msikhayinsaga kihigwa. Lelela, umuhigaji iyima pamulyango. ¹⁰Kwa mfano, vanyalukholo, leleli amalawo nuufumilifu wa vakuvamalago vina valogolaga kwa litawa lya Mtwā. ¹¹Lelela, tikivashemela vala vina vifumilila, "heri." Mwapulikha uufumilifu wa Ayubu, na mulimenye ikusudi lya Mtwā kwa ajilin ya Ayubu, na kwa namna nshi Umtwa amemile ulusungu ni rehema. ¹²Saidi ya gona, vakholo lwangu, msikhalapisaga, aidha kwa mbingu au kwa nyii, au kwa ulapilisaji wa namna yinji. Ino hebu "indiyo" yenyu na yimaanise "indiyo" ni "hapana" yenyu yimaanise "hapana," ili kija msikhayinsaga kigwilila pansi ya uhigo. ¹³Kuna yeyona munyenyu ana malawo? Lasima alombe. Wuli, umuna yeyona ni umunya kishangamukha? Na ayimbe isifa. ¹⁴Wuli, kuna yeyona munyenyo mwini mutamu? Na avashemele avasehe va tembe. na vavene avasehe va tembe valombe kunyakwe, wakimpakha amafuta kwa litawa lya Mtwā, ¹⁵na maombi ga lihuvi gasimuponyee umutamu, nu Mtwā akhamuyinula. Na nda akhava asenjile isambi, Unguluvi akhamusamehe. ¹⁶Kwa hiyo tubuji isambi senyu yumwe kwa yumwe, na kilombelana shila yumonga numuyine, ili muwese kiponywa. Amaombi agamunya haki gisava amatunda amakhoma. ¹⁷Ueliya akhandi umunu umunya hisia ngaja sesu, walomboga kwa juhudi kija inonya yisikhatonyaga, na yisikhatonyile kunyii kwa muda wa makha gatatu na mesi sita. ¹⁸Nu Eliya walombaga khanji, ni mbingu sakunulaga inonya pashanya ya nyii ni inyii yahumya amafuno. ¹⁹Vakholo lwangu, nda yeyona munyenyu akhayaga kihuma mu kweli, lakini umunu yunji wamutiniya, ²⁰ino na amanye kija yeyona mwini akimulongosa umunya sambu kihuma kunsila yakwe ya ukhosaji akhaponya inafsi yakwe kihuma mumauti na akhagubikha uwinji wa sambu.

1 Peter

Chapter 1

¹Upetro, mwanandeje wa Yesu Kristo, kwa vahensa va upalakhano, kwa vatewule, ku Ponto yona, Kugalatia, Kukapadokia Kuasia, na Kubithinia, ²kihuma nuluhala lwa Nguluvi, Uwihezu, kwa yalosewa nu Roho Mtakatifu, kwa upulisaji wa Yesu Kristo, na kwa kidomoleseswa idanda yakwe. Ineema yive kunyenyu, nayi amani yenyu yiyonjelele. ³Unguluvi Uwihezu wa Mtwā wesu Uyesu Kristo na abarikhiwe, Ku ukhoma wa rehema yakwe, watipelaga kisawa upyakwa ukhangafu wa uhalaji kishilila uufufuwo wa Yesu Kristo kuhuma kwa vina vafwile, ⁴kwa uhalaji wini wusiyaga, wusikhava nuushafu wala kipungukha. Wutunsiwe kushanya kwa ajili yenyu. ⁵Kwa uweso wa Nguluvi mulindwa kishilila ilihuvi kwa ukulusaji wini wuli tayari kigubutulwa ku nyakhati sa mwisho. ⁶Shendeve muili, japo isalisi ni lasima kunyenu kuipulikha husuni ku ujesaji wa aina mbalimbali. ⁷Iyi, ni kwa ni kwa kiva ilihuvi lyenyu liwese kujesewa, ilihuvi lina nilya thamani kishila isahabu, yina yiyaga ku moto wini wujesa ilihuvi lyenyu. Iyi yipolela ili kija ilihuvi lyenyu liwese kisava isifa, uwutukufu, nilishima kuufufuwo wa Yesu Kristo. ⁸Musimwajile umwene, lakini mkimubodokha. Musikimwaga isalisi, lakini muyamini kwa mwene na muna ushendefu wini wusiwea kiyeelekha kwa ushendefu wina wumemile uutukufu. ⁹Ino muposhela yumwe amatokeo ga lihuvi lyenyu, ukulusaji wa nafsi senyu. ¹⁰Avakuvamalago vasakulaga na kiposa kwa umakini kihusu ukulusaji uwu, kihusu ineema yini nda yava kunyenyu. ¹¹Vasakulaga kimanya ni aina nshii ya ukulusaji wini nda wayinsa. Vasakulaga khanji kimanya ni muda mushi Uroho wa Kristo mwini ali mukhati yanave akhandi ilogola shishi navene. Iyi yikhandi yipolela pini akhandi akivajovela mapema kihusu amalawo ga Kristo nuutukufu wini nda wamufwata. Yagubutulwagwa kwa vakuvamalago kija vakhandi ¹²vakigatumishila amajowo aga, na sio kwa ajili yanave vavene, ila kwa ajili yenyu- amatavililo ga

majowo aga kishilila vala vina vileta imola kunyenyu kwa nsila ya Roho Mtakatifu mwini wafilikhwa kihuma kushanya, amajowo gini hata avamalaikha vidobokha kigubutilwa kunyakwe.¹³Ino pinyi ifigudi fya luhala lwenyu, Muve vatulifu kumahiva genyu. Muve nuukhangafu mkhamilifu ku neema yini yikhaletwa kunyenyu uluhavi lwa kugubutulwa kwa Yesu Kristo.¹⁴Ngaja vana vatiifu, musikhapinywagwa yumwe ni mbungulu sini mwasifwataga pini mukhandi musina luhala.¹⁵Lakini ngaja ndenela mwini avashemelile shina mtakatifu, nayumwe, khanji, muve vatakatifu ku tabia yenyu yona mumakhalo.¹⁶Kwa kiva yiyandishwe, "Muvesaje vatakatifu, kwa kiva One nili mtakatifu."¹⁷na nda mushemele "Wihefu" yula mwini ihiga kwa haki kilingana ni nsengo ya shila munu, tumila umuda gwa safari yakho kuunyenyekefu.¹⁸Mumenye kija yikhandi yisili kwa fedha au sahabu - ifinu fini finanjikha - fina mwakhombolelwa kihuma kutabia senyu sa uyasu sini mwaimanyisaga kihuma kwa vawihenyu.¹⁹Lakini mwakhombolelwa kwa danda ya lishima lya Kristo, ngaja ya kholo mwini asina ukhamilifu wala lidowa.²⁰Ukristo wahagulwagwa khabla ya misingi ga nyii, lakini isalisi insiku isi sa mwisho, wagubutulwa kunyenyu.²¹Mukimwamini Unguluvi kishilila umwene, mwini Unguluvi wamufufulaga kihuma kwa vini vafwile na mwini wamupelaga uutukufu ili kija ilihuvi lyenyu nuukhangafu wuve kwa Nguluvi.²²Mwagaha inafsi senyu kiva nofu kwa upulisaji wa yila ikweli, kwa lengo lya ugani wa shikholo wini unaugolofu, ino ganani kwa bidii kihuma munumbula.²³Mwasawa mara ya uvili, siyo kwa mbeyu yina yinanjishe, lakini kihuma ku mbeyu yina yisananjishe, kishilila uusima wa liswi lya Nguluvi linilisigele.²⁴Kwa kiva " amavili gona ngaja masole, nuutukufu wakwe wona ni ngaja liua lya lisole. Ilisole linyala, na liua ligwa,²⁵lakini iliswi lya Mtwala lisigala shiluta." Uwu ni wujumbe wini watangasagwa ngaja mola kunyenyu.

Chapter 2

¹Kwa hiyo vishi palubali uuofu wona, uudehi, umyansi, wifu ni khashifa. ²Ngaja vana vashali, mudoboshe amavele amanofu gashiroho, ili kij muwese kikula mukhati ya ukulusaji, ³nda mwajesa kija Umtwa yu munofu. ⁴Yinsi kunyakwe mwini ling'anga linilililai linalidumu lini lyakhanwa na vanu, lakini ilyo lyahagulwa nu Nguluvi na ni lya thamani kunyakwe. ⁵Omwe khanji ngaja mang'anga gini gali hai gini gabagwilwe kushanya ngaja khaya ya shiroho, ili kija ukuhani umutakhatifu mwini ihumya isadakha sa shiroho sni siyitikhwa kwa Nguluvi kishilila Uyesu Kristo. ⁶Iliandikho lija ndeni, "Lelela, navikha Kusayuni iling'anga lya palubali, likhome na lina lihagwilwe na lya thamani. Yeyona mwini iyamini kwa mwene asikhawona nsoni". ⁷Ino iheshima ni yenyu kunyenyu omwe vina muyamini. Lakini, "iling'anga lina lijhanilwe na vasengaji, ili lyava ling'anga likhome lya palubali"- ⁸na, "likg'anga lya kikuvala nu mwamba wa kukuvala."Avene vikuvala, vina vakilikhana iliswi, kwa lila lina khanji vakhandi vabagwilwe kwa ilyo. ⁹Lakini omwe nilukholo lwini luhagwilwe, uukuhani wa shifalme, itaifa takhatifu, avanu va miliki ya Nguluvi, ili kija muwese kitangasa amatendo ga ajabu ga yula mwini avashemelile kihuma munshisi kuyinsa kuuvalafu wakwe wa ajabu. ¹⁰Omwe pamwaandi mukhandi musili vanu, lakini omwe isalisi ni vanu va Nguluvi. Omwe musikhaposhelile irehema, lakini isalisi mwaposhela irehema. ¹¹Vagani, navashemela ngaja vahensa na vayulutikhaji kuifinya kihuma kumbungulu mbii sa sambi, sini sitovana ifits ni numbula senyu. ¹²Mupaswa kiva ni tabia nofu khati ya mataifa, ili kija, nda vakhavavajova ngaja kija mwasenga amajowo amavi, vakhasilelela insengo senyu inofu na kumusufya Unguluvi kulusiku lwa kuyinsa kwamwene. ¹³Pulisa shila mamulakha ya vanadamu kwa ajili ya Mtwā, nda umfalme ngaja mukhome, ¹⁴nda avatavala vina vafilishwe kivatova avasenga amavi na kivasufya vala vina visenga amanofu. ¹⁵Kwa kiva niugani wa Nguluvi, kija kwa kisenga amanofu musisimya amalogolo ga shiyasu aga vanu vayasu. ¹⁶Ngaja vanu huru, msukhautumilaga uuhuru wenyu ngaja shigubikho sha mavi, ila muve ngaja vatumishi va Nguluvi. ¹⁷Vaheshimuji avanu wona. Vadoboshi avanyalukholo. Mutili Unguluvi. Mumuheshimu umufalme. ¹⁸Vanandeje, vapulisi avatwa venyu kwa lishima lyona, siyo tu avatwa vinaa vanofu na vapole, lakini khanji vina vavi. ¹⁹Kwa kiva ni sifa nda yeyona akhafumilila amaumifu pini ilava bila haki kwa sababu ya samiri yakwe Unguluvi. ²⁰Ni faida nshi yikwali nda mudumu kisenga isambi bahene muyendelele kitowa? Lakini nda mwasenga amanofu na bahene mulave na kihigwa, iyi ni sifa nofu kwa Nguluvi. ²¹Kwamili mwashemelwagwa, kwa kiva Ukristo khanji walafyagwa kwa ajili yenyu, wavalekha mfano kwa ajili yenyu kifwata insayo sakwe. ²²Umwene asikhasenjile isambi, wala wusikhawoneshe uudehi wowona mumulomo gwakwe. ²³Pini umwene waligwagwa, asikhawuyisise amaligo, pini walavaga, asikhatilile ila waihumyaga yumwene kumyakwe Umwene mwini ihukumu kwa haki. ²⁴Umwene yumwene wasisumulaga isambi sesu ku muvili gwakwe kumupishi, ili kija tisikhavesaga ni sehemu khanji ku sambi, na kija tikhale kwa ajili ya haki. Kwa kitowa kwamwene omwe mwapona. ²⁵Wona vina mukhandi mwilavalava ngaja nkholo yina yiyajile, lakini isalisi mwawuya kwa mudimaji nu mulinsi wa numbula senyu.

Chapter 3

¹Kwa nsila iyi, omwe vina vadala mupaswa kuihumya kwa vagosi venyu yumwe, ili ,hata nda vamonga munyanave vasilipulise iliswi, kishilila itabia sa vadala vanave viwesa kikwehwa bila liswi, ²kwa kwa kiva avene vavene vakhava vayaga itabia yenyu inofu bahamo nilishima. ³Iyi yisenjeshe siyo kwa mapambo ga kunja --- kitava inyele, amapambo ga sahabu, au amenda ga mitindo. ⁴Lakini badala yakwe yisenjeshe kwa wunu wa mukhati wa numbula, na kiyenjelela ku unofu wa unyenyekefu nuutulifu wa numbula, wini ni wa thamani pamwandi ya Nguluvi. ⁵Kwa kiva avadala avatakhathifu vaipambaga vavene kwa nsila iyi. Vakhandi nilihuvu kwa Nguluvi na vavapulisaga avagosi vanave vavene. ⁶Kwa nsila iyi Usara wamupulisaga uibrahimu na kumushemelwa umwene " mtwa" wakwe. Omwe ino muli vanakwe nda mukhasenga gini manofu na nda musitila amavi. ⁷Kwa nsila yiyo, omwe vagosi mupaswa kikhala na vadala venyu mumenye kija avene ni vayenyu va shidala vabofu, mukivamanya avene ngaja vaposhelaji vayenyu va sawadi ya usima. Gahi ndeni ili kija amaombi genyu gaikhasivilwagwa. ⁸Bahene, omwe wona, muve ni nia yimo, venye lusungu, ugani ngaja vanyalukholo, vanyenyeketu, na vapole. ⁹Musikhahombesaga livi kwa livi, na liligo kwa liligo, Shinyume shakwe, muyendelele kibariki, kwa sababu iyi mwashemelwagwa, ili kija muwese kihala ibarakha. ¹⁰"Umwene mwini isakula kidobokha amakhala na kilwaga ulusiku lunofu lasima alusivile ulumili lwakwe kwa mavi na mulomo gwakwe kilogola uudhi. ¹¹Na asetusha na kilekha amavi na kisenga gini manofu. Asakule iamani na kiifwata. ¹²Ameho ga Mtwaga gikimwaga umunya haki na makutu gakwe gipulikha amaombi gakwe. Lakini uweni wa Mtwaga uli shinyume sha vala vina visenga amavi. ¹³"Yunani mwini akhavatesa omwe, nda mubodokha lini linofu? ¹⁴Lakini nda mulave kwa haki, mubarishiwe. Msikhatilaga gala gini avene vakigatila. Musikhavesaga nu woga. ¹⁵Badala yakwe, mumuvisho Ukristo Umtwa ku numbula senyu ngaja mutakhatifu. Shila mara muve tayari kumujibu shila munu mwini wawaposa omwe kwashi muhuvilila kwa Nguluvi. Senji ndeni kwa upole nilishima. ¹⁶Muve ni samiri nofu ili kija avanu vina viliga amakhala genyu amanofu kishilila Ukristo vawese kiwona nsoni kwa sababu vilogola shinyume sidi yenyu ngaja kija mukhandi vesenga amavi. ¹⁷Ni unofu mandu, nda Unguluvi idobokha, kija mwilava kwa kisenga amanofu kuliko kwa kisenga amavi. ¹⁸Ukristo khanji walavaga mara yimo kwa ajili ya sambu. Umwene mwini yu munya haki walavaga kwa ajili yesu, vini tikhandi sio vanya haki, ili kija atilete ose kwa Nguluvi. Wafwisaga shimuvili, lakini wasegwagwa musima kuroho. ¹⁹Kwa shiroho, walutaga na kusihubiri iroho sina isalisi sili mushifungo. ²⁰Sikhandi sisili mulisaji pini uufumilifu wa Nguluvi pini wukhandi wuhepelesa uluhavi lwa Nuhu, insiku sa usengaji wa shipugo, na Yunguluvi wakulusaga avanu vadodo --- inafsi sitai-- kihuma mumalenga. ²¹Iyi ni alama ya ubatizo wini ukivakulusa omwe isalisi, siyo ngaja kiyosa uushafu kihuma mumuvili, lakini ngaja liombi lya samiri nofu kwa Nguluvi, kishilila uufufuwo wa Yesu Kristo. ²²Umwene ali liwokho lya shigosi lya Nguluvi. Wataga kushanya. Amalaikha, amamulakha, ni ngufu lasima fimupulise umwene.

Chapter 4

¹Kwa hiyo kwa kiva Ukristo walavaga shimuvili, yifwasi isalaha sa nia yiyila. Umwene mwini walafyagwa shimuvili wawukhana ni sambu. ²Umunu uyu asiyendeleva kwanji ku mbungulu sa muvili, ila kwa mapensi ga Nguluvi, kwa makhalo gakwe gini gasigele. ³Kwa kiva umuda gwini gwashila gwakwilana kisenga amajowo gini avamataifa visakula kigasenga- uhiji , iniya mbii, ugasi, ulyanfinda, amawungo gakitovana nasi ibada sa sanamu senye makhalaso. ⁴Vihiva ngaja ajabu shina mukiikwewusa kisenga amajowo ago bahamo na vene, ino vilogola amavi kunyenyu. ⁵Vakhahumya ihesabu kunyakwe mwini ali tayari kihumya uuhigo kwa vini vasima na vini vafwile. ⁶Kwa kusudi ili imola yahubilwagwa kunyanave vini shi vafwile, kija japo kuwa shi tayari vahigwagwa ku mavili ganave ngaja vanadamu, ili vawese kikhala kifwatana nu Nguluvi kwa shiroho. ⁷Umwisho gwa majowo gona guyinsa. Ino, muve nuluhala lwini luli sahihi, na muvesaje ni nia nofu kwa ajili ya maombi genyu. ⁸Khabla ya majowo gona, muvesaji ni bidii kuugani kwa shila yumo, kwa kiva uugani wusisakula kigubutula isambu sa vanji. ⁹Wonensi uushendefu kwa shila yumo bila kinung'unikha. ¹⁰Ngaja shina shila yumo wenyu shina waposhelaga karama, yitumili kwa kihudumilana, ngaja vayimililaji vanofu va karama nyinji sina sihumisiwe bure nu Nguluvi. ¹¹Nda umunu alogole, na yive ngaja mawusia ga Nguluvi, na nda umunu ahudumu, na yive ngaja uweso wini apelilwe Nunguluvi, ili kija kwa shila lujowo Unguluvi apate kitukuswa kishilila Uyesu Kristo. Uwutukufu nuuwesa fina Mwene shiluta na shiluta. Amina. ¹²Vagani, musikhavasaga uujesaji wini wuyinsa kivajesa ngaja shinu shihensa, japo kuna shini shihensa shini shikhandi shipola kunyenyu. ¹³Lakini kwa khadili shini musidi kipata uusowefu wa malawo ga Kristo, shendevi, ili kija mushendeve kwanji na kishangilila ku ufufuwo wa wutukufu wakwe. ¹⁴Japo mwaligwa kwa ajili ya litawa lya Kristo, mubarishiwe, kwa sababu ya Roho ya wutukufu ni Roho wa Nguluvi ikhala kunyenyu. ¹⁵Lakini asikhavesaga akwali yeyona umunya kilafywa ngaja mubudaji, muhiji, musenga mavi, au mwini akiilafya na majowo ga vanji. ¹⁶Lakini nda umunu ilyafywa ngaja Ukristo, asikhawonaga nsoni, ila amutukuse Unguluvi kulitawa ilyo. ¹⁷Kwa kiva uluvavi lwafikha kwa uhigo kuyansinsa kukhaya ya Nguluvi. Na nda yiyansa kunyesu, yikhava wuli kwa vala vina vasikiipulisa imola ya Nguluvi? ¹⁸Na nda " umunya haki ikulusiwa kishilila amumu, yikhava wuli kwa munu mwini asina haki na munya sambu?" ¹⁹Ino wona vina vilava kihumana na mapensi ga Nguluvi vakhabisi inafsi sanave kwa Muumba umwaminifu kuno vapi senga amanofu

Chapter 5

¹Nikivalomba avagosivaha vina vakwali munyenyu, one, mwini musehe muyanave na shahidi wa malawo ga Kristo, na mwini shishila ni mushirikhi ku utukufu wini wukhawonekha. ²Kwa hiyo, nivapele inumbula omwe vasehe, lidimi ilipuga lya Nguluvi lini lili munyenyu. Lileleli, sio kija mupaswa, lakini kwa kiva mudobokha ndeno, kilingana nu Nguluvi. Lileleli sio kwa kidobokha ihela sa nsoni, lakini kwa kidobokha. ³Msikhagahaga avatwa kushanya ya vanu vini vali pansi ya ulelelaji wenyu, lakini muve mfano mushipuga. ⁴Pala Umudimaji Mukhome pini akhawonenswa, mkhaiposhela itaji ya wutukufu yini yisiyasa uusamani wakwe. ⁵Shishila, na yumwe avadimi vanang'ana, pulisi kwa vakhome venyu. Omwe wona, uyawuli uunyenyekefu na kihudumiana yumwe kwa yumwe, kwa kiva Unguluvi akivakhana avanya shidada, lakini akivapela ineema avanyenyekefu. ⁶Kwa hiyo nyenyesheli pansi ya liwokho lya Nguluvi lini likhangafu ili kija avayinule kwa luhavi lwakwe. ⁷Muvishili ihusuni senyu kunyakwe, kwa kiva akivajali. ⁸Muve ni busara, muve valelelaji. Yula uadui wenyu, uibilisi, ngaja nyalupala yina yililima inyatila, isakula umunu wa kimulya. ⁹Yimi shinyume shakwe. Muvesaje ni ngufu mulihuvu lyenyu. Mwimanya kija avakhololwenyu vini valikuwulimwengu vishilila amalawo ngaja ago. ¹⁰Baada ya kilava kwa muda mufupi, Unguluvi wa neema yona, mwini wawashemela kuutukufu wa shiluta mukhati ya Kristo, akhavakhamilisa, akhavakhangasa na kivaponya ingufu. ¹¹Iensi yive kunyakwe shiluta na shiluta. Amina. ¹²Nikimuthamini Usilwano ngaja munyalukholo mwaminifu, na navayandishila omwe kwa ufupi kishilila kunyakwe. Nikivapela inumbula na nishuhudila kija shini nashiyandikha ni neema ya ukweli ya Nguluvi. Yimi mukhati yakwe. ¹³Avaamini vini vakwali Kubabeli, vini vahagulwagwa bahamo nomwe, vakivahunjila, nu Marko umwanangu, akivahunjila. ¹⁴Hunjilani shila yumo kwa busu lya ugani. Ni amani yive kunyenyu vina muli mukhati ya Kristo.

2 Peter

Chapter 1

¹Usimoni Petro, Mwanandeje nu Mfilikhwa wa Yesu Kristo, Kwa vala vina vaiposhelaga ilihuvu lilila lya thamani ngaja taiposhelaga yuse, ilihuvu lina lilimukhati ya haki ya Nguluvi nu mkulusaji wesu u Yesu Kristo. ²Ineema yive kunyenyu; iamani yiyenjelele kushilila amaalifa ga Nguluvi nu Mtwa wesu u Yesu. ³Kushilila amaalifa ga Nguluvi tapata amajowo gakwe goona kwa ajili ya uabuduiji wa makhalo, Kihuma kwa Nguluvi mwene watushemelaga kwa ajili unofu wa utukufu wakwe. ⁴Kwa nsila hii watutumainisaga iahadi khome sa maana. Wagahada ngeni ili kitifanya vahalo va asili ya Nguluvi, kwa shina tiyendelela kuulekha uuvi wa nyi iyi. ⁵Kwa sababu hii, sengaji ibidii kuyenjelesa uunofu kwa nsila ya lihuvi lyenyu, kwa sababu ya unofu, maalifa. ⁶Kushilila amaalifa, shiasi, na kwa kushilila shiasi saburi na kushilila saburi, utakatifu. ⁷Kushilila utakatifu uugani wa vanyalukholo, na kwa kushilila uugani wa vanyalukholo, ugani. ⁸Nda amajowo aga gali mukhati yenyu, gapiyendelela kikhala mukhati yenyu, basi omwe msikhava tasa au avanu vini msisava amatunda kishilila amaalifa ga Mtwa wesu u Yesu Kristo. ⁹Lakini yeyona mwene asina amajowo aga, ikigaga amajowo ga kholela tu; umwene yu mpofu. asamilwe uuyoseso wa sambu sakwe sapakhala. ¹⁰Kwa hiyo, vakhololwangu, senji ijuhudi ili kiyihakikisiza uubagule na kushemelwa kwa ajili yenyu. Nda mkhagaha aga, msikhakuvala. ¹¹Ndeno msiipele uwinji wa lyango lya kuyinjilila katika uutwa wa Mtwa wesu na mkulusaji u Yesu Kristo. ¹²Kwa hiyo one nikhava tayari kivakumbusa amajowo aga shila mara, hata nda mgamenye, na isalisi mwava vakhangafu kwa yala ikweli. ¹³Nihivilila kija nili sawa kivadamsa na kivakumbusa juu ya majowo aga, pini bado nipikwali mutembe ili. ¹⁴Kwa kiva nimenye kija sio luhavi lutari nikhaiwusa itembe lyangu, ngaja u Mtwa u Yesu Kristo shina waniwonensaga. ¹⁵Insiitahidi kwa bidii kwa ajili yenyu ili mkumbushe amajowo aga baada ya one kiwukha. ¹⁶Kwa kiva ose tisikhafwatile isimo sinisayinjisiwagwa kwa ustadi pala pini tavayelesaga juu ya ngufu na kuiwonensa kwa Mtwa wesu u Yesu Kristo, ila ose tikhandi mashahidi va utukufu wakwe. ¹⁷Umwene waposhelaga uwutukufu ni lishima kihuma kwa Nguluvi wihesu pala pini ishauti yapulisikhaga kihuma ku utukufu lhome yiniyijaa, "huyu ndo mwanangu, umugani wangu mwene nipendesewa naye." ¹⁸Taipulikhaga ishauti hii yipolela kushanya pala pini tikhandi nawo pa shila ishidunda ishitakatifu. ¹⁹Tinalyo ili iliswi lya mukuvamalago linilyathibitikhaga, lina kwa hilo mwigaha unofu kilitekelesa. Ngaja lumuli lwini lung'ala kushisi mpakha pini kwisha ni nondwe sini sijuda sina siwonekha mu numbula senyu. ²⁰Manyi aga kija kusina ukuvamalago wini wuyandikhwa kwa sababu

kuyihivilisa kwa mukuva malago yumwene. ²¹Kwa kiva kusina uukuvamalago wini wayinsaga kwa ugani wa mwanadamu, ila avanadamu vaweseshwagwa nu Roho Mtakatifu mwene walogolaga kihuma kwa Nguluvi.

Chapter 2

¹Avakuvamalago va wudehivaipolesaga kwa Vaisraeli, na valimu va wudehi vakhayinsa khanji kunyenyu. Kwa kiifiha vakhaleta amafundiso ga wudehi na vene vakhamukhana Umtwa mwene wawagulaga. Vikiiletela uunangaji wa nyangunyangu juu yanave vavene. ²Vishi vakhafwata insila sanave sa nsoni na kushilila avene vakhaikufulu insila ya ukweli. ³Kwa ushoyo vakhavayokha avanu vakhatumila injowo sa wudehi Uuhigo wanave ukhashelewa, uunangaji ukhavafwata. ⁴Mana Unguluvi asikhavaleshile amalaika vinavanashidada. Lino wavatagaga kusimu ili vapinywe amanyololo mpakha ihukumu pini yikhavayinsila. ⁵Wala Unguluvi asikhaufumilile uulimwengu wa panyuma. Ila, wamjutunsaga u Nuhu, mwenye lushemelo lwa haki, pamoja na vamonga saba, pini waleshelaga igalika juu ya wulimwengu wini wukhandi wisenga amavi. ⁶Unguluvi wahigaga amajumbi ba Sodoma ni Gomola shiasi sha kiva mafulikho nu unangaji ili guve mfano kwa vene visenga amavi katika insiku sa pameho. ⁷Lakini pini wasengaga ilyo, wamukulusaga u lutu munu wa haki, mwini akhandi asuguvasiwe ni tabia nshafu sa vini vasifwata isheria sa Nguluvi. ⁸Kwa kiva umunu huyo wa haki, mwini wakhalaga navo ilisiku kwa lisiku akiilafya inafsi yakwe kwa ajili ya gala giniwagapulikhaga na kigaga. ⁹kwa hiyo Umutwa amenye inamna ya kivakulusa avanu vakwe pa luhavi lwa malavo ni namna ya kivaufumilila avavi kwa ajili ya uhigo katika ulusiku lya mwisho. ¹⁰Kwa hakika uwu ndiyo wukweli kwa vala vina viyendelela kikhala khatika imbungulu sa mvili ugu na kigaha amatupa ku madalakha. Avanu va ndeni vikiiyamini kushilila inumbula sa nave, Vasilata kivadehela avanofu. ¹¹Japo ava malaika vana uweso ni ngufu kuliko avanadamu, lakini vasiwesa kileta uuhigo juu yanave kwa mtwa. ¹²Lakini ava avanyama vina vasina luhala vatendwa kwa asili ya kikhatwa na kibudwa. ¹³Vilemesewa kwa mahombo ga mavi ganave. Iminsi yoona vikhala kwa anasa. Vamemile uushafu na mavi. Viheshelala ianasa sa udehi pini viwunga na yuwe. ¹⁴Ameho ganave gagubishwe nuushemi; vasilisikha kisenga isambi. Vikivahijila na kivagwisa avayamini vashali mu sambu. Vana numbula sini simemile imbungulu, ni vanishe vinivalaaniwe. ¹⁵Vaileshile insila ya ukweli. vayajile na vaifwatile insila ya Balaam mwana wa Beori, mwene wadobokhaga kipata amahombo gini gasili ga haki. ¹⁶Lakini wadalishilwagwa kwa ajili ya ukhosefu wakwe. Ipunda yeneyikhati bubu yalogolaga khatika ishauti ya binadamu, wasivilaga uuyagu wa mkuvamalago. ¹⁷Avanu ava ngaja chemichemi sini sina malenga. Ngaja mafunde ginigawusiwe nili pepo. Ilifunde ilisito litunsiwe kwa ajili yanave. ¹⁸Vilogola kwa kuyidai kutupu. Vikivagwisa vanu kwa mbungulu sa mvili. Vikivahijila avanu vini vijesa kivasiga vala vini vikhala mu makhosa. ¹⁹Vikivaahidi avanu uuhuru na bado vavene vali vatumwa va sambu ya uhiji. Kwa kiva umwanadamu isengwa kiva mfilikhwa kwa shila shina shikimtavala. ²⁰Umwene mwini ikiikweusa nu ushafu wa wulimwengu kwa kitumila amaalifa ga Mwa nu mkulusaji u Yesu Kristo, na khanji kuwuyilila uushafu wuwo khanji, i hali yakwe yiva mbi kuliko yila ya pamwaandi. ²¹Nda yafwaya avanu ngaja ava ndavasikhaimanyile insila ya haki kuliko kuimanya na bahene khanji kusilekha iamri nofu sina vapelwagwa. ²²Imisali iyi yivesaga nu ukweli kunyanave. "imbwa yikigawuyilila amadekho gakwe. ni ngubi yiniyiosewe yitina khanji mumatope."

Chapter 3

¹Lino, nikikuyandishila owe, mgani iyi ibarura ya wuvili ili kukudamsa mu luhala, ²ili kija awese kikumbukha amajowo gene galogolwaga khabla ya vakuvamalago avanofu na kihusu iamri ya mtwa wesu nu mkulusaji kwa kishilila vafilikhwa. ³Umanyeye ili tangusina, kija avasetukha vakhayinsa mu nsiku sa mwisho kivasetukha omwe, viluta sawa sawa na maamuzi ganave. ⁴Na vija "ili kwi iahadi ya kitina? Avawihesu vesu vafwisaga, Lakini ifinu fyona fikhandi ndeno kihuma pa uyanso wa uwumbaji. ⁵Vakiifanya kisamwa kija inyi ni mbingu fyayansaga kihumana na malenga na kishilila amalenga isamani sa panyuma, kwa liswi lya Nguluvi, ⁶na kija kishilila iliswi lyakwe na malenga gavesaga wulimwengu kwa shipindi shila, pini yiva yimemile amalenga, yananjikhaga. ⁷Lakini ino i mbingu ni nyi situnsiwe kwa liswi lilyo kwa ajili ya moto. Fivishilwe kwa ajili ya ulusiku lwa uhigona na maangamisi ga vanu vini vasimumenye Unguluvi ⁸Iyi yisiwesa kipetya uwujumbe wakho, vagani, kija ulusiku lumo kwa nguluvi ngaja makha elfu moja. Na makha elfu moja ngaja ulusiku lumo. ⁹Sio ngaja umtwa ifanya pole pole kutimisa iahadi, ngaja shinayihuvililwe kiva, lakini umwene mfumilifu kwa ajili yenyu, amwene asitamani hata yumo ayaje, Lakini idobokha kihumya umuda ili wona vapate kilambisila. ¹⁰Kwa kiva ulusiku lya Mtwā ikhayinsa ngaja mhiji, imbingu yikhashila kwa kitova ilyowo. ifinu fikhapa kwa moto. Inyi na finu fyona fini fikwali fikhagubutulwa mwasi. ¹¹Kwa kiva ifinu fyona fikhapa kwa nsila iyi. wuli ukhava munu wa namna shi? Ukhale unofu na makhalo ga shinguluvi. ¹²Yikitipasa kimanya na kielewa nyangu uluyinso lwa lusiku lya Nguluvi. Ulusiku ulu imbingu yikhapa kwa moto. Na finu fikhayeyusiwa kwa joto khali. ¹³Lakini kihuma mu ahadi yakwe, tihepelesa imbingu mya ni nyi mya, yini avanya haki vasikhale ¹⁴Ino avagani kwa kiva tihuvilila ifinu ifi, khasana kiva meho na kutolalamishilwa na kiva ni amani papamo nu mwene. ¹⁵Na utunsaji uufumilifu wa Mtwā wesu kushilila ukulusaji, ngaja mugani ukaka wesu Upaulo, shina wavayandishilaga omwe, kihumana ni lishima yini wapelwagwa. ¹⁶Upaulo ilogolela ago gona mu barura sakwe, kuna finu fyene fyumu kufielewa. Avānu vina vasina ilishima nu ukhangafu vafinanganga ifinu ifyo, Na ngaja shini vigaha mumaandikho. Kulutila amaangamisi ganave. ¹⁷Ino avagani kwa kiva mgamenye ago. Yilindi yumwe ili kija msikhayajisiwagwa nu udehi na vahiji na kiyasa uwaminifu. ¹⁸Lakini mu kule muneema nu uumanyi wa Mtwā nu mukulusaji u Yesu Kristo. Na isalisi uutukufu una yu mwene isalisi na shiluta. Amina.

1 John

Chapter 1

¹Shila shini shikhandi shikwali kihuma pamwaandi-shila shini tashipulikhaga, shila shini tashagaga kwa meho gesu, shila shini tashilelelaga, na mokho gesu gashikhata-kihusu iliswi lya usima. ²Na wula uusima wasengwagwa kimanyikha mwasi, na tawaga, nakuushuhudila, na kivatangasisa uusima wa shiluta, wini wukhandi kwa wihesu na wasengwagwa kimanyikha kunyesu. ³Shila shina tashagaga na kushipulikha tikishitangasa kunyenyu khanji, ili kija muwese kiwungana bahamo nose, nuushiliki wesu bahamo nu Wihesu nu Mwanakwe Uyesu Kristo. ⁴Na tikivayandishila amajowo aga omwe ili kija uushendefu wesu wuwe timilifu. ⁵Uwu dio wujumbe wini taupulikhaga kihuma kunyakwe na kivatangasisa: Unguluvi ali muvalafu na mukhati yakwe kusina nshisi hata kidogo. ⁶Nda tijove kija tina ushiriki numwene na tijenda munshisi, tideha na tisisenga ikweli. ⁷Lakini nda tijende muuvalafu ngaja shina ashwari muuvalafu, tiva tashirikiana yuse kwa yuse, ni danda ya Yesu Kristo, umwankwe yikitivalasa kihuma isambi sona. ⁸Nda tijove tisina sambi, tikiidehela yuse, nayikweli yikusina mukhati yesu. ⁹Lakini nda tisitubu isambi sesu, umwene ali mwaminifu ni haki kitisamehe isambi sesu na kitivalasa nuuvi wona. ¹⁰Nda tijove kija tisisenjile isambi, tikimugaha umwene kiva mudehi, nalilisiw lyakwe likusina mukhati yesu.

Chapter 2

¹Vanangu vagani, nikivayandishila amajowo aga kunyenyu ili msikhasengaga isambi. Lakini nda yumo wenyu asenje isambi, tinaye uwakili mwini wli bahamo nu Wihesu, Uyesu Kristo- mwini yu munya haki. ²Umwene yumupatanishi kwa sambu sesu, na sio kwa sambu sesu duguli, lakini khanji kwa wulimwengu wona. ³Kwa ili timenye kija timumenye umwene, nda tisitunse iamri sakwe. ⁴Umwene mwini ija, "Nimumenye Unguluvi," lakini asikisikhata iamri sakwe, ali mudehi, nayikweli yikusina mukhati yakwe. ⁵Lakini yeyona mwini ikhata iliswi lyakwe, kweli kwa muni yula uugani wa Nguluvi wakhamiliswa. Kwa ili timenye kija tili mukhati yakwe. ⁶Umwene mwini ijova ikhala mukhati ya Nguluvi ipaswa yumwene khanji kiluta ngaja ndenela Uyesu Kristo shiluta. ⁷Vagani, nisikivayandishila omwe iamri mya, ila iamri ya pakhalala yini tayari mwawa nayo kihuma pamwaandi. Iamri ya pakhalala ni liswi li a mwalipulikha. ⁸Hata ndeno nikivayandishila omwe iamri imya, yini ni kweli kishilila Ukristo na kunyenyu, kwa kiva inshisi yishila, nuuvalafu wa kweli wuli tayari wulangasa. ⁹Umwene mwini ijova ali kuuvalafu na akimukhalalila ukholo lwakwe ali kunshisi mupakha isalisi. ¹⁰Umwene mwini amugene ukholo lwakwe ikhala muuvalafu na kusina ulujowo lolona lwini luwesa kumukhalasa. ¹¹Lakini umwene mwini akimukhalalila ukholo lwakwe ali munshisi na ijenda munshisi; Umwene asimenyi kwiya kwini iluta, kwa kiva inshisi yagapofusa ameho gakwe. ¹²Nikivayandishila omwe, avana vagani, kwa kiva mwasamehewa isambi senyu kwa ajili ya litawa lyakwe. ¹³Nikivayandishila omwe, avana baba, kwa kiva mumenye umwene mwini ali tangia pamwaandi. Nikivayandishila omwe fijana, kwa kiva mwamupota yula umwofu. Navayandishila omwe, avana vanang'ana, kwa kiva mumumenye uwihenye. ¹⁴Navayandishila omwe, avana baba, kwa kiva mumumenye umwene mwini ali kihuma pamwaandi. Navayandishila omwe, fijana, kwa kiva mulivakhangafu, naliswi lya Nguluvi likhala mukhati yenyu, na mwamupota yula umwofu. ¹⁵Musikhaidobokhaga idunia wala amajowo gini galikudunia. Nda yula akhaidobokha idunia, uugani wa kumugana Uwihesu wukusina mukhati yakwe. ¹⁶Kwa kiva shila shinu shina shikwali kudunia- imbungulu sa mvili, imbungulu ya meho, na shidada sha usima- fisihumana nu Wihesu lakini fihumana ni dunia. ¹⁷Idunia ni mbungului sakwe sikhashila. Ila yula mwini isenga amapensi ga Nguluvi uyo idumu shiluta. ¹⁸Avana vanang'ana, ni luhavi lwa mwisho. Ngaja shina mwapulikha kija umukhana ukristo iyinsa, hata isalisi avakhana ukristo vayinsa, kwa hali timanya kija ni luhavi lwa mwisho. ¹⁹Valutaga lwanave kihuma kunyesu, kwa kiva vakhandi vasiliki vakunyesu. Nda vakhandi vasiliki vakunyesu nda valuta bahamo nose. Lakini pini valutaga lwanave, isho shawonensaga vakhandi vasiliki vakunyesu. ²⁰Lakini mwaponywa amafuta na yula Umutakhatifu, naomwe wona muimenye ikweli. ²¹Nisikhavayandishile omwe kwa sababu musiimenye ikweli, ila kwa kiva muimenye na kwa kiva kusina uudehi wa yila ikweli. ²²Yu nani mudahi ila yu mwene mwini ikhata kija Uyesu yu Kristo? uyu umunu yu mukhana kristo, pala pini akimukhana Uwihesu nu Mwanakwe. ²³Kusina mwini akimukhana Umwana iva nu Wihe. Yeyona mwini akimuyitikha Umwana anaye Uwihe khanji. ²⁴Nda kwa ajili yenyu, shila shina mwapulikha kihuma pamwaandi lekha shiyendelele kiva mukhati yenyu. Ngaja ndenela shina mwapulikha kihuma pamwaandi shikhakhala mukhati yenyu, khanji, mukhakhala mukhati ya Mwana nu Wihe. ²⁵Na iyi ni ahadi yini watipelaga ose: uusima wa shiluta. ²⁶Navayandishila aga omwe kihusu vala vina nda vavalongosa omwe kuuyago. ²⁷Na kwa ajili yenyu, gala amafuta gini mwagaposhelaga kihuma kunyakwe gikhala mukhati yenyu, na musikhasakula umunu yeyona kivamanyisa. Ila ngaja amafuta gakwe gakivamanyisa kihusu amajowo gona na ni kweli na siyo udehi, na hata nda gavafundisa, khali mukhati yakwe. ²⁸Na isalisi, vanishe vagani, khali mukhati yakwe, ili pini akhapolela, tiwesa kiva nuukhangafu na siyo kuipulikha insoni mbele yakwe katika kiyinsa kwake. ²⁹Nda mumenye kija umwene yumunya haki, mumenye kija shila mwini isenga ihaki wasawa nu mwene.

Chapter 3

¹Leleli ni ugani w namna nshi wini watipela Uwihezu, kija tishemelwa vana va Nguluvi, na ndeni ndiyo tishwali. Kwa sababu iyi uwulimwengu wusikhatimanyile kwa kiva wusikhamumanyile umwene. ²Vagani ose ino ni vana va Nguluvi, na yisinawoneshe bado jinsi shina tikha tishwari. Timenye kija ukristo pini akhawonekha, tikhahwanana numwene, kwa kiva tikhamwaga ngaja shini ashwali. ³Na shila yumo mwini ana ukhangafu uwu kihusu uwakhati wini wuyinsa wini wuwulanisiwe kunyakwe, akiyosa yu wene ngaja umwene shina mtakhatifu. ⁴Shila munu mwini iyendelela kisenga isambi inanga isheriya. Kwa kiva isambi ni unangaji sheriya. ⁵Mumenye Ukristo wawonenswagwa ili kusiwusa isambi khabisa. Na mukhati yakwe kusina isambi. ⁶Kusina hata yumo mwini idumu mukhati yakwe na kiyendelela kisenga isambi. Kusina hata mu nu yumu mwini idumu ku sambu kuno amwajile au kumumanya umwene. ⁷Vanishe vagani, musikhayitikhaga kiyaswa numunu yeyona. Mwini isenga ihakli ni munya haki, ngaja ndenela Ukristo nayumwene shini ali haki. ⁸Mwini isenga isambi ni wa ibilisi, kwa kiva uibilisi ni musenga sambu kihuma pamwaandi. Kwa sababu iyi Umwana wa Nguluvi waletwagwa ili awese kisinanga insengo sa ibilisi. ⁹Yeyona mwini asawilwe Nunguluvi asisenga isambi, kwa kiva imbeyu ya Nguluvi yikhala mukhati yakwe. Asiweza kiyendelela kisenga isambi kwa kiva wasawa nu Nguluvi. ¹⁰Ku ili avana va Nguluvi na vana va ibilisi vimanyikha. Yeyona mwini asisenga shini sha haki, siyo wa Nguluvi, wala yula mwini asiweza kumunojela ukholo lwakwe. ¹¹Kwa kiva uwu ndio ujumbe wini mwaupulikha kihuma pamwaandi, kija tipaswa kiganana yuse kwa yuse, ¹²siyo ngaja Ukaini mwini akhandi wa mwofu na wamubudaga ukholo lwakwe. Na kwa nshi wamubudaga? Kwa kiva amatendo gakwe gakhandi mavi, na gala gakholo lwakwe gakhandi ga haki. ¹³Vakholo lwangu, musikhashangalaga, nda uwulimwengu wukhatolwa. ¹⁴Timenye sha tapola kumauti na kiyinjila muusima, kwa kiva tikivadobokha avanyalukholo. Yeyona mwini asina ugani idumu mumauti. ¹⁵Umunu yeyona mwini akimukhalalila ukholo lwakwe ni mubudaji. Na mumenye kija uusima wa shiluta usikhala mukhati ya mubudaji. ¹⁶Ku ili tikiumanya uugani, kwa kiva ukristo wauhumyaga uuhai wakwe kwa ajili yesu. Nayuse yikitipasa kigahumya amakhalo gesu kwa ajili ya vanyalukholo. ¹⁷Lakini yeyona mwini ali na finu, na akimwaga ukholo lwakwe umunya uuhutaji, lakini akiisivila inumbula yakwe ya lusungu kwa ajili yakwe; wuli, uugani wa Nguluvi wikhala wuli mukhati yakwe? ¹⁸Vanagu vagani, tisikhaganaga kwa malomo wala kwa majowo matupu ila mufitendo no kweli. ¹⁹Ku ili timenye kija ose tili mukweli, ni numbula sesu sisibitikhwa kwa mwene. ²⁰Nda yive inumbula sesu sikitihiga, Unguluvi yu mukhome kishila inumbula sesu, na yumwene imanya amajowo gona. ²¹Vagani, nda inumbula sesu sisikitihiga, tinawo uukhangafu kwa Nguluvi. ²²Na shoshona shini tilomba tikhashiposhela kihuma kunyakwe, kwa kiva sikitikhata iamri sakwe na tisenga amajowo gini gakimupendesha pamwandi yakwe. ²³Na iyi ndiyo amri yakwe- kija tipaswa kuyamini kulitawa lya Mwanakwe Uyesu Kristo na kiganana yuse kwa yuse-ngaja shina watipela iamri yakwe. ²⁴Mwini akisipulisa iamri sakwe idumu mukhati yakwe, nu Nguluvi ikhala mukhati yakwe. Na kwa sababu iyi timenye kija ikhala mukhati yakwe, Kwa yula Uroho mwini watipelaga.

Chapter 4

¹Vagani, msikhayaminigi shila roho, lakini sijesi iroho musaje ngaja sihumana nu Nguluvi, kwa kiva avakuvamalago vinji va udehi wapolela kudunia. ²Kwa ili mukhamanya Uroho wa Nguluvi - shila roho yiniyikhayitikha kija Uyesu Kristo wayinsa kwa mvili ni ya Nguluvi, ³na shila roho yini yisikimuyitikha uyesu sio ya nguluvi. Iyi ni roho ya mukhana kristo, yini mwaipulikha kija yiyinsa, naisalisi tayari yli kudunia. ⁴Omwe ni va Nguluvi, vanishe vagani, nashatayari mwavapota kwa kiva umwene mwini ali mukhati yenyu ni mukhome kishila umwene mwini ali kuwulimwengu. ⁵Avene ni va wulimwengu, kwa hiyo shini vakishilogola ni sha wulimwengu, nuwulimwengu ukivapulisa. ⁶Ose ni va Nguluvi. Umwene mwini amumenye Unguluvi akitipulisa ose. Umwene mwini asili wa Nguluvi asiwesa kitipulisa. Ku ili timenye uroho w kweli nu roho wa udehi. ⁷Vagani, tiganane yuse kwa yuse, kwa kiva uugani niwa Nguluvi, na shila mwini igana asawilwe nu Nguluvi na kumumanya Unguluvi. ⁸Umwene mwini asigana asimumenye Unguluvi, kwa kiva Unguluvi ni ugani. ⁹Ku ili uugani wa Nguluvi wagubutulwagwa mumiongoni mwesu, kija Unguluvi wafilikhaga Umwanakwe mwini ali mwene kuwulimwengu ili tikhale kishilila umwene. ¹⁰Ku uwu uugani, sio kija tamuganaga Unguluvi, lakini umwene watuganaga, na wamufilikha Umwanakwe ave fidia ya sambu sesu. ¹¹Vagani, nda Unguluvi watuganaga ose, shishila tipaswa kiganana yuse kwa yuse. ¹²Kusina hata yumo mwini wamwagaga Unguluvi. Nda tiganane yuse kwa yuse, Unguluvi ikhala mukhati yesu nuugani wakwe wakhamilikha mukhati yesu. ¹³Ku ili timenye kija tikhala mukhati yakwe nayumwene mukhati yesu, kwa kiva watipela uroho wakwe. ¹⁴Na talwaga na kishuhudila kija Uwihe su wamufilikha Umwanakwe kiva mkulusaji wa wulimwengu. ¹⁵Shila mwini iyitikha kija Uyesu yu Mwana wa Nguluvi, unguluvi ikhala mukhati yakwe nayumwene mukhati ya Nguluvi. ¹⁶Na timenye na kiyamini uugani wini anawo Unguluvi mukhati yesu. Unguluvi yu ugani, nayumwene mwini ikhala muugani ikhala mukhati ya Nguluvi, nu Nguluvi ikhala mukhati yakwe. ¹⁷Kuugani uwu sha tayari wakhamilisiwa kati yesu, ili tive nuukhangafu ulusiku lwa uhigo, kwa kiva ngaja umwene shina ashwari, na yuse ndiyo tishwali kuulimwengu uwu. ¹⁸Kusina uwoga mukhati ya ugani. Lakini uugani khamili wutaga uwoga kunja, kwa kiva uwoga wuhusiana ni uhigo. Lakini umwene mwini itila asikhamilisiwe kuugani. ¹⁹Tidobokha kwa kiva Unguluvi watidobokhaga tandusina. ²⁰Nda yumo akhajova, "Nikimudobokha Unguluvi" lakini akimukhalalila ukholo lwakwe, ali mudehi. Kwa kiva mwini asikimudobokha ukholo lwakwe, mwiniakimwaga, asiwesa kumudobokha Unguluvi mwini asimwajile. ²¹Na iyi ndio amri yini tinayo kihuma kunyakwe: Yeyona mwini akimudobokha Unguluvi, ipaswa kumudobokha ukholo lwakwe khanji.

Chapter 5

¹Yeyona mwini iyamini mkija Uyesu Kristo wasawa nu Nguluvi. Na yeyona mwini akimudobokha umwene mwini wahuma kwa Wihezu khanji akivadobokha avanakwe. ²Kwa ili timenye kija tikivadobokha avana va Nguluvi -- pini tikimudobokha unguluvi na titekelese iamri sakwe. ³Ndeni ndio shina tikimudobokha Unguluvi kija tikisikhata iamri sakwe. Ni amri sakwe mefu. ⁴Kwa kiva shila mwini asawilwe Nunguluvi akiupota uwulimwengu. Na uwu ndio ushindi wa kuupota uwulimwengu, ilihuvi lyesu. ⁵Yunani mwini waupotaga uwulimwengu? Yunani mwini iyamini kija Uyesu ni Mwana wa Nguluvi. ⁶Uyu ndiyo mwini wayinsaga kwa malenga ni danda- Uyesu Kristo. Asikhayinsile tu kwa malenga ila kwa malenga ni danda. ⁷Kwa kiva kuna vatatu vina vishuhudila: ⁸Uroho , malenga ni danda. Ava vatatu viyitikhana. (Zingatila: amajowo aga "Wihezu, Liswi, nu Roho Mtakhatifu" gasiwonekha munakala bora sa pakhala). ⁹Nda tikiuposhela uushuhuda wa vanadamu uushuhuda wa Nguluvi ni mkhome kishila uwo. Kwa kiva uushuhuda wa Nguluvi ni uwu- kija anawo uushuhuda kihusiana nu Mwanakwe. ¹⁰Umwene mwini akimuyamini umwana wa Nguluvi ana ushuhuda mukhati yakwe yumwene. Na yeyona mwini asikimuyamini Unguluvi wamusenga kiva mudehi, kwa kiva asikhayaminile uushuhuda wini Unguluvi wauleta kihusu Umwanakwe. ¹¹Nuushuhuda ndio uwu -- kija Unguluvi watupelaga uusima wa shiluta, nuusima uwu uli mukhati ya Mwanakwe. ¹²Mwini anaye Umwana ana usima. Mwini asina Umwana wa Nguluvi asina usima. ¹³Navayandishila aga muwese kimanya kija munawo uusima wa shiluta -- omwe vina muyamini kulitawa lya Mwana wa Nguluvi. ¹⁴Na uwu ndio ukhangafu wini tinawo pamwandi yakwe, kija nda tilombe ishinu shoshona sawa sawa nuugani wakwe, akitipulikha. ¹⁵Na nda timenye kija akitipulikha -- shoshona shini tikimulomba timenye kija tinasho isho shini tamulomba. ¹⁶Nda umunu mwini akimwaga ukholo lwakwe isenga isambi yini yisitwalila infwa, yikimupasa kilomba nu Nguluvi akhamupela uusima. Nilogola kwa vala vini isambi yanave ni yila yina yisitwalilwa infwa -- nisija kija ipaswa kilomba kwa ajili ya sambu hiyo. ¹⁷Uuasi wona ni sambu -- lakini kuna sambu yini yisitwalila infwa. ¹⁸Timenye kija mwini asawilwe nu Nguluvi asisenga isambi. Ila mwini asawilwe nu Nguluvi itunswa numwene salama shiluta, na yula umuvi asiwesa kumusulu. ¹⁹Timenye kija ose ni va Nguluvi na timenye kija uwulimwengu wona uli pansu ya utavala wa yula mwofu. ²⁰Lakini timenye kija Umwana wa Nguluvi wayinsa na watipela uujusi, kija timumenye umwene mwini kweli na kija tili mukhati yakwe umwene mwini ali kweli, hata katika Umwanakwe Uyesu Kristo. Yu Nguluvi wa kweli nuusima wa shiluta. ²¹Avanishe vagani, yikwewusi ni sanamu.

2 John

Chapter 1

¹Kihuma kwa mgosivaha kwiluta kwa mdala mwini amuhagwile na vanakwe, vini nivagene kweli na siyo yune duguli, ila na wona vala vini vaimenye ikweli. ²Kwa kiva ya kweli yini yikwali munkhati yesu na yini yinkhadumu nese shiluta. ³Ineema, irehema, iamani sinkhava na yuse kihuma kwa Nguluvi Wihezu na kihuma kwa Yesu Kristo, Mwana wa Wihezu, kwa ni pendo. ⁴Nishendeva mandu kiva nagundula kuna vanishe vijenda mu kweli, Ngaja ndenela shini taiposhelaga iyi iamri kihuma kwa Wihezu. ⁵Naisalisi nikikusihi owe, mdala, siyo ngaja nikikuyandishila iamri mya, ila yiyila yini tinkhandi nayo kihuma pashiyanso, kija tipaswa kiganana yuse kwa yuse. Na huwu ndiyo wugani, wini tipaswa kwiluta nawo, kulingana ni amri yakwe. ⁶Hiyi ndiyo iamri, ngaja shini mwaipulinkhaga kihuma pashiyanso, kija mupaswa kwikuta kwa hiyo. ⁷Kwa kiva avadehi vinji vapalankhene pa wulimwengu, na vasiyitinkha kija U-yesu Kristo wayinsaga kwa mvili. Huyu ndiyo mdehi na mnkhana Kristo. ⁸Ileleli yumwe kija msiyasa amambo gala gini tayari tagasenjela insengo, kwa kiva muwese kuiyasa ituzo nkamili. ⁹Yeyona mwini iyendelela pamwandi na mwini asinkhala mumafundisho ga Kristo, asina Nguluvi. Mwini inkhala mumafundisho anawo Uwihezu nu Mwanakwe pia. ¹⁰Nda umunu iyinsa kunyenyu na asileta ifundiso hili, msinkhamunkhalibisaga pankhaya yenyu na msinkhamuhunjilaga. ¹¹Kwa kiva mwini asimuhunjile wuwungana mumatendo gakwe amavi. ¹²Ninago amajowo minji ga kukuyandishila, na nnsankhasakwile kugayandinkha kwa nkalatasi nu wino. Lakini nihuvilila kuyinsa kunyenyu na kulogola meho kwa meho, kija uwushendefu wesu wupate kigahwa nkamili. ¹³Avana va wulumbu wenyu umuhagulwa vikivahunjila.

3 John

Chapter 1

¹Mgosivaha,kunyanko Gayo Mugane,yenenikimdobonka mu kweli. ²Muganwa, nikikulombela ujelelelwe ku majowo gona na kiva ni afya nofu,ngaja ndenela inumbula yankho shene ³yifanikiwe. Maana nashendeva manyi kija najovelwa navanyalunkholo yene vayinsaga na kwihumya uwushuhuda juu ya ukweli wankho, ngaja ndenela shini wiluta mu kweli. ⁴Insina ulushendewo lunkhome ngaja ulu, kupulinkha kija avanangu vijenda mu kweli. ⁵Mganwa,ujendele muugolofu peneukivahudumila avanyalunkholo na vahensa, ⁶yene vahumise indogolo saugane wankhopamwandi ya tembe.Wigaha finofu kuvashulisha mu shulo sa nawo kwa namna yini yikimpendesa Nguluvi. ⁷Kwa sababu kwa ajili ya Litawa, valutaga bila kutola shoshona kihuma kwa vanu Vamataifa. ⁸Ndeno titakiwa kuvankhalibisa avanu ngaja ava,ili tive vasenga nsengo vavamo kwa ajili ya kweli. ⁹Naliyandishilaga likungano ilifuumbe limo,lakini Diotrofe,yene idobonkha kiva wa kumwandi mu kungano lyanave, asiytinkha nose. ¹⁰Ndeno, nda niyinse nkhasikumbunkha insengo sakwe seneifanya,shene ilogola amajowo amavi shinyume nose.Asilisishe ni nsengo isi, mwene duguli asikivaposhela avanyalunkholo. Khanji akivankhana avanji yene vidobonkha na kivadada wona pene vakunganile¹¹Mugane,usinkhaiganisaga gini mavi,ino iganisaga manofu.Umwene yene isenga amanofu yu wa Nguluvi; na yuna isenga amavi asimwajile Nguluvi. ¹²Udemetrio washuhudilwa na wona ni kweli yiyene.nese nkhanji tilimashahidi,na umenye kija uwushuhuda wesu wa kweli.¹³Ninago majowo minji gakukuyandishila, ino nidadobonkha kukuyandishila kwa kalamu nu winoo. ¹⁴Ino nihivilila kukwaga ndeni nkholela,na tisilogole nowe meho kwa meho. ¹⁵Iaamani yive nowe.Avayenyu vikivahunjila.Vahunjilaga avayesu shila munu kwa litawa lyakwe.

Jude

Chapter 1

¹Uyuda,mwana ndeje wa yeesu kristo,nu nkhoololwakwe Uyakobo,kwa vala vene vashemelwa,vadobweshwe nu Nguluvi Wihesu,na vene vatunsiwe kwa ajili ya Yeesu Kristo: ²Irehema ni amani nu upendo fyonjelesewe kunyenyu.³Vagani,pini nkhandi nigaha shila juhudi kuvayandishila omwe kihusu uwokovu wesu woona,yanilazimishaga kuvayandishila kwa kuvashauri iloi mshindanile kwa waminifu lihuvililo yenye mnkhandi munkhabisiwe mara moja tu kwa vini vayaminile. ⁴Kwa sababu kuna vanu vamonga vaiyinjise kwa siri munyenyu-avanu vini vaponyesewaga ialama kwa ajili ya kwihigwa-avanu vini vataua vini vasibadili ineema ya Nguluvi wesu kiva vahiji, na kumnkhana Umutwa weau mwini aliduguli nu Mtwu Uyeesu Kristo.⁵Ino nidobonkha kuvakumbusa omwe kiva kuna wankhati mwamajaga kwa unkhamilifu kija Umutwa wavawokolaga avanu kihuma kunyi ya Misri, lakini panyuma kuvabudu vala vini vasinkhayaminile. ⁶Na vamalainkha vini vasinkhailindile ienzi yawo vavene lakini valenkha amankhalo ganave maalumu Unguluvi avavishile mumanyololo ga shiluta, munkhati ya nshisi, kwa ajili ya wuhiji wa nsiku yila nkhome.⁷Ngaja ndenela Isodoma ni Gomola na mankhaya gina gaipilime, niyene nkhanji yaiyinjisaga muushemi na wafwataga imbungulu yini yinkhandi siyo ya pankhala.vawonesewaga ngaja mufano gwavala vina vitesenkha mu uhiji wa moto gwa shiluta. ⁸Hali nkhadhalinkha, kwa nsila yiyila yiyila valota maloto na vava pia vinangaga amavili ganave,na vikhanaga amamulankha,na valogola wudehi sidi ya mtukufu.⁹Lakini hata Umikaeli umalainkha munkhuu, pini akhandi ishindana nu ibilisi na kuposaniya nawo kuhusu umuvili gwa Musa,asikhawesise kwileta uuhiji wa udehi juu yakwe, lakini badala yakwe wajovaga, "Umutwa akudalishile!" ¹⁰Lakini avanuava viletaga uwudehi kwa shoshona shila shini vasishimenye.na shila shini vasishimenye-shila shina avanyama vini vasina luhala vimanya kwa muwumbile ganave-haga ndigo gini gavanangaga. ¹¹Ole wawo! kwa kiva vajenda munsila ya kaini,na kulifata ilikhosa lya Balaamu.vagwa muwunansi wa kora.¹²Hava ni magamba mushelehe senyu sa ugani,vishelehekea bila nsoni,vakiilisa vavene.Ni mafunde gini gasina malenga, genegisumwulwa nimepo, ni mapishi genegapululwishe na matunda ginigafwile mara sivili,ginigakumwilwe indela ¹³Ni mawimbi ga bahari genye lyowo gihumya insoni yawo vavene,Ni nondwe sinisipilimapilima sini uwutitu wa nshisi wutukusiswe kwa ajili ya vene shiluta.¹⁴Enoko, wa saba mu olosa ya Adamu,watabiligi kihisu avene, kijova, "lelela! Mtwu iyinsa na maeifu kwa maeifu ga venyenumbula nofu vakwe, ¹⁵ili agahe uluhigo juu ya shila munu,na kuvikha ihatia wona vini vasi mumenye unguluvi juu ya majowo ganave gona gini vagasengaga kwa nsila sini nofu,na kwa ndogolo sona sa ukhali gini vinivasilivanofu vagalogola juu yanave." ¹⁶Ava ni vala vasikitikhao,valalamikhao vini

vifwata imbungulu sa nave sa uofu, vini vikivadayi mandu, vini kwa faida yanao videhelaga avanji.¹⁷ Lakini omwe, vagani, kumbukhaji injowo ambaso salogolwaga pamwaandi na amitume va Mtwā Uyeesu Kristo.¹⁸ Wajovaga kunyenyu, "ku wankati wa mwisho kukhava na vanu vini vakiizihaki vini vifwata imbungulu sanave sini sisilinoфу." ¹⁹Avanu ava vabagulaji, vitawaliwa ni tamaa sa panyuma, na vasina u Roho umutakatifu. ²⁰Lakini omwe, vagani, ngaja shini muisenjele lihuvililo lyenyu ilitakatifu mandu, na ngaja shini mulomba kwa roho umutakatifu, ²¹yifundisi kwa wugani wa Nguluvi, na mhepelese irehema ya Mtwā wesu u Yeesu Kristo mwini ikivapela uusima wa shiluta. ²²Wonensi irehema kwa vala vini vatungumafu. ²³Vawokolaji avanji kwa kuvakwepula kwihuma mu moto. kwa vanji wonensi ulusungu kwa utungumafu, mkhalalila hata umwenda gwene guponyesiwe ilidowa na mvili. ²⁴Ino kunyakwe mwini iwesa kuvalinda msikhakuvalaga, na kuvasababisha muyime pamwandi ya utukufu wakwe, bila nkhasolo na kiva nu ushendefu mukhome, ²⁵Kunyakwe unguluvi umwene duguli muwokolaji kushilila uyeesu kristo mtwa wesu uwutukhufu uve kunyakwe, mkhome, uweso ni ngufu khabla ya nyakhati sona, na isalisi na hata shiluta. Shisho.

Revelation

Chapter 1

¹Uwu ni ugubutulo wa Yesu Kristo wini Unguluvi wamupelaga ili kivagolosa avatumishi vakwe amajowo gini lasima gapolele baha nkolela. Wafagahaga gamanyishe kwa kumufilikhaumalaikha wakwe kwa mtumishi wakwe Uyohana. ²Uyohana wahumyaga uushuhuda wa shila shinu shini washagaga kihusiana ni liswi lya Nguluvi na kwa ushuhuda wini wahumyagwa kihusu Uyesu Kristo. ³Abarikhiwe umwene mwini iyimba kwa shauti na vala wona vini vipulikha amajowo ga ukuvamalago uwu na kipulisa shini shayandikhwa umo, kwa kiva umuda gwahejela. ⁴Uyohana, kwa matembe saba gini gakwali ku Asia: ineema yive kunyenyu ni amani kihuma kunyakwe mwini akwali, mwini akhandi akwali, na mwini akhayinsa, na kihuma kwa roho saba vini vakwali pamwandi ya shitengo sha ensi, ⁵na kihuma kwa Yesu Kristo mwini yu shahidi mwaminifu, umusawa wa kwansa wa vini vafwile, na mtavala wa vafalme va dunia iyi. Kunyakwe umwene mwini atugene na wativikha huru kihuma mu sambisesu kwa danda yakwe, ⁶watisenga kiva ufalme, makuhani va Nguluvi nu Wihe wakwe - kunyakwe kiva utukufu ni ngufu shiluta daima. Amina. ⁷Lelela, iyinsa na mafunde; shila liho likhamwaga, bahamo na wona vini vamuhomaga. Ni khabila sona sa dunia vakhaombolela kunyakwe. Ndiyo, Amina. ⁸"One nili alfa na Omega," ijova Umtwa Unguluvi, "Umwene mwini akwali, na mwini akhandi akwali, namwini iyinsa, Umunya ngufu." ⁹One Yohana - ukholo lwenyu na yumo mwini ishirikhi bahamo nomwe ku malawo nuufalme nuufumilifu thabiti wini ukwali kwa Yesu; nikhandi kushisiwa shini shishemelwa Patimo kwa sababu ya liswi lya Nguluvi nuushuhuda kihusu Uyesu. ¹⁰Nikhandi kwa Roho ulusiku lwa Mtwā. Napulikhaga kunyuma yangu ishauti ya kushanya ngaja ya tarumbeta, ¹¹yija, "yandikha mushitabu gini ukigaga, na ugafilishe kwa matembe saba, kiluta Kuefeso, kiluta Kusmirna, kiluta Kupergamo, kiluta Kuthiatira, kiluta Kusardi, kiluta Kuphiladelphia, na kiluta Kulaodikia." ¹²Nasetukha kilelela yi shauti ya nani mwini wa ilogola none, na pini nasetukhaga nashagaga ishinara sha sahabu sha tala saba. ¹³Pakhati ya shinara sha tala akhandi akwali yumo ngaja Mwana wa Adamu, afwalile ikhansu nali yiniyifishile pansu ya magulu gakwe, numukhanda gwa sahabu kipilima ishifuva shakwe. ¹⁴Umtwe gwakwe ni nyele sakwe sikhandi mbalafu ngaja sufu mbalafu ngaja theluji, nameho gakwe gakhanda ngaja mwali gwa moto. ¹⁵Insayo sakwe sikhandi ngaja shaba yini yikuvilwe mandu, ngaja shaba yini sha tayari yashisiwa mumoto, ni shauti yakwe yikhandi ngaja shauti ya malenga ginigishilima kwa ngufu. ¹⁶Akhandi akhatilile inondwe saba kuliwokho lyakwe lya shigosi, na kihuma mumulomo gwakwe kukhandi nuupanga mukhali uwunya makhali kuvili. Uweni wakwe wukhandi wung'ala ngaja mwanga mukhali wa lijuvs. ¹⁷Pini namwagaga, nagwisaga pamagulu gakwe ngaja munu mwini afwile. Wavikhaga iliwokho lyakwe lya kulia kushanya yangu na kijova, "Usikhatilaga! One ni wa kwansa na wa Mwisho, ¹⁸na mwini nikhala. Nikhandi nifwile, lakini lelela, nikhala shiluta! na Ninaso ifungulo sa mauti na kusimu. ¹⁹Ino, gayandikha gini wagaga, ginigakwali isalisi, nagala gini gakhapolela baada ya aga. ²⁰Kwa kiva yiniyifihiile kihusu inondwe saba sini wasagag kuliwokho lyanu lya shigosi, na shila ishinara sha sahabu sha tala saba: inondwe saba ni malaikha va gala amatembe saba, ni shinara sha tala saba ni gala amatembe saba."

Chapter 2

¹Kwa malaikha va litembe lya Efeso yandikha: 'Aga ni majowo ga yula mwini ikhatilila inondwe saba kuliwokho lyakwe lya shigosi. Umwene mwini ijenda khati yafinara fya sahabu fya tala saba ijova ndeni,' ²'''Nimenye shini wasenga ni bidii yakho ya nsengo nuufumilifu wakho mukhangafu, na kija usiwesa kihusiana navene vina vaofu, na wavajesa wona vinavakiishemela kija vanandeje na amba siyo, na vawonekha kija vadehi. ³Nimenye una uhepelesaji nuufumilifu, na washila minji kwa sababu ya litawa lyangu, na usinakhatale bado. ⁴Lakini ili ndio ninalyo sidi yakho, waulekha uugani wakho wa pamwaandi. ⁵Ino kumbukha pini wagwisaga, utubu na kisenga amatendo gini wagasengaga kihuma pamwaandi. Nda usitubile, nikhayinsa kunyakho na kushiwusa ishinara shakho kihuma amahala pakwe. ⁶Lakini owe una ili, wukhalalila gala gini Avanikolai vagasengaga, gini hata yune nikigakhalalila. ⁷Nda una makutu, pulisa gala gini Uroho akigajovela amatembe. Na kwa mwene mwini ambi iwesa nikhamupela ishibali sha kilya kihuma kumupishi gwa usima gwini guli kuparadiso ya Nguluvi. ⁸Kwa malaikha wa litembe lya Smirna yandikha: 'Aga ni majowo ga yula mwini yu uyanso na mwisho mwini wafwisaga ni kiva musima khanji: ⁹'''Nigamenye amalawo gakho nuupina wakho (lakini owe uli tajiri), nuudehi wa vala vini vakiishemela vayahudi (amba siyo - avene ni tembe lya Shetani). ¹⁰Usikhatilaga amalawo ginigasikupate. Lelela! Uibilisi isakula kivataga baasi yenyu kugelesa ili mupate kujesewa, na mukhalava kwa nsiku kumi. Muve vaaminifu mpakha kifwa, na mukhapata itaji ya usima. ¹¹Nda una likutu, pulisa Uroho shiniakigajovela amatembe. Umwene mwini ambi iwesa asikhapata amadhara ga mauti ya uvili. ¹²Kwa malaikha wa litembe lya Pergamo yandikha: 'Aga ndiyo gini ilogola umwene mwini anawo uupanga mkhali, uwunya makhali kuvili. ¹³'''Nimenye amahala pini wikhala -amahala pini shikwali ishitengo sha ensi sha shetani. Hata ndeno owe ukilikhata mandu ilitawa lyangu, na usikhalikhanile ilihuvi lyakho lini lilikunyangu, hata insiku sila sa Antipasi ushahidi wangu, mwaminifu wangu, mwini wafwisaga mumiongoni mwenyu, hapo ndio pini Ushetani ikhala. ¹⁴Lakini nina majowo madodo sidi yakho: unawo huko avanu vini vikhatilila amafundiso ga Balaamu, umwene mwini wamumanyisaga Ubalaki kivikha ifikwaso pamwandi ya vana va Israeli, ili valye ifyakilya fini fihumisiwe isadakha kwa manguluvi na kusimu. ¹⁵Ku hali yiyo, hata yuwe unawo baasi yanave vini vikhata amafundiso ga Vanikolai. ¹⁶Ino tubu! Na nda usingagaha ndeno, niyinsa nyangu, na nikhasenga ifita sidi yanave kwa upanga wini wihuma kumulomo gwangu. ¹⁷Nda una likutu, pulisa Uroho shini akigajovela amatembe. Umwene mwini iwesa, nikhamupela baasi ya yila imana yiniyifihilwe, khanji nikhamupela iling'anga ilivalafu lini liyandishwe ilitawa ilipya pashanya ya ling'anga, ilitawa lini kusina mwini alimenye ila umwene mwini akiliposhela. ¹⁸Kwa malaikha va litembe lya Thiatira yandikha: 'Aga ndigo majowo ga Mwana wa Nguluvi, umwene mwini ana meho gakwe ngaja mwali gwa moto, ni nsayo ngaja shaba yini yikuvilwe mandu: ¹⁹'''Namanya shini wasenga - uugani wakho nilihuvi ni huduma nuufumilifu wakho mukhangafu, na kija shili shini unasho baha nkolala ni saidi ya shila shini wasengaga pamwaandi. ²⁰Lakini ninalyo ili sidi yakho: ukimufumilila umudala Uyezebeli mwini akiishemela yumwene umukuvamalago mdala. Kwa mafundiiso gakwe, akivayasa avatumishi vangu kishemukha na kilya ishakilya shini shihumisiwe isadakha kwa sanamu. ²¹Namupelaga umuda gwa kitubu, lakini asili tayari kitubila uuofu wakwe. ²²Lelela! Nikhamutaga kushitanda sha matamu, na vala vini visenga uushemi numwene kumalawo makhali, labda vatubu kwa shini wasenga. ²³Nikhavatova anakwe vafwe na matembe gona vakhamanya kija one ndiyo mwini nihunjisa amahiva ni mbungulu. Nikhamupela shila yumo wenyu sawa na matendo gakwe. ²⁴Lakini kwa baasi yenyu vini msigele ku Thiatira, kwa vala wona vini mukhete ifundisoo ili, na vini msimenye shila shina vamonga vishemelaga mafumbo ga Shetani, nilogola kunyenye, 'nisikhavikha kushanya yenyu umusigo gogona.' ²⁵Kwa lujowo lolona, lasima muve vakhangafu mpakha pini nikhayinsa. ²⁶Yeyona mwini ambi iwesa na kisenga shila shini nasengaga hadi mwisho, kunyakwe umwene nikhamupela amamlakha kushanya ya mataifa. ²⁷Akhavatavala kwa lukwegu lwa shuma, ngaja mabakuli ga ulongo, ukhavadenya fipande fipande. ²⁸Ngaja shini naposhelaga kihuma kwa Baba wangu, nikhamupela khanji inondwe ya asubuhi. ²⁹Nda uve nilikutu, pulisa shila shini Uroho akigajovela amatembe.'

Chapter 3

¹Kwa malaikha wa litembe lya Sardi yandikha: 'Amajowo ga yula mwini ikhatilila sila iroho saba sa Nguluvi ni nondwe saba. "Nimenye shini wasenga. Una sifa ya kiva hai, lakini ufwile. ²Damula na kikhangasa gini gasigele, lakini gali kholela kifwa, kwa kiva nisikhagajile amatendo gakho gakhamilishe pameho ga Nguluvi wangu. ³Ino, kumbukha, gala gini wagaposhelaga na kupulikha. Gapulisa na kitubu. Lakini nda usidamula, nikhayinsa ngaja muhiji, na usikhamanya lisala lishi lini nikhayinsa kunyakho. ⁴Lakini kuna matawa madodo ga vanu ku Sardi vini vasikhalamise amenda ganave. Vakhajenda bahamo none, vafwalile amenda amavalafu, kwa kiva vifwaya. ⁵Umwene mwini ambi iwesa ifwaswa amensa mavalafu, na shiluta nisikhalifuta ilitawa lyakwe kushitabu sha usima, na nikhalitambula ilitawa lyakwe pamwandi ya Baba wangu, na pamwandi ya malaikha. ⁶Nda uve nilikutu, pulisa Uroho akigajovela amatembe. ⁷Kwa malaikha valitembe lya Philadefia yandikha: Amajowo ga mwini mtakhatifu na kweli - mwini ana fungulo sa daudi, idindula na kusina mwini idinda, idinda na kusina mwini iwesa kidindula. ⁸Nimenye shini wasenga. Lelela, nikuvishile pamwandi yakho umlyango gwini gudindwilwe gwini kusina mwini iwesa kidindula. Nimenye unaso ingufu kidogo, lakini walipulisa iliswi lyangu na usilikhana ilitawa lyangu. ⁹Lelela! Wona vini vasinagogiu lya shetani, vala vini vijova avene ni Vayahudi na amba siyo, badala yakwe videha. Nikhavasenga vayinse na kigondama pamwandi ya magulu gakho, na vankhamanya kija navadobokhaga. ¹⁰Kwa kiva watunsa iamri yangu kwa ufumilifu wa ukhangafu, nikhakulinda khanji kulisala lyakho lya kijesewa lini liyinsa kuwulimwengu wona, kivajesa vala wona vinivikhala kunyii. ¹¹Niyinsa nyangu. Khatilila sana shila shini unasho ili asikhavesaga akwali umunu wakuitola itaji yakho. ¹²Nikhamusenga umwene mwini ambi iwesa kiva nguso kuhekalu lya Nguluvi wangu, na asikhapola kunja shiluta. Nikhaliyandikha kunyakwe ilitawa lya Nguluvi wangu, ilitawa lya muji gwa Nguluvi wangu (Iyerusalemu mya, gwini guyikha pansi kihuma kushanya kwa nguluvi wangu), nalitawa lyangu ilipya. ¹³Umwene mwini ana likutu, na apulishe shini Uroho ilogola kwa matembe. ¹⁴Kwa malaikha valitembe lya Laodikia yandikha: 'Amajowo ngakwe mwini Amina, wakihuvililwa nu shahidi mwaminifu, umtavaala kuuwumbaji wa Nguluvi. ¹⁵Nimenye shini wasenga, na kija owe usi wa mepo wala mpyo, nidobokha kija ndawava wa mepo au mpyo! ¹⁶Ino, kwa kiva owe uli mfushifu, sio mpyo wala mepo, nikhakudekha upole mumulomo gwangu. ¹⁷Kwa kiva wija, "One ni tajiri, nava ni mali nyinji, na nisisakula shoshona." Lakini usimenye kija owe uli duni mandu, wakusugumililwa, mupina, mpofu na mbwinda. ¹⁸Pulisa uushawuli wangu: Gula kunyangu isahabu yini yiyosewe nu moto ili uwese kiva tajiri, na menda amavalafu gakung'alang'ala ili uifwase yuwe na usikhawonensaga insoni ya ibwinda yakho, na mafuta ga kipakha ku meho gakho uwese kilelela. ¹⁹Shila mwini nikimudobokha, nikimuwulanisa na kimumanyisa inamna shini yipasa kikhala; ino, kiva mkweli na kitubu. ²⁰Lelela niyima pamulyango na kihodesa. Yeyona mwini ipulikha ishauti yangu na kidindula umulyango, nikhayinsa na kiyinjila mukhaya yakwe, na kilya ishakilya numwene bahamo none. ²¹Umwene mwini ambi iwesa, nikhamupela ihaki ya kikhala pansi bahamo none pashanya ya shitengo shangu sha ensi, ngaja ndenela one shini nawesaga na kikhala pansi bahamo nu Baba wangu pashanya ya shitengo shakwe sha ensi. ²²Umwene mwini ana likutu, na apulishe shini Uroho akigajovela amatembe

Chapter 4

¹Baada ya majowo aga nalelelaga, nawonaga kija umulyango gukhandi gudindwilwe kushanya. Yila ishauti ya kwansa, yilogola none ngaja tarumbeta, yija, "Yinsa panu, nisikuwonense gini gasipolele baada ya aga." ²Mara yimo nikhanda mu Roho, nilwagaga kukhati nishitengo sha ensishivishilwe kushanya, numunu asikhalile. ³Yumo mwini akhandi ashikhalile wawonekhaga ngaja ling'anga lya yapsi na akiki. Kukhandi ni mingang'ombe ya nonya yishipilime ishitengo sha ensi. Imingang'ombe ya nonya yawonekhaga ngaja zumaridi. ⁴Kushipilima ishitengo sha ensi kukhandi na fitengo fya ensiifinji ishirini na fitai, na vini vakhele kufitengo fya ensi vakhandi vagosivaha ishirini na vatai, vafwasiwe amenda mavalafu ni taji sa sahabu mumatwe ganave. ⁵Kihuma kushitengo sha ensi gahumaga amyale ga radi, ulugulumo ni radi. Itala saba sikhanda sivekha pamwandi ya shitengo sha ensi, itala sini ni numbula saba sa Nguluvi. ⁶Khanji pamwandi ya shitengo sha ensi kukhandi ni bahari, yiniyikhanda ngaja shilole. Wona kipilima ishitengo sha ensi kukhandi na vanya uhai vatai, vini vamemile ameho kumwandi na kunyuma. ⁷Ushiumbe wa kwansa umunya uhai akhandi ngaja nyalupala, ushiumbe wa uvili umunya uhai akhandi ngaja ngwada, ushiumbe wa utatu umunya uhai akhandi nu weni ngaja wa mwanadamu, na yula umunya uhai wa utai akhandi ngaja tai mwini igulukha. ⁸Afiumbe venye uhai vatai shila yumo akhandi na mapapa sita, vamemile ameho kushanya na pansi yakwe. Ishilo ni minsi vasilekha kilogola, Mtakhatifu, mtakhatifu, mtakhatifu yu Mtwi Unguluvi, umutavala kwa wona, mwini akhandi akwali, na mwini akwali na mwini akhayinsa. ⁹Shila fiumbe avanya uhai pini vahumyaga uutukhufu, ilishima, ninyonjeso pamwandi sa yula akhandi akhele kuisho ishitengo sha ensi, umwene mwini ikhala shiluta na daima, ¹⁰avagosivaha ishirini na vatai vagondamaga vavene pamwandi yakwe mwini ashikhalile ishitengo sha ensi. Vagondamaga pansi kunyakwe mwini ikhala shiluta na shiluta na kitaga pansi itaji sanave pamwandi ya shitengo sha ensi vija, ¹¹"Wufwaya owe, Umtwa wesu nu Nguluvi wesu, kiposhela uutukhufu nilishima ni ngufu. Kwa kiva wafiwumbaga ifinu fyona, na kwa ugani wakho, fyavesaga fikwali na fyawumbwagwa."

Chapter 5

¹Bahene nalwagaga ku liwokho lya kuliya lya yula mwini ikhandi akhele ku shitengo sha ensi, ihati yini yiyandishwe kumwandi na kunyuma, na yikhandi yitovilwe amahuri saba. ²Namwagaga umalaikha umunya ngufu ihubiri kwa shauti khome, "Yunani mwini ifwaya kidindula ihati na kunanga amahuri gakwe?"³Kusina umunu kushanya au kunyii au pansi ya nyii mwini wawesaga kudindula ihati au kuyiyimba. ⁴Nakholaga kwa ushingu kwa kiva asikhawoneshe yeyona mwini wafwayaga kuidindula ihati au kuiyimba. ⁵Lakini yumo wa vagosivaha wanjovela, "Usikhakholaga. Lelela! Unyalupala wa khabila lya Yuda, ilinsina lya Daudi, washinda, na iwesa kuidindula ihati na mahuri gakwe saba." ⁶Khati ya shitengo sha ensi na vanya uhai vatai na muvamo va vagosivaha, namwagaga umwana kholo ayimile, iwonekha ngaja mwini afwile. Akhandi na mapembe saba na meho saba - isi ni numbula saba sa Nguluvi sini sifilishwe kunyii yona. ⁷Waluta waitola ihati kihuma kuliwokho lya shigosi lya yula mwini akhele ku shitengo sha ensi. ⁸Pini watolaga ihati, avanya uhai vatai na vagosivaha ishirini na vatai vagondamaga mpakha pansi pamwandi ya ya mwanakholo. Shila yumo akhandi nishinubi ni bakuri ya sahabu yini yimemile uuvumba yini ni maombi ga vaumini. ⁹Vayimbaga ulwimbo lupya: "Wufwaya kuitola ihati na kudindula amahuri gakwe. Kwa kiva washinjawagwa, na kwa danda yakho wamugulilaga Unguluvi avanu va shila khabila, lugha, avajamaa ni taifa. ¹⁰Wawasengaga avafalme na makuhani kwa ajili ya kumutumishila Unguluvi wesu, na vene vakhatavala pashanya yanyii." ¹¹Bahene nalolelaga na napulikhaga ishauti ya malaikha vinji kipilima ishitengo sha ensi -iidadi yanave yikhandi 200,000,000 na vanya uhai na vagosivaha. ¹²Valogolaga kwa shauti khome, " Ifwaya umwanakholo mwini washinjaw kiposhela uuweso, uutajiri, ihekima, ingufu, ilishima, uutukufu, na sifa." ¹³Napulikhaga shila shinashiwumbilwe shini shikhandi kushanya na kunyii na pansi ya nyii na kushanya ya bahari, shila shinu mukhati yakwe shijova, "Kunyakwe umwene mwini ikhala kushanya ya shitengo sha ensi na kwa mwanakholo, kuve sifa, ilishima, uutukufu ni ngufu ya kitavala shiluta na shiluta." ¹⁴Avanya uhai vatai vaja, "Amina!" na vagosivaha vagondamaga pansi na kiabudu.

Chapter 6

¹Nalelelaga pini umwanakholo pini wadindulaga yimo ya gala amahuri saba, napulikhaga yumo wa vala venye uhai vatai ilogola kwa shauti yini yihwanene ni radi, "Yinsa!" ²Nalelelaga napakhandi nu farasi umuvalafu! Mwini amutanile mwini wa ni bakuli, na wapelwagwa itaji. Wapolelaga ngaja mshindi mwini ishinda ili ashinde. ³Pini umwanakholo wadindula umuhuri gwa uvili, napulikhaga umunya uhai wa uvili ija, "Yinsa!" ⁴Bahene ufarasi uyunji wapolelaga - muduhu ngaja moto. Mwini wamutanaga mwini wapelwagwa iruhusa ya kiwusa iamani panyii, ili kija avanu vatemane. Uyu mwini wamutanaga wapelwagwa uupanga mkhome. ⁵Pini umwanakholo pini wadindulaga gula umuhuri gwa utatu, napulikhaga umunya uhai wa utatu ija, "Yinsa!" Namwagaga ufarasi umutitu, na mwini amtanile ana misani mumokho gakwe. ⁶Napulikhaga ishauti yini wawonekhaga kiva ya yumo ya vala avanya uhai yija, "ishibaba sha ngano kwa dinari yimo nifibaba fitatu fya shayiri kwa dinari yimo. Lakini usikhaganangaga amafuta ni divai." ⁷Pini umwana kholo wadindulaga umuhuri gwa utai, napulikhaga ishauti ya vanya uhai vatai yija, "Yinsa!" ⁸Bahene namwagaga ufarasi ya shijivu. Mwini waitanaga washemelwaga ilitawa lyakwe mauti, na kusimu yikhanda yikimufwata. Vapelwagwa amamulakha kushanya ya robo ya nyii, kibuda kwa upanga, kwa njala na kwa matamu, nakwa vanyama vamumahakha kunyii. ⁹Pini umwanakholo wadindulaga umuhuri gwa usanu, nalwagaga pansu ya masabahu inumbula sa vala vini vakhandi vafwile kwa sababu ya liswi lya Nguluvi na kihumana nuushuhuda wini vaukhataga kwa ukhangafu. ¹⁰Vakholaga kwa shauti khome, "mpakha payoli, Umtavala wa fyona, mkhamilifu na mkweli, akhahiga vini vikhala pashanya ya nyii na kihombesa ishisasi idanda yesu?" ¹¹Bahene shila yumo wapelwagwa ikhansu imbalafu na vajovelwagwa kija vipaswa kihepelesa kidogo hata pini yikhatimila ihesabu khamili ya vatumishi vayanave na vakholo lwanave na shidala na va shigosi pini yikhatimila vini vakhafwa, ngaja ndenela shina avene vafwisaga. ¹²Pini umwana kholo pini wadindulaga umuhuri gwa sita, nalelelaga na pakhandi ni tetemekho ilikhome. Ilijuva lyavesaga lititu ngaja ligunia lya menda, ni mbalamwesi yona yavesaga ngaja danda. ¹³Inondwe sakushanya sagwa kunyii, ngaja mpishi shina gwigwisa amatunda gakwe ga luhavi lwa mepo pini gudegensewa nishinfulumbwe. ¹⁴Ianga lyawusiwigwa ngaja ihati shina ya vilinjisiwigwa. shila shidunda nishisiwa fyahamiswada amahala pakwe. ¹⁵Bahene avafalme vanyii na vanu vini vamanyishe na majemedari, amatajiri avanya ngufu, na shila yumo mwini mwanandeje na nwini ali huru, vaifihe mumapango na kmiamba gafidunda. ¹⁶Vafijovelaga ifidunda na miamba, " Tigwilile! Tifihe sidi ya weni wakwe mwini ikhala ishitengo sha ensi na kihuma ihasira ya mwana kholo. ¹⁷Kwa kiva isikukuu ya malawo ganave yili kholela, nayunani mwini iwesa kuyima?"

Chapter 7

¹Baada ya aga navagaga avamalaikha vatai vayimile ku khona sitai sa nyii, vasivile ipepo sitai sanyii kwa ngufu ili kiva pasikhavesaga nilipepo linilipuga kunyii, pashanya ya bahari au sidi ya mpishi gogona. ²Namwagaga umalaikha uyunji iyinsa kihuma kunena, mwini akhandi nu muhuri gwa Nguluvi mwini alihai. Wakhola kwa shauti khome kwa malaikha vatai vini vapelilwe iruhusa ya kisulu inyii ni bahari: ³"Musikhaisulugu inyii, ibahari, au mapishi pakha pini tikhava tavikha amahuri ku nyeni sa matwe ga vatumishi va Nguluvi wesu."⁶Napulikhaga iidadi ya vala vatovilwe umuhuri: 144, 000, vini vatovagwa amahuri kihuma shila khabila lya vanu va Israel: ⁵12, 000 khuma kukhabila lya Yuda vatovagwa umuhuri, 12, 000 kihuma kukhabila lya Rubeni, 12, 000 kihuma kukhabila lya Gadi. ⁴12, 000 kihuma kukhabila lya Asheri, 12, 000 kihuma kukhabila lya Naftari 12, 000 kihuma ku khabila lya Manase ⁷12,000 kihuma ikhabila ya Simioni, 12,000 kihuma ikhabila ya Lawi, 12, 000 kihuma ikhabila ya Isakari, ⁸12, 000 kihuma ikhabila ya Zebuloni, 12, 000 kihuma ikhabila ya Yusufu, na 12, 000 kihuma ikhabila ya Benyamini vavikwagwa umuhuri.⁹Baada ya majowo aga nalelelaga, na kukhandi nuumati mukhome wini kusina umunu mwini nda wawesa kivasa - kihuma shila taifa, khabila jamaa, ni lugha - vayimile pamwandi ya shitengo sha ensi na pamwandi ya Mwanakholo. Vakhandi vafwele ikhansu imbalafu na vana matawi ga mitende mumokho ganave, ¹⁰na vakhandi vishemela kwa shauti ya pashanya: "Uukulusaji ni wa Nguluvi mwini akhele kushitengo sha ensi, na kwa Mwana kholo!"¹¹Amalaikha wona vini vakhandi vayimile kipilima ishitengo sha ensi na kivapilima vala avagosivaha bahamo na avanya uhai vatai, vagondamaga pansi panyii na vavikhaga unyeni sanave pashanya ya nyii pamwandi ya shitengo sha ensi na kumwabudu Unguluvi, ¹²vija, "Amina! Isifwa uutukhufu, ihekima, uluhonjeso, ilishima, uuwesio ni ngufu sive kwa Nguluvi wesu shiluta na shiluta! Amina!"¹³Bahene yumo wa vala avasehe waniposaga, "ava va nani vini vafwele ikhansu imbalafu, na vahumile kwii?" ¹⁴Namujovelaga, "Mtwā mkhome, umenye owe," na wanijovela, "Ava ni vala vini vahumile ku dhiki ikhome. Vasikhansa ikansu sanave na kusienga kiva mbalafu kwa danda ya Mwanakholo."¹⁵Kwa sababu iyi, vali pamwandi ya shitengo sha ensi sha Nguluvi, na vikimwabudu umwene ishilo ni minsi kutembe lyakwe. Umwene mwini akhele pashanya ya shitengo sha ensi akhasambasa itembe yakwe kunyanave. ¹⁶Vasikhawona njala khanji, walamkhau khanji. Ilijuva lisikhavanyanya, wala joto lya kipya. ¹⁷Kwa kiva Umwana kholo mwini ali pakhati ya shitengo sha ensi akhava mdimaji wanave, na akhavalongosa ku chemchemi ya malenga ga usima, nu Nguluvi akhapuguta shila linyosi mumeho ganave."

Chapter 8

¹Pini Umwanakholo wadindulaga umuhuri gwa saba, kwavesaga myaa kushanya ngaja nusu lisaa. ²Bahene navagaga avamalaikha sabavini vayimile pamwandi ya Nguluvi, navapelwagwa itarumbeta saba. ³Ukalaikha uyunji wayinsa, akhatilile ibakuli ya sahabu yenye uvumba, ayimile kumasabahu. Wapelwa uuvumba mwinji ili kija auhumye bahamo na maombi ga vaumini wona ku madhabahu ya sahabu pamwandi ya shitengo sha ensi. ⁴Ilyosi lya wula uuvumba, bahamo na maombi ga vaumini, watanaga kushanya pamwandi ya Nguluvi kihuma mumokho ga malaikha. ⁵Ukalaikha watolaga ibakhuli lya uvumba na walimemyaga umoto kihuma kumadhabahu. bahene walitagaga pansi pashanya ya nyii, sapolelaga ishauti sa radi, amiale ga radi na tetemekho lyanyii. ⁶Vala avamalaikha saba vini vakhandi ni tarumbeta saba vavesaga tayari kusitova. ⁷Ukalaikha wa kwansa waitovaga itarumbeta yakwe, na kwapolelaga inonya ya mang'anga nu moto gwiniguhansikhene ni danda. Fytagwagwa pansi kunyii ili kija itheluthi yakwe yipye, itheluthi ya mapishi yapisaga na masole gona ga shitaji gapisaga. ⁸Ukalaikha wa uvili waitova itarumbeta yakwe, na shinu ngaja shidunda shikhome shini shikhandi shipya kwa moto shatagwagwa kubahari. Itheluthi ya bahari yavesaga danda, ⁹itheluthi ya fumble hai ku bahari fyafwisaga, ni theluthi ya fipugo fyanangwagwa. ¹⁰Ukalaikha wa utatu waitova italumbeta yakwe, ni nondwe khome yagwa kihuma kushanya, yimulikha ngaja tochi, pashanya ya theluthi ya makhoga ni chemichemi sa malenga. ¹¹Ilitawa lya nondwe ni pakanga. Itheluthi ya malenga yavesaga pakanga, na vanu vinji vafwisaga kihumana na malenga gini gakhandi makhali. ¹²Ukalaikha wa utai watova itarumbeta yakwe, ni theluthi ya lijuva yatowagwa, bahamo ni theluthi ya mwesi ni theluthi ya nondwe. Ino itheluthi ya fyona yasetukhaga kiva nshisi; mithelusi ya minsi ni theluthi ya shilo fisikhawe nu mwanga. ¹³Nalelelaga, na napulikhaga utai mwini akhandi inyila pakhati ya anga, ishemela kwa shauti khome, "Ole, ole, ole, kwa vala vini vikhala kunyii, kwa sababu ya mulipukho gwa tarumbeta yini yisigele yini yilikholela kitowa nu malaikha wautatu."

Chapter 9

¹Bahene umalaikha wa usanu waovaga itarumbeta yakwe. Nayagaga inondwe kihuma kushanya yagwa kunyii, Inondwe yapelwaga ulufungulo lwa lilindi lini liluta kulilindi lini lisina mwisho. ²Wadindulaga ililindi lini lisina mwisho, ni lyosi lyatanaga kushanya kwa safu kihuma mukhati ya lilindi ngaja lyosi kihuma mulitanuru ilikhome. Ilijuva ni anga fyasetukhaga fyavesaga nshisi kwa sababu ya lyosi linilyahuma mulilindi. ³Mukhati ya lyosi insige sapolaga kuyinsa pashanya ya nyii, navene vapelwagwa ingufu ngaja yila ya njee pashanya ya nyii. ⁴Vajovelwagwa kutokisuru amasole kunyii au lisle lyolyona lya shijani au mupishi, isipokiva tu avanu vini vakhandi vasina umuhuri gwa Nguluvi kushanya ya nyeni sanave. ⁵Vasikhapelilwe iruhusa ya kivabuda avo avanu, ila kuvalyafya tu kwa mesi gasanu. Uushungu wanave ukhandi ngaja ula wa kilumwa ninjee pini yikimuluma umunu. ⁶Kunsiku avanu vakhasakula infwa, lakini vasikhasipata. Vakhadobokha kifwa, lakini infwa yikhavasiga. ⁷Insige sahwananaga ni farasi sinisiyandalilwe kwa fita. Kumatwe ganave kukhandi ni shinu ngaja taji ya sahabu ni nyeni sanave sikhandi ngaja sa binadamu. ⁸Vakhandi ni nyele ngaja sa vadala na meho ganave gakhandi ngaja ganyalupala. ⁹Vakhandi nififuva ngaja fifuva fya shuma ni shauti ya mapapatilo ganave yikhandi ngaja shauti ya magari minji ga fita ni farasi sini sisiga kiluta kufita. ¹⁰Vakhandi na mashila gini giluma ngaja nje; kumashila ganave vakhandi ni ngufu ya kisuru avanu kwa mesi gasanu. ¹¹Vakhandi numwene ngaja mfalme kushanya yanave umalaikha ya lilindi lini lisina mwisho. Ilitawa lyakwe Kushiebrania ni Abadoni, na Kishiyunani ana litawa Apolioni. ¹²Iole ya kwansa yashila. Lelela! Baada ya ili kuna maafa gavili giyinsa. ¹³Umalaikha wa sita watovaga itarumbeta yakwe, na napulikhaga ishauti yipola kihuma imbogonyo ya masabahu ya sahabu yini yili pamwandi ya Nguluvi. ¹⁴Ishauti yamujovelaga umalaikha wa sita mwini akhandi ni tarumbeta, "Valeshela avamalaikha vatai vini vapinyilwe kumukhoga mukhome Efrata." ¹⁵Avamalaikha vala vatai vini vakhandi vayandalilwe kwa lisala ilyo maalumu, ulisiku ulo, umwesi ugo, nu mwakha ugo, vini valeshelwagwa vavabude itherutgi ya vanadamu. ¹⁶Iidadi ya vasulukhali vini vakhandi kushanya ya farasi vakhandi 200, 000, 000. Napulikhaga iidadi yanave. ¹⁷Ndeni shini nawonaga ifarasi ku maono gangu na vala vini vatanile kushanya yanave: Ififuva fyanave fikhandi fiduhu ngaja moto, ibluu yini yipile nuutolonfu wini wusipile. Amatwe ga farasi gahwananaga na matwe ga nyalupala, na mumalomo ganave gwapolaga umoyo, ilyosi ni salfa. ¹⁸Itheluthi ya vanadamu vafwisaga na aga amapigo gatatu: umoto, ilyosi, ni salfa yini yapolaga mumalowo ganave. ¹⁹Kwa kiva ingufu ya farasi yikhandi mumalomo ganave na mumashila ganave—kwa kiva amashila ganave gakhandi ngaja njokha, na vakhandi na matwe gini vatumulaga kivavikha amalonda avanadamu. ²⁰Avanu vini vasigele, vala vini vakhandi vasifwile na mapigo aga, vasikhatubile amatendo ganave gini vakhandi vasenjile, wala vasikhaleshile kuabudu amashetani na manguluvi ga sahabu, ihela, ishaba, amang'anga, na mapishi— ifinu fini fisiwesa kilelela, kipulikha au kijenda. ²¹Wala vasikhatubile uubudaji wanave, uuhavi wanave, uushemi wanave au insila sanave sauhiji

Chapter 10

¹Bahene nawonaga umalaikha uyunji mkhome iyikha pansi kihuma kushanya. Akhandi apinyilwe kulifunde, na kukhandi ni mungang'ombe kushanya ya mtwe gwakwe. Uweni wakwe ukhandi ngaja lijuva na magulu gwakwe gakhandi ngaja nguso sa moto. ²Wakhatililaga ihati ndodo kuliwokho lyakwe yiniyikhandi yidindililwe, nayumwene wavikhaga iligulu lyakwe lya kulia pashanya ya bahari na ligulu lyakwe lya kushoto pashanya ya nyii yini yiyumile. ³Bahene watansaga ishauti ya kushanya ngaja nyalupala pini yigulamo, na pini watansaga ishauti iradi saba yalilimaga. ⁴Pini iradi saba salilimaga, nikhandi nihejelela kuyandikha, lakini napulikhaga ishauti kihuma kushanya yija, "Tunsaa yive lufiho shila shini iradi saba sajova. Usikhaiyandikhaga." ⁵Bahene umalaikha mwini namwagaga ayimile pashanya ya bahari ni nyii nyumu, wayinulaga iliwokho lyakwe kushanya kumbingu na ⁶kilapa kwa yula mwini ikhala shiluta na shiluta --mwini wawumbaga imbingu na fyona fini fikwali, ni bahari na fyona fini fikwali: "Kusikhava kukwali kushelwa khanji. ⁷Lakini kulusiku lula, pini umalaikha wa saba pini akhava kholela kitova itarumbeta yakwe, bahene ulufiho lwa Nguluvi yikhava yatimiswa, ngaja shini watangasaga kwa vatumishi vakwe avakuvamalago." ⁸Ishauti yini naipulikhaga kihuma kushanya wanijovelaga khanji: "Luta, tola ihati ndodo yini yigubutwilwe yini yikwali kuliwokho lya malaikha mwini ayimile pashanya ya bahari na pashanya ya nyii nyumu." ⁹Bahene nalutaga kwa malaikha na kumujovela anipele ihati ndodo. Wanijovelaga, "Tola ihati na ulye. Yisisenje uutumbo wakho wuve nuukhali, lakini kumulomo gwakho yisive nono ngaja wushi." ¹⁰Natolaga ihati indodo kihuma muliwokho lya malaikha na kuilya. ikhandi nono ngaja wushi kumulomo gwangu, lakini baada ya kilya, uutumbo wangu wavesaga nuukhali. ¹¹Bahene baasi ya sauti sanijovelaga, "Wupaswa kitabiri khanji kihusu avanu vinji, amataifa, ilugha, na vafalme."

Chapter 11

¹Napelwaga ililansi lya kitumila ngaja lukwegu lwa kupimila. Najovelwagwa, "Wukha na upime ihekalu lya Nguluvi ni masabahu, na vala vini viyabudu mukhati yakwe. ²Lakini usikhapimaga ilieneo lya liua lya kunja lya hekalu, kwa kiva vapelilwe avanu va Mataifa. Vakhauxhanya umji umtakhatifu kwa muda gwa mesi arobaini na gavili. ³Nikhavelpala amashahidi vangu vavili amamulakha ga kitabiri kwa muda wa nsiku 1, 260, vifwele amagunia." ⁴Ava amashahidi ni mapishi gavili ga mizeituni na finara fivili fini fiyimile pamwandi ya Mtwā wa nyii. ⁵Nda umunu yeyona akhālamula kivasulu, umoto gwihumaga mumalomo ganave na kivasulu amaadui vanave. Yeyona mwini akhasakula kivasuru lasima afwe kwa nsila iyi. ⁶Ava amashahidi vana uweso wa kidinda ianga ili kija inonya yisikhatonyaga pini vitabiri. Vana ngufu ya kisetusa amalenga kiva danda na kuitova inyii kwa shila aina ya lutowo uluhavi lolona nda vasakule. ⁷Pini vakhava vāmala uushuhuda wanave, yula umunyama mwini ihuma kulilindi lini lisina mwisho akhagaha ifita sidi yanave. Akhavapota na kivabuda. ⁸Amavili ganave gakhagana kumtaa gwa mji mkhome (wini kwa mufano gushemelwa Sodoma ni Misri) pini Umtwa wanave wahepalesagwa. ⁹Kwa nsiku sitatu ni nusu baasi kihuma ku jamaa sa vanu, khabila, lugha na shila taifa vakhalelela amavili ganave na vasikhahumya ishibali kuvikha ku khaburi. ¹⁰Vala vini vikhala kunyii vakhashendeva kwa ajili yanave na kishangilila, mpakha kilajisisaniya isawadi kwa kiva vala avakuvamalago vavili vavalafyaga vala vinivakhalaga kunyii. ¹¹Lakini baada ya nsiku sitatu ni nusu ipumzi ya uhai kuhuma kwa Nguluvi yikhavayinjila navene vakhayima kwa magulu ganave, Ihofu ikhome yikhavagwilila vala vini vakivaga. ¹²Bahene vakhapulikha ishauti ikhome kihuma kushanya yikivajovela, "Yinsi kuno!" Navene vakhaluta kushanya kumbingu kulifunde, pini avamaadui vanave vakivalelela. ¹³Ku lisala ilyo kukhava ni tetemekho likhome lya nyii ni yimo ya kumi ya mji yikhagwa. Avanu elfu saba vakhafwa kutetekho na vini vakhasigala vasima vakhatiswa na kumupela uutukufu Unguluvi wa kushanya. ¹⁴Iole ya uvili yashila. Lelela! Iole yautatu yiyinsa nyangu. ¹⁵Bahene umalaikha wa saba watovaga itarumbeta yakwe, ni shauti khome salogolaga kushanya na kija, "Uufalme wa nyii sha wava uufalme wa Mtwā wesu nu wa Kristo wakwe. Akhatavala shiluta na shiluta." ¹⁶Bahene avagosivaha ishirini na vatai vini vakhandi vakhele kufitengo fya ensi pamwandi ya Nguluvi vagwisaga vavene pansi kunyii, inyenī sanave sigondeme pansi na vāmwbudugu Unguluvi. ¹⁷Vajovaga, "Tihumya inyonjeso sesu kunyakho, Mtwā Nguluvi, umutavala ku fyona, mwini ukwali na mwini ukhandi ukwali, kwa kiva watola ingufu yakho khome na kiyansa kitavala. ¹⁸Amataifa vakhalalaga, lakini ihasira yakho yayinsa. Uluhavi lwafikha kwa vini vafwile kihigwa na owe kivasawadila avatumishi vakho avakuvamalago, avaamini na vala vini vana hofu ya litawa lyakho, wona vavili vini vasifwaya shinu na venye ngufu. Nuluhavi lwakho lwafikha lwa kivananganga vala vini vava vakinanganga inyii." ¹⁹Bahene ihekalu lya Nguluvi kushanya lwagubutulwagwa ni sandukhu lya agano lyakwe lyawonekhaga mukhati ya hekalu lyakwe. Kukhandi na miali ga mwanga, iliwo, amalilimo ga radi, itetekho lya nyii na mang'anga ga nonya.

Chapter 12

¹Tishara ikhome yawonekhaga kushanya: umudala mwini agubishwe nilijuva, na ali nu mwesi pansi ya magulu gakwe; ni taji ya nondwe kumi na mbili yikhandi kushanya ya mtwe gwakwe. ²Akhandi analwanda na akhandi ikhola kwa ajili ya maumifu gakisava-- kuushungu wa kuifungula. ³Niishara iyingi yawonekhaga kushanya: Lelela! Kukhandi niliyokha liduhu likhome lini likhandi na matwe saba na mapembe kumi, na kukhandi ni taji saba kumutwe gwakwe. ⁴Umushila gwakwe gwakhokhotaga itheluthi yimo ya nondwe kushanya na kusitaga pansi panyii. Iliyokha lyayimaga pamwandi ya mudala mwini akhandi alikholela kuifungula, ili kija pini isava, liwese kumumila umwanakwe. ⁵Wamusavaga umwana, mwana wa shidimi, mwini akhagatavala amataifa gona kwa lukwegu lwa shuma. Umwanakwe wakwepulwagwa kushanya kwa Nguluvi nakushitengo shakwe sha ensi, ⁶numudala wasijilaga kunyikha, amahala pini Unguluvi akhandi ayandalile ilieneo kwa ajili yakwe, ili awese kihudumilwa kwa nsiku 1, 260⁷Ino kukhandi nifita kushanya. Umikaeli na malaikha vakwe vatovanaga ni lila iliyokha; nilyene iliyokha na malaikha sakwe vatovanaga nawo. ⁸Lakini iliyokha likhandi lisina ngufu sa kukwilana kishinda. Kwa hiyo yisikhavele khanji inafasi kushanya kwa ajili yakwe na malaikha vakwe. ⁹Iliyokha ilikhome--lila iliyokha lya pakhalani lini lishemilwa ibilisi au Shetani mwini ideha - nyii yona watagwagwa pansi kunyii, na malaikha vakwe vatagagwa pansi bahamo numwene. ¹⁰Bahene napulikhaga ishauti khome kihuma kushanya: "Isalisi ukukulusaji wayinsa, ingufu-- nu ufalme wa Nguluvi wesu, na mamulakha ga Kristo wakwe. Kwa kiva umusitakha wa vakholo lwesu watagwa pansi-- mwini wavasitakhaga pamwandi ya Nguluvi wesu paminsi na pashilo. ¹¹Wamuwesaga kwa danda ya Mwana kholo na kwa liswi lya ushuhuda wanave, kwa kiva vasikhadobweshe mandu amakhalo ganave, mpakha kifwa. ¹²Ino, shangilili, omwe mbingu, na wona vini mwikhala mukhati yakwe. Lakini ole wa nyii ni bahari kwa kiva umuvi wayikha kunyenyu. Amemilwe ni hasira khali, kwa kiva amenye kija ana muda mdodo tu. ¹³Pini iliyokha lyamanyaga kija lyatagwa pansi kunyii, lyamufwataga umudala mwini akhandi asavile umwana wa shidimi. ¹⁴Lakini umudala wapelwagwa amapapa gavili ga tai mkhome, ili kija awese kinyila mpakha kulieneo liniliyandalilwe kwa ajili yakwe kula kunyikha, ilieneo lini nda wawesa kitunswa, kwa luhavi, inyakhati ni nusu luhavi-amahala pini lisiwesa kupafishila ilyo iliyokha. ¹⁵Iliyokha lyakunulaga amalenga kihuma mumulomo gwakwe ngaja mukhoga, ili livishe amafulikho ga kumufuwusa. ¹⁶Lakini inyii yamutangaga umudala. Yagubutulaga umulomo gwakwe na kugumila umukhoga gwini lyafunyaga iliyokha kihuma mumulomo gwakwe. ¹⁷Bahene iliyokha lyamukhalalila umudala na lyene lyawukhaga na kitova ifita nuusawo wakwe wona-- vala vini vipulisa iamri ya Nguluvi na kikhatilila uushuhuda kihusu Uyesu. ¹⁸Bahene iliyokha lyayima pashanya ya luhankha mumbalamo ya bahari.

Chapter 13

¹Bahene namwagaga umunyama ihuma ku bahari. Akhandi na mapembe kuni na matwe saba. Kumapembe gakwe kukhandi ni taji kumi, na ku mutwe gwakwe kukhandi na majowo ga kufuru kwa Nguluvi. ²Uyu umunyama mwini namwagaga ngaja nfisi. Amagulu gakwe gakhandi ngaja ga dubu, numulomo gwakwe gukhandi ngaja gwa nyalupala. Lila iliyokha lyamupela ingufu, nakushitengo shakwe sha ensi, na mamulakha aganya ngufu mandu ya kitavala. ³Umutwe gwa munyama yumo gwahonekhaga kiva ni lilonda likhome lini nda lyasababisa imauti yakwe. Lakini ililonda lyakwe lyaponaga, niyii yona yashangaswagwa na yamufwataga umunyama. ⁴Khanji valyabudugu iliyokha, kwa kiva wamupelaga amamulakha yula umunyama. Vamwabudugu umunyakha khanji, na vayendelelaga kija, "Yunani ngaja munyama? na "Yunani akhatovana numwene?" ⁵Umunyama wapelwa umulomo ili alogole amajowo ga kiisufya na maligo. Waluhusiwagwa kiva na mamulakha kwa mesi arobaini na gavili. ⁶Bahene umunyama wadindulaga umulomo gwakwe na kilogola amaligo sidi ya Nguluvi, waliligaga ilitawa lyakwe, ilieneo lini akhandi ikhala na vala vini vikhala kushanya. ⁷Umunyawa waruhusiwagwa kitovana ifita na vaamini na kivawesa. Khani, wapelwagwa amamulakha kwa shila likhabila, avanu, ilugha ni taifa. ⁸Wona vini vakhalaga kunyii vakhamwabudu umwene, shila yumo mwini ilitawa lyakwe lisiyandishwe, kihuma uuwumbaji wa nyii, kushitabu sha usima, shini ni sha Mwana Kholo, mwini washinwagwa. ⁹Nda yeyona ana likutu, na apulise. ¹⁰Nda yumonga atolilwe mufilikhwa, na kuufilikhwa. Nda yumo akhabuda kwa upanga, kwa upanga akhabudwa. Uwu ni ushemelo wa utulifu nuufumilifu nilihuvi kwa avo vini vatakhafu. ¹¹Khanji nawonaga umunyama uyunji iyinsa kihuma kunyii. Akhandi umunya mapembe gavili ngaja kholo na walogolaga ngaja liyokha. ¹²Wawonensaga amamulakha gona ku munyama yula wa kwansa kuuwepo wakwe, na kigaha kunyii na vala vini vikhala vakimwabudu yula umunyama wa kwansa, yula mwini ililonda lyakwe lyapona. ¹³Wasengaga amiujisa aganya ngufu, hata wagahaga umoto guyishe kunyii kihuma kushanya pamwandi ya vanu, ¹⁴na kwa ishara waruhusiwagwa kigaha, wavadehelaga avo vini vikhala kunyii, akivajovele vatende isanamu kwa lishima lya munyama mwini akhandi alemesewe kwa upanga, lakini bado wakhalaga. ¹⁵Waruhusiwagwa kihuma ipumusi kuyila isanamu ya munyama ili isanamu yiwese kilogola na kisababisha vala wona vini vakhana kumwabudu umunyama vabudwe. ¹⁶Khanji wakhamanisaga shila yumo, mwini asina thamani na umunya ngufu, utajiri numupina, mwini ali huru nu mwanandeje, kiposhela ialama kuliwokho lya shigosi au pashanya ya weni. ¹⁷Yikhandi yisiwesekhana kwa shila munu kigusa au kigula isipokiva umunya alama ya mnyama, na iyi ni namba ya kiwakilisha ilitawa lyakwe. ¹⁸Iyi yisakula ibusara, nda yeyona ana luhala, mulekha awese kigaha ihesabu ya namba ya munyama. Kwa kiva yi namba ya shibinadamu. Inamba yakwe ni 666.

Chapter 14

¹Nalelelaga na nawonaga Umwana Kholo ayimile pamwandi yangu pashanya ya Shidunda Sayuni. Bahamo nu mwene vakhandi 144,000 avanya litawa lyakwe nilitawa lya Wihe wakwe liyandishwe kushanya ya nyeni sanave. ²Napulikhaga ishauti kihuma kushanya yipulisikha ngaja mulilimo gwa malenga minji ni shauti khome ya radi. Ishauti yini naipulikhaga ni ngaja vatova finubi vina vitova ifinubi fyanave. ³Viyimba inyimbo imya pamwandi ya shitengo sha ensi na pamwandi ya avanya uhai vatai na vagosivaha. Kusina hata yumo mwini iwesa kuimanyisa ulo ulwimbo isipokiva kwa 144, 000 vini vakhombolewe kihuma kunyii. ⁴Ava ni vala vini vasikhaishafwile vavene kwa vadala, kwa kiva vaitunsaga vavene sisi ya ushemi. Ni ava vini vamufwataga Umwana Kholo popona pini walitaga. Ava vakhombolwagwa kihuma kwa vanadamu vakhali matunda ga kwansa kwa Nguluvi na kwa Mwana Kholo. ⁵Kusina uudehi wini wawonekhanaga mumalomo ganave; vasilaumiwa. ⁶Namwagaga umalaikha uyunji inyila pakhati ya mbingu, mwini umunya ujumbe wa kushanya wahabari inofu na kivatangasisa avanya kikhala kunyii kwa shila taifa, khabila, ilugha, na vanu. ⁷Wavashemelaga kwa shauti khome, "Mutili Unguluvi na mupeli uutukhufu. Kwa kiva umuda gwa uhigo gwahejela, Mwabuduji umwene, umwene mwini wawumbaga imbingu, ni nyii, ni bahari, ni chemchemi sa malenga." ⁸Umalaikha uyunji - wa uvili wafwataga ija, "Wagwa wagwa Babeli mkhome, mwini wavang'wesa amataifa uujimbi wa ushemi, uujimbi wini waletaga ihasira kushanya yakwe." ⁹Umalaikha uyunji - umalaikha wa utatu - wavafwataga, walogolaga kwa shauti khome, "Yeyona mwini akhamwabudu uyo umunyama ni sanamu yakwe, na kiposhela ialama ku paji lyakwe lya wehi au muliwokho, ¹⁰umwene khang'wa uujimbi wa hasira ya Nguluvi, uujimbi wini wuyandalilwe na kukunulwa bila kihanswa ku shikhome sha hasira yakwe. Umunu mwini akhang'wa akhalafya kwa moto gwa shiberiti pamwandi ya malaikha sakwe avatakatifu na pamwandi ya Mwana Kholo. ¹¹Ni lyosi lya maumifu ganave ulute shiluta na shiluta, na vakhandi vasina na mapumunsikho minsi au shilo - avo vini viabudu umnyama ni sanamu yakwe, na shila munu mwini waposhelaga ialama ya litawa lyakwe. ¹²Uwu ni ushemelo wa subira ya ufumilifu kwa vaamini, vala vina vipulisa iamri sa Nguluvi nilihuvi kishilila ilihuvi kishilila Uyesu." ¹³Napulikhaga ishauti kihuma kushanya yija, "Yandikha aga: bora vini vafwile vini vifwa kishilila Umtwa." "Ndiyo," ijova Uroho, "ili vawese kituya kihuma kunsengo sakwe, maana amatendo ganave gakhavafwata." ¹⁴Nalelelaga na nawonaga kukhandi nilifunde ilivalafu, na mwini akhele kumafunde ni yumo mwini akhandi numufano wa Mwana wa Munu. Akhandi ni taji ya sahabu kumutwe gwakwe ni mundu mukhali kuliwokho lyakwe. ¹⁵Umalaikha uyunji khang'wa wayinsaga kihuma ku hekalu na washemelaga kwa shauti ikhome kiluta kwa yula mwini akhele kulifunde: "Tola umundu wakho na uyanse kikungula. Kwa kiva uluhavi lwa mafuno lwahejela, kwa kiva amafuno gini gali panyii gayela." ¹⁶Khang'wa yula mwini akhandi kulifunde waushisaga umundu wakwe kushanya ya nyii, ninyii yakungulwagwa. ¹⁷Nu malaikha uyunji wayinsa kihuma kuhekalu lya kishanya; nayumwene akhandi numundu mukhali. ¹⁸Na bado umalaikha uyunji wayinsa kihuma kumasabahu, numalaikha mwini akhandi na mamulakha ku moto. Wamushemelaga kwa shauti khome umalaikha mwini akhandi numundu mkhali, "Tola imundu khali na uteme amatawi ga msabibu kihuma kumusabibu gwa nyii kwa kiva isabibu isalisi savela." ¹⁹Umalaikha watwalaga imundu yakwe kunyii na wakunganiyaga amafuno ga sabibu sanyii na watosaga kulipipa ilikhome lya ujimbi wa ghadhabu ya Nguluvi. ²⁰Ilihujilo lya ujimbi lyabondwagwa bondwagwa kunja ya mji ni danga yakunukhaga kihuma ku isho ishimo sha hatamu ya farasi, kwa kwa stadia 1, 600.

Chapter 15

¹Khanji nayagaga iishara iyinji kushanya, khome na yishangasa; Kukhandi na malaikha saba avanya mapigo saba, gini gakhandi mapigo ga mwisho (ku ago ulukhalalo lya Nguluvi lukhandi lwatimilikha).²Nawonaga shila shinishapolelaga kiva bahari ya bilikha yiniyihansiswe nu moto, na yayimaga mulubali lwa bahari pini vala vini vakhandi vashindi sisi ya mnyama ni sanamu yakwe, na kushanya ya namba yini yawakilisaga ilitawa lyakwe. Vakhandi vakhatilile ifinubi fini vapelilwe nu Nguluvi.³Vakhandi viyimba ulwimbo lwa Musa, umtumishi wa Nguluvi, nu lwimbo lwa Mwana Kholo: "Insengo sakho khome na senye kishangasa, Mtwana Nguluvi, mwini itavala fyona. Mwaminifu ni nsila sakho nisakweli, Mfalme wa mataifa. ⁴Yunani akhapotwa kukutula owe Mtwana na kulitukusa ilitawa lyakho? Kwa kiva owe duguli uli mtakhatifu. Amataifa gona gakhayinsa na kukubwadu pamwandi yakho kwa kiva ulimunofu na matendo gakhohu gamanyikha."⁵Baada hya majowo ago nalelelaga, nayi sehemu itakhatifu mandu, pini pakhandi ni hema ya ushuhuda, yini yidindwishile kushanya. ⁶Kihuma amahala apatakhathifu mandu vayinsaga avamalaikha saba venye mapigo saba, vafwalile amenda amanofu, ikitani yina ying'ala na mishipi gwa sahabu kipilima ififuva fyanave. ⁷Yumo wa vala venye uhai vatai wahumyaga kwa malaikha saba amabakuli saba ga sahabu gini gamemile ihasira ya Nguluvi mwini ikhala shiluta na shiluta. ⁸Amahala apatakhathifu mandu kwamemwagwa ilyosi kihuma kuutukufu wa Nguluvi na kkihuma kuuweso wakwe. Kusina mwini wawesaga kuyinjila mpakha amapigo saba ga malaikha saba pini gakhamilikhaga.

Chapter 16

¹Napulikhaga ishauti khome yishemela kihuma ku sehemu ya patakhatifu na yajovaga kwa vala avamalaikha saba, "Luta na ukunule pashanya ya nyii amabakuli saba ga hasira ya Nguluvi."²Umalaikha wa kwansa walutaga na kikunula ibakuli lyakwe kunyii; amalonda amavi na genye maumifu makhali gayinsaga kwa vanu avanya alama ya munyama, kwa vala vini vaabudugu isanamu yakwe.³Umalaikha wa uvili wakunulaga ibakuli lyakwe ku bahari; yavesaga ngaja danda ya munu mwini afwile, na shila shiumbe hai ku bahari shafwisaga.⁴Umalaikha wa utatu wakunula ibakuli lyakwe kumukhoga na kuchemchemi sa malenga; savesaga danda.⁵Napulikhaga umalaikha wa malenga ija, "Owe uli mwaminifu - yumo mwini ukwali na mwini ukhandi ukwali, Mtakhatifu - kwa kiva wasileta inyigo isi. ⁶Kwa kiva vakunulaga idanda sa vaamini na vakuvamalago, wawapela avene king'wela idanda; ndio shini vifwaya." ⁷Napulikhaga imasabahu yijibu, "Ndiyo! Umtwa Unguluvi umunya kitavala kushanya ya fyona, inyigo sakho ni sa kweli na sa haki."⁸Umalaikha wa utai wakunulaga kihuma kubakuli lyakwe kushanya ya lijuva, na lyapelwaga uruhusu kunyanya avanu kwa moto. ⁹Vanyanyagwa kwa joto lyene kitisa, na valilogolaga uvi iliswi lya Nguluvi, umunya ngufu kushanya ya mapigo gona. Vasikhatubile wala kimupela umwene uutukhufu.¹⁰Umalaikha wa usanu wakunulaga kihuma mu bakuli lyakwe ku shitengo sha ensi sha vanyama, na nshisi yaugubikhaga uufalme wakwe. Vahaulaga ameno ku maumifu makhali. ¹¹Vamuliga Unguluvi wa kushanya kwa sababu ya maumifu ganave na majeraha ganave, na bado vayendelelaga kuto kitubu kwa shila shini vasengaga.¹²Umalaikha wa sita wakunulaga kihua ku bakuli lyakwe kumukhoga mkhome, Frati, na malenga gakwe gayumaga ili kiwesa kiyandala insila kwa vafalme vini vakhayinsa kihuma kunena.

¹³Nasagaga iroho sitatu inshafu sini sawonekhanaga ngaja nyura sini sihuma kunja wa mulomo gwa lila iliyokha, yula umunyama, na yula umukuvamalago wa udehi. ¹⁴Ni numbula sa pepo sini sisenga iishara sa miujosa. Vakhandi viluta kwa vafalme va nyii yona ili kiwesa kivakunganya bahamo kwa fita ku lusiku lukhome lwa Nguluvi, umunya kitavala ku fyona.¹⁵("Lelela! niyinsa ngaja muhiji! Bora yula mwini idumu kwa kukesha, mwini itunsa amenda gakwe ili asikhawesaga kiluta kunja bwinda na kuyaga insoni yakwe.") ¹⁶Vavaletaga bahamo ku sehemu yini yashemelwagwa kushiebrania Amagedoni.¹⁷Umalaikha wa saba wakunulaga kihuma kubakuli lyakwe ku anga. Bahene ishauti khome yapulisikhaga kihuma patakhatifu na kihuma kushitengo sha ensi, yija, "Yasila!"¹⁸Kukhandi na miale ga mwanga gwa radi, amalilimo, ifishindo fya radi, ni tetemekho lya kitisa - itetemekho likhome lya nyii lini lisinajelaje kipolela panyii kihuma avanadamu vakwali kunyii, ino ni tetemekho likhome mandu. ¹⁹Umji umkhome gwabagukhanaga ku sitatu, na miji ga mataifa gagwisaga. Bahene Unguluvi wamukumbusaga Ubabeli mkhome, na waupelaga umji ugo ishikhombe shini shikhandi shimemile ujimbi kihuma ku hasira yakwe yini khali.²⁰Bahene ishisiwa shayagaga ni fidunda fisikhawoneshe khanji. ²¹Inonya nkhome ya mang'anga, iyinya usito wa taranta, yayikhaga kihuma kushanya kwa vanu, na vamulaanigi Unguluvi kwa lutowo lwa nonya ya mang'anga kwa kiva lula ulutowo lukhandi luvi mandu.

Chapter 17

¹Yumo wa malaikha saba mwini akhandi nifitasa saba wayinsaga na kunijovela, "Yinsa, nikhakuwonensa uuhigo wa mushemi mkhome mwini ikhala pashanya ya malenga minji, ²mwini avafalme vanyii vasenga amajowo ga ushemi nu mwene na ku ujimbi wa ushemi wakwe vini vikhala kunyii vagaswa."³Umalaikha wanitolaga kwa Roho mpakha kunyikha, na namwagaga umudala akhele kushanya ya munyama muduhu mwini amemile amatawa ga maligo. Umunyama mwini akhandi na matwe saba na mapembe kumi. ⁴Umudala wafwaswagwa umwenda gwa zambarau nu muduhu na apambilwe kwa sahabu, amang'anga ga samani, ni lulu. Akhandi akhatilile muliwokho lyakwe ishikhombe sha sahabu shini shimemile ifinu fya makhalaso ga ushafu wa ushemi wakwe. ⁵Pashanya ya weni wakwe liyandishwe ilitawa lya ufiho: "BABELI MKHOME, NYINA WA VASHEMI NI YA FINU FYA MAKHALASO GA NYII."⁶Nawonaga ya kija umudala uyo akhandi agalile kwa danfda ya vaumini na kwa danda ya vini vafwile kwa ajili ya Yesu. Pini namwagaga, nikhandi nulushangalo lukhome. ⁷Lakini umalaikha wanijovalaga, "Kwanshi washangala? Nikhakuyelesa imaana ya mudala nu munyama mwini akimutola(umunyama uyo umunya matwe saba na gala amapembe kumi).⁸Umunyama mwini wamwagaga waakwali, akusina khanji isalisi, lakini alitayari kitana kihuma kulilindi lini lisina mwisho. Bahene akhayendelela nuunangaji. vala vini vikhala kushanya ya nyii, vala vini amatawa ganave gasikhayandishwe kushitabu sha usima kihuma kuvikhwa amisingi ga wulimwengu - vakhashangala pini vakhamwaga umunyama mwini akhandi akwali, kija akusina isalisi, lakini alinkholela kuyinsa.⁹Ulushemelo ulu ni kwa ajili ya vanya luhala ni hekima. Amatwe saba ni fidunda saba pini umudala wakhalaga kushanya yakwe. ¹⁰Niyene khanji ni vafalme saba. Avafalme vasanu vagwa, yumo akwali, na uyunji asinayinse bado; pini akhayinsa, akhakhala kwa muda mufupi tu.¹¹Umunyama mwini akhandi akwali, lakini isalisi akusina, umwene khanji ni mfalme wa nane; lakini yu yumo wa vala vafalme saba, na iluta kuunangaji.¹²Gala amapembe kumi giniwagagaga ni vafalme kumi vini vasiposhelile uufalme, lakini vakhaposhela amamlakha ngaja vafalme kwa lisala limo bahamo nu munyama. ¹³Ava vana lihiva limo, na vakhamupela ingufu sanave na mamulakha yula umunyama. ¹⁴Vakhatovana ifita baina yanave nu mwana kholo. Lakini umwana Kholo akhavapota kwa kiva ni Mtwana wa vatwa nu Mfalme wa vafalme - na kwa mwene tashemelwagwa, tahagulwagwa, vaaminifu."¹⁵Umalaikha wanijovela, "Gala amalenga gini wagagaga, apo pini akhele yula umushemi ni vanu, makhutano, mataifa ni lugha.¹⁶Gala amapembe kumi gini wagagaga - ago na yula umunyama vakhamutola yula umushemi. Navene vakhamusenga kva musugumafu na bwinda, vakhamulya umuvili gwakwe, na vakhaunyanya kwa moto. ¹⁷Kwa kiva Unguluvi avishile kunumbula sanavekisumula ikusudi lyakwe kwa mayitikjo ga kumpela umunyama ingufu sanave kumtavala mpakha amajowo ga Nguluvi pini gakhatimila.¹⁸Yula umudala mwini wamwagaga ni mji gula umukhome gwini gutavala kushanya ya vafalme vanyii."

Chapter 18

¹Baada ya finu ifi namwagaga umalaikha uyunji iyikha pansi kihuma kushanya. Umwene akhandi na mamulakha khome, ni nyii yalangaswagwa kwa utukufu wakwe. ²Wakholaga kwa shauti khome, ija, "Wagwa, wagwa, gula umji umukhome Babeli! Wava isehemu gini gikhala amapepo, ni sehemu yini yikhala shila numbula shanfu, ni sehemu yini ikhala shila mushafu ni nyuni mwini ikhalasa. ³Kwa kiva amataifa gona gwang'wela uujimbi ya mbungulu ya ushemi wakwe yini yileta hasira. Avafalme va nyii vashemukha numwene. Avafanyabiashara va nyii vava matajiri kwa ngufu ya maisha gakwe ga anasa." ⁴Bahene napulikha ishauti iyinji kihuma kushanya yija, "Humi kunyakwe avanu vangu, ili musikhajelaga kuwungana ku sambu sakwe, na ili kija msikhayinsaga kuposhela amapigo gakwe gogona. ⁵Isambi sakwe samema kushanya ngaja mbingu, nu Nguluvi wagakumbukha amatendo gakwe amaofu. ⁶Muhombi ngaja shini wavahombafa avansi, na mumuhombe mara mbili kwa namna shini wasenga; kushikhome shini washihansa, muhansinsi mara mbili kwa ajili yakwe. ⁷Ngaja shini waitukusaga umwene yumwene, na wakhalaga kwa sambu, mupeli amalawo minji nuusugumafu. Kwa kiva ijovaga munumbula yakwe, 'Nakhala ngaja malkia; wala siyo mjane, wala nisakhagaga amaomboleso.' ⁸Ino mukhati ya lusiku lumu amapigo gakwe gakhamufuna: infwa, amaomboleso, ni njala. Akhanyanya kwa moto, kwa kiva Umtwa Unguluvi yu munya ngufu, na yu muhigaji wakwe." ⁹Avafalme va nyii vini vashemukhaga na kulyangana bahamo numwene vakhakhola na kumuombolesesa pini vakhalyaga ilyosi lya kipya kwake. ¹⁰Vakhayima kutali numwene, kwa woga wa maumifu gakwe vija, "Ole, ole kwa mji mukhome, Babeli, umuji ugunya ngufu! kwa lisala limo uuhigo wakho wayinsa." ¹¹Avafanyabiashara va nyii kholi na kiomboleso kwa ajili yakwe, kwa kiva kusina hata yumo mwini igula ibisaa sakwe khanji - ¹²ibisaa sa dgahabu, hela, amang'anga ga thamani, ilulu, ikitani nofu, isambarau, ihariri, nduhu, iaina sona sa mapishi ga harufu nofu, shila shombo sa pembe sa ndofu, shila shombo shini shitendilwe kwa mapishi ga thamani, shaba, shuma, ling'anga, ¹³mdalasini, fiungo, uuvumba, manemane, uubani, uujimbi, amafuta, utine munofu, ingano, ing'ombe ni kholo, ifarasi na magari, na vanandeje, na numbula sa vanu. ¹⁴Amatonda gini wagadoboshelaga kwa ngufu sakho gawukha kihuma kunyakho. Ianasa sakho sona na mapambo gawukha, gasikhawonekha khanji. ¹⁵Avafanyabiashara va finu ifi vini vapataga utajiri kwa ugani wakwe vakhayima kutali kihuma kunyakwe kwa sababu ya woga wa maumifu gakwe, vikhola ni shauti ya maomboleso. ¹⁶Vija, "Ole, ole umji umukhome wini wufwasiwe ikitani inofu, isambarau, ni nduhu, na kipambwa ni sahabu, ni finu fya samani ni lulu!" ¹⁷Mukhati ya lisala limo utajiri wona uwo wayagaga. Shila nahodha wa shipugo, shila bahariya, na wona avana malenga, na wona vini visenga insengo mu bahari, vayimaga kutali. ¹⁸Vakholaga pini valyagaga ilyosi lya kipya kwakwe. Vajovaga, "Gu muji mushi guhwanana nu mji ugu mkhome?" ¹⁹Vatagaga amankundi kushanya ya matwe ganave, na vakholaga, vipolwa amanyosi na kiomboleso, "Ole, ole umji mukhome amahala wona vini vakhandi ni fipugo fyanave mubahari vakhandi matajiri kihumana ni mali sakwe. Mukhati ya lisala limo wabudwa." ²⁰"Shendevi kwa mwene, mbingu, omwe vaumini, vanandeje, na vakuvamalago. kwa kiva Unguluvi waleta uuhigo wenyu kushanya yakwe!" ²¹Umalaikha umunya ngufu wayinulaga iling'anga ngaja ling'anga likhome lya kuhaulila na walitagaga kubahari, ija, "Kwa nsila iyi, Ibabeli, gula umji mkhome, gukhatagwa pansu kwa ngufu na gusikhawonekhana khanji. ²²Ishauti ya finanda, avana musiki, avanena filimbi, ni tarumbeta vasikhapulisikha khanji kunyenyu. Wala amafundi wa aina yeyona vasikhawonekha kunyenyu. Wala shauti ya lituli yisikhapulisikha khanji kunyenyu. ²³Umwanga gwa tala gusikhamulikha mukhati yakho. Ishauti ya bwana harusi ni bibi harusi sisikhapuliswa khanji mukhati yakho, kwa kiva avasenga biashara vakho vakhandi vakhome va nyii, na va mataifa, vadehelwa kwa uhavi wakho. ²⁴Mukhati yakwe idanda ya vakuvamalago na vaumini yawonekhaga, ni danda ya wona vini vafwisaga pashanya ya nyii."

Chapter 19

¹Baada ya majowo aga napulikhaga ishauti ngaja ya kholo khome ya shipuga shikhome sha vanu kushanya yija, "Haleluya. Uukulusaji, uutukhufu, ni ngufu ni fya Nguluvi wesu. ²Inyigo sakwe ni kweli na sa haki, kwa kiva wamuhiga umushemi mkhome mwini wainangaga inyii kwa ushemi wakwe. Wagaha ishisasi kwa danda ya vatumishi vakwe, vini waikunulaga umwene yumwene." ³Kwa mara ya uvili vajovaga, "Haleluya! Ilyosi kihuma kunyakwe shiluta na shiluta." ⁴Vala avasehe ishirini na vatai nifumbe hai vatai vasujudugu na kimwabudu Unguluvi mwini ikhala kushitengo sha ensi. Vakhandi vija, "Amina. Haleluya!" ⁵Bahene ishauti yapolaga kushitengo sha ensi, yija, "Musufyi Unguluvi wesu, omwe vatumishi vakwe wona, omwe vini mukimutumishila umwene, wona vina vasina umuhimu na vanya ngufu." ⁶Bahene napulikhaga ishauti ngaja shauti ya shipuga shikhome sha vanu, ngaja shauti ya mukholo gwa malenga minji, na ngaja mulilimo gwa radi, yija, "Haleluya! Umtwa yu Nguluvi wesu, umtavala ku wona, itavala." ⁷Na tishangilile na kishendeva na kumpela uutukhufu kwa kiva uluwungo ni sherehe ya Mwana Kholo yayinsa, nu bibi harusi ali tayari." ⁸Waruhusiwigwa kifwaswa ikitani inofu na yini ying'ala (ikitani inofu ni matendo ga haki ya vaumini). ⁹Umalaikha walogolaga none, "Gayandikha aga: Vabarikhiwe vini vayanilwe kuluwungo lwa harusi ya Mwana Kholo." Shishila wanjovelaga, "Aga ni majowo ga kweli ga Nguluvi." ¹⁰Nagondamaga pamwandi ya magulu gakwe namwabudugu, lakini wanjovelaga, "Usikhagahaga ndeni! One nili mutumishi muyago na wa vanyalukholo vakho umunya kuukhata uushuhuda wa Yesu. Mwabudu Unguluvi, kwa kiva uushuhuda wa Yesu ni roho ya ukuvamalago." ¹¹Bahene nasagaga imbingu sadindukha, na lelela kukhandi nu farasi umuvalafu! Na yula mwini akhandi amutanile ishemelwa Mwaminifu na wa kweli. Ihigaga kwa haki na kisenga ifita. ¹²Ameho gakwe ngaja mwali gwa moto, na kushanya ya mtwe gwakwe ana taji nyinji. Ana litawa lini lyayandikhwagwa kushanya yakwe lini asilimenye umunu yeyona ila umwene yumwene. ¹³Afwele umwenda gwini guyinilwe mu danda, ni litawa lyakwe washemelwagwa Liswi lya Nguluvi ¹⁴Amajeshi ga kushanya gakhandi gakimufatilisa kihusu ufarasi umuvalafu, vafwaswagwa ikitani inofu, imbalafu ni safi. ¹⁵Mumulomo gwakwe wupola uupanga mukhali wini wibuba amataifa, numwene akhavatavala kwa lukwegu lwa shuma. Numwene ikhanyaga ifyombo fya ujimbi kwa hasira khali ya Nguluvi, itavala kwa wona. ¹⁶Numwene ayandishwe kushanya ya mwenda gwakwe nakushima shakwe ilitawa. UMFALME WA VAFALME NU MTWA WA VATWA. ¹⁷Nawonaga umalaikha ayimile kulijuva. Wasishemelaga kwa shauti khome inyuni sona sini sinyila kushanya, ¹⁸"Yinsi, tangani bahamo ku shakilya shikhome sha Nguluvi. Yinsi mulye inyama ya mfal e, inyama ya majemedari, inyama ya vanu vakhome, inyama ya farasi na vatana farasi, ni nyama ya vanu wona, vini vali huru na vanandeje, vina vasina uwumuhimu na avanya ngufu." ¹⁹Namwagaga umunyama wa vafalme va nyii bahamo na majeshi ganave. Vakhandi vaipanjile kwa ajili ya kigaha ifita na yumo mwini atanile ifarasi ni jeshi lyakwe. ²⁰Umunyama wakhatwagwa nu mukuvamalago wakwe wa udehi mwini wasisengaga iishara kuuwepo wakwe. Kwa ishara isi wavadehelaga vala vina vaiposhalaga ishapa ya munyama na vina vaigondamilaga isanamu yakwe. Wona vavili vatagwagwa kuno vasima kulisiwa lya moto lini livekha kwa shiberiti. ²¹Vala vini vasigalaga vafwisaga kwa upanga wini wahumaga mumulomo gwa yumo mwini watanaga kushanya ya farasi. Inyuni sona salisaga amisoga ga mavili ganave.

Chapter 20

¹Bahene namwagaga umalaikha iyikha kihuma kushanya, ali nulufungulolwa lilindi lini lisina nu mwisho numunyororo mukhome muliwokho lyakwe. ²Walikhataga lila iliyokha, iliyokha lya pakhalala, lini ni ibilisi au Shetani, na kumupinya amakha elfu. ³Wamutagaga kulilindi lina lisina mwisho, walidindulaga na kilivikha umuhuri pashanya yakwe. Iyi yikhandi ndeno ili kija asikhavadehelaga amataifa khanji mpakha makha elfu pini gakhasila. Baada ya hapi, akhaleshelwa huru kwa muda mudodo. ⁴Bahene nafyagaga ifitengo fya ensi. Vini vakhandi vakikhalile ni vala vini vakhandi vapelilwe amamulakha ga kihiga. Shishila nasagaga inafsi sa vala vini vakhandi vadumulwe amatwe kwa ajili ya ushuhuda kihusu Uyesu na kwa liswi lya Nguluvi. Vakhandi vasimwabudile umunyama wala isanamu yakwe, na vakhanaga kiposhela ialama ya pashanya ku nyeni sanave au muliwokho. Vakhandi muusima, na vatavalaga bahamo nu Kristo kwa makha elfu. ⁵Vini vakhani vafwile vina vasigele vasikhayinsile kuusima mpakha makha elfu pini gakhandi gasilile. Uwu ndiyo ufufuwo wakwansa. ⁶Umubarikiwa numutakhatifu ni munu yeyona mwini itola inafwasi kuufufuwo wa kwansa! Imauti ya uvili yisina ngufu kwa vanu ngaja ava. Pakhava na makuhani va Nguluvi na va Kristo na vakhatavala numwene kwa makha elfu. ⁷Pini amakha elfu gakhafishila mwisho, Ushetani akhadindulilwa kihuma mugeresa lyakwe. ⁸Akhaluta kunja kivadehela amataifa ku khona sitai sa nyii - Gogu na Magogu - kivaleta pamo kwa ajili ya fita. Vakhava vini ngaja luhankha lwa bahari. ⁹Valutaga kushanya kutambarare ya nyii navene vapilimaga ikhambi ya vaumini, umji gwini gudobweshwe. Lakini umoto gwayinsaga kihuma kushanya na kivabuda. ¹⁰Ushetani, mwini wawadehelaga, watagwagwa mukhati ya lisiwa lini livekha ishiberito, mwini umunyama na mkuvamalago wa udehi vakhandi shavatajilwe. Vakhafywa minsi ni shilo shiluta na shiluta. ¹¹Bahene nashagaga ishitengo sha ensi shikhome shivalafu nu yula mwini wakhalaga pashanya yakwe. Inyii ni mbingu sasigaga kutali kihuma kuuwepo wakwe, lakini kukhandi kusina inafasi ya avene kiluta. ¹²Navagaga vini vafwile - hodari na vina vasina muhimu vayimile kushitengo sha ensi, nifitabu fyagubutulwagwa. Bahene ishitabu ishinji shadindulwagwa - Ishitabu sha Usima. Vina vafwile vahigwagwa kwa shila shina shiyandishwe mukhati ya shitabu, amatokeo ya shila shina vashisengaga. ¹³Ibahari yavahumyaga vini vafwile vini Vakhandi mukhati yakwe. info na kusimu vavahumyaga vina vafwile vini vakhandi mukhati yakwe, na vina vafwile vahigwagwa kilingana na shini vasengaga. ¹⁴Info na kisimu satagwagwa mukhati ya lisiwa lya moto. Iyi ni mauti ya uvili - lisiwa lya moto. ¹⁵Nda ilitawa lya yeyona lisikhapatikhene liyandishwe mukhati ya Shitabu sha Usima, watagwagwa mukhati ya lisiwa lya moto.*

Chapter 21

¹Bahene nasagaga imbingu imya ninyii imya, kwa kiva imbingu ya kwansa ninyii yakwansa sha tayari fyashila, nayi bahari yikhanda yikusina khanji. ²Nalwagaga umji umtakhatifu, Iyerusalemu imya, wini wayinsaga pansi kihuma kushanya kwa Nguluvi, wini wuyandalilwe ngaja umwanamwali mwini apambilwe kwa ajili ya mugosi wakwe. ³Napulikhaga ishauti ikhome kihuma kushitengo sha ensi yija, "Lelela! Amakhalo ga Nguluvi bakwali bahamo na vanadamu, nayumwene akhakhala bahamo nawo. Vakhava avanu vakwe, Nayunguluvi yumwene akhava nawo na akhava Nguluvi wanave. ⁴Akhapyangusa shila linyosi kihuma mu meho ganave, na kusikhava ninfwa khanji, au kiombolesha, au kikholo, au amaumifu. Amajowo gapakhala shatayari gashila. ⁵Umwene mwini akhanda akhele kushanya ya shitengo sha ensi wajovaga, "Lelela! Nisenga amajowo gona kiva mapya." Wajovaga, "Yandikha iyi kwa kiva amajowo aga ni ga hakika ni kweli." ⁶Wanijovelaga, "Amajowo aga sha tayari gashilaga! One ni Alfa nu Omega, shiyanso na mwisho. Kwa yeyona mwini iwona khau nikhamupela ishinywaji bila gharama kihuma ku chemchemi sa malenga ga usima. ⁷Umwene mwini ambi iwesa akhagahala amajowo aga, na nikhava Nguluvi wakwe, nayumwene akhava mwanangu. ⁸Lakini ngaja shini yili kwa vini vitila, vini vasiyamini, vini vikhalasa, vabudaji, vashemi, vahavi, vini viabudu isanamu, na vadehi wona, ishemu yanave yikhava kulisiwa lya moto gwa shiberiti gwini gunyanya. Iyo ndiyo mauti ya uvili. ⁹Yumo wa malaikha saba wayinsaga kunyangu, yumo mwini akhanda na mabakuli saba gini gamemile amapigo saba ga mwisho na wajovaga, "Yinsa panu. Nisikuwonense ubibi harusi, umudala wa mwana kholo." ¹⁰Bahene wanitolaga kutali kwa Roho kushidunda shikhome na shitali na yaniwonensaga umji umtakhatifu, Iyerusalemu, wuyikha pansi kihuma kushanya kwa Nguluvi. ¹¹Iyerusalemu wukhandi nuutukhufu wa Nguluvi, nuunofu wakwe wukhandi ngaja shinu sha samani, ngaja ling'anga lisafi lya yapsi. ¹²Wukhandi nulubupa lukhome, mutali uwunya malyango kumi na gavili, bahamo na malaikha kumi na vavili mumalyango. Pashanya ya mlyango pakhandi payandishwe amatawa ga makhabila kumi na gavili ga vana va Israeli. ¹³Ulubali lwa kunena pakhandi na malyango gatatu, ulubali lwa kusini malyango gatatu, ulubali lwa kaskazini malyango gatatu, nulubali lwa magharibi malyango gatatu. ¹⁴Imbupa sa muji sikhanda na misingi kumi na gavili, na pashanya yakwe pakhandi na matawa kumi na gavili ga mitume kumi na vavili va MwanaKholo. ¹⁵Yumo mwini walogola none akhanda nishipimo sha lukwegu lwini lutendilwe kwa sahabu kwa ajili ya kupima umji, amalyango gakwe ni mbupa sakwe. ¹⁶Umji gwavikhwagwa mukhati y mraba; uutali wakwe wukhandi sawa nuupapate wakwe. Wapimaga umji wa shipimo sha lukwegu, stadia 12, 000 kwa utali (uutali wakwe, uupana, ni shimo fyalinganaga). ¹⁷Shishila wapimaga ulubupa lwakwe, uunene wakwe wukhandi dhiraa 144 kwa fipimo fya shibinadamu (fini khanji ni fipimo fya malaikha). ¹⁸Ulubupa lwakwe lusenjilwe kwa yaspi na mji uwunya sahabu safi, ngaja shilole safi. ¹⁹Amisingi ga lubupa gakhanda gapambilwe ni shila aina ya ling'anga lya thamani. Lya kwansa yikhanda yaspi, lya uvili likhandi yakuti samiwa, lya utatu likhandi kalkedon, lya utai zumaridi, ²⁰lya usanu sardoniki, lya sita akiki, lya saba krisolitho, lya nane zabarajadi, lya tisa yakuti ya manjano, lya kumi krisopraso, lya kumi na moja hiakintho, lya kumi na mbili uamethisto. ²¹Amalyango kumi na gavili yikhanda lulu kumi na mbili, shila mlyango gwatendwagwa kihuma ku lulu yimo. Amitaa ga muji yikhanda dhahabu sadi, yiwonekhana ngaja shilole safi. ²²Nisikhalyajile itembe lyolyona mukhati ya muji, kwa kiva Umtwa Unguluvi, mwini itavala kushanya ya fyona, nu Mwana Kholo ni litembe lyakwe. ²³Umji gusikhasakwile ilijuva au umwesi ili kimulikha kushanya yakwe kwa kiva uutukhufu wa Nguluvi wamulikhaga kushanya yakwe, ni tala yakwe ni Mwana Kholo. ²⁴Avamataifa vakhajenda kwa mwanga gwa mji ugo. Avafalme va nyii vakhaleta ifahari sanave mukhati yakwe. ²⁵Amalyango gakwe gasikhadindwa uluhavi lwa paminsi, na pasikhava ni nshisi pala. ²⁶Vakhaleta ifahari nilishima lya mataifa mukhati yakwe, ²⁷na kusina shishafu shini shikhayinjila mukhati yakwe. Wala yeyonamwini akhasenga ulujowo lolona lwa nsoni au udehi asikhayinjila, ila ni vala tu vina amatawa ganave gayandishwe ku shitabu sha usima sha Mwana Kholo.

Chapter 22

¹Bahene umalaikha waniwonensaga umukhoga gwa malenga ga usima, amalenga gakhanda ga mung'alo ngaja gwa bilauri. Gakhanda ginyelema kihuma ku shitengo sha ensi sha Nguluvi ni sha Mwana Kholo ²Kishilila pakhati ya mtaa gwa mji. Ku shila khona ya mukhoga pakhandi numupishi gwa usima, gwini gwisava aina kumi na sivili sa matumda, na gwisava amatunda shila mwesi. Amasole ga mupishi ni kwa ajili ya uponyaji wa mataifa.³Wala pasikhava ni laana yeyona khanji. Ishitengo sha ensi sha Nguluvi na sha Mwana Kholo shikhava shikwali mukhati ya mji, na vatumishi vakwe vakhamutumishila. ⁴Vakhawaga uweni wakwe, nilitawa lyakwe likhava kushanya ya nyeni sanave. ⁵Pasikhava ni shilo khanji; wala pasikhava ni hitaji lya mwanga gwa tala au ilijuva kwa kiva Umtwa Unguluvi akhamulikha kushanya yanave. Navene vakhatavala shiluta na shiluta.⁶Umalaikha wanjovelaga, "Amajowo aga ni ga kiyaminikha na kweli. Umtwa Unguluvi wa roho sa vakuvamalago wamufilikha umalaikha wakwe kivawonensa avatumishi vakwe shini shikhapolela baha kholela." ⁷"Lelela! Niyinsa nyangu! Abarikhiwe umwene mwini akigapulisa amajowo ga ukuvamalago wa shitabu ishi." ⁸One, Yohana, ndiyo mwini napulikha na kigaga amajowo aga. Pini nagapulikhaga na kigaga, nagwisaga pansi yune pamwandi ya magulu ga malaikha kumwabudu, umalaikha mwini waniwonensa amajowo aga. ⁹Wanjovelaga, "Usikhagahaga ndeno! One ni mtumishi muyago, bahamo na vanyalukholo lwakho avakuvamalago, bahamo na vala vini vipulisa amajowo ga shitabu ishi. Mwabudu Unguluvi!" ¹⁰Wanjovelaga, "Usikhagaponyesaga umuhuri amajowo ga ukuvamalago wa shitabu ishi, kwa kiva uluhavi lwahejela. ¹¹Mwini asili munya haki, ayendelele kutokiva munya haki. Mwini mushafu shimaadili, na ayendelele kiva mushafu shimaadili. Umunya haki, na ayendelele kiva munya haki. Mwini mtakhatifu, na ayendelele kiva mtakhatifu." ¹²Lelela! Niyinsa nyangu. Uujira wangu uli bahamo none, kumuhomba shila yumo kihwanana na shini washisenga. ¹³One ni Alfa na Omega, wa Shiyanso na wa Mwisho, Shiyanso na Mwisho. ¹⁴Vabarikhiwe vala vina viyosa amenda ganave ili kija vapate ihaki ya kilya kihuma mumupishi gwa usima na kuuyinjila umji kishilila pamalyango. ¹⁵Kunja kuna mbwa, vahavi, vashemi, vabudaji, vaabudu sanamu, na shila mwini idobokha na mwini ishuhudila uushahidi wa udehi. ¹⁶One, Yesu, namufilikha umalaikha wangu kivashuhudila kihusu amajowo aga kwa matembe. One ni linsina lya usawo wa Daudi, Inondwe ya Subuhi yini ying'ala." ¹⁷Uroho nu Bibi harusi ijova, "Yinsa!" Nu mwene mwini ipulikha ajove, "Yinsa!" Yeyona mwini anakhau, na ayinse, na yeyona mwini idoboshela, na apate amalenga ga usima bure. ¹⁸nikimushuhudila shila munu mwini Ipulikha amajowo ga ukuvamalago wa shitabu ishi: Nda yeyona akhayonjelesa ku ago, Nnguluvi akhamuyonjelesesa amapigo gini gayandishwe ku shitabu ishi. ¹⁹Nda umunu yeyona akhagawusa amajowo ga shitabu ishi sha ukuvamalago, Unguluvi akhawusa isehemu yakwe ku mpishi gwa usima na ku mji mtakhatifu, gini ihabari sakwe siyandishwe mukhati ya shitabu ishi. ²⁰Umwene mwini ishuhudila amajowo aga ijova, "Ndiyo! Niyinsa nyangu." Amina! Yinsa, Umtwa Uyesu! ²¹Ineema ya Mtwu Uyesu yive na shila munu. Amina.